

literatură universală contemporană

Julien Green
Tărâmburi
de departe
volumul II

roman

EDITURA

MINERVA

Literatură universală
contemporană

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GREEN, JULIEN

Tărâmurî de departe / Julien Green ; trad.: Angela Cismaș. -

București : Editura Minerva, 2006

2 vol.

ISBN (10) 973-21-0757-X ; ISBN (13) 978-973-21-0757-7

Vol. 2. - ISBN (10) 973-21-0759-6 ; ISBN (13) 978-973-21-0759 - 1

I. Cismaș, Angela (trad.)

821.133.1-31=135.1

Copyright © Editions du Seuil, 1987

LES PAYS LOINTAINS

Copyright © Minerva 2006

Julien Green – **Tărâmurî de departe**

Toate drepturile asupra versiunii românești
aparțin editurii Minerva.

Redactor: Dan-Sorin Manea

DTP: Irina Geambașu

MINERVA S.A.

Redacția și sediul social

B-dul Metalurgiei nr. 32-44, cod 041833, sector 4, București,

O.P. 82 – C.P. 38

Tel.: (021) 461.08.08, 461.08.10; Fax: (021) 461.08.09

www.edituraminerva.ro

Tipărit la R.A. Monitorul Oficial

Julien Green

Tărâmurî de departe
vol. II

Traducere și note: Angela Cismaș

5

Adio

Capitolul LIII

În toiul căldurii de după-amiază, caleștile mergeau pe aleile din Savannah, în timp ce amintirile începură să năpădească mintea Elizabeth. Chiar în descumpănirea ce-o chinuia, nu-și putu opri un elan de duioșie la adresa acelui oraș în același timp zâmbitor și mândru.

Unchiul Charlie îi aștepta pe călători sub porticul casei lui și-i întâmpină cu veselia aceea ce îneca în hohote de râs toate grijiile de moment, cu toate că părea întrucâtva forțată. Fără a aștepta o clipă, Fred ieși din ungherul lui și-i dădu scrisoarea de douăsprezece pagini pe care mătușa Laura i-o încredinșase. O gustare fu servită în sufrageria cea mare, întunecoasă și răcoroasă, dar mai înainte fiecare dintre oaspeți fu condus la camera lui, ca să se odihnească de pe urma oboșelii de la drum.

Când Elizabeth se văzu în camera ei, avu tulburătoarea senzație a timpului abolit pe care o dă întoarcerea în locuri uitate. Nimic nu se schimbase. Măsuța tot la locul ei, alături de fotoliul-balansoar, portretul tânărului unchi Charlie, în strălucirea tinereții, pus la locul lui pe perete, fereastra cea mare pe care se aplecase ca să asculte glasurile ce urcau de jos în noaptea de primăvară împreună cu miresmele minunate ale grădinii și cu prozaicele emanații ale țigărilor de foi. Rând pe rând fericită și nefericită aici. Doi bărbați se băteau pentru ea în zori, iar ea se credea îndrăgostită de închipuitul acela fudul – oare cum îl chema? Să fi fost cu adevărat ea, Elizabeth cea de-atunci? Ce căuta în decorul ăsta de ieri Elizabeth a lui Jonathan?

După un sfert de oră, se afla împreună cu tovarășii ei de călătorie, stând la masă între Fred și unchiul Charlie. În ciuda prejudecăților ce le avea față de Savannah, pe care-l socotea un oraș imoral, mătușa Emma se arăta foarte mulțumită că e departe de Dimwood. Susanna, pe care o luase sub aripa ei ocrotitoare, nu scotea o vorbă și privea grav la piramidele de sandviciuri cu jambon de Virginia, puse între lamele fine de pâine albă, la sucurile de fructe din carafele de cristal, la tarteletle cu fragi, la mormanele de plăcinte aromate cu frunze de sasafra, la înghețatele verzi, roșii, albe așezate între bucăți de gheață. Elizabeth se mulțumi să ronțăie o plăcintă, tăcu tot timpul mesei și ceru discret o ceașcă de ceai. Nimeni nu spunea nimic.

Fără îndoială că a mânca era o ocupație absorbantă, și totuși un iz de mister plutea peste grupul acela de persoane, de obicei atât de vorbărețe. Simțeau că vizita lor la Charlie Jones era cu totul altceva decât o distracție. Zadarnic stăpânul casei în persoană îndrăznește uneori să rostască o observație glumeață privind frivolitatea vieții de toate zilele și prostiile din ziare, veselie lui devenea artificială. Vădit lucru, era nerăbdător ca ziua să se sfârșească, pregătind ceva pentru seară.

Cina avu loc târziu, delicioasă cum era și de așteptat, dar fără niciun efect asupra mesenilor, care rămăneau serioși și vorbeau aproape încet. Doar neștirbitul apetit al lui Billy îi făcu să treacă plini de curaj prin momentul acela cam dificil, când simțeau cum plutește în aer o senzație de nedescris, vecină cu teama. Ce-avea să se întâmple cu William Hargrove?

La lumina tremurătoare a sfeșnicelor, Elizabeth vedea întunecându-se fața lui Charlie Jones pe măsură ce se apropia sfârșitul mesei. Ochii lui de un albastru de furtună, pe care-i admirase atâta odinioară, nu mai stârneau în ea decât îngrijorare, pentru că din clipă în clipă se opreau asupra ei, ca și cum ar fi încercat să înțeleagă ce se petrece în capul învăluit de masa deasă a părului de aur. De când îl văzuse prima oară, moment ce părea atât de îndepărtat, își răsesese favoriții, iar fața lui lipsită de păr, roză și arsă de soare, își regăsea uneori în treacăt prospețimea tinereții, după jocul micilor flăcărui clătinate de răsuflarea ușoară a ventilatoarelor.

Pe când invitații lui se regăseau în salon, se apropie de ea și, cu un zâmbet pe care-l dorea afectuos, îi spuse:

– Dacă vrei să-mi acorzi o clipă, vino în refugiul meu, mica bibliotecă în care încerc să uit de lume.

Fata îl urmă, intrigată la culme, bănuitoare în ciuda a tot și toate, adulmecând plictisul. Pe când ieșeau din încăpere, Fred li se alătură și-l luă pe Charlie Jones de braț, ca pentru a-l ține pe loc.

– Ai citit scrisoarea mătușii Laura? întrebă încet.

– Da, în grabă.

– Cred, unchiule Charlie, că sunt unele lucruri de care e mai bine pentru moment să nu pomenim.

– Am impresia că suntem la vârstă când putem înțelege.

– Nu sunt chiar atât de sigur.

Cu toate că acest scurt dialog se purtă aproape pe șoptite, Elizabeth ghici că despre ea e vorba și se simți cuprinsă de iritare.

– Pot să plec, dacă prezența mea vă stingherește, spuse cu glas tare.

– Mii de scuze, exclamă Charlie Jones râzând. Suntem cum nu se poate mai rău crescuți. Fred, ne vedem mai târziu.

– Mai târziu, spuse băiatul, plecând, chiar de-ar fi și două noaptea.

Fără să răspundă, Charlie Jones o duse pe Elizabeth până la o încăpere micuță, aflată la capătul anticamerei.

La drept vorbind, un raft de cărți pe o etajeră de mahon nu prea îndreptățea numele de bibliotecă, dar domnea între pereții aceia o liniște al cărei farmec îl simțea imediat. O canapea joasă, acoperită cu o stofă de Indii pe fond roșu, slujea, vădit lucru, drept pat de odihnă. Două fotolii, dintre care unul balansoar, stăteau față în față, tapisate și unul, și celălalt cu păr negru. În mijlocul unuia din pereți, portretul unei tinere femei, purtând o bonetă mare din dantelă, constituia singurul element decorativ al aceluia loc unde lumina slabă a unei lămpi mici cu glob de sticlă părea să răspândească tăcerea.

Charlie Jones îi arată Elizabethei unul din fotolii, iar el se așeză în cel pe tălpici.

– Tânăra și fermecătoarea mea compatriotă, spuse cu un zâmbet plin de-o grație ce explica succesul lui la femei, ca doi englezi adevărați, o să ne vorbim fără ascunzișuri. Dacă găsești că sunt indiscret, n-ai decât să mă trimiți frumușel la plimbare. De acord?

– N-am niciun chef să te trimit la plimbare, unchiule Charlie, pentru că, fără îndoială, nu vei fi indiscret, răspunse fata pe un ton hotărât, așteptându-se la ce-i mai rău.

– Bine răspuns! zise Charlie Jones râzând. Ești foarte inteligentă și o să putem ataca chestiunile deschis. Știi ce-i aceea o păcătoasă?

Fata îl privi mirată.

– Păi... da.

– Când zic păcătoasă, întrebuițez un limbaj obișnuit, nu judec în niciun fel profesia asta.

– Nici eu.

La rândul lui, păru mirat.

– Ai văzut asemenea femei?

– Nu, dar e Maria-Magdalena în *Evanghelie*.

– Ai dreptate, ai dreptate, dar ea era o persoană aparte. Există femei păcătoase și în zilele noastre, după cum au existat dintotdeauna, dar nu sunt toate de-aceeași calitate. Știai asta? Își vând trupul și-și câștigă existența în felul ăsta.

Fata păstră tăcerea.

– Te șochez, Elizabeth?

– Nu, dar de ce-mi vorbești despre lucrurile astea, unchiule Charlie?

– Pentru că doamna care e numită doamna albă e o femeie păcătoasă.

Fata sări în picioare.

– Nu înțeleg de ce îmi vorbești despre persoana asta pe care n-o cunosc.

Pe un ton calm și lipsit de grabă, el îi răspunse:

– Regret că spusele mele te tulbură, Elizabeth. Dar de ce tremuri? Mă aflu alături de tine ca să te ajut, nu ca să te înspăimânt.

– Nu mi-e teamă, exclamă fata, nu-mi place ce-mi spui și cred că te înșeli. Și întâi de toate că doamna asta nu mă interesează.

– E foarte bogată.

– Mi-e indiferent.

– Și, ca toți bogații, vrea să fie și mai bogată, și încă și mai bogată.

– Și ce-i cu asta? Crezi că-mi pasă?

– O să-ți pese numaidecât.

– Unchiule Charlie, cu îngăduința dumitale, prefer să plec de-aici.

– Din păcate, nu-ți pot îngădui acest lucru, pentru că am îndatorirea să-ți vorbesc. Stai jos, te rog.

Părea atât de majestuos rostind aceste cuvinte, încât fata nu îndrăzni să nu-i dea ascultare și se așeză.

Charlie Jones continuă pe un ton liniștit:

– Mătușa Laura îmi scrie o scrisoare lungă, în care e vorba de tine. Sunt anumite lucruri pe care trebuie să le știi. Doamna aceasta în alb nădăjduiește să-și facă un loc în societatea cea mai aleasă prin bunurile pe care le are. Duce o viață fastuoasă într-un stat vecin cu al nostru. Nu inventez nimic, nu trădez niciun secret. Lucrurile astea sunt de notorietate publică.

– Încă o dată, unchiule Charlie, n-am niciun chef să aflu cât prețuiește persoana asta.

Charlie Jones continuă, ca și cum n-ar fi auzit:

– E departe de a fi o visătoare. Bănuie ea că tot luxul din lume n-o s-o ajute să treacă pragul niciunui salon din Sud, dar ceea ce banul nu poate face, o căsătorie poate ar izbuti. Ceea ce se numește o căsătorie frumoasă... cu un gentleman de familie bună. Sunt cel puțin doi ani de când nu-și mai practică... profesia, dar amintirea nu pierе din mintea oamenilor. Îmi cer scuze de felul în care-ți vorbesc, dar nu există mai multe feluri de-a spune unele lucruri. Femeia asta nu mai e de vânzare, dar asta nu înseamnă că nu e marcată de faptul că a fost. Va face imposibilul ca să fie luată în căsătorie de către un bărbat aparținând vechii nobilimi engleze. L-a făcut să-și piardă mințile din dragoste pentru ea, sau de ceea ce el ia drept dragoste, dar nu-i va aparține decât dacă o va lua de soție. Din clipa aceea va fi, cum se spune, primită. În orice caz, așa își închipuie ea. S-au văzut reușind asemenea încercări temerare... în Nord. Pe când aici... Să continui?

Elizabeth, cu fața palidă, îl privi fără a spune nimic.

Charlie Jones așteaptă o clipă, apoi continuă:

– Bărbatul în chestiune ezită. E orgolios cum nu se poate închipui. Va ceda totuși, iar ea va face din el un om foarte bogat. Vrei să-i afli numele, Elizabeth?

– Nu, spuse fata cu o voce înăbușită.

– E de prisos, într-adevăr. Îl știi la fel de bine ca și mine.

– Dacă e atât de orgolios precum spui, n-o va lua în căsătorie. Va fi întotdeauna o femeie de condiție proastă.

– Nu-i de condiție proastă, e o lady. Dar asta-i altă poveste... Și ce viclenie pe femeia asta! Îl ruinează pe bărbat, ca apoi să-l cumpere mai ieftin.

– Nu înțeleg nimic din ce spui, unchiule Charlie. Un bărbat nu se vinde.

– Nu ca un sclav, bineînțeles, dar atunci când n-o să mai aibă nimic, ea îi va oferi mâna ei și averea în schimbul numelui lui.

– O urăsc pe femeia asta.

– Într-o bună zi, o să-ți schimbi părerea. Ai s-o cunoști. E o femeie încântătoare.

– Nemernica asta? Niciodată! Dacă astea erau lucrurile pe care mătușa Laura voia să ți le spună în legătură cu mine... Știe măcar ce-i aceea iubire?

– Fetiță dragă, vorbești fără să știi ce spui, îți dă foarte bine seama că ești îndrăgostită și te înțelege.

– N-am spus că sunt îndrăgostită!

La aceste cuvinte, Charlie Jones se ridică, veni spre fată și-i luă mâinile într-ale lui. Niciodată Elizabeth nu mai simțise atingerea unor mâini atât de puternice, care să răspândească în toată ființa ei o căldură umană așa de intensă. Ochii cei mari de culoarea furtunii îi dădură impresia că pun stăpânire pe ea toată și un zâmbet de-o nespusă bunătate luminează fața aceea redevenită tânără.

– Elizabeth, îi spuse cu o voce plină de afecțiune, crezi oare că de o oră prezența ta îmi vorbește de altceva și te temi într-adevăr că nu te-aș putea înțelege?

Neînstare să-și stăpânească emoția, copila începu să tremure, dar nu făcu nimic ca să-și desprindă micuțele-i mâini ostatice.

– Unchiule Charlie, îngăimă ea.

Iar el continuă, fără a-i lăsa mâinile:

– Laura e o femeie minunată, care știe la fel de bine ca și tine și ca și mine ce-i aceea iubire. Despre asta n-o să vorbim niciodată, dar e profund convinsă, ca și mine, că locul tău nu mai e la Dimwood. Nu vei mai putea fi fericită acolo, de când nenorocirea l-a lovit pe stăpânul casei.

Într-o străfulgerare plină de panică, Elizabeth văzu năruindu-i-se toate speranțele de dragoste față de Jonathan și nu avu decât puterea să spună:

– Dar țin la Dimwood.

Charlie Jones zâmbi un pic trist.

– O tânără englezoaică să fugă din fața adevărului! spuse, lăsându-i mâinile cu blândețe.

– Îl iubesc pe bărbatul ăsta, indiferent ce mi s-ar spune despre el.

– Asta e Elizabeth pe care o admir! Dar bagă de seamă!

– Sunt sigură că și el mă iubește.

– Nu crede cu ușurință în spusele bărbaților, ale acestuia mai cu seamă.

– Nu mi-a spus-o, dar mi-a dat de înțeles atât de limpede.

Era cât pe ce să-i povestească despre întâlnirea lor pe drumul spre Savannah. Ceva însă o opri.

– Ascultă, Elizabeth, vorbi Charlie Jones după o vreme, vreau să-ți împărtășesc o știre care, nădăjduiesc, nu te va întrista prea mult.

Copila așteaptă.

– Îți mai aduci aminte de tânărul care s-a purtat atât de necuviincios în timpul balului și care a fost cauza unui duel?

– Bineînțeles, îl cheamă Philip Hudson.

– Și-a atras o nouă încurcătură acum o săptămână. Încredințat că, dacă maimuțărește aroganța, va ajunge în primele rânduri ale societății, i-a vorbit plin de o insolență trufașă unui tânăr care nu-l cunoștea și care l-a provocat numaidecât la duel. Ghicești care a fost urmarea sau, mai exact, sfârșitul. S-a măsurat cu unul dintre cei mai încercați duelgii ai noștri. N-ai să-l mai vezi.

– Oh!

Lovitura era cu atât mai puternică cu cât, chiar în dimineața aceea, înainte de-a pleca de la Dimwood, rupsesse scrisoarea imprudentului ei admirator.

– Se spune, adăugă Charlie Jones, că în timpul acestui duel stupid l-a cuprins teama, dar era prea târziu. Dacă ar fi refuzat să se bată, hârtii lipite pe trunchiurile copacilor le-ar fi dat de știre trecătorilor că Philip Hudson e un laș. În privința asta, Sudul e necruțător. Bietul ne-rod s-a ales cu pieptul străbătut de sabie în grădinile cimitirului colonial. Abia se înzdrăvenise de pe urma celuiilalt duel...

Fata tăcu o vreme, apoi șopti, ca și cum și-ar fi vorbit ei înseși:

– Mă iubea și mi-a spus că mă iubește.

– Și alții îți vor spune același lucru. Nu-i crede cu ușurință. Așteaptă să ți-o dovedească.

– În ce fel?

– Elizabeth, e târziu. Sunt de părere să ne spunem noapte bună. Măine te voi duce să vezi casa mea din Madison Square.

Aplecându-se spre ea, îi atinse fruntea cu buzele.

Elizabeth își aminti confuz de portretul din camera ei. Un sentiment nedeslușit de fericire puse stăpânire pe ea.

– Uită Dimwood, îi spuse în șoaptă, ca pe-o taină.

Cea de-a doua zi începu sub auspiciile unei jovialități de comandă, Charlie Jones fiind cât se poate de hotărât să alunge din casă orice umbră de tristețe. Un cer albastru deschis și limpede părea să zâmbească

acestor dispoziții. În realitate, nimeni nu dormise bine, în afară de Billy care, în piroga lui Ned Jones, cunoscuse fericirea unui suflet liniștit și a unei imaginații darnice în închipuiri voluptuoase.

Micul dejun le dăruî tuturor o părere de bună dispoziție. În rochia ei de culoarea prunei și cu creștetul împodobit de un ansamblu arhitectural de dantele și panglici mov, mătușa Emma catadicsi să se amuze de nostimadele unchiului Charlie și declară că se va duce să se odihnească la ea în cameră după oboseala călătoriei din ajun. Fred avu curajul să spună câteva anecdote de un comic puțin cam sinistru și promise să-și distreze verișoara, pe Susanna, plimbând-o în cimitirul colonial sau spre Bonaventure. Cât despre Billy, își propunea să revadă mai în amănunt toate curiozitățile aceluî oraș atât de interesant.

După ce ziua a fost atât de rațional organizată, unchiul Charlie o duse pe Elizabeth în Madison Square, așa cum făgăduise. Vreo zece negri în haine de pânză de culoare albastru-cenușiu lucrau fără prea mult sârg sub soarele necruțător, de care-i apărau cumva pălăriile lor mari de soare. Putu constata că zidurile se înălțaseră cu un metru de la prima ei vizită și scoase exclamațiile de mirare ce se așteptau din parte-i, dar în sinca ei tremura să nu vadă întorcându-se spre ea fața îngerului orb, a cărui prezență o ghici numaidecât. Din fericire, el n-o văzu, căci fata se adăpostea după umbreluța de soare, pe care-o manevra ca pe un scut, dar inima îi bătu un pic și admiră pe cât îi stătu în putință frumusețile ce-aveau să vină, pe care unchiul Charlie i le desemna în spațiile goale.

– Așteptăm, explică el, o încărcătură de prețioase cărămizi elisabethane, numai că navele astea negustorești sunt de-o încetineală... Fiecare cărămidă e învelită în carton, ceea ce-o apără de orice ciocnire neplăcută. Gândește-te o clipă, Elizabeth. Anglia în carne și oase călătorește pe valuri spre noi.

– Mi-ar plăcea cu mult mai mult să mă îndrept eu spre ea, unchiule Charlie, e prea cald în Sudul vostru.

– Într-o bună zi, ce nu-i atât de departe, sper, te voi duce în Virginia, unde o să regăsești vechea patrie. Am pe-acolo niște case de țară, dintre care una o să te seducă de-a binelea, după cum ți-am mai spus.

După ce se urcă în cabrioletă împreună cu Elizabeth, începu să viseze cu glas tare:

– Când mă gândesc că am lăsat să ne scape coloniile! Astăzi am fi cea mai puternică națiune din lume... Dar să nu mai spui asta, mititico. Lumea n-ar înțelege.

– Făgăduiesc.

După câteva minute de mers la trap, ajunseră în dreptul primelor clădiri ale portului ce privea spre estuarul Savannah, unde se legănavu catargele cele mari ale câtorva vase. Cu capătul biciului, unchiul Charlie arată spre o clădire mică, în stil neoclasice, prevăzută cu un portic cu coloane:

– Vama, spuse.

Prea multă zarvă venea dinspre chei, ca Elizabeth să fi putut auzi, prea multe strigăte, prea mult zgomot de trăsuri pe pavelele de piatră. Marinari și docheri din toate țările forfoteau într-o larmă de glasuri străine, iar însuflețirea aceea contrasta atât de puternic cu liniștea orașului și a grădinilor, încât fata încercă o emoție brutală, de parcă s-ar fi aflat într-o țară cu totul străină, emoție plăcută totuși, deoarece îi dădea senzația că se află într-altă parte. Tot ceea ce era sălbatic și neîmblânzit în ea tânjea la ceea ce se afla dincolo de portul și de imensul fluviu, privirile-i urmăreau linia neagră a pădurilor ce mărgineau malurile până ce se confundau cu apa întunecată. Mai departe, acolo unde nimic nu zăgăzuia vederea, era oceanul și îndelungile chemări tăcute ale țării natale.

Mânând trăsura spre un loc ceva mai ferit de forfotă, Charlie Jones arată cu mâna spre o clădire mare, cu fundament din cărămidă roz, a cărei parte de sus, întreruptă de șiruri largi de ferestre, dădea ansamblului înfățișarea unei gigantice lanterne, încoronată de nelipsitul fronton grec.

– Acolo se află, explică el, birourile companiei printre ai cărei directori mă număr și-al cărei bancher principal sunt. Admiră! Nimic-nicia acestor lămuriri mă vor așeza în ochii tăi în societatea acestui stat, dar omul ascuns îndărătul acestui personaj e, oricum, cu totul altfel.

După ce-și debită cu ironie spusele, făcu un ocol cu cabrioleta și opri în fața Companiei.

– Să nu te aștepti la nimic deosebit, îi spuse Elizabeth, ajutând-o să coboare. Arhitecții noștri cred mai curând în virtuțile a ceea ce e solid decât elegant.

Trăsura fu încredințată unui negru, care-l salută cu vreo cinci-șase „Mas' Cha'lie“, apoi se îndoi din șale când o monedă de argint îi străluci în mână.

Elizabeth își întovărăși călăuza fără niciun entuziasm, pentru că nimic n-o plictisea mai mult decât cele ce aveau legătură cu lumea afacerilor comerciale. Se strădui totuși să-și joace rolul cu grație. În rochia ei verde-palid, răspândea prospețimea unei adolescente împlinite ce anunța frumusețea viitoare, dar fata nu bănuia acest lucru și se temea să nu fie tratată tot ca o fetiță. Nu primise decât o singură scrisoare de dragoste în toată viața ei, pe care o rupsesse în ajun, pe când nefericita Susanna, care n-avea niciun chef de ele, avea șase, și cât de înflăcărate! Ea, mica englezoaică, mai aștepta încă miracolul unei scrisori de la Jonathan.

Obsedanta amintire a vocii și a ochilor lui o împiedica să audă așa cum trebuie tot ce spunea vocea jovială și plăcută care încerca s-o instruiască:

– Ușa asta masivă străjuită de două coloane face totdeauna o impresie puternică asupra vizitatorului. Scara monumentală din lemn negru ar putea suporta și trecerea unui regiment. Balustrada uriașă te poartă să cobori de-a lunecușul pe ea, cum ar face Billy, de pildă, dar nu-i genul casei. Ești atentă la ce-ți spun?

– Da, unchiule Charlie, pot să-mi scot pălăria?

– Ce întrebare! Dar o să le sucești mințile funcționarilor. Pe perețiiăștia albi se văd portrete de-ale ilustrisimilor fondatori, care au cu toții fața roșie a reușitei și-a celor care au făcut avere; niciunul nu-i frumos, dar să trecem peste asta, hai să urcăm.

Sporovăiala lui un pic cam năucitoare ținu până când ajunseră într-o sală de dimensiuni impunătoare, unde domni în redingote elegante de vară stăteau aplecați asupra unor registre sau dictau scrisori unor secretari, îmbrăcați ceva mai simplu, în haine de pânză.

Două panca mișcau aerul cu încetineală, asemeni unor aripi mari de pasăre obosite. Cei doi negri însărcinați să le pună în mișcare își crușau eforturile și, veșnic moțâind, mai și adormeau din când în când. Trădați de oprirea scârțâitului monoton al scripetilor, o palmă îi readucea pe calea datoriei, deși aerul continua să fie greoi.

O mișcare de curiozitate generală întâmpină intrarea lui Charlie Jones împreună cu tânăra străină, adevărată apariție. Două-trei personaje în

redingote descheiate, ce lăsau să se vadă jilecki albe, veniră fără grabă spre ei, dar Charlie Jones scurtă prezentările:

– În dimineața asta, nu fac decât să trec prin birou împreună cu tânăra mea compatriotă. E indispensabil ca fata să aibă o vedere a portului, care e mândria noastră. Pe mai târziu, domnilor.

Rețezând astfel conversațiile gata să se-nchege, o duse pe Elizabeth până la o verandă ce se întindea pe toată lungimea fațadei, dincolo de ferestrele înalte, rămase întredeschise. Un acoperiș de lemn o apăra de soare.

După malurile fluviului ce dispăreau în lumină, Oceanul neliniștea prin tot acel necuprins verzui și prin sentimentul de nedeslușită spaimă dat de aparenta lui neclintire și lipsa nefirească de măsură. Dar pe Elizabeth o atrăgea până și acest lucru, iar pe Charlie Jones îl făcea să viseze. Erau sensibili amândoi la veșnica sfidare a acelui element tulbure și pătimaș.

Tăcură o bucată bună de vreme, apoi se plimbară până în capătul verandei. O briză slabă, plină de mirosuri sărate, venea dinspre larg, răcorindu-i puțin. La picioarele lor, în port, sumedenie de oameni umblau încolo și-ncoace pe lângă vase, încărcând baloturi mari de bumbac învelite în pânză și legate cu frânghii. Mulți dintre ei aveau pieptul gol, ce li se vedea șiroind de sudoare, dar Elizabeth întorcea instinctiv ochii și privea într-altă parte, fără a părea să aibă vreun motiv. Deodată, Charlie Jones păru să-i citească în gânduri:

– Nu vezi portul la ora cea mai potrivită. Lumina asta orbitoare nu lasă niciun loc visării. Dar e atât de plăcut să mergi pe înserat de-a lungul verandei, alături de persoana iubită... În razele soarelui la scăpătat, vulgaritatea lucrurilor se atenuază. Totul vorbește o altă limbă. Realizezi?

Cu inima gata să-i plesnească de amintirea lui Jonathan și a verandei de la Dimwood, Elizabeth spuse doar atât:

– Da, realizez cam cum poate fi.

– Hai, spuse Charlie, să ne întoarcem. Cei de-acasă ne-așteaptă.

Coborâra pe chei și urcară în trăsură.

Pe când treceau din nou pe bulevardele cele mari deasupra cărora se aplecau sicomorii, îi spuse deodată:

– Cred că știi că sunt logodit, cu siguranță că ți s-a spus.

– Da, unchiule Charlie.

– Căsătoria va avea loc aici, apoi în septembrie vom pleca în Virginia, la casa pe care copiii o numesc „casa viselor“.

– Știu, mi s-a vorbit mult despre ea.

– Odată ajunsă acolo, n-ai să vrei să mai pleci, atât de fericită o să fii.

Fata se simți pradă spaimei și răspunse:

– Dar, unchiule Charlie, eu mă voi afla la Dimwood.

Nu-i răspunse. Drăgălașele case înguste din cărămidă roz sau din piatră albă îi priveau cu gravitate din spatele tufelor de flori ce zâmbeau în locul lor, deoarece fiecare din locuințele acelea era orgolioasă.

Charlie Jones reluă, ca și cum n-ar fi auzit cele spuse de Elizabeth:

– Când o s-o vezi pe cea care-mi va fi soție, te vei simți mișcată, nădăjduiesc, de necuprinsa blândețe și bunătate ce se citește în adâncul ochilor ei, iar casa cea bătrână te va primi ca o mamă. Nu te smulg de la Dimwood, o să te-ntorci acolo, dacă vrei, dar ca să-ți iei la revedere, după ce vei fi locuit puțin în casa noastră.

La rândul ei, Elizabeth păstră tăcerea o vreme.

– Dar Savannah, dar casa pe care o construiești aici?

– Oh! Casa din Savannah, fetiță dragă, e fortăreața viitorului, un colț de Anglie inviolabil. Plutesc umbre asupra viitorului.

– Crezi că va fi război?

– N-am spus asta. Se întâmplă ca umbrele să se risipească. Națiunile au soarta lor. Dar să lăsăm asta. Ai văzut vreodată ceva mai încântător, chiar prin părțile noastre, decât alea asta mare?

Treceau, într-adevăr, pe lângă una din cele mai vestite promenade din oraș. Sub umbra a patru rânduri de arbori, bărbați eleganți cu jobene, alături de perechile lor elegante în rochii deschise și cute înfoiate, mergeau sporovăind de-a lungul unei alei, pietruită cu cărămidă roz. Abia câte-o rază de soare ici și colo străbătea prin desiimea frunzișului ușor, semănând câteva pete aurii, iar umbreluțele multicolore ale doamnelor se clătinau ascemenea unor flori.

– Admiră nepăsarea păcii și ținc minte imaginea asta. E minci-noasă, pentru că, de se va întâmpla ca Nordul să ne-atace, întregul Sud se va preface într-un înspăimântător cuib de viespi.

– Unchiule Charlie, când vorbești așa, am impresia că prevestești o nenorocire.

– Nu sunt profet. Se prea poate să nu citesc cum trebuie semnele pe care le văd scriindu-se pe peretele lui Balthazar.

Elizabeth râse nervos și exclamă:

– Dacă aici am ajuns, la peretele lui Balthazar, prefer să plec pentru totdeauna.

– Ei lasă, spuse râzând la rândul lui, să zicem că greșesc și că m-am molipsit și eu de boala anumitor pesimiști. Lumea spera că totul s-a aranjat, dar Congresul nu izbutește să se pună de acord. Ziua de 4 iulie e foarte aproape. Tu și cu mine, englezi fiind, n-o s-o sărbătorim. Ce surpriză plăcută ar fi dacă pacea s-ar putea ivi din focurile de artificii și din pocniturile de petarde! Nu-i interzis să crezi în minuni. Elizabeth, tu, care ți-ai păstrat credința și citești *Biblia* în fiecare zi, cere Provi-denței o minune.

– Dar dumneata, unchiule Charlie?

– Oh, eu!...

Spunând acestea, sări sprinten din cabrioletă în fața casei și făcu gestul s-o ajute pe fată să coboare, dar ea se și afla la ușă și aștepta, cu un aer un pic cam batjocoritor.

Capitolul LIV

Iunie era pe sfârșite. Zilele ce urmară n-au purtat însemnul niciunei veselii în casa lui Charlie Jones. Pe cât se vede, pregătirile în vederea sărbătorii naționale îl lăsau indiferent, pregătiri, la drept vorbind, destul de modeste. Incertitudinea politică paraliza entuziasmul. Faimoasa uniune a inimilor cerută de Henry Clay era departe de-a se înfăptui. Acceptat în mare, proiectul Compromisului era discutat în amănunt; dar cele mai mari dificultăți le făceau reprezentanții Nordului când era vorba de ratificarea legii privitoare la sclavii fugiți pe care autoritățile guvernamentale aveau obligația să-i prindă și să-i înapoieze stăpânilor lor. Niciun aboliționist nu putea accepta o asemenea umilință. Dinspre partea Sudului, problemă la fel de gravă: soldații Sudului se bătuseră pentru cucerirea Californiei, teritoriu sclavagist, or, proiectul Compromisului prevedea intrarea acestui nou stat în Uniune în calitate de stat liber. Sudul invoca textul Constituției, care nu numai că autoriza, ci și declara sclavia drept legitimă. Aboliționistii

răspundeau că litera Constituției înseamnă o înțelegere cu moartea și un pact cu Infernul. Pe de altă parte, *squatters*-ii Californiei, care constituiau acum o parte a populației, nu voiau cu niciun preț negri pe teritoriul lor. Sudul, furios, se socotea furat și lipsit de dreptul lui de cuceritor. După felul cum vedea el lucrurile, se bătuse pentru Uniune și, mai precis, pentru Nord.

În acest caz, președintele Zacharie Taylor putea acționa, dar ce anume gândea? Ce anume voia? Dacă vreodată existase o problemă spinoasă de rezolvat, aceasta era un exemplu desăvârșit.

Atunci interveni forța aceea ce se numește hazard, destin sau voia proniei, de vreme ce nu se știe ce nume să i se dea. Sosi ziua de 4 iulie a celui an 1850. Sărbătorirea Independenței se desfășură sub toate formele prevăzute: drapele și banderole tricolore, discursuri și banchete. Mai ales banchete! Bucătăriile s-au întrecut pe ele. S-a mâncat mult; Zacharie Taylor a mâncat prea mult. Căldura era nemai-pomenită. Președintele a făcut o indigestie agravată de-o criză de furie împotriva secretarului de stat de la Ministerul de Război, Crawford. Acesta era acuzat de trafic de influență, împreună cu secretarul de stat de la Trezorerie, totul cu binecuvântarea ministrului de justiție. Scandalul îl răscoli adânc pe președinte, care-și făcea o glorie din a fi de-o cinste riguroasă. Hotărî să-și remanieze cabinetul. Furia îi provocă un atac de apoplexie, complicat de-un acces de febră tifoidă. Nu exista nicio îndoială în privința deznodământului, iar cele câteva zile ce urma sărbătorii au fost întunecate de o îngrijorare generală, viitorul rămânând imprevizibil.

În noaptea aceea, Charlie Jones luă hotărârile pe care le socotea necesare. Mătușa Emma avea să se întoarcă la Dimwood împreună cu Susanna chiar în dimineața următoare. Era mai bine să se afle la ele acasă, pentru cazul când, puțin probabil, evenimentele ar fi luat o întorsătură prea urâtă. Cei doi băieți mai puteau aștepta un pic. De altfel, Billy dispăruse, temându-se, fără îndoială, de o plecare forțată, pe când el, dintr-o mie și unul de motive, dintre care unele colorate, simțea nevoia să-și prelungească șederea la Savannah.

Fred își păstră sângele rece și analiză liniștit posibilitatea unui conflict imediat. Vicepreședintele Fillmore nu putea face nicio declarație atâta vreme cât președintele mai era în viață, și cum să știi ce-i în capul unui politician, când de obicei habar n-are nici el. Te puteai

totuși aștepta la eventualitatea unui război. Era ceea ce-și dorea Fred. Dar, până una-alta, se văzu silit să-i poarte de grijă mamei lui care, în mai multe rânduri, trebui să fie readusă în simțiri cu doze de laudanum și de porto.

Charlie Jones privea lucrurile cu un calm exemplar. După părerea lui, Nordul nu era în măsură să se lanseze într-o aventură militară, tot atât de costisitoare în vieți omenеști ca și în dolari, iar poporul nu voia acest lucru cu niciun preț. La fel și în Sud, în afară de-o minoritate de fanatici surescitați, lumea voia pacea, cu condiția să nu ia aspectul unei capitulări. Nu era sigur dacă Zacharie Taylor va accepta Compromisul. Fillmore, eventualul lui succesor, era din Nord.

Stând într-un fotoliu mare, cu sprijinitori pentru cap, cu un pahar de *julep* în mână, Charlie Jones o privea pe Elizabeth, așezată în fața lui, pe o canapea de catifea roșie. Nici unul, nici celălalt nu scoteau un cuvânt, dar tăcerea aceea era una din acele tăceri mocnite ce urmează după discuțiile aprinse. Fata stătea foarte dreaptă în rochia ei albă, cu mâinile încrucișate cuminte pe genunchi. Nicio emoție nu i se citea pe față, dar gura strânsă și tăcută vorbea de la sine de hotărârea ei îndărătnică.

Deodată, Charlie Jones se aplecă puțin spre ea și-o întrebă cu amabilitate:

– Mai vrei să iei un *julep* cu mine, de împăcare?

Elizabeth schiță un zâmbet:

– Unchiule Charlie, dar noi doi nu suntem în război, și-ți mărturisesc că un singur *julep* mi-e de-ajuns. Te răcorește, dar se și urcă la cap.

– Crede-mă, continuă el, punându-și paharul pe o măsuță, că înțeleg toate obiecțiile pe care le-ai făcut. Nu am dreptul să te țin aici împotriva voinței tale, dacă vrei să te întorci la Dimwood.

– Cei din familia Hargrove n-ar putea înțelege de ce locuiesc în altă parte decât la ei, așa cum le-a ccrut-o mama.

– Bineînțeles, dar accidentul survenit săptămâna trecută schimbă întrucâtva... cum să spun?... împrejurările.

– Ai vești rele despre Mr. Hargrove?

– Dimpotrivă. Starea lui se îmbunătățește simțitor pe zi ce trece.

Am primit în seara asta un cuvânt de la mătușa Laura. E foarte optimistă în privința tatălui ei. Am scrisoarea în buzunar. Uite-o. Îți citesc câteva fraze, ascultă:

Începe să recunoască pe toată lumea, ca și cum s-ar trezi dintr-un vis, ceea ce-i cât se poate de înduioșător. Numai eu, din păcate, nu-mi aflu locul în memoria lui. Mă ocup de el, dar el îmi spune: „îngerul meu”, mă ia drept o străină. Când își va da seama de eroarea lui, mă tem că va fi cumplit.

Împături scrisoarea și adăugă:

– Pe de altă parte, ținând seama de situația excepțională de-acum, mătușa Laura insistă să te țin aici cât mai mult cu putință.

– Nu văd legătura.

– E nevoie să-ți amintesc de cele ce mi-ai mărturisit prima oară când ai cinat aici?

– Nu-i nevoie. Știi că Mr. Hargrove nu-mi mai vorbește – la fel cum face și cu mătușa Laura, de altfel.

– Din motive diferite.

– Foarte nelămurite, mi se pare.

– Foarte. Povestea mătușii Laura e foarte încălțită.

– Povestea mătușii Laura nu mă privește. Povestea mea însă trebuie să fie mai simplă. Niciodată n-am știut cu ce i-am greșit lui Mr. Hargrove.

– Elizabeth!

– Ei da! Ce lucru de mirare am spus? Te implor, unchiule Charlie, vorbește mai limpede. Ce se întâmplă?

– Se întâmplă că ai șaisprezece ani și credeam că ai o intuiție mai bună și că știi mai multe.

– Atunci, fă ca și când aș fi cretină și explică-mi.

– Nu-mi place să-ți vorbesc despre lucrurile astea. Vechiul meu prieten Hargrove regretă, fără îndoială, absența ta, dar tocmai asta îl ajută să-și regăsească... hm, cum să spun?... echilibrul, liniștea sufletească.

– Ce încântare s-aud spunându-se asemenea lucruri, când am fost primită cu brațele deschise de către familia al cărei cap e.

– Nu te simți jignită, Elizabeth. Spune-mi doar atât, dacă ai înțeles.

– Firește. Am bănuț ceva de felul ăsta când l-am văzut aici, în salon, trecând ca o fantomă și privindu-mă în timp ce credea că eu dorm. Eram culcată pe o canapea. Iar el s-a oprit.

– Ce mai e și povestea asta? Nu mi-ai pomenit nimic despre ea.

– De ce să fi pomenit’?

– A stat aici, într-adevăr, o zi și o noapte, în căutarea unei persoane pe care vrea s-o ajute, s-o salveze, cum spunea el. Și văzându-te culcată, te-a privit...

– Îndelung.

– Bietul William!

– Biata Elizabeth. El e cum e, iar eu sunt cum sunt și vreau să mă întorc la Dimwood.

Charlie Jones își luă un aer nevinovat și făcu pe surdul, apoi cu o voce indiferentă continuă:

– Nu-i nevoie să-ți spun cine era persoana pe care o căuta ca s-o mântuie. Ai ghicit de mult.

– Nu, zău că nu.

– Drăguța doamnă în alb, vezi bine.

– Cea căreia îi spui „păcătoasa“?

– Chiar ea. Și care n-a fost dezamăgirea lui William Hargrove aflând că era în trecere pe la Dimwood în timp ce el o căuta la Savannah.

– Veșnic femeia asta!

– Îți vorbesc despre ea pentru că mătușa Laura, în biletul trimis în dimineața asta, mi-a împărtășit un zvon care circulă. Doamna cea păcătoasă ar fi spus că nu-i departe clipa când se va produce o mare schimbare în viața ei.

– Da?

– Da. Sufletele curate și-au închipuit că e pe cale să părăsească lumea și să se retragă în vreo mănăstire. Pentru că trebuie să știi că e catolică romană.

– Asta mai lipsea! Oamenii ăștia se află, așadar, peste tot?

– Ești prea puțin la curent cu cele ce se întâmplă pe lumea asta. Catolicii au acum o episcopie la Macon și o casă religioasă lângă Savannah.

– Mama totdeauna mi-a spus să n-am încredere în oamenii ăștia. Se strecoară peste tot...

O străfulgerare de bucurie îi luminează dintr-odată fața îngrijorată și, cu un râset scurt, adăugă:

– Ar fi, neîndoielnic, cel mai bun lucru pe care l-ar face, de vreme ce are asemenea idei. Să intre la mănăstire. Închisă într-o mănăstire,

departe de lume, hărăzită rugăciunii și penitenței. Se pare că pentru fiecare greșeală săvârșită, călugărița vinovată se așază în patru labe în fața stăreței și face cu limba o cruce mare pe pardoseală.

Fremăta de plăcere în timp ce debita ciudățeniile astea, când Charlie Jones o întrerupse:

– Îmi pare rău că o să te dezamăgesc, fetiță dragă. Imaginea asta pitorească a vieții mănăstirești e o invenție protestantă care mi-e binecunoscută. Persoanele mai puțin romantice interpretează altfel ceea ce doamna în alb numește o mare schimbare în viața ei. Acestea văd pur și simplu intenția ei de-a se căsători.

Elizabeth păli.

– Am mai vorbit despre intenția asta absurdă, șopti ea. N-o să izbuțească.

– Nimeni n-o va putea împiedica să se mărite cu cine vrea.

– Niciodată nu va fi primită în lumea bună.

– Poate că a renunțat la ambiția asta, ca să se căsătorească numai cu bărbatul pe care-l iubește.

– Atunci e vorba de un bărbat de condiție obișnuită...

– Dar, Elizabeth, nu știu nimic despre asta. Poate că vrea să se căsătorească cu...

Îl opri scurt:

– Nu-i spune numele, nu vreau să știu.

– Nu-l voi spune, dar e limpede că ne gândim la aceeași persoană.

Rostind aceste cuvinte, avu sentimentul că joacă un joc nemilos cu fata aceea pe care o aducea la deznădejde și care se apăra atât de prost. Și, încă o dată, Elizabeth se simți ispitită să-i dezvăluie episodul întâlnirii ei cu Jonathan pe drumul spre Savannah și, încă o dată, se împotrivi ispitei.

– Îți strici viitorul, îi spuse trist, văzând-o tăcută și hotărâtă. Ce ai de gând?

– Să mă întorc la Dimwood cât mai curând.

– Măine dimineață, dacă vrei, cu mătușa Emma și Susanna.

Elizabeth petrecu o noapte agitată și adormi cu greu, când fericită de hotărârea pe care o luase, când îngrijorată de ceea ce o aștepta la Dimwood. Din oră în oră, trezindu-se din somn datorită coșmarurilor, se scula și se ducea să se sprijine de fereastră, privind în noapte. Niciun

zgomot nu venea dinspre oraș și nicidecum cerul înstelat nu i se păru mai plin de mister și mai straniu atrăgător. Tot privind la puzderia de puncte luminoase, i se păru că în mintea ei se învârtă o lume necunoscută din care pământul a dispărut și, printr-o forță irezistibilă, întreaga ei ființă, ușoară, se înălța încet, plutind în gol. O bucurie neșpusă puse stăpânire pe ea, dând uitării tot ceea ce o chinuia în viață. Nimic altceva nu mai rămânea decât o senzație de liniștire în care se topea amintirea tuturor spaimelor, ca și a tuturor năzuințelor ei. Totul nu ținu decât o clipă, dar i se păru o veșnicie.

Când își veni în fire și-o cuprinse nedumerirea, șopti:

– Am avut o amețelă.

Știa însă că aceste cuvinte nu înseamnă nimic, nu zugrăvesc nimic din ceea ce simțise ea. Începu să rădă încetișor, totul dispărea de pe urma preafericitei clipe, nu reținu decât atât, că în momentul acela atât de scurt pierduse simțul oricărei realități personale, că se confunda cu o neînchipuită plenitudine de viață.

În clipa aceea auzi cântecul unei păsări, abia câteva note, dar ferice. O clipă mai târziu, același cântecel răsună mai departe, la fel de limpede, dar cu o modulație ușor diferită. Ascultă. Fără îndoială, pasărea cânta în grădină. De data asta își reluă cântecul într-o cu totul altă modulație, lentă, melancolică, și asta de mai multe ori la rând, oprindu-se, reluându-și cântecul pentru a-i schimba ciripitul tânguitor, ca pentru a-l face să atingă perfecțiunea. Și copila își aminti atunci de pasărea zeflemitoare, despre care i se vorbise în Anglia: flagelul persoanelor care nu pot dormi, imită cântecul tuturor păsărilor din vecinătate, nesăturându-se decât atunci când imitația e desăvârșită; renunță doar la unele vocalize prea meșteșugite, cum ar fi cântecul privighetorii, pe care-l lasă deoparte.

Insistența micuței cântărețe invizibile o amuză până la urmă pe Elizabeth, înseninând-o. Vârându-se în pat, căzu aproape numaidecât într-un somn greu, din care n-o trezi decât Nora, pe la ora opt. Bătrâna slujnică plângea:

– Don'soa'ă Lisbeth, Mas' Cha'lie spune că t'ebuie să scoli dacă v'ei să pleci – da' nu v'ei, nu-i așa?

Elizabeth se firecă la ochi:

– Să plec? Ba da, Nora, plec.

– O, don'soa'ă Lisbeth, de ce? Nu mulțumită aici?

– Ba da, ba da, Nora. Dar trebuie. Repede, pregătește baia.

Sărind jos din pat, învăluî într-o privire camera aceea în care suferise și uneori sperase, apoi, printr-una din acele viclenii ale lumii neînsuflețite, camera i se păru încântătoare, plină de un farmec nelămurit, ca și de-o afecțiune nerostită, ca și cum, din toate puterile lor, pereții, până și mobilele, în banalitatea lor familiară, ar fi încercat s-o rețină.

După ce-și termină toaleta, se duse iarăși să arunce o ultimă privire în grădină și la tufele mari de flori ce răspândeau o bucurie de-a trăi plină de întreaga prospețime a tinereții.

În clipa aceea, de pe-o stradă din vecinătate, ajunse până la ea vocea blândă a unci negrese care vindea pepeni galbeni de apă.

– *Nice fresh water melons!*

Între toate acele impresii exista o înțelegere tainică ce impresiona mintea atentă a fetei, încât, dintr-odată, întunecatul Dimwood îi făcu teamă.

Cele două trăsuri așteptau în fața porții de la grădină, când Charlie Jones o rugă pe Elizabeth să-l urmeze în salonaș.

Zâmbea, dar zâmbetul lui nu urca până la ochii ce-o priveau cu gravitate. Încât Elizabeth avu presimțirea unor lucruri neplăcute și se așeză pe marginea canapelei roșii.

– Draga mea micuță, începu el, mă doare inima văzându-te că pleci atât de repede, și n-aș vrea să ne despărțim cu amintirea unei muștrări. Mătușa Emma, căreia îi plac situațiile dramatice, mi-a povestit întâlnirea voastră cu un călăreț pe drumul spre Savannah.

– Ei și? spuse ea cnervată, nu văd întrucât lucrul ăsta mă privește pe mine.

– Chiar așa? Ai fi putut măcar să-mi spui și mie o vorbă.

– La ce bun?

– Tăcerea e mai grăitoare decât crezi. Dacă mi-ai fi pomenit de întâlnirea asta, ți-aș fi spus că persoana în cauză a venit la Savannah să mă vadă. Conversația noastră a durat nu mai puțin de o oră. Acum e rândul meu să fac pe misteriosul. Dar nu am dreptul să spun mai mult. Reține numai atât: teme-te de omul ăsta.

Elizabeth închise ochii, ca și cum ar fi primit o lovitură, apoi se ridică brusc în picioare:

De ce spui asta? exclamă ea. Nu s-a purtat urât, e un gentleman.

Nici n-am spus altceva, dar e un om care nu mai e stăpân pe el. Dacă nu vrei să suferi, evită cu orice preț să-l vezi. Îl cunosc de ani de zile, știu ce spun.

Elizabeth îl privi cu fața încruntată.

– Ține minte, dacă vreodată ceva nu e în regulă la Dimwood, doar un cuvânt să-mi scrii și trimit după tine. Cei din familia Hargrove vor fi totdeauna de acord.

– Să înțeleg din cuvintele astea că sunt de prisos acolo?

– Ar fi un fel ceva mai diplomatic de-a privi lucrurile. Toată lumea ține la tine, numai că e și William...

– Știu, făcu fata exasperată, pentru el eu sunt diavolul.

– Pe cuvântul meu, Elizabeth, ai niște formule izbitoare. Dar tovarășii tăi de călătorie își pierd răbdarea. Ne sărutăm?

Fata își întinse mașinal obrazul, pe care Charlie Jones îl atinse cu buzele.

– Aici nu ești coșmarul nimănui, îi spuse el râzând, dar și cei de-aici țin mult la tine, mai ales unchiul Charlie.

Fără a-i răspunde, fata ieși din salon și alergă spre trăsură, spre Jonathan, dar, după ce se așeză alături de Fred, o cuprinse părerea de rău pentru răceala ei. Aplecându-se peste portieră, își flutură mâna spre unchiul Charlie și strigă:

– Și eu, unchiule Charlie!

Capitolul LV

La Dimwood, se pomeni într-o casă tăcută. Doar țârâitul greierilor în copaci dădea impresia că retează aerul cald. Unchiul Josh îi întâmpină pe călători în josul porticului. Niciun fel de exuberanță, nici dintr-o parte, nici dintr-alta. Se vorbea ceva mai încet ca de obicei, ca și cum ai casei s-ar fi temut să nu trezească pe cineva sau, mai rău, să nu tulbure somnul unui mort.

– Se simte foarte bine, repeta unchiul Josh pe un ton liniștitor. Nici n-ai bănui vreodată, zău așa...

– Și-atunci, întrebă Fred, de ce tot misterul ăsta?

Unchiul Josh izbucni într-un scurt râs nervos ce nu semăna cu buna lui dispoziție obișnuită.

– Niciun mister. Vorbește mult, spune rugăciuni nesfârșite la micul dejun, în fine, totul e ca înainte.

– Ce ușurare! exclamă mătușa Emma. Mărturisesc că aveam palpitatii mai adineauri, pe alee. Păi, atunci să urcăm, nu?

– Da, bineînțeles, numai că în privința Elizabeth și a Susannei, speram, credeam că unchiul Charlie le va ține mai mult, așa că...

Se lăsă o tăcere stingheritoare. Mireasma duioasă a magnoliilor plutea în jurul acestor persoane devenite foarte atente. Inima Elizabeth, plină de amintiri, se strânse.

– Așa că ce? întrebă ea cu o voce ce voia să fie liniștită.

– Nimic, spuse unchiul Josh, e foarte bine că te afli aici împreună cu noi. Îi voi vorbi tatei. Din păcate, Laura e plecată, s-a dus să facă o vizită unei comunități religioase din împrejurimi.

Prea fericită, la drept vorbind, să întârzie momentul când avea să dea ochii cu Mr. Hargrove, Elizabeth se retrase, urmată docil de Susanna, căreia îi pierise glasul de spaimă.

Mătușa Emma și cei doi băieți îl însoțiră pe unchiul Josh, care-i duse în cameră la Mr. Hargrove.

Două din ferestrele camerei, cu draperii din tafta verde-închis, dădeau spre grădini. Stând într-un încăpător fotoliu-balansoar, William Hargrove părea să-l asculte pe unchiul Douglas, care-i citea ziarele, dar se vedea limpede că stăpânul plantației Dimwood era cu mintea într-altă parte. Înfățișarea nu i se schimbase, atâta că favoriții, încă și mai stufoși, se împreunau cu mustața cea deasă. Foarte aproape de el, o măsuță presărată cu cărți în dezordine dădea un aspect studios acestei camere care de obicei slujea drept salonaș și primea confidențele lui Mr. Stoddard și ale lui Miss Pringle. Într-adevăr, atât unul, cât și celălalt, de cum se declanșase criza politică, plecaseră fiecare în statul lui, ca să preîntâmpine orice eveniment neplăcut.

Zămbi larg când îi văzu pe Emma și pe cei doi băieți și le spuse vesel:

– Iată-vă întorși de la Savannah! Ce-ați căutat acolo? Oare aici nu vă simțeați bine?

– O schimbare de aer nu strică niciodată, iar Charlie a fost încântat să ne vadă.

Explicația a fost rostită cu indiferență de mătușa Emma, care-și scoase pălăria și se așază pe scaunul pe care i-l oferea unchiul Douglas. Acesta îi aruncă o privire întrebătoare, îndreptându-și apoi ochii spre ușă.

– Fred și Billy s-au purtat așa cum trebuie, continuă ea, Fred mai ales. Cât despre Billy, nu pot face decât presupuneri, deoarece orașul ăsta mi se pare fără doar și poate imoral, iar pe Billy al nostru, încă lipsit de experiență, îl pasc primejdii serioase.

– Am să-i vâr frica de Dumnezeu până în măduva oaselor, făcu William Hargrove, niciodată nu ne ocupăm îndeajuns de religie. Cine se îngrijește de educația religioasă a lui Billy la Dimwood?

– Mr. Stoddard, presupun, zise unchiul Douglas. Dar a plecat de câteva zile. S-a dus în Virginia, gata să răspundă la cea dintâi chemare.

– Cea dintâi chemare?

– Chemare la arme, exclamă Fred eroic.

– Cât despre Miss Pringle, adăugă unchiul Douglas, ea s-a refugiat în căsuța ei din Gettysburg, în Massachusetts. Gândul unei invazii a Nordului de către Sud o umple de spaimă.

– Dar nu-i niciun război, exclamă mătușa Emma. Nu-i așa că nu va fi război, Douglas?

– Nu, dar ne aflăm, practic, fără președinte de pe 4 iulie, iar acum suntem în 7, și cu un vicepreședinte din Nord ne putem aștepta la o atitudine supărătoare.

Urmându-și ideea, Mr. Hargrove declară:

– Am să mă ocup chiar eu de educația religioasă a lui Billy. Băiete dragă, pentru început ai să-mi înveți psalmii pe de rost, toți.

– Sunt o sută cincizeci, observă Fred cu un zâmbet subțire.

– S-a terminat cu escapadele la Savannah în vara asta.

– Dar n-am făcut nimic rău la Savannah! se apără Billy. M-am plimbat călare în jurul orașului.

– Unde e cealaltă? întrebă dintr-odată William Hargrove.

– Tată, interveni unchiul Douglas, doar ți-am spus că s-a dus într-o vizită la o comunitate religioasă din împrejurimi.

– Ar trebui să fie aici. E un înger, îngerul meu.

Unchiul Douglas schimbă o privire cu mătușa Emma. Amândoi clătină din cap cu tristețe.

– De ce nu e aici? întrebă William Hargrove pe un ton plângăreț. Mă contrariază.

Mătușa Emma izbuti să schimbe vorba, pomenind despre Charlie Jones și despre intenția lui de a-și petrece vacanța în Virginia, în casa familiei.

– Hardughia cea mare, oftă William Hargrove. Îi spuneam așa din afecțiune. Am petrecut pe vremuri acolo ceasuri tare plăcute.

Timp de câteva minute, se plimbă prin casa cea fabuloasă și, pierzându-se în vise, se mai liniști. Băieții traseră folos, ștergând-o, pe urmă unchiul Josh, în timp ce mătușa Emma, cuprinsă de-o afecțiune subită, rămase cu unchiul Douglas. Pentru prima oară în viața ei, uită de nenumăratele pretenții personale și se simți aproape de-această ființă omenească ce nu mai era în toate mințile acum, tatăl lor.

Elizabeth fugise și ajunsese la ea în cameră, unde Susanna o urmă cu îndărătnicia unui câine pierdut.

– Singură cu tine! exclamă ea, azvârlindu-se la pieptul Elizabeth. Ce întâmplare providențială!

– A, nu! făcu mica englezoaică, respingând-o cu un gest hotărât al mâinii. Orice poftești, numai asta nu. E de-a dreptul ucigător. Vreau să fiu singură.

– Răutăcioaso!

– Iartă-mă dacă sunt brutală. Am necazuri.

– Necazuri de dragoste, poate? Ca și mine, înțelegi? Și, pe deasupra, nimeni nu mă vrea pe nicăieri. Unchiului Charlie puțin îi pasă de mine, iar aici trebuie să mă ascund, de când cu povestea cu biletul pe malul apei. Eu sunt de vină pentru ce s-a întâmplat. Mă întreb dacă ai casei n-ar fi preferat să mă vadă înecată...

– De cumva aștepti să mă înduioșez, îți pierzi vremea.

– ...ori mâncată de-un aligator...

– Mă plictisești cu aligatorul tău, tot ce spui mă plictisește.

– Am bănuț eu, dar n-ai dreptate. Știu tot felul de lucruri. Am aflat o groază de secrete tot timpul cât m-am ascuns.

– Unde?

– Curioaso. Ai da orice să afli. Toată lumea ar vrea să afle. Mi-am dat cuvântul că n-o să spun – dar acum, când totul s-a aranjat...

– Chiar așa.

– Crezi că am dreptul să spun?

– Asta nu te privește decât pe tine.

– Ei bine, dacă juri că n-o să spui la nimeni...

– Înțeles. Jur.

– Pe *Biblie*!

– O, Susanna, sunt clipe când îmi vine să te iau de urechi și să te dau cu capul de pereți... ore în șir. În sfârșit, da, consimt, pe *Biblie*.

– Află atunci că la Miss Llewelyn. Nimeni n-are dreptul să intre la ea. Are două camere, chiar lângă atelierul unde lucrează Soulignou. Mi-a explicat de ce nu trebuie să mă mărit niciodată. Pasionant. Am să-ți spun și ție. Știe tot. Știe și că locotenentul Boulton o să vină duminică să ia îndărăt inelul de logodnă. Tăticu o să-l primească.

– Nu-i adevărat!

– Ba e! Și-apoi, o să ne convingem curând de asta. Ți amintești că mai eram pe alea cea mare când l-am lăsat în urmă pe un bărbat care călărea un cal negru?

– Bineînțeles... și ce-i cu asta?

– Se îndrepta spre Savannah, dar de cum ne-a zărit pe noi, care eram în prima trăsură, a făcut cale-ntoarsă, după ce a aruncat o privire înăuntru, ca și cum ar fi căutat pe cineva.

– Continuă.

– Dar ce ai? Te necăjește că-ți vorbesc despre asta?

– Dimpotrivă, vreau să știu...

– Pe urmă nu mai știu ce-a fost. Nu-l puteam vedea. Dar tu trebuie să-l fi văzut trecând, nu-i așa?

– Da.

– Ei bine, veșea mi-a spus că a venit aici și a cerut să-l vadă pe bunicul, dar bunicul era bolnav, și-atunci l-a primit tăticu împreună cu unchiul Douglas. Au vorbit foarte tare toți trei. Omul voia să i se semneze o hârtie care să poarte semnătura bunicului, a lui tăticu și a unchiului Douglas. Miss Llewelyn a auzit tot.

– Stătea din întâmplare cu urechea lipită de ușă.

– Nu știu, nu cred, dar știe tot, uite-așa. Trebuie să fie vrăjitoare, ca toate veșele. Omul a început să strige pentru că voia mai ales semnătura bunicului, care i se refuza. A stat o oră să discute.

– Și pe urmă?

– Pe urmă a plecat pe alea cea mare, spre Savannah.

Elizabeth scoase un strigăt de deznădejde:

– Spre Savannah! A fost acolo când eram și noi!

– Se prea poate. Când cobora din portic ca să încalece, veșea l-a auzit spunându-i lui tăticu: „Data viitoare când o să vin aici, voi fi la mine acasă, și n-o să fiu singur“.

Elizabeth nu răspunse. Fața ei posomorâtă o neliniști în cele din urmă pe Susanna.

– Dar ce ai?

– Nimic. Ai face mai bine să fugi, micuța mea Susanna. Dacă mătușă Laura te-ar vedea aici...

– Mătușă Laura nu-i acasă.

– Aș vrea s-o văd pe Miss Llewelyn.

– Nu-i deloc greu. Tot timpul bate coridoarele ori veranda. N-o să-i spui că ți-am vorbit, nu-i așa?

– Firește că nu.

Cina din seara aceea nu se deosebi de cinele obișnuite decât prin trei locuri goale, care se vedea bine că-l tulbură pe William Hargrove, deoarece, din priviri, număra și iar număra persoanele prezente. Asta nu-l împiedică să spună cu o demnitate remarcabilă câteva rugăciuni cât se poate de personale pentru liniștirea generală a țării. Pe cât se vede, se regăsea în propria lui casă și dădea porunci cu o voce calmă și firească.

Totuși, spre sfârșitul mesei, avu o privire tristă și, ca și cum și-ar fi vorbit lui însuși, zise rar:

– Ce ciudat, aveam impresia că suntem mai mulți. Și-apoi, unde-i doamna aceea care se ocupă de mine?

– Tată, spuse Josh, nu-ți amintești? A plecat să viziteze o comunitate religioasă.

– O comunitate, ah, da! Să i se ceară să se întoarcă. Și ceilalți?

– Care ceilalți? Întrebă mătușă Emma, care stătea lângă el, chiar pe locul mătușii Laura.

– Care ceilalți, repetă el ca un automat. Nu știu. E o eroare... o eroare.

Ceva mai atent de câteva minute, Billy se simți cuprins dintr-odată de o spaimă necunoscută. Pentru prima oară ghicea prezența unui mister pe care nu-l înțelegea. Hilda și Mildred își înăbușeau în șervețele un răs nestăpânit și nervos.

Cina luă sfârșit aproape numaidecât.

La ora când începea cântecul broscuțelor, Douglas și Josh luau aer pe alea cea mare. Noaptea era luminoasă, iar umbrele li se desenau pe pământ ca pentru a le ține tovărășie și a-i supraveghea. Nici unul, nici celălalt nu se arăta vorbăreț și păseau agale, dar, când se aflară departe de casă, conversația se închegă aproape pe șoptite:

– Mă tem că-i pierdut, spuse Josh. Creierul e atins.

– Nu-i sigur. Memoria îi revine puțin câte puțin și din ce în ce mai precis.

– Trei persoane au dispărut din amintirea lui. Mai întâi, fiica lui. Fiica lui...

– E foarte simplu. Suprimă din memorie tot ceea ce conștiința îi reproșează.

– Dacă am avea inima să ne amuzăm de asemenea lucruri, am găsi că-i cât se poate de complezentă conștiința.

– E un fenomen cunoscut. Cel mai straniu e că Laura, când e de față, îi apare acum sub chipul unui înger.

– Iar dacă memoria îi revine, șocul ar putea fi cumplit pentru acest veșnic vinovat.

– Cea mai primejdioasă dintre toate e biata englezoaică. Îl distruge. De ce n-o fi plecat în țara ei împreună cu maică-sa? De ce se încăpățânează să rămână?

– Îndrăgostită!

– Și încă de cine! Nu știu ce m-a oprit să-l pălmuiesc mai deunăzi, după discuția aceea prostească, atunci când ne-a spus: „Mă voi întoarce aici la data prevăzută și voi veni ca la mine acasă, stăpân la Dimwood“.

– Și cu ce aere de mare senior...

– Din nefericire, are în vine sânge de mare senior, și tocmai asta îl poate pierde. Își închipuie că această căsătorie smintită o să aranjeze lucrurile. Va fi ostracizat. Dar are nevoie de bani și o vrea pe femeia aceea.

– Între ambițiile astea două, ce șanse are naiva de Elizabeth... Cine ți-a spus că e îndrăgostită de el?

– Laura, care a aflat de la velșă... Fred e convins că și el e îndrăgostit de Elizabeth.

– Din cauza unei priviri aruncate în adâncul unei trăsurii? E absurd. Elizabeth nu-i atât de proastă încât să ia în serios privirea unui bărbat cu succes la femei.

– Ba da. Are șaisprezece ani și nu știe nimic. O să sufere.

– Nu-i cu putință s-o ținem aici, cu Jonathan care dă târcoale prim-
prejur. Josh, trebuie s-o convingi să-și petreacă vara în Virginia. Charlie
Jones e gata să ne dea o mână de ajutor.

– Ai încercat vreodată să urnești o catârcă din loc, în timp ce ea nu
vrea în ruptul capului?

– Știu, știu. Cred că lucrurile se vor aranja de la sine, adică rău, dar
ce putem face? Să lăsăm... ce anume? Timpul, politica? să-și spună
cuvântul.

– Până atunci, America tot fără președinte e. Iată, mâine sunt patru
zile. Și aici trebuie să lăsăm timpul să-și spună cuvântul... era cât pe ce
să spun destinul.

– Țasta-i cuvântul pe care nu-l găseam adineauri.

Aerul se răcorea, se întoarseră mergând în tăcere, ca și cum
cuvântul destin i-ar fi făcut să privească în ei înșiși. Jur-împrejurul lor,
prelingerea continuă a micuțelor note limpezi părea a le vorbi într-o
limbă smintită.

Capitolul LVI

Rămasă singură la ea în cameră după plecarea Susannei, Elizabeth
se întreabă ce soartă o aștepta la Dimwood și, într-un anume fel, îi era
totuna. Esențialul rămânea neschimbat: să stea acolo cu orice preț. O
idee superstițioasă pune stăpânire pe ea, că prezența-i între pereții
aceia îl atrăgea pe Jonathan, încât, cu toate că nu era încă noapte de-a
binelea, iar înserarea mai lăsa câteva raze slabe să se strecoare la
picioarele ei, aprinse lampa și se așeză în fotoliul-balansoar.

Izbind puternic cu călcâiul, pune în mișcare mobila aceea care
facea să geamă șipcile parchetului, legănând-o cu un soi de violență.
Și încerca o amețală ușoară ce-i domolea prea multele-i incertitudini.
Lângă ea, în dreptul cotului, în cercul luminos ce cădea din abajur, își
vedea *Biblia* legată în negru, închisă, plină de muștrări nerostite, dar
fata nu avea niciun chef s-o citească și s-o asculte. Prin fereastra
deschisă ajungea până la ea mireasma magnoliei băntuită de chipul
unui bărbat ce implora. Visând cu ochii deschiși, și-l închipuia pe
Jonathan ivindu-se deodată în fața ei. Mătușa Laura, care l-ar fi putut
împiedica, nu se afla acolo, și-atunci... Opri balansoarul, strângând

marginea mesei. Inima îi zvâcnea. S-ar afla dintr-odată acolo, în fața ei. Iar ea ce-avea să spună? Se lăsa dusă pe aripile imaginației, când auzi ciocănindu-se la ușă și fu cât pe ce să strige de emoție.

Era Betty, o Betty îngrijorată, înfricoșată, stând în cadrul ușii și neîndrăznind să facă niciun pas înainte. Un batic albastru vărgat cu roșu îi înlășura vesel capul, ascunzându-i cărlionții cărunți, dar în rochia ei neagră cu șorț alb continua să aibă acel aer de demnitate ce-o izbea totdeauna pe mica englezoaică.

– Intră odată, Betty, îi spuse, nu sta acolo.

– Don'soa'a Lisbeth nu cineză?

– Nu. Nu mi-e foame.

– Betty poate să se'vească o cină în suf'age'ia pent'u Miss P'ingle și Mas' Stodda'd, pent'u don'soa'a Lisbeth și Miss Susanna.

– O, nu, Betty, nu vreau, dar deloc! Intră ori ieși, dar nu sta acolo să te uiți la mine. Ce vrei să-mi spui?

Betty intră.

– Apropie-te. Mai mult. Și-acum, vorbește.

Lumina lămpii părea să mângâie blând bătrâna față neagră pe ai cărei obraji zbârciturile săpau două brazde paralele, de la pomeți până la gură.

– Aștept, zise Elizabeth.

– Don'soa'a Lisbeth e cumva nemulțumită de Betty?

– Da de unde, zău așa! Vorbește, vreau să vorbești.

– Masa Jonathan...

Elizabeth se sculă dintr-o zvâcnire.

– De ce-mi vorbești despre acest gentleman?

Cu fața roșie de mânie, o înfruntă pe slujnică, iar aceasta se dădu îndărăt cu un pas.

– Toată lumea știe, don'soa'a Lisbeth.

– Toată lumea știe ce? Îți poruncesc să răspunzi fără să încerci să minți, mă auzi?

Înfricoșată de-a binelea, Betty își azvârli șorțul peste față, după obiceiul ce datează de când au fost inventate șorțurile.

– Masa Jonathan v'ea să ia casa, spuse vocea ei înăbușită.

– Să ia casa! Dar nu poate. Nu știi ce spui.

– Don'soa'ă Lisbeth, în ziua când ați plecat cu t'ăsu'a ca să vă duceți la Savannah, el a venit să-i vadă pe Masa Douglas și Masa Joshua. Ai casei au auzit. St'iga foa'te ta'c. Toți neg'ii știu.

– Ei și? Asta-i tot?

– Nu, el a plecat.

– Unde e?

– Nu știu, don'soa'ă Lisbeth... Depa'te...

– Adevărat, Betty?

Întrebarea fu urmată de o tăcere ce-i păru nesfârșită fetei. Îndura privirea neclintită a ochilor adânci și negri pe care-i vedea brobonindu-se de lacrimi...

Câteva clipe, se priviră fără să se miște, așteptând și una, și cealaltă un cuvânt care nu veni, apoi Betty se retrase fără grabă și închise foarte încet ușa după ea.

Iar Elizabeth rămase cu privirile pironite asupra ușii, plină de consternare.

Acum, stând în picioare lângă lampă, deschise *Biblia* cu un aer absent și citi la întâmplare câteva versete, dar în noaptea aceea nu se stabilea indefinibila comunicare între ea și cartea pe care o știa din copilărie, încât o închise, dezamăgită.

În semiîntuneric, pata albă a patului o ispiti o clipă... Să doarmă... Nici vorbă nu putea fi. Nimic numai părea să aibă înțeles. Să lase lampa aprinsă... „Ca un far!“ gândi, cu acea ironie amară ce n-o părăsea nicio dată... Betty spusese: „Departé“. Jonathan era departe.

Inspirată de deznădejde, ieși pe verandă și acolo i se păru că se târăște până la magnolie. Regăsi lângă arborele înflorit, în ciuda oboselii, beția amintirii. În întunericul înmiresmat, pământul întreg părea îndrăgostit, nevorbindu-i decât de Jonathan. Lumina rece și misterioasă ce cădea din cer îți îngăduia să vezi șirul de copaci ce străjuia malul râului de-a lungul pajiștii, până la grădinile cele interzise. Lăsă să-i rătăcească ochii în partea aceea, când deodată zări ceva cenușiu care se deplasa la marginea pădurii.

Instinctiv, se dădu înapoi, ca la vederea unui spectru, dar forma cenușie nu avea nimic dintr-o apariție. O privire mai atentă îi îngădui fetei s-o recunoască pe Miss Llewelyn și avu un șoc. Și totuși, ce putea fi straniu în faptul că velșa se ducea să se răcorească prin locurile acelea

din preajma casei? Aveau, ce-i drept, o faimă sinistră din cauza unui măcel al indienilor ce avusese loc cu mai bine de un secol în urmă, dar pe tot cuprinsul plantației Dimwood pluteau reminiscențe de omoruri. Mai bine era să-ți spui că toate acelea nu erau adevărate.

Împinsă de curiozitate, rămasc nemișcată, deși presimțea că face o greșală, și deodată avu surpriza s-o vadă pe Miss Llewelyn întorcându-se spre ea și fluturând din mână.

Mașinal, făcu și ea același lucru și, cu toate că se afla cam la vreo patruzeci de metri de velșă și într-o lumină îndoielnică, îi desluși trăsăturile și zâmbetul. Însăși precizia aceea o făcu să se simtă rău, ca și cum strania femeie s-ar fi apropiat de ea prin farmece.

Cea dintâi mișcare a fetei a fost să se retragă în cameră pentru restul nopții. Chiar de-ar fi vrut să coboare treptele porticului și să se ducă la Miss Llewelyn, ar fi trebuit să-și pună ceva pe spatc. Căci tot mai era în rochia de stambă ușoară, iar aerul se răcorea, dar de ce-o bântuia ideea să-i vorbească acelei persoane de care toată lumea fugea? Nu știa. Ispita se preciza, se confunda cu însuși bunul simț, devenea irezistibilă. Desigur, Miss Llewelyn îi spusese lucruri ce n-o încurajau deloc în visele ei de dragoste, dar acum velșa se afla acolo, fluturase mâna, zâmbindu-i. O chemare, adevărată plească, poate.

Un șal mare, verde-întunecat, o înfășura pe Elizabeth atunci când făcu câțiva pași liniștiți pe iarbă și aproape numaidecât începu să alerge spre cea care o aștepta nemișcată. cu același zâmbet, sigură de ea ca și de prada ei.

Nicicând cerul nu păruse mai necuprins și mai adânc, cu miile lui de puncte luminoase purtătoare ale unui mesaj indescifrabil, în timp ce micul tremurat al glasului de broscuță părea o întrebare plină de tânguire a pământului.

– Prin urmare, spuse Miss Llewelyn, văzând-o pe fată în fața ei, gâfâind un pic, când suntem nefericită, venim la cumplita Miss Llewelyn, ca să cârpim dragostea.

Era un fel de muzică în modulațiile acelea din Țara Galilor.

– Nu știam că o să treceți pe-aici...

– Bineînțeles, nu pe mine mă așteptai lângă magnolia dumitale, dar lasă-mă să-ți spun că n-o să vină nici în noaptea asta și nici vreo altă dată. Ia lucrurile cu curaj. Bărbatul ăsta nu-i pentru dumneata. Ți-am spus-o și ți-o mai spun și de data asta.

Elizabeth îi aruncă o privire plină de sfidare.

– Vă înșelați, spuse. Jonathan mă iubește, o știu, sunt sigură.

– Dar până una-alta, se însoară.

– Încă nu s-a întâmplat. Îl vreau pe bărbatul ăsta.

Miss Llewelyn începu să râdă încetișor.

– Îți admir fără voia mea încăpățănarea, Miss Escridge. Vrei să ne plimbăm împreună un pic?

– Bucuroasă. De asta ați fluturat din mână adineauri?

– Nu tocmai. Simplu fel de-a da bună seara, mai curând. Pui multe întrebări. Poate prea multe. Simți ce miresme minunate vin dinspre pădure? Ne ducem într-acolo? Vom trâncăni mai mult în largul nostru, fără să fim în primejdie de-a fi văzute.

Fata se întrebă ce gând ascuns îi umbla velșei prin minte, ceea ce n-o împiedică să primească invitația.

O clipă mai târziu, o apucau amândouă pe poteca mărginită de mesteceni de-o parte și de alta, asemeni unor coloane de-o albeață strălucitoare în noapte.

– Vezi, spuse Miss Llewelyn, orice persoană tânără de vârsta dumitale vrea să pună mâna pe un bărbat, cum se spune cu vulgaritate pe-aici. Așa drăguță cum ești, poți pretinde tot ce-i mai de soi, și se află o mulțime de tineri chipeși prin părțile astea.

– Îl vreau pe Jonathan, spuse Elizabeth supărată.

– Să vrei nu-i de ajuns. Trebuie să și poți obține ceea ce vrei morțiș.

– Dar cum?

– Sunt fel de fel de mijloace.

– Sunt gata să fiac tot ce trebuie.

Din nou râsul drăgălaș al velșei se auzi răsunând într-un fel neobișnuit în întunericul pădurii. Doar nisipul de pe potecă se mai vedea.

– Mă faci să râd, Miss Escridge. Ceea ce dumneata numești „tot ce trebuie” cere o învățătură solidă, și anume haruri, iar asta nu se învață ca limba germană, prin corespondență.

Simțind că spusele ei batjocoritoare rănesc orgoliul fetei, adăugă:

– Darai haruri. Cele de felul meu adulmecă asemenea lucruri dintr-odată.

Dar și în privința asta ne aventurăm și n-aș vrea să te tulbur.

– Vă încredințez că nu mi-e teamă de nimic.

– Prin tulburat înțeleg să-ți zdruncin părerile pe care le ai despre lume. Dar, ia ascultă, ascultă strigătul ăsta firav și melancolic. În singurătatea unui loc ca ăsta, are farmecul lui.

O cucuvea, într-adevăr, începuseră să cante, iar chemarea ei umplea întreaga noapte de-o tristețe visătoare, ce trezea atenția.

Fără voia ei, Elizabeth nu se simțea bine. Se strădui să pară calmă:

– O cucuvea, spuse. Îmi plac păsările astea de noapte, după cum îmi plac toate păsările. În privința ideilor mele despre lume, nu vă fie teamă să le zdruncinați, Miss Llewelyn, nu cer decât să aud propriile dumneavoastră idei.

– Să mai facem vreo câțiva pași. Pădurea asta mă încântă.

– Și pe mine, spuse Elizabeth cu vioiciune, dar mărturisesc că nu mai văd aproape deloc.

– Apucă-mă de mânecă și ține-te după mine.

Fata apucă între degete puțin din pânza aceea cam aspră, a cărei culoare cenușie era bine cunoscută tuturor celor care locuiau la Dimwood, și simți o ușoară scârbă.

– Trăim într-o lume din care nu vedem decât o parte, spuse Miss Llewelyn. Anumite persoane, cel puțin, presimt și cealaltă parte. Dumneata, de pildă. Ei hai, e atât de întuneric, încât ți-e teamă. Ba da, ba da. Nu spune nu. E foarte firesc. Ia-mi mâna, ne întoarcem.

Elizabeth șovăi o clipă și simți deodată mâna lui Miss Llewelyn căutându-i mâna și apucând-o, și era o mână mică și grăsulie, dar straniu de viguroasă, mâna asta a velșei.

Merseră împreună cu pași înceți prin întuneric, iar fata putea auzi foșnetul ușor al rochiei lui Miss Llewelyn pe nisip la fiecare pas. Nici una, nici cealaltă nu scoteau o vorbă, ca și cum tăcerea ar fi fost urmarea firească a discuției lor. Ajunse în locul unde se putea zări casa, se opriă. Ici și colo, câteva lumini luceau în ferestre, liniștitoare.

– Colo-sus, spuse Miss Llewelyn, Souligou cea de treabă își dă în cărți. Mai jos, la dreapta, e Susanna, nu poate dormi și citește un roman din care nu înțelege nimic. Departe, la stânga, William Hargrove citește teologie și se războiește din nou cu conștiința lui.

– Cum de ghiciți toate astea?

– Nu-i greu, când îi cunoști pe cei de la Dimwood cum îi cunosc eu. Nu care cumva să-ți închipui că sunt o vrăjitoare, cu toate că se află prin părțile noastre, și încă foarte pricepute. Eu una am anumite înzestrări, ca și dumneata, și mă descurc cum pot în lumea ocultă.

– Ocultă?

– Am să-ți explic altă dată. Și-acum, de cumva crezi că sunt diavolul, trebuie să te întorci la dumneata în odaie, să citești *Biblia* și să nu mai ai de-a face cu mine...

– Niciodată n-am spus că sunteți diavolul.

– Bine. Pentru astă-seară e destul și cred că, pentru dumneata, e ora să te duci la culcare.

– Dar, Miss Llewelyn, știți ce vreau și ați spus că, pentru a obține acest lucru, sunt fel de fel de mijloace...

– Sunt, într-adevăr, dar implică soarta a două persoane, poate chiar trei.

– Sunt gata să accept totul.

– E foarte grav. Gândește-te bine în noaptea asta. Am să mai trec mâine.

– Oh! la ce oră?

– N-are importanță. Voi fi aici. Și-acum întoarce-te fără mine. E destulă lumină ca să poți vedea. Eu îmi continui plimbarea. Noapte bună, Miss Escridge, să ai o noapte cât mai bună.

Capitolul LVII

Ziua trecu cum putu. Într-un colț din vestibul, înalt și subțire, bătrânul orologiu își făcea auzite bătăile cu o încetineală atroce. Așa gândea Elizabeth, care venea din sfert în sfert de oră să se uite la el. Printr-una din acele cruzimi ale vieții, o aștepta pe velșă cu o nerăbdare de îndrăgostită, când în adâncul inimii ei o ura pe femeia aceasta care-i trezea pe-atât dezgust cât și spaimă. Fără doar și poate că Miss Llewelyn nu era diavolul în carne și oase, dar ar fi lăsat bucuros să se-nțeleagă că-i așa de cumva ceilalți n-ar fi fost încredințați de asta.

Veni cu puțin înainte să se însereze. Se află dintr-odată acolo, în cameră. Intrase fără zgomot de pe verandă și, numaidecât, Elizabeth simți mirosul acela de nedescris ce-l răspândea și care emana nu atât din persoana ei, cât din rochia aceea cenușie, din pânza aceea uscată și aspră, la fel de neplăcută la pipăit ca și la miros.

Fața împăstată cu ochi verzi se întinse spre fată, încremenită de mirare.

– Îți stănesc teamă, spuse femeia. Când oare voi înceta să-i sperii pe oameni, în vreme ce eu mă aflu printre ei ca să-i ajut? Ai cugetat la avertismentele mele de ieri-seară?

În rochia ei liliachie, cu părul ca o ceață aurie în semiîntunericul ce-l aduceau în odaie obloanele pe jumătate trase, Elizabeth părea vinovată în fața velșei care, dintr-odată, i se păru uriașă.

– Avertismente...

– Două destine, de nu cumva trei, punându-l și pe-al dumitale la socoteală.

– Mi-amintesc foarte bine, răspuse Elizabeth împreunându-și degetele, nu m-am răzgândit.

– În cazul ăsta, să-mi scrii ceea ce dorești pe-o bucată de hârtie, pe care s-o îndoi și s-o legi cu o șuviță din părul dumitale. N-ai nimic de la el, vreun obiect, vreo amintire?

– Nimic, din păcate.

– Nimic din păcate, repetă Miss Llewelyn cu o voce ștearsă și indiferentă. Scrie, rogu-te, nu mă face să aștept. Curând se înserează.

Elizabeth se așeză la birouaș, luă o foaie de hârtie de scrisori și rămase o clipă nehotărâtă.

– Spune limpede și simplu ce vrei, făcu Miss Llewelyn. N-am să mă uit, dar fă-o repede.

„Vreau să fiu iubită de Jonathan“, scrisese Elizabeth dintr-o răsuflare. Apoi, speriată când își aminti de cele trei destine pe care accastă simplă frază putea să le răvășească, adăugă:

„... dar nu vreau să i se întâmple niciun rău doamnei în alb...“

– E tare mult, zise Miss Llewelyn, care stătea lângă ea ca o statuie. Drept orice răspuns, Elizabeth puse hârtia sub o sugativă, apoi o luă și o împături, pe urmă o rulă ca pe un șervețel de masă.

– Și acum... spuse velșa scoțând de la ea din buzunar o foarfecă.

Apropiindu-se de Elizabeth, îi tăie o șuviță de păr cu o dexteritate ce-o lăsa pe fată de-a dreptul uluită. Cu gesturi pe cât de îndemânatic pe-atât de rapide, femeia împleti o sforică aurită cu care legă mesajul Elizabethi, căreia i-l înapoie numaidecât. Deoarece de un mesaj cra vorba, după cum explică pe scurt:

– Un mesaj cu destinație necunoscută din partea dumitale, ce va fi încredințat pământului.

Cuvântul din urmă o alarmă pe fată, care exclamă:

– Pământul! Cum așa?

– Dacă îmi mai pui încă o întrebare, te las, zise Miss Llewelyn cu asprime, și n-ai decât să te descurci de una singură. E foarte simplu. Din clipa asta îmi vei da ascultare până la sfârșitul operației. Da sau ba?

– Am înțeles, spuse Elizabeth. Mă voi supune dispozițiilor dumneavoastră.

Cuvântul ascultare i s-ar fi oprit în gât orgolioasei, dar velșa se mulțumi cu făgăduiala aceea cam încălțită.

– Lucrul se va petrece în pădurea ce se află la stânga aleii celei mari, începu ea.

– Pădurea blestemată?

– Da, ceea ce ei numesc Pădurea blestemată, dar care nu le poate speria decât pe sufletele lipsite de îndrăzneală. E mai bine să nu mergem împreună. Acum mă duc acolo. O să mă găsești cu ușurință la poalele celui mai gros dintre copaci. Se înalță în mijlocul unui luminiș mare, la capătul unei poteci largi. N-ai cum să te înșeli. Am să fiu acolo. Așteaptă să se înnopteze. Noaptea făgăduiește să fie luminoasă.

Zicând acestea, dispăru la fel de brusc precum venise, iar fata, rămasă singură, se lăsă să cadă pe pat, pradă unei neliniști ce-i smulgea cuvinte încălcite, amestecate cu gemete. Ce făcuse și în ce aventură necurată se vârâse? Ce voia să însemne: să implice destinul a trei persoane? Și asta din cauza câtorva cuvinte scrise pe o bucată de hârtie...

Trecură câteva minute. Trebuia să aștepte amurgul. De ce? Deodată, ieși din cameră și alergă în capătul verandei, ca să vadă pe unde-o lua velșa. Ajunse tocmai bine ca s-o zărească în clipa când dădea ocol grădinilor împestrițate de culori vii sub un cer de un albastru încă deschis, dar numai silueta ei cenușie și era de ajuns să întunece întregul peisaj.

Elizabeth o văzu îndepărtându-se cu sentimentul că nimic n-ar fi putut-o opri și, făcându-i-se dintr-odată groază de ea însăși și de ceea ce se pregătea, se întoarse spre camera ei.

Trecând prin fața camerei mătușii Laura, nu se putu împotrivi dorinței de-a intra. Ceea ce-o izbi de la bun început era impresia că încăperea părea goală. De câteva zile femeia aceea misterioasă nu se mai arătase la Dimwood și nimic din prezența ei nu mai rămăsese între

pereții camerei. Micuța cruce pe care tânăra englezoaică o văzuse într-o seară nu mai atârna deasupra patului, al cărui așternut, îndoit în formă de echer, părea totuși să aștepte întoarcerea celei absente. Și, pentru prima oară, Elizabeth simți nevoia privirii ei serioase, a vocii ei blânde și liniștitoare.

Dacă tot trebuia să aștepte apusul soarelui mai înainte de-a se duce după velșă, va aștepta acolo, în camera aceea nelocuită, mai curând decât în camera ei, unde și-așa suferise prea mult până acum. Aici, într-un fel de neexplicat, sălășluia pacea, te simțeai departe de lume și de zbuiciumul ei.

Lumina începuse să șovăie pe cer, păsările cântau împrejurul casei într-un soi de emulație frenetică, de parcă întunericul ar fi amenințat să le înghită pentru totdeauna. Elizabeth nu se putu împiedica să nu vadă într-asta un avertisment. Razele lungi și piezișe ale soarelui atingeau pământul. Drumul ce ducea în pădure se vedea cât se poate de deslușit. Se hotări să plece. Nu se afla nimeni pe verandă. Ai casei așteptau să se mai răcorească, apoi să vină ca să se odihnească acolo și să sporovăiască în balansoare. Se strecură afară; o luă de-a lungul grădinilor și se îndreptă spre Pădurea blestemată.

De cum se află sub cele dintâi ramuri, se opri. Inima îi bătea atât de tare, încât trebui să se sprijine de trunchiul unuia dintre stejarii uriași ce adunau noaptea deasupra creștetului ei. Niciodată până atunci nu se aventurase pe-acolo după apusul soarelui. Prea multe legende sinistre îi veneau în minte, ca să îndrăznească s-o apuce pe sub copacii aceia negri când soarele nu mai strălucea, iar faldurile cenușii de mușchi unduiau pe cărările cele lungi. Mușchiul acela nu stătea niciodată deplin neclintit. Știa asta, i se spusese. În zilele cele mai călduroase, atunci când nici cea mai ușoară adiere nu se simțea în ierburi, pletele acelea palide ce atârnavă de ramurile întunecoase puteau fi văzute palpitând straniu, ca sub răsuflarea unor guri uriașe și invizibile. În singurătatea de-acolo, Elizabeth nici măcar nu-și punea întrebarea dacă socoate frumoasă ori nu planta aceea misterioasă semănată de vânt pe meleagurile Sudului, dar vălurile cele lungi, ale căror franjuri fremătau în tăcere, o umpleau de-o spaimă subită, încât se simți ispitită să se întoarcă îndărăt în fugă.

Hotări totuși, rușinată oarecum de lașitatea ei, să se ducă până la capătul potecii, numai că acum întunericul se întetea și deslușea cu

greu copacii unii de alții. Începu să meargă mai repede, până ce ajunse în luminișul cel mare, spre care dădeau alte trei poteci din Pădurea blestemată. Iar acolo se opri, plimbându-și privirile la dreapta și la stânga, fără a izbuti să străpungă întunericul.

În agitația ei, vorbea de una singură, repetându-și cu o voce care tremura un pic: „Poate că așteaptă ceva mai departe... în alt luminiș...” Cuvintele cădeau într-o tăcere adâncă. Niciun zgomot de frunze, niciun foșnet de ramuri nu tulburau calmul neobișnuit al acelui loc. În ciuda spaimei ce-i lua puterea de judecată, simți frumusețea acelei clipe, a acelei liniști de moarte ce învăluia totul, nelăsând vie decât inima înnebunită ce-i zvâcnea în piept.

Deodată, se auzi strigată pe șoptite și tresări.

– Da, răspunse, unde sunteți?

Răspunsul nu veni numaidecât.

– Să nu vorbim prea tare, uneori vin oameni pe-aici.

– Oameni?

– Dintre cei care lucrează în pădure. N-ai de ce te teme, dar eu una nu țin să-i văd.

– Ce anume fac?

– Cine știe? Dar nu contează. În general, nu se arată decât atunci când luna e pe cer și abia începe să se înalțe, dar trebuie să fii prudent. Mai mergi puțin. Nu mă vezi?

– Nu.

– Pe-aici nu întâlnești apusuri de soare prelungi și glorioase ca pe la noi, prin Țara Galilor.

– Și ca la noi, în Anglia, adăugă Elizabeth jignită.

– În Sudul lor, noaptea se lasă ca o cortină.

Abia rosti aceste cuvinte, că o lumină slabă se ivi în jurul ei, iar fata o putu desluși pe Miss Llewelyn la o distanță de câțiva pași. Velșa sta nemișcată, iar formele ei greoaie o făceau să semene cu o piatră druidică; doar fața îi rămânea în întuneric.

– Ai micuțul obiect? întrebă.

– Firește, răspunse Elizabeth.

Și, cu vârful degetelor, se încredință că hârtia înfășurată și legată cu o șuviță de păr era într-adevăr la locul ei, strânsă la cingătoarea rochiei.

– Ce trebuie să fac? întrebă.

– Așteaptă un minut, două, ca să fie ceva mai lumină. Pe vremuri, mă plimbam pe-aici cu copiii la lumina zilei. Sunt ani de zile de când nimeni nu mai calcă prin locurile astea. De teamă. Ai să vezi. E ceva deosebit.

Apoi, atât una, cât și cealaltă tăcură, ca și cum profunzimea tăcerii le-ar fi vrăjit, și puțin câte puțin văzură târându-se la picioarele lor raze încă șovăielnice, dar care le proiectau umbra pe pământul pietros.

Deodată, fata își reținu un strigăt de uimire, pe când lumina se făcea mai puternică. În fața lor, în mijlocul luminișului, se înălța un copac de-o grosime uimitoare, ce nu putea decât să înspăimânte. Titanul acela își întindea deasupra creștetelor lor niște brațe monstruoase de care atârnav zdrențe de mușchi. Ca pentru a înfrunta mai bine asaltul furtunilor, se înclina ușor pe spate, scoțând afară din pământ niște rădăcini înspăimântătoare și negre, ale căror șerpuiuri uriașe păreau să se miște. Nimic nu creștea la umbra lui. Nici urmă de frunză în încâlceala complicată a rămurișului lui și, oricât de sus ți-ai fi îndreptat privirile, nu descopereai decât rânduri de zdrențe cenușii fălfăind fără zgomot de la un etaj la altul, cu acea sinistră magnificență a unor stindarde ferfenițate pe crenelurile unei fortărețe în ruină, ce-ar mai păstra încă o majestate înfricoșătoare.

Elizabeth îl privea uluită.

– Aici e, spuse cu simplitate velșă. Vino.

Se duseră până la rădăcina copacului, iar acolo, ridicându-și poalele cu cea mai mare grijă, Miss Llewelyn ingenunche și începu să sape în pământ cu foarfeca ce-i slujise la tăiatul șuviței aurii. Cu spinarea rotunjită, întindea corsajul cenușiu, a cărui pânză puneă în evidență mușchii bustului ei puternic. Uneori scotea câte-un oftat ușor de enervare, când vreo piatră se puneă de-a curmezișul strădaniilor ei.

Stând în picioare lângă ea, Elizabeth o privea cu un soi de repulsie și dispreț, disprețuindu-se și pe sine pentru faptul că se afla acolo, în locul acela de groază, și că se preta acelei fantasmagorii rușinoase, cu toate că o parte din ființa ei credea în ea.

Acum, razele lunii străbăteau prin rămurișul uscat și o vedea cât se poate de deslușit pe femeia aceea îndoită din șale la picioarele ei, trebăluind, săpând în pământ. În sinea ei, o asemui unui animal de pădure ce și-ar ascunde provizia de alune pentru iarnă, cu deosebirea că o veveriță, de pildă, nu e decât nevinovăție și dragălășenie, în timp ce ființa aceea mătăhăloasă i se părea o întrupare a răului.

Când scobitura fu socotită îndeajuns de adâncă, Miss Llewelyn se ridică, șterse foarfeca de-o batistă și-și dădu drumul poalelor cu dosul mâinii.

Fără o vorbă, Elizabeth îngenunche la rândul ei cu un soi de violență, ca și cum cineva ar fi împins-o de la spate. Cu un gest de groază, azvârli pachetul înăuntrul găurii.

– Gata, spuse pe șoptite.

– Astupă gaura cu mâinile, dar mai întâi gândește-te bine la ce ți-am spus. E un mesaj. Îl trimiți cuiva. Gândește-te cum trebuie la ce-o să spui înainte de-a astupa cu pământ.

– Cui, Miss Llewelyn?

– Ce-ți pasă? Întrebările dumitale sunt pe cale să dea totul peste cap. Rămâi în genunchi și astupă.

Se duse mai departe cu vreo zece pași, ca s-o lase singură pe tânăra englezoaică îngrozită, care se apleca spre scobitură. Părul îi alcătuia de fiecare parte a feței o perdea care s-o apere de privirile curioase și, ca și cum i-ar fi vorbit cuiva la ureche, șopti:

– Pământule, îți încredințez dragostea mea. Dă-mi-l pe Jonathan...

Șovăi vreo câteva clipe, apoi în sfârșit adăugă:

– Dar cruț-o pe femeia în alb, nu-i face niciun rău.

Cu amândouă mâinile, puse la loc în scobitură pământul pe care velșa îl dăduse într-o parte și, roșie de tulburare, se ridică.

– Da' mult ai mai zăbovit, spuse Miss Llewelyn. Hai să plecăm. E clipa când oamenii aceia se strecoară printre copaci.

Și se îndreptară împreună cu pas grăbit spre capătul cărării, fără să schimbe niciun cuvânt; dar, când din depărtare văzură iarăși strălucind ferestrele casei, Elizabeth scoase un strigăt de ușurare:

– N-am să mai vin niciodată pe-aici!

– Ba da, zise Miss Llewelyn cu un râset scurt și batjocoritor. Ai să vii în plină zi, ca să afli răspunsul.

– O să fie un răspuns'?

– Da, sub o formă sau alta. Am făcut o mică grămăjoară de pietre acolo unde am săpat, în felul ăsta n-o să-ți vină deloc greu să găsești locul.

– O să veniți cu mine'?

– Nu, Miss Escridge. O să te duci singură, de preferință într-o dimineață, de nu cumva ispita de-a înfrunta tenebrele o să provoace tradiționala dumitale îndrăzneală britanică.

Fata nu dădu atenție acestei obrăznicii și, peste câteva minute, se despărțiră.

Capitolul LVIII

În timp ce aveau loc aceste rătăcirii prin Pădurea blestemată, din motivele lor melancolice, o petrecere de-o magnificență aproape regească avea loc într-o vilă elegantă la optzeci de mile de Dimwood, la hotarul cu Carolina de Sud. Miss Annabel Darnley și Mr. Jonathan Armstrong sărbătoreau acolo foarte recenta lor căsătorie.

Saloanele aurite, dispuse în anfiladă, erau luminate de nenumărate lumânări, dar, datorită măiestriei unui abajur de metal întunecos, nu răspândeau decât o lumină temperată asupra acelor veselii.

Toată aristocrația din vecinătate răspunsese la invitația aceea neașteptată, prestigiul celor două nume acționa cu tot atâta forță ca și o chemare la arme. Dintr-o galerie aflată în cea mai spațioasă sală, muzicanții cântau aproape în surdina compoziții de pe vremuri, iar noblețea acelor arii străvechi sporea și mai mult farmecul unei nespuse atmosfere de vis. Încât vocile invitaților nu depășeau șoapta, ca pentru a se pune la unison, și plutea un mister peste toate acelea. Lachei în livrele azurii tivite cu argintiu umblau de colo-colo, ducând platouri încărcate cu cupe de șampanie, și puțin câte puțin rumoarea se întetea. În crinolinelor lor pline de volane, femeii împodobite cu belșug de giuvaieruri râdeau discret îndărătul evantaielor, în timp ce ofițeri în marc ținută se aplecau spre ele, ca pentru a le încredința o taină.

Atât de mare era numărul celor veniți, încât a ajunge până la stăpâna casei însemna întrucâtva o victorie. Trebuie spus că, trimițând uluitoarele invitații, Mrs. Jonathan Armstrong spera ca doar uncia din zece să i se dea curs, deoarece știa prea bine ce zvonuri umblau pe seama ei prin ținut, și conta pe numele soțului pentru a atrage câteva persoane, evitând astfel greaua umilință a unui refuz unanim. Dar nu ținea seama de curiozitatea aprinsă ce-o stârnise din ziua când cumpărase minunea aceea arhitecturală, refugiul ei, precum îi spunea între intimi.

Nimeni nu știa când și unde avusese loc căsătoria. Invitația nu menționa.

Prin naștere, Jonathan Armstrong era anglican, iar ea, din motive pe care lumea nu și le explica, o catolică romană. Dar deosebirea acestora de confesiune nu schimbau cu nimic faptul că, în cine știe ce colț din America, exista actul lor de căsătorie, întocmit după toate formele și cerințele și, drept în adâncul sălii celei mari strălucind din toate aurăriile, proaspeții căsătoriți își înmulțeau zâmbetele și mulțumirile, fără a pierde din vedere că, odată cu maimuțările lor rafinate și mondene, dădeau un examen sever.

Îmbrăcată în alb din creștet până-n tălpi, având pieptul împodobit cu o cruce de safire, lui Mrs. Armstrong nu-i era deloc greu să dezarmeze prin frumusețea ei strălucitoare întreaga acea aristocrație pretențioasă. Un păr de un negru de jais scotea și mai mult în evidență albeața lăptoasă a unei fețe a cărei finețe minunată se ghicea în lumina părelnică ce plutea în jurul ei, deși numai din felul cum își ținea capul, și dobânda o măreție suverană. Tineri și bătrâni, bărbații admirau în tăcere rotunjimea desăvârșită a brațelor goale până deasupra cotului. Cuvântul „zeiță“ circula discret, alternând cu expresia încă și mai discretă de „naștere misterioasă“.

La stânga ei, soțul se purta ca un mare senior, și asta cu aerul cel mai firesc din lume, dar cu cât întreaga atitudine a soției era plină de seducție și, până și în nemișcarea ei, un fel de suplețe latentă dăruia farmec chiar și celor mai mărunte gesturi ale sale, cu atât el dovedea mai multă trufie, chiar și atunci când se străduia să pară drăguț, și era o umbră de condescendență în toate semnele lui de politețe. Turnat aproape prea pe talic, fracul lui negru, de-o croială ireproșabilă, puneă în valoare frumoasele proporții ale trupului. Bărbații, agasați întrucâtva de atâta cochetărie, erau de părere, în conversațiile dintre ei, că dacă soția radia de frumusețe, soțul, în schimb, avea nici mai mult, nici mai puțin decât o față urâtă. În privința asta doamnele erau de altă părere. Prea multe bucle încadrau fruntea și obrații soțului, dar privirea dominatoare tulbura plăcut și, fără doar și poate, gura lui merita elogii.

Cine putea bănuși că o dramă, ca pe o scenă de teatru, se juca în fața acestei adunări lipsită de iluzii? Se vedea limpede că soția era dintre acele femei care atrag cu violență, încât prezența bărbatului se explica de la sine. Aproape în fiecare clipă acesta întorcea spre ea o privire de fioc, ca și cum s-ar fi temut ca diavolul să nu i-o fure dintr-odată, în timp ce ea părea că nici nu-i bagă în seamă prezența, zâmbindu-le

tuturor într-un fel irezistibil. În lumina totodată duioasă și îndoielnică, ea părea a-și dăruia dragostea cu o majestuoasă indiferență. Pe când în inima lui bărbatul o ura pe femeia aceea, deoarece îi aparținea ca un animal de lux, scump plătit de ea. Printr-o dedublare a ființei lui, el se vedea pe jumătate ascuns de frunzișul și florile grele ale unei magnolii, înălțând priviri de sclav spre o fată tânără și nevinovată, încununată de aurul unui păr răvășit. Dar la ce bun iubirea, dacă dorința îl ținutua într-altă parte?

Din toate astea, nimic nu răzbătea în afară. Bărbatul era pizmuit, femeia dorită – ori invers, după caz... Pe față, se admira, iar ciuda mocnea în tăcere. Un singur invitat rămânea la un scepticism de *bon ton*, șoptind că nu trebuia exagerată nici frumusețea femeii, nici orgoliul bărbatului. În luminatul dinadins slab, el descâlcea anume intenții pe care le păstra pentru sine, din milă, dar cu subtilitate adăuga că el cunoaște bine Antilele, lăsând în suspensie concluzia observațiilor sale. Cu capul împodobit de bucle albe, cu obraji roz, cu pieptul solid și picioarele scurte, era însăși imaginea relei-voințe. Dar nimeni nu avea nevoie în seara aceea de lămuriri lui. Lungi și fine, frumoasele mâini ale soției o trădau, în ciuda unor tragice eforturi de-a le ascunde. Ochii din Sud recunoșteau repede cea mai neînsemnată picătură de sânge amestecat. Lângă ea, Jonathan părea atent la intonațiile politicoase ale tuturor acelor voci și auzea urcând spre el șușoteala dezastrului.

Capitolul LIX

Cei de la Dimwood erau în fierbere. În salonul cel mare, unde se adunase toată familia, în afară de Billy, care da târcoale prin grădini, și de Elizabeth, refugiată la ea în cameră și încă tremurând de pe urma escapadei ei sinistre. Ultima ediție a unui ziar din Savannah, trimisă de unchiul Charlie, anunța moartea președintelui Zacharie Taylor. Cu aprobarea Congresului, vicepreședintele Fillmore îi lua locul.

– E el din Nord, dar n-o să facă nicio imprudență, declară unchiul Douglas. Pacea nu e în pericol.

– Ce-o să spună lumea despre noi, cu un președinte care a murit pentru că a mâncat prea mult de ziua sărbătorii naționale?

Așa vorbi mătușa Augusta.

– Asta-i bună! exclamă mătușa Emma. Indigestia asta a fost voită de Providență. Taylor era o minte înfierbântată. Ne-ar fi azvârlit în război.

– Un război pe care l-am fi câștigat, spuse vocea rece a tânărului Fred.

– Ești nebun, băiete, zise unchiul Josh. Să-l câștigăm când suntem unul contra trei? Ai să citești în ziarul ăsta ce spune comentatorul: un mare strigăt de veselie s-a înălțat dinspre Sud.

– Comentatorul e un tâmpit. Destinele țării sunt în mâna unui om din Nord. Încă o posibilitate de război.

Unchiul Douglas încercă să-i bage mințile în cap agitatorului.

– Ceea ce tu nu știi e că omul ăsta din Nord vrea să-l ia în cabinetul lui pe Noah Webster, din Nord, neîmblânzitul apărător al Uniunii, și ghici pe mai cine? Pe Henry Clay al nostru, partizanul uniunii inimilor. Reconcilierea se va face cât se poate de normal.

– Și uite așa pierzi un război la masa verde, spuse Fred disprețuitor.

– Tacă-ți gura, Fred, strigară într-un glas toate doamnele.

– Tare aș vrea să știu ce părere are bunicul despre optimismul vostru facil, spuse Fred deodată, ridicându-se ca să se îndrepte spre William Hargrove.

Acesta, vârât în adâncul celui mai încăpător fotoliu din salon, ascultase discuția în tăcere. Nimic altceva nu i se citea în ochi decât o tristețe resemnată, dar se uita la ficcare dintre membrii familiei lui, rând pe rând, atunci când vorbeau. Fred mai cu seamă îi reținea atenția. Fața aceea micuță și lividă, cu privirea ascuțită, exercita o autoritate stranie pentru un băiat de șaisprezece ani. Încât resimți oarecare neplăcere când își văzu nepotul îndreptându-se spre el, gata să-l pună în încurcătură.

– Fred, îi spuse cu o voce răbdătoare, nu știu nici eu mai mult decât voi toți. Viitorul ne e ascuns.

– Bunicule, dacă ne vârăm degetele în ochi, ca să ne împiedicăm să vedem, suntem pierduți.

– Nu-mi place ce spui, Fred, drăguțule. Cred că Dumnezeu veghează asupra noastră. La urma urmei, suntem copiii Lui.

– Și cei din Nord se socot copiii Lui, dar ei au tunuri, în timp ce noi n-avem.

– Fred, lasă-l în pace pe tata, îi porunci Douglas

Băiatul se înclină și se întoarse să se postce în ungherul pe care și-l alesese, lângă o fereastră, de unde putea vedea cerul înstelat. Cu mâinile încrucișate la piept, ca pentru a-și înfrâna furia, deranja mai mult prin nemișcarea lui decât o făcuse prin afirmațiile consternante de mai-nainte. În salonul acela spațios și liniștit, unde lumina difuză a lămpilor făcea să strălucească blând boazeria aurită, totul părea a nu vorbi decât de pace, în afară de tânărul încăpățânat, a cărui privire se pierdea în vise de violență.

Puțin câte puțin, se făcu tăcere și, după o vreme, William Hargrove se ridică și ieși din încăpere. Plecarea lui puse capăt acelei întruniri de seară. Pretindeau cu toții că sunt obosiți, în afară de Fred, care se duse să se plimbe de unul singur pe sub copacii de pe alea cea mare.

Capitolul LX

În noaptea aceea, Elizabeth cunoscuse încă o dată chinurile insomniei, cu căderile-i bruște în pierderea cunoștinței timp de vreo două-trei minute, bânuite de coșmaruri. În zori, epuizarea nervoasă o doborî, îngăduindu-i să urce la suprafața zilei. Începură atunci legănările voinței și ale hotărârilor ce trebuiau luate. Miss Llewelyn spusese că va exista un răspuns, sub o formă sau alta, că Elizabeth se putea duce într-una din dimineți la poalele copacului uriaș ca să-l găsească în adâncul scobiturii, dar când să se ducă? Trebuia să lase să treacă vreo câteva zile, așa cum lași unei scrisori timpul să sosească la destinație? La destinație... Dar cui îi scrisese? Îi era teamă să se întrebe prea mult. Îi era teamă de Pădurea blestemată și în același timp ardea de nerăbdare să se ducă în chiar dimineața aceea. Dar nu îndrăznea. Dimineața trecu fără ca ea să se clintească din casă.

De mai multe ori, pe coridoare, se întâlneau cu veșea, care nu-i vorbea, dar îi zâmbea cu înțeles, mijindu-și ochii mici și verzi.

În jurul ei, viața continua, iar ea se simțea ca într-un vis banal, al cărui înțeles îi scăpa. Mr. Hargrove își luase obiceiul de-a spune la începutul micului dejun rugăciuni interminabile, iar vocea lui tristă se înăbușea în tufișul mustății. Apoi se vorbea despre politică, iar când ajungeau aici, Elizabeth începea să-i zboare mintea ca să rățească

pe potecile din Pădurea blestemată. Și în adâncul scobiturii de pământ, un răspuns... Deodată, numele lui Jonathan Armstrong, rostit de unchiul Josh, o făcu să tresară.

– Dacă știrea e adevărată, o să ne scutească de necazul vizitelor lui și al veșnicilor lui oferte de vânzare.

– Însurat ori ba, spuse unchiul Douglas, a venit mai deunăzi să ne smulgă un cec. Cine ți-a spus că s-a însurat?

Douglas îi făcu ușor cu ochiul fratelui lui.

– Zvonurile.

– Nu cred în zvonuri.

Cu un imperceptibil semn din cap spre tatăl lor, unchiul Josh rosti aceste cuvinte cu glas scăzut:

– Nici chiar dacă poartă rochie cenușie?

William Hargrove prinse cuvintele „rochie cenușie“.

– De ce vorbești de rochie cenușie? Nu vreau s-o văd pe femeia asta.

– Ne întrebăm, spuse cu ipocrizie unchiul Josh, dacă totdeauna a purtat o rochie cenușie.

Cu fruntea roșie de iritare, William Hargrove izbi cu pumnul în jilț.

– Totdeauna. N-o pot suferi pe femeia asta. Era îmbrăcată în cenușiu până și în Antile, în timpul nopții de groază. De ce vorbești despre ceasurile acelea cumplite?

– Dar, tată, doar dumneata...

– Pe vremea aceea, continuă William Hargrove, purta și un guleraș, și manșete albe, ca să semene cu o doamnă. Dar nu izbutea, e atât de vulgară, și fura. În noaptea în care s-a dat foc la casa vecină cu a noastră, ea scotocea prin sertare după monede de aur.

– Tată, trebuie să încerci să uiți toate astea. Aici, e supravegheată.

– Cât i-ai dat la întâi ale lunii?

– Aceeași sumă ca de obicei, atât cât îi dai și dumneata.

– E o rușine, n-are dreptul.

– Trebuie redusă suma.

– Nu pot, o pretinde sus și tare...

Elizabeth le auzea fără să vrea spusele, care o umpleau de groază, cu toate că nu înțelegea aproape nimic, în afară de faptul că Jonathan îi scăpa pentru totdeauna și, în acel dezastru lăuntric, se ivea din nou Miss Llewelyn, sub înfățișarea unei renegate. Un firig ca de gheață o cuprindea pe măsură ce oamenii aceia dezvăluiau o fâșie de mister, și

fu cât pe ce să leșine, dar găsi puterea să se stăpânească printr-o răbufnire de orgoliu. Picături de sudoare îi broboneau fruntea și, dintr-o dată, încetă să mai audă, iar accesul acela de surzenie îi sluji drept refugiu. Simți că Minnie, care sta alături, îi ia mâna și-i spune ceva.

Deodată, impresia că visează deveni mai puternică decât oricând. Îl văzu pe William Hargrove sculându-se brusc de la masă și plecând din sufragerie împreună cu cei doi fii ai lui.

A doua zi, cea dintâi mișcare a ei a fost să alerge în Pădurea blestemată, fără speranța de-a găsi ceva. Era ora zece dimineața. Putea fi văzută. Era mai bine să aștepte începutul după-amiezii, atunci când toată suflarea din Dimwood se odihnea după masa de prânz, dar așteptarea o chinuia.

„Nu știu să aștept“, își tot spunea la ea în cameră.

În asemenea cazuri, nu-ți rămânea decât să deschizi *Biblia*, o deschideai la întâmplare, iar cartea vorbea. Ochii își cădeau pe un verset ce te sfătuia cu o precizie aproape magică. În ziua aceea însă, Elizabeth ezita. Cartea o speria, cu toate că o iubea cu o iubire stranie, fanatică, moștenită de la mama ei. O iubea ca pe-o ființă omenească.

Întinsă pe pat, simți strecurându-i-se în minte îndoiala asupra eficacității unui mesaj încredințat pământului și, puțin câte puțin, se liniști, dar rămânea cu o temere față de acest colț de lume în care oamenii credeau în vrăjitorii și în copilării diavolești. Ar fi voit cu deznadejde să se afle într-altă parte, în patria ei de peste Atlantic. Aici totul se închidea asupra ei ca o închisoare. Țârâitul neîntrerupt al greierilor devenea un adevărat zid de fier. Jonathan n-avea să se întoarcă nicio dată. O femeie i-l luase.

Puțin înainte de ora patru, sub un soare nemilos, da ocol grădinilor ca să ajungă, fără a fi văzută, în Pădurea blestemată. În ciuda căldurii, alerga mai curând decât mergea, și era lac de apă când apucă pe cea dintâi cărare ce ducea drept în inima acelor locuri dezmoștenite. Faldule de mușchi cenușii o primiră cu gravitate pe vizitatoarea neștiutoare în singurătățile lor interzise... Sfâșiate ici și colo, draperiile acestea păstrau o noblețe funerară, atingând pământul cu franjurii lor neliniștiți, în timp ce ramurile puternice ale copacilor uscați păreau a se răsuci în niște sforțări ridicole, ca să susțină povara acelor văluri

impalpabile... Nicio pasăre nu cânta în pădurea aceea, niciun greier nu-și freca elitrele. Tăcerea era atât de adâncă, încât fetei i se păru că ar putea-o auzi, într-un șopot fără de sfârșit.

Cu inima zvâcnindu-i, se rușină întrucâtva că se află acolo după ce se convinsese că superstițiile acelea nu erau bune decât pentru negri ori pentru persoane la fel de simple precum velșii. Dar ceva îi spunea că Miss Llewelyn nu era deloc simplă.

Mergera, așadar, drept înainte pe poteca ce i se părea nesfârșită, când deodată zări în depărtare stejarul uriaș a cărui amintire îi bânuise visele. La drept vorbind, la lumina zilei părea mai puțin înspăimântător decât în lumina înserării de-alaltăieri, dar asta nu înseamnă că nu-i domina pe toți stejarii din jur. Părea un rege mort domnind peste morți înveșmântați în zdrențe somptuoase.

O singură privire i-a fost de ajuns fetei ca să-și dea seama că pietrele puse grămadă fuseseră date la o parte sau, mai curând, împrăștiate de niște mâini nerăbdătoare, și se apropie de scobitura de pământ cu o curiozitate amestecată cu groază.

Mesajul se afla acolo, în inelul lui de păr auriu. Îl apucă repede. La prima vedere, părea intact, dar, de cum îl ținu în palmă, se despărți în două de la sine. Pe locul unde era strâns de legătoare, fusese rupt, și nimic nu-ți îngăduia să presupui că cele două jumătăți ar fi fost citite.

Un fior o străbătu. Avu cu limpezime impresia unei prezențe invizibile; ținând în mână cele două bucăți ale mesajului, fugi.

La prânz, în ziua aceea, Elizabeth avea ochii puțin roșii, dar nimeni nu băgă de seamă. Stând foarte dreaptă pe scaun, se prefăcea că urmărește conversația care privea, bineînțeles, politica. Pacea părea aproape sigură, în ciuda disensiunilor ce persistau în sânul Congresului asupra unor amănunte. Erau încă departe de un acord perfect, dar o întoarcere îndărăt devenea de neconceput. Mr. Fillmore, noul președinte, se arăta pe-atât de înțeleghător pe cât putea fi un om din Nord.

Pentru a sărbători știrile cele bune ori pentru alte motive tainice, un uriaș braț de flori împodobeja mijlocul mesei. Buchete mari de flori alese cu un minunat simț al nuanțelor. Movul violetelor se învecina cu strălucirea întunecată a garoafelor, iar bleul nevinovat al firelor de numă-uita cu întreaga gamă de roz a trandafirilor și a heliotropului. Freziile și iasomia îți zăpăceau mirosul și-ți încântau vederea. Întreg ansamblul avea inconvenientul sau avantajul să ascundă celorlalte o

jumătate din persoanele prezente și, mai cu seamă, pe Elizabeth lui William Hargrove.

Acesta părea atent la tot ce se spunea în jurul lui și-și dădea părerea cu măsură. Își regăsise înfățișarea de-odinioară datorită foarfecii frizerului, care-i potrivise favoriții și mustățile. Nu mai era încâlceala nețesălată de pe vremuri și, pentru a întări această impresie, mirosea iarăși a colonie rusească, pe care o prefera oricărei alteia, iar mirosul acesta liniștitor lupta cu mireasma florilor.

Doamnele abia de-și ascundeau bucuria să-l vadă întors la starea lui normală și glumeau vesel cu unchiul Josh despre asta când se ivea ocazia. Doar unchiul Douglas părea mai departe îngrijorat. Cât despre Elizabeth, dacă ceva o putea înveseli în timpul acelei mese atât de lungi, era tocmai edificiul floral ce i-l ascundea vederii pe omul de care se temea. Nu fără îngrijorare, se întreba dacă acel preafericit obstacol era definitiv, dar amintirea ceasului petrecut în Pădurea blestemată făcea ca preocupările de felul acela să pară derizorii. Niciun viitor nu era cu puțință de închipuit. Căci dispărea. Fata își dori intens să nu mai fie în viață.

Stând la stânga ei, Fred o privea de la un timp și-o vedea cum îi piere culoarea. Cuprins de un elan de simpatie, atinse cu mâna lui mâna fetei și șopti:

– Nu te simți bine, Elizabeth’?

Ea își retrase mâna.

– Nu-i nimic, spuse.

– Nu ești fericită, adăugă băiatul, dar ai răbdare, vor fi zile mai bune.

Elizabeth clătină din cap ca pentru a spune „nu” și, descumpănit, băiatul nu mai insistă.

Peste nici o oră, erau cu toții la ei în camere, unde-i așteptau deliciile odihnei de după-amiază. Toți, cu excepția fiilor lui Hargrove. Douglas își opri fratele pe scări și-i ceru să-l urmeze în fumoar.

În micuța încăpere rotundă cu storurile trase până jos era ceva mai răcoare decât în restul casei, iar semiîntunericul te îmbia la somn într-unul din încăpătoarele fotolii capitonate, dar nu de dormit era vorba.

– Am primit în dimineața asta o scrisoare din Milledgeville, zise Douglas. Pe plic e scris numele meu, dar înăuntru e un alt plic, cu

numele tatei, și care e deschis. Am citit-o. E stranie. Ai să recunoști, ca și mine, scrisul îngrijorat al Laurei.

– Hai, Douglas, ce-i cu atâtea precauții oratorice? Dă-mi scrisoarea.

Josh luă scrisoarea pe care Douglas i-o întindea și, ca s-o citească, se așeză lângă una din ferestre, căreia îi ridică puțin storul.

Mult iubitul meu tată,

Când vei citi această scrisoare, eu voi fi departe de Dimwood și departe de lume. Nu vei mai trece zi de zi prin încercarea de-a mă vedea așezată la stânga dumatăle, tăcută, dar nu și resemnată.

Au trecut ani de zile din ziua când ai găsit tristul curaj de-a mă învinui fără dovezi de o faptă de nerostit. Conștiința îți poruncea să mă ții alături de dumneata, nu atât în calitate de fiică, ci ca pe-o femeie vinovată, care trebuia ținută prizonieră.

Am văzut cum a fost ucis tânărul meu soț în noaptea aceea cumplită în care până și pământul părea că arde. Ne căsătorisem în taină, iar eu mi-am părăsit credința protestantă ca să îmbrățișez credința lui și să devin catolică. Trei luni mai târziu, văduvă, am fugit împreună cu familia noastră, întovărășită de câțiva servitori credincioși și, din nefericire, de femeia aceea, sta căreia doar numele de i-l rostesc și mă mâhnește. La ce bun să-ți amintesc urmarea, nesfârșita călătorie, rătăcirea prin Sud, până la sosirea noastră aici, și, ca să sfârșesc, evenimentul care m-a prefăcut pentru dumneata într-o ființă dezgustătoare: nașterea fetei pe care ai refuzat s-o crezi legitimă și care, din porunca dumatăle, a fost dusă, deoarece îți deranja convingerile religioase. N-am fost deloc mândră de dumneata în seara aceea, dragă tată. Dar sfârșirea mea suflătească n-a schimbat cu nimic situația, nici mila dumatăle, deoarece dumneata ierși cu greu și, de altfel, ce-ar fi fost de iertat? Ca să mă crezi, ți-ar fi trebuit acte, semnătura preotului care ne-a unit. Acte într-un oraș cuprins de flăcări!

Unchiul Josh lăsa pentru o clipă scrisoarea din mână.

– Se exprimă destul de bine când e emoționată, observă el.

– Cum poți zâmbi la citirea unei scrisori atât de sfâșietoare? N-ai inimă?

- Nu zâmbesc, ci apreciez în trecere, dar știm toate astea.
- Nu toate. Continuă.

Astăzi pari să fi pierdut până și amintirea existenței mele în asemenea măsură, încât, văzându-mă grijulie să te însănătoșesc, măiei drept nu știu ce făptură îngerească zămislită de închipuirea dumitale. Rămâne fiica mea de care m-ai despărțit și pe care o voi iubi totdeauna cu o dragoste nemăsurată. Îi cunoști soarta la fel de bine ca și mine și, tot ca și mine, ai suferit din cauza asta. Cine a împins-o pe această cale? Prin ce absurditate odioasă ai putut crede că eu, mama ei, sunt aceea? În fața Acelui căruia mă dăruiești pe veci și care ne va judeca pe amândoi, îți jur că nu-i adevărat, dar persoana care dă târcoale în jurul dumitale în rochia ei cenușie, aceasta ar putea vorbi, de n-ar fi la mijloc interesul ei, care-o face să-și țină gura... Trăiește în minciună, îți stârnește teama, și teama asta pe care ți-o inspiră face ca ea să fie adevărata stăpână la Dimwood.

Iartă-mă pentru tulburarea pe care neîndoielnic o aduc în sufletul dumitale, atât de doritor de integritate, atât de îngrijorat de justificarea lui. Poate că nu vei fi în stare pe loc să-i cântărești însemnătatea. Frații mei te vor lumina asupra esențialului.

Într-o seară, pe când eu nu mă aflam la Dimwood, ai dat un bal în speranța de-a mărita măcar pe una din nepoatele dumitale și, cu același prilej, de-a scăpa de nefericita și micuța englezoaică ce îndură curajos povara ospitalității dumitale; ai fost cât pe ce s-o aduci la deznaștere pe biata Susanna, care s-a văzut prada oferită locotenentului Boulton, pe când ea nu e făcută nici pentru căsătoria cu acest bărbat, nici cu vreun altul pe lumea asta, dar în această privință prefer să tac. Caritatea dumitale despre care se vorbește atât de mult n-a putut merge până acolo încât să faci efortul de-a te întreba dumneata însuși asupra cauzei unui refuz atât de frenetic, dar să lăsăm asta. După plecarea ultimilor invitați, printre care se număra și locotenentul Boulton, plin de zadarnice speranțe, altcineva a venit să te viziteze, într-un fel îndeajuns de cavaleresc, din câte mi s-a spus: nobilul dumitale vecin Jonathan Armstrong, veșnic în dificultate de a-i satisface capriciile acelei femei care l-a vrăjit și căreia îi trebuie neîncetat bani, cu toate că are atât de mulți cum el nici nu-și poate închipui. Încât a obținut în cele din urmă mâna fiicei mele. Astăzi înțelege, cred, că, vânzându-i

numele ilustru pe care-l poartă, s-a vândut totodată pe sine și libertatea lui. Căci l-a cumpărat.

Căsătoria a avut loc peste câteva zile, în mare taină. Am aflat despre toate astea de la fiica mea, care mi-a trimis o scrisoare simplă și afectuoasă, deoarece tot mă mai iubește un pic, cu toate că încă nu îndrăznește să mă vadă. Cum altfel să-mi explic că se ascunde de mine? De ce nu sunt în măsură s-o văd și să-i spun că e mult de când am iertat-o? Nu eu am vândut-o pe când avea doar cincisprezece ani acelui miliardar fără scrupule. Ce lume mai e și asta, în care fetele sunt vândute iar soții cumpărați!

Aici, unchiul Josh lăsa din nou scrisoarea și rosti:

– Găsesc șocantă fraza asta scrisă de pana unei femei atât de religioase ca Laura.

– Să zicem că ai dreptate. Dar e șocul adevărului, el te impresionează... Continuă. O să mai ai ce afla.

Cu câtă dragoste aș fi strâns-o la pieptul meu, câte lacrimi pline de duioșie aș fi vărsat sprijinindu-mi capul la pieptul ei! Când am văzut-o trecând pe sub ferestrele noastre la Dimwood, am crezut că o să mor de emoție, dar a plecat...

Mai e nevoie să-ți amintesc că n-am fost de față la balul acela nefericit? Plecasem de-acasă ca să mă refugiez la câteva mile de-acolo, la sânul acelei restrânse comunități dăruită rugăciunii, și mi-am petrecut noaptea cerând ca demonul să nu se apropie de „copii”. Poate că am săvârșit o greșală, iar locul meu era la mine în cameră, alături de micuța noastră englezoaică, pe care-o simt veșnic în primejdie. Deoarece aici, într-adevăr, dușmanul sufletelor și-a concentrat cele mai mari strădanii.

Când m-am întors, femeia în cenușiu mi-a dezvăluit cu un zâmbet că, în lipsa mea, Jonathan Armstrong și tânăra englezoaică vorbiseră în taină în colțul porticului, acolo unde înflorește magnolia. N-am vrut să aud mai mult, și rău am făcut, am alungat-o pe josnica turnătoare, nevoind s-o cred. Toată lumea știa că Jonathan Armstrong nu are ochi decât pentru doamna în alb. Încât ce minciuni îmi îndruga răufăcătoarea ființă? Crede că-i este totul îngăduit, pentru că a ținut-o în brațe pe micuța mea Annabel...

– Tocmai prin asta îl șantajează pe bietul tata, exclamă Josh. Sunt de părere să ardem scrisoarea.

– Ce crimă e să aduci pe lume o fetiță?

– Nu ăsta-i necazul. Tata a încălcat totul, în loc să spună lucrurilor pe nume: fiica lui măritată cu un metis.

– N-avea decât să-i spună creol.

– Soțul Laurei era un metis cât se poate de apropiat de un alb și de-o frumusețe remarcabilă, pe cât se spunea. Îl iubea la nebunie, iar el a sedus-o, apoi a luat-o în căsătorie. Dar unde sunt dovezile acestei căsătorii! Tăticu e la fel de pedant ca și un notar, și-apoi, e picătura asta de sânge negru care s-ar fi putut vedea la copilul ce-avea să vină. În privința asta nu greșea. Tocmai nimicul ăsta, aproape nimicul ăsta de sânge amestecat o face pe Annie să fie de-a dreptul irezistibilă.

– Te rog, nu-i mai spune Annie, zise Douglas.

– Cum așa, și ție ți-e teamă?

– Nu fi absurd. Mi-e rușine, asta-i tot. Rușine pentru întorsătura pe care tata a dat-o poveștii ăsteia. N-a crezut în cele spuse de Laura, care nu e în stare să mintă, și a început s-o urască, n-a vrut să vadă copilul venit pe lume pe ascuns.

– O singură persoană știe ce s-a întâmplat pe urmă, spuse Josh, dar nu face decât să mintă.

– Velșa... N-are decât să-și păstreze secretele, dacă într-adevăr căsătoria lui Jonathan Armstrong a avut loc. Lucrurile se vor aranja. Numele soțului va acoperi totul față de societate.

– Nu sunt la fel de sigur ca tine, Douglas, dar vom vedea. Termin de citit scrisoarea. Mai sunt doar vreo câteva rânduri.

Acum părăsesc lumea, care nu mi-a dăruit decât suferințe și dezamăgiri, în afară de câteva ore prea scurte de bucurie, a căror amintire nu face decât să-mi zgândăre rana. Aud veșnic răsunând în mine chemarea spre viața religioasă, unde îmi spun că-mi voi găsi liniștea.

Aș fi voit să veghez asupra Elizabethiei, dar glasul harului divin nu suferă amânare, și mă tem, nedându-i ascultare, că-i voi impune tăcere pentru totdeauna. Ceea ce vă sfătuiesc cu convingere, pe dumneata, tată multiubit, și pe voi, frații mei, dacă citiți scrisoarea asta, e s-o dați

în grija unchiului Charlie, care nu o dată și-a exprimat dorința să se ocupe de ea și să-i facă viața fericită. Simt prea bine că o amenințare plutește asupra ei la Dimwood și poate că în tot acest ținut al Sudului. Mai la Nord, fără a părăsi statele Sudului, poate că-și va regăsi o nouă Anglie, asemănătoare cu aceea pe care-o regretă atât de amarnic.

Îi îmbrățișez duios pe amândoi frații mei, ca și pe dumneata, dragă tăticule, care îmi recapeți sănătatea, dar n-o să-ți mai vezi niciodată „îngerul”.

Laura

– Păi, zise unchiul Josh împăturind scrisoarea, iată niște pagini pe care n-o să i le arătăm dragului nostru tătic, dacă ești de acord.

– Întru totul de acord, dar n-o să le ardem. Am să le încui în casa mea de bani.

Josh îi întinse scrisoarea.

O clipă, se priviră în tăcere.

– Laura, doar atât spuse Douglas.

Capitolul LXI

Elizabeth ieșise odată cu toată lumea din sufragerie și nu știa unde să se ducă. Refugiul obișnuit pe care i-l oferea camera ei îi apărură dintr-o dată drept o singurătate bântuită de lungi ore de speranțe dezamăgite. Și încă o dată își puse întrebarea stranie: ce faci cu trupul când ești în suferință? Unde-l duci? Cum să-i suporti prezența? Deoarece prin trup îndura chinul inimii. În toată ființa ei, în toate părțile ei, în picioare, în brațe, în mâini și-n buricele degetelor resimțea acel rău neîndurător, acea greutate, acea povară. Nefericirea, iată cum arăta. Jonathan nu era al ei. Simțea acest lucru cu toată ființa. La ce bun să vorbească despre suflet? Sufletul dvenise trupul ei.

Tulburată cum era, se duse să se ascundă în fundul sălii de la intrare, acum pustie, dar cineva se luase după ea cu pași furiși. Scoase un strigăt când se întoarse, căci îl văzu pe Fred privind-o cu atenție. Fața aceea îngustă nu semăna cu cea pe care fata o vedea în toate zilele la masă. Ai fi spus că o mână nevăzută trecuse peste trăsăturile lui ascuțite ca să le îmblânzească asprimea, și fata citi în ochii lui de un cenușiu ca de oțel ceva ce i se păru o insultă: mila.

– Lasă-mă-n pace, îi spuse.

– Ascultă, îi vorbi băiatul cu blândețe. Văd prea bine că te chinui.

Nu poți fi fericită aici, la Dimwood.

– Asta-i treaba mea.

– Trebuie să te duci la Savannah, la unchiul Charlie, care o să te ia cu el în Virginia.

– Vreți să plec de-aici, toți! se repezi ea furioasă.

– Oh, nu! nu poți înțelege.

– Într-adevăr. Și totuși, nu mă paște nicio primejdie.

Băiatul îi spuse atunci un lucru uimitor, ce-o lăsă fără grai:

– Dacă ai fi în primejdie, mi-aș da viața ca să te apăr.

Poate că lăsase să-i scape niște cuvinte pe care nu voia să le spună, pentru că fața i se împurpură ușor și, ca într-o străfulgerare, păru de-o firumusețe plină de strălucire.

– Fred, șopti Elizabeth în cele din urmă.

În același timp, instinctiv, clătina din cap ca pentru a spune „nu”.

– Iartă-mă, spuse repede băiatul.

Și, întorcând spatele, plecă numaidecât. Îl urmări din priviri până la ușă. Chiar și vara, în toiul căldurii, dădea impresia că e harnașat în haine ca un soldat, iar amănuntul ăsta, care-o izbi, o îndemnă să regrete semnul făcut din cap, acel absurd „nu”. Băiatul îi făcuse o declarație de dragoste scurtă, cât se poate de scurtă. Iar ea n-o merita.

Descumpănită oarecum, se strecură afiară din casă, fără a se opri lângă magnolie, care acum părea plină de amintiri venite dintr-o altă viață. Străbătând pajiștea cu pași iuți, o luă pe cărarea care mergea de-a lungul râului. Exista în mișcările liniștite ale apei întunecate o asemenea fascinație, ce-o purta în fel de fel de visări. Fred trebuie să-și fi smuls din inimă cuvintele acelea uluitoare: gata să-și dea viața pentru ea. Cuvinte de soldat. Ar fi trebuit să găsească să-i spună ceva plin de blândețe, dar n-ar fi riscat să-l trădeze pe Jonathan?

Și-l închipui mergând alături de ea. Era mai înalt decât ea cu un cap și parcă-i vedea buclele negre pe lângă gât; îi simțea mirosul părului și, i se părea, al întregului trup. Iluzia era atât de puternică, încât se opri, neliniștită și dezamăgită:

„Singură, se gândi, nu e nimeni.”

Ajuncea până la ea mireasma puternică a pădurii de dincolo de apă, cufundată în veșnicul țărâit al greierilor, ce părea a-i striga ceva.

Printr-un capriciu al memoriei, își aminti de micuța Susanna și de misterioasele ei răbufniri de tandrețe, veșnic respinse.

Merse mai departe, ajunse la marginea pădurii, până pe alea cea mare mărginită de copaci uriași, care ducea la grădinile vrăjite pe unde nimeni nu călca. În semiîntuneric, văzu o masă ștearsă și cenușie pe care-o luă drept o stană de piatră. Cei câțiva pași pe care-i mai făcu îi îngăduiră s-o vadă mișcându-se.

După o șovăială, se hotărî să nu se ducă mai departe, când, deodată, pietroiul se ridică în picioare, luă formă omenească și se prezentă sub înfățișarea lui Miss Llewelyn.

– Culegeam ierburi de leac, spuse ea răsând, și mă gândeam la dumneata, dar rău am făcut că te-am adus până aici.

– Am venit aici după bunul meu plac, spuse Elizabeth cu o urmă de iritare în glas, dar mi-am terminat plimbarea. Acum mă întorc.

– Cât de sensibilă suntem, Miss Escridge. Mărturisesc că sunt nerăbdătoare să aflu răspunsul primit.

Și se îndreptă cu pașii ei mari și apăsați spre Elizabeth, care din amor propriu nu se clinti, cu toate că se simțea ispitită să fugă de velșă.

– N-am primit niciun răspuns, zise cât se poate de sec.

– Dar la ce te-oi fi așteptat? La o scrisoare scrisă în caractere runice? Ți-ai găsit scrisoarea înfășurată în șuvița de păr?

– Da, ruptă în două, dacă vreți să știți, pe cât se pare hârtia n-a fost nici desfăcută, nici citită.

– Și nu ți-e de ajuns? Ai distrus două destine care trebuiau să fie contopite într-unul singur.

– Nu-i câtuși de puțin ceea ce voiam. Îl voiam pe Jonathan, dar nu voiam să i se întâmple ceva rău doamnei în alb.

– Jonathan, foarte bine, dar nu trebuia să pomeniști de doamna în alb. I-ai despărțit. S-au căsătorit la câteva zile după balul de la Dimwood, dar Jonathan a venit în chiar seara balului să-i mai vândă o bucată de pământ lui Hargrove. După care s-a ascuns și te-a văzut.

– Când o să încetați să mă spionați?

– Miss Escridge, mă aflu aici ca să te ajut. Nu spionez. Umblu peste tot, ce-i drept e drept, și la orice oră din zi și din noapte, încât văd o mulțime de lucruri. L-ai făcut pe Jonathan să se îndrăgostească de dumneata.

– Oh! Miss Llewelyn, chiar credeți asta?

– Aha! Păi, când mi se vorbește mai frumos, sunt și eu pusă pe confidențe. E îndrăgostit la nebunie de Elizabeth și s-a însurat cu doamna în alb pentru că o dorea.

– Dar pe mine, exclamă Elizabeth, pe mine nu?

Miss Llewelyn nu răspunse numaidecât. Cu ochii ei mici și verzi scrută privirea mare și albastră a fetei, ca pentru a-i scotoci sufletul.

– Nu, spuse în cele din urmă.

Ca o cunoscătoare ce era, văzu dintr-odată fața fetei cotropită de deznădejde.

– Ei, hai, curaj! Și să nu stăm aici, unde am putea fi văzute. S-o apucăm pe aleea cea mare și să ne îndreptăm spre grădinile cele încântătoare.

– N-aș vrea să merg atât de departe, dar am putea face câțiva pași și să vorbim, nu credeți? Nu mi-e teamă. Spuneți-mi de ce Jonathan o preferă pe doamna în alb.

Atâta neștiință o mișcă pe femeia aceasta aflată în pragul bătrâneții și-atât de pricepută la toate toanele trupului și-ale sufletului. Poate că acel colț de pădure vorbea amintirii ei, făcând-o să re trăiască anume clipe din adolescență, pe când credea în dragoste. I se păru că arborii se înclină spre ea, sfătuind-o să păstreze tăcerea. Învingându-și scrupulele, întrebă cât se poate de rece:

– Știi ce se înțelege prin dorință?

– Da, dragostea.

– Nu totdeauna. A dori nu înseamnă neapărat a iubi. Dar nu-ți dai seama de deosebire.

– Mai bine decât vă închipuiți, zise Elizabeth cu o siguranță subită.

– Cum așa? Ai putea să-mi explici...

– E foarte simplu. Vă amintiți de întâmplarea cu Tamar și Amnon?

– Nu prea. Eu una nu stau toată ziua cu nasul vârât în *Biblie*, ca voi.

– Povestea-i scurtă. Amnon era îndrăgostit de Tamar. Dar era sora lui. Știți ce s-a întâmplat.

– Ba nu. Continuă. E interesant.

– S-a prefăcut că e bolnav și, pe când sta în pat, i-a cerut lui Tamar să-i facă dulciuri. Ea i-a făcut și, când i le-a adus, a apucat-o și a luat-o cu de-a sila. Apoi încetă s-o mai iubească și n-o mai putea suferi.

– Păi, spuse velșa destul de uimită, din câte văd, Scriptura le instruește de minune pe fete.

– Eu nu sunt o fetiță.

– Iertare. Încep și eu să-mi dau seama, dar povestea dumitale merge mai departe decât crezi. Vezi foarte limpede. Dragostea și dorința nu sunt același lucru, una poate exista fără cealaltă. Și iată că astăzi cineva își dă seama de acest lucru cu amărăciune.

– Cineva?

– Vrei să-i știi numele?

Elizabeth nu răspunse.

– Jonathan, spuse Miss Llewelyn cu blândețe. Dar nu trebuie să te mai gândești la Jonathan, pentru că Jonathan s-a căsătorit cu femeia pe care o dorea așa cum Amnon o dorea pe Tamar. Și, ca și Tamar, ea i-a adus dulciuri: o avere considerabilă. Și, ca și Amnon, se prea poate ca el să n-o mai iubească. Pe dumneata te iubește.

O durere violentă adumbri ochii de un albastru adânc. O clipă o ținută pe Miss Llewelyn, care rămase fără grai, descumpănită pentru prima oară de efectul cuvintelor ei.

– E mai frumoasă decât mine, spuse Elizabeth cu o voce pâslasă.

– Oh! nu-i chiar atât de simplu. Mai erau și banii la mijloc.

– Nu vreau s-o cred.

– Jonathan nu-i un sfânt. Amnon a cerut dulciuri.

– Nu-mi place să glumiți pe seama lui Jonathan.

– Îți știu eu pe bărbații de soiul lui. Înebuniți de dorință, săvârșesc cele mai mari prostii. Pe dumneata te iubește cu o dragoste de cu totul alt fel, dar la fel de poruncitoare. Cum să te fac să înțelegi? Ești pentru el un fel de ideal.

Elizabeth strigă:

– Nu vreau să fiu idealul lui Jonathan, vreau să fiu soția lui.

– Asta zic și eu să vorbești pe șleau, spuse velșa cu o ușoară admirație. Din păcate, e prea târziu.

Se lăsă o tăcere prelungă. Nemângâierea din ochii fetei o răscolise pe Miss Llewelyn. Oricât de lipsită de iluzii ar fi fost în privința iubirii, inima aceea zdrobită o lăsa fără grai. Ca pentru a face lucrurile și mai nemiloase, o pasăre începu să cânte pe o ramură de stejar deasupra capetelor lor. Era un sturz. Atâta bucurie izbură din gâttelejle acela micuț, încât până și fata nu se putu opri să n-o asculte cu o expresie de duioșie.

Miss Llewelyn păru să cugete, apoi spuse cu o voce liniștită și aproape afectuoasă:

– Vezi, Elizabeth, ar trebui să te măriți cu cineva mai serios decât nebunul ăsta de Jonathan.

– Dar îl iubesc așa cum e.

– Ai fi mai fericită cu un băiat mai puțin straniu. Ești foarte drăguță, ai găsi fără nicio greutate prin colțul ăsta al Georgiei un tânăr în stare de-o mare dragoste. Chiar și aici, poate, de vreme ce ții atât de mult să rămâi la Dimwood.

– Am eu motivele mele care mă îndeamnă să stau la Dimwood.

– Numai o căsătorie te-ar putea înrădăcina aici. Nu protesta prea repede împotriva numelui ce-mi vine în minte.

Așteptă o clipă. Dar Elizabeth își și luase aerul ei îndărătnic.

– Fred, spuse veșă.

Elizabeth o privi fără să răspundă, apoi clătină din cap ca să spună „nu“, așa cum făcuse cu o oră mai înainte în sala de intrare de la Dimwood.

– Nu voi iubi pe nimeni altcineva decât pe Jonathan, spuse în cele din urmă.

Observația fetei nu păru s-o descumpănească pe Miss Llewelyn.

– Ca toți băieții, Fred te admiră. De n-ar fi decât felul cum te privește, și mi-ai da dreptate – și Billy la fel, de altminteri, dar Billy ar fi un soț imposibil. Fred însă e altceva. El e de pe acum cineva.

– Poate că va fi cineva, dar nu va fi niciodată Jonathan.

– Jonathan e căsătorit. S-a terminat.

– Nu, o s-o părăscască pe femeia aceea, o s-o urască așa cum Amnon a urât-o pe Tamar, și o să se întoarcă, o să se întoarcă aici.

– Elizabeth, ți-ai pierdut mințile. Îți năruí șansele de fericire. Văd cât se poate de limpede în viitorul dumitale. Cu anii, o să ajungi fata bătrână a cărei prezență e tolerată la Dimwood din milă, dar nu cu plăcere.

La aceste cuvinte, Elizabeth rămase uluită și i se păru că în străfundul ființei ei aude vocea mamei, care-i striga: „Rudă săracă... Fiece îmbucătură de pâine dată din milă...”

Aruncă o privire furioasă spre Miss Llewelyn.

– Și ce vă pasă? întrebă cu brutalitate.

Răspunsul lui Miss Llewelyn o ținut locului, pe când ea tocmai se pregătea s-o lase acolo pe velșă.

– Ce-mi pasă? Am să ți-o spun. Bărbații nu se pot împiedica să nu te iubească. Pe mulți dintre ei îi faci să se îndrăgostească la nebunie, încât o să te măriți foarte bine, dar ceea ce are doamna în alb, puterea aceea de atracție aproape demonică, dumneata n-o ai. Nu știu dacă înțelegi.

– Ar trebui să fie cineva tâmpit ca măcar să nu ghicească.

– Inutil să-ți mai spun că eu sunt departe de lucrurile astea. Viața mea a rămas în urmă. Am o reputație sinistră, sunt bântuită de toate blestemățiile cu putință. Mi-e indiferent. N-ai decât să le crezi ori nu. Nu-i nimic adevărat din toate astea, dar ceea ce trebuie să știi e măcar un singur lucru: că și eu țin mult la dumneata.

Seriozitatea cu care fuseseră rostite cuvintele o emoționă pe tână englezoaică în asemenea măsură, încât nu mai știu ce să spună. O rază de soare cădea asupra velșei din creștet până-n tălpi, ca pentru a arăta în toată urâtenia lui trupul acela masiv, încarcerat de pânză cenușie.

Lumina necruțătoare săpa brazdele de pe fața ei cu cămuri buhăite. Doar în ochii mici și verzi strălucea o lumină de duioșie.

Elizabeth căută cu disperare în minte câteva cuvinte draguțe care să nu fie o minciună, deoarece își stăpânea cu greu repulsia pe care i-o inspira femeia aceea, dar era sensibilă la mărturisirea ei și la delicatețea moderației cu care fusese rostită. După un efort violent, găsi aceste cuvinte, ce-o făcură să roșească:

– Vă mulțumesc mult, Miss Llewelyn.

Își însoți spusa cu un zâmbet și nu primi în schimb decât o privire un pic tristă și-un pic jignită.

Nu fără stângăcie, declară că vrea să se întoarcă, să se odihnească la ea în cameră, și se îndepărtă mergând încet la început, apoi din ce în ce mai repede, de parcă ar fi fugit.

Câteva minute mai târziu se legăna în balansoar și-și ascundea în mâini fața arzătoare. Purtarea ei i se păru de-a dreptul nedemnă. De ce fugise atât de repede? Ce necuviință spusese Miss Llewelyn ca să merite să fie ca și repezită? Nu era plăcută la vedere, ba își stârnea chiar repulsie din cauza celui miros înțepător și totodată fiad răspândit de persoana ei, dar îi spusese acele cuvinte de prietenie discretă, în timp ce ea, Elizabeth Escridge, ca o fată fără inimă și prost crescută, o lăsase

baltă, fără niciun motiv. „Dacă s-ar putea să mori de rușine, se gândea ea, aș fi moartă, aș fi găsită moartă în scaunul acesta balansoar.“ Și îi veni dintr-odată ideea împovăraătoare, insuportabilă, că se cădea să-și ceară scuze de la Miss Llewelyn. Umilința era mare, i se puneă în cale. Ce cale? Nu întârzie să caute răspunsul și, sărind din balansoar, izbi cu piciorul în pământ, exclamând:

Nu!

Și cum scaunul tot se mai legăna, îi strigă:

Nu!

Criza aceea de proastă dispoziție o liniști, punând capăt oricărui scrupul. Dar riscul de-a o întâlni pe velșă, veșnic gata să-ți răsară în față, o opri să se plimbe pe verandă. Din precauție, trase storurile cele mari și se duse chiar să răsucescă cheia în ușă. Apoi se trânti din nou în balansoar, luă *Ultimele zile ale orașului Pompei* și-și scoase ochii ca să citească vreo cinci-șase pagini din care nu pricepu nimic. Fără ca măcar să-și dea seama, adormi.

Capitolul LXII

Ziua trecu, la fel și următoarea, apoi o alta, fără ca, aparent, ceva să se schimbe în viața obișnuită. Odată cu întoarcerea păcii se strecura cu violență o curioasă senzație de plictis. Nu se mai întâmpla nimic. Dispărând surescitarea din săptămânile trecute, ziarul părea gol. Nu chiar de tot, pentru privirile lui Douglas și Josh. Câteva rânduri, într-adevăr, într-un colț pierdut de pe pagina a treia înștiința cititorul curios că o recepție avusese loc în apropierea orașului Albany, pe proprietatea lui Mr. și Mrs. Jonathan Armstrong. Stilul acelei informații era întrucâtva misterios, precum cel al unui text cenzurat. Nimic despre ocazia ce prilejuise acel eveniment monden, nimic despre invitați, la fel și despre giuvaierul arhitectural: vila paladiană. Cei doi frați căzură de acord să adauge propria lor tăcere la cea a ziarului, ca să cruțe nervii iubitului lor tătic, care se întorcea încetișor la starea lui așa-zis normală. Doar numele lui Jonathan, și-l făcea să spumege de furie. În acel tânăr arogant nu vedea decât adversarul de mâine ce-ar fi încercat să-i ia casa.

Doamnele însă, bănuiau ele ceva, iar mătușa Augusta descoperi succinta informație oferită publicului. Numaidecât ea și cu mătușa Emma începură să scoată mulțime de exclamații, încât Douglas le imploră să se ducă să se scandalizeze în sala de bal, departe de urechile lui Mr. Hargrove, care citea într-un colț din salonul cel mare. Îi dădură ascultare.

– Prin urmare, e adevărat, gemu mătușa Emma. Zvonurile care circulă pe seama acestei creaturi și a originii averii ei n-au împiedicat nimic.

– Nimic, el îi dăruiește unul dintre cele mai vechi nume din țară pentru un pic de aur.

– Mult aur, preciză mătușa Emma, care adăugă: înfruntând Cerul și înalta societate.

Și se întreținură cu elocință despre acel dublu aspect al problemei morale și, odată cu indignarea, cuvintele dezonoare, concupiscentă, reprobare și foc veșnic răsunară acolo unde dulcegăriile valsurilor languroase și veselul și micul bubuit al galopului răsunaseră cu o lună în urmă.

Odată satisfăcute exigențele moralității, cu o remarcabilă sprinteneală a minții ajunseră repede la considerații vestimentare.

– Nu se îmbracă așa cum o face o femeie cinstită. Tot ce poartă vine direct de la Paris.

– Vai, Augusta, nu mai stăruie.

– Astupă-ți urechile. Își arată pieptul și umerii.

– Nici cea mai ușoară eșarfă?

– Mă faci să râd. Dansează legănându-și crinolina...

– Altfel nici nu se poate, toate doamnele...

– Da, dar ea o face dinadins, ca să i se poată vedea „inexprimabilii“, garnisiți cu un val de dantelă de Chantilly.

– De Chantilly? făcu Emma, căzând deodată în visare. E tot ce-i mai de preț, mă prăpădesc după dantelele de Chantilly. Eu una n-am decât o batistută, în timp ce curtezanele astea nu-și refuză nimic...

– Emma!

– Am zis ceva ce nu trebuie? Apreciez calitatea unei dantele, dar osândesc lipsa de smerenie ce se împodobește cu ea.

– Desfrâul...

Viciul, dragă Augusta, trebuie să ai curajul să spui lucrurilor pe nume. Infernul o s-o înghită pe eleganta asta sfruntată.

– Cum de-a putut Jonathan...

– Viciul, Augusta, viciul.

Repeta cuvântul cu un soi de delectare răzbunătoare ce-i adusese roșeață în obraji. Râzând un pic cam stingherit, își răcori fața cu un evantai din frunză de palmier.

– Ceea ce mă întristează cel mai mult, zise, e zvonul acela rușinos care umblă de multă vreme despre nu știu ce legătură de rudenie dintre ea și noi.

– Doar printre negri.

– Își închipuie că știu totul și vorbesc prea mult. Bănuiesc că diavolul și-a vârât un pic coada în toate astea.

– Ca peste tot.

– În spatele tuturor ușilor, în îndoiturile tuturor scrisorilor.

– Sub toate pernele, dar să lăsăm asta, buna mea Emma.

– Fie ca Cerul să-i dea de rușine pe cei care trângănesc despre asta.

De comun acord, se ridicară și se întoarseră în salon.

Viața continua să se scurgă la Dimwood, veșnic întrucâtva ferită de lume, liniștită în aparență, dar plină de îngrijorare. „Copiii“ nu mai erau auziți râzând atât de mult. Absența mătușii Laura lăsa un mare gol, făcând să se simtă importanța tainică a acestei femei care se străduise atât de multă vreme să treacă neobservată, învăluită într-o misterioasă penumbră. Acum, după ce plecase, devenea straniu de prezentă, dar nu și pentru William Hargrove, care părea s-o fi uitat, mărginindu-se uneori să fiacă aluzie la îngerul pe care nu izbutea să-l identifice și care-l îngrijise cu mâinile lui blânde. Îi bântuia memoria ca o stafie, în lupta inegală cu amintirea unei greșeli enorme, dar o seninătate nouă se zugrăvea acum pe fața stăpânului plantației. Alungase din conștiință drama micuței Susanna, de vreme ce fata se afla acolo în carne și oase. Cât despre Elizabeth, care juca cu el un fel de partidă de-a v-ați ascunselea de după buchetul uriaș de flori pus totdeauna în mijlocul mesei, n-o vedea niciodată, deoarece fata se eschiva după fiecare masă, dispărând din viața lui. Își reluase obiceiul lungilor și istovitoarelor conversații cu Dumnezeu, pe care le numea rugăciuni și pe care ceilalți trebuia să le îndure. În schimb, discuta cu

calm și bun simț despre știrile de la Washington care, la drept vorbind, nu mai stârneau emoție.

Fred devenea din ce în ce mai serios și-și întorcea ochii de la Elizabeth. Fata îi surprindea însă privirile furișe și sfâșietoare, care-o răscoleau. Dorea din toată inima ca băiatul s-o uite și, fără să vrea, îi pândea privirile scurte, prefăcându-se a nu le mai vedea. Ideea fixă că ai casei voiau ca ea să plece de la Dimwood la Savannah o îngrijora. Se pierdea, într-adevăr, în vise în care Jonathan se iveau într-o noapte pe verandă. Și dorea cu disperare ca atunci Fred să se afle acolo, ca s-o împiedice să plece. Contradicțiile astea i se păreau cât se poate de rezonabile. Și rătăcea prin casa cea mare, întunecată de storurile trase, fugind de toată lumea, mai cu seamă de Miss Llewelyn care, lucru nemaipomenit, nu se arăta. Într-atât de mare era lăncezeala verii în acel colț de țară, încât părea să amorțească orice activitate și să încetinească trecerea timpului. Tărâitul greierilor era atât de puternic, încât dădeau impresia că Țes fier.

Într-o bună zi totuși, au avut senzația unei pauze. Din adâncul pădurilor începu să se simtă o adiere ce-ți îngăduia să respiri, vestind în același timp o furtună pentru a doua zi.

În acel ccas binecuvântat avu loc un eveniment ce făcu să se miște piesele pe tabla de șah a vieții neclintite de la țară. După-amiaza era pe sfârșite, când un zgomot de roți și de copite răsună pe alea de stejari pe care soarele o străpungea cu ultimele lui raze, apoi o luxoasă calească neagră cu cai albi sosi la trap până în dreptul casei, oprindu-se în fața porticului.

Într-o clipă, toată lumea a fost la ferestre, îndărătul storurilor pe jumătate trase, în afară de William Hargrove, care dormea adânc la el în pat.

Afară, un *groom* în livrea cenușie de culoarea perlei, tivită cu auriu, sări jos de pe capră și alergă la portiera pe care-o deschise, descoperindu-se. Ai casei o văzură atunci pe doamna în alb ridicându-se și coborând cu o încetineală suverană. Dând la o parte mâna înmănușată ce se întindea spre ea, disprețuitoare, se îndreptă spre portic când, deodată, cuprinsă de o timiditate stranie, își încetini pașii.

O voaletă ușoară prinsă de pălărie îi ascundea partea de sus a feței, dar totul în atitudinea ei trăda o grație înăscută, ce dezvăluia taina întregii ei vieți și atracția pe care o exercita asupra atâtor bărbați. Fără

îndoială că se știa a fi prima victimă a acestei puteri, a cărei conștiință o avea tot timpul, dar care n-o putea face fericită, deoarece nu-i stătea în putință s-o țină în firău și, mai devreme sau mai târziu, stârnea suferința celor din jur. În adâncul ființei ei păstra, asemeni unei vocații ratate, dorul după dragostea omenească, pe care n-o cunoștea.

Între timp, unchiul Josh, care, din camera lui, asista la această vizită neașteptată, ieși grabnic pe coridoare, căutându-și fratele. Au fost cât pe ce să se ciocnească unul de altul, iar cele ce-și spuseră nu ținură mult:

– Ai văzut? făcu Josh, nu-mi vine să-mi cred ochilor. Putem s-o primim?

Douglas se întoarse brusc spre el.

– De ce nu?

– Bine, dar... o prostituată...

– Ei, și ce? Cum am putea să nu-i deschidem ușa fiicei Laurei? Ești nebun?

– Ai dreptate. Să coborâm repede.

Deodată, cei doi frați se pomeniră în fața ei și, dintr-o pornire pe care nu și-o putu înfirâna, Annabel se azvârli la pieptul lor, fără o vorbă.

Rămași tustrei fără glas aproape un minut, își stăpâneau cu greu o emoție la care niciunul nu se aștepta. Tânăra femeie își smulse pălăria ca să-i poată vedea mai bine, încât ochii ei mari, de culoarea violetei, se cufundau în ochii lor, lacomi de duioșie. Cu o voce ce i se oprea în gât, șopti dintr-odată:

– Au fost oribili.

– Era de așteptat, zise Douglas. Nimeni nu i-ar putea schimba.

– N-au suflet, spuse Josh.

– N-au suflet, repetă ea ca un ecou.

Ajutând-o să urce treptele porticului, o conduseră în salonul cel mic, ale cărui uși le închiseră. În semiîntunericul ce plutea în încăpere, păru strălucitoare de frumusețe, dreaptă ca o coloană albă, nemișcată. Douglas o întrebă dacă vrea să se odihnească pe-o canapea. Nu-i răspunse. Cu ochii plecați, se străduia să se stăpânească:

– E cât se poate de simplu. Partida e pierdută, spuse ea.

– Cuvântul ăsta nu înseamnă nimic pentru tine, rosti Douglas.

– Ești foarte tânără și foarte frumoasă, o consolă Josh, viața ta abia începe, ești căsătorită, Jonathan poartă unul din cele mai ilustre nume din Sud.

Înălță din umeri, apoi spuse:

– Dar mă iubește oare?

– Visezi! exclamă Douglas. Toată lumea știe că și-a ieșit din minți pentru tine.

Își întoarse spre ei fața, pe care tristețea răspândea o noblețe dureroasă.

– Știu foarte bine ce vor să spună cuvintele astea. Mai nimic. Va continua și în același timp s-a terminat. Ceva s-a terminat.

Fără nicio legătură, întrebă:

– Pot s-o văd pe micuța englezoaică?

Unchiul Josh se duse după Elizabeth la ea în cameră, apoi o lăsă singură cu doamna în alb, în salonul cel mic.

Se priviră și același gând le veni la amândouă, formulat la fiecare dintre ele întrucâtva altfel: „Prin urmare, așa arată... Ce frumoasă e!“ „Cât de drăgălașă e!“

Ziua se împutina, unul din storuri fusese ridicat, iar fereastra deschisă. Amândouă stăteau în picioare și fiecare dintre ele părea să aștepte cuvântul care să rupă vraja tăcerii.

– Pari mirată că mă vezi, zise în cele din urmă doamna în alb.

– Puțin, nu mă așteptam...

– Ei bine, spuse vizitatoarea cu un zâmbet, dumneata ești Elizabeth, iar eu sunt Annabel. Cam așa fac cunoștință copiii, care se mulțumesc cu numele mic, lăsându-l la o parte pe cel de familie.

Elizabeth zâmbi politicos.

– Dar dacă stăm în picioare, continuă Annabel, o să mi se pară că un perete invizibil se înalță între noi, și m-aș mâhni, deoarece presimt că avem multe lucruri să ne spunem. Îmi îngădui?

Fără a aștepta răspunsul, se așeză pe o canapea, ceea ce-i îngădui să-și întindă puțin picioarele. Cu stângăcia unui automat, Elizabeth se așeză într-un fotoliu micuț și foarte drept.

– Am auzit mult vorbindu-se despre dumneata, adăugă vizitatoarea pe un ton plăcut. Ești cu mult mai tânără decât credeam.

O groază de întrebări începură să se învâlmăsească în mintea Elizabeth, iar inima îi zvâcnea. Femeia aceea misterioasă care zâmbea

întruna în timp ce vorbea părea a fi totuși copleșită de tristețe. Fața ei nu semăna cu niciuna din cele pe care micuța englezoaică le văzuse în Anglia sau chiar în Georgia.

Trăsăturile, de o mare finețe, îi dădeau o înfățișare de nespusă fragilitate, iar pe chipul acela aurit, ca și cum ar fi fost ușor bronzat, se deschideau, întunecoși și luminoși totodată, doi ochi mari și melancolici de culoarea violetei. Micuțe de tot, urechile erau împodobite cu două safire de mărimea unei picături de apă. Ghiceai că se știa foarte frumoasă, de-o frumusețe rară, și că respira admirația așa cum te îmbeți cu mireasma amețitoare a unei flori.

– Pot vorbi deschis, întrebă ea, sau trebuie să mă mărginesc la complimente despre părul și tenul dumitale?

Elizabeth se aștepta la ce-i mai rău.

– Nu-mi e pe plac decât adevărul, rosti pe un ton sălbatic.

– Foarte bine. E vorba despre Jonathan. Despre ce altceva ar putea fi vorba, și ce-am căuta noi aici, una în fața alteia?

– Cum vreți, spuse Elizabeth înghițind în sec.

– Într-o bună zi, vei cunoaște mai bine viața și capcanele ei, erorile ce trebuie evitate, amețeala ispitelor.

Încet, începu să vorbească pe un ton cu inflexiuni atât de pure și emoționante, încât te duceau cu gândul la un cântec șoptit pe întuneric. Accentul venea de altundeva, de departe. Nu era vocea pe care o auziseră frații Hargrove.

Fără să vrea, Elizabeth căzu sub vraja acelor intonații ce deveneau aproape dragăstoase, pentru a împlânzi înțelesul cuvintelor, deoarece se vesteau lucruri precise:

– Nu-i departe ziua când tineri chipeși vor începe să-ți dea târcoale. Cu înfățișarea dumitale de-o adorabilă nevinovăție – ba da, ba da, adorabilă spun și, crede-mă, e un atu pentru anumiți...

– Am spus să trecem peste complimente, interveni Elizabeth săcâită.

– Perfect, să ne întoarcem atunci la lucrurile concrete. Întâi de toate, numele dumitale, Miss Escridge. Faci parte dintr-o societate care e numită aristocrație.

– Vă încredințez că-mi este indiferent.

– Cinste bunului dumitale simț! Pentru că, între noi fie vorba, unde le sunt titlurile de noblețe? Unde le sunt pământurile strămoșești? Ce

altceva le rămâne decât pozele lor trufașe, faimoasa lor aroganță... de care sunt departe de-a se rușina, dimpotrivă, o prefac într-un titlu de noblețe în plus...

Se înfierbânta puțin câte puțin, iar ochii ei mari și întunecați începură să scape.

– Aș putea să-mi revendic apartenența la casta lor prin mama sau prin bărbatul al cărui nume astăzi îl port. Aș muri mai curând decât să fac acest lucru. Tata era un om remarcabil. Nu l-am cunoscut, dar călugărițele care m-au primit la sânul lor mi-au spus-o întruna când am ajuns la vârsta înțelegerii. Pentru că știau, veneau din aceeași țară, se refugiaseră aici în momentul dezastrului.

Surprinzând privirea mirată a fetei, se opri:

– Povestea-i complicată, spuse. Era locotenent în armata guvernamentală, în Antile, foarte frumos, foarte îndrăgostit de mama, cu care s-a căsătorit în taină.

– În taină?

– Pentru că el era catolic, iar mama protestantă, ca și tatăl ei, care s-ar fi opus căsătoriei. Tinerii căsătoriți erau nebuni unul după altul. Au avut loc bătălii, peste trei luni, pe plantațiile engleze, deoarece negrii s-au răsculat împotriva albilor. Mama, însărcinată, a fugit împreună cu tatăl și frații ei, și câțiva servitori rămași credincioși. Și cu guvernanta, o velșă...

Elizabeth tresări.

– O cunoști, bineînțeles, spuse Annabel. Evită să-i vorbești, e periculoasă. În sfârșit, am venit pe lume. Nașterea mea a fost ascunsă pentru că așa voia bunicul.

– De ce? întrebă necugetat Elizabeth, curioasă.

– „De ce“ e o întrebare de care nu trebuie să abuzăm, Miss Escridge, spuse Annabel cu blândețe.

– Iertare.

Annabel se prefăcu a nu fi auzit și continuă:

– Și mama ar fi putut foarte bine să fi murit. A îndurat multe, iar acum a plecat.

O bănuială încolți în mintea fetei, dar de data asta tăcu.

– Atunci ai apărut dumneata, Elizabeth.

– Eu?

– Da, dumneata și bărbatul pe care-l iubești.

Roșie de emoție, Elizabeth se ridică în picioare.

– Nu înțeleg. De unde știți că iubesc pe cineva?

– Oh! fetiță ce ești, spuse Annabel cu un zâmbet, oare nu știi că o femeie află totdeauna ceea ce vrea să afle? Știi, aș face și o piatră să vorbească de-ar trebui.

– Am fost trădată! exclamă fata.

– Nicidecum, rosti Annabel cu o privire plină de compătimire și de duioșie, nimeni n-a vorbit, nimeni n-a trădat. Atâta doar că eu știu să ghicesc, pentru că-i cunosc pe bărbați, și mai știu să observ fără să spun nimic, să ascult în tăcere. Nu te mira: aș vrea să-l pot iubi ca dumneata. Din nefericire, nu pot. Să fiu iubită, da, dar să iubesc, n-am putut niciodată. Chiar și el, ceea ce voia să ia drept dragoste era altceva.

Un strigăt porni din pieptul Elizabeth, care nu se mai stăpânea:

– Atunci de ce mi l-ați luat?

Annabel nu renunță nici la calmul, nici la blândețea ei:

– Mi-ai luat inima lui, Elizabeth, în timp ce eu am luat persoana și numele lui. Gândește-te, Elizabeth. Nu-l cunoșteam. A venit la mine, m-a implorat ca un nebun, cu toată vehemența dorinței. Dorința, asta era totul. Dorința nu înseamnă dragoste. Nu știi deloc ce înseamnă dorința. Ți se citește totul în ochi.

Elizabeth rămase uluită, căutând zadarnic un răspuns.

– Dragostea ești dumneata. Pentru Jonathan, dumneata ești.

– Jonathan... șopti Elizabeth.

– Îi rostești numele așa cum l-a rostit și el pe-al dumitale, într-una din zile, cu aceeași voce și aceeași privire, în timpul unei conversații. Și a crezut că n-am băgat de seamă, pentru că bărbații sunt naivi. Îmbărtarea aceea l-a trădat. Să nu-ți închipui că sunt geloasă. Departe de asta. Te pizmuiesc.

– Nu înțeleg aproape nimic din cele ce-mi spuneți de la o vreme.

– Încerc să-ți vorbesc ca de la femeie la femeie. Aș fi voit să mă îndrăgostesc o dată, ca să văd cum e. Niciodată n-am putut inspira iubire în felul dumitale. Veșnic aceeași poveste: nu exista iubire, ci numai dorință. Sunt făcută pentru dorință.

Părea atât de tristă rostind aceste cuvinte, încât fata o întrebă timid:

– Sunteți fericită?

Spre marea ei mirare, răspunsul veni odată cu un hohot de râs lipsit de veselie:

– Nu, sunt bogată! Am ceea ce vreau. Totul. Nu te înspăimânta așa. Nu sunt o femeie rea. Mama e singura ființă pe care am iubit-o, dar mi-e atât de teamă de ea, e ceea ce eu nu sunt. Dar s-a înnoptat, Elizabeth, și ne vorbim pe întuneric. Nu-ți mai văd decât părul, care strălucește.

Se opri o clipă, iar fata o auzi oftând, apoi, deodată, continuă:

– Sunt lucruri care se spun mai ușor pe întuneric! Nu-i nostim? N-ai voi să-ți spun nimic care să te îndurereze, pentru că țin mult la dumneata. Nu prea văd femeia care vei fi mai târziu. Pentru moment, pari mai degrabă un ideal decât altceva. Pentru Jonathan, de pildă. Simt că nu înțelegi și sunt cuvinte pe care nu vreau să le folosesc. Ai citit *Romeo și Julieta*?

– Da, bineînțeles.

– Ei bine, în scena balconului ai fi desăvârșită, dar înăuntru, în cameră – pentru că orice ai face, tot aici ajungi cu ei –, victoria mi se pare îndoielnică. Ceea ce se numește temperament...

Elizabeth o întrerupse:

– Nu-mi place ceea ce spunei.

– Nici mie, iar dumneata n-ai fi ceea ce ești dacă ți-ar plăcea ceea ce-ți spun, dar ești dezarmată în fața vieții, fetiță dragă. Neștiința dumitale e cutremurătoare. Și acum, am să-ți spun ceva trist. Pentru asta am venit și târăgănez cu lașitate clipa, pentru că o să mă urăști: n-ai să-l mai vezi pe Jonathan.

Fără îndoială că se aștepta la un strigăt, dar numai o tăcere adâncă îi întâmpină cuvintele ucigătoare.

– Spune ceva, Elizabeth, o îndemnă.

– Nu, se auzi o voce hotărâtă. Ceea ce spunei nu-i adevărat.

– Ba da. Plecăm din țară pentru multă vreme. Eu nu voi regreta niciun strop, și nici el, sunt sigură.

– Dar de ce? De ce?

– Țara asta ne dezamăgește. O experiență amară... Vom călători, poate ne vom duce să locuim în altă parte, în Europa. Acolo vom fi fericiți – chiar și fără dragostea asta cu care ni se împuie atâta urechile.

Chiar și fără dragostea asta... Ca într-o străfulgerare, Elizabeth își aminti de cele ce-i spusese Miss Llewelyn: „Ai zdrobit două destine care nu trebuiau să facă decât unul”.

O teamă supranaturală o făcu să tremure. Pe dibuite, căută fotoliul în care stătuse și, găsindu-l, se sprijini de el, gata să cadă. Vocea blândă

a Annabelei continuă în întuneric un monolog din care fata nu înțelegea decât frânturi de frază:

„Simt că ți-am făcut rău... nu voiam... Dacă Jonathan ar ști că mă aflu aici...”

– Jonathan... spuse Elizabeth.

– Jonathan, de ieri, e la Savannah, ca să pregătească plecarea. Nu va afla despre vizita mea.. decât peste lună zile, nimic din confidențele noastre. Acum, trebuie să te părăsesc, Elizabeth. Am de făcut douăzeci și cinci de mile, iar drumurile nu sunt bune. O să mă ajuți să ies din salonașul ăsta drăguț, pe care abia de l-am zărit mai adineauri...

Măinile lor se căutară o clipă, apoi Elizabeth o călăuzi pe Annabel spre ușă, pe care o deschise. În lumina ce venea dinspre vestibul, vizitatoarea i se păru dintr-odată de-o frumusețe crudă, în același timp desăvârșită și aspră în perfecțiunea ei, dar, aproape numaidecât, un zâmbet încântător îi dăruie grația și farmecul ei straniu.

– Fetiță dragă, ce necruțătoare e viața! spuse.

Observația ei nu stârni niciun răspuns.

– Îmi îngădui să te sărut? întrebă Annabel.

Elizabeth rămase tăcută și nu se clinti. Se scurseră câteva clipe, apoi simți pe obrazul ei căldura unui sărut.

Îndreptându-se din șale, Annabel se îndepărtă cu câțiva pași.

– La revedere, dragă Elizabeth, spuse cu o voce afectuoasă.

Și adăugă într-o șoaptă:

– Nu fi tristă. Uită, uită.

Elizabeth își întoarse capul.

Rămasă singură, trase o batistuță din cingătoare și-și șterse obrazii cu furie.

Capitolul LXIII

În seara aceea, nu se ivi la cină. Unchiul Douglas hotărî că trebuie să fie lăsată în pace. Refugiindu-se la ea în cameră după plecarea doamnei în alb, se azvârli în pat și-și trase așternutul până peste cap. Ceea ce însemna, încă de când era mică, o mare suferință. Nici lacrimi, nici hohote de plâns. Pur și simplu voia să moară. Fără să știe ce așteaptă, rămânea nemișcată, făcând pe moarta.

Prin grosimea lăunii auzi zgomotul trăsurii ce-o ducea pe vizita-toare, tropotul înzecit al copitelor pe pământul de pe alea cu stejari, unde se pierdea în tăcerea ce înăbușea totul.

Se străduia să nu se gândească la nimic, să-și scoată din minte toate ceaurile petrecute în Sud, dar nu avea nicio putere asupra unui singur nume ce revenea întruna, sporindu-i bătaile inimii.

Minute nesfârșite se scurseră. Primele broscuțe din noapte își începură cântecul cu o notă timidă în copacii din jurul casei.

Deodată, ușa se deschise și cineva intră. Fata dădu la o parte marginea cuverturii și exclamă:

– Tu ești, Betty? Du-te! Vreau să dorm.

– Nu e Betty, răspunse o voce liniștită, e Maisie Llewelyn, care vine să vadă cum te simți.

– Oh! Miss Llewelyn, vă rog, lăsați-mă. Mă odihnesc, asta-i tot – și-aș vrea să dorm.

Vocea se auzi din nou, hotărâtă și liniștită:

– Miss Escridge, sunt guvernanta acestei case. Nu-mi fac decât datoria.

Cu un gest nerăbdător, Elizabeth dădu în lături partea de sus a cuverturii, iar creștetul ei zburlit, încununat cu aur, se întoarse spre velsa care sta în picioare lângă masuță. Lumina lămpii cu glob o lumina de sus în jos. Umbra i se proiecta în spate, până pe tavan, iar silueta aceea uriașă și neagră era parcă proiecția întregii ei autorități.

După o scurtă șovăială, Elizabeth își redobândi forțele, iar vocea îi tremura de indignare când spuse:

– Miss Llewelyn, vă rog să vă amintiți că în camera asta sunteți în casa mea.

– Încearcă să fii ceva mai puțin britanică, Miss Escridge. Ceea ce vreau să-ți spun e pentru dumneata de-o importanță capitală.

Rare și deslușite, cuvintele păreau a cădea din înaltul umbrei de pe perete, încât fata rămase mută de mirare.

– În punctul în care ne aflăm, continuă vocea, dumitale îți revine să-ți iei soarta în mâini. E în joc tot viitorul dumitale. Să plec sau să rămân?

Elizabeth sări jos din pat, îmbrăcată din creștet până-n tălpi.

– Îți șifonezi rochia asta drăguță, observă Miss Llewelyn. În locul dumitale, aș avea grijă de hainele mele. Viața are schimbări neașteptate.

O îngrijorare nelămurită puse stăpânire pe fată, iar amintirea zilelor negre petrecute la Londra îi veni în minte.

– Voiați să-mi spuneți ceva? întrebă ea.

– Da, Miss Escridge, ai plecat atât de repede de lângă mine acolo, în pădure, încât n-am apucat să-ți spun ce era mai important.

– Eram răscolită, îmi pare rău... Vreți să luați loc?

Fără nicio ezitare, velșa se instalează în jilțul-balansoar, pe care-l pune în mișcare izbind cu călcâiul.

– Te-am scuzat, Miss Escridge. Amintește-ți numai că eu nu sunt o slujnică.

În timp ce spunea aceste cuvinte, se legăna puternic și, în spatele ei, umbra urca și cobora pe perete.

– Sunt stăpână la Dimwood, spuse.

Fără o vorbă, Elizabeth se așează pe canapeluța din fața ei. Miss Llewelyn lăasă să se aștearnă tăcerea, apoi continuă:

– Annabel te-a ținut de vorbă o oră. Trebuie să-ți fi povestit în felul ei necazurile prin care a trecut.

– Mi-a spus tot.

– Tot? Mă cam îndoiesc, dar ne convingem noi îndată. Ce mai te-vatură pentru o picătură de sânge negru! Mă aflam acolo, în Haiti. L-am cunoscut bine pe băiat. Alb ca dumneata și ca mine, cu fața spână. Mama trebuie să fi fost metisă. Nu se arăta deloc. O tânără englezoaică s-a îndrăgostit de el și a trecut la catolicism ca să-l ia în căsătorie. Mă urmărești?

– Nu asta mă interesează, ci căsătoria Annabelei.

– Foarte bine. Deci continui: ieșind din această căsătorie, fata, adevărată surpriză, e frumoasă ca un înger și prezintă caracteristicile sângelui amestecat. Căci poate sări peste o generație, dar nu se elimină. Că s-a căsătorit cu Jonathan, asta o privește. Greșeala a fost că s-a arătat, că s-a prezentat cu nobilul ei soț în fața înaltei societăți. O recepție stranie, urmată de o tăcere generală, nicio vizită de politețe, nici cel mai mărunț cuvânt mângălit pe tradiționala hârtie de Bristol, nimic. Înalta societate a spus nu. Așa că părăsesc țara.

– Știu și asta, vai!

– Atunci știi tot.

– Știu și faptul că nici nu se iubesc cu-adevărat, mi-a spus-o.

– Dar căsătoria rămâne la fel de indisolubilă.

– Ce-i împiedică să se despartă, dacă nu se iubesc?

– Biserica. Văd că, informându-te, Annabel a păcătuit prin omisiune.

– Nu înțeleg.

– Ca s-o ia în căsătorie pe Annabel, care e catolică, Jonathan a devenit și el catolic.

– Ce rușine!

– Spune-i cum vrei, dar ceea ce s-a făcut e bun făcut. Biserica romană nu admite divorțul.

Elizabeth o privi consternată. Religia era pentru ea lucrul despre care nu se vorbea, dar care în viață ocupa un loc ciudat. Rând pe rând cumplită și liniștitoare, misterioasă, nu trebuia să te atingi de ea. Dintr-odată, imaginea pe care și-o făcuse despre Jonathan a fost din această cauză tulburată.

– Nu spun că Jonathan al dumitale și-ar fi vândut sufletul diavolului pentru femeia asta, dar nu trebuia să fie ispitit, iar ea l-a ispitit.

– Îngrozitoare femeie!

– Ba nu, îi atrage pe bărbați într-un fel irezistibil, așa cum tatăl ei a atras o protestantă care a trecut la catolicism ca să-l ia în căsătorie.

– Dar, la urma urmei, cine e mama Annabelei?

– Curioaso, când vei învăța că la Dimwood sunt întrebări care nu se pun? Fii atentă: am primit un mesaj din partea lui Jonathan.

Dintr-un salt, fata se ridică în picioare.

– Stai jos, Miss Escridge. Mie îmi scrie, nu dumitale.

Elizabeth se așază, roșie la față de parcă ar fi pălmuit-o cineva.

– Mi-a trimis scrisoarea asta din Savannah, în ziua când v-ați întâlnit pe drum. În trăsură, îți amintești? Ah! văd că-ți amintești! Fără îndoială că se dusese acolo ca să depună în contul celei sub a cărei vrajă era banii primiți de la William Hargrove pentru vânzarea unei părți din plantație. Așa presupun Joshua și Douglas Hargrove. Într-o zi când, printr-o pură întâmplare, treceam pe lângă fumoar, unde vorbeau ei, am prins câteva frânturi de cuvinte – din zbor, ca să zic așa – și tot, ca să zic așa, fără voia mea.

– Oh! Miss Llewelyn, vorbește despre mine în mesajul lui?

– Ia te uită, continuă să te intereseze... Renegatul ăsta nu are îndrăzneala să pretindă ca eu să slujesc drept intermediar între dumneata și el, dar propune ca, de cumva – dea Cerul să nu se întâmple – te vei afla în necesitatea absolută de a-i scrie, să-i trimiți scrisoarea prin mine.

– I-aș putea scrie în seara asta... dar vă aflați aici. Să trimit scrisoarea prin dumneavoastră? Nu înțeleg.

– Asta pentru cazul când te-ai afla într-altă parte decât aici. Ar trebui ca mesajul dumitale să fie scurt și decent, înțelegi? cât se poate de decent.

– Dar ce vă închipuiți, Miss Llewelyn?

– Nu-mi închipui nimic, știu, cunosc în profunzime natura ome-nească. Dacă scrisorile încep să aducă a corespondență amoroasă, opresc totul. Chiar și-acum, suntem aproape de ceea ce se numește o conversație vinovată, iar de-aici până la adulter...

Din nou Elizabeth se ridică în picioare.

– Miss Llewelyn, de ce vorbești despre asemenea lucruri cumplite? în *Biblie*, femeile adultere sunt ucise cu pietre.

– Nu se mai face așa. Și-apoi, adulterul el l-ar săvârși, iar nu dumneata, biată Miss Escridge. Dar bărbatul ăsta e un lup devorator. Teme-te de el. Mă aflu aici ca să veghez, să supraveghez, ca să citesc și să rup dacă va fi cazul. Și-apoi, mă întreb, ce-ai avea să-i spui?

– Oh! o mulțime de lucruri.

– Uite, vezi, chiar de la început pornește rău. N-am făcut bine că m-am lăsat impresionată de solicitările astea insistente. Mi-a fost milă. Am spus „da”. Mi-a dat viitoarea lui adresă, apoi vor veni și celelalte, pentru că îmi închipui că nu vor sta într-un singur loc fugarii noștri. Chiar și dumneata, în curând n-o să mai fii aici. Ai să pleci.

– Cum așa? Cei de-aici nu mă mai vor, bănuiam eu.

– Ți se va spune cu frumosul. Clima de-aici nu-ți priește. O să te simți mai bine în altă parte. Motivul adevărat cred că știi care e. Prezența dumitale tulbură conștiința lui William Hargrove. Asta-i. Omul cel mai fermecător din lume se va ocupa de dumneata pe viitor. Îl cunoști: marele bancher din Savannah, Charlie Jones – bancherul tuturor de-acolo și chiar și-al Annabelei și-al lui Jonathan. O să te ducă acolo unde aerul nu-i înăbușitor și unde poți respira și altceva decât duelul și războiul de mâine. Vei fi mai fericită, dar, în scrisorile dumitale, dacă scrii, amintește-ți de conveniențe și de morală. Noapte bună.

Și, brusc, se sculă din jilțul-balansoar, care parcă azvârli ca un cal scăpat de călăreț, apoi, fără să mai aștepte, Miss Llewelyn plecă.

Capitolul LXIV

Noaptea Elizabeth a fost năpădită de coșmaruri, în care strălucea cuvântul adulter, dar, cu puțin înaintea zorilor, adormi atât de adânc, încât Betty trebui s-o zgâlțâie de umăr ca s-o trezească.

Peste o oră, se așeza la locul ei obișnuit pentru micul dejun și le zâmbi tuturor, fără a fi în stare să spună un cuvânt. Ceva în ea se năruise și ajunsese să se întrebe ce căuta acolo, în încăperea aceea, unde niște persoane sporovăiau în jurul ei, fără să-și poată da seama despre ce-i vorba. Refuzând ceea ce i se oferea de mâncat, bău mai multe cești de ceai, care-o făcură să-și vină aproape în fire, și întreaga oroare a discuției cu velșa îi apără cu o precizie covârșitoare. Viața ei era un vis urât din care nu izbutea să se trezească. Îndărătul uriașului buchet de amaryllis pus în mijlocul mesei se ascundeau vederii ei niște oameni care nu-i mai doreau prezența în casa lor. Acolo se afla realitatea. Jonathan nu exista.

O mână se puse pe mâna ei. Era Susanna. Elizabeth o privi absentă. Susanna repeta aceleași cuvinte:

– Nu pleca.

Tânăra englezoaică zâmbi fără să răspundă.

Deodată, se auzi zgomotul puternic de scaune trase care anunța sfârșitul mesei, iar fata se ridică odată cu ceilalți. În soiul acela de somnambulism în care se mai afla, observă frumusețea luminii cernute de storuri, aurind pereții.

leși din sufragerie și se pomeni în vestibul. Acolo se opri, nehotărâtă. Nimic nu mai avea înțeles. Să se închidă la ea în cameră ori să se ducă pe-afară, îi era totuna. Trupul se deplasa, asta era tot. Persoana care sălășluia în trup rămânea la fel de indiferentă, era ca și cum cineva ar fi lipsit-o de ea însăși.

Deodată, își dădu seama că unchiul Josh se află lângă ea și că o duce spre fundul vestibulului. Ea se supuse. Mergeau destul de repede amândoi și curând o ușă se deschise, apoi se închise după ei. Recunoscă atunci salonașul unde-o văzuse pe Annabel.

Acum se afla într-un fotoliu mare, capitonat, și încerca o vagă mulțumire, nemaifiind nevoită să aleagă: trebuia să fie acolo și nu în altă parte. Trupul asculta. Unchiul Josh era așezat lângă ea și vorbea, vorbea mult, cu mare blândețe. Ea ar fi voit să doarmă, dar el o împiedica

râzând, ridicându-i capul printr-un gest delicat al minii, prefăcându-se a juca un joc, și râdea atât de sincer, încât până la urmă râse și ea împreună cu el, fără să știe de ce, dar veselie asta risipea tristețea, iar ochii fetei se luminară. În clipa aceea se auziră cele dintâi jârâituri ale greierilor în copaci.

– Zgomotul ăsta, spuse unchiul Josh, cred că-l cunoști foarte bine. Căldura o să sporească, o să ne țină în casă până pe seară. În țara asta pe care o iubim atât de mult, vara e o adevărată pacoste. Mă auzi, Elizabeth?

Un zâmbet îi dădu răspunsul. Iar el continuă:

– Noi, cei de-aici, de la Dimwood, credem că vei fi mai fericită în Virginia. E cald și-acolo, dar nu ca în Georgia, iar vântul adie pe pajiști, peisajul îl amintește pe cel din Anglia.

Fata îl privi și spuse cu simplitate:

– Vrei să plec, unchiule Josh?

– Nu, spuse el cu vioiciune, te iubim cu toții și te vei putea întoarce oricând vrei. Iarna poate fi minunată prin părțile noastre.

Venindu-și în fire încetul cu încetul, Elizabeth se uită fix și cu gravitate în ochii lui buni și căprui care mințeau.

– Când trebuie să plec?

De uimit ce era, el tresări și se tulbură:

– Păi... când vrei tu.

– Mi-e indiferent, unchiule Josh. Totul mi-e indiferent.

– O! nu vorbi așa. La toți ne va veni greu.

După o ezitare, continuă:

– Trebuie să-ți spun că acum trei zile am primit o scrisoare de la unchiul Charlie, care vrea să-ți arate Virginia, unde are mai multe proprietăți. El propune... poimăine, dar dacă nu vrei...

– Ba da. N-am de ales. Am să fac ce vă convine.

Simțindu-se lezată în amorul ei propriu, fata se ridică, iar Joshua făcu la fel. Elizabeth nu-l slăbea din priviri.

– Cum se simte tatăl dumitale în dimineața asta? îl întrebă.

Joshua roși puțin.

– Bine, Elizabeth. Doar erai la masă mai adineauri.

– Nu l-am văzut, știi, cu toate florile astea între noi.

Unchiul Josh nu-și putu ascunde stinghereala și încercă să râdă:

– Toate florile astea, chiar așa. E cam caraghios.

– Toate florile astea, repetă Elizabeth la rândul ei, cu un zâmbet.

Ieșiră din salon. În vestibul, un zvon de voci ajunse până la ei dinspre fumoar, prin ușa închisă. Vocea vehementă și un pic înăbușită a unchiului Douglas lupta împotriva vocii limpezi și tăioase a fiului lui, care putea fi auzit cât se poate de clar:

– Tată, strigă băiatul, și voi numiți asta ospitalitatea Sudului!

Unchiul Josh tresări și se uită la Elizabeth cu îngrijorare. Fata zâmbi și, fără un cuvânt, trecură amândoi mai departe.

Ziua trecu fără vreun incident. În afară de cei doi fii ai lui William Hargrove, încă nu știa nimeni că Elizabeth trebuia să plece peste două zile. Ea însăși era foarte calmă și păstra taina, dar asta nu înseamnă că nu-i era gândul la pregătirile de plecare.

Primul ei gest a fost să ia *Ultimele zile ale orașului Pompei* și să pună cartea la loc în biblioteca din salon. Era un mic început și se miră să vadă în ce măsură se simțea fericită.

Îi veni ideea să dea cu discreție ocol casei, ca pentru un tainic rămas bun. Firește, nu-i plăcea la Dimwood, dar locurile pe care le părăsești au puterea misterioasă de-a te reține în felul lor. Nu voi să deschidă ușile dormitoarelor, dar se duse să arunce o privire prin celelalte camere. Parterul mai întâi și, chiar în fundul unui coridor interminabil, ajunse în dreptul atelierului unde în primele zile făcuse cunoștință cu domnișoara Souligou.

Intră înăuntru și o văzu ca în vis pe domnișoara Souligou stând la aceeași masă lungă, în fața unui morman de cămăși și de lenjuri.

– Ia te uită, dumneata ești, zise bătrâna fără a întoarce capul. Mă așteptam să te văd mai de mult, dar pe Souligou o părăsești când nu mai ai nevoie de ea.

– Ba nu, zise Elizabeth, luată din scurt.

– Ba da, dar n-are nicio importanță. Stai jos aici. Vreau să-ți vorbesc. De cum vin căldurile cele mari, nu mai lucrez la ultimul etaj. Te înăbuși sub acoperiș, în îndrăgitul meu pod. Îmi lipsește oarecum, pentru că de acolo văd totul.

Era legată la cap cu un batic verde-violet, ce-i înflorește în creștet într-un nod mare, bătaios. Fața ei galbenă se întoarce spre micuța englezoaică, iar ochii mici și șireți o scrutară.

– Aceeași față de școlăriță încadrată de-o flacăra aurie, dar ia seama la imprudențe.

– Nu săvârșesc imprudențe.

Domnișoara Souligou luă iar o cămașă pe care-o lăsase din mână și începu să-i coasă un nasture.

– Așa crezi dumneata, dar e imprudent să te plimbi la marginea pădurii cu Miss Llewelyn, de pildă.

– Cum, și dumneata mă spionezi? Toată lumea spionează pe toată lumea la Dimwood.

– Să nu exagerăm. Oare nu-mi este îngăduit să privesc pe ferestrele de la podul meu, ca să admir natura? Iar dacă o văd pe Miss Escridge vorbind cu Miss Llewelyn, asta înseamnă că spionez? Pe când eu ți-am spus și încă ți-o mai spun: femeia asta e periculoasă.

– N-am de ce mă teme din partea lui Miss Llewelyn.

– Să sperăm, să sperăm. Ceea ce v-ați putea spune nu vă privește decât pe voi.

– Asta e și părerea mea, spuse Elizabeth cu răceală. Regret că te-am deranjat de la lucrul dumitale.

Zicând acestea, se ridică să plece. Din nou, Souligou o privi, iar colțurile gurii ei se întinseră într-un zâmbet prelung.

– La fel de mândră, drăgălașa noastră aristocrată! Dar ține minte un lucru: velșa e gata să facă cele mai mârșave lucruri, cu condiția să i se plătească gras. Îi plac banii și e bogată. Iar bogații au curiozitatea asta, că niciodată nu se socot îndeajuns de bogați. Velșa vâra în buzunarul ei mare o parte din veniturile lui Mr. Hargrove, sub amenințarea că dezvăluie tot ce știe despre fiica lui Laura.

– Mătușa Laura!

– Chiar ea, care-i o sfântă sau pe-aproape. Dar asta nu-i de ajuns pentru velșa noastră. Nu scapă prilejul dacă mai poate ciupi câte ceva. Uneori își vinde tăcerea. Și tăcerea ei costă scump. Alteori e nevoită să-și fructifice talentul de codoașă și, cum lucrul e riscant, prețul e și mai pipărat.

– Domnișoară Souligou, nu înțeleg nimic din ce-mi spui.

– Nu mă mir, dar toate astea o să lucreze în mintea dumitale și-o să-ți folosească într-o bună zi. Cât despre numita Llewelyn, va veni ceasul când o să-și dea sufletul ei cel rău și o să se ducă drept acolo unde e așteptată, numai că are o sănătate de fier și-l face pe diavol să

lânchezească. Iar dumneata fii atentă. Dă-mi, rogu-te, „inexprimabili” ăștia de domni, colo, la capătul mesei. Sunt bătrână. Mă obosește să mă scol... Mulțumesc. Mi se pare că ne-am spus tot ce aveam să ne spunem.

– Sunt sigură, se repezi și Elizabeth. N-aveam nici cea mai mică intenție să vă vizitez, doar din întâmplare am...

– Păi, atunci, Miss Escridge, nu te mai rețin.

Dintr-un salt, mica englezoaică sări în picioare și trecu prin spatele jilțului domnișoarei Souligou. În furia ei de-a se vedea dată afară ca o persoană de rang inferior, se simți ispitită să tragă de cele două colțuri batjocoritoare, ca niște urechi, ale baticului, dar se stăpâni și se pomeni afară, roșie și tremurând de indignare.

Nu-și continuă vizita de rămas bun. Își aminti despre întâmplările sinistre ce i se povestiseră: un vechi blestem apăsă asupra acestei case de-o frumusețe atât de rară, făcând cu neputință fericirea între zidurile ei.

Teama de-a o întâlni pe Miss Llewelyn o împiedică să se ducă la plimbare prin pădure. După cum fugea și de tovărășia „copiilor”, cărora nu le putea împărtăși nimic din noile ei griji, și-apoi accesele lor de duioșie o enervau, mai cu seamă firenezia Susannei, pe care o socotea neînțeles de copilăroasă.

Atât de mare îi era dorința de singurătate, încât hotărî să se refugieze în camera mamei ei, unde, după plecarea lui Mrs. Escridge, nimeni nu mai călca. Acolo, în jilțul cel mare balansoar, se putu lăsa în voia plăcerii amare de a-și rumega necazurile din clipa sosirii ei la Dimwood.

Annabel și Miss Llewelyn îi vorbiseră într-un fel care o întrista. Încă și mai îngrijorătoare, spusele domnișoarei Souligou despre ocupațiile velșei. Tăcerea cumpărată cu prețul aurului... Codoașă... Câte taine adânci în aceste cuvinte... „Codoașă” mai cu seamă. Nu îndrăzne să creadă că un asemenea cuvânt se putea aplica în cazul ei și-al lui Jonathan. Cum să fi aflat bătrâna?

Gândurile astea o chinură o bucată de vreme și, până la urmă, adormi. La ora prânzului o căutară peste tot, Betty o descoperi, iar fata se ivi la masă ca de obicei, dar cât se poate de tăcută.

Restul zilei se scurse în tihna un pic cam mohorâtă a zilelor de caniculă, cu somnul de după-amiază al tuturor celor din casă. Sosi ora cinei.

Elizabeth se simți pradă unei tristeți neașteptate. Pentru prima oară se uită de jur-împrejur, îmbrățișând din privirile-i melancolice sala aceea de mese, unde a doua zi avea să mai cineze o dată, pentru ultima oară, apoi niciodată. Resimți atunci cu anticipație nostalgia Sudului. Blandețea vocilor omenești, taina pădurilor întunecoase și miresmele minunate ale grădinilor lui feerice, ceva din toate acestea trecuse în ființa ei.

La sfârșitul cinei, se ridică odată cu toată lumea și, mergând în spatele fiilor lui William Hargrove, ca să se ducă în vestibul, îl auzi pe Josh spunându-i lui Douglas pe un ton confidențial:

– Știi ce-a spus adineauri? Nu-mi venea să-mi cred urechilor: a întrebat cu glas scăzut unde e Laura.

– Da, totul se așază la loc în mintea lui. Curând va fi din nou el însuși.

– Atunci, plecarea trebuie să aibă loc neîntârziat.

Se îndepărtă fără să fie văzută și se întoarse în sufragerie, unde întârzie o clipă. „Plecarea...” Cât de grăbiți erau s-o vadă părăsind casa aceea drăguță de care, printr-o ciudățenie de ultimă oră, începea să se simtă legată... Micuța rudă săracă va pleca în altă parte... De tulburată ce era, se lăsă să cadă pe un scaun și închise ochii, spre marea mirare a negrilor care strângeau masa. Unul dintre ei se apropie de ea:

– Don'soa'a Lisbeth nu simte bine? o întrebă timid.

Clătină din cap, apoi, ridicându-se dintr-odată, plecă. Fără a aștepta mai mult, se duse să se închidă la ea în cameră și se culcă, după ce se încredințase că nici pe ușă, nici pe fereastra dinspre verandă nu se putea pătrunde înăuntru. Oboseala o copleși brusc. După emoțiile din ultimele zile, nu mai voia nimic altceva decât să se dezbrace cât mai repede și să se vâre în așternut, ca să uite. Încât, abia culcată, avu răgazul să guste din deliciile cufundării în somn.

Ciocănituri insistente în ușă o treziră. Deschise și se pomeni înăuntru cu Betty, scăldată în lacrimi. Prea tulburată ca să poată rosti vreun cuvânt inteligibil, bătrâna servitoare se văicărea și scotea niște strigăte asemănătoare unor mieunături.

– Don'soa'ă Lisbeth, gema femeia.

Îndoită din șale, părea gata să cadă în genunchi în fața ei.

– Ei hai, spusc accasta, vino-ți în fire și vorbește. Ce s-a întâmplat?

– Don'soa'a Lisbeth o să plece? A fost cobo'ât cufă'ul cel ma'e.

Oh!

– Ei da, plec, plec mâine.

– Ca să te duci la Masa Cha'lie. Nu pent'u totdeauna, nu?

– Ba da, cred că pentru totdeauna.

Atunci Betty începu să strige fără nici-o reținere și, deodată, se năru la picioarele fetei uluite, implorând:

– Don'soa'ă Lisbeth, ce'e lui Masa Josh și lui Masa Douglas să mă vândă la Masa Cha'lie.

– Să te vândă lui Mr. Jones! Ai înnebunit?

– Nu, v'eam să 'ămân cu tine...

– Nici n-o să vrea s-audă, Betty, și-apoi, ești foarte bine aici.

– Nu, nu, toată lumea spune că pleci în Vi'ginia cu Masa Cha'lie.

Betty v'ea să fie a lui Masa Cha'lie. Oh!

Cu un amestec de milă și indignare, Elizabeth se uita la bătrâna ghemuită în fusta ei neagră și implorând să fie vândută unui nou stăpân. Strania ei rugămintă o făcu să-i fie rușine.

Aplecându-se, atinse umărul lui Betty și-i zise:

– Ridică-te, mă simt tare prost că te văd stând așa. Am să-i vorbesc unchiului Josh.

După gemete, veniră efuziunile de recunoștință, ca și cum transferul ar fi fost acordat, încât tânăra englezoaică a fost cât pe ce să întârzie la micul dejun. Așteptă ceea ce socotea a fi momentul cel mai prielnic ca să-și facă cererea, dar pregătirile pentru călătoria ei începeau să semene înfrigurarea până și în activitățile cele mai obișnuite. Elizabeth i se păru că ai casei își pierd capul din cauza ei. A fost nevoie să fie potoliți „copiii“, deoarece exclamațiile lor de durere riscau să-i dezvăluie lui William Hargrove ceea ce trebuia să i se ascundă, căci părea să fi uitat până și de existența funestei și tinerei firumuseți care răvășise prețioasa lui conștiință. Crenguțe de iasomie fuseseră adăugate florilor de amaryllis, ca să îndesească ecranul protector și să izgonească ispita. Ochi strălucind de lacrimi se întorceau spre Elizabeth, mâini dragălașe și micuțe se întindeau spre ea, ca pentru a o opri, pe deasupra farfurioarelor de clătite cu sirop de

arțar-dulce. Până și Billy părea gata să se alăture corului bocitoarelor. Doar Fred, stând deoparte, își păstra o înfățișare impasibilă și privea drept în fața lui.

Încă de dimineață, cufărul cel mare cumpărat la Savannah a fost adus în camera Elizabethei și prilejui o nouă scenă de deznădejde. Betty deschidea sertarele ca să scoată rochiile don'soa'ei Lisbeth, care încă nu-i adusese știrea atât de pătimăș așteptată și, cu mici țipete lugubre, așeza grijuliu fustele și corsajele cu tonuri delicate în adâncimile cele spațioase. Se și văzuse îmbrăcându-și stăpâna pentru bal în Virginia, iar acum... Elizabeth, săcăită, îi spunea întruna că înainte de-a se însera îi va vorbi unchiului Josh, dar se simțea întrucâtva lașă tot amânând astfel clipa cea delicată și presimțea că n-ar fi îndurat un refuz.

Mai era și altceva care-o neliniștea. Cu toate că se arăta sensibilă la toată emoția aceea din jurul ei, își aminti de zilele când nimeni nu-i dădea nicio atenție. Așadar, era într-atât de iubită? Neîndoielnic, trebuia ascunsă vederii aceluia venerabil și scrupulos gentleman care, la el în bibliotecă, căuta mijloacele prin care să se sustragă nenumăratelor viclenii ale diavolului.

Cufărul pe jumătate plin a fost lăsat deschis într-un colț al camerei până la ora prânzului.

Masa se anunța cam ca toate celelalte, când dintr-odată izbucni un incident ca tunctul pe un cer senin: unchiul Douglas făcu imprudența să vorbească despre noutăți. Discuțiile privitoare la detaliile Compromisului întârziiau acordul final și global, ce-ar fi rezolvat problema „pentru totdeauna“.

– Congresul doarme, zise unchiul Josh, la Washington trebuie să fie cald.

Aspră și limpede, vocea lui Fred îi făcu să tresară pe toți.

– Bine zici că doarme, unchiule Josh, spuse el răspicat și, în timp ce Congresul doarme, noi pierdem războiul. Acum, acum trebuie să ne năpustim.

– Dar, Fred, interveni unchiul Douglas, uiți că Uniunea are o armată.

– Armata americană! Optzeci de mii de oameni, iar cei mai mulți dintre ofițeri sunt de partea Sudului. Nordul n-are niciun chef să se bată. Pe când noi, noi simțim imboldul ăsta în sânge. Mobilizarea generală s-ar face de la sine, ca să dăm fuga la frontiere.

– Ce te face să crezi că oamenii din Nord nu sunt la fel de curajoși? întrebă unchiul Josh.

– A, nu zic că n-ar fi, dar sunt neam de negustori, ar trebui să-i smulgi de la tejghea, în timp ce fiecare dintre noi e gata să plece ca pentru un duel.

– Să se năpustească! exclamă Billy.

– O, tu! zise unchiul Douglas exasperat, dacă nu taci, o să avem una din acele explicații, care nu-ți sunt pe plac, la mine în birou.

Atunci se auzi vocea un pic îndurerată a lui William Hargrove, scos din visele lui:

– Ce se întâmplă? Are loc Compromisul?

– Fred, zise unchiul Douglas, îl tulburi pe bunicul și strici ultima zi a Eli...

Și se opri brusc.

– Bine, tată, spuse Fred, de vreme ce la Dimwood adevărul nu poate fi auzit.

Doamnele se emoționară la rândul lor.

– Compromisul, spun toate ziarele, înseamnă pacea timpurilor noastre, zise mătușa Augusta.

– Ziarele! exclamă Fred cu dispreț.

Din nou se auzi glasul lui William Hargrove:

– Au sosit ziarele? Nădăjduiesc că totul merge bine. L-am auzit pe Fred strigând ceva...

– Totdeauna strigă când e prea cald, zise unchiul Josh, încă de când era mic.

– Da? se miră William Hargrove pe un ton politic. N-am observat.

Și, continuând să mănânce, se cufundă din nou în visările lui.

„Un duel, se gândea Fred. Un duel cu Nordul, asta ar fi războiul nostru.“

Capitolul LXV

Elizabeth îi părea rău că nu avusese prilejul să pledeze cauza lui Betty și, cum nu știa să prindă totdeauna momentul potrivit, alese clipa când cei doi frați, după prânz, se îndreptau spre fumoar, iritați amândoi de ieșirea lui Fred.

– Mă tem, din nefericire, spuse unchiul Josh, că se află un dram de bun simț în ceea ce susține într-un mod atât de exagerat. Poate că ne îndreptăm spre un dezastru.

– Ne îndreptăm spre dezastru din clipa în care a fost făcută – adică prost făcută – Constituția, de către Părinții fondatori. Germenul războiului se afla în ea, iar ei o știau, dar mai e mult până atunci.

– Crezi?

Fata, care-i urmărea, își luă inima-n dinți:

– Scuzați-mă, vă rog, zise tăindu-le calea, vreau să vă spun ceva.

Mirați oarecum, o priviră cu o indulgență amuzată, dar și cu afecțiune. Unchiul Douglas deschise ușa și se dădu în lături ca s-o lase să treacă.

În fumoarul cu storurile trase, Elizabeth se așeză în fața celor doi bărbați care o intimidau un pic, ceea ce n-o împiedică să-și ia un aer hotărât.

– Te afli aici, zise unchiul Josh cu jovialitate, în vizuina tainică unde doamnele nu pătrund niciodată, dar n-are de ce să-ți fie teamă de țigările noastre de foi, nu fumăm de față cu tinerele domnișoare. Vorbește.

Spuse șnur fraza pe care-o pregătise cu grijă.

– Vă cer să i-o dați pe Betty unchiului Charlie, ca să mă însoțească în Virginia.

Unchiul Josh își privi fratele.

– S-o dăm pe Betty? se miră el.

– Sau s-o vindeți, de vreme ce ea vrea să fie vândută.

– Dar noi o iubim pe Betty, zise unchiul Douglas, și ne e foarte utilă.

– Și-apoi, adăugă unchiul Josh, e prea bătrână ca să mai fie vândută.

Fata începu să se enerveze.

– Betty e o persoană, preciză ea, nu o vită.

Cei doi bărbați ridicară din sprâncene.

– Ar trebui să știm, zise unchiul Douglas cu un zâmbet, dacă Charlie Jones e dispus s-o ia în slujba lui.

Precizarea fu dată pătimaș:

– Vrea să fie cumpărată și să-i aparțină pentru totdeauna.

Brusc, se ridică în picioare:

– Dacă aş avea bani, v-aş cumpăra-o eu, de vreme ce negrii sunt vânduţi şi cumpăraţi.

– Chiar dacă noi vrem s-o păstrăm? întrebă Josh pe un ton calm. Pentru că, în sfârşit, ne aparţine nouă.

– Nu aparţine nimănui, replică fata, îşi aparţine ei înseşi.

Fără a răspunde, unchiul Josh şi unchiul Douglas schimbă priviri mirate.

– Aceeaşi siguranţă ca şi la Fred, şopti unchiul Josh.

– Tânăra generaţie, zise unchiul Douglas la fel de încet.

– Sunt împotriva sclaviei! exclamă Elizabeth, nemaistăpânindu-se.

La aceste cuvinte, cei doi se ridicară pentru a pune capăt unei discuţii agasante. Unchiul Josh cuvântă:

– Scumpă şi micuţă englezoaică, rosti cu o voce liniştită, niciodată nu vei fi pe-atât de înverşunată pe cât suntem noi, care urâm sclavia, iar dacă ştii vreun mijloc, o metodă, ori vreun sistem ca să ne scapi de ea fără să ruinezi ţara, îmi asum răspunderea să-l prezint Congresului, ca să se sfârşească odată cu nenorocirea asta. Aşterne în scris soluţiile pe care le propui. În aşteptarea acestui document cu nerăbdarea pe care o bănuieşti, o s-o trimitem pe Betty lui Charlie Jones cu o scrisoare pe care i-o va da. I-o dăruim şi gata. Eşti de acord, Douglas?

– Întru totul de acord, dar prevăd încurcătura lui Charlie când s-o pomeni primind în dar o slujnică de care n-are câtuşi de puţin nevoie şi la care poate că nu ţine.

– Da, dar eu o iubesc, declară Elizabeth cu înflăcărare.

– Păi atunci, dragă fetiţă, tu îi vei explica totul unchiului Charlie. Aminteşte-ţi însă, înainte de-a ne cita în faţa tribunalului moralei universale, că patria ta, împreună cu Franţa, a vândut colonilor americani pe cei dintâi negri, de care, ca şi nouă, ţi-e milă. Cu timpul, negrii din Nord au început să moară, clima îi ucidea. Nepierzând simţul afacerilor, Nordul ne-a revândut sclavii pe care Europa i-i furniza întruna. Ca să-ţi sporeşti cunoştinţele în materie, cere-i unchiului Charlie să te ducă în vizită la Mr. Toombs.

– Oh! Mr. Toombs! exclamă Elizabeth.

– Oh! Mr. Toombs! repetă unchiul Douglas, exact asta credem şi noi despre acest gentleman. Pe curând, Elizabeth, ne aprindem havana.

Fără o vorbă, fata roşi şi dispăru.

Abia traversase vestibulul, când auzi pe cineva alergând în spatele ei. Era unchiul Josh.

– Ne-am despărțit un pic cam repede, spuse când o ajunsese din urmă. Ai perfectă dreptate în privința lui Betty. Am să vă însoțesc chiar eu la Savannah și-am să-i explic eu totul lui Charlie Jones. Betty pleacă împreună cu tine mâine dimineață. Va urma caleașca într-o mică șaretă.

– De ce nu cu noi în caleașcă?

Josh zâmbi:

– Încă n-am ajuns până acolo.

Elizabeth se duse la ea în cameră și o sună pe Betty ca să-i împărtășească vestea cea bună, apoi scena de dimineață se repetă, dar, pentru a spune așa, în sens invers. Bătrâna slujnică se azvârli din nou la picioarele fetei cu strigăte nu de deznădejde, ci de recunoștință. Ieșindu-și din fire de bucurie, râdea și se prefăcea că se tăvălește pe jos, când Elizabeth o bătu pe umăr:

– La vârsta ta? doar nu ești nebună! Te porți ca un copil. Ridică-te și isprăvește de făcut cufărul.

În toată casa, până la ora cinei, domni o surescitare căreia cei doi fii ai lui William Hargrove îi făceau cu greu față. Deoarece nu trebuia ca tatăl lor să aibă nici cea mai mică bănuială în legătură cu cele ce se puneau la cale, Elizabeth dispăruse din orizontul lui, exista riscul să vrea s-o rețină dacă ar fi văzut-o ivindu-se dintr-odată. Ceea ce nu împiedica un veșnic du-te-vino lipsit de obiect și sușoteli nesfârșite pe coridoare, departe de salonul unde stăpânul plantației Dimwood visa în fotoliul lui cu sprijinitori pentru cap.

Doamnele, în rochii de tafta neagră ori vineție, comentau cu glas scăzut micul eveniment al zilei, după evantaiul de mătase. Dând ascultare instrucțiunilor unchiului Josh, Elizabeth sta la ea în cameră, cu ușa încuiată. Când și când, fetele dădeau un asalt prin partea aceea, dar fără succes. Atunci năvăleau dinspre verandă și zgâlțâiau storurile. Bara de fier care le ținea rezista vitejește. Domnișoara englezoaică, poate un pic cam prea admirată, păstra o tăcere adâncă, iar implorările tovarășelor ei de ieri rămaseră zadarnice.

Voia să rămână singură, singură și să cugete la viața ei stranie și să se gândească la Jonathan cel fără inimă, care pleca departe.

Nimic nu tulbură cina. Elizabeth, stând la locul ei obișnuit, avu impresia că se vorbește mai puțin și mai încet ca de obicei, ca și cum cineva ar fi părăsit lumea aceasta. Fred nu scoase o vorbă, fixând un punct invizibil din fața lui. Când și când, Susanna se smorcotea discret.

Singurul care cuvânta, William Hargrove, emitea păreri despre temperatură și șansele unei bune recolte pe ogoarele de bumbac. Părea într-o dispoziție excelentă, deloc sensibil la atmosfera întrucâtva funebră ce domnea în sufragerie.

În mintea Elizabeth, un gând le domina pe toate celelalte: să fugă. Nostalgia ei anticipată din ajun i se părea o toană. Acum, se gândea cu un entuziasm al întregii ființe că vede pentru ultima oară aurăriile de-acolo, pe negrii în livrele de pânză stacojie, creștetele acelea, pe toți comesezii, masculi și femele pe care niciodată nu mai voia să-i vadă. „Nerecunoscătoare!” îi striga o voce lăuntrică. „De ce nerecunoscătoare? M-au primit fără voia lor și fără voia mea. Ruda săracă își ia zborul spre alte meleaguri. Bucură-te, rudă săracă!”

De cum îi fu cu puțință să dispară politicos, se duse la ea în cameră și o sună pe Betty, care socră numai decît, fremătînd toată de zel și veselie.

– Betty, să mă scoli mâine dimineață la ora șapte. Vreau să fiu gata înaintea tuturor. La ce oră e plecarea?

– Nu știu, don'soa'ă Lisbeth. Nu înainte de micul dejun.

– De ce să luăm micul dejun? Dar lasă asta. La ora șapte. Ai auzit? Cufărul e gata, rămâne deschis peste noapte. Du-te! Noapte bună.

– Noapte bună, don'soa'ă Lisbeth.

Rămasă singură, închise ușa cu cheia, puse bara în dreptul storurilor și se dezbracă. Încă o dată, aceeași voce de mai înainte îi strigă: „Nerecunoscătoare!”

Rușinea o cuprinse deodată, dar nu întârzie să analizeze aceste incertitudini fascinante și, vîrîndu-se în așternut, se cufundă în somn așa cum te cufunzi într-un lac...

În mijlocul nopții, un cântec o trezi. O voce de bărbat, blîndă și tristă, acompaniată de cîteva note la mandolină.

Se sculă și se duse să asculte, cu capul sprijinit de stori. Vocea i se părea că vine dinspre portic și o idee nebuncască îi încolți în minte, că e Jonathan, dar nu era cu puțință. Vocea lui Jonathan o seducea prin

profunzimea ei tulburătoare. Cea de-acum, mai limpede și de-o frumusețe înduioșătoare, se înălța curată și-aproape copilărească în noapte, cu accente de-o melancolie ce-ți frângea inima.

Cuvintele se repetau întruna, ca o melopee gravă și tânguitoare:

*Copila doarme în vâlcea,
și pasărea-zeflemitoare cântă-alături.
Ascultați pasărea-zeflemitoare,
Ascultați pasărea-zeflemitoare.
Pasărea-zeflemitoare cântă alături, în vâlcea.*

Cu capul aplecat și degetele trecându-i printre șipcile storurilor, asculta vocea aceea ce făcea să i se strângă inima. Atât de puternică era vraja acelei melodii sfâșietoare, încât ar fi voit să o asculte la nesfârșit, dar să ridice storurile, să se ducă pe verandă nu voia, de vreme ce cântărețul nu putea fi Jonathan...

Părea o serenadă pentru o moartă.

Deodată, vocea tăcu. Elizabeth plecă de la fereastră și se vâri în pat. Poate că necunoscutul cânta pentru o altă fată, nu pentru ea, pentru Mildred, pentru Minnie – dar ele dormeau de cealaltă parte a casei.

Îi era teamă, dragostea îi stârnea teamă.

Capitolul LXVI

La ora șapte, Betty veni s-o trezească din somn și nu șovăi s-o certe pentru că nu dormise învelită, iar fata o privi o clipă năucă, înainte de-a se smulge din vise. Își făcu toaleta, își puse o rochie verde și plecă din cameră.

Și-atunci începu în toată casa o vânzoleală pe tăcute. Plecarea Elizabethi trebuia pur și simplu trecută sub tăcere... Fără oftaturi, fără elanuri nestăpânite pentru cea pe care aveau s-o piardă. Deși închis în el însuși, stăpânul casei nu era mai puțin bănuitor. În dimineața aceea, ca pentru a întârzia operațiile prevăzute, prelungi nemăsurat de mult rugăciunile, pe care trebuia să le asculte până la capăt înainte de-a ataca delicioasele plăcinte din făină neagră de grâu.

– Dinadins o face, a mirosit el ceva, îi șopti Mildred la ureche lui Minnie.

Un picior tras pe sub masă o făcu pe imprudentă să-și țină gura, iar unchiul Douglas aruncă niște priviri cumplite înspre ea.

La sfârșitul mesei, William Hargrove se lăsă convins cu ușurință că un somn bun la el în pat i-ar face bine, deoarece ziua, ca și celelalte, se vestea caldă.

Din camera lui, vecină cu camera lui Fred și Billy, putea admira grădinile, unde soarele nu bătea decât după-amiaza. În răcoarea relativă a încăperii, William Hargrove se întinse pe pat și zâmbi fericit în hățișul favoriților.

Caleașca aștepta de cealaltă parte a casei, în fața porticului, și totul era gata de plecare, dar unchiul Douglas voi ca mai întâi familia să se strângă în salon, în cea mai deplină tăcere, ca să-și ia rămas bun de la Elizabeth. Fata, căreia nu-i erau pe plac efuziunile, s-ar fi lipsit bucură de învălmășeala aceea sentimentală, dar o clipă mai târziu se văzu cu groază singură în mijlocul salonului, în fața celor din familia Hargrove, făcând roată în jurul ei...

– Propun, zise unchiul Douglas, ca fiecare dintre noi, unul după altul, să vină s-o sărute pe draga noastră Elizabeth, care duce cu ea un pic din bucuria de-a trăi din scumpa noastră locuință.

– Douglas, șopti unchiul Josh la ureche, scurtează-o, parcă am trece prin fața mortului.

Unchiul Douglas tresări și spuse:

– Foarte bine. Să începem cu cei vârstnici. Emma, vrei să...

Mătușa Emma, înlăcrimată toată, veni s-o strângă în brațe pe fata care se zbătu politicos.

În clipa aceea, Fred deschise ușa fără zgomot și se strecură afară.

Veni rândul mătușii Augusta, stăpână pe ea, care rosti câteva platitudini, o sărută scurt pe Elizabeth pe frunte și-i spuse la ureche:

– Am ascuns în lucrurile tale un cadou, o surpriză, o mică amintire a orelor plăcute petrecute la Dimwood.

Uimitoarea ceremonie fu cât pe ce să se prefacă în hărmălaie din cauza „copiilor“, care nu se mai stăpâneau. Susanna, mai cu seamă, începu să urle fără rușine, încât trebuia să-i înăbușe strigătele. Billy, mai bărbătește, profită de ocazie ca s-o sărute pe tânăra englezoaică drept pe gură.

Istovită și murind de rușine, fata urcă în caleașcă împreună cu unchiul Josh; era nerăbdătoare să plece odată la drum. În spatele lor, se

instala în trăsură de bagaje Betty, sleită de puteri de-o seară mult prelungită, ca să-și ia rămas bun de la toți tovarășii ei de culoare. Azor, în eleganta lui livrea roșie și cu pălăriuța de paie pe-o parte, aștepta semnalul de plecare. I se poruncise să meargă la pas până la o jumătate de milă de casă. Puțin lipsea să se aștearnă paie sub copitele cailor, ca să se asigure o liniște desăvârșită.

Între timp, Elizabeth, printr-un capriciu inexplicabil, voi să mai arunce o ultimă privire spre eleganta locuință în care suferise atât și se întoarse brusc, ca numaidecât apoi să regrete... La una din ferestrele etajului doi, o văzu într-adevăr pe Miss Llewelyn în picioare, cu o mână în șold, iar cu cealaltă clătinând arătătorul a amenințare. „Morală” părea scris pe toată lățimea feței ei puhave.

Elizabeth scoase limba la ea.

Era gata să se așeze alături de unchiul Josh, când fu cât pe ce să scoată un strigăt. Mai jos, pe fațadă, la una din ferestrele salonului, nemișcat ca un portret în ramă, William Hargrove se uita la ea.

Se lăsă să cadă pe banchetă, unchiul Josh întoarse și el capul o clipă spre casă, apoi, atingând cu bastonul spatele lui Azor, îi spuse cu voce puternică:

– Pleacă, Azor, repede. Pe alee, poți s-o iei la galop.

Biciul pocni în aerul calduț, iar cei patru cai porniră repede la trap.

– Fii liniștită, Elizabeth, spuse unchiul Josh calm, nu-i nimic neobișnuit în toate astea. Douglas a făcut greșeli în timpul operațiilor. Tata totdeauna a fost un om suspicios. În dimineața asta, prea multă tăcere în jurul lui. Prima greșeală... Pe urmă, prea multă agitație la grajduri. Deceba ici scama la toate, caii nu-i poți împiedica să nechezze... Tăticu a înțeles că se complota ceva. După părerea mea, și-a recăpătat întreaga judecată, dar e foarte secretos. Și-o fi băgat în cap să ne tragă pe sfoară? Ce crede despre toate astea? Se simte ușurat că te vede plecând? Îmi cer scuze, dar s-ar putea să fie așa.

– O, mie mi-e indiferent, unchiule Josh, totul mi-e indiferent, numai să plec odată.

– Regret că aud asemenea cuvinte, dar te înțeleg... Am să-i explic totul lui Charlie Jones. E un înger sub înfățișarea unui bancher.

Negăsind nimic de răspuns, Elizabeth se cuibări în colțul ei, lăsându-și privirea să rătăcească peste rândurile de colibe albe ale sclavilor, apoi, de cealaltă parte a drumului, peste zidul înalt al pinilor

ce mărgineau râul. Peisajul i se păru auster, în ciuda unui cer albastru, fără nori. Un vultur îi însoți câteva clipe, bătând aerul cu aripile lui orizontale, înainte de-a se îndrepta spre prerie. Fata îl urmări din priviri, cu un amestec de oroare și admirație. Zgomotul roților și pasul cailor urmau gândurile din capul ei ca un discurs monoton. O amintire o obseda, cea a cântecului pe care-l auzise în cursul nopții, și se întreba dacă va avea curajul să-i vorbească despre asta unchiului Josh. Acesta își coborâse peste firunte borul panamalei, ce-i așternea o mască de umbră peste față.

După îndelungi șovăieli, îl strigă încetișor:

– Unchiule Josh!

Niciun răspuns. Să fi adormit? Prinse însă curaj și-l mai strigă o dată, ceva mai tare.

– Ce e? Vrei să-mi spui ceva?

– În noaptea asta, am auzit cântându-se foarte aproape de casă.

– E foarte posibil. Băieții noștri din Sud sunt totdeauna gata să înalțe o serenadă pentru cine știe ce frumoașă din împrejurimi.

– Cu o mandolină.

– Bineînțeles. Eu n-am auzit nimic.

Încă o dată, fata șovăi, apoi spuse cu o ușoară emoție în glas:

– Cânta minunat...

– Da, și?

– Ceva despre o fată care doarme într-o vâlcea și o pasăre-zeflemitoare...

Unchiul Josh izbucni în râs:

– E Fred! spuse, e cântecul lui preferat, dar nu-l cântă decât foarte rar. Doar când are un motiv temeinic. Dar ce-i cu tine?

– Nimic, spuse ea, stăpânindu-se.

– E un pic cam straniu Fred al nostru, dar eu țin mult la el. Inteligență remarcabilă, dar ceea ce domină la el e inima.

Elizabeth nu răspunse. Lovitura era puternică. Fred... Nu-l recunoscuse. Îi spunea adio cântându-i dar, în taină, fata era dezamăgită. În soiul acela de delir în care o azvârlea dragostea, sperase imposibilul și, în loc de Fred, unchiul Josh să fi spus: Jonathan.

Nu numai că era imposibil, ci și prostesc. Vocea nu putea fi a lui Jonathan. În vocea lui Fred răsună o anume nevinovăție. Vocea lui Jonathan nu era nevinovată.

Oricât de tânără și lipsită de experiență ar fi fost, Elizabeth simțea acest lucru.

Deodată, unchiul Josh păru să-și întrerupă meditația:

– De unde venea vocea aceea?

– Nu știu prea bine. N-am ieșit din cameră. Mi se pare că aproape de portic.

– Prin urmare, destul de aproape de camera ta, nu?

– Poate, cred că da. Cred... da, cred că da.

– La naiba, zise unchiul Josh.

Nu mai spuse nimic, iar fata, la rândul ei, se zăvorî în tăcere.

„Și-apoi, spuneau roțile și copitele cailor pe drum, mult îndrăgitul Jonathan, pe care unchiul Josh nu-l poate suferi, a pornit-o acum pe drumul exilului împreună cu frumoasa lui metisă, care-l face să-și piardă din strălucirea numelui și pe care el n-o iubește, pentru că pe tine te iubește, iar Miss Llewelyn, mijlocitoarea ahtiată de morală, e gata-gata să vă înhame pe amândoi, pe tine și pe el, într-o corespondență vinovată și adulteră, dar tu să nu răspunzi, ba să răspunzi, să nu răspunzi, ba să răspunzi, să nu răspunzi ...“

– Cum așa! exclamă unchiul Josh, atât de tânără și mormăi de una singură? Ai necazuri, fetiță dragă, ar trebui să i le încredințezi unchiului Josh.

– Necazuri? Zgomotul trăsurii și al copitelor mă fac să-mi spun povești mie însămi, ca în copilărie, în Anglia.

– Ei lasă, n-am obiceiul să smulg cu cleștele secretele oamenilor. Să nu-ți pară rău că părăsești îndrăgitul nostru Dimwood, un pic cam auster. Cred că fericirea te așteaptă în Virginia. Și nu te mai gânde la Fred.

– O! dar nu mă gândeam la Fred.

– Bine, bine, n-am spus nimic, zise el cu un zâmbet perfid. Azor, văd că ți se bălăbănește capul. Dacă dormi, o să ne răsturnăm în râu. Pocnește zdravăn din bici și la galop spre Savannah!

– Da, Masa Josh, la galop.

Biciul pocni cu zgomot de pistol, iar trăsură o porni într-un asemenea iureș, încât Elizabeth începu să salte pe pernele banchetei.

Abia de avu câteva secunde la dispoziție ca să se uite la heleșteul misterios și adormit, cufundat într-o singurătate ca de început de lume și, ca și prima oară când îl văzuse, o chemare inexplicabilă păru să-i

vină dinspre acele ape moarte. Senzația neplăcută pe care-o încercă se risipi cu greu, ca și prima oară.

Capitolul LXVII

Peste nici o oră, se văzu pe aleile umbroase din Savannah, iar frumusețea radioasă și liniștită a acestui oraș îi alungă din minte amărăciunea ultimelor zile. Totul i se părea o făgăduială de fericire, în lumina îndulcită de sicomori și de tufele mari de flori de la temelia caselor albe. Și dintr-odată o apucă părerea de rău că nu poate rămâne acolo, de vreme ce avea să fie dusă într-altă parte, în Virginia aceea despre care nu știa nimic. O altă Anglie, i se spunea, dar parcă poate ceva înlocui pământul natal?

Charlie Jones îi întâmpină cu acea bună dispoziție strălucitoare de care avea darul să-i molipsească și pe cei din jur, iar în dimineața aceea o veselie de bărbat tânăr îi lumina pupilele de un albastru întunecat. O sărută pe Elizabeth, care nu se feri. Zâmbetul portretului din camera ei îi veni în minte ca o apariție scăldată în colonie.

– Josh, spuse el, bandit bătrân ce ești, nu-i nevoie să-mi dai nicio explicație. Laura mi-a trimis o scrisoare cât toate zilele, conținând toată cronică de la Dimwood, ca și evenimentele pe care le prevedea. Tatăl tău o să se însănătoșească. Și, pentru că nu citești gazetele din Savannah, n-ai de unde să știi că mi-am condus cu discreție logodnica în fața altarului de la Christ Church. Totul s-a făcut în intimitate. Elizabeth, am să te prezint soției mele.

– O, Charlie, ce veste bună ne dai!

Și, în timp ce urcau amândoi spre intrare, întrecându-se în complimente și tachinării, Josh se opri dintr-odată și întrebă:

– Unde-i Betty?

– Da, repetă Charlie Jones, unde-i Betty? Dar, mai întâi, cine-i Betty?

– Venea în urma noastră cu bagajele și sosește aici ca să rămână pentru totdeauna a ta, ți-o oferim, ne imploră să-i îngăduim s-o însoțească pe Elizabeth și să rămână alături de ea, asta-i.

– Acord orice, dar, cum vă aparține vouă, vă dau pentru ea tot ce doriți.

– N-ai să poți, e neprețuită, așa încât e a ta, în calitate de dar.

– Mii de mulțumiri. Mă aștept la o splendoare.

– Hm! făcu unchiul Josh.

– Nu-i nevoie să mai spui nimic, am înțeles, primesc dinainte, înger sau diavoliță, azi e sărbătoare.

În timp ce vorbea, îi duse într-un salonaș de formă rotunjită, în care lumina se cernea prin stururile a trei ferestre, ceea ce dădea încăperii aspectul unei lanterne. Boazerii de un auriu palid puneau în valoare verdele șters al pereților, îmblânzind severitatea decorației.

În timp ce intrau, o femeie se ridică dintr-un fotoliu și veni spre ei zâmbind. Ceea ce te izbea mai întâi era frumusețea privirii și blândețea ochilor mari, căprui. Bandouri mari din păr des și negru îi ascundeau tâmplele, sporind seriozitatea unei fețe pe care strălucea inteligența și bunătatea. Îmbrăcată într-o rochie de tafta de culoarea violetei de Parma, ce-i cădea până la glezne, o intimidă atât de mult pe Elizabeth, încât o lăsă fără glas și, neînstare să scoată un cuvânt, se mărgini să facă o mică reverență.

– Ce formalști mai suntem! exclamă Charlie Jones. Amelia, ți-l prezint pe prietenul meu Joshua Hargrove de la Dimwood și pe scumpa noastră Elizabeth Escridge, care vine din Anglia și primește cu dragă inimă să locuiască la noi – dacă suntem cuminți!

Doamna în tafta de culoarea violetei de Parma îi întinse mâna unchiului Josh, care se îndoi din șale, apoi o sărută pe față, împurpurată de emoție.

Mai era o oră până la prânz, iar călătorii traseră folos, odihnindu-se.

În camera ei, unde nimic nu se schimbase, Elizabeth se duse și se aplecă pe fereastră. Păsări de-un roșu aprins, numite „cardinali“, zburau prin arborii din grădină, încrucșiându-și zborul cu al gaițelor, pe care se prefăceau că le gonesc cu plesnituri din cioc. Încânt, Elizabeth le privi o bucată bună de vreme. Odată cu mireasma florilor din grădină urca și amintirea orelor petrecute de ea la Savannah: balul, duelul, casa cea mare ce se înălța din pământ, portul, veranda cea lungă de pe care se vedeau vapoarele cu destinația spre Europa, toate acestea alcătuiau o mică viață asemănătoare unui vis și se întreba spre ce se îndrepta acum. Virginia, numele unei frumuseți enigmatice. Jonathan... unde-ar putea fi Jonathan, ce-ar putea vedea el? Jonathan...

Prânzul avu loc într-o sufragerie micuță, pe care n-o știa, și fu mirată de simplitatea serviciului. Servitorii nu erau în livrea, ci în haină albă, iar felurile de mâncare cu mult mai puțin numeroase decât înainte; calitatea bucatelor rămânea însă delicioasă. Vinul lipsea, ceaiul rece de mentă îi luase locul.

Se vorbea destul de puțin. Amelia sta dreaptă pe scaun, nepărând să vadă zâmbetele în care o învăluia soțul ei. Acesta schimba uneori cu unchiul Josh păreri despre șansele unei recolte bune pe ogoarele de bumbac. Septembrie se anunța favorabil. Fără să vrea, fata îl cerceta pe Charlie Jones. Oare fericirea să-i fi luminat fața? Din ce în ce mai mult, semăna cu portretul văzut odinioară la ea în cameră și care acum nu mai era acolo. Își dădu brusc seama că nu mai era acolo. Fusesse luat. Cum de nu băgase de seamă numaidecât? Minunatul chip dispăruse și-l regăsea, într-un fel halucinant, în cel al unchiului Charlie, ochii de culoarea furtunii, pomeții roz, tinerețea... Privirea i se încrucișă cu cea a Ameliei, care-i zâmbi cu multă afecțiune, amuzată. Prinsă în flagrant delict de admirație, mica zăpăcită zâmbi la rândul-i, lăsă nasul în jos, apoi întoarse capul ca să se uite la unchiul Josh, care n-o interesa câtuși de puțin.

După-masă, Charlie Jones o luă deoparte și-o duse într-un micuț salon verde și auriu, unde nu mai intrase până atunci, dar casa avea încăperi mai mult sau mai puțin înguste, făcute de dragul misterului și-al tainei, care dublau încăperile de dimensiuni fastuoase ce slujeau pentru recepții. Pătrunzând acolo cu bărbatul acela a cărui putere de seducție o îndura fără să se apere, Elizabeth avu senzația unei greșeli, dar ce altceva ar fi putut face decât să-i dea ascultare? Încercă să-și fixeze atenția asupra unor vederi din Roma și Veneția în timp ce el i-ar fi vorbit, dar nu izbuti. Până și amintirea lui Jonathan nu-i fu de niciun ajutor, în fața pupilelor de un albastru întunecat care o țintuiau și-a gurii hotărâte și cămoase care rostea niște cuvinte tulburătoare.

– Stai jos, Elizabeth. Vreau să-ți vorbesc. Să vezi în mine pe un prieten care-ți dorește fericirea. Nu trebuie să te mai gândești deloc la Jonathan. La ora aceasta, omul ăsta e căsătorit. Nu ai dreptul să-i încurajezi dragostea. Trebuie să-ți schimbi viața. Îți spun lucrurile astea brutal, pentru că la Dimwood amândoi ați fost la un pas de scandal. Ați fost văzuți de velșa aceea îngrozitor de curioasă, sunt de acord, dar în sfârșit, trebuie să știi.

Tonul era nou. Se revoltă auzindu-i spusele, pe care le primea rând pe rând drept în inimă.

– N-am făcut nimic rău, iar Jonathan nu era căsătorit. Unde-i scandalul? protestă ea. Urâsc felul ăsta de-a spiona.

– Acolo unde te voi duce curând, spionarea nu va exista niciodată. Îți înțeleg indignarea. Recunosc din nou în tine pe micuța englezoaică pe care-o pierdusem întrucâtva din vedere mai adineauri.

Un zâmbet fermecător veni să îndulcească observația asta perfidă. „Câtă mărginire“, se gândi fata, dar cât era de frumos...

– N-a fost chiar un scandal, continuă el cu o voce ceva mai blândă, dar începea să se știe... așa că, Miss Escridge, încearcă să nu pui oamenii în situații neplăcute. Cei de la Dimwood se temeau de întoarcerea curtezanului. Doamnele mai cu seamă, adevărată întrupare a virtuții.

Din nou se ivi pe trăsăturile lui un zâmbet care-l făcu irezistibil în ochii vulnerabilei Elizabeth.

– De ce mă privești atât de straniu, fetiță dragă? nu-ți vreau răul.

– Știu că nu-mi vrei răul, unchiule Charlie, răspunse ea vrăjită, dar sunt îngrijorată...

Se ridică, foarte drept în redingota lui bine croită.

– Aranجام noi toate astea, spuse, și-și trecu palmele peste șolduri cu aerul mulțumit al unui bărbat satisfăcut.

Elizabeth se miră de gestul lui, simțind o nedeslușită senzație de dezgust.

„Ce s-o fi întâmplat? se întreba ea. Nu mai e același ca acum o lună.“

– Încă un cuvânt, adăugă Charlie Jones cu gravitate. Fără să fiu la curent cu deplasările acestui personaj...

– Care personaj?

Iar el preciză:

– Fără să fiu la curent cu deplasările lui... Jonathan Armstrong...

– Jonathan nu-i un personaj, interveni Elizabeth cu vioiciune, Jonathan e Jonathan – și un gentleman.

Ca și cum n-ar fi auzit, continuă calm:

– ...Dacă, printr-o supărătoare întâmplare, drumurile voastre se vor încrucișa, să nu-i vorbești, neuitând nicio clipă că, dacă el e un gentleman, și n-o neg, tu ești o doamnă.

„Dacă drumurile voastre se vor încrucișa...” Fu nevoită să se sprijine de scaun. Întreaga ei iubire o învălui dintr-odată, făcând să-i tresalte inima. Cu o voce pe care emoția o făcea un pic răgușită, ripostă:

- Crezi cu-adevărat că am nevoie de sfaturile dumitale?
- Las totul pe seama onoarei tale, îi spuse majestuos. N-ai mai fi privită cu considerație.

Și, deschizând ușa, se dădu în lături, ca s-o lase să treacă pe fată, uluită, iar în anticameră se opri. Încă o dată o vrăji cu zâmbetul lui.

- Dragă copilă, cred că am avut o conversație mult prea serioasă. Liniștește-te. Ani plăcuți te așteaptă în Virginia. Aici mai rămânem încă vreo zece-cincisprezece zile și sper că n-o să te plictisești. Se pot face plimbări încântătoare la Savannah. Soția mea te va întovărăși sau prietenul Josh, deoarece o tânără domnișoară nu se plimbă niciodată singură în oraș. Iar acum, ce-ar fi să te duci să dai o raită prin grădină? Am plantat un strat întreg cu flori noi. Să-mi spui ce părere ai despre ele.

Charlie Jones își debită spusele pe un ton de afectuoasă sollicitudine, dar Elizabeth nu se duse în grădină. Prefieră, ca și la Dimwood, să se închidă la ea în cameră. Cât despre Charlie Jones, se duse la unchiul Josh, în fumoar, o încăpere mică și plăcută din cauza vederii ce-o oferea asupra mării alei de sicomori.

- Josh, spuse așezându-se într-unul din fotoliile de piele capitonate, tocmai am avut o conversație cu micuța noastră englezăică. Fără s-o dăscălesc prea mult, am rostit cuvântul cel mare: onoarea.

- Ia te uită!
- Trebuia. La început m-am gândit să-i vorbesc de diavol și de faimoasele lui capcane.
- Asta ar putea fi păstrată pentru mai târziu, nici s-o îngrozim prea repede nu-i bine.

- S-o domesticim mai curând, am eu ideea mea, am observat că mă privea cu atenție, dar să lăsăm asta.

- Cred că-i mai bine așa. Și pe urmă?
- Pe urmă, presupun că știi că Jonathan se află prin părțile astea. Face ultimele pregătiri pentru plecarea împreună cu nevastă-sa. Biletele, banii care să-i ia cu ei, alegerea cabinelor.

– Tare aş vrea să-i ştiu departe de-aici pe-amândoi.
– Nebun cum e, ar încerca s-o vadă pe Elizabeth, dacă ar şti că-i aici.

– Unde ar putea-o vedea?
– Nu ştiu, dar n-o să iasă niciodată singură. Când Amelia o va însoţi, când... tu.

– Mulţumesc, în mod obişnuit aş fi refuzat corvoada asta, dar acum primesc, pentru că mi-e teamă pentru fetiţă. La Dimwood, ne temeam ca individul să nu răsară ca un diavol din cutie drept pe verandă. Din cauza asta am grăbit plecarea demoazelei. Eram la curent cu tot. Douglas a organizat o întrunire de adio. S-a întrecut pe sine în genul funebru, e cel mai scoţian dintre noi toţi. Era cât pe ce să lăcrimăm, pentru că o iubim cu toţii pe Elizabeth. Lovitură de teatru: Când ne aflam amândoi în trăsură, tata, pe care-l credeam aţipit la el în cameră, a apărut la una din ferestre. Nici nu vreau să ştiu ce s-a mai întâmplat. Am plecat la galop.

– Nu fi îngrijorat, e destul de mult, cred, de când William şi-a recăpătat judecata, dar, cum e mult mai deştept decât credeţi şi teribil de ascuns, v-a lăsat în pace şi a văzut plecând cu uşurare principala cauză a chinului său lăuntric: micuţul coşmar cu păr de aur. Iată-vă liniştiţi dinspre partea asta.

– Laura a plecat, ştii.
– Ştiu. Şi bine a făcut, mi-a scris. E sfânta familiei.
– Cât despre josnica Llewelyn...

Charlie Jones izbucni în râs.

– Dacă diavolul ar fi dispus să i-l cumpere, şi-ar vinde bucuroasă sufletul, dar e multă vreme de când îi aparţine şi-i supraveghează cheltuielile.

– E pentru a treia oară când pomenim de diavol.
– Pentru că-i peste tot. Anumite aspecte ale răutăţii omeneşti nu se explică altfel. Dar să lăsăm preocupările lui şi să ne întoarcem la ale noastre. În seara asta cinează cu noi sora mai mare a Ameliei. E o micuţă doamnă delicioasă, care n-a vrut niciodată să se mărite. Iar în materie de bucătărie aleasă şi de religie, Miss Charlotte Douglas e imbatabilă: neîntrecută în ceea ce priveşte reţetele din Sud, şi l-ar da de ruşine pe William Hargrove pe terenul complexităţilor morale, numai că-i prea bine-crescută ca să-şi etaleze ştiinţa fără a provoca.

- Mă faci să ard de nerăbdare s-o cunosc.
- Își va face o bucurie din a o dădăci pe Elizabeth în plimbările ei, pentru că adoră să-i instruiască și să-i călăuzească pe cei tineri.
- Iar eu îi voi ceda locul cu mare bucurie.
- Nici nu mă așteptam la altceva din partea curteniei tale, zise Charlie Jones cu un zâmbet perfid. Isprăvește-ți liniștit țigara de foi. Eu mă duc la Amelia. Vom cina la ora șase, cât se poate de simplu. Soția mea, vezi tu...

La ea în cameră, Elizabeth le găsi pe Betty și pe Nora războindu-se lângă cufărul cel mare, deschis, amândouă revendicând-o pe tână englezoaică drept proprietatea lor personală.

- Acolo poate că o fi stăpâna ta, da' aici e a mea! răcnea Nora cu o voce ascutită și cu amândouă mâinile puse pe cufăr.
- Da' acum e a mea pent'u totdeauna, răspundea Betty pe același ton, așa că fugi de-aici, bunico!
- Aici sunt la mine acasă, așa că tu să pleci!

Înfruntarea, însoțită de niște strigăte ca de papagalițe, era atât de încinsă, încât nici nu băgară de seamă prezența Elizabeth, care le observa în tăcere. Gata să se încaiere, aproape că-și atingeau nasurile mici, cu nările dilatate de furie.

Elizabeth bătu din picior.

- Liniște! porunci ea.

Adversarii tresăriră.

- Don'soa'ă Lisbeth! spuseră femeile într-un glas.

- Nu vreau s-aud țipete, să-mi dați ascultare.

O plăcere stranie făcu să-i zbârnâie urechile. Și deodată ghici cam cum putea fi beția puterii, satisfacția de-a vedea îndoindu-se în fața ta ființe omenești terorizate, și numaidecât se socoti josnică. Într-adevăr, cele două slujnice bătrâne, uluite, se aplecau cu capul în jos.

- Don'soa'a Lisbeth nu mulțumită, șopti Betty.

Nora, mai bătrână, își ascunse în mâinile lungi și înguste fața chinuită, nespunând nimic. Mai rușinată decât ele amândouă, Elizabeth le spuse cu bună dispoziție:

- Ei, haide, nu stați așa, o să vă ajutați una pe alta. Betty o să-i întindă rochiile Norei, care o să le pună în sertare. Goliți cufărul și lăsați la o parte cele două valize, care sunt pregătite pentru călătorie.

Ridicându-se, Nora aruncă o privire victorioasă spre Betty.

– Don'soa'a Lisbeth 'ămâne la Savannah, zise ea.

Replica veni pe loc.

– Taci din gu'ă, don'soa'a Lisbeth a spus me'gem în Vi'ginia.

– Că doar n-o să vă ciorovăiți din nou, spuse Elizabeth, jucându-se iarăși de-a plantatorii mânioși. Faceți ce vă spun. Rămânem, apoi plecăm nu știu când.

Cele două bătrâne schimbă o căutătură rea, apoi izbucniră în râs, ca doi copii cu părul alb.

La ora șase fix, cei cinci comeseni pătrunseră în sufrageria micuță, iar Charlie Jones i-o prezentă cumnatei sale pe Elizabeth, care schiță o *curtsy* discretă. Într-o rochie neagră și ușoară de mătase, micuța Miss Charlotte își purta cu mândrie capul încoronat de-o impresionantă bonetă albă, ale cărei aripi cădeau pe un piept slab. Fără a fi excesiv de zămbitoare, fata era vorbărească, căci nu se putea traduce altfel o asemenea mobilitate a trăsăturilor, a nasului fin și curios, a gurii mici, dar nerăbdătoare să se deschidă și să rostească cuvinte. Niște ochi cenușii de-o blândețe încântătoare atenuau stinghereala pe care o producea de la bun început fizionomia aceea aparte.

Fără a îndrăzni s-o privească prea atent, fata îi aruncă o privire și se întrebă ce fel de viață avea să-i rezerve tovărășia celor trei persoane. Un zâmbet de-al unchiului Josh, ca pentru a o liniști, trezi în ea un regret nostalgic după Dimwood. Era bănuitoare dinainte față de „Casa viselor” ce i se făgăduia și, într-o străfulgerare a memoriei, îl văzu pe Jonathan dând la o parte ramurile magnoliei ca să-și apropie fața de-a ei...

Încă de la supă de legume, presimți că masa va fi frugală. Argintăria masivă de familie strălucea însă pe-o față de masă asemănătoare unei întinderi de zăpadă, ca pentru un festin. Supă de legume fu urmată de doi pui fripiți și de-un platou mare cu orez aburind. Urmând sfaturile foarte precise ale Ameliei, Elizabeth se văzu servită cu o aripă și trebui să-și mai pună orez, socotit mai hrănitor decât pâinea, care lipsea. Apoi, în completarea meniului, veni un com-pot generos din fructe, iar Amelia o sfătui pe fată să ia de două ori, dar cu moderație. Când și când, servitorii turnau în pahare de cristal apă în care clincheteau bucățele de gheață.

Într-un fel de nespuns, conversația se resimțea de pe urma măsurii înțelepte fixate apetitului. Unchiul Josh și Charlie Jones făceau schimb de păreri asupra felului în care acționa Congresul. Până și ultimele obiecții fuseseră înlăturate. Un acord general era ca și sigur. Toată lumea admira abilitatea președintelui Fillmore, care se afla pe punctul de a obține un vot ultim și favorabil. Ușile se deschideau păcii și fericirii Uniunii.

Pe cât se pare, doamnele nu erau îndrituite să-și dea cu părerea, ascultau în tăcere. Doar Miss Charlotte, care se vedea bine că murea de dorința de-a spune indiferent ce, se mărginea să facă grimase de amabilitate tinerei englezoaice, așezată în fața ei.

La sfârșitul cinei, fiecare își împreună mâinile pe marginea mesei și, cu capul în jos, mulțumi încet Domnului pentru binefacerile lui.

În timp ce ieșeau din sufragerie, unchiul Josh îl luă de braț pe Charlie Jones și-i zise:

– Dacă stau să mă gândesc, dragul meu Charlie, cred că am să mă întorc la Dimwood chiar mâine.

– Așa de repede, Josh?

– Cu părere de rău, te rog să mă crezi, dar simt că datoria mă cheamă lângă tata. Apariția lui bruscă la fereastră în timp ce eu îl credeam adormit la el în cameră... Știe tot. Și cum ia lucrurile?

– Rău.

– Nu-i așa? O să ne facă s-o plătim în chip dramatic.

– Puțin. De ochii lumii, îl știu eu pe Willie: se chinuie, dar vrea să se știe și să se chinuie și ceilalți odată cu el. Nu fi îngrijorat, dar contam pe tine ca să-i slujești drept aghiotant Elizabethiei.

– O va avea pe soția ta și pe încântătoarea ei soră.

– Bine, bine. Să vorbim pe șleau: meniul nostru nu-ți e pe plac.

– Charlie!

– E cât se poate de firesc. Scumpa mea soție, înțelegi? O prezbiteriană din Scoția cu principii rigide... Adio fastului frivol și vieții nepăsătoare de ieri. Mie mi-e totuna. O iubesc la nebunie și mă face fericit.

– E adorabilă... dar te încredințez că te înșeli în privința motivelor mele...

– Josh, suntem ceea ce suntem și țin la tine așa cum ești. La ce oră vrei să pleci?

– După micul dejun.

– Înțeles. Mă ocup eu de tot. Vrei să ne ducem la doamne, în salon?

Se duseră. Era un salon de recepție și părea cu atât mai mare cu cât societatea era puțin numeroasă: Miss Charlotte, Amelia și Elizabeth, fiecare stând pe un scaun drept, iar nu în fotoliile cele mari și aurite, care rămâneau goale. Draperiile grele de mătase azurie, strânse frumos în falduri și susținute cu șnururi solide, împletite cu fir de argint, dădeau acestei încăperi un aer de splendoare insolentă. Așteptai o petrecere, un bal, ivirea năvalnică a unor frumuseți în crinolină și a unor tineri eleganți și, în locul lor, umblau doi negri în haină albă, servind ccauri medicinale: mentă sau mușetel, la alegere. Pusă pe o măsuță de marmură, o simplă lampă cu glob răspândea o lumină modestă ce nu ajungea la înălțimea tavanului, care rămânea pradă vălurilor întunecoase.

– Fericită să vă văd printre noi, spuse Amelia, cu condiția să nu vă aprindeți țigările. Ne-am refugiat aici ca să nu auzim zgomotul străzii. Am numărat pe puțin șase trăsuri în timpul cinei. Stați jos.

Unchiul Josh se așează docil pe o canapea, în timp ce Charlie Jones dădea dovadă de independență, plimbându-se în lung și-n lat.

– Ideile trebuie să circule, spuse el.

– Vreți un ceai de plante?

Nici unul, nici celălalt nu voia.

– În loc să pierdem timpul ce ne este dat pe lumea asta, continuă Amelia, voi propune o temă de conversație în același timp interesantă și instructivă.

Tăcere. Elizabeth îi aruncă o privire disperată lui Charlie Jones, care trecea pe lângă ea și care se mulțumi să zâmbescă, punându-și un deget pe buze.

– Iată, anunță grav Amelia: este oare omul perfectibil într-o epocă în care vertijul progresului îl duce cu sine? Traversăm Atlanticul luând vaporul cu aburi, telegraful ne leagă de vechiul continent, trenurile aleargă pe șine cu viteza înspăimântătoare de treizeci și cinci de mile pe oră, gândiți-vă, e aproape la fel de repede ca și galopul unui cal.

– Amelia, zise unchiul Josh, cu un aer posomorât, indienii pe caii lor ajung din urmă, depășesc trenurile și le opresc, omorându-i pe mecanici, cât despre călători...

– Să vedem într-asta blestemul cerului la adresa trenurilor. În orgoliul lui nechibzuit, sporit întruna de sentimentul puterii sale, omul nu-și primejduiește oare puțința mântuirii?

Aici, Miss Charlotte se ridică dintr-odată și cuvântă.

Vocea ei ascuțită crea o curioasă disproporție, într-atât depășea statura acelei persoane micuțe, înălțându-se până la umbrele de pe tavan.

– Un bun protestant nu are a se teme cu nimic de pe urma smintelii lumii moderne, clamă ea. Știe în mod sigur că e salvat, iar dacă nu crede că e, înseamnă că nici nu este, e foarte simplu.

La rândul lui, unchiul Josh se ridică și făcu câțiva pași spre Amelia.

– Dragă Amelia, începu el, așa cum i-am spus și lui Charlie acum o clipă, sănătatea tatălui meu mă îngrijorează și plec spre Dimwood mâine devreme. Iartă-mă dacă mă retrag să mă odihnesc înainte de oboseala călătoriei.

Redingota lui neagră și tonul solemn ce-i împodobeau spusele făceau din el o persoană atât de majestuoasă, încât Amelia nu găsi nimic de argumentat. Ochii cei mari, căprui, se așezară afectuos asupra lui.

– Înțeleg, zise, înțeleg și regret plecarea atât de trist grăbită. Noapte bună, vere Josh.

O înclinare adâncă o răsplăti pentru bunăvoința cu care-l lăsa să plece și, cu pas hotărât, Josh se îndreptă spre ieșire.

Un strigăt răsună, dar nu-l opri din fuga lui:

– Și eu sunt obosită, unchiule Josh!

Amelia se întoarse spre fata disperată.

– Fetiță dragă, îi spuse, la vârsta ta, ar fi o adevărată bucurie pentru mine să dau ascultare celor mari. Îți cer să mai rămâi puțin, și-apoi, gândește-te la tot ce ne-ai putea spune despre călătoria ta cu vaporul cu aburi, despre zgomotul impresionant al valurilor luând cu asalt ambarcațiunea voastră. Nu-i așa că aveai de ce tremura de teamă și, în același timp, de admirație?

– E nevoie de ceva mai mult decât zgomotul valurilor ca s-o facă să tremure pe-o englezoaică.

Voiciunea tonului o făcu pe Amelia să tresară. Charlie Jones interveni numaidecât:

– *Darling*, scumpa micuță moare de somn și nu se simte în stare să susțină o conversație care, de altfel, se anunță pasionantă. Îți cer grația Elizabethei.

Amelia își privi îndelung și cu duioșie soțul.

– Se acordă, zise.

Fără a mai aștepta o clipă, fata mulțumi cu o aproape imperceptibilă *curtsy* și dispăru.

– Iată conversația noastră primejduită rău, spuse Amelia, dar, slavă Domnului, tu ești aici și rămâi cu noi.

– În aceste pasionante schimburi de vederi religioase, știi bine că nu fac două parale...

– Dar e vorba de viitorul omenirii, Charlie.

– Draga mea, o să-l puneți la cale amândouă de minune fără mine, care nu pricep o iotă. Tu și cu mine ne vom întâlni numaidecât, dar cred că-i mai înțelept să mă retrag.

– Iar eu cred că o să rămâi cu noi aici, în fotoliul ăsta mare, pentru că ți-o cer eu, iar tu nu mi-ai refuzat niciodată nimic până acum.

Ochii cei mari, căprui se ațintiră asupra lui cu o blândețe neîndurătoare. Cu un mic gest de resemnare, soțul se așeză în fotoliul cel mare.

Capitolul LXVIII

A doua zi dimineată, unchiul Josh aștepta ora micului dejun singur în salonul cel mare, citind ziarul. Graba de-a se vedea la Dimwood îl scosese din pat mai repede ca de obicei. Iar acum încerca să afle ultimele noutăți de la Washington, fără să izbutească întru totul. Atenția îi zbura întruna, se și vedea pătrunzând în galop pe alea cea mare de la Dimwood, când visarea îi fu întreruptă de sosirea bruscă a Elizabethei. Fata alergă spre el și exclamă:

– Unchiule Josh, ce noroc să te găsesc singur! Am dormit prost în noaptea asta, vreau să mă întorc cu dumneata la Dimwood.

– Niciodată nu te-am văzut atât de tulburată, Elizabeth. Liniștește-te, ce s-a întâmplat?

– Nu vreau să mă duc în Virginia.

– Nu știi ce spui. Eu unul te invidiez pentru șederea ce te-așteaptă în paradisul de-acolo.

– N-o să fie niciun fel de paradis cu Amelia.

– Eroare. Femeia asta e un înger.

– N-am să fiu fericită lângă ea, și-apoi, unchiul Charlie nu mai e același. Îmi plăcea mai mult cum era înainte. Dar el pare foarte mulțumit. Ce-i cu el?

– E că s-a însurat cu o femeie pe care-o adoră. Sufletul e fericit că trupul e liniștit.

– Nu văd legătura. Doar nu și-a schimbat trupul.

– Să zicem că n-am spus nimic, fetiță dragă. Am vorbit ca un zăpăcit. În orice caz, nici vorbă nu poate fi să te duc înapoi la Dimwood.

– Oh! unchiule Josh, imploră ea.

O clipă fu ispitit să se răzgândească, pentru a putea înveseli fața aceea micuță și disperată, dar știa foarte bine că Douglas va fi neînduplecat – și, abia ajunsă acolo, era în stare s-o trimită iar îndărăt la Savannah pe fata înlăcrimată...

– Nu, spuse, îmi pare rău, nu pot, eu nu...

Se opri. Amelia, la brațul soțului, își făcea intrarea în salon. Amândoi cu fața roză și zâmbetul pe buze, păreau a fi întruchiparea vie a spuselor unchiului Josh în privința stării pe care-o procură căsătoria și satisfacțiile pe care le dăruie sufletului și trupului... Ecourile unui marș nupțial n-ar fi mirat prea mult. Miss Charlotte venea în urma lor, încheind cortegiul.

– Bună dimineața, zise Charlie Jones, vă anunț că micul dejun e gata și vă așteaptă.

Uluită și dezamăgită în același timp, Elizabeth urmă pe toată lumea și se așază pe locul ce-i fu arătat, între Amelia și Miss Charlotte.

Contrar cinei din ajun, masa aceasta de dimineață era copioasă. Ouă cu șuncă, plăcinte din făină neagră de grâu cu sirop de arțar-dulce, compot de fructe, munți de tartine din pâine prăjită, miere și marmeladă de portocale amare, totul din belșug în jurul unui ceainic monumental din argint și al unei cafetiere nu mai puțin impozante. Zece persoane ar fi avut cu ce să-și domolească o foame de lup, iar ideile Ameliei despre regimul alimentar erau literă de lege, și voia ca toți cei de față să-și înceapă ziua ca un batalion gata să pornească la atac.

Elizabeth se mulțumi cu o ceașcă de ceai și ronțai o jumătate de *toast*.

– O să-ți fie foame, îi zise Amelia.

– Nu, răspunse Elizabeth.

Amelia își țuguie buzele și-și întoarse capul.

– Fă-te că mănânci, mititico, șopti Miss Charlotte la urechea tinerei neascultătoare, e mai bine așa.

Într-o tresărire de bun simț, Elizabeth își înfirânse orgoliul britanic și-și termină *toast*-ul cu un soi de ostentație zgomotoasă. Amelia o răsplăti cu un zâmbet:

– Fetiță bună și cuminte, zise ea.

„Iată ce mă așteaptă, gândi Elizabeth, fetiță bună și cuminte.“

Simțea cum începe să clocotească de enervare, când avu senzația unei gheare de pasăre așezându-i-se prietenește pe mâna stângă.

– Răbdare, îi spuse Miss Charlotte, șușotindu-i iar la ureche, sunt și eu pe-aici.

Un rămas bun scurt. Fără efuziuni, asta era regula. Unchiul Josh le sărută pe doamne și-i strânse nu mâna, ci brațul lui Charlie Jones, spuse „Mulțumesc“ cu o voce pe-atât de călduroasă pe cât trebuia și se urcă în trăsură. Iar atunci, surpriză prea puțin apreciată, Azor sări jos de pe capră și alergă spre Elizabeth: cu pălăria în mână, se aplecă în fața fetei:

– Don'soa'ă Lisbeth, zise într-un elan plin de ferveare, Domnul să vă binecuvânteze, noi cei de la Dimwood vă iubim mult, întoa'ceți-vă, întoa'ceți-vă 'epede.

– Azor, strigă unchiul Josh, n-ai de gând să termini odată? E absurd.

Mută de emoție, Elizabeth nu știu ce să facă și, pierzându-și capul, apucă mâna neagră care șovăia și o strânse. Dintr-odată, unchiul Josh se ridică. Însăpăimântat, Azor își puse repede pălăria și mănușile albe de bumbac și, într-o clipă, sări pe capră. Biciul pocni.

Și-atunci, cu mâinile făcute pâlnie la gură, unchiul Josh se aplecă în direcția Elizabeth. Căii pomeau în goana mare. Avu doar timpul cât să strige:

– Nu se face, și totuși, e foarte bine!

– Unde o s-ajungem? gemu Amelia după ce trăsură nu se mai văzu. Charlie Jones izbucni în râs.

– *Darling*, unde o s-ajungă Istoria?

Șocul plecării o atinse pe Elizabeth până-n străfundul ființei. Rămase multă vreme ca amețită de pe urma acelei ultime lovituri date speranței. Dimwood rămânea pentru ea atât de puternic legat de amintirea lui Jonathan, încât, într-un fel straniu, mâna cea neagră întinsă, apoi despărțită aproape numaidecât de a ei devenea imaginea unei rupturi.

Amelia și Miss Charlotte intrară în casă, în timp ce Charlie Jones încă mai șovăia în portic. Grav și foarte atent, o supraveghea pe fata care nu se clintea, cu ochii țintuiți pe alea pe unde trecuse trăsura, în alternanțele de umbră și soare, înainte de-a dispărea la colțul unei străzi.

Coborând cele trei trepte, veni la ea și-i vorbi cu blândețe:

– Ai rămas năucită de parcă nu te așteptai la toate astea, micuța mea Elizabeth. Te înțeleg foarte bine. O plecare e totdeauna însoțită de-o umbră de tristețe, dar ești prea tânără ca să fii tristă. Pe viitor, iau în seama mea fericirea ta. Ai încredere în mine?

– Firește, îi răspunse scurt.

– Ai cuvântul meu. Amintește-ți. Azi, 15 septembrie 1850, la ora unsprezece dimineața, sub copaci, în josul scărilor casei, mă angajez pe onoarea mea să fiac totul ca să fii fericită. Ești mai liniștită acum?

Izbită de tonul solemn al spuselor lui, fata îl privi drept în față.

– Nu prea văd ce anume ai putea face, unchiule Charlie, dar cred că o să încerci. Cât privește locul, ziua, data, ora și cuvântul dat, poți fi sigur că n-o să uit nimic. La nevoie, am să-ți reamintesc.

– Nu degeaba ești englezoaică, Elizabeth, și vorbești ca o femeie în toată firea.

– Ți-am mai spus că nu sunt o fetiță.

– O fată mare.

– Dacă vrei, dar o fată fără prea multe iluzii.

Tăcură și intrară în casă. Urmară câteva minute de nehotărâre. Elizabeth continua să tacă, iar Charlie Jones nu știa cum să rupă tăcerea.

În salon, unde o duse, îi făcu semn să stea jos și-i spuse:

– Dacă n-ar trebui să mă duc la birou în după-amiaza asta, ți-aș fi propus să dăm o raită cu trăsura prin împrejurimi, dar așteptăm pentru mâine venirea unui vapor din Anglia. Nici nu-ți închipui de câtă hârțogărie e nevoie, de câte ordine de dat. Ți-ar plăcea să faci o plimbare prin parc după-amiază?

Nu găsi nicio obiecție.

– Soția mea sau Miss Charlotte vor fi bucuroase să te însoțească.

– O, pot ieși și singură!

– Elizabeth, trăim în mijlocul unei societăți formaliste. Cam prea mult, după părerea mea, dar e vorba de-o aristocrație închisă în ea însăși, care-și are legile și uzanțele ei. O domnișoară nu se plimbă prin oraș neînsoțită.

Tăcere.

– Înțeleg, zise în cele din urmă ruda săracă mocnind de revoltă, voi face tot ce poștiți. Cine o să mă însoțească?

– Amelia, poate. Ai să descoperi o femeie minunată.

Pe aleea cea mare din parc, puțin după ora șase, Amelia mergea nu fără încetineală și majestate. Rochia ei verde-închis atingea nisipul cu volanele, producând o impresie de demnitate imperturbabilă, ce emana din întreaga ei persoană, ca și din atitudinea ei. Gesturile îi erau rare, măsurate. O umbrelă ușoară, din mătase mov, punea o umbră pe partea de sus a feței. Înaltă și puternică, era o persoană impunătoare. Alături de ea, Elizabeth, într-o rochie albă de bumbac, părea o micuță ființă grațioasă și neînsemnată, ieșită dintr-o lume feerică, dar părul ei de aur oprea ultimele raze ale soarelui și ardea.

Erau privite mult amândouă, iar din când în când Amelia onora cu un mic semn din cap un joben gris-perle care se ridica la trecerea ei, sau câte-un grup de doamne elegante, la fel de rezervate ca și ea în drămuirea politeturilor, înapoind zâmbet pentru zâmbet, și-atâta tot, deoarece, pe cât se vedea, nu era dispusă să intre în vorbă cu persoane pe care le cunoștea încă destul de puțin.

Pe sub umbra nobilă a stejarilor centenari ce văzuseră trecând ofițeri aroganți în ținută stacojie, o plimbă pe tânăra englezoaică, așa cum făgăduise.

Ajunse la un loc puțin umblat, unde niște sălcii uriașe se înclinau deasupra unui mic bazin, se așezară pe scaune de metal, uitându-se la jetul de apă în tăcere. Genul acesta de contemplație poate ține destul de mult. Clipocitul continuu al picăturilor de apă are ceva care fascinează. Dintr-odată, Amelia își veni în fire.

– Mă simțeam pradă unei visări, spuse. Mă și vedeam acolo, în Virginia, în casa bătrânească... Ai să vezi, și pe tine o să te cucerească... și-ai s-o iubești. Nu poți rezista vrăjii ei.

Fata o privi, mirată să vadă persoana aceea stranie umanizându-se.

– Dar până atunci ne aflăm aici, continuă Amelia, în orașul ăsta, iar mie orașele nu-mi sunt pe plac, te sufoci în ele. Natura, tânjesc după natură.

Zadarnic încercau sălciile s-o mângâie, înconjurând-o cu lungile lor plete verzi. Orașul era prea aproape.

– Încă trei zile, oftă ea. Măine nu eu am să te scot la plimbare. Sora mea, Charlotte, îmi va lua locul. Încă n-o cunoști. N-o judeca după aparențe, are ciudățeniile ei.

– Dar n-o judec deloc, se apără Elizabeth cu aprindere.

– Bine. Viața ei a fost tristă. Voia să se mărite. Bărbatul pe care-l iubea părea gata să accepte această unire. Ea îl iubea nebunește și poate că lăsa să se vadă cam mult lucrul ăsta, un fel de dragoste sălbatică, asemeni unui animal, înțelegi?

Incapabilă să spună un cuvânt, Elizabeth dădu din cap cu putere.

– Lucrurile astea nu sunt pentru vârsta ta, dar crede-mă că așa era. Mă aflam acolo, o vedeam, trăiam toți la un loc și, cu toate că aveam cu cincisprezece ani mai puțin decât ea, înțelegeam, când, într-o bună zi, tata a primit vizita bărbatului în cauză. Au discutat îndelung, apoi bărbatul a plecat și n-a mai venit, logodna a fost ruptă. Și totuși, Charlotte era frumoasă. Deznădejdea ei a fost cumplită. Am crezut cu toții că o să moară. Luni de zile a stat într-un spital – nu îndrăznesc să spun azil – luni de zile între viață și moarte. Frumusețea i s-a veștejit, ca a unei flori ce se usucă. Și știi de ce bărbatul și-a luat cuvântul înapoi?

Amelia așteptă, izbind pământul cu vârful umbrelei de soare, făcând un efort pentru a-și stăpâni emoția prea puternică. Apoi, cu o voce schimbată și rece, spuse dintr-odată:

– Pentru că ea era foarte micuță, iar el destul de înalt. În ultima clipă s-a răzgândit, temându-se să nu pară caraghios alături de ea.

Urmă o tăcere lungă. Impresionată de povestirea unei suferințe ce-i era atât de cunoscută, fata căută ceva de spus:

– Biata... începu ea.

– Da, biata Charlotte, o întrerupse Amelia, înălțându-și capul, dar poate că a fost mai bine pentru ea să nu se mărite cu un om atât de laș. Deseori nu înțelegem decât mult mai târziu vrerea Cerului. Când sora mea s-a însănătoșit, nu mai era aceeași. Durerea o schimbase – cum să spun? – înțelepțind-o poate. Tu și cu mine știm bine amândouă că de la Apostoli încoace nu mai există sfinți. Ultimele pagini ale *Bibliei* s-au scris! Și totuși, sora mea...

– La Dimwood mi se spunea că mătușa Laura e o sfântă.

– Laura Hargrove! exclamă Amelia. Soțul meu mi-a vorbit despre ea, dar e o catolică. Oamenii ăștia ar umple pământul cu sfinții lor dacă ar putea. Cu Charlotte lucrurile stau altfel. Fii drăguță cu ea. Ascult-o. Amelia se ridică în picioare.

– Să ne întoarcem... Ai luat aer. Să nu pomenești despre cele ce ți-am spus.

– Se înțelege, nu sunt o vorbăreață.

– Cu atât mai bine. Charlotte vorbește cât patru. Las-o să vorbească.

– Făgăduiesc.

Încet, o apucară pe drumul spre casă, primind și de data asta, dar mai rare, aceleași saluturi ale bărbaților, ce-și scoteau pălăria în fața lor, aceleași zâmbete.

Emoționate și tăcute, erau atât de cufundate în visele lor, încât nici nu vedeau cum umbra sicomorilor de la picioarele lor se îndesea. Tot astfel, noaptea cobora și pe străzile pavate cu cărămidă și, când ajunseră în grădina lui Charlie Jones, cele dintâi felinare se aprindeau. Atunci rosti Amelia cuvintele acestea stranii:

– S-a și lăsat noaptea. Întoarcerea a ținut cam mult, dar ne-am spus atâtea, că mi s-a părut scurtă.

Capitolul LXIX

A doua zi dimineață, pe la unsprezece, Miss Charlotte se afla în port cu Elizabeth. Charlie Jones le arătase locul unde să stea ca să poată vedea totul, iar bătrâna domnișoară nu mai putea de nerăbdare. Cunoștea prost Savannah, iar curiozitatea ei era la fel de mare ca și a unei fete. Așa încât, faptul că trebuia s-o însoțească pe Elizabeth i se păru un adevărat noroc.

Tânăra englezoaică privea cu totul altfel programul zilei. Nu se putea simți fericită acolo de unde vapoarele porneau spre țara natală, în timp ce ea se vedea osândită să rămână pe uscat, fără să știe cât timp anume, în acest Sud de care nimic n-o lega, în afară de amintirea lui Jonathan, iar Jonathan era departe.

Cu inima tristă, o urma pe Miss Charlotte, care-și croia energic drum prin mulțime. Dintr-o cochetărie de care Elizabeth nu îndrăznea să zâmbească, își înălțase boneta cea mare din pânză albă, punând-o deasupra unui mic turban de mătase ce-i împodobește capul, gândindu-se că-și sporește astfel înălțimea cu vreo zece centimetri și, printr-un soi de logică smintită, că-și îndreaptă destinul, că e asemeni celorlalți, ștergând eșecul atroce pe care-l suferise. Absurditatea acestui artificiu accentua aspectul tragicomic al siluetei sale. Fata era în asemenea măsură conștientă de acest lucru, încât o lăsa uneori pe Miss Charlotte să meargă de una singură, despărțită de ea, rușinându-se să fie văzută alături de persoana aceea micuță, care aducea cu o pitică împopoțonată ca pentru un număr de circ și, dintr-odată, un gând îi veni în minte, înspăimântându-o, ca și cum ar fi fost inspirat de diavol: „Înțeleg cum de-a putut fi ruptă logodna, îl înțeleg pe bărbatul acela“. Simțea cum fața i se face stacojie. Aproape numaidecât, o voce lăuntrică îi strigă: „Păi, atunci înțelege-l și pe celălalt, pe Jonathan, care a preferat în locul tău o femeie mai frumoasă decât tine. Renunță la fantoma unei iubiri, caută altundeva“.

Cea dintâi mișcare a ei a fost să se desprindă din mulțime și să fugă, și izbuti într-adevăr să ajungă la un spațiu mare și liber din fața clădirilor ce priveau spre mare.

Bătăile puternice ce-i zguduiau pieptul o siliră să stea nemișcată, cumplit de descumpănită, izolată de tot. Văzându-i fața aceea de copil pierdut, o doamnă îmbrăcată cu eleganță o întreabă dacă nu se simte bine, dar Elizabeth clătină din cap și se depărtă. Nu voia să pară caraghioasă. Îi venea și-așa destul de greu să se chinuie cum se chinuia ea.

Căută din priviri absurda bonetă albă, o recunoscă în sfârșit și, bolnavă de tristețe, făcu un efort ca să ajungă până la Miss Charlotte, dar renunță aproape numaidecât. Să fie atinsă cu umărul, chiar și numai o clipă, de către necunoscuți îi făcea silă.

Întorcându-se spre fațadele de piatră cenușie și cărămidă de-un roșu închis ce împrejmuiau spatele portului, le privi fără indulgență. Antrepozitele se căscău, negre ca niște caverne, sub rândurile de ferestre

plăcute, de-a lungul etajului întâi și al doilea. Niciuna din aceste case nu urca mai sus, doar compania pentru exportul bumbacului se deosebea printr-o verandă împodobită cu o dantelărie din fier forjat.

Cu nici o lună de zile în urmă, se plimba acolo, sus, singură pe veranda aceea, aproape fericită, privind catargele înalte ale velierelor care lunecau la marginea cheiurilor cu o încetineală de vis și, în spatele ei, în aceeași zi, în niște birouri sufocante, unchiul Charlie și slujbașii lui lucrau scotocind prin niște registre groase și prin mormane de hârtii în dezordine. Când și când, ventilatoarele panka încremeneau, pe obrajii negrilor ațipiți zburau palmele, iar ei își continuau treaba cu încuviințări răsunătoare: „*Yes, sir!*” Tot zgomotul acesta ajungea la urechile fetei prin ferestrele deschise spre verandă. Iar astăzi, aflată jos, în port, ajungeau până la ea ecouri ale aceleiași agitații, aceleași strigăte de „*Yes, sir!*”, și fata se întreba cum se putea ca niște oameni să accepte de bunăvoie să ducă o viață atât de monstruos de plictisitoare.

În acest timp, o rumoare puternică se înalță din mulțime, iar negrii, în haine de bumbac tărcate, stăteau laolaltă într-o parte a cheiului, ca să nu se amestece cu albi. Vaporul se vestea de departe printr-un panaș cenușiu, iar un concert de aclamații îl și saluta. Vaporul trecea de gura uriașului fluviu cu ape de culoarea noroiului, iar strigătele de „urraa!” răsunau ca pentru o victorie.

Curiozitatea învingând grijile, Elizabeth se îndreptă spre masa spectatorilor. În clipa aceea, desprinzându-se dintr-un grup de doamne ce stăteau ceva mai la o parte, Miss Charlotte, înnebunită, alergă spre ea cu gesturi mari:

– Unde-ai fost? Ce spaimă am tras! Vino repede, stau cu niște persoane încântătoare.

Era atât de surescitată, încât fața îi ardea toată, iar boneta ei monumentală, ca și cum ar fi fost și ea cuprinsă de emoție, se apleca primejdios într-o parte. Mănușa cea slabă și autoritară o apucă pe Elizabeth de încheietura mâinii și-o trase după ea.

Fata se lăsă dusă și se pomeni numaidecât în tovărășia a patru-cinci doamne care-i zâmbeau de după voalete și-i spuneau ceva ce ea nu auzea. Strigătele mulțimii făceau zadarnică orice conversație, iar Miss Charlotte, înălțându-se în vârful picioarelor, striga și ea ca toată lumea, chiar dacă nu vedea nimic altceva decât capete și spinări de bărbați și femei.

Resemnată, fata încerca totuși să se depărteze de curioși, aflați acum în spatele ei, deoarece soseau din toate părțile. Își încrucișă mâinile peste piept, zbatându-se, chinuită de-o promiscuitate ce-o revolta, când auzi pe cineva vorbindu-i la ureche, și-atunci își închipui ce-i mai rău. Intimități...

Furioasă, întoarse capul și-l recunoscă pe Jonathan. Ochii albaștri-cenușii se cufundau în ochii ei, ca și pe drumul spre Savannah, la fel de autoritari, de lacomi și de dominatori.

– Nu-ți fie teamă, te-am văzut mai adineauri, dar eram cu Annabel. Nu pot sta, ea e la o sută de metri de-aici, plecăm la noapte, ea și cu mine. Te crede la Dimwood. Spune-mi ceva, Elizabeth, sunt tare nefericit, spune-mi ceva ce-aș putea duce în inimă.

– Nu într-atâta lume, nu aici, dar cred că știi...

Elizabeth găfăia.

– Am să mă întorc, îi spuse, am să mă întorc...

– Am să te-aștept... toată viața, Jonathan.

Dintr-odată, își întinse spre ea fața încinsă. Fata nu-i vedea decât ochii, atât de aproape de-ai ei încât i se păru că se uită cruciș, și-și plecă pleoapele. O gură dogoritoare se așternu pestegura ei și crezu că o să leșine.

Când deschise ochii, Jonathan nu mai era acolo.

Avu vreme să-l vadă dispărând. Buclele lui negre cădeau pe spatele unui bluzon de căprioară. Îl căută apoi cu priviri disperate și-l pierdu, dar o zări la capătul cheiului pe Annabel într-un *tilbury*. Ceva mai în spatele mulțimii, stătea dreaptă ca să poată urmări apropierea vaporului care înainta triumfal într-o furtună de aclamații. *Bonaventure* își făcea intrarea în portul Savannah.

42-11-13

6

Pasiuni

Capitolul LXX

Întoarsă acasă, Elizabeth începu s-o caute pe Amelia, pe care-o găsi citind într-un colț din salon și, la început, fata nu putu scoate niciun cuvânt, în ciuda unui violent efort de-a se stăpâni.

– Ei, făcu Amelia, punând cartea jos, ce s-a întâmplat, fetiță dragă?

Cu bandourile ei ce-i acopereau fruntea ca două aripi negre, era însăși întruchiparea placidității.

– Pari de-a dreptul răvășită, mai spuse. S-a întâmplat ceva?

Și privirea ei frumoasă, plină de întrebări, se așeză gravă și liniștită pe fața îngrijorată a Elizabeth.

– Nimic supărător, nădăjduiesc?

Numai blândețea insistenței ei și-o liniști pe Elizabeth.

– Mulțimea, spuse, era mult prea multă lume.

– Ce bine te-nțeleg! Nici eu nu mă simt bine, am senzația că sunt o prizonieră în mijlocul mulțimii de necunoscuți. Nici nu te poți clinti. Dar stai jos.

Elizabeth se așeză pe un scaun mic și drept pe care i-l arătă Amelia. Aceasta continuă:

– Sosirea vajnicului *Bonaventure* stârmește un entuziasm de parcă ar ieși din șantierele orașului. Sudul l-a comandat și i-a plătit construcția la Liverpool, și-i aparține, dar orașul Savannah e veșnic gata să înalțe osanale. Când ai venit tu, eram cufundată în lectura unei cărți pasionante, pe care poate c-o știi: *Călătoria Pelegrinului*.

– Da, răspunse Elizabeth cu voce slabă.

– O să ai plăcerea s-o recitești la noi, în Virginia: comoara asta e la loc de cinste în toate familiile protestante. Dar ești palidă de tot.

– Mă simt tare obosită... Dacă îngădui, am să urc la mine în cameră să mă odihnesc. Aș voi să nu vin la cină.

– Bine, de acord, făcu Amelia dintr-odată, ca și cum ar fi luat o hotărâre rapidă. Nu cumva ți-e rău?

– Nu, deloc.

– Nu te mai rețin, fetiță dragă. Charlie o să se întoarcă ceva mai târziu, tot din cauza lui *Bonaventure*, și-am să-i explic eu tot. Să dormi bine și să nu-ți uiți rugăciunile. Îndrăgita ta Betty se va îngriji de tine.

De cum sosi la ea în cameră, Elizabeth se dezbracă la repezeală și-o chemă pe Betty. Dar se ivi Nora.

– Nu, spuse fata, nu tu, Nora. Pe Betty o vreau.

Nora lăsă capul în jos, învinsă, și se retrase.

Avu loc o scurtă ceartă îndărătul ușii, apoi Betty intră, plesnind de orgoliu.

– Betty, am nevoie de tine, să-mi dai ascultare.

Vocea fetei devenise hotărâtă, precisă și mai englezească decât oricând.

– Da, don'soa'a Lisbeth, spuse Betty, gata să se plece în fața puterii.

– În dulăpiorul din baie e o sticlă de laudanum, o sticlă albăstră. Nu știu prea bine cum se ia. Să-mi prepari tu într-un pahar.

– Oh! exclamă Betty, nu pent'u don'soa'a Lisbeth, e 'ău pent'u don'soa'a Lisbeth laudanumul.

– Tăcere! Mama ia laudanum, și mătușa Emma, toată lumea, peste tot. Dă-mi ascultare, ori nu-ți mai vorbesc și te trimit la Dimwood, și-atunci Nora o să vină cu mine în Virginia.

Hohote zgomotoase de plâns o zgâlțâiră pe credincioasa Betty, împărțită între datorie și teamă.

– Don'soa'a Lisbeth, t'ebuie po'to, gemu ea într-un potop de lacrimi.

– Cred că se află o sticlă de porto în oficiu, îmi aduci sticla și un pahar, ori mâine îți faci bagajele și te întorci la Dimwood. Hai, repede.

De groază, Betty se îndoii din șale și dispăru. Fetei i se păru că se rotunjește ca o minge și se rostogolește afară. Și din nou gustă plăcerea tulbure de-a se vedea ascultată de-o sclavă doar printr-o simplă ridicare a tonului.

„Ce simplu e!“ șopti ea, rușinându-se însă un pic.

Sticluța cu laudanum se afla într-adevăr în dulăpiorul din baie, după cum putu să se încredințeze. O etichetă consemna numărul de picături ce nu era recomandat să fie depășit.

– Recomandat numai, spuse cu glas tare.

Se simțea răscolită, în ciuda aerului hotărât pe care se străduia să și-l ia. În cămașa de noapte albă, ce-i ajungea până la călcâie, și cu sticluța în mână, te ducea fără să vrei cu gândul la Julieta pregătindu-se să bea licoarea adormitoare, dar nu la asta îi era ei gândul. Amintirea mamei o obseda de o oră, mama ei care în clipele de deznădejde îi porunca să-i aducă laudanum, drogul izbăvitor aflat în vânzare fără

rețetă în toate farmaciile Regatului Unit... Dar ce Dumnezeu făcea Betty? S-o fi împiedicat cineva să ia sticla de porto fără îngăduință?

Dacă nu aducea sticla de porto, avea să ia picăturile de laudanum cu puțină apă. Orice, ca să împiedice insomnia pe care-o presimțea.

Se scurseră mai bine de cinci minute, care fetei i se părură cât o veșnicie. Încerca să se arate curajoasă și să zâmbească, dar așteptarea ucidea în ea până și dorința de-a trăi.

„Nu știi să sufăr, se gândi, nimeni nu m-a învățat niciodată.”

Trebuia să-și dea silința să nu se gândească la Jonathan.

Deodată, ușa se deschise. Se ivi Miss Charlotte fără bonetă, urmată de Betty ducând cu un aer pleoștit o sticlă de porto și un pahar pe o tavă de argint.

Elizabeth ieși ca o săgeată din baie.

Mica procesiune se opri în fața ei, în mijlocul camerei. Cu părul cărunț, fără nici o altă podoabă decât un coc la ceafă, Miss Charlotte își regăsea demnitatea firească:

– Copilă dragă, spuse zâmbindu-i din inimă, Betty a ta mi-a spus că vrei să bei puțin porto. Minunat! Nimic mai bun ca să-ți vii în fire după oboseala de peste zi, și-abia o să dormi mai bine. Voi avea plăcerea să-ți torn chiar eu un deget. E cel mai bun porto din oraș. A făcut ocolul Capului, poți fi sigură, pentru că lui Charlie Jones îi place tot ce-i mai bun în toate. Hai să ne-așezăm. Vino mai aproape, Betty.

Vocea ei repezită urca în tavan cu un fel de vehemență ce trăda o spaimă tainică. În rochia de tafta de culoare închisă, toată micuța ei faptură fremăta de nervozitate.

Se instală într-un fotoliu, în timp ce Elizabeth, consternată, se lăsă să cadă pe marginea patului. Betty întinse sticla de porto spre Miss Charlotte, care turnă în pahar, dar atât de stângaci, încât vreo câteva picături căzură pe tavă.

– Văd din ce în ce mai prost, spuse. Poate că ți-am pus prea mult, dar bea, hai, bea, pentru că Betty o să ducă astea de-aici.

Betty plecă, într-adevăr, cu tava și sticla.

Din vârful buzelor, Elizabeth gustă din porto, cel dintâi ce-i fusese vreodată oferit, apoi sorbi o mică înghițitură.

– Ei, ce zici? întrebă Miss Charlotte.

– Delicios.

– Nu-i așa? Eu n-am voie să beau. Pe toți din familie ne amenință guta. În tinerețe, beam și eu un pic de porto, la bunicul meu Aberdeen. Tânără și fericită. E mult de-atunci. Dar mai bea.

„A înțeles tot, se gândi Elizabeth, n-o să-mi lase nicio picătură pentru laudandum, ce-i de făcut?”

– Poate că mi-aș putea pune paharul aici, pe măsută, și să-l termin mai târziu, spuse ea cu viclenie.

– Nu, nu, draguță. Vreau să fiu sigură că nu-ți face rău, dar nu te grăbi. Am să te pun un pic la curent cu călătoria pe care o vom face. Avem cabinele rezervate la bordul lui *Neptun*. Plecăm poimăine noapte... Dar unde-i Betty? Betty!

– Da, don'soa'ă Cha'lotte, se auzi o voce din fundul camerei.

– Ce faci acolo?

– Ște'g tava, don'soa'ă Cha'lotte. Sunt câteva picătu'i pe ea.

– Moșmondești atâta ca să ștergi o tavă! Vino-ncoa!

Betty veni în fugă.

– Unde erai?

– Acolo, am ște's cu un pic de apă.

– Acolo? Ce înseamnă acolo? Vrei să zici că în baie?

– Da, don'soa'ă Cha'lotte, ca să iau apă, don'soa'ă Cha'lotte.

– Câtă tevatură pentru câteva picături de porto, acolo. Și nu mă duce pe mine cu „don'soa'ă Cha'lotte în sus, don'soa'ă Cha'lotte în jos”. Am să dau numaidecât o raită pe-„acolo”, ca să văd și eu despre ce-i vorba.

– Da' don'...

– Stai aici și nu te clinti. Elizabeth, draguțo, văd că nu bei.

– Ba da, beau. Ia uitați...

– A mai rămas un pic pe fundul paharului. Bea, fetițo, pe urmă te las să te culci.

Fără să protesteze, fata înghiți până la ultima picătură. Ciuda de-a fi fost păcălită n-o împiedica să simtă o vădită stare plăcută, o arsură minunată în piept și, fără o vorbă, îi întinse paharul lui Betty.

Miss Charlotte se ridică în picioare.

– He, zise vesel, văd că vinul de porto îți priește. Acum poți să te culci. Betty, direcția baie! Mergi înainte, vin după tine.

Elizabeth le privi cum se duc. Silueta autoritară a bătrânei domnișoare o izbi ca o presimțire a ceea ce-o aștepta în Virginia. Oftând,

așteptă. Trecu mult timp. Niciun zgomot nu venea dinspre camera de baie, iar somnul făcea să-i cadă bărbia în piept, când auzi din nou fâșâitul vestitor al taftalei, iar Miss Charlotte se ivi dintr-odată în fața ei.

– Gata, fetiță dragă, perfect, totul e în ordine. Poți să-ți faci rugăciunile și să te vâri în pat. Buna ta Betty o să-ți potrivească așternutul. Somn ușor, dragă Elizabeth. Luăm micul dejun la opt fix.

După ce-și debită spusele cu o voce limpede, ce străpungea tăcerea ca un sfredel, Miss Charlotte se îndreptă spre ușă, însoțită de foșnetul rochiei cu volane.

Rămasă singură cu Betty, Elizabeth își veni în fire, cât se poate de înciudată.

– Betty, ești o neîndemânatică și-o proastă. Nu mai vreau să te văd în fața ochilor.

– Oh! Don'soa'ă Lisbeth, de ce?

– De ce? De ce? Firește că a văzut sticluța albastră, și ce-a făcut cu ea?

Betty îi răspunse printr-un zâmbet până la urechi.

– Sticluța, don'soa'a Cha'lotte n-a văzut-o. Am pus-o sus de tot pe dulăpio'. Don'soa'a Cha'lotte p'ea mică să poată vedea. A deschis dulăpio'ul și n-a văzut sticluța albast'ă. Sticluța acolo.

– O, Betty, sunt încântată! Du-te repede și-mi pregătește o doză de laudanum.

– Don'soa'ă Lisbeth! Picătu'ile de laudanum se iau cu po'to.

– Proasto, las' că se amestecă ele înăuntru. Mă ascuți ori te întorci la Dimwood?

Gemând de groază, Betty alergă spre camera de baie.

– Dacă don'soa'a Lisbeth bolnavă, Betty o să fie vândută. Bu hu hu!* O să fie dusă pe vapo' și cobo'âtă pe Mississippi, bu hu hu!

– Liniște, pentru Dumnezeu! Dacă strigi așa, e în stare să te audă și să vină îndărăt. Hai, du-te repede!

O ispiți gândul să se ducă ea însăși în baie, dar fie emoția, fie vinul de porto, fie amândouă îi muiaseră picioarele și se temea să nu cadă prosteste de față cu Betty.

(* Strigăt de durere tradițional, cu strictețe rezervat doamnelor albe și negre, trecând prin toate nuanțele intermediare. Astăzi e un pic cam demodat și aduce a secolul al XIX-lea. Acum, doamnelestrigă ca toată lumea, adică precumfiarele (n.a.).)

După o vreme, aceasta se întoarse smiorcăindu-se și-i întinse paharul stăpânei, ca pe-o cupă de cucută în Antichitate. Amestecase totuși puțină apă cu picăturile de laudanum.

Dintr-o sorbitură, Elizabeth bău totul, apoi o concedie numaidecât pe Betty. În pat, își aminti că uitase să-și facă rugăciunile.

„Atâta pagubă, se gândi, am să le spun în pat. Dumnezeu o să înțeleagă.“

Abia de rosti zece cuvinte, că limba i se împletici, iar Betty veni s-o zgâlțâie de umăr:

– O, don'soa'ă Lisbeth, se văicărea ea, n-ați mu'it? Oh! spuneți-i lui Betty că n-ați mu'it! T'eziți-vă!

– Betty! protestă Elizabeth furioasă. Cum îndrăznești să mă trezești când eu sunt gata s-adorm?

Fața cea neagră se luminează toată de zâmbet:

– Slavă Domnului! Don'soa'ă Lisbeth, e o'a șapte.

Speriată, fata o privi, apoi își veni în fire aproape numaidecât.

– Soa'ele! exclamă Betty nebună de bucurie. Soa'ele e în came'ă.

– N-ai decât să tragi storul, zise Elizabeth cu răceală, și du-te, mă îmbrac singură.

– Da, don'soa'ă Lisbeth. Oh! Slavă Domnului!

– Să-mi cumperi o sticlă de laudanum, îi strigă fata.

Betty fugi.

Capitolul LXXI

Peste nici trei zile, Elizabeth se afla singură în spațioasa cabină pe care urma s-o împartă cu Miss Charlotte, la bordul vasului *Neptun*. Stând pe-o banchetă de piele neagră capitonată, se străduia zadarnic să revină la realitate. Din noaptea în care băutura eliberatoare o despărțise de ea însăși, știa că poate anihila conștiința, încât ajunse să se îndoiască de realitatea a tot și toate. Gândul ăsta sâcâitor o făcea să se teamă că-și va pierde mințile. Nu putea scăpa de-o certitudine tulburătoare, de faptul că atâta timp cât picăturile de laudanum acționaseră, ea încetase pur și simplu să mai existe, iar neantul acesta o înspăimânta de moarte. Voia din răspuț să trăiască, să creadă iarăși în oameni și în lucruri, să creadă mai cu seamă că Jonathan era adevărat, că e un om în carne

și oase și că se va întoarce, așa cum făgăduise, iar într-o bună zi avea să-i simtă mirosul pielii și arsura gurii lui.

Nici măcar n-o atingea ideea să se uite în jurul ei prin cabină, întreg acel ansamblu de aramă și mahon îi transmitea o impresie de prosperitate confortabilă. Cufărul nu era acolo. Îl văzuse cu o clipă mai înainte legănându-se prin aer la capătul funiilor, ca să fie dus undeva, dar parcă ce mai conta? Acum îi era totuna tinerei dezamăgite, de vreme ce lumea nu exista. Singure într-un colț, cele două valize de călătorie ale ei îi vorbeau despre banalități solide, iar fata le privea cu o vagă recunoștință, ca pe niște martori care nu pot minți, trăgând-o din vertijul ei.

Deodată, ușa se deschise încetișor și Charlie Jones se ivi, roz și zămbitor, într-un elegant costum de culoarea cafelei cu lapte. Părul negru, zburlit, de pe frunte îi dădea înfățișarea unui tânăr și respira fericirea.

– Totul e în regulă? Întrebă. Încă mai pari cufundată de-a binelea în visele tale. Oare aștepti să te afli pe mare, ca să te întorci pe pământ?

– Te-ar mira din partea unei englezoaice?

Izbucni în râs.

– Prin urmare, ești din nou Elizabeth cea pe care o iubim și, de vreme ce suntem singuri și nu plecăm decât peste două ore, am să-ți dau câteva sfaturi. Încă nu ești pe de-a-ntregul din Sud.

– Niciodată n-am spus că aș vrea să fiu din Sud. Sunt ceea ce sunt și așa rămân.

– Agresivă, pe cât mi se pare, dar îmi place să fii așa. Ai ieșit din cețurile tale.

– Care cețuri?

Charlie Jones împinse spre ea un fotoliu greu și curbat în care se instală, fără a o slăbi din ochi. Un pic neliniștită, Elizabeth se stăpâni totuși, pentru a părea imperturbabilă.

– Elizabeth, îi spuse zâmbind ușor, încă nu știi să iei laudanum ca o doamnă din Sud.

Fata se mulțumi să ridice din sprâncene și tăcu.

– Am să-ți explic asta mai târziu. O să iei laudanum, dar fără să exagerezi; la nevoie, am să ți-l pregătesc chiar eu, Charlotte, cred, nu se pricepe. Cât despre Betty...

– Betty n-a făcut decât să-mi dea ascultare, zise Elizabeth cu aprindere, nimeni nu trebuie să se-atingă de Betty.

– Nici prin minte nu-mi trece, dar toate trei ați făcut în așa fel, încât nu ești amețită, ci beată.

– *Shocking!*

– Nu cred, pentru că e cât se poate de firesc. Ești tare neștiutoare, dragă Elizabeth. Nici nu ți-ai dat seama că, în timp ce umblai de colo-colo prin port, acum trei zile, puteai fi văzută ca pe o scenă de teatru.

Fata se uită la el:

– Veșnic spionată!

– Spionată e un cuvânt urât, rostit de tine. Eram la fereastra biroului meu, mi-a fost de-ajuns o singură privire ca să înțeleg totul și mi s-a strâns inima. Nici că se află deznădejde mai rea decât a tinereții, pentru că e luată pe nepregătite. Am trecut și eu prin asemenea ceasuri de deznădejde.

Brusc, Elizabeth se ridică și se îndreaptă spre fundul cabinei, unde erau cele două valize, ca să nu vadă cât de emoționată e.

– Unchiule Charlie, unde vrei să ajungi?

– La asta, că te-am lăsat ca un suflet chinuit în port și lucrul de care mă temeam s-a întâmplat. La colțul unei străzi ce dă în piață, un *tilbury* s-a oprit. Tu nu te uitai într-acolo, dar eu i-am recunoscut numaidecât pe Annabel și pe soțul ei. Știam că el e pe-aproape... Au șovăit o clipă, pe urmă el a dus trăsurica ceva mai departe, într-un loc cu o vedere mai bună spre mare.

– La ce bun toate precizările astea, unchiule Charlie?

Fără a răspunde, acesta continuă:

– Jonathan a sărit jos, lăsând-o singură pe Annabel să urmărească de departe manevrele vasului *Bonaventure*. În clipa aceea, tu ai început s-o cauți pe Charlotte. N-a îndrăznit să alerge după tine, temându-se să nu fie văzut, dar s-a îndreptat în aceeași direcție cu tine, alături de alți curioși din ce în ce mai numeroși, și cred că trebuie să te fi ajuns din urmă. Și-atunci, știi ce-am făcut?

Exasperată, fata răspunde cu ironie:

– Presupun că ți-ai luat binoclul.

O privi în tăcere.

– Fetiță dragă, am plecat pur și simplu de la fereastră, nu voiam să știu și, dacă s-a întâmplat ceva, păstrează taina pentru tine.

Elizabeth izbucni:

– Dar ce vrei să se poată întâmpla în atâta lume?

– Tocmai asta mi se pare mai trist decât orice. Te înțeleg, Elizabeth, înțeleg de ce ai luat laudandum după o clipă ca asta, și înțeleg foarte bine că ești îndrăgostită și că el și-a pierdut capul, dar acum e departe și e însurat. Trebuie să renunți.

– Niciodată.

– Dacă nici el nu renunță, viața voastră a amândurora nu va fi decât o lungă suferință.

– Mai bine sufăr decât să renunț. O să se întoarcă.

– Nu.

– A făgăduit.

– Atunci, de ce s-a căsătorit cu Annabel, dacă era îndrăgostit de tine?

– Nu știu, nu vreau să știu, mi-e totuna. Îl iubesc.

– Mă superi rău de tot, și totuși te înțeleg.

Tăcu o clipă, apoi continuă:

– Am să fiu nevoit să nu stau lângă voi până diseară. Auzi tot zgomotul ăsta pe punte? Ultimele pregătiri în vederea plecării. Charlotte a vrut să aștepte în salon, împreună cu prietenii ei din Savannah. O să vină curând. Te înțelegi bine cu ea, nădăjduiesc.

– Foarte bine. Ea știe ce înseamnă să suferi... din dragoste.

– Amelia ți-a spus?

– Da. Dacă cineva mă poate înțelege, aceea e Miss Charlotte.

– Dar, Elizabeth, o lume întreagă te poate înțelege.

Pe când spunea aceste cuvinte, un hamal negru intră și puse jos o valiză mare, legată cu niște curele solide. Printr-un gest, Charlie Jones îi arătă locul unde trebuia s-o pună. Hamalul îi dădu ascultare și dispăru.

– Paturile voastre sunt unul deasupra celuilalt. Așa cum o știu eu pe Charlotte, te va pofti să alegi. Lasă-i ei patul de dedesubt, vrei?

– Dar se înțelege, unchiule Charlie, spuse fata un pic săcâită.

– Scuză-mă.

Și îi zâmbi afectuos.

Rămasă singură, fata privi prin hublou linia prelungă și neagră a pădurilor ce mărgineau fluviul până la imensul estuar. Sub cerul ce începea să se întunece, austeritatea acestui peisaj o izbi. Nu lua cu sine imaginca mai fericită a Sudului, cea pe care-o purta în ea, a grădinilor vrăjite de la Dimwood, a nobilei alei de stejari și, brusc, amintirea sfâșietoare legată de colțul verandei unde florile grele și albe se desfăceau în profunzimile unui frunziș nocturn.

Răsunând tare și sporovăind întruna, o voce o scoase din deliciile nemiloase ale unei nostalgii născânde. Plină de la bun început de exclamații și sfaturi, Miss Charlotte alergă spre Elizabeth și, apucându-i mâinile, își cufundă privirea în ochii fetei:

– Se pare că nu prea merge! exclamă. Dar acum, gata, s-a terminat. Noi două nu suntem triste. Întâi și-ntâi, că melancolia vine de la diavol. Am să-ți citesc o predică minunată despre asta. Ai să fii încântată. O să ne amuzăm pe cîste. Ce părere ai despre ținuta mea de călătorie?

Ca într-o gheretă, bătrâna domnișoară dispărea într-un lung mantou de damă, de culoarea coclelii. Cu mâna-i osoasă, întoarse o parte pe dos, ca să i se poată admira căptușeala neagră vârgată cu verde închis, ca o țesătură ecosez.

– Recunoști culorile familiei Douglas? Sunt ale clanului nostru scoțian. Cu o haină ca asta în spate, te simți ca la tine acasă pe timp de furtună. Nu-i pe măsura mea?

– Dar n-am spus nimic, protestă Elizabeth.

– Dar ai gândit. Nu minți.

Luată din scurt, Elizabeth căută să întoarcă în așa fel adevărul, încât să devină acceptabil.

– Vreau să spun că vă face mai înaltă...

Miss Charlotte îi aruncă o privire încântată:

– Nu-i așa? Oh! știu bine că nu-i decât o iluzie, o aparență, fără niciun gând ascuns de-a înșela pe cineva, dar, în fine...

– Vă vine bine.

– Cred și eu, va trebui totuși să-l scot, nu pot să cinez și să dorm în el. Ce noroc ai, Elizabeth, ești înaltă, zveltă, drăguță. Fericirea ți-e la îndemână.

Elizabeth zâmbi fără să răspundă.

– Am să-ți mărturisesc confidențial, urmă Miss Charlotte, că mantoul ăsta era pe vremuri al Ameliei, care mi l-a dat mie. Am pus să i se scurteze un pic mânecile...

Un muget prelung le făcu să tacă, umplând cerul cu un zgomot uriaș. În tăcerea ce urmă, putură auzi pașii ultimilor vizitatori care se grăbeau să treacă peste pasarelă ca să ajungă pe chei. Și tocmai zgomotul acela o emoționă pe Elizabeth, mult mai mult decât glasul negru al sirenei. Ceva se sfâșia în viața ei.

Cina li s-a servit într-o sufragerie cu tavanul jos, rezervată pentru armatorul bastimentului. O masă lungă îi aduna în jurul ei pe ceilalți călători, într-o încăpere alăturată, iar murmurul conversației lor nu se auzea decât în clipa când se deschidea ușa.

Izolarea aceasta a lor le favoriza conversația, dar mai cu seamă favoriza trângăneala dezlănțuită a lui Miss Charlotte, care avea totdeauna mii de lucruri interesante de spus. Numai Amelia cunoștea mijlocul de-a zăgăzui, cel puțin pentru o vreme, revărsarea aceea de vorbe. Pe un ton anume, era de-a-juns să spună:

– Charlotte.

Stând la o masă învelită în damasc, Elizabeth își amintea de orele cele mai negre când traversase Oceanul, de mizeria unei cabine reci ca gheața, lucrurile de nedescris ce-i erau puse în farfurie și, îndurând toate acestea, fața împietrită a unei femei zăvorâtă în durere și rușine, mama ei. Prin ce capriciu al unui destin suspect, ea, Elizabeth, se afla în încăperea aceea căptușită cu lemn de teck, după ce fusese plimbată printr-un decor feeric, unde cunoscuse bătăile de inimă ale unei prime iubiri, chiar dacă astăzi era smulsă de-acolo și dusă spre țărâmburi despre care nu știa nimic?

Printr-un soi de fatalism, se învoia să nu înțeleagă, renunțând în sinea ei la tot, în afară de dragoste. Străbătând distanța ce-o puneă între ea și lume, Elizabeth auzi voca liniștită a unchiului Charlie vorbind despre politică, iar cuvântul Compromis răsună din nou, plin de toată povara plictisului.

– De data asta, acordul pare definitiv, spunea el.

Doar tinerețea zâmbetului lui făcea acceptabilă o frază atât de desrostită, încât aducea a vorbă goală, dar mai adăugă și cele ce urmează:

– Când ne vom afla în larg, în dreptul Charlestonului, n-am să mă mir dacă telegraful o să ne transmită știrca aprobării totale a Congresului, ceea ce va pune capăt o dată pentru totdeauna emoțiilor infernale ale incertitudinii.

– Bravo pentru „infernale“, exclamă Miss Charlotte cu o voce ce-i făcu să tresară pe negrii care dădeau mâncarea la masă. În orice politică se află ceva diavolesc. Pot să vă demonstrez acest lucru cu ajutorul a patruzeci de citate din Scripturi.

– Charlotte, spuse Amelia.

Charlotte tăcu.

As în micile vicleșuguri ale diplomației elementare, Charlie Jones li se adresa:

– Sper că sunteți mulțumite de cabina voastră. Confortul ar fi fost desăvârșit dacă aș mai fi adăugat pe lângă celelalte mobile și un jilt-balansoar, numai că ne aflăm cu toții, dacă pot spune astfel, în acest mare balansoar care e marea. O să vă dați curând seama de asta. Elizabeth, sper că ai stofă de marinar.

– Englez, răspunse fata.

– Și laconic, observă Amelia.

– Curând, continuă Charlie Jones, am să vă fac câteva precizări privind grija pe care-o avem pentru somnul vostru la bordul lui *Neptun*.

– O, acum, acum precizările, se repezi Miss Charlotte.

– Pot să aștepte. Să cinăm mai întâi.

Supei de sparanghel îi urmă o omletă cu ciuperci. Veni apoi un jambon de Italia tăiat în felii subțiri și însoțit de pere avocado în sos de vinegretă. Pentru consistența meniului, mai fu adusă și o friptură rece de vită cu garnitură de morcovi în aspic.

Carnea aceea delicată impunea o tăcere generală, tulburată doar de ușorul clinchet al cuțitelor și-al furculițelor. Claret*-ul a fost refuzat, apoi primit de către doamne, care mai întâi abia își muieră buzele, apoi, deodată, se pomeniră cu paharele goale.

– Cred că exagerăm, declară Amelia.

– Primim ceea ce ni se oferă, spuse Miss Charlotte, nu prea văd cu ce-am păcătuit.

– Călătorul trebuie să se hrănească bine, zise Charlie Jones. Nevinovăția desertului vă va liniști conștiința.

Apăru atunci „specialitatea bucătarului”: niște ananași mari umpluți cu fructe rare, stropite cu lichior de maraschino.

Ca să-și exprime disprețul față de lume, Elizabeth hotărâse în sine ei să nu mănânce nimic în seara aceea, dar de două zile mâncase atât de puțin, încât căzu în ispită chiar de la supa de legume. Cu fiecare fel de mâncare, prindea tot mai mult gust de viață.

După ce terminară cu cina, Charlie Jones propuse o scurtă plimbare pe punte:

– Echinocliul a trecut, putem nădăjdui într-o mare liniștită, și-apoi, doar n-o să ne sperie un pic de raliu, nu-i așa?

(* Numedatde englezi vinului de Bordeaux (n. tr.).)

Nimeni nu se speria.

Pe punte, Elizabeth își întinse fața în bătaia vântului, care-o zburlea, și-și umplu cu lăcomie nările de mirosul largului. Valurile negre se prăvăleau fără violență sub un cer spuzit de stele cât vedeai cu ochii. Simți numaidecât amețeața pe care i-o da mulțimea de stele și, cum nimic nu predispune mai mult la sublim decât o masă bună, se încredință că, printr-o misterioasă forță de atracție, o parte din ea însăși se ridica încet spre înălțimile celeste.

Plăcută amețeață... Pe când închidea ochii ca să se lase în voia unei bucurii atât de rare, cineva se apropie de ea. Era unchiul Charlie.

– Draga mea fetiță, îi spuse aproape pe șoptite, mi-ar părea tare rău să tulbur o reverie atât de fermecătoare.

– Nu tulburi nimic de felul ăsta, unchiule Charlie.

– Atunci mă simt cum nu se poate mai în largul meu ca să-ți vorbesc despre lucruri practice. Mai adineauri, n-am vrut să dezvălui anumite precizări privitoare la calitatea somnului la bordul acestui vapor. Socoteam că nu se cade să vorbești de unele lucruri în timpul cinei care, sper, ți-a părut acceptabilă.

– Cât se poate de acceptabilă, în ceea ce mă privește, și chiar mai mult decât acceptabilă.

– Mulțumesc. Cele ce am de spus se pot rosti în puține cuvinte: nici purici, nici ploșnițe la bordul *Neptunului* meu.

Elizabeth nici nu se clinti.

– Ai totdeauna reacțiile pe care se cade să le aibă o englezoaică: virile.

– Nu știu dacă *virile* e un compliment.

– Rostit de mine, este. Aveați purici și ploșnițe la bordul vaporului care v-a adus din Anglia pe tine și pe mămica ta?

– Aveam.

– Vai! așa stau lucrurile cu toată marina americană. Un adevărat flagel național. În privința asta, cel puțin, Uniunea e desăvârșită. Deci încă o dată: nici purici, nici ploșnițe la bordul lui *Neptun*. N-o să aveți de ce vă scărpinga la noapte. Navigăm spre viitor la bordul unui vapor nou-nouț și cât se poate de curat. Cât privește viitorul, nu știu ce să spun. Un conflict a fost evitat chiar în ultima clipă: Toată lumea se simte ușurată și nimeni nu-i mulțumit.

– Cred că oamenii sunt tare complicați.

– Da și nu. Sudul se socoate frustrat, deoarece California nu va fi sclavagistă. Nordul tună și fulgeră pentru că sclavia încă mai e îngăduită într-altă parte. În noaptea asta vom trece în larg prin dreptul Charlestonului, dar va fi prea târziu ca să-l poți zări. Și-apoi, mă îndoiesc foarte că e iluminat, orașul încă mai are pe suflet tentativa neizbutită de separatism din 1832 și intervenția armatei din Nord. N-are a face, Compromisul ne aduce un răgaz, iar răgazul poate ține mult. Ai în față ani fericiți pe care să-i trăiești în Statul cel mai rațional al Sudului, scumpa noastră Virginia.

– Fericiți?

– Da, fericiți, ai cuvântul meu. Mi-ai uitat făgăduiala?

– Cea din 15 septembrie, de sub sicomorul din fața casei dumitale? Crezi că așa ceva se poate uita, unchiule Charlie? O făgăduială ca asta?

– O reînnoiesc, în noaptea asta din 20 septembrie, la bordul acestui vapor care...

– Care n-are nici purici, nici ploșnițe.

– Așa că, dacă n-o să dormi, n-o să fie din vina mea. Noapte bună, Elizabeth.

– Noapte bună, unchiule Charlie, am să-mi dau toată silința.

Elizabeth se duse aproape numaidecât în cabină și-o găsi pe Miss Charlotte adormită la ea în pat. Ghemuită sub așternut, sforăia încetșor, făcându-te să te gândești la o pisică, printr-o anume conștiințiozitate în felul cum dormea, iar pe fața aceea brăzdată se trăda natura ei profundă, aceea a unei fete cu părul sur. O mare nevinovăție se răspândea din întreaga ei ființă și într-atât de puternică era impresia aceea, încât fetei i se păru că nu are dreptul să știe mai mult, dar parcă ce taină era de aflat? Întreaga viață a biete domnișoare ducea spre cea fugă de lume în preafericita pierdere a conștiinței.

Dezbrăcându-se îndată, se urcă în patul ei ajutându-se de un taburet cu două trepte și se culcă pe spate, cu ochii larg deschiși. I se păru cu neputință să poată dormi, nici prin minte nu-i trecea una ca asta.

Datorită unei lămpițe așezată într-o firidă, deosebea fotoliile cele grele din lemn întunecat, valizele alinate lângă bancheta căptușită cu piele neagră. Pereții din lemn de teck luceau slab, niciun mister în decorul acela banal, misterul era afară, sub bolta a milioane de puncte luminoase. Hubloul nu-ți îngăduia să bănuie nimic din existența ei.

O ispită gândul să se îmbrace din nou și să se strecoare afară, ca și cum s-ar fi dus la o întâlnire, puntea devenind veranda de la Dimwood, dar n-ar fi riscat să dea nas în nas cu pasageri ce-ar fi năruit visul, căutând să trângănească cu ea, să rostească tot felul de platitudini? De la o vreme, vaporului i se simțea tangajul și auzea în depărtare tristul muget al cornului de ceață, strigând, strigând ca o sălbăticiune rătăcită.

În tăcerea nopții, apleca urechea la scârțâitul navci și la zgomotul infundat al mașinilor care băteau în adâncimi. I se părea că răsună în inima ei. Închizând ochii, văzu din nou cerul înstelat pe care se străduia să citească soarta ei și a lui Jonathan. Undeva în abisul acela, viața lor, a amândurora, era scrisă. Fără el, ar fi putut trăi, s-ar fi putut împăca cu viața?

În patul de sub ea dormea micuța persoană care, în ceea ce-o privește, se împăcase.

Capitolul LXXII

Zilele următoare se scurseră într-o monotonie ce le făcea să pară nesfârșite. Prea departe de coaste pentru a contempla peisajul, călătorii se lăsau în voia plăcerii de-a socoti timpul ce-i despărțea de masa următoare. Conversația era lipsită de fantezie. Fuseseră secătuite resursele Compromisului, smuls în sfârșit Congresului, în ciuda lipsei lui de hotărâre, încât în timpul mesei atenția se concentra asupra lucrurilor delicioase care umpleau farfuriile.

Elizabeth s-ar fi plictisit și ea ca toată lumea dacă unchiul Charlie nu i-ar fi venit în ajutor punându-i un binoclu în mână când treceau prin dreptul Carolinei de Sud. Fata descoperi atunci de-a lungul întregii coaste rânduri dese de palmieri, cărora vântul le mișca frunzele mari, și o apucă dintr-odată părerea de rău că părăsește meleagurile aceluia Sud pe care nu se pricepuse să-l iubească.

Unchiul Charlie se așezase alături de ea pe punte și, ghicindu-i gândurile, zise:

– În Virginia vei găsi peisaje care să-ți meargă mult mai mult la inima ta de englezoaică. Dar acum uită-te, hai, uită-te, dincolo de palmieri.

Nu vedea nimic, palmierii o fascinau și ascundeau totul.

– Uită-te în adâncul peisajului. Nu zărești apă?

– Ba da, lacuri.

– Nu sunt lacuri, ci bălți în care cresc chiparoși și trestii și unde în fiecare zi urșii vin să prindă pește. De jur-împrejur, vezi stejari uriași de care atârnă strame de mușchi cenușiu, ca în Georgia.

Elizabeth lăsă binoclul în jos și întoarse spre Charlie Jones o privire de copil încântat:

– Urși! Ești sigur că vin urși?

– Ca și multe și nenumărate alte animale, cerbi cu coadă albă, ratoni de apă, oposum, care se prefac că dorm când îi prinzi și-i trezești gâdilându-i.

– Dar e dezgustător!

– Nu-i așa? Să continui? Vulpi, iepuri, fără să mai punem la socoteală păsările, ciocârlii, rândunici de noapte, răpitoare oribile, care vomită în aer, asupra călătorilor.

– Oh! de-ajuns, unchiule Charlie.

– Tot ceea ce se poate ucide, mânca, jupui îi face să galopeze călare pe niște domni apoplectici, în tunică roșie, tot ce poate stâmi mugetul cornului de vânătoare, pocnetul puștii, urletul câinilor...

– Dar flori, unchiule Charlie, flori...

– Prea departe de coastă ca să le poți vedea, magnoliile se îngheșuie cu miile...

– Să lăsăm magnoliile, dă-mi mai bine binoclul, spuse ea trist.

– Florile te plictisesc? E drept că ai văzut până peste cap la Dimwood, dar mai uită-te, decorul n-o să fie mereu același. Eu mă duc la soția mea și las Sudul să-și ia rămas bun de la tine cu obișnuita lui profunzime de bogății.

Rămasă singură, Elizabeth se lăsă iarăși în voia înclinației ei firești, aceea a visării. De zeci de ori duse binoclul la ochi, de zeci de ori îl luă, și-i trecu prin minte gândul straniu că instrumentul acela o ajută din ce în ce mai mult să caute în ea însăși amintirea lui Jonathan. Puțin câte puțin, peisajul se schimba, fără ca ea să-și dea seama.

Se iviră păduri de pini, înalte și drepte ca niște bastioane. Între trunchiurile fără frunziș, asemănătoare unor creioane gigantice, domnea un întuneric adânc. Devenită dintr-odată atentă datorită seninătății acestui decor, fata dori să se ascundă acolo, în noaptea aceea, să se piardă, în speranța smintită de-a regăsi dragostea.

Minute în șir trăi această halucinație ce-i declanșa imaginația și-o încânta aproape la fel de mult pe cât îi răscolea inima. Se încredință că Jonathan avea să se întoarcă la ea, în timp ce un dram de bun simț îi arăta motivele pentru care lucrul acela n-ar fi fost cu putință.

Vestind cina, o lovitură puternică de gong o făcu să se întoarcă brutal cu picioarele pe pământ.

Masa aceea nu se deosebi prin nimic de cina din ajun. Miss Charlotte făcu încercări zadarnice să povestească felul în care-și petrecuse ziua și, de fiecare dată, Amelia impuse tăcere prin chemarea ei scurtă la ordine, adăugând totuși:

– Să păstrăm amintirile astea pentru serile pe care le vom petrece în casa noastră, în Virginia. Vom avea nevoie de ele.

Răspunsul a fost un zâmbet lipsit de răutate. Miss Charlotte primea ca sora ei mezină să se poarte cu ea așa cum te-ai purta cu o fetiță. Nici Charlie Jones nu vorbea decât foarte puțin. Se stabili astfel un fel de lege a tăcerii în timpul meselor, contrastând cu tăifăsuiala pătimașă de la Dimwood, iar Elizabeth își aminti de vocea lui Fred, limpede și bătaioasă.

Foarte devreme după-masă, se retrase, urmată la un sfert de oră de Miss Charlotte, care o lăsă să se culce fără s-o bată la cap cu sporovăiala ei. După scurtă vreme, simți apropierea plăcută a somnului, legănată de șoapta egală a lui Miss Charlotte, dăruită pe de-a-ntregul rugăciunilor, rostite cu o încetinală imploratoare. Vaporul înainta lin. Când și când, cornul de ceață își trimitea în depărtări chemarea-i răgușită, pe care Elizabeth o auzi nedeslușit înainte de a-și pierde cunoștința.

În zori, pradă confuziei unui coșmar, fu smulsă din somn de un strigăt atât de deslușit, încât sări în șezut, plimbându-și privirea înspăimântată prin cabină:

– M-aș lăsa ucis de dragul tău!

Răgușită și disperată, vocea era a unui om care se îneacă, iar fata n-o recunoștea; cuvintele însă îi răsunau în urechi. Niciodată nu le-ar putea uita.

Apucând cearșaful cu amândouă mâinile, își șterse fața nădușită.

– Fred, rosti cu glas tare.

Se lăsă o tăcere plină de groază, apoi din patul de dedesubt urcă o șoaptă ce-o trezi de-a binelea:

- Fetiță dragă, ai visat urât. Trebuie să te rogi la Dumnezeu.
- Să mă rog la Dumnezeu, repetă Elizabeth mașinal, da, dar fiți liniștită, am să mă culc din nou.

O tăcere scurtă, și vocea șoptitoare continuă:

- Dacă-i vorba de-o suferință din dragoste, Dumnezeu o să-ți dăruiască liniștea, dar va trebui să ai răbdare.

- Nu-i o suferință din dragoste... personală.

- Să aștepti și iar s-aștepti... uneori ani în șir.

Deodată, Elizabeth avu sentimentul acut al unui glas profetic.

- Ani în șir! exclamă ea. Dar viața trece între timp...

- Da, viața trece, dar tinerețea nu-i vremea fericirii... nu totdeauna... nu cu siguranță.

- Atunci de ce să ne rugăm, Miss Charlotte?

- Pentru că mai târziu, cu timpul, ne împăcăm mai bine cu soarta și vine pacea, pacea Domnului.

- Oh! Miss Charlotte, viața-i prea tristă.

- Trebuie să ne împăcăm cu ea, micuța mea Elizabeth; vrei să spunem împreună un psalm? Îți propun numărul 13: „...Până când mă vei uita tu, Doamne, iar și iar?”

- O, nu! nu, Miss Charlotte, nu pot, sunt zile în care-ai vrea să mori.

- Știu, fetiță dragă, dar ce-i mai trist e că nu mori, ci te obișnuiești. Cred că se crapă de ziuă. Trebuie să încercăm să așipim la loc, întorcându-ne cu fața la perete, ca personajele din *Vechiul Testament*.

Tăcu apoi, iar peste nici două minute, Elizabeth îi auzi răsuflarea ușoară, liniștită și regulată. Ceea ce o uimi aproape la fel de mult ca și restul.

Un soare de sărbătoare strălucea în dimineața aceea și o bună dispoziție generală domnea la bordul lui *Neptun*. Cei mai mulți dintre pasageri erau voiajori comerciali însoțiți de familiile lor. Câțiva dintre ei își trădau originea prin accentul lor nazal, caracteristic statelor din Nord, ceea ce stârnea zâmbete, dar, pe cât se pare, Compromisul în sfârșit semnat netezea întrucâtva ascutișurile și frumosul vis cam naiv al „uniunii inimilor” părea realizabil. Faptul mai izvora și din mentalitatea aparte ce se creează la bordul unui vas, chiar și numai pentru o călătorie de câteva zile. Prietenii se leagă spontan, despre care cei în cauză se jură că vor fi veșnice, dar care pier la fel de repede, în ciuda căldurosului schimb de adrese, de cum pășești pe cheiul de sosire.

Departe de mulțimea care trâncănea, Elizabeth sta la o parte, întinsă în șezlong. Peisajul nu oferea nimic vrednic de atenție, binoclul nu-i arăta decât bălți necuprinse și nesfârșite ziduri de pini pe care o lumină strălucitoare le colora în roz. Apoi, puțin câte puțin, *Neptun* se depărtă de coaste, încât fata lăsă binoclul în jos. Gândul i se întorcea întruna la convorbirea avută cu Miss Charlotte în revărsatul de ziuă. I se părea că taina vieții ei fusese descoperită de către persoana aceea micuță și stranie. Să te rogi la Dumnezeu, să aștepți și iar să aștepți, să te împaci cu viața...

Sosirea lui Charlie Jones întrerupse dintr-odată meditația aceea tristă. Nici când nu păruse a străluci mai mult de bucuria de-a trăi cu atât de puțină discreție. Elizabeth văzu mai întâi în atitudinea lui un fel de insolență, ce-o făcu să se simtă prost.

– Ghicesc că te plictisești, dragă Elizabeth, și te înțeleg. Îmi îngădui să mă așez o clipă lângă tine? Am să încerc să te veselesc, de vreme ce-am făgăduit să fac totul ca să fii fericită.

– Fericită?

– Să-ți abat gândul de la tristețe. Și asta intră în atribuțiile mele. Ascultă. În clipa asta trecem foarte departe, în larg, pe lângă capul Hatteras, unde în sezonul rău toate furtunile din împrejurimi își dau întâlnire, ca vrăjitoarele din *Macbeth*. Și mai există și-o mulțime de stânci ascunse. Măine ajungem în portul Norfolk, care e poarta statului Virginia. Lasă-mă să te distrez un pic cu câteva cuvinte despre orașul ăsta baricadat cu nave în partea dinspre ocean. Îți place istoria?

– Uneori, răspunse ea cu un aer distrat, depinde de împrejurări.

– Bine. Ai auzit vorbindu-se despre căpitanul John Smith?

Îi aruncă o privire de oțel.

– De câte ori va trebui să-ți spun că n-am fost crescută la Peking, ci în Anglia?

– Iată-mă pus la punct, zise Charlie Jones râzând, dar am căutat-o cu lumânarea. Căpitanul John Smith, aflat în subordinea majestății sale regele Iacob I, abordează în golful Norfolk în zorii zilei de 27 aprilie 1607.

– Și ce-i cu asta?

– Admirația lui nu cunoaște margini. Unul dintre însoțitorii lui a așternut în scris impresiile cât se poate de proaspete ale navigatorilor: preriile necuprinse, arborii robuști, apa limpede și repede curgând prin

păduri, totul stârnește încântarea generală. Plaja de nisip fin, aproape alb, dispărea sub mulțimea stridiilor de-o mărime uriașă. Oamenii noștri le deschid la nesfârșit și în multe din ele găesc... ce crezi tu că găesc?

– Ei nu!

– Ba da, iar stridiile în sine sunt o minunăție, faima lor dăinuie și-n ziua de azi. Nu-ți pomenesc despre istoria orașului. Case frumoase din cărămidă încep să se înalțe, iar puritanii se adăpostesc în ele, creând climatul ideal pentru apariția vrăjitoarei călare pe mătură în cea mai pură tradiție.

Devenită foarte atentă, fata ar fi voit și alte amănunte de acest fel, dar unchiul Charlie tăcea.

– Pentru moment, mi-am golit sacul, spuse el în cele din urmă, și mă tem ca, sosind, să nu fii dezamăgită de Norfolkul de astăzi. Șirurile de case frumoase au dispărut în numele progresului, stridiile servite prin restaurante nu mai sunt din cele ce fac perle, vrăjitoarele călare pe mătură au devenit ghicitoare în cărți, dar peisajul naturii din jur încă mai visează la vechile paradisuri. Acum te las – soția mea, pricepi? Zece minute dacă lipsesc de lângă ea, mă și vede pe fundul Atlanticului. Un mic sfat. Nu trăncăni prea mult cu Charlotte. Eu îi știu povestea, dar ea n-o știe pe a ta, cu toate că adulmecă ea câte ceva. E în același timp o ființă veselă și demoralizantă. Întâmpină cu zâmbetul pe buze deznădejdea de fiecare zi.

– S-a împăcat cu viața, spuse Elizabeth cu tristețe.

– Ei uite, vezi, te-ai trădat, fetiță dragă. Când am văzut adineauri fețișoara ta tristă, am ghicit tot. Crede-mă, nu-ți pleca urechea prea mult la ce spune ea. Viața nu-i chiar atât de neagră.

Brusc, se aplecă spre fată și-o strânse în brațe. Iar Elizabeth primi într-o revărsare de căldură întreaga duiosie ce stătea în firea acestui om pe care ea îl judeca rău.

– Trezește-te, îi șopti la ureche, ieși din coșmarul tău, Elizabeth.

Ridicându-se, o privi din nou. Stând cât se poate de drept, Elizabeth era roșie de mânie și se simți ispitită să-l umilească, sfătuindu-l să-și îndrepte cravata, care i se strâmbase, dar cu un zâmbet Charlie Jones o dezarmă:

– Îmi cunoști povestea, spuse. Eram îndrăgostit la nebunie de mama ta, care nu m-a voit. Și-atunci am luat în căsătorie altă femeie, în loc

să-mi zbor creierii ca un prost. Nu te împaci cu viața ci-i ții piept – în Anglia, așa se obișnuiește.

Elizabeth tresări, iar mișcarea ei bruscă o dădu pe spate, ca un pinten pe care-l înfigi în pântecul unui cal de rasă. Imaginea asta banală îi veni în minte și se simți caraghioasă față de bărbatul acela cu față roză și mulțumit, care cerea parcă palme. În unele clipe îi era de-a dreptul nesuferit. Căută ceva usturător care să-l rănească adânc. Cuvintele i se desprinseră singure de pe buze.

– Viața dumitale sentimentală e fără doar și poate pasionantă, dar nu mă privește și te asigur că mă lasă rece.

– Bravo! exclamă Charlie Jones într-un hohot de râs, bine răspuns. Aș fi fost dezamăgit dacă n-ai fi spus nimic. Știi că ești fermecătoare când te înfurii? Iartă-mă că te tachinez, dar să te înfurii e pentru mine o plăcere de care nu mă satur niciodată.

– Poate că ar fi amuzant să te duci s-o înfurii pe nevasta dumitale, așa, ca să vezi ce se-ntâmplă.

– Devii răutăcioasă, dar și în replica asta îmi recunosc compatrioata. Adorabila mea Amelia n-are nevoie să fie scoasă din fire ca să fie cea mai frumoasă dintre fături. Gândește-te totuși la un lucru, fermecătoare Elizabeth, că, dacă mama ta m-ar fi luat în căsătorie, aș fi astăzi tatăl tău.

– O, Doamne, am fost cruțată de lovitura asta; Cerul e drept.

Dintr-odată, Charlie Jones fu apucat de un râs nervos și nestăpânit.

– Fug, exclamă el pufnind, cu tine, nu mă mai recunosc. Mi-e frică!

Și fata îl văzu fugind, într-adevăr, sprinten, asemeni unui tânăr ghiduș.

Ducându-și binoclul la ochi, dori să joace față de ea însăși comedia indiferenței. Ce voia să spună cu tachineriile lui? Puțin îi păsa. Bărbații îi vorbeau într-un fel atât de straniu... O sileau să spună lucruri pe care ea nu voia să le spună.

Binoclul cel greu nu-i dezvăluia decât o linie întunecoasă, îndărătul căreia se ghicea, în depărtare, un lanț de coline albastrii ca fumul. Și totuși, *Neptun* se apropia pe nesimțite de coastă și, de-ar fi avut ceva mai multă răbdare, ar fi putut vedea peisajul schimbându-se, dar, cuprinsă de oboseală, puse binoclul pe genunchi.

Numai Jonathan ar fi putut-o înțelege. Jonathan i-ar fi vorbit ca unei femei.

Capitolul LXXIII

În noaptea aceea, o larmă de glasuri o trezi din somn. Se întâmpla ceva afară. Strecurându-se în halat, ieși din cabină în vârful picioarelor și se opri lângă ușa ce dădea pe punte. Țintuită locului de uimire, văzu o pădure arzând pe coastă. Gonite de vânt, limbi prelungi se revărsau ca niște valuri roșii pe pământ, străbătând hățișul de tufișuri și încolăcindu-se de copacii învăluiți într-un nor mare de fum alb. Mulți mai stăteau încă în picioare, alții se năruiau, înclinându-și torțele de frunziș ca într-un ritual funebru. Văzând cum focul aleargă vesel printre coloanele copacilor, Elizabeth se simți cuprinsă de o exaltare subită, ca și cum toate forțele tinereții ei ar fi răspuns acelei explozii de energie devastatoare.

A doua zi spre scară, ajunseră la Norfolk, iar pasagerii avură de ales între o ultimă noapte petrecută la bord și coborârea neîntârziată pe uscat. Pentru Charlie Jones, ezitarea nu exista. Pe chei îl aștepta o caleașcă mare cu patru cai, în care pofti pe toți ai lui cu acea autoritate plină de curtenie pe care o desfășura în asemenea împrejurări. Cu mult mai modestă decât impozanta trăsură neagră, o droașcă solidă venea în spatele ei, transportând-o pe Betty și un munte de bagaje. Cu bună-voința lui obișnuită, Charlie Jones îi propusese slujnicei să călătorească cu trenul, dar ea preferase droașca, unde fusese instalată pe saltele.

Prima etapă, cea mai scurtă din toată călătoria, îi duse la Suffolk în mai puțin de o oră.

De cum puse piciorul pe uscat, Elizabeth se pomeni instalată în trăsură alături de Miss Charlotte. De îndată ce începu foiala în jurul ei, iar oamenii să alerge în toate părțile într-un decor pe care nu-l cunoștea, fata pierdea simțul realităților, nemaierceperându-le decât prin incoerențele visului. Din Norfolk la apusul soarelui nu luă cu ea decât imaginea unor mari veliere decupate pe un cer ce bătea în roșu și, la colțul unei piețe, fațada din cărămidă înnegrită a unei case vechi. Ici și colo, se aprindeau becurile de gaz care nu-i dezvăluiau decât confuzia unei mulțimi vorbind și strigând într-un du-te-vino de neînțeles. Trăsura mergea la trap pe străzi zgomotoase, apoi o apucă pe un bulevard mai liniștit și, în sfârșit, pe un drum tăcut, iar Elizabeth fu șocată când caii începură să gonească într-o beznă din ce în ce mai

deasă. Felinarele trăsurii o împiedicau să vadă peisajul la ieșirea din oraș, dar avu dintr-odată senzația unei prezențe așteptate de săptămâni în șir, misterioasă și familiară în același timp: răcoarea pajiștilor la apropierea nopții, miresmele ce urcau din pământ și care nu erau altceva decât simpla și minunata lor răsuflare.

Câteva clipe retrăi bucuria copilăriei regăsite, iar privirile ei căutau prin întuneric culoarea ierburilor, neclintirea prietenoasă a copacilor, dar nu deslușea aproape nimic, în ea nu se însuflețea decât fericirea dispărută din anii dinaintea suferinței, iar lacrimile ezitau curajos în colțul ochilor larg deschiși.

Și deodată, strălucirea brutală a luminilor, vocile spărgând tăcerea; era scuturată blând cu râsete puternice:

– Doarme! Elizabeth, am sosit, hai să coborâm din trăsură.

Micul oraș Suffolk nu dispunea de hoteluri de lux, dar niște odăi bune fuseseră rezervate într-un han spațios, cum era la modă pe vremea lui Jefferson. Lungă și scundă, cu un acoperiș de olane roșii, casa, văruiată în alb, era împodobită cu un portic cu două coloane și cu o firmă pe care se puteau citi cuvintele: *Ye Olde Virginia Tavern**.

Cina fu servită într-o sală cu tavanul jos, luminată cu gaz. Dintr-odată, speranța din sufletul Elizabeth se năru, căci se aștepta la o petrecere neîntreruptă de la un capăt la altul al călătoriei. Și iată că decorul era trist. Dar fața de masă era albă, iar hrana plăcută. Li se aduse pâine din făină de porumb cu unt și pui fript. Urmă o știucă de proporții impunătoare. Rămasă într-o atitudine elegantă în formă de S, care presupunea o agonie în apa clocotită, sta cu capul întors spre tânăra englezoaică, privind-o cu ochi răi și cu gura căscată. Un strat din nenumărați cartofi mici, albi și rotunzi ca niște bile îi alcătuia ca un soi de saltea capitonată. Totul dispăru, fiind socotit bun, în ciuda complicațiilor spinării. O sticlă de vin de Pouilly fusese pusă pe masă. Venea chiar din pivnița din Savannah a unchiului Charlie și doar el singur se cinsti. Cele două scoțience vedeau într-asta unul din acele păcate pe care trebuie să le treci cu vederea bărbaților. Elizabeth nici măcar nu știa de existența vinului de Pouilly și n-avea niciun fel de încredere în el. La drept vorbind, lumea întreagă nu-i stârnea niciun fel de încredere de când călcase în hanul acela, iar dezamăgirea ei era atât de vădită, încât Charlie Jones hotărî să-i descrețească fruntea:

(* La vechea tavernă din Virginia (engl.).)

– De vreme ce știi cine e tânărul navigator sosit prin părțile astea în 1607, John Smith, am să-ți povestesc aventura lui cu preafrumoasa Pocahontas.

– Charlie, nădăjduiesc că-i vorba de-o istorie decentă, spuse Amelia. Vinul îl poate face să se poticnească până și pe cel mai drept dintre oameni.

– Nu te teme, Amelia. Dreptul acesta știe să bea ca un gentleman. Fără să-l urmărim pas cu pas pe John Smith, pornit în căutarea fluviului Chikahominy, destul de departe de-aici, spre nord-est, să spunem că a sosit în chiar regiunea asta, populată de indieni.

– Care din întâmplare erau chiar la ei acasă, spuse Elizabeth brusc indignată, așa cum era totdeauna când auzea doar pomenindu-se despre indieni.

– Grea problemă, făcu Charlie Jones, dar nu torpila frumoasa mea poveste. Reiau deci: John Smith se aventurează prea departe cu soldații lui înarmați cu muschete pe pământurile regelui Powhatan. Indienii îi întind o cursă și-l prind, apoi îl aduc în fața șefului lor, înconjurat de războinicii lui. Powhatan îl condamnă la moarte. Silit să îngenuncheze, apoi să-și pună capul pe o piatră, John Smith așteaptă...

– Curajos, zise Elizabeth. Englez, în ciuda sorții vitrege.

– ...așteaptă curajos să se abată pe creștetul lui ciomegele cele grele ale indienilor, care-l vor face zob.

– Charlie, te implor, interveni Amelia, nu în timpul cinei.

– Îmi cer scuze, dar faptele sunt fapte. Prin urmare, ciomegele s-au și ridicat, doar cât ai clipi o să mai treacă până să se-abată, când cea mai încântătoare și tânără indiană din lume se ivește disperată și, asemenea unei săgeți, îngenunchează dintr-odată lângă osândit, căruia îi ia capul în minunatele ei brațe goale...

– Câți ani să fi avut eroina ta? întrebă Amelia pe un ton aspru.

Luat pe neașteptate și încurcat, Charlie Jones răspunse:

– Treisprezece.

Fără o vorbă, Amelia apucă sticla de vin de Pouilly și-o puse în așa fel încât să nu mai fie la îndemâna povestitorului.

– Și mai departe? întrebă într-un glas Elizabeth și Miss Charlotte.

– Mai departe s-a întâmplat că ciomegele nu s-au mai abătut, iar regele Powhatan i-a acordat iertarea. A mers până într-acolo, încât i-a

îngăduit lui John Smith să-i exploreze pământurile, cu condiția să n-o facă în scopuri de cucerire. Asta a ținut un an.

– Și Pocahontas s-a măritat cu John Smith, sugerează Elizabeth cu voce timidă.

– Nu s-a măritat, ci l-a iubit.

– Charlie, zise Amelia, nu-mi place întorsătura pe care o ia povestirea ta, încalcă legile bunului gust.

La rândul-i, Miss Charlotte îndrăzni și ea să pună o întrebare:

– De unde știi că l-a iubit?

Imperturbabilul povestitor continuă:

– Descoperind că regele, tatăl ei, bănuitorul Powhatan, nu-l lăsase în libertate pe John Smith decât ca să-i întindă o cursă, îl înștiință pe străinul îndrăgit de ea și-i salvă viața pentru a doua oară. Dar nu cu el s-a măritat, ci cu altul.

– Cu altul? se miră Elizabeth.

– Cu unul din tovarășii lui John Smith: John Rolfe. Mai târziu, s-a dus în Anglia, unde a fost primită cu cinstirea cuvenită unei fiice de împărat indian. Nimic n-a fost precepuț pentru a aduce cinstire sângelui regesc ce-i curgea în vine, grației și frumuseții ei.

– Charlie, îl întrerupse soția, e timpul să mergem cu toții la culcare.

Cina s-a sfârșit.

– Închei, i se răspunse cu hotărâre. Fata a trecut la creștinism chiar aici, în Virginia, și multe din cele mai bune familii ale Uniunii se mândresc că descind din ea. Cea mai aleasă aristocrație din America pretinde a coborî din indianca Pocahontas.

– Ar fi trebuit să se mărite cu John Smith, observă Elizabeth.

– Fie că-i vorba de bărbat, ori de femeie, gemu încetișor Miss Charlotte, cineva trece totdeauna pe lângă fericire.

Capitolul LXXIV

A doua zi dimineață, vizitară la repezeală orașul Suffolk, mărșindu-se numai la strada principală. Dreaptă și lungă, aceasta își datora frumusețea unor copaci solemn aplecați peste rândurile de case modeste. Mici grădini întreținute cu grijă se întindeau ca niște covoare multicolore, contribuind la calitatea aspectului general. Aproape în fața

hanului însă, o casă cu o înfățișare deosebită era împodobită cu coloane albe ce proclamau apartenența la Sud, iar cele două etaje, cu ferestre înalte, situau casa aceasta pe un loc aparte față de cele obișnuite.

– E locuită de una din cele mai vechi familii, îi spuse unchiul Charlie Elizabethei, iar ușa asta nu se deschide oricui. Țin să adaug că în Virginia n-o să întâlnești obsesia nobiliară pe care ai văzut-o într-altă parte, dar aici domnește cultul mai rezervat al strămoșilor, pe cât de profund, pe-atât de tăcut. Umbra liniștită a platanilor oferă o imagine îndecajuns de corectă a ceea ce poate însemna acest cult. Numai decît vom porni spre Petersburg. Ne va lua o zi întreagă, dar o să ne oprim în drum. Pentru că vreau să-ți arăt Smithfield, care nu-i departe de-aici. Facem însă un ocol care o să ne ia o oră. Îți spune ceva numele ăsta de Smithfield?

– Firește: templul jamboanelor din Virginia.

– Necruțătoare memorie a vârstei de șaisprezece ani... Ar fi trebuit să aruncăm un ochi și spre Marea Mlaștină Întunecoasă, care aproape că-i aici, la ușa noastră. E regina tuturor mlaștinilor din America, cea mai întinsă, cea mai sinistră, cea mai misterioasă.

– O descrii în culori atît de atrăgătoare, încât îi vine omului chef să se azvârle de-a dreptul în ea.

– Crezi că mai e nevoie să ne deranjăm? Purtăm cu toții în noi o Mare Mlaștină Întunecoasă. Dar să lăsăm gluma. Ai s-o vezi într-o bună zi, de vreme ce ai ajuns să locuiești în Virginia. Acum n-avem timp. Soția mea n-are decît un gând, să a jungem odată, să a jungem, să se vadă în casa bătrânească și să nu se mai clinească de-acolo. Așa că, pricepi... Pornim numai decît spre Petersburg. Uită-te bine la peisaj.

O jumătate de oră mai târziu, Elizabeth se afla iarăși așezată lângă Miss Charlotte, în trăsura ce porni la trap, îndreptându-se spre nord. Un voal înodat sub bărbie era pus peste pălăriile celor două scoțience, iar Charlie Jones, cu fața înfloritoare și zâmbetul pe buze, ținea mîna soției lui într-a sa.

Năucită încă de graba plecării, fata urmă sfatul lui Charlie Jones, pîndind în peisaj minunățiile făgăduite, dar ogoarelor de cartofi le urmau altele de sfecelă, și dezamăgirea i se prefăcea încet în ciudă cînd, dintr-odată, zări o întindere necuprinsă plină cu frunze lungi și mari de un verde-nchis, aplecate spre pămînt sub propria lor greutate. Se clătinau agale în bătaia vîntului, plantația întreagă pîrînd din această cauză oarecum însuflețită.

Se întoarse spre vecina ei:

– Tutun, zise ea laconic. Oroare, țigări de foi, pipe, oroare.

– Una din bogățiile statului nostru, o corectă unchiul Charlie. Admiră frumusețea firunzelor astea mari ce parc-ar saluta pe cineva.

Elizabeth nu admiră deloc și hotărî să-și țină ochii închiși. Vederea fericirii conjugale ce înflorea în fața ei o sâcăia, fără ca ea să-și dea seama. Încerca senzația tulbure a unei lipse de decență ce-o azvârlea în ea însăși – într-o somnolență plină de silă.

Trecu un timp, când simți că i se atinge mâna și, trezindu-se, îl văzu pe unchiul Charlie zâmbindu-i:

– *England*, îi zise.

Speriată, fata văzu deodată o întindere mare și unduitoare coborând spre o apă mărginită de sălcii. Vântul culca iarba înfiorată și, în depărtare, petece de pădure puneau pe verdele profund al pajistilor mari pete negre, răzlețite ici-colo. Doar întinderea aceea nemărginită și făcea ca peisajul să-ți dăruie senzația unei libertăți neîngrădite. Coline îl împresurau în depărtare cu o ușoară linie albastrie ce se contopea cu marginea zării, dispărând în ea.

De emoție, fetei i se puse un nod în gât, dar izbuti să se stăpânească și spuse numai:

– Seamănă, într-adevăr.

Devenind mai atentă, se strădui să-și întipărească totul în minte, ca apoi, în amintire, să se cufunde în voie în aceste priveliști. Ici și colo, în singurătatea aceea, zărea câte-o turmă de oi păscând nu departe de câte-o fermă, și dintr-odată își dădu seama că până și pământul de pe drum era de un roșu aprins, ca al ruginei, asemeni unui strigăt de biruință.

Încet, prinse să se înfiripe în ea intuiția unei iubiri trupești pentru această nouă țară. Niciuna din micile ferme răspândite prin peisajul de țară nu scăpă privirii ei, dar fu cuprinsă de-o mirare plină de admirație în fața nesfârșitelor bariere ce însemnau hotarele ogoarelor. Păreau făcute la întâmplare, din trunchiuri de copaci încrucișate, iar unele alunecaseră, zăcând pe jos, în timp ce altele stăteau în poziție paralelă ori pe jumătate aplecate, sprijinindu-se de suratele lor de la barierele vecine. În încâlceala acelor hotare improvizate se ghicea o tradiție seculară ce se impunea printr-o fantezie plină de neașteptat. Nici urmă de dezordine, ci doar un dispreț mândru față de orice simetrie titirită.

Următoarele două zile au adus mai mult cu un galop decât cu o călătorie.

Pe cât de blândă pe-atât de neînduplecată, Amelia nu îngăduia opririle în orașe decât pentru popasul de peste noapte. Străbătut în goana mare, Petersburg își păstră casele istorice pentru vizitatorii curioși. Au trecut ca vântul prin vechile cartiere, unde înfățișarea nobilă a caselor cu coloane amintea de timpurile splendorii engleze.

La fel și prin Richmond, cu bulevarde elegante, oraș ce îndreptățea titlul de capitală, cu grădinile lui mari înconjurând case cu coloane albe, strălucitoare, și năpădite de tufele de laur și de magnolii. Fugeau toate, ca o vedenie fericită. Mesele le luau în hanurile de prin împrejurimi, unde agitația deșartă a orașelor nu primejduia să tulbure sufletul sensibil și meditativ al noii căsătorite. Odihna de după prânz și-o făcea în profunzimile capitonate ale caleștii, la umbra unei umbrele de soare ținută în loc de către o vigilentă mână maritală.

Ghemuită asupra ei înseși, Miss Charlotte dormea în colțul ei cu acea grație felină ce-o făcea atât de înduioșătoare datorită fragilității întregii ei persoane, în timp ce Charlie Jones, stând drept, își întorcea într-o parte și-ntr-alta fața-i roză de zeu grec, cumva cam trecut. Doar gravitatea lui îl salva de ridicolul misiunii de port-umbrelă, rol pe care-l accepta cu supunere.

În goana aceea smintită în care zilele și nopțile se amestecau, Elizabeth nu se mai regăsea. N-ar fi știut să spună pe unde mersese de când plecase din Savannah. Numele de orașe mari și mici i se încălceau în minte, încât până la urmă totul îi deveni indiferent, în ciuda dorinței ei innăscute de-a învăța și de-a ști. Natura o împăca cu ea însăși, dăruindu-i pacea, căci desfășura cu generozitate pajiști, apoi se iviră pădurile cele mari cu profunzimi de vrajă. Uneori, oamenii de pe drum le făceau un semn prietenesc acestor călători grăbiți. Elizabeth avea să-și amintească multă vreme de un tânăr care săpa pământul roșu de pe un ogor. Purta pe creștet o pălărie mare de paie cu borurile zdrențuite și, văzând că fata cea frumoasă îl privește, își smulsc jalnica pălărie, pe care-o flutură vesel. Totul ținu doar cât răstimpul unei străfulgerări, dar Elizabeth fu izbită de gestul lui, știind prea bine că fața tânărului avea s-o urmărească luni în șir, pierdut pentru totdeauna, cu zâmbetul și chipul lui ars de soare.

Se gândi la Jonathan. Nicio legătură între el și tânărul acela necunoscut, dar atât unul, cât și celălalt stârneau în ea la fel de violent dorința nebiruită de-a iubi. Nu-l trăda pe Jonathan, dar suferea văzând la marginea unui drum un băiat care-o saluta în trecere, plin de bucuria de-a trăi, și până și biata lui pălărie de paie sporea în felul ei o chemare absurdă și încântătoare.

Instinctiv, își întoarse privirea spre Amelia, ațipită, și unchiul Charlie, cu umbrela în mână, și se rușină de întrebarea ce-i venea în minte: la asta ducea dragostea? Gânduri nedeslușite o tulburară: avea sub ochi însăși imaginea căsătoriei perfecte, și se cutremură.

Ca și cum i-ar fi ghicit gândurile, dar cam anapoda, unchiul Charlie îi făcu semn din mâna liberă să se-apropie. Aplecată spre el, îl auzi șoptindu-i la ureche:

– Și tu o să fii fericită într-o bună zi.

Dădu politicos din cap, apoi începu iar să privească peisajul. Georgia și bogăția culorilor ei scânteietoare i se păreau din ce în ce mai departe. Ceea ce oferea Virginia se reducea la tonurile mai serioase ale pădurilor, ale grânelor și ierburilor, sub un cer lipsit de strălucire, nota de magnificență fiind pusă de vigoarea roșie a argilei.

Capitolul LXXV

Sosi în sfârșit ziua, sosi clipa când goana cailor se domoli. Cerul era plin de-o necuprinsă tăcere. Trăsura o apucă pe o alee mărginind o pajiște uriașă, ce se-ntindea departe cât vedeai cu ochii.

Elizabeth privi. Se aștepta la o venerabilă locuință din cărămidă întunecată, ascunsă pe jumătate de iederă, precum cele din țara ei. Văzu în schimb o casă din lemn de culoare cenușiu-deschis și un acoperiș din olane roșii, dar casa asta era o persoană. Nu-i trebui decât o clipă pentru a o simți drept în străfundul inimii și o iubi așa cum iubești un om.

Ceea ce vedea i se păru la fel de simplu ca un desen de copil. Două case ascuțite, una la dreapta, alta la stânga unui corp de clădire ceva mai retras, ce le unea între ele. În partea de jos a fiecăreia dintre case o fereastră ieșită în afară, iar deasupra o fereastră cu obloane, prin ale cărei geamuri se vedeau perdele albe ridicate într-o parte, iar sus de tot, sub pinion, o ferestruică, fără îndoială cea a unui pod.

Parcă ar fi locuit acolo, îi cunoștea toate ungherele, se plimbase peste tot. Era o casă în care oricine și-ar fi putut petrece copilăria, oricine ar fi putut-o vedea și și-ar fi regăsit amintirile, amintirile ce-i aparțineau numai lui, cele ce sunt atât de vechi, încât limba nici nu le poate cuprinde.

Venind lângă ea după ce coborâseră, Charlie Jones o văzu pradă incântării.

– Și tu ai înțeles, spuse. Casa asta cucerește totdeauna inimile simple. Niciodată n-o să te simți singură între pereții ei.

– Ce nume are? întrebă Elizabeth.

– Marea Pajiște. Cu mult înainte de revoluția din '76, peluza asta era un teren de curse, unul din cele mai mari din Virginia. Au avut loc hărțuiri pe-aici și au răsunat împușcături în timpul Războiului de Independență, apoi s-a dat o bătălie, iar casa care se afla aici a fost rasă. Tatăl primei mele soții a pus să se construiască alta, așa cum o vedea el, mai simplă, o casă de țară, cea pe care o ai în față.

– Dar prima?

– O, prima era în stil elisabetan, din cărămidă frumoasă de la noi, de culoare roșu-închis, îmbrăcată toată în frunziș. Dar de ce-ai devenit serioasă dintr-odată? Doar zâmbeai... Nu ești mulțumită?

– O, ba da, unchiule Charlie, numai că visam.

– Poate că știi, copiii îi spun Casa viselor.

– Mi s-a spus la Dimwood – dar de ce?

– Știi și eu? Casa la care visezi, desigur, copiii au motive numai de ei știute, pe care nu le spun celor mari și pe care până la urmă le uită. Dar hai înăuntru.

Un mesteacăn se înălța spre cer, depășind cele două pinioane, în fața corpului de clădire mai retras. Acolo se deschidea o verandă ascunsă în umbră, între cele două case.

– Venim aici când e prea cald. Aducem pemițe pentru doamne. O să ai și tu o pemiță a ta și un evantai din frunză de palmier, ca și celelalte doamne. În general, nu ne spunem nimic, ne facem vânt. Băncile sunt tari. Viața la Marea Pajiște e de-o simplitate spartană. Soția mea a dus aceeași viață în tinerețea ei, în Scoția. A venit aici să-și îngrijească verișoara bolnavă. Care era soția mea. Fac amândouă parte din același clan, n-am ieșit din familia Douglas. Vino.

Împinse o ușă și pătrunseră amândoi într-o încăpăre de proporții modeste, care nu avea altă sursă de lumină decât ceea ce străbătea prin perdeaua albă de tul.

– Dacă dai la o parte perdelele, ai să recunoști unul din *how-window*-uri.

– Și, bineînțeles, există niște banchete lungi care dau ocol pereților pe dinăuntru.

– Da, dar de unde știi?

– Așa s-a făcut totdeauna în Anglia.

– Ai dreptate.

Se duseră până la *how-window*.

– Vezi perna aceea lungă și plată? Doamnele se așază acolo ca să-și bea cafeaua când e ora cafelei. Domnii stau în picioare și spun lucrurile ce se spun de regulă în asemenea cazuri.

Elizabeth dădu una din perdele în lături și scoase un strigăt.

– Unchiule Charlie, vreau să locuiesc aici câte zile oi avea.

Fără o vorbă, veni și el în spatele fetei, uitându-se la peisaj, încercând să-l vadă prin ochii ei, pentru prima oară, în toată prospețimea noutății lui. Nu izbuti. Numai fata i-l putea dezvălui.

– E chiar atât de frumos? întrebă încetișor.

Elizabeth șovăi.

– Frumos, da, dar mai e ceva.

De-acolo unde se afla, stând în genunchi pe banchetă, ca o fetiță, vedea coroana întunecoasă a unui copac uriaș, al cărui vârf se înălța atât de sus, încât trebui să-și dea capul pe spate ca să-l vadă. Uriașul acela creștea la oarecare distanță de casă, pe pajiștea pe care-o atingeau cu crengile cele mai de jos.

– Frumosul copac negru veghează asupra Marii Pajiști, spuse Charlie Jones. E un cedru din Liban. Stă acolo ca o ființă ce-ar apăra colțul acesta de țară. Cred că are vreo sută de ani. Putea fi văzut aici pe când era foarte tânăr, în timpul casei bătrânești. De-atunci a crescut întruna. De mai multe ori a fost lovit de trăsnet și și-a pierdut câteva crengi, dar, după cum vezi, se ține bine. Îți place?

– Da.

Și fata privi din nou în depărtare, cu ochii plini de-o curiozitate nesățioasă. La marginea pajiștii deslușea un șir de căsuțe scunde, zugrăvite în galben, și de forme neregulate, care, alături de întinderea necuprinsă de un verde intens, aveau efectul unei dăre de soare.

– E un sat? întrebă.

– O, nu! Cea mai mare parte din case, cea din mijloc, era pe timpul tinereții mele o școală. A fost alungită de-o parte și de alta, apoi i s-a adăugat o aripă cu două etaje. Ar trebui să fie îngrozitoare. Și e încântătoare. Niște rude ale primei mele soții au venit și s-au instalat acolo când ne-am căsătorit noi. Țineau cu orice preț să plece din Scoția.

– Și pe urmă?

– Casa e plină de veri. Ai să-i vezi.

– De ce nu locuiesc aici?

– Greu de spus, greu de spus. Chestiuni de familie, Elizabeth, un adevărat viespar! Regula e să nu pui întrebări, aici ca și în Anglia.

Fata își mușcă buzele, fără să spună nimic. Căsuțele cele galbene, pe care Charlie Jones le găsea încântătoare, o stinghereau. De n-ar fi fost ele, pajiștea i s-ar fi părut straniu de familiară, și era incredințată că o mai văzuse, dar joaca aceea de-a amintirea cu timpul o tulbura și nu-i plăcea decât pe jumătate. Încercase aceeași emoție pe drumul de la Dimwood la Savannah. Mai puternică decât toate rămănea însă neplăcerea pe care-o resimțea în casa cu două pinioane simetrice. Nu putea îndrăgi o casă atât de nouă și ajunsese să se întrebe dacă dinspre familia tatălui ei vreun grăunte de nebunie ereditară nu era pe cale s-o atingă. Nu voia să fie o persoană stranie. În starea asta de ușoară rătăcire, auzi vocea unchiului Charlie:

– Că doar n-o să stăm aici să ne pierdem timpul, uitându-ne la fostul teren de curse. Am să te călăuzesc puțin prin casa asta, care de-acum înainte e a ta pe cât e și-a noastră. E mai încăpătoare decât pare, iar copacii care o înconjoară întunecă puțin camerele de jos.

Elizabeth îl urmă și i se păru că pătrunde într-o pădure fermecată. O lumină slabă îi îngădui mai întâi să vadă de-a lungul pereților rafturi cu cărți întrerupte de jilțuri îmbrăcate în catifea roșie, greoaie, și cu lemnul frumos lucrat. O altă încăpere era ceva mai puțin severă. Căci se putea vedea o canapea îmbrăcată într-o husă de pânză de culoare deschisă. Lată și joasă, se adâncea la mijloc ca fundul unei bărci, îmbiind la odihnă. Dar mai era și-o masă rotundă acoperită cu o tapiserie verde oliv, pe care se afla o *Biblie* mare, de familie, legată în piele de culoare închisă și prevăzută cu o ferecătură de oțel. Niște ochelari uitați acolo îți spuneau, așa cum spun lucrurile, mica lor poveste, alături de mai multe scrisori pe jumătate scoase din plic. Totul te ducea cu gândul la un rebus, impresie accentuată de portretul unui

personaj enigmatic, îmbrăcat în negru până la bărbie, dar cu fața sinistru luminată de un zâmbet îndoielnic. Îi privi trecând, iar fata avu senzația neplăcută că-i urmărește din priviri.

– Cine e? îl întrebă pe Charlie Jones.

– O rudă din partea soției mele. Prezbiterian din Scoția.

Un coridor împodobit cu peisaje colorate îi făcu să dea repede o raită prin capitalele Europei, apoi îi duse într-o parte a casei unde soarele după-amiezii se cernea prin frunzișul ușor al mestecenilor. O sală înaltă și spațioasă o impresionă atât de mult pe fată, încât rămase ținută de locului lângă ușă, întrebând:

– Unde ne aflăm?

– Curioasă întrebare, Elizabeth. Ne aflăm în însăși inima casei.

O masă grea de stejar ocupa încăperea aceasta în toată lungimea ei, înconjurată de vreo patruzeci de jilțuri roșii, asemănătoare celor văzute de Elizabeth cu o clipă mai înainte. Impresia pe care ți-o făcea era de plictis strașnic, caracteristică încăperilor ce nu trăiesc decât timpul cât ține-o masă, în zilele de mari recepții, pe când toate scaunele acelea cu spătarul drept și sculptat cu mai multă răbdare decât gust făceau să-ți apară în față o adunare de judecători neînduplecați.

– Nimeni niciodată nu calcă pe-aici, zise Charlie Jones. Odinioară, pe vremea socrului meu, se dădea un banchet o dată pe an, în cinstea celor din clanul Douglas. Veneau din toate părțile. Charlotte își amintea. Dar bătrânul domn a murit și totul s-a terminat. Decorul e somptuos și lugubru. Negrilor le stârnește spaima.

– Dar ce anume îi sperie?

– Îi sperie închipuirea lor, adică nimic, dar jură că în noaptea de 1 noiembrie fiecare jilț e ocupat, în afară de unul. Unul din scaune rămâne liber, dar nu de fiecare dată același. Te amuză prostiile astea?

– Mărturisesc că da, fără să cred în ele.

– Pe fiecare jilț, așadar, cu excepția unuia, stă un personaj în haine cernite. Morți sau vii? De unde să știm? Așteaptă.

– Așteaptă pe cine?

– Pe cineva. Știi și eu? Poate că pe diavol. Și cum nu vine nimeni, așteaptă până în zori și în clipa aceea, dintr-odată...

– De ce te oprești, ca să râzi de mine?

– Oarecum, e ceva mai presus de puterile mele... În sfârșit, așteaptă și, deodată, nimic, nu mai sunt aici.

Elizabeth răsă scurt și nervos:

– A avut vreodată cineva curajul să intre și să se așeze pe scaunul rămas gol?

– Da. Am cuvântul tău că o să păstrezi taina?

– Da.

– Cei din clanul Douglas nu se tem de nimic, nici chiar de diavol.

Unul dintre ei a intrat. S-au ridicat cu toții, cu acea politețe tradițională a clanului lor.

– Toți cei din clanul Douglas?

– Toți. El a salutat și s-a așezat.

– Și pe urmă?

– Pe urmă, de cum s-a crăpat de ziuă – nimic.

– Dar e cumplită povestea asta! Douglas cel viu a dispărut și el?

– Așa spun negrii. Dar persoane mai bine informate susțin că a fost găsit singur, șezând la masa cea lungă, și că ar fi murit peste ani de zile, la Washington, în ceea ce americanii numesc un stabiliment. Americanilor le sunt pe plac eufemismele. Înțelegi?

– Cât se poate de bine, dar în felul ăsta strici o poveste frumoasă.

Dispărut fără urmă ar fi fost mai palpitant.

– Pui de englezoaică feroce ce ești! Se știe numele celui tânăr Douglas.

– Tânăr? Ce păcat!

– Nu-i așa? și pe deasupra un băiat de mare viitor, dar ambițios. Vezi tu, e primejdios să te-așezi pe locul diavolului.

– Cui i-ar veni o idee atât de smintită?

– Lui i-a venit, și să știi că n-ai dreptate: e un loc foarte râvnit de mărimile acestei lumi, un loc pe cinste pentru oamenii de stat, președinți, prim-miniștri, jongleri ai marii finanțe, regi ai presei mondiale, președinți ai curților supreme de justiție, predicatori de renume, toți cei care țin în mână o umbră de putere. „Acestea toate ți le voi da ție, de cazi înaintea mea și mi te închini.”

Elizabeth tresări.

– Asta-i spune Satana, în pustie, Mântuitorului, ca să-l ispitească.

– Îți închipui că eu nu m-am gândit la asta când, la treizeci și opt de ani, m-am văzut stăpân pe una din cele mai mari averi din America?

Fata îl privi, uluită de cuvintele lui stranii. Se potriveau atât de puțin cu chipul celui om cu fața roză, înfloritor în fericirea acestei lumi...

– De unde vin banii? o întrebă el deodată.

– Nu știu...

– Nici eu. Atunci când n-ai, îți închipui că pică din cer în clipele de restriște. Când ai prea mulți, îți pui uneori întrebarea asta, ca într-o străfulgerare.

– Bietul Douglas care a înnebunit nu voia decât să știe ce se petrece la masa asta.

– Ce anume? Ceea ce-și spun morții pe limba lor, cea pe care Shakespeare o numește *gibberish*? N-a spus nimic, a tăcut până la capătul zilelor, dar trebuie să fi aflat ceva. Hai sus să-ți vedem camera. E chiar deasupra.

Lăsând sala cea mare umbrelor ei, o apucară pe o scară atât de îngustă, încât părea făcută pentru copii, și tot la fel, încăperea în care pătrunseră o surprinse pe Elizabeth prin strâmtimea ei. Charlie Jones n-avea decât să ridice mâna ca să atingă tavanul, ceea ce și făcu cu un zâmbet.

– Întreg etajul e ca o casă de păpuși, spuse el. Bătrânul domn a desenat planul casei și voia să dea o înfățișare arătoasă încăperilor de la etaj, fără să înalțe acoperișul. Arhitect amator, dar își urmărea ideea. În schimb, noi am vrut să facem din camera asta cea mai primitoare cameră de la Marea Pajiște. Ți place?

Elizabeth își plimbă privirea în jurul ei:

– O să-mi placă, și adăugă: poate chiar prea mult.

– Curios. Ai aceeași reacție ca toți cei care pătrund aici. Mai întâi se întreabă. Afecțiunea vine mai pe urmă și sporește întruna.

Pe fereastra deschisă, Elizabeth privi în depărtare, dincolo de toată întinderea cea verde, până în zarea subliniată printr-o dungă albăstrie de către un lanț de coline. Copaci sădiți la întâmplare umbreau un drum asemeni unei panglici roșii.

– Tăcerea, spuse dintr-odată, fermecată.

– Da, totdeauna a învăluit casa. E atât de adâncă, încât uneori ai dori să auzi zgomot de trăsură. Tăcerea naturii. Niciun sunet nu ajunge până aici, în afară de șoapta vântului și uneori de foșnetul brazilor la apropierea furtunii.

Văzu în cameră mobilele din lemn de culoare deschisă, fotoliul-balansoar cu spătarul nespuns de mare și, într-un colț, ferit de lumină, patul cu perdele albe. Totul râdea în încăperea ce respira bucuria copilăriei.

Pereții zugrăviți într-un verde palid erau plini de gravuri naiv colorate, numite pe vremuri „panorame“, în care se vedeau străzi și grădini din orașe străine, cu cerul de un albastru îndrăzneț și cu oameni ieșiți la plimbare în haine de modă veche, ca niște păsări cu penele pestrițe.

Elizabeth se uita când într-un colț, când într-altul, ca pentru a-și imagina cum avea să fie viața ei între pereții aceia. Decorul încântător spunea multe. „Prin urmare, asta crede el despre mine...” Gândul ăsta rostit în sine a ei o țintui în mijlocul camerei.

Văzând-o pe gânduri, Charlie Jones își luă tonul lui jovial și-o întrebă:

– Îți închipui cumva că tăcerea ta nu-i la fel de grăitoare ca o carte cu poze? Te afli aici într-o cameră de fetiță, dar în aripa dinspre nord a casei există camere somptuoase pentru adulți, înalte, serioase, care îndeamnă la meditație. Un cuvânt, un simplu gest din partea ta, și te instalăm acolo. Vreau să fii fericită la Marea Pajiște.

– Deocamdată rămân aici, zise cu hotărâre. Dar camera e atât de micuță, că nu prea văd unde o să-mi pun bagajele, cufărul cel mare.

– Într-o încăpere alăturată. Vezi ușa asta?

O vedea.

Scurt și precis, dialogul era gata să ia sfârșit, când Elizabeth puse o ultimă întrebare:

– Mi-ai spus că actuala casă se află pe locul castelului distrus, nu-i așa, unchiule Charlie?

– Întocmai, și?

– În ce parte a castelului m-aș afla acum, dacă ar mai fi în picioare?

– În mijloc, exact deasupra sălii străjerilor. Te deranjează?

– Cătuși de puțin. Aș fi mai puțin stingherită de zgomotul străjerilor vii decât de cei patruzeci de membri ai clanului Douglas, morți și vorbind cu diavolul în *gibberish*-ul lor!

Cuvintele astea ce-i scăpară și pe care le rosti dintr-o răsuflare o făcură să roșească puternic.

Unchiul Charlie izbucni în râs.

– N-ai de ce te teme nici dinspre unii, nici dinspre ceilalți. În orice caz, soția mea are de gând să poruncească să se închidă ușa cu cheia în noaptea de 1 noiembrie.

Din nou Elizabeth se simți ispitită să spună ceea ce nu voia, și întreaga curiozitate morbidă a copilăriei îi veni în ajutor:

– Și dacă cineva te-ar provoca să petreci o clipă în sala străjerilor, în noaptea de 1 noiembrie ce va veni?

– Aș pune la cale o mică petrecere, răspunse el fără să se tulbure.

Pusă la punct, fata răsese fără să răspundă. Unchiul Charlie continuă:

– De ce să ne jucăm cu morții? E mult mai amuzant și mai profitabil să ne jucăm cu cei vii.

– Unul singur dintre cei vii mă interesează – și-o știi.

– În clipa asta e departe, plutește spre Europa...

– O să se-ntoarcă.

– ... șiu, dacă pot spune așa, nu plutește singur.

– Știi și asta, dar am făgăduiala lui.

– În cazul ăsta, nu-mi rămâne decât să tac. Cei tineri nu-i ascultă niciodată pe cei vârstnici și uneori nu greșesc. Dar ia aminte la un lucru și vârați-l undeva în mintea ta ticsită de vise.

Elizabeth îi aruncă o privire rugătoare:

– Ce mai e, unchiule Charlie?

– Teme-te ca viața să-ți îndeplinească ceea ce ceri. O cunosc, e vicleană și rea.

– Cer fericirea și-l vreau pe Jonathan.

– Și soția lui îl vrea și-l ține.

O tristețe de nespus se zugrăvi pe fața fetei, ca o umbră ce-ar fi năpădit-o până la ochi și, cu o voce schimbată, rosti câteva cuvinte:

– Cum poți să-mi spui asemenea lucruri într-o zi atât de frumoasă...

Unde-i făgăduiala dumitale de fericire? Făgăduiala făcută în fața casei dumitale din Savannah?

Nemișcat în fața ei, Charlie Jones așteaptă o clipă:

– Iartă-mă, spuse.

– N-am de ce să te iert. Orice ai spune, nu sunt în casa mea. Nici aici, așa cum nici la Dimwood nu eram.

Față în față amândoi, se priviră în tăcere. Deodată, Elizabeth exclamă:

– Oh! spune ceva, unchiule Charlie! Mă stingherești îngrozitor dacă stai așa în fața mea, ca un judecător.

– Elizabeth, îi spuse grav, n-ai înțeles nimic. Și cei de la Dimwood, și noi te iubim foarte mult...

– Mereu mi se spune așa, ca să mi se închidă gura, și la ce-mi folosește mie că sunt foarte iubită, dacă cel pe care-l iubesc foarte mi-e luat de o alta?

Charlie Jones continuă pe același ton calm:

– ... și pentru că te iubim foarte mult, tremurăm pentru viitorul tău.

Tu nu-ți dai seama, dar stârmești iubire.

– Nu începe iar, te rog.

– Păi, atunci să facem pace, vrei?

Și cu acea lipsă de onestitate a bărbatului care se știe irezistibil, era gata să apeleze la zâmbetul cel mai mângâietor din arsenalul lui amoros.

Răspunsul îi veni pe loc, sub forma unei priviri ce-l îngheță.

– Aparțin pe de-a-ntregul lui Jonathan, unchiule Charlie.

Lovitura îl izbi în plin, încât Charlie Jones își feri capul îndărăt, ca și cum ar fi primit-o drept în față. Aproape numaidecât, ceva mai roz la față ca de obicei, își veni în fire și spuse pe un ton pățimaș:

– De cumva mi-am închipuit vreodată că ești o fetiță, Elizabeth, în ziua aceea m-am înșelat amarnic. Mai vrei să stai în camera asta, cu decorul ei pueril?

– E într-adevăr singurul hatâr pe care ți-l cer.

– E a ta pentru totdeauna! exclamă el cu un râs răsunător, care suna fals.

Cu răceală, fata îi spuse:

– Ești bun să poruncești să mi se aducă bagajele?

De data asta Charlie Jones izbucni:

– Sunt de acord să mă războiesc cu tine un pic, asta mă întinerește, dar acum mergi prea departe, scumpă mititică. Drept cine mă iei? Un portar de hotel?

– Drept un gentleman – de obicei, răspunse Elizabeth cu o blândețe studiată.

– Ești aspră, Elizabeth, semeni cu mama ta, și ea știa să fie aspră, am cunoscut-o bine în tinerețea mea, o admiram, toată lumea e la curent cu povestea asta veche, poate că am admirat-o prea mult...

– Era chiar așa de frumoasă?

– Tot i-a mai rămas ceva, chiar dacă...

– Ceva! îl întrerupse Elizabeth cu un strigăt de protest. Mămica și-acum e foarte frumoasă!

– Știu foarte bine. N-a vrut să vină la Savannah. Eram logodit cu Amelia – draga mea Amelia.

Presimțind că avea să spună ceva deosebit, Elizabeth tăcu mâlc.

– Când tatăl tău a murit și a urmat dezastrul, spuse după o șovăire, de-ar fi voit să mi se adreseze mie... dar din pudoare n-a vrut, i-a scris lui Hargrove, o rudă îndepărtată... A rămas atât de mândră...

Cuprins de o emoție subită, adăugă:

– E o femeie foarte bine mama ta, Elizabeth, să știi.

Fata înălță spre el o față pe care strălucea bucuria copilăriei:

– Cuvintele astea ne împacă, zise ea vesel.

Fără o vorbă, Charlie Jones coborî și porunci să fie urcate bagajele. Apoi se duse să răcnească după pofta inimii în camera cu *Biblia* cea mare de familie sub portretul prezbiterianului scoțian:

– Bătut! șuieră el printre dinți. Și încă de-o copilă de șaisprezece ani! Veșnic același lucru: mai întâi am de-a face cu o fetiță neștiutoare în ale vieții și deodată mă pomenesc în fața mamei, care mă pune la locul meu și mă insultă...

Și bătu din picior.

– Cum de-am fost așa de naiv, încât s-o găzduiesc într-o cameră de copil? Femeia din ea se face simțită de pe-acum. E timpul să se mărite. Am s-o fac fericită în ciuda ei și-a caraghiosului aceluia de Jonathan...

În clipa aceea, *Biblia* familiei primi un pumn zdravăn și scoase un sunet înfundat. Încet-încet, Charlie Jones își veni în fire, se dezbracă de haină, pe care-o puse pe un scaun, și trase de-un cordon făcut din lăntișor roșu.

Se ivi un negru înalt cu fața zâmbitoare:

– Masa Cha'lie.

– Îmi pregătești un *mint julep* și mi-l aduci aici. Du-te.

Rămas singur, se trânti pe canapea. Cufundat în scobitura acelei mobile obosite, cu picioarele puse pe una din părțile ridicate ce slujea la sprijinul mâinilor, își aținti privirile în tavan:

„Slavă Domnului, se gândi, asupra mea nu are cumplita putere pe care cu toată nevinovăția o exercită asupra lui William Hargrove. Nu cunosc latura asta a simțurilor ce-ți dau amețală, dar înțeleg foarte bine de ce Willie nu mai vrea s-o vadă. Ceea ce nu înseamnă că nu devine periculoasă. Nu-i departe ziua când va fi frumoasa englezoaică ce-o să le sucească mințile băieților noștri.“

Și pentru că paharul cu *mint julep* tot nu venea, Charlie Jones întinse o mână în spate și atinse cordonul din lănișor roșu, de care trase de trei ori.

Aproape numaidecât se ivi negrul cel înalt și zâmbitor:

– Yes, Masa Cha'lie.

– Oare nu-ți dai seama, Barnabé, că dacă sunt găsit mort de sete pe canapeaua asta, casa va fi închisă, iar soția mea o să te vândă?

– No, Masa Cha'lie.

– Cum adică, nu'?

– No pent'u că *mint julep* o să vină.

Din nou singur, Charlie Jones își reluă șirul confidențelor făcute spre tavan:

„Din păcate, are ceea ce-i pune pe jeratic pe unii bărbați, răceala domnișoarelor intacte. Ce-i de făcut, și încă o dată, ce-i de făcut? Nu vrea să i se întâmple ceva rău lui Jonathan... Să îndepărtăm gândul ăsta urât. Și-apoi, e însurat și e departe. Iar ca nu ține deloc seama de asta. N-are dram de temperament, ci doar o inimă dogorătoare ca un cuptor.”

Sosirea paharului cu *mint julep* puse capăt acelei meditații tumultuoase. O jumătate de oră mai târziu, Charlie Jones, cu înțelepciune resemnat, se plimba pe sub copacii cei mari și liniștiți de pe lângă casă, fumând un *cigarillo*. Amelia nu-i îngăduia slăbiciunea asta decât afară, iar bucuria de a-i da ascultare era pentru fumătorul incorigibil un rafinament în plus. Plăceri ale jugului conjugal.

Capitolul LXXVI

Elizabeth aruncă o privire în camera cu care comunica odaia ei și zâmbi amuzată. Pereți, dulapuri până la tavan, totul era vopsit în roz.

„Nu mai lipsesc, își zise ea, decât păpușile prin colțuri și ursuleții de pluș.”

Loc straniu, ticsit cu dulapuri pe toți pereții, nelăsând liberă decât o fereastră pătrată care dădea, ce-i drept, spre un peisaj de pădure și de pajiști. Un râu șerpuia prin iarbă. Natura nu avea nimic altceva de oferit în acel colț al Americii, dar fata simți fiorul unui elan de duioșie. Ceea ce căuta de luni de zile descoperirea acolo dintr-odată, răcorindu-i inima și simțurile.

Dând spre șirul de case galbene din marginea pajiștii celei mari, fereastra de la camera ei îi arăta o priveliște de-o blândețe liniștită, dar fără naiva simplitate a acesteia din urmă, ce făcea dintr-o încăpere sacrificată punctul de plecare spre toate visele nostalgiei. Fetei i se păru că-i este dat un colț de Anglie, o părticică, un dar al zânelor.

Clipă minunată, tulburată de războiul făcut de un cufăr cărat până la ea pe scărița cea strâmtă. Se puneau probleme de geometrie în spațiu, însoțite de gemete și injurături. Cufărul domnișoarei englezoaice avea să poată intra pe ușă? Barnabé, care ducea lădoiul pe spinarea lui de titan martir, se jura că nu, dar Betty, care-l urma și-l implora pe Dumnezeu, susținea că la nevoie zidurile se vor da la o parte și, în cele din urmă, cufărul trecu.

Fu pus în mijlocul camerei, iar Betty primi însărcinarea să-l golească. Frântă de oboseala călătoriei în droașca cea veche, dar nu mai puțin zeloasă, totul îi surâdea în viața cea nouă din Virginia, încât persoana ei greoaie sărea pe loc de bucurie. Dulapurile se deschideau spre adâncimi pe care se vedea un tapet cu ramaje, iar bătrâna slujnică ridică brațele cu un strigăt de admirație:

– Don'soa'ă Lisbeth, e mai bine decât la Dimwood!

– Lasă Dimwood-ul în pace și vezi-ți de treabă, i-o reteză Elizabeth, nerăbdătoare. Cobor un pic și vreau ca atunci când mă întorc totul să fie aranjat cum se cuvine.

În clipa aceea, Barnabé încercă să se facă nevăzut, dar fata îl opri cu un cuvânt:

– Tu rămâi aici. Cum te cheamă?

– Ba'nabe, don'soa'ă.

– Barnabé, când cufărul o să fie golit, îl duci jos.

Foarte tânăr, Barnabé mai păstra trăsăturile unui copil zămbăreț, dar ochii lui mari și rotunzi deveniră dintr-odată triști.

– Ce-i cu tine? îl întreabă Elizabeth. M-ai auzit?

– Poate că o să 'ămână aici cufă'ul, don'soa'ă. E g'eu de cobo'ât.

– Barnabé, ești un leneș. Așa cum a urcat, tot așa o să și coboare.

Ai înțeles'?

Cu ce plăcere stranie împrumuta tonul Sudului... De fiecare dată când își dădea seama de asta, Elizabeth era cuprinsă de îngrijorare.

– Al cui ești? îl întreabă ca o zăpăcită.

– Masa Cha'lie m-a cumpă'at de la 'ichmond. T'ebuie să fi avut șaisp'ezece ani.

Își mușcă buzele: întrebarea ci cra prostească. Băiatul nu putea fi decât sclavul lui Charlie Jones. Văzând-o că tace, băiatul avu întru-câtva intuiția stingherelii ei și, cu acea instinctivă complicitate a tinereții, îi veni în ajutor:

– C'ed că Masa Cha'lie o să mă dea doamnei Amelia, da' Ba'nabé 'ămâne aici.

– Ești mulțumit aici'?

– Da, don'soa'ă.

Elizabeth zâmbi, iar băiatul răspunse zâmbind la rândul lui cu întreg șiragul dinților.

– Mă duc, spuse ea, să iei cufărul.

Pe scară, simți că roșește toată de rușine.

„Încă nu știi să le vorbești sclavilor... Oamenii ăștia care sunt cumpărați și vânduți, dăruți ca niște obiecte... Am repezit-o pe biata Betty...”

Era atât de tulburată, că trebui să se așeze pe o treaptă.

„Ce înseamnă asta? Ce înseamnă lumea? Ce înseamnă totul?”

Ridicându-se brusc, coborî cele câteva trepte ce-o duseră drept în fața ușii, iar acolo rămase nehotărâtă. Soarele bătea din plin pe acoperișuri. Niciun zgomot nu tulbura liniștea de la miezul zilei. Decise să se plimbe pe sub copaci și să dea ocol casei, când de departe îl zări pe Charlie Jones fumându-și țigara de foi la umbra brazilor. Elizabeth nu voia să-i vorbească, chiar și după ce-i elogiase mama. Ba tocmai asta o stingherea.

„I-a făcut curte mamei”, își spuse, mirată încă de ceea ce știa de luni de zile. Deodată, trebui să-și înăbușe un hohot de râs la gândul că, dacă mama ei s-ar fi măritat cu el, iar nu cu Cyril Escridge, ea, Elizabeth, i-ar fi astăzi fiică și s-ar numi Miss Elizabeth Jones...

Pentru moment, stătea cu spatele spre ea, foarte tânăr ca alură, elegant și zvelt în costumul lui din pânză de un cenușiu-deschis. Ar fi fost de-ajuns ca ea să se răsucescă și Charlie Jones ar fi zărit-o. Dându-se înapoi cu un pas după colțul casei, îl pândi, curioasă să-l privească în timp ce el se credea singur.

„A fost îndrăgostit de mai multe ori, se gândea fata. Ar trebui să mă înțeleagă și pe mine, faptul că sunt îndrăgostită de Jonathan. Nu-i vina

mea dacă Jonathan e căsătorit, asta nu schimbă cu nimic lucrurile. Nu fi atât de îndărătnic, unchiule Charlie ...”

Personajul în cauză își savura acolo unde se afla *el cigarillo* și se plimba încet încoace și-ncolo prin fața casei. Gândurile i se încrucișau uneori cu ale fetei, fără a se suprapune cu ele, ca într-o tentativă neizbutită de dialog.

„Drăgălașă și micuță Elizabeth, își spunea el, cât de săcâitoare poți fi! Am făgăduit să te fac fericită, dar nu să ți-l dau pe Jonathan. E al alteia. Așa că adio, Jonathan... Oare nu poate fi înlocuit? De ce nu ți s-au aprins călcâiele după un burlac? Dacă băiatul meu ar fi ceva mai seducător! Nu-i băiat rău, dar e-atât de necioplit ca înfățișare... Și totuși, ar fi fost amândoi o pereche foarte izbutită. Ei gata, la ce bun să mai visăm? Situația politică se strică din an în an. Compromisul întârzie războiul. Asta nu înseamnă că războiul nu-i sigur, sigur și absurd. Lipsește pretextul. Se va găsi până la urmă. Constituția nu interzice nici sclavia, nici secesiunea. Dar parcă ce contează! Predicatorii știu ce trebuie făcut în asemenea cazuri, și vom ajunge să ne batem. Sudul la unul contra trei. O civilizație străveche, rafinată, împotriva unei puteri moderne, dispunând de resurse considerabile. De unde se va ivi provocarea? Nu știu, dar simt că s-apropie. Nu voi părăsi Sudul, căruia îi datorez averea mea, dar tremur pentru tine, Georgia, pentru nepăsarea ta inconștientă, care miaună amorezată pe corzile mandolinelor ori se azvârle cu ușurință în dueli, în timp ce nenorocirea bate la ușă... «Biet Sud!», gemea Calhoun pe patul de moarte. Pe legea mea, îmi pierd buna dispoziție, iar țigara îmi arde degetele. Repede, un *julep*, ce naiba!”

– Barnabé!

Tăcere. Strigă iarăși, mult mai tare:

– Barnabé!

Elizabeth își găsi un ungher mai retras, în spatele casei, de unde îl auzi pe Charlie Jones apropiindu-se și vociferând:

– Unde-o fi prăjina asta cât toate zilele? Eu strig și nu vine nimeni, nimeni nu mă mai slujește. Barnabé! răcnii iarăși, ți s-a urât cu binele? Vrei să faci o plimbare pe Mississippi?

În clipa aceea, o voce porni dinăuntru casei:

– Masa Cha’lie, Ba’nabé vine...

Se ivi, într-adevăr, pe pragul ușii, cât era de lung și zâmbind:

– Ba'nabé nu coboa'ă pe Mississippi, spuse înaintând.

– Ești nebun? Și dacă așa vreau eu?

– Nu, Masa Cha'lie, pent'u că și *julep* vine.

Și, cu un gest, arată spre veranda dintre cele două corpuri de clădire. Charlie Jones avu vreme să zărească un băiețel negru punând pe masă un *julep* într-un pahar mare, apoi dispărând iute.

– Miraculos! zise Charlie Jones. Explică, Barnabé.

– Sunt pat'u *julepu*'i în glasié'ă de când a sosit Masa Cha'lie. Ba'nabé știa. Și i-a spus lui Tommy: „Când îl auzi pe Masa Cha'lie st'igând ta'e «Ba'nabé», să aduci un *julep* în ve'andă”.

– Crește din ce în ce mai încet băiatul bucătăresei. De ce-a fugit?

– Timid este, Tommy e f'ică.

– Frică de ce, prostănacul? Am atins eu vreodată pe cineva aici?

În clipa aceea, întoarseră amândoi capul spre alee. Trei călăreți soseau la trap, fluturând din mână. Doi băiți și-o fată.

– *Hello*, unchiule Charlie! strigau vesel.

– *Halloo!* răspunse el la fel.

Și adăugă ca pentru sine:

– Știu ce va să zică asta.

Într-o clipă, se aflară în fața lui ca într-un tablou de pe vremuri. Băieții în bluză albă și în pantaloni până la genunchi, galbeni, fata în costum de amazoană și având pe cap o micuță pălărie bărbătească de care flutura vesel un voal negru. Toți trei stăteau în șa drepti și supli, într-un stil admirabil.

Urmă o izbucnire de exclamații și de râsete:

– Erați așteptați încă de ieri! V-ați rătăcit prin bălți? Cum să vă fi găsit cineva?

Dintr-odată, tânăra englezoaică ieși din ascunzătoare, iar trei perechi de ochi tineri și curioși o învăluiră pentru o clipă. În timpul asta, Charlie Jones îi dădea mâna călăreței aflate în fața lui, ca să coboare.

– Elizabeth, strigă el, vino să ți-i prezint pe nepoții soției mele: Harry, Dick și Elsie.

Ridicându-și fusta, aceasta din urmă se îndreptă spre Elizabeth, care nu se clintea. Cu nuielușă de trestie ce-i atârna la încheietura mâinii și pieptănătura ca de tânăr elegant, Elsie dădea impresia de autoritate, sporită de strălucirea ochilor de un albastru-închis și de arcul delicat și negru al sprâncenelor. Masa grea a părului ca pana corbului îi trăgea capul pe spate.

– E o veșnicie de când tot auzim pomenindu-se despre tine! Asta îmi dă dreptul să te sărut, Elizabeth.

– Și nouă la fel! se repezică băieții.

Cu un gest, Elsie îi dădu la o parte:

– Voi, mai târziu. Fiecare la rândul lui.

– Da, mai târziu! încuviință Elizabeth, care se zbătea râzând.

Lăsați-mă!

Dick, cel mai mare, un blond zburliț cu ochii negri, se arăta cel mai hotărât și puse stăpânire pe mâna Elizabeth, în timp ce, mut de admirație, mezinul, cu părul negru, tăiat scurt ca peria, nu-și putea desprinde ochii căprui, cinstiți, de fața rumenă a frumoasei străine.

– Mă prăpădesc după accentul tău englezesc! exclamă Dick.

– Lăsați-o în pace! bubui Charlie Jones. E o poruncă, drăguților! Vă purtați ca niște indieni sioux și irochezi în jurul victimei legate de stâlp... Nici măcar nu v-a trecut prin minte să-mi spuneți de ce vă aflați aici.

– Venim să ne poftim la masă, ca să mâncăm și noi de prânz, zise Dick. Murim de foame.

– Trebuia să-mi închipui. Ce se întâmplă la voi acasă?

Elsie își luă tonul fandosit al unei femei de lume:

– Dacă nu se poate, unchiule Charlie...

Dick îi luă vorba din gură:

– E foarte simplu. Mămica spune că s-a săturat să tot gătească la bucate care, de cum dispar, trebuie înlocuite cu altele, și tot așa până în vecii vecilor. Și-atunci, când a aflat că sunteți aici, ne-a gonit de-acasă.

– Recunosc pe femeia autoritară, zise Charlie Jones.

Apoi răcni:

– Barnabé!

Niciun răspuns.

– Mă lasă să aștept pentru că știe că asta mă scoate din sărite. Mă aude perfect, dar se ascunde. L-am stricat pentru totdeauna eliberându-i tatăl, căruia i-am dat o căsuță și un ogor. Își închipuie că-l așteaptă aceeași soartă fericită, dar am de gând să-l bag în sperieți numaidecât.

Și din nou rosti pe un ton furios numele lui Barnabé. Tăcere, apoi Barnabé răsări deodată în spatele lui:

– Yes, Masa Cha'lie.

– Unde erai?

– Aici, Masa Cha'lie.

– Obraznic ca de obicei. Ascultă, Barnabé, pentru ultima oară. Pe Mississippi plutesc vapoare de plăcere, dar și altele care nu sunt de plăcere și-n care sunt îmbarcați negrii neascultători...

– Da, Masa Cha'lie.

– ...ori leneși, ori insolenți. Înțeles?

– Da, Masa Cha'lie, da' vapoarele astea o' să plutească totdeauna fă'ă Ba'nabé!

Tăcere... Pe un ton ceva mai reținut, dar ferm, Charlie Jones porunci:

– Barnabé, dă iama în poiata de păsări, fură toate ouăle, golește dulapurile cu provizii și du-te de-i spune lui Miss Charlotte că avem musafiri și că vrem să se întâmple o minune.

Barnabé se înclină și dispăru.

Întorcându-se spre cei trei copilandri, Charlie Jones zise:

– Copii, iată unde duce slăbiciunea stăpânilor. Dacă omul ăsta n-ar fi bun din fire, nu l-aș fi vândut, ci l-aș fi dat plocon vreunui vecin.

– Oh! Dar Barnabé e foarte drăguț, unchiule Charlie, sări Elizabeth.

– Se prea poate, dar într-o zi, în timp ce-l zgâlțâiam ceva mai tare, m-a amenințat că o să se ducă să se plângă lui tătică-său, deoarece acesta a ajuns un om plin de sfințenie cu *Biblia* lui, și se răzbună pe binefacerile mele copleșindu-mă întâi de toate cu binecuvântările lui, apoi vorbindu-mi despre conștiința mea. S-a molipsit de religie așa cum te molipsești de gripă.

– Și cum s-a întâmplat? întrebă Elizabeth, curioasă dintr-odată.

– Habar n-am. Trebuie să-l întrebi pe prietenul meu William Hargrove, care-i și el atins, dar a cărui stare nu-i gravă.

Fata roși și tăcu.

– La ce oră prânzim? întrebă Dick.

– O să-ți spună clopotul, domnule plin de nerăbdare. Aveți timp să dați o raită cum se cuvine prin pădure.

– Nici nu cer ceva mai bun, zise Elsie. Elizabeth, nu vrei să vii cu noi dacă unchiul Charlie ți-ar da unul din murgii lui?

– Tata avea cai, dar n-am călărit de la – de la moartea lui, și-apoi, n-am costum de călărie.

– Am eu trei acasă, pot să-ți dau unul. La Dimwood nu călăreai?

– Păi, nu. Băieții, nu și fetele. Billy Hargrove călărea tot timpul pe Tapageur.

Un hohot nestăpânit de răs întâmpină numele ăsta.

– Tapageur!

– Da, fetele se plimbau cu trăsura.

Unchiul Charlie domoli veselia generală zicând pe un ton plin de îngrijorare:

– Prietenului meu William Hargrove totdeauna i-a fost teamă că fetele, dacă pornesc la galop, s-ar putea pierde prin pădurile de pe lângă Dimwood. Are niște idei...

Un gest nelămurit îi completă cuvintele.

– Se pare că e cam trist traiul pe plantația lui, zise Dick, cât se poate de bine informat.

– E foarte frumos acolo, zise Elizabeth cu loialitate.

De la o vreme, se simțea prost. Elsie, înfiptă în fața ei, n-o slăbea din ochi și pe fața aceea drăguță de adolescentă pupilele mari și întunecate vorbeau în mod straniu despre o lume mai presus de vârsta ei.

Dintr-odată, tânăra englezoaică fu cuprinsă de groază. Într-o străfulgerare, i se păruse că vede în adâncul aceluia albastru minunat ca de furtună al ochilor ei strălucind ochii pătrunzători ai lui Jonathan. Iluzia fusese atât de puternică, încât simți inima strângându-i-se, de parcă i-ar fi zdrobit-o o mână.

– Ce ai? întrebă Elsie zâmbind. Nu-ți place pălăria mea? O port ceva mai pe frunte, ca bărbații. E pălăria logodnicului meu, i-am furat-o.

– Logodnicului tău?... îngăimă Elizabeth.

– Am să ți-l prezint. O să vină în vizită la noi. Ai să vezi, e încântător. Ne căsătorim la anul.

Și izbucni într-un răs ce-i descoperi dinții mici și albi ca niște boabe de orez:

– Țin să-ți spun că sunt geloasă la culme, ca o adevărată tigroaică.

– Oh! te încredințez că n-ai de ce te teme. Și-apoi, nici n-am cerut să-ți văd logodnicul.

Cu toată nevinovăția, Elsie continua:

– E atât de scump, dacă ai ști... Încă mai e la Universitatea din Virginia, unde trage ca un nebun, din câte ne spune... ne spune, repetă râzând. Face Dreptul. Dar tu, tu o să te logodești curând?

– Nu știu, zise Elizabeth scurt.

– Fermecătoare cum ești... În sfârșit, ai un drăguț...

– Asta mă privește doar pe mine, zise Elizabeth, ajunsă la capătul răbdării.

Elsie răsă neîncrezătoare:

– Ce mai, toate fetele de vârsta noastră au un drăguț – ori dacă nu...

– Ei bine, da, dacă vrei să știi, am și eu pe cineva.

De emoție, vocea îi răgușise, iar ochii îi fulgerau când azvârlise cuvintele acelea în fața impertinentei, dar aceasta nu se lăsă. Cu o curiozitate pătimășă, insistă:

– Cum îl cheamă?

Răspunsul fu scurt:

– E taina mea.

– Atunci, poate că va fi vorba și de-o căsătorie în taină. Oh! Elizabeth, cât de romantică ești... Și eu la fel. Simt că vom fi nedespărțite. E din Virginia logodnicul tău? O să-l vedem?

Spaima îi puse Elizabeth un nod în gât și, spre propria ei stupefacție, se auzi rostind aceste cuvinte:

– Niciodată, e foarte departe de-aici...

– Așa?

Și, asmuțită, fata cea vorbărească deschidea gura ca să pună o nouă întrebare, când se auzi sunând clopotul în spatele casei.

– Repede! exclamă Charlie Jones, bătând din palme, confidențele pe mai târziu, domnișoarelor! Miss Charlotte nu trebuie lăsată s-aștepte.

Capitolul LXXVII

Și totuși aștepta, într-o sufragerie ale cărei ferestre dădeau, unele spre șirul de căsuțe galbene, iar celelalte spre pădurea care, cu două ore mai înainte, o încântase pe Elizabeth. Pe o masă masivă și ovală, o față de masă strălucea, de-o albeață provocatoare.

Comesienii pătrunseră pe-o ușă, iar Amelia pe alta, ca și cum s-ar fi respectat regulile unui ceremonial. Purtând o rochie de tafta vineție, iar părul strâns într-un soi de gheretă de pânză și dantelă, stăpâna casei zâmbi și spuse cu gravitate:

– Fericită ca întotdeauna să primesc tineretul din cealaltă parte a Peluzei.

Era numele pe care Amelia îl dădea Marii Pajiști, iar Charlie Jones nu era mulțumit decât pe jumătate, dar se împăca cu situația. Printr-un gest de suverană, arată fiecăruia locul: o fată, un băiat, o fată, un băiat, iar scaunele cele grele hârșăiră, trase pe marmură. Ea însăși se așeză la dreapta soțului ei, iar micuța Miss Charlotte, înălțată pe pernițe, la stânga lui Charlie Jones.

– Mulțumirile, spuse Amelia.

Tăcere adâncă. Și-atunci Charlie Jones, cu capul lăsat în jos, făcu să se audă un mormăit pios ce părea să se adreseze confidențial cravatei lui, apoi un amin scurt, murmurat în șoaptă, străbătu masa, iar Barnabé își făcu intrarea înmănușat în alb. Zâmbind mândru, ducea pe o tavă grea de argint o friptură impozantă de vită, pe care-o puse pe-o măsuță, aproape de unchiul Charlie. Acesta glăsui numaidecât:

– În Anglia, obiceiul pretinde ca fiul cel mai mare să taie carnea, dar cum fiul meu nu se află aici, Dick, ție îți revine privilegiul ăsta. Presupun că tatăl tău te-a învățat cum se procedează.

Dintr-un salt, Dick fu în picioare și, numaidecât apoi, lângă măsuță. Barnabé îi întinse un cuțit cu o lamă nemăsurat de lungă și o furculiță cu dinți agresivi. Mănuind aceste arme, băiatul căpătă fără voia lui un aer de ferocitate ce părea firească, sporită de expresia atentă a unui călău conștiincios. Simțea că toate privirile îl urmăresc și se puse pe treabă cu o grijă de artist.

Nimeni nu deschise gura în timpul acestei operații, cu excepția Ameliei, care rosti aceste cuvinte pe un ton lipsit de expresie:

– Foarte subțiri, feliile.

Într-adevăr foarte subțiri, feliile căzură una câte una și se adunară treptat într-un blid uriaș de porțelan bleu, blazonat din belșug cu auriu, pe care Barnabé îl putu în cele din urmă așeza dinaintea lui Charlie Jones. Acesta dădea aprobator din cap, adresându-i-se lui Dick:

– Nu-i rău, băiete, nu-i rău.

Sotto voce, dar deslușit, Amelia își spuse și ea părerea:

– Comodorul și-a crescut bine copiii. Îl recunosc. Se va purta totdeauna la el acasă ca pe puntea unei nave de război. Cuvântul de ordine e: a te supune. Scumpa mea soră are soțul pe care-l merită.

– Să uităm, să uităm, spuse Charlie Jones pe același ton, apoi, ceva mai tare, întrebă: Cred că-ți place roz nu?

– În sânge, preciză Amelia cu blândețe, în sânge, dragul meu.

Felia de un roșu aprins fu așezată în fața ei într-o farfurie fierbinte. Amelia o privi cu vădită mulțumire, apoi, înălțând capul, declară:

– Copii, cu toate că e împotriva bunei purtări, sunt de acord să se poată vorbi în timpul mesei. E și-o zi de sărbătoare, e prima masă pe care Elizabeth o ia sub acest acoperiș.

Elizabeth zâmbi și roși.

– E rândul tău, Elizabeth, zise unchiul Charlie, ridicând cuțitul. Cum îți place? Roșie?

– Roz, te rog.

– Roz aprins, ca obrajii unei englezoaice frumoase!

– Dragul meu, interveni Amelia, comparația ta are în ea ceva lipsit de bună cuviință.

– Rușine să-i fie celui ce se gândește la ce nu se cade, draga mea. Elsie, roz, bineînțeles.

– O, nu! În sânge, ca mătușa Amelia.

– Să-i dai și ei o bucată roz, tot ca Eliabethei, spuse Amelia cu autoritate. O fată de vârsta ei trebuie să fie cumpătată, dar mai întâi, Elsie, fă bine și scoate-ți pălăria aia bărbătească.

Cu o privire sfidătoare, Elsie își înfruntă mătușa, iar pălăria rămase la locul ei; toată obrăznicia fetei se cuibărea în borul acela coborât pe năsul ei cărn.

Câteva clipe, Amelia o țintui cu privirea pe rebelă, apoi, pe un ton ce-i venea de la unul din înspăimântătorii ei strămoși, spuse numai:

– Elsie.

– Fetiță dragă, interveni unchiul Charlie cu blândețe, ești atât de drăguță fără pălărie.

Pălăria fu smulsă cu un gest furios ce-i desfăcu cocul, iar părul se revărsă, des și lucitor, asemeni unui râu cu ape negre ce părea a curge, înfruntând-o pe Amelia. Barnabé se afla tot timpul acolo unde trebuia la momentul potrivit. Apucă pălăria și-o făcu să dispară.

Întrebat la rândul lui, Dick își exprimă preferința pentru carnea în sânge și primi două felii în loc de una.

Rămânea Harry, care stătea modest la locul lui. Timid și rezervat din fire, răspunse încet:

– Roz.

În clipa aceea, o voce ascuțită îi făcu să tresară pe toți comesenii:

– Aș vrea și cu să știu de ce e uitată aceea care a dus greul și a îndurat căldura zilei în bucătărie, veghind ca toate să fie așa cum trebuie și să se mănânce cum se cuvine...

– Charlotte, făcu Amelia.

– Charlotte ori ba, cât poate să țină și Charlotte la tăvăleală? Mi-e și mie foame. Fie că-ți convine, fie că nu!

– Oh! Charlotte, exclamă unchiul Charlie, iartă-mă, sunt vinovat, dar numai discreția ta delicată e pricina impoliteții mele.

– Charlotte! rosti Amelia cu glas puternic.

– Charlotte are dreptate, Amelia, se revoltă unchiul Charlie.

– Are un pic de dreptate, dar mai mult n-are, conveni Amelia.

Cocoțată pe perne, micuța doamnă în negru își ridică vocea și mai tare, încât Amelia își duse mâinile la cap, ca pentru a-și astupa urechile sub bonetă.

– Ia nu mă mai șarlota atâta! țipă revoltată. Nu sunt o sfântă. Charlie, și mie tot în sânge, ba mai în sânge decât la toți ceilalți.

– Charlotte, nu-i putem cere vitei ăsteia mai mult decât poate da. A făcut tot ce i-a stat în putință.

– Așa-i bine. Dă repede, Barnabé, și fugi la bucătărie după patate.

Un zumzet înăbușit se auzi în tăcerea ce se lăsă după aceste cuvinte. Barnabé dispăru îndată cu viteza unei sălbăticiuni, iar Charlotte își plimbă în jur privirea învingătoare a micilor ei ochi cenușii.

Degcaba sta dreaptă, tot cât o fetiță era de înaltă, dar mânia îi sporea statura. Cu porneții roșii de exasperare, cu mâinile în șold, părea să caute a spune ceva care să le închidă gura la toți.

– Asta-i! făcu deodată.

Elizabeth n-o slăbea din ochi și i se păru că suferă, că fusese de ajuns un incident ridicol ca să retrăiască întreaga tragedie a staturii ei micuțe și-a fericirii spulberate. Pentru că era micuță, ceilalți uitaseră de ea... Pentru că era micuță, căsătoria nu mai avusese loc.

Cedând unei porniri de duioșie, Elizabeth spuse cu un calm cât se poate de britanic:

– Miss Charlotte, aș vrea să știu ceva.

– Ce anume?

– Când vorbești de patate, înțelegi prin asta așa-numitele patate dulci, nu-i așa?

Văzând fața aceea nevinovată, care-i zâmbea, lui Miss Charlotte îi dispăru orice urmă de mânie:

– Bineînțeles, micuța mea englezoaică, voi nu aveți așa ceva prin părțile voastre... Dar găsesc că Barnabé întârzie cam mult.

Își umflă pieptul și strigă:

– Barnabé!

Vocea ei stridentă aduse o grimasă dureroasă pe chipul Ameliei care, pe un ton de umilință, gemu:

– Charlotte!

Un ecou liniștitor răzbătu dinspre bucătăria îndepărtată și, după vreo două-trei minute, Barnabé se ivi, cu un aer important, ducând cu amândouă mâinile un platou mare, oval. Un gest poruncitor al lui Miss Charlotte arătă în mijlocul mesei un suport mare din argint, ce aștepta obiectul atâtor griji. Un miros delicios urca spre tavan, împrăștiind orice urmă de proastă dispoziție.

Charlie Jones adulmecă prin aer și-și împreună mâinile ca într-un extaz lacom:

– Nici la Paris, nici chiar la Voisin n-ai putea simți o mireasmă mai delicată.

Amelia își întindea nasul, curioasă:

– Mărturisesc, spuse ea, că numai simpla vedere a anumitor bucate și trezește în mine pofta de lucruri bune.

– Ei bine, o sfătui Miss Charlotte, înfrânează-te și adă prinos patatele dulci gătite de mine dacă te duc în ispită. Barnabé, lingura cea mare de argint. Eu pun în farfurii. Amelia, ce-ai hotărât?

– Dă-mi un pic să gust. Recunosc că-i vorba de-o slăbiciune din parte-mi, adăugă pe un ton ușor ștregăresc, ca pentru a i se ierta o copilărie. Dar, spuse numaidecât, ce păcat să se strice suprafața asta în același timp roză și aurită...

– ...pe care strălucește, spuse Charlie Jones, ceva... ceva...

– Caramelizat, îi veni în ajutor Miss Charlotte, înfigând lingura în adâncimile cele înmiresmate, apoi umplu farfuria Ameliei, care nu protestă.

Dimpotrivă, nu așteptă nicio secundă ca să ia prima înghițitură, apoi își puse furculița jos, recăpătându-și demnitatea obișnuită.

– Charlotte, dragă soră, mă întreb dacă ai dreptul să ții numai pentru tine rețeta unei mâncări atât de savuroase.

Miss Charlotte izbucni în râs.

– Dar nu-i un secret! se apără ea, umblând cu lingura cea mare prin mâncare. Mă faceți să râd. Cele două bucătărese știu foarte bine cum se gătesc patatele dulci. Și chiar și Barnabé, doar îi place să-și vâre nasul peste tot, și mai e și mâncău pe deasupra. Nu spune nu, Barnabé, altminteri te lipsesc de partea ta. Așa că să dezvăluim sumbrul mister al patatelor dulci. Vă previn că, dacă nu țineți minte, zadarnic o să mă implorați să vă mai spun o dată. Întâi de toate, vasul. Din ce trebuie să fie?

– Din pământ, zise Dick, cu furculița în aer.

– Bine. Îl ung ușor cu ulei de palmier. Mă urmăriți? Fiecare amănunt e prețios. Unul singur dacă nu e respectat, și dați totul peste cap.

– Suntem atenți cu toții, ca niște școlari sânguincioși, zise Charlie Jones.

Miss Charlotte continuă, grijulie să-și rostească spusele ca un profesor. Din când în când, un zâmbet de superioritate îi încrețea obrazii și i se părea că potolește o clasă nedisciplinată.

– Luați patatele roz, se înțelege, nu vreau altele, și le tăiați în felii subțiri în lungul lor. Pe urmă le așterneți într-un strat, așa cum ați auzit, într-un strat, pe fundul vasului, iar deasupra acestui strat așterneți altul, dar care e făcut din patate tăiate – cum să vă spun eu? păreți cu toții așa de nerozi – tăiate fășii. Presărați peste ele zahăr de trestie, nucșoară și scorțișoară. Și pe urmă, fiți atenți, pentru Dumnezeu, așterneți alt strat din felii subțiri, iar deasupra lui un altul de fășii. Și din nou presărați un pic de zahăr, puneți niște unt și smântână. Credeți că asta-i tot? Nu, continuați să așterneți straturile unul peste altul, până se umple vasul. Dar aveți grijă ca în ultimul strat patatele dulci să fie tăiate în felii ceva mai groase, puneți deasupra zahăr brun și un strop de sare. La cuptor acum, la cuptor, care-i bine încins. Pe urmă caramelizați partea de deasupra. O oră și un sfert trebuie pentru copt, și un negru de încredere, gen Barnabé, pe-aproape, ca să supravegheze.

Toată lumea fusese servită. După ce Miss Charlotte puse lingura masivă lângă platou, își privi auditoriul, care vâna ultimele rămășițe de patate dulci de pe fundul farfuriilor. Tăcerea nu era plină decât de clinchetul ușor făcut de atingerea tacâmurilor de vesela de porțelan. Niciun comentariu, nicio întrebare. Era un fel de nevinovăție în

lăcomia aceea sânguincioasă. Și-atunci Miss Charlotte căzu pradă uneia dintre ispitele bine cunoscute cadrelor didactice, prin care acestea seamănă groaza printre elevi.

Încetișor, începu să vorbească:

– Iar acum, voi avea plăcerea să-l rog pe unul dintre voi să-mi repete cu de-amănuntul rețeta patatelor dulci *à la Charlotte*. Ia să vedem, pe cine s-aieg?

– Pe mine, zise Barnabé, pot spune pe de 'ost toată 'ețeta fără nicio g'șeală.

– În niciun caz. Mai întâi, pentru că ai o memorie de elefant, ca toate persoanele de culoare, și-apoi, pentru că ai luat lecții particulare la bucătărie. Du-te mai curând și adă desertul.

Barnabé dispăru. Un zâmbet fermecător luminează chipul Charlottei, care continuă pățimaș:

– Trebuie să mărturisesc că nu știu pe cine s-aieg mai întâi, dar vreau ca unul dintre voi să strălucească prin precizia răspunsului.

O asemenea îngrijorare se citi atunci pe toate fețele, fie tinere, fie vârstnice, încât Charlotte simți dintr-odată muștrări de conștiință.

– Ah, dar nu vreau să fiu nemiloasă! Nu cer decât un voluntar.

Tăcere apăsătoare, inimitabila tăcere a unei clase aflate în chinurile unui examen oral.

– Charlotte, zise în cele din urmă Charlie Jones, dă-ți și tu seama... Sunt sigur că am reținut cu toții rețeta ta în linii mari.

Miss Charlotte zâmbi politicos.

– Păi, atunci, spuse ea cu o bună dispoziție studiată, în ziua în care o să-mi puneți dinainte o farfurie cu patate dulci preparate în linii mari, am să mă duc să mănânc un măr sub un copac, pe o pajiște, cu un volumaș de versuri alături.

Un hohot general de râs întâmpină gluma, iar sosirea desertului dădu din nou vieții aspectul ei obișnuit. Apetitul blazat al mesenilor nu onoră așa cum trebuie monumentalul munte alb de înghețată de frișcă, înstelat cu fructe confiate. N-au fost atacate decât părțile laterale ale monstrului, care se întoarse la bucătărie abia început.

Mureau cu toții de dorința de-a dormi. Conversația, deși îngăduită, își dădu duhul de la sine. Miss Charlotte se eschivă cea dintâi. Amelia se lăsă dusă în camera ei de către soț, care le propuse celor tineri o odihnă pe pajiște, la umbra deasă și răcoroasă a cedrului, adormit el însuși în

visе multіcentenare. Elsie și cei doi băieți primiră bucuros, dar Elizabeth preferă să se eclipseze fără o vorbă și urcă la ea în cameră.

În camera cu obloanele trase, semiîntunericul înfrumuseța totul. Pentru fată, încăperea aceea în care avea să locuiască păstra încă întregul mister al lucrurilor ce nu devin familiare decât în timp, dar chiar de-atunci începuse să-i placă.

Un zgomot ușor în camera de-alături o atrase într-acolo. Ușa deschisă a unuia din dulapuri o ascundea în întregime pe Betty, în afară de picioarele ei încălțate cu sandale.

– Ce faci aici? o întrebă Elizabeth.

Scoțând un mic strigăt de spaimă, Betty se ivi, legată la cap cu un batic verde.

– Vă a'anjez luc'u'ile în se'ta'e, don'soa'ă Lisbeth, veniți să vedeți.

Fata își aruncă o privire și văzu într-adevăr o ordine meticuloasă domnind în sertare.

– Ai prânzit?

– Patate dulci la bucată'ie, zise Betty cu un zâmbet larg.

Și adăugă:

– În valiză, cineva a ascuns un da' pent'u dumncavoast'ă, la Dimwood, vi l-am pus sub pe'nă.

Elizabeth n-așteptă nicio clipă. Tras de sub pernă, un pachet albastru-azuriu își făcu apariția. Cu mâna tremurătoare, rupse hârtia cea drăguță și dădu peste o alta, mov de data asta, conținând un plic alb legat cu o panglică de un mov și mai închis, fragil strat protector care la rândul-i se sfâșie sub unghiile nemiloase ale fetei. Și, mută de mirare, Elizabeth avu sub ochi *Ultimele zile ale orașului Pompei*.

Betty, care alergase după ea, nu se putu împiedica să nu întrebe:

– O! Don'soa'a Lisbeth nu mulțumită?

– Lasă-mă, zise fata, du-te la dulapurile tale.

Rămasă singură, o apucă un râs nervos și scoase din plic un cartonaș pe care, cu un scris mare și disprețuitor, se puteau citi două rânduri: „Pentru verișoara noastră Elizabeth din Anglia, această amintire din partea dragei noastre plantații Dimwood, unde a fost atât de fericită. Mătușa Augusta.”

Rupse cartonașul și, închizând ochii, revăzu la capătul verandei celei mari de la Dimwood magnolia, în colțul porticului. Timpul era abolit.

Nu ieri, ci chiar acum se afla acolo. Cu capul scaldat de mireasma florilor, fața ei aplecată înainte căuta fața lui Jonathan, dar buzele lor nu se întâlneau, și-atunci, cu vârful degetelor îl mângâia pe obraz... Oare îl mângâiasse cu-adevărat? Îi șoptea numele neobosit: „Jonathan... Jonathan...” Cu râsufarea ei, măcar îi putea atinge buzele întredeschise.

Deodată, se lăsă să cadă pe spate pe pat.

„Să mor, se gândi. Dacă s-ar putea dintr-odată... în clipa asta.”

Realitatea materială o readucea la deznădejde, realitatea perdelelor albe din jurul patului, realitatea pereților și-a mobilelor. O pasăre scotea un strigăt pe care nu-l cunoștea, monoton, îndărătnic.

Cu o sforțare a întregii ființe, se ridică și-o strigă pe Betty, care începu numaidecât să strângă bucățelele de hârtie ruptă.

– Lasă asta, zise Elizabeth. Aveam o cutie de hârtie de scris în valiză. Ai găsit-o?

– E într-un se'ta', don'soa'ă Lisbeth.

– Adă-mi-o.

Rămasă singură o clipă, fata se duse să se uite într-o oglindă de deasupra căminului. Paloarea feței ei o îngrozi și avu impresia că privește o străină. Cu amândouă mâinile, apucă părul auriu ce strălucea împrejurul frunții și și-l puse pe creștet.

– Repede, Betty, strigă.

Servitoarea se ivi, ținând o cutie pe care-o puse pe masă.

– Să mă piepteni, îi spuse Elizabeth. Aici, în vârful capului, să-mi faci un coc mare.

– Cu ce, don'soa'ă Lisbeth! t'ebuie spelci.

– Oh, Betty, doar vezi că aștept. Fă ceva. Ia o panglică.

Înnebunită, Betty dispăru, deschise sertar după sertar și se întoarse cu o mână de panglici, ca pentru o sărbătoare. Și se puse pe treabă, întreruptă de oftături și exclamații, apoi, după câteva minute de trudă, se ivi, cocoțat, un ghem de păr ce putea trece drept un concii, dar, după cum spunea Betty întruna, cu strigăte de spaimă, n-avea să țină.

Cu o privire rece, fata o cercetă pe Elizabeth cea nouă, care nu se clintea. Transformare impresionantă: din străfundul oglinzii, o femeie o cerceta pe tână englezoaică, răspunzând prin privire la privire, imitând mișcarea buzelor ce spuneau în șoaptă:

– Eu... Așa arăt acum.

Lui Betty i se făcu teamă, de parcă ar fi văzut o fantomă.

– O, don'soa'ă Lisbeth, e'a mai bine înaintea!

La drept vorbind, chiar și Elizabeth era cuprinsă de-o teamă stranie: altcineva străin se strecurase în încăperea aceea, cineva pe care ea îl chemase din viitor.

– Desfă-le, ia-le de-aici, porunci deodată.

Panglicile fură trase din toate părțile și cocul se năruí, eliberând revărsarea aceea aurită. Pe loc, Elizabeth se văzu redobândind întreaga strălucire a tinereții ei și, timp de câteva minute, rămase îngrijorată. Prezența lui Betty o stingherea și, cu un zâmbet, o rugă s-o lase singură.

Cele trebuincioase pentru scris se aflau pe masă, cemeală, pene, încât, așezându-se fără șovăire, scrise primele rânduri ale unei scrisori.

Dragă Miss Llewelyn,

Patru zile nesfârșite de călătorie m-au despărțit de Dimwood și nu vă ascund dorința mea vie de-a afla vești de-acolo. Să vedeți în această scrisoare un semn al încrederii depline pe care o am în dumneavoastră după ultimele noastre convorbiri. Și mai cu seamă datorită sincerității răspunsurilor dumneavoastră, când, împinsă de clipele grele ale necazurilor mele personale, m-am pomenit în situația de-a vă pune întrebări. În privința acestui punct, cred că trebuie să spun mai multe. Ceea ce nu știți, ghiciți, e un compliment pe care mă simt fericită că vi-l pot face.

Ajunsă aici, lăsă pana jos și se întreabă dacă se cuvenea să-i scrie astfel unei guvernante. I se părea că fantoma deosebirilor sociale se apleca peste umărul ei. Tonul... tonul potrivit. Ce-ar spune mama ei despre familiaritatea, despre această uitare a distanțelor? Deodată, i se făcu rușine de asemenea scrupule și continuă cu repeziciune:

De ce nu sunteți aici să mă sfătuiți! Nu mi-e deloc rușine să vă spun că mă simt tare singură în casa asta atât de plăcută totuși, unde toată lumea îmi zâmbește – dar ce altceva înseamnă singurătatea pentru mine dacă nu absența cuiva? Nu vreau să fiu mai clară. Știți foarte bine despre ce-i vorba, și-apoi sunt cuvinte ce se scriu atât de dureros, încât mâna mea se-mpotrivește s-o facă.

Poate că ai crezut, într- anumite zile, că tovarășia dumneavoastră mă face să fiu distantă, lucru ce nu-i adevărat. Trebuie pusă la socoteală rezerva ce-mi stă în fire, dar la ce bun asemenea rezervă acum? Pur și simplu sunt nefericită. Pădurile și pajiștile frumoase nu-mi aduc mângâiere. Nu aveți vești de-acolo, din Europa?

Nu îndrăznesc să spun mai mult. Și-așa, și văd pe-această pagină prea multe cuvinte în locul celor pe care ard de nerăbdare să le pun, dar îmi lipsește îndrăzneala. Scrieți-mi, vă rog, chiar dacă pentru moment nu-i nimic de spus, deoarece nimic nu se clintește la Dimwood, ca și aici, de altminteri, deși mi-ar plăcea să știu dacă totul e-n regulă.

Cu sinceritate, Elizabeth Eschridge

Știind prea bine că, dacă ar reciti scrisoarea, n-ar mai trimite-o, o strecură într-un plic pe care-l lăasă deschis. Poate că, într-adevăr, va găsi în ultimul moment ceva de adăugat. Scrise adresa cu o grijă ce făcea din ea un model de caligrafie. Rămânea chestiunea timbrului. Unde și cui să-i ceară. În clipa aceea gravă, Miss Charlotte i se păru a fi persoana cea mai accesibilă într-un asemenea caz, cea mai umană. Hotărî să pornească numaidecât în căutarea ei prin casa cea mare. Scrisoarea fu vârată în fundul unui sertar, dar oare nu făcea în felul ăsta o imprudență? Sertarul nu se încuia. Nu avea cheie decât pentru valiză, care fusese dusă de-acolo la porunca ei. Răzgândindu-se, luă scrisoarea cu ea și ieși.

Ajunsă în josul scării, nu-și putu reține un strigăt văzând deschizându-se ușa de la intrare și pe Charlie Jones venind spre ea cu un zâmbet. Avea pe cap panamaua, pe care și-o ridică ceremonios. Zadarnic încercă Elizabeth să ascundă scrisoarea în cutele rochiei. El izbucni în râs.

– Ce întâmplare fericită, zise. Leșisem să mă mișc puțin după ce m-am odihnit și voiam să-i spun ceva lui Miss Charlotte.

– Miss Charlotte...

– Da, camera ei e chiar lângă a ta, pe coridor. Nu știi?

– Nu. Nimeni nu mi-a spus...

– Așa a vrut ea... Vrea să vegheze asupra ta, ca un înger, și fără îndoială că și este un înger. Dar văd că te duci la poștă cu o scrisoare. Aș fi putut-o pune eu în locul tău.

Furioasă că a fost prinsă cu ascunzișuri, ca o fetiță vicleană, își veni în fire numaidecât și aruncă o privire sfidătoare spre fața roză și malițioasă a lui Charlie Jones.

- Nu știu unde e poșta, răspunse fata, gata să înceapă bătălia.
- Poșta e la mine în birou, dar observ că plicul tău n-are timbru.

Presupun că pleacă undeva în Statele Unite.

- Spre Dimwood, zise Elizabeth cu agresivitate, și-i este adresat lui Miss Llewelyn, dacă vrei să știi.

- Nu te-am întrebat. Dă-mi scrisoarea și i-o dau factorului mâine dimineată când o trece.

Un tremur ușor o cuprinse pe fată, încât se văzu nevoită să se sprijine de balustrada scării, dar nu-și întoarse privirea și nici nu spuse nimic.

Cu o voce plăcută și un zâmbet pe buze, Charlie Jones repetă:

- Dă-mi scrisoarea.

Nedescușit, Elizabeth își spuse: „El ori eu“ și, continuând să-și țină scrisoarea, rămase neclintită.

- Dacă nu vrei să mi-o dai, îi spuse calm, n-am decât să mă-nclin, dar n-o să plece.

Nemaiputându-se stăpâni, Elizabeth aruncă scrisoarea la picioarele lui. Charlie Jones o luă și zise pe același ton:

- E pentru prima oară când o doamnă se poartă în felul ăsta cu mine. Și, ținând plicul cu două degete, ca pentru a i-l arăta, adăugă:

- Află, draga mea fetiță, că niciodată nu trimiți o scrisoare fără ca mai întâi s-o închizi cu grijă.

Zicând acestea, lipi plicul și spuse grav:

- N-ai decât să scrii în fiecare zi dacă vrei, niciodată niciuna din scrisorile tale nu va fi citită la Marea Pajiște și nici cele pe care le vei primi. Îți dau cuvântul meu.

Seriozitatea cu care-și însoțea spusele făcea din el o altă persoană, încât Elizabeth simți că roșește. Cu o voce oarecum înăbușită de rușine, explică:

- Lăsasem scrisoarea deschisă ca să adaug adresa mea de-acum, pe care încă n-o știu.

Și ceva mai repede, cu un râs stingherit:

- Iartă-mi gestul de-adineauri.

- N-ai de ce te scuza. De-aș fi fost în locul tău, poate aș fi făcut la fel. Uneori cred că sunt enervant. Niciodată nu m-am priceput să arăt că am dreptate cu gentilețe. Cât despre Miss Llewelyn, ne știe adresa. O scrisoare din partea ei mă aștepta aici când am sosit. Îți va da vești de la Dimwood, unele amuzante, una cam supărătoare. Bătrânul Mr. Armstrong a plecat de

la mica lui plantație ca să-și sfârșească zilele la Savannah. Fred a avut o căzătură și și-a rupt o gleznă. I s-au dat toate îngrijirile, dar o să rămână cu un șchiopătat ușor.

– Fred! exclamă Elizabeth.

– O, nimic grav. Totul se aranjează, în afară de ceea ce nu vrea să se aranjeze. Dacă aș fi în locul tău, n-aș avea o încredere nemărginită în Miss Llewelyn. O cunosc cât se poate de bine. Nu te lăsa înșelată de veșnica ei rochie cenușie. E foarte bogată, și nu scapă niciun prilej să devină încă, și încă mai bogată, dar e teribil de deșteaptă, și nici de inimă nu-i lipsită, la o adică. Astea fiind spuse, păzește-te de ea.

– Păzește-te! De când sunt în America, de nu știu câte ori mi s-a dat sfatul ăsta... Nu te poți păzi de toată lumea.

Îi zâmbi atunci cu zâmbetul lui cel mai seducător, cel pe care fata nu-l putea vedea fără a se simți cumva vinovată și tulburată.

– În orice caz, nu te păzi niciodată de Charlie Jones.

– Nu, îi răspunse, niciodată, niciodată de-acum încolo.

Capitolul LXXVIII

Seara a fost pe-atât de liniștită pe cât de zgomotos fusese prânzul. Șezlonguri de pânză așezate lângă cedrul cel mare îi poșteau pe cei obosiți de zgomotul lumii să se piardă în contemplarea cerului înstelat. În nopțile frumoase de vară, obiceiul acesta era respectat cu sfințenie.

Pe jumătate întinși, fiecare în șezlongul lui, Charlie Jones și soția lui se țineau de mână, iar la un moment dat, ea șopti agale:

– Scumpa noastră casă e sub Ursa Mare.

Era semnalul mării tăceri meditative. Elizabeth, lungită și ea într-un șezlong suplu ca un hamac, sta alături de Miss Charlotte care, friguroasă, se înfășurase într-un *plaid* mare, ale cărui franjuri atingeau iarba.

Deasupra tuturor, imensitatea bolții întunecate și blând strălucitoare îi silea să tacă. Mai mult ca oricine, poate, Elizabeth resimțea bucuria de nespus pe care ți-o dăruie vastitatea aceea împovărătoare. I se părea că un limbaj tainic i se dezvăluie, peste vorbirea oamenilor, și că în același timp era înălțată de la pământ. Nespusa încântare ținea de câteva minute, când fetei îi ajunse la ureche vocea lui Miss Charlotte, într-o șoaptă plină de mister:

– Va veni o zi când tu și cu mine ne vom plimba colo sus, pentru că niciodată n-am făcut rău nimănui.

Fata nu se clinti. Cuvintele acelea erau nelimpezi, neliniștitoare. Asaltată de scrupule, își puse întrebări. Amintiri din romane o îndreptau spre scene de amor în care sărutări se amestecau cu prisos de vorbe. În port, Jonathan o sărutase. O sărutase de rămas-bun, ce rău era într-asta? Imaginația ei nu mergea mai departe. Fără îndoială că răul se ascundea altundeva, în lipsa de decență, iar lipsa de decență îi inspira o spaimă morbidă. Ideea de păcat, inoculată de mama ei, rămânea cu atât mai tenace cu cât explicațiile lipseau. Atingerea buzelor lui Jonathan de-ale sale o copleșise de-o nespusă duioșie. Nu dorea nimic altceva, dar simțea nevoia de multă duioșie; ca pentru a se liniști pe ea însăși, întinse puțin capul spre Miss Charlotte și-i șopti la ureche:

– Nu știu ce e răul.

Pe același ton, bătrâna domnișoară răspunse:

– Pentru că îngerii te apără.

Noaptea devenea răcoroasă. Liliiecii zburau destul de jos, deplasând aerul cu un abia auzit foșnet de stofă.

Amelia șopti că era timpul să intre în casă și, ca totdeauna, Charlie Jones se arătă întocmai de-aceeași părere; Elizabeth regretă însă că nu putea rămâne afară, culcată în iarbă și lăsându-se nimicită de copleșitoare frumusețe a infinitului.

Capitolul LXXIX

În noaptea aceea, Elizabeth dormi liniștită. Vederile teologice ale lui Miss Charlotte aranjau totul într-un fel încântător și fata simțea în jurul ei prezența vechii case, ca pe aceea a unui om mare, binevoitor. O bufniță striga încetișor, în timp ce lunecă în somn.

La cele dintâi raze de lumină, se sculă și dădu fuga la fereastra camerei cu dulapuri. Pădurea se desprindea din ceața dimineții sub razele unui soare încă timid. Peisajul o ameți prin însăși simplitatea chemării lui mute la bucuria de-a trăi pe pământ. Mai rămase o clipă, apoi se întoarse înfiorată la căldura așternutului. „Acum nu mai contează decât viitorul“, gândi în timp ce se cufunda iarăși în somn.

Ziua începu vesel. De cealaltă parte a pajiștii sosiră cei trei călăreți, nu ca să fie poștiți la prânz ca în ajun, ci ca s-o ia pe Elizabeth la plimbare călare. Elsie purta pe braț un costum de călărie verde-închis, griuliu strâns.

– Ia-l, îi zise autoritar tinerei englezoaice.

Aceasta se uită la unchiul Charlie cu o privire întrebătoare.

După o scurtă descumpănire, el îi zise:

– Dar, firește, dacă nu ți-e teamă.

– Teamă, unchiule Charlie? Călăresc de la unsprezece ani.

– Atunci, îți dau calul meu bălțat. E liniștit și nu se ambalează decât dacă-l înfurii.

Fără să piardă o clipă, Elizabeth dispăru în casă, urmată de Betty, care ducea costumul pe braț.

Când se ivi din nou, fu întâmpinată cu strigăte de admirație, la care se aștepta, deoarece știa că rochia îi vine de minune, Elsie fiind de aceeași înălțime cu ea și la fel de zveltă.

– Ar fi trebuit să ceri să ți se împletească părul, îi spuse ea, n-o să te stingherească să galopezi cu părul în vânt?

Elizabeth înălță din umeri.

– Eu, continuă Elsie, mi-am făcut un coc. Logodnicul meu a venit să ne vadă ieri seară și mi-a luat pălăria. Ține la lucrurile lui mărunte. I-am făcut o scenă...

– Gata, domnișoarelor, încălecați! exclamă Charlie Jones vesel.

Galant, îi ținu fetei scara de la șa, iar ea îi mulțumi cu un zâmbet. Cu trupul bine arcuit în șa, Elizabeth avea o înfățișare de zile mari și i se păru că într-o clipă își redobândise rangul pierdut în exil. Pentru prima oară, de luni de zile, pieptul i se umfla de mândrie.

Calul cel bălțat o onora prin finețea încheieturilor, prin eleganța grumazului și minunăția pielii pe care se îmbucau admirabil, ca din întâmplare, mari pete albe cu altele negre. Își clătina nerăbdător capul rasat, iar tânăra englezoaică simți instinctiv o mare simpatie pentru el. Poate că și animalul simți ceva, deoarece dobitocul își judecă repede călărețul.

– Să ai grijă de Alcibiade al meu, e giuvaierul întregului grajd.

Băieții arătau și ei bine pe lângă ea, Dick pe un roib, Harry pe un roib, care-i îngăduia să fie ceva mai sigur pe el; Elsie însă, călărind o iapă albă, îi privea pe toți de sus și trecu în frunte, cu nasul în vânt.

- Unde vă duceți? strigă Charlie Jones.
- Unde-o fi! răspunse Elsie. Spre coline.

Miss Charlotte se ivi în clipa aceea, ca să asiste la plecare. Voia mai cu seamă să vadă cum se comportă Elizabeth. Fata ținea o nuielușă în mână și, îmbujorată toată de emoție, biciui crupa lui Alcibiade, care porni la galop.

Deloc mirată, Elizabeth se ținu în șa fără niciun fel de crispare și cu o grație ce stârni admirația cunoscătorilor.

Elsie și băieții porniră după ca și n-o ajunseră decât pe drumul mare.

– Nădăjduiesc că știți unde vă duceți, le strigă ea vesel. Eu una habar n-am.

– Drept înainte, îi strigă Elsie. Spre pădure am să te călăuzesc, mititico!

Elizabeth îl atinse cu nuielușa pe Alcibiade care, cu o lungime, o întrecea pe insolentă. Beției pe care i-o dăruia galopul i se amesteca bucuria de a-și face simțită superioritatea. În cavalcada aceea nestăpănită, ideea unei primejdii posibile o stimula. O atrăgea tot mai mult riscul, dorința de-a înfrunta ceva necunoscut, viitorul. În spatele ei, vocile băieților încercau să ajungă până la ea cât mai era timp:

– Să încetinești în pădure!

Elizabeth văzu trecând pe lângă ea pajiști necuprinse, ale căror ierburi se aplecau, pe cât se părea, drăgăstos, sub adierea unui vânt vestitor al primelor zile răcoroase de toamnă. Trilul unei ciocârlii îi ajunse până la urechi, dar de-atât de sus, încât de-abia o zări, aducând, oricum ar fi fost, cu o făgăduială de fericire.

În sfârșit, se iviră copacii. Fata avu impresia stranie că apăruseră așa, dintr-odată, pini înghesuți unii într-alții, fagi și mesteceni la distanță mare unii de alții.

Se năpusti de-a dreptul în noaptea aceea. Micuța ei mână hotărâtă călăuzea calul cu o îndemănare aproape vrăjitoarească printre trunchiurile nemăsurat de mari ce luceau în desimea frunzișului, dar ai fi zis că animalul ocolește de la sine coloanele acelea de-o paloare fantomatică și trece printre ele, cuprins de frenezia de-a da ascultare celor cinci degete gingașe care strângeau frâul.

În inima deasă a pădurii, acolo unde lumina pătrundea atât de slab, încât prezența copacilor abia de se ghicea, Elizabeth avu intuiția că ispitește moartea în fiecare clipă și, încă și mai adânc, o altă certitudine

lăuntrică, și-anume că asta-i fusese voia. Și deodată se înfricoșă, voia să trăiască. Din toate puterile sufletului, cerși îndurarea unei minuni.

În străfulgerări, chipul lui Jonathan i se ivca în fața ochilor, ca pentru a o fascina până-n prăpastie. I se păru că avea să-și piardă cunoștința și să cadă din șa, dar orgoliul o ținu dreaptă și nu slăbi strânsoarea frâului.

Călăuzit de instinctul lui de animal ce părea fără greș, Alcibiade își încetinea mersul, dar continua să alerge cu o siguranță ce-o uimea pe fată mai mult decât orice. Crengile uscate pocneau sub copitele lui, în mai multe rânduri i se păru că spatele i se freacă de câte-un copac, apoi, în sfârșit, o lumină șovăielnică începu să sfâșie întunericul.

Din toate părțile, ajungeau până la ea strigătele îndepărtate ale însoțitorilor săi alarmați:

– Hei, Elizabeth! Unde ești? Hei! Hei! Hei!

Părea o joacă de copii, dar luată în serios de astă dată de cineva neprevăzut.

Strigătele rățăceau încoace și-ncolo și, tot mai înspăimântate, răsunau în tăcere. Cuprinsă de dorința de-a le juca o fiarsă sinistră, fata nu răspundea, lăsându-se în voia trapului măsurat al calului, pe care-l mângâia blând pe grumaz, deoarece acum se putea socoti salvată. Un cer de un albastru palid îi zâmbea iarăși la marginea pădurii, unde se înfățișă vederii o întindere necuprinsă de iarbă deasă, răsuflând sub strădania vântului ce risipea stramele de nori.

Fericită, fata se îmbăta de răcoarea acruului, în timp ce capul mare cu urechi ascuțite al lui Alcibiade se afunda spre pământ, unde nările lui suflau prin iarba pe care-o reteza cu dinții.

Depart, impresurând orizontul cu o dâră prelungă de ceață albăstrie, un lanț de coline scunde se-ngemăna cu cerul. Așteptă o clipă nemișcată când mai întâi se ivi Elsie, furioasă, apoi unul după altul băieții, cu fețe din care pierise sângele de spaimă. Câteși trei strigară într-un glas:

– Unde-ai fost? Am crezut c-ai murit!

Elizabeth izbucni într-un râs batjocoritor:

– Liniștești-vă, le zise. Câtă zarvă pentru că am străbătut un petec de pădure! Trebuia să vă țineți după mine... De ce să vă fie teamă? N-am întâlnit niciun lup.

– Nu mai sunt lupi pe-aici, spuse Harry împăciuitor.

– Doar vulpi, adăugă Dick.

Elsie se apropie și ea și, cu glas scăzut, îi azvârli în obraz:

– Lighioană rea ce ești!

Răspunsul veni pe loc:

– Îmi place „lighioană rea“. Hai, mai latră. Alcibiade, ne întoarcem. Voi, băieți, arătați-mi drumul.

– Un galop cât să străbați pășunile, și-ajungem la drum, zise Dick.

– Minunat! exclamă Elizabeth, atingându-și calul cu nuielușa.

Animalul făcu un salt înainte și întreaga ceată se năpusti prin ierburile legănate de vânt. Beția vitezei îi împacă dintr-odată. În saltul regulat al galopului, fiecare se înfirupta de voluptatea unei ușoare amețeli. Se duseră destul de departe, spre colinele albastrii, apoi se întoarseră, ocolind pădurea.

– Îmi place destul de mult pădurea voastră, atâta doar că mă zburlește.

Elsie, cu inima îndurerată, își apropie calul de al ei.

– Regret cuvintele „lighioană rea“, zise, pentru că, oricum, ești o fiată încântătoare.

Elizabeth o răsplăti cu un zâmbet:

– Mulțumesc, spuse, dar nu simt deloc nevoia să fiu adorată. Puțină prietenie îmi e de ajuns. Ne înțelegem?

Încetinind puțin, Elsie o lăsă să galopeze în firunte, singură, în timp ce vântul lăsă să zboare de pe fața unei domnișoare cu coc de abanos două lacrimi mari.

Ținând un pahar de *julep* în mână, unchiul Charlie îi întâmpină cu un râs vesel:

– Tinerii noștri călăreți, exclamă el, sunt însăși întruchiparea Virginiei.

Cu haina lui neagră și pantalonii albi, părea într-o dispoziție excelentă.

– Vreți să beți ceva?

Băieții primiră să bea un *julep*, fetele se scuzară. Elsie dispăru pe ușa de la verandă, Elizabeth pe cea a scării.

Bărbații vorbiră de lucruri fără însemnătate în timp ce-și sorbeau *julep*-ul pe verandă. Fără vlagă, toată lumea era de acord cu toată lumea despre toate cele. Având încă zgomotul cavalcadei în urechi, Dick și Harry se simțeau cotropiți de fericirea un pic cam vagă pe care ți-o dăruie tihna unei frumoase dimineți la țară.

Elsie și Elizabeth se întâlniră în josul scării. Îmbrăcată într-o rochie de bumbac verde șters, Elizabeth redevenea frumoasa englezoaică din toate zilele, strălucitoare de prospețime. Ducea, grijuliu împăturit pe braț, costumul de călărie care, cu o oră mai înainte, făcuse din ea o călăreață plină de hotărâre.

– Ai nimerit? întrebă ea pudic.

– Da, era și timpul...

– Foarte bine, foarte bine. Dragă Elsie, ai fost drăguță că mi-ai împrumutat amazoana asta frumoasă, pe care ți-o dau înapoi.

– O, dar păstrează-o, te implor, așa, o să am impresia că sunt cu tine.

– Îți mulțumesc, dar, vezi tu, e o idee prea largă pentru mine, plutesc în ea, un pic.

– Croitoreasa noastră ți-ar putea-o potrivi, lucrează de minune.

– Nu mă îndoiesc, dar te rog să nu insiști, iartă-mă.

Cu fața crispată de-o mânie mută, Elsie luă amazoana pe care i-o întindea neînduplecata englezoaică și ieși fără o vorbă.

Elizabeth nu se duse după ea. Urcând din nou în camera ei, se privi în oglinda de deasupra căminului. Oboseala îi pune umbre sub ochi. Se socoti mai puțin frumoasă ca de obicei. Iar ea trebuia să fie frumoasă pentru Jonathan.

Încerca să se liniștească. Tenul își păstra strălucirea, acel roz de roză englezească. Citise asta în privirea de martir în care, cu o clipă mai înainte, o învăluise Elsie. Biata Elsie – dar complimentul își avea prețul lui.

Neclintită în fața oglinzii, voia să se încredințeze că, stând așa timp îndelungat, fără să se miște deloc, ar putea vedea în spatele ei reflectându-se fața lui Jonathan, amintirea unei superstiții copilărești: tot privindu-te la nesfârșit în oglindă, vedeai foarte aproape de fața ta fața diavolului.

Deodată se ridică și se duse în camera de-alături să se sprijine-n coate de fereastră. Peisajul cu pajiști și păduri exercita asupra ei același farmec ca și-nțîia oară, liniștind-o, și unele cuvinte de dragoste ce-i fuseseră spuse îi veniră în minte.

„Atrag, se gânde, asta-i tot.”

Asta era tot și nimic nu se întâmpla. Nimic n-ar fi putut niciodată să se întâmple decât cu Jonathan – și ce anume s-ar fi întâmplat? Aici imaginația i se poticnea. Nu știa prea bine și nici nu ținea să știe. Nici să-și

mărturisească sieși că se teme nu voia, numai că în teama aceea se strecura o curiozitate stranie. Și pe asta o da la o parte. Nu-i cerea lui Jonathan decât să se afle acolo lângă ea și s-o strângă în brațe. Asta era dragostea. Închise ochii. I se părea că ar muri de bucurie de-ar fi așa, dar așteptarea era cumplită.

Cei de jos începură s-o strige, vocea jovială a unchiului Charlie și vocile băieților. Lipsea vocea lui Elsie.

– Repede! strigau. Ai o vizită. Un admirator!

Întrucâtva fără voia ei, dar intrigată, coborî și-i găsi sub fagul cel mare, dar la început n-o văzu pe Elsie, pitulată cu supărarea ei într-un colț al verandei.

– Ce se întâmplă? întrebă.

– Oare degeaba ai ochi? Uită-te un pic spre pajiște. Un admirator.

Având în minte acest cuvânt magic, orice s-ar spune, își întoarse privirile spre pajiște și nu văzu nimic altceva decât o mogâldeață de om care alerga cât îl țineau picioarele, părând a se pierde prin ierburi. „Își bat joc de mine“, se gândi fata, jignită.

Dar curând se ivi un băiețel de șase ani care se îndreptă glonț spre ea, strigând de bucurie.

– Cel mai mic dintre Hargrovi, căruia de pe-acum îi plac domnițele frumoase, zise unchiul Charlie.

Elizabeth scoase o exclamație înspăimântată și începu să-și strângă poala rochiei între picioare. Abia de-l zărise la Dimwood, dar îl recunoscuse pe dată.

– Mike cel cu mâinile murdare! Salut, Mike. Nu te apropia, te implor, dar te salut, te salut! Ce faci aici?

– Când tu ai sosit la Dimwood, părinții l-au trimis să-și petreacă vacanța aici, la sora Ameliei, explică unchiul Charlie. Pe cât se pare, te adoră.

– Verișoară Elizabeth, țipa o voce ascutită.

Fata izbuti să-l țină la respect cu una din mâini.

– Știu, știu, bucuroși de revedere, Mike. Numaidecât o să stăm de vorbă. Avem o mulțime de lucruri să ne spunem. Oh! să vină careva să-l ia de-aici! Are mâinile la fel de murdare ca la Dimwood. Dacă mă atinge, s-a zis cu rochia mea.

Răsunară strigăte și, după o scurtă luptă, adoratorul recalcitrant a fost dus cu de-a sila în casă și despăgubit cu prăjituri și un găvan cu dulceață.

Dick și Harry își luară la revedere de la unchiul Charlie, la fel și Elsie, care ieși din ascunzătoarea ei cu amazoana pe braț. Mulțumirile se înmulțiră, cele rostite de Elsie pline de-o gravitate aproape funerară. Unchiul Charlie adulmecă o taină dureroasă, dar nu puse întrebări.

O clipă mai târziu, vizitatorii se aflau în șa și plecară de la Marea Pajiște în trap mărunț, trapul părerii de rău și, cel puțin pentru unul dintre călăreți, al deznădejdiei.

Se lăsă liniștea vrăjită a peisajului de țară, atât de adâncă, încât și Charlie Jones, și Elizabeth șovăiau s-o tulbure. Stăteau amândoi în picioare, sub crengile fagului cu frunziș bogat, căzuți pe gânduri. În cele din urmă, Charlie Jones vorbi cu blândețe în glas:

- Văd eu că ceva nu e-n regulă cu Elsie.
- O, spuse Elizabeth, țin mult la ea, dar e o fată stranie.
- Da, ăsta-i cuvântul potrivit. Nu-i vina ei, dar are toane, iar eu știu despre ce-i vorba. Cu timpul, o să treacă. Ai ei o mărită, și bine fac. Nu știu dacă înțelegi.

- Oarecum, dar aș prefera să vorbim despre altceva.
- Cum vrei. Costumul tău... Tu n-ai, iar pe cel oferit de Elsie nu-l vrei.

- Întocmai.
- Am să-ți comand unul când ne-om duce la oraș. Amelia, care se gândește la toate, mi-a șoptit un cuvânt. Și-a păstrat rochiile de pe timpul când era fată, la fel și amazoana pe care-o purta pe-atunci, ușor demodată, dar de un *chic* incontestabil. Dacă vor fi modificări de făcut, Jemima le va face. Croitoreasă expertă Jemima.

- Unchiule Charlie, cum aș putea refuza?
- Tu și cu Alcibiade păreți să vă înțelegeți bine. Așa că e-al tău!

Dacă cerințele bunelor purtări n-ar fi împiedicat-o, Elizabeth ar fi început să țopăie în fața lui Charlie Jones. Dar se mărgini să-i zâmbească și să-i mulțumească după toate regulile artei.

Mai târziu însă, la ea în cameră, țopăi ca o nebună până se prăbuși pe pat de oboseală.

Capitolul LXXX

Adormise, când cineva bătu la ușă de trei ori, trei ciocănituri foarte distincte, deloc timide.

Intră o femeie de culoare, înaltă și subțire. Un șorț alb era pus peste rochia neagră. De o regularitate desăvârșită, trăsăturile ei te făceau să bănuie rezultatul unui metisaj, impresie confirmată de purtarea femeii. Nimic servil în atitudinea ei, o oarecare semeție mai curând, ce surprindea la început. Părul grijuluiu pieptănat îi sporea aerul de demnitate firească. Îndoită pe brațul ei, o rochie lungă de culoare închisă îi dădu de știre fetei că Charlie Jones se ținuse de cuvânt.

Femeia închise ușa și înaintă cu un pas.

– Jemima, spuse.

– Da, bună ziua, Jemima. Ești croitoreasă?

– Croitoreasă e mult spus, Miss Elizabeth. Pot face anumite lucruri cu ață și ac.

Articularea ei precisă ca și engleza corectă pe care-o vorbea o surprinseră pe Elizabeth și puțin lipsi s-o poftescă să se-așeze.

– Ai fost la școală, Jemima?

– Da, Miss Elizabeth, între doisprezece și optsprezece ani.

În fața mirării fetei, avu o scurtă șovăială, apoi brusc desfăcu rochia.

– Asta-i amazoana, spuse. Vreți s-o probați acum sau mai târziu?

– Numai decît. Dă-mi-o.

– Vreți să plec și să mă întorc peste-o clipă?

– De ce? Stai aici și ajută-mă. Rochia mi se pare lungă, dar materialul e frumos, deși culoarea un pic cam tristă.

– E moda de-acum douăzeci de ani, dar e de-o croială încântătoare.

Mrs. Jones o purta când era foarte tânără.

Scoțându-și rochia de bumbac, Elizabeth își puse amazoana, ajutată de două mâini fine și negre, a căror energie imperioasă o simțea.

– Întoarceți-vă, dacă vreți, ridicați brațele... mai mult.

Îi dădu ascultare cât se poate de cuminte și se uita în jurul ei, în căutarea unei oglinzi, dar nu era niciuna atât de mare.

– Îmi îngăduiți o observație? întrebă Jemima.

– Dar bineînțeles.

– Amazoana o să vă vină foarte bine, e făcută de un mare croitor – numai că o să respirați cam greu după ce-o s-o încheiem la toți nasturii, de sus până jos.

– Da? Și de ce?

– Pentru că Mrs. Jones la șaptesprezece ani era ceva mai subțire în talie decât dumneavoastră, Miss Elizabeth. Îmi cer iertare.

Tinerei englezoaice i se păru că cerul o pedepsește pentru cele ce-i spusese lui Elsie, ca plutește în amazoana ei. Roși.

– Și-atunci, nu-i nimic de făcut? Trebuie dată înapoi.

– Nu. Era de așteptat. O pot desface la cusături și să-i mut nasturii un pic. N-o să se vadă, vă garantez.

– Foarte bine, spuse fata, zbătându-se furios să iasă din rochie, dar îmi trebuie pentru mâine.

– O, nu, Miss Elizabeth. N-o să fie gata decât peste trei zile.

– Trei zile! Speram într-o minune.

– Nu pot face minuni.

– Dar contam pe ea pentru mâine. Ce-o să fac trei zile fără să mă plimb călare?

– O să așteptați, Miss Elizabeth.

Acestea fiind spuse, Jemima luă rochia, pe care-o împături cu o grijă respectuoasă, și ieși.

Uluită, Elizabeth rămase în picioare și dezbrăcată. Rușinată și furioasă, se uita cu indignare la ușa ce-abia se închisese. Ca pentru a-și bate joc de ea, pocnetul botinelor coborând scara îi ajunse la urechi – pentru că negresa asta impertinentă era încălțată cu botine, ca o doamnă.

Când mânia i se potoli, se îmbracă la loc și se duse să se uite pe fereastra de la camera cu dulapuri, ca să-și vină în fire. Seninătatea priveliștii o liniști până la urmă.

„Tot nu știu cum să vorbesc cu sclavii! își spuse. Pentru că degeaba își dă femeia asta atâtea aere, tot neagră-i este pielea.”

– Și ce dacă? zise deslușit o voce chiar lângă ea.

De spaimă, scoase un strigăt și se întoarse. Nu era nimeni.

Era obișnuită cu asemenea iluzii pe care nu le putea suferi, deoarece îi alarmau imaginația și-i tulburau conștiința.

Plecă la iuteală de la fereastră și, ca și cum ar fi fugit de-o vedenie, trecu prin cameră și coborî pe scară. Afară, din câțiva pași se pomeni pe sub pomi. Pe pajiște, Charlie Jones și soția lui luau aer și, de cum îi zări, făcu cale-ntoarsă. Conversația cu ei doi o plictisea, dar ei o văzuseră și Charlie Jones își flutură mâna cât putu de tare; cam fără tragere de inimă, se duse la ei.

Soarele cobora. Amelia, cu o pălărie mare de paie pe cap, își făcea vânt cu un evantai din frunză de palmier și mergea cu o încetineală de procesiune. Unchiul Charlie flutura vesel o scrisoare.

– Vești de la mama ta, spuse atunci când Elizabeth veni aproape de el. Aflasem și eu câte ceva prin banca mea din Liverpool și agenții mei de schimb, dar asta-i o scrisoare de la ea personal. După o bătălie pe viață și pe moarte, a dobândit o casă de mare stil. Peste vreo patru-cinci luni, o să te poți duce să stai un timp la ea, dacă îți dă inima ghes, dar nădăjduiesc să rămâi la noi, Elizabeth. Nu-i așa?

Câteva clipe nu putu scoate o vorbă, într-atât era de mirată. Dintr-odată, destinul i se schimba. În sfârșit, îngăimă:

– Să rămân aici... dar firește. Nu înțeleg. De ce o bătălie pe viață și pe moarte?

Mergea în pas cu ci, adică foarte încet și cât se poate de potrivit cu starea ei sufletească.

– I se cerea un preț nemaipomenit de mare pentru casa asta minunată, explică Charlie Jones răbdător. A negociat cu băncile. Mulțumită valorilor cumpărate la timpul potrivit... Dar toate amănuntele astea ar putea-o plictisi pe-o tânără domnișoară. Mrs. Escridge dispune de mari posibilități.

– Dar cum? Nu-i cu puțință.

– S-a priceput să fructifice ceea ce avea în clipa când a sosit acolo. Cineva i-a dat sfaturi bune.

– Cineva?

– Elizabeth, ești curioasă ca o fetiță. Crezi în Providență?

– Firește, unchiule Charlie, dar...

– Niciun „dar”. Când Providența vrea, lucrurile merg bine.

Cu un gest de amabilitate regească, Amelia răcori încet fața îmbujorată de emoție a fetei.

– Pui multe întrebări, spuse cu un zâmbet. Nu se cade.

Presimțind apropierea unei discuții, unchiul Charlie interveni:

– În post-scriptum, mama ta spune că în curând îți va scrie. Într-o bună zi, te vei duce s-o vizitezi în vechea țară, apoi te vei întoarce la tine acasă, în Sud, deoarece aici ești la tine acasă, Elizabeth. Așa voia și mama ta, îți amintești?

– La mine acasă? Aici?

Îl privea năucită. În clipa aceea, Amelia declară că simte la umeri răcoarea scrii.

– Rău am făcut că n-am luat șalul.

– Hai înăuntru, dragă Amelia.

Făcând o ultimă sforțare să descâlcească fabuloasa escapadă a lui Mrs. Escridge, Elizabeth exclamă:

– De ce mama n-a răscumpărat castelul familiei noastre?

– Mai târziu, spuse unchiul Charlie cu un gest evaziv. Du-te repede în casă, o să-ți fie frig în rochia asta subțire.

Fără a răspunde, fata îi urmări din priviri. Mergeau atât de încet, încât dădeau impresia că se deplasează fără a-și mișca picioarele, ca niște automate.

„Să trăiesc aici, împreună cu ci, se gândi, zile și zile în șir vor trece așa, nu mai repede.”

Brusc, le întoarse spatele și-și îndreptă privirea spre rândul de căsuțe galbene, dincolo de pajiștea cca mare. Lunga pată colorată luminată de soarele ce scăpăta făcea încă și mai ștersă o căsuță cenușie, ceva mai la o parte, ca pentru a marca distanțele: băcănia satului. Copaci bătrâni ce străjuiau drumul și, în zare, atât de departe încât se pierdau în cer, colinele palide completau peisajul pe care avea să-l vadă zi de zi.

Într-un fel de nespus, avea senzația că e ostatică în spațiu. În spatele ei, cedrul uriaș își mișca agale crengile, ca pentru a-i spune ceva, și cântece de păsări răsunau la nesfârșit acum, la lăsarea serii. Se culcă în iarbă și-și cufundă privirea în gol. O singură idee rămânea de neclintit în inima unui haos de nădejdi și deznădejdi: Sudul însemna Jonathan.

Capitolul LXXXI

Ziua următoare se scurse în acea tihnă adormitoare pe care numai viața la țară o dăruiește din belșug. și cu acca senzație de plictis de care se tem cu osebire cci tineri. Răscolită de revelațiile unchiului Charlie, Elizabeth căuta singurătatea și, din oră în oră, se ducea să se uite la pendula cea mare. al cărei tic-tac răsuna în profunzimile tăcerii. Ce aștepta? Sfârșitul zilei? Nici ca nu știa. Căderea nopții n-ar fi adus nimic nou în viața ei, și tot așa avea să fie la nesfârșit. Ca într-un joc, ziua o trecea cu trup și suflet nopții, iar noaptea, zilei. Dacă ceva i-ar fi spus

că îl așteaptă pe Jonathan, ar fi crezut mai întâi că-și bate joc de ea, și totuși așa era și pace.

De vreo două-trei ori în cursul după-amiezii se duse la grajd ca să-l vadă pe Alcibiade și să-i vorbească. Mărturisindu-i-se, așa cum n-ar fi făcut niciunei persoane, îi povestea necazurile ei cu glas scăzut:

– Îmi ies din minți, Alcibiade, mă prăpădesc de dragoste după cineva care-i departe de-aici, și-mi vine să mor.

Gemând, își apropia capul de capul cel lung ce părea atent. Faptul că spunea în cuvinte ceea ce-avea pe inimă o făcea să simtă o stranie ușurare, dar deodată se înfîricoșa să nu fie auzită și fugea...

A doua zi dimineață, avu o surpriză. În timp ce se plimba pe sub pomi după micul dejun, Charlie Jones veni la ea:

– Amelia e obosită și-și va petrece dimineața la ea în cameră, îi spuse. Sunt unele lucruri importante pe care vreau să le știu. Ce-ai zice de o plimbare în cabrioletă cu mine?

Curioasă, primi cu plăcere și, câteva minute mai târziu, stătea așezată lângă unchiul Charlie într-o încântătoare cabrioletă neagră cu roți galbene.

Porniră-n trap pe drum, de-a lungul preriilor întinse pe care pășteau turme. Și încă o dată Elizabeth admiră baricrele lungi făcute din grinzi încrucișate, din care unele erau putrezite de timp.

– În felul lor, zise unchiul Charlie, sunt venerabile. Multe dintre ele au apucat zile frumoase ale coloniei engleze, cu mult înaintea Războiului de Independență.

Cu biciul atinse calul, ca s-o ia la galop. Pâlcuri dese de copaci se iviră numaidecât, din ce în ce mai numeroși, aplecați peste apa limpede a unui râu liniștit ce sporovăia de unul singur de-a lungul unei vâlcele așternute cu iarbă. Încântată de farmecul acelui loc, fata propuse ea însăși să se oprească acolo.

– Nici nu-ți închipui ce idee bună ai avut. Locul e cunoscut pentru frumusețea lui rustică, iar ceva mai departe se află o bancă, pusă anume pentru asta.

Banca se afla, într-adevăr, la vreo zece metri mai încolo, făcută simplu, dar bine așezată la umbra unei sălcii, ale cărei crengi lungi, aplecate, o apărau de soare. În timp ce Charlie Jones lega calul de-un copac, Elizabeth se așeză, cufundându-se în încântarea pe care

contemplarea naturii i-o aducea totdeauna. „O clipă de fericire, își zise, de-ar fi să țină cât mai mult...”

Unchiul Charlie veni și s-așeză lângă ea.

– Peisajul ăsta idilic îți este pe plac, deși va fi pus la încercare, deoarece nu-i deloc în ton cu cele ce-ți voi spune, dar poate că în felul ăsta le vei primi mai ușor.

Elizabeth se gândi numaidecât la Jonathan.

– O veste rea? întrebă cu ochii măriți de spaimă.

– Nu, liniștește-te. Astăzi totul s-a limpezit. E vorba de mama ta. Ai trecut alături de ea prin clipe tare grele, fără să știi prea bine ce dramă ascundeau. Ea nu ți-a spus nimic. Când tatăl tău a dispărut, în luna februarie anul trecut, a fost cât pe ce să-și piardă mințile, deoarece îl iubea cum nu-ți poți închipui, iar gândul ce-o bântuia era să plece pentru totdeauna din conacul unde cunoscuse fericirea. Tatăl tău nu lăsase decât datorii. Bani lipseau aproape cu desăvârșire. Împreună cu tine, s-a dus la Londra, la notarul în a cărui grijă se afla testamentul. L-a citit de față cu el, iar el a ghicit fără greutate că nu-i sesiza sensul exact. Puține sunt testamentele care să nu fie mai mult sau mai puțin încâlcite. Iar notarul ăsta era un escroc. A asigurat-o pe nefericita ta mamă că putea trage foloase de pe urma moștenirii, cu toate că era vorba de un castel în foarte proastă stare, a cărui vânzare n-avea să fie ușoară. Cuvântul „vânzare” a fost ca o lovitură de pumnal pentru mama ta, dar avea o încredere oarbă în omul acela, notarul familiei, și lăsă pe seama lui totul, cu cea mai mare încredere. A pus-o să semneze o hârtie în acest scop. Tu n-ai asistat la vizita asta. Mama ta te trimisese s-o aștepți într-o capelă anglicană, la câteva minute de-acolo. Toată averea ei erau vreo zece lire, găsite în scrinul soțului ei. Cu aceste puține resurse, a descoperit într-un cartier sărăcăcios o pensiune despre care fără îndoială că-ți mai amintești.

– Unchiule Charlie, te rog, protestă Elizabeth.

– Îmi pare rău, dar trebuie să știi. Mama ta dăduse notarului jalnica voastră adresă. Au trecut săptămâni întregi. În sfârșit, primește o scrisoare prin care era convocată la doi oameni de afaceri, la Lincoln Inn Fields. Singură și de data asta – tu o așteptai în camera voastră – a străbătut pe jos o Londră înghețată de noiembrie. A fost primită cu respect, iar cei trei domni în negru i-au spus că se ivise un cumpărător. Pe cât se părea, putea conta pe un răspuns în cursul lunii. Domnii în negru se declarau gata să negocieze vânzarea acelei locuințe (nu

izbuteau nicidecum să găsească termenul exact...). Îi împuternicea? Da, o, da! I-au dat să semneze o hârtie. Apoi încă una, pe urmă alte două. În toate se spunea cam același lucru, în afară de câteva cuvinte, astfel că nu erau chiar identice. Mama ta a semnat toate hârtiile astea, și-ar fi semnat oricâte altele, cu scrisul ci mare și generos. Întoarsă acasă, credea că o să cadă din picioare de obosită ce era. S-a prăbușit în genunchi și ți-a spus și ție să îngenunchezi, ca să mulțumești Celui de Sus.

– Evoci clipe groaznice, protestă Elizabeth.

– Îmi pare rău, dar nu știi anumite amănunte, evenimentele au logica lor. Luna a trecut fără a aduce nimic nou. Speranța s-a năruit, ca să facă loc spaimei. Pe-atunci, trăiați pe credit. Așa că, la începutul lunii ianuarie, mama ta a luat hotărârea să cheme în ajutor și, plângând de rușine, i-a scris lui William Hargrove, unchiul tatălui tău. Poate că ar fi făcut mai bine să mi se adreseze mie, mai în măsură să-i vin în ajutor. Din putoare n-a făcut-o. Hargrove a răspuns numaidecât, cum se și cădea. Între timp – poșta are unele întâzieri exasperante – mama ta a primit vizita neprevăzută a notarului, aducător al sumei de o sută de lire, pe care i le dădu lui Mrs. Escridge, scuzându-se de puținătatea ei, deoarece... conacul fiind vândut, cumpărătorul dăduse un acot, suma aceea derizorie – era el însuși de acord – vărsământul principal trebuind a fi făcut în răstimp de o lună, în mâinile oamenilor legii, în cazul de față cei doi domni în negru, după cum Mrs. Escridge își dăduse consimțământul printr-o înțelegere semnată chiar de mâna ei. Ea nu-și amintea de nimic, dar notarul făcu aluzie la documentele ce-i fuseseră supuse spre aprobare și pe care binevoise să-și pună semnătura. Unul din acele documente prevedea riguros situația prezentă. Mama ta rămase cam buimăcită, ceea ce văzând, notarul o liniști: „Aveți încredere, doamnă, legea merge mână în mână cu onoarea țării”. Și, fără a-i da vreo hârtie să semneze, se retrase.

– Toate astea sunt adevărate, dar de ce e nevoie să mă faci să le trăiesc din nou, unchiule Charlie’?

– Răbdare. Ne-apropiem de țintă. De cum a primit scrisoarea mamei tale, William Hargrove a venit la mine, la Savannah, punându-mă la curent. Și unul, și celălalt ne-am îndoit de onestitatea acelor oameni ai legii. Trebuia acționat repede. Am dat dispoziție băncii mele din Londra să-i înmânceze pe loc mamei tale banii de care-ar fi avut nevoie pentru venirea în America. În același timp, le-am cerut oamenilor mei de afaceri

să întreprindă o anchetă discretă. Care a confirmat toate bănuielele mele, dar voi vă aflați pe vapor, tu și cu mama ta, când ticăloșii au fost dovediți. Notarul, notarul vostru de familie, apucase să fugă în Belgia. E căutat insistent și nu-i departe ziua când toți domnii ăștia drăgălași se vor pomeni alături de canguri în Australia. Se vor face utili spărgând pietre pe drumuri. Mama ta a trebuit să se întoarcă în Anglia ca să-i dea pe mâna justiției. Cu asentimentul lui William Hargrove, mă împuternicește tutore al tău. Înțelegi acum de ce ți-am făcut făgăduiala aceea la Savannah, sub copacul din fața casei mele.

Întoarcerea în cabrioletă a fost tăcută. Unchiul Charlie s-a hazardat să spună câteva cuvinte de încurajare, ca să-i redea liniștea, dar fata era atât de zguduită de povestirea nenorocirilor mamei ei, încât nici nu deschise gura. La drept vorbind, Charlie Jones nu-i spusese nimic nou, în afară de unele amănunte ce-o răneau în dragostea față de mama ei, a cărei putere de-a îndura răul o admira. Dar, în timp ce acoperișurile de la Marca Pajiște se zăreau în fața lor, fata fu cuprinsă de-o îndoială.

– Îmi îngădui o întrebare, unchiule Charlie?

– Firește, chiar aș fi fost mirat dacă nu mi-ai fi pus cel puțin o întrebare.

– E foarte simplă. Când mama s-a dus să-i vadă pe oamenii legii... mi se pare straniu că știi în amănunt cum s-au petrecut lucrurile. Îmi dau foarte bine seama că Mr. Hargrove e sursa dumitale de informații, totuși nu se afla alături de mama în biroul oamenilor în negru.

– Foarte adevărat. Îți amintești că, încă din primele zile ale sosirii tale la Dimwood, două dintre micuțele tale verișoare te-au luat cu ele în pădure?

– Mildred și Hilda, într-adevăr.

– Profitând de absența ta, William Hargrove s-a dus să-ți vadă mama, vizită ccrută de politețea cea mai elementară. Voia să știe dacă e mulțumită de camera ei și dacă nu dorește ceva. Tocmai clipa asta o aștepta și Mrs. Escridge. Mândră și plină de scrupule, nu-și putea ierta că ceruse ajutor unci rude a soțului ei și, într-un potop de cuvinte, își descărcă inima de tot ce-o chinuia. Pentru a-și justifica purtarea, i-a descris amănunțit demersurile atât de nemilos umiltoare la care nevoia o silise și mai cu seamă vizita la oamenii în negru și hârtiile pe care le semnase în prada deznădejdiei. I-a mai împărtășit și spaima de a-și ști fiica săracă. Hargrove i-a vorbit cu bunătate și cu un ascmenea respect,

încât a liniștit-o. Cred că-ți dai seama că, împărțându-mi mie tot ceea ce aflate, nu era să treacă peste scena asta, de-un interes capital. Ești mulțumită de răspunsul meu?

– Da, unchiule Charlie.

– Mă mir numai că nu m-ai întrebat pe loc: „De unde știi?”

Elizabeth nu răspunse, lacrimile i se rostogoliră pe obraji, dar își veni repede în fire și, câteva minute mai târziu, întrebă pe un ton pe care-l voia firesc:

– Când crezi că o să mă poți duce să-i vizitez pe verii mei care locuiesc de cealaltă parte a pajiștii? Mărturisesc că sunt curioasă să-i cunosc pe toți, și pe părinții lor.

Charlie Jones șovăi.

– Bineînțeles că vreau să te duci să le dai ziua bună. De una singură poate. Te necăjește?

– De ce n-am merge împreună? Aș prefera.

– E greu, Elizabeth, dar pentru că trebuie să știi, află că între Amelia și sora ei Maisie a avut loc... cum să spun? o ceartă regretabilă cu mai mulți ani în urmă. E o poveste jalnică de interese materiale, dar, printr-un soi de convenție tacită, copiilor le este îngăduit să treacă pajiștea ori de câte ori ar avea chef, ca să se ducă de la o casă la alta, în vreme ce părinții nu-și mai vorbesc și nu vor străbate niciodată pajiștea, care-i va despărți pentru totdeauna.

– Găsesc că-i prea de tot.

– Da, un *niciodată* între cele două surori... Și, firește, e de dorit ca soții să împărțască și ei cearta consoartelor. Asta nu ne-mpiedică, pe comodori și pe mine, să ne ducem să fumăm o țigară de foi împreună, departe, departe, pe drum. E de la sine înțeles că n-o să spui la nimeni cele ce ți-am povestit. Nu știi nimic.

Acum vedeau casa.

Dând din cap, Elizabeth părea să cugete.

– Dar Charlotte? zise dintr-odată. Și ei îi este interzisă intrarea în casa galbenă?

– Ce idee grozavă! Ar fi trebuit să-mi teracă și mie prin minte. Charlotte e o independentă, care bravează toate prejudecățile, în bloc. Își va face o sărbătoare din a te însoți. Duceți-vă chiar în după-amiaza asta. Acum, la ora prânzului, s-ar crede obligați să vă poftescă la masă, și sunt și-așa șapte...

Capitolul LXXXII

După ce-a fost consultată, Charlotte s-a declarat gata de acțiune. Își puse o rochie de tafta cu volane, albă cu dungi cenușii, o bonetă mare, din pânză fină, plină de panglici ce păreau a-și lua zborul, ca niște fluturi azurii. În rochia ei verde șters, Elizabeth se simțea îmbrăcată cu mai puțină căutare, dar parcă era vorba de altceva decât de-o simplă vizită de țară?

Ora patru a fost socotită cea mai potrivită.

În timp ce străbăteau pajiștea, Miss Charlotte se lăsa în voia sporovăielii instructive:

– Sunt cincisprezece ani de când s-au instalat aici. Casa e de pe vremea coloniei engleze. Era o școală părăsită și corpul de clădire lung din mijloc, cu un singur etaj, nu mai ajungea. Așa că i-au adăugat două pavilioane, unul la dreapta – altul la stânga. Ansamblul nu-i prea fericit, dar trebuia să locuiască o groază acolo, sora mea Maisie, cu soțul ei comodorul și toată ciurda lor de copii.

– Păcat, Casa cea Mare ar fi putut aduna amândouă familiile, pe asta și pe-a dumneavoastră.

– Poate, dar avusese loc ruptura dintre surorile mele cu mult înainte, pe când ne mai aflam cu toții în Scoția. Ești la curent?

– Oarecum.

– Atunci să trecem peste asta.

Cât se poate de dreaptă, ca să nu fie păgubită nici cu un milimetru în puținătatea înălțimii ei, Miss Charlotte înainta plină de importanță printre ierburi, făcându-și vânt cu o frunză de palmier.

– După Casa Viselor, o să dai de Casa Tumultului. Zece persoane se înghesuie la parter, unde se simt mai bine decât în altă parte. Ai să înțelegi totul dintr-o privire. De Witt, comodorul*, care se trage dintr-o veche familie olandeză, iar alături de el o martiră, sora mea Maisie, cu trei fete de măritat. Problemă. Nu știu cum de fac de sunt peste tot în același timp. Poate că speră să pună mâna pe un bărbat alergând care încotro. Elsie, a doua dintre ele, pe care-o cunoști, crede că a prins unul și se agață de el ca de-un colac de salvare. Ai să-l vezi și ai să-ți dai cu părerea, dar fără ocheade!

(* Grad în marina engleză și americană, superior căpitanului de vapor și inferior viceamiralului (n.t.).)

– Verișoară Charlotte, dar cum îți închipui?

– El e primul care face ochi dulci, cum se spune, la tot ce poartă fustă. Fanny, mezină, o micuță zănatecă de cincisprezece ani, gata să fiacă pasul greșit, răsunător, care să provoace căsătoria silită, dezastru banal cu văluri lungi, albe, orgi și carilonuri răsunătoare. Un iad, nu alta! Rămâne cca mai mare, douăzeci de ani, Clémentine, persoană frumoasă, delicată și prudentă. Iăgăduită singurătății și virtuții, care-și încredințează suferințele pianului într-unul din pavilioane. Îi știi pe doi dintre băieți, Dick și Harry, pe care tatăl lor o să-i expedieze de-acasă trimițându-i la Annapolis, unde, cu totul și cu totul fără voia lor, vor fi făcuți marinari. În sfârșit, Teddy, idolul familiei, care nu-i totdeauna acasă, cu galoanele lui câștigate la Annapolis, firimos, grav și liniștit, de nepătruns privirilor muritoare, misterios.

Sosite la micuța barieră albă ce împrejmuia casa, se opri. Miss Charlotte râdea așa cum râde cineva care se pregătește să joace o festă, iar veselia asta o nedumerea pe Elizabeth.

– Ce-o să le spun?

– Nimic. Bună ziua. Încolo, au ei grijă. Nu-i auzi?

Mare larmă de glasuri ajungea, într-adevăr, până la ele, chiar și strigăte, ca și cum, brusc, ar fi izbucnit o ceartă. Continuând să râdă, Miss Charlotte o luă înaintea fetei și lovi tare de două ori cu ciocanul în ușa ce se deschise numaidecât cât era de mare.

Cu glas pițigăiat și imperios, Miss Charlotte anunță:

– O vizită din Anglia. Vara noastră Elizabeth.

Paralizată de spaimă, fata făcu un pas și rămase neclintită. Avu impresia că nenumărate fețe se întorc spre ea, mute și încremenite ca niște măști. În năuceala timidității, i se năzări că visează și că nimic din toate acelea nu-i adevărat. Mai înspăimântătoare decât tot restul era tăcerea aceea la care nu se aștepta.

Până și Miss Charlotte se miră.

– Dar ce v-a apucat? zise cu vocea ei ascuțită. Nimeni nu mișcă, nimeni nu spune nimic. Vă închipuiți cumva că vă aduc o nălucă din Scoția? Treziți-vă. Pe vara voastră Elizabeth Escribde o primiți atât de straniu.

La aceste cuvinte, o femeie în negru păru a se desprinde de lângă perete și-o luă pe după gât pe tână fată, plângând:

– Fetiță dragă, exclamă ea cu o voce întretăiată de emoție, scumpul nostru Charlie Jones te-a introdus în familia noastră. Charlotte mi-a povestit tot. O, Charlie, ce jale că pajiștea asta ne desparte! Să-l săruți din partea mea, Elizabeth. O să știe, o să-și amintească.

Scundă și cam îndesată, păstra totuși un aer de demnitate firească ce-o făcea să pară mai înaltă. Fața ei frumoasă, chinuită de supărări, avea săpată pe frunte și în jurul gurii brazde ce-o făceau să semene cu un personaj de tragedie, dar în adâncimile ochilor ei negri nu se citea decât o bunătate nsecată aproape.

Lacrimile-i curgeau pe obraji, scăldând fața Elizabethiei, care nu știa cum să răspundă acestor efuziuni zgomotoase, când dintr-odată răsună vocea bine timbrată a unui bărbat, cât se poate de ncrăbdătoare:

– Maisie, liniștește-te!

Nu fără un gest brusc, Elizabeth se întoarse spre un impozant fotoliu-balanșoar făcut din lemn de arțar, în care se legăna, fumându-și pipa, comodul De Witt, înalt și spătos, cu fața încadrată de un colier subțire de barbă căruntă, cu ochii de un albastru necrușător, obraji slabi, nasul subțire și puternic, curbat ca un cioc de pasăre răpitoare.

Cu o voce deznădăjduită, Maisie spuse cu convingere:

– Dar trebuie să-i explic Elizabethiei de ce pătrunde într-o familie dezbinată.

– Atunci dă-i bătaie, spuse comodul, dar pe scurt. Noi știm povestea ta.

– E simplă, Elizabeth, vino cu mine.

Luând-o cu ea într-un colț al încăperii aceleia mari, ticsită cu veri, o pofti să se așeze într-unul din acele fotolii de două locuri ce se numeau „supărăcioase”, deoarece două persoane nu puteau sta alături decât întorcându-și spatele. Ca să-ți vorbești, trebuia să-ți schimbi în așa fel poziția, încât să stai aproape în fața interlocutorului.

– Când am părăsit Scoția ca să-mi urmez soțul în Virginia, unde voia să se stabilească, eram, vai! de-o bucată bună de vreme certată cu Amelia. Inutil să stăruie asupra acestui punct. La noi certurile sunt feroce. Noi nu iertăm. E groaznic, știu, dar în Scoția se spune că atunci când urâm, urâm nu glumă. Ea a rămas deci acolo. Charlie Jones se căsătorise cu o Douglas și locuia împreună cu ea o parte a anului în casa bătrânească din față. Tatăl Amintei Douglas, prima soție a lui Charlie, înălțase această locuință frumoasă pe ruinele unui castel distrus în timpul Războiului de Independență, iar cu în fiecare zi străbăteam pajiștea ca

să-i văd, deoarece prima Mrs. Jones era vară primară cu noi. Când s-a îmbolnăvit, la multă vreme după ce l-a adus pe lume pe fiul ei Edouard, am îngrijit-o cu dragoste. Legăturile de familie dintre noi erau foarte puternice. Sora mea Amelia, acolo, în Scoția, aflând că vara noastră e în primejdie de moarte, s-a grăbit să vină la ea. Eu am părăsit numaidecât locul, iar sora mea s-a pomenit pentru prima oară în prezența lui Charlie Jones la căpătâiul soției lui aflate pe moarte. Viața are capricii stranii. E neîndoielnic că Charlie Jones își adora prima soție și că moartea ei a fost cât pe ce să-l năruie, dar la fel de neîndoielnic e că a rămas în relații cu sora mea Amelia și că după doi ani de doliu a cerut-o în căsătorie. Din ziua în care Amelia a venit la Marea Pajiște, a rămas hotărât ca nici una, nici cealaltă dintre noi să nu străbatem spațiul ce desparte cele două case. Eu am suferit atât de tare, că nici acum nu mi-am venit în fire. Copiii pot, dacă vor, să se ducă și să vină după pofta inimii de la casa cea mică la cea mare. În toată povestea asta, recunosc că am greșit și că sunt gata să mă împac cu sora mea, a cărei vină e la fel de mare ca și-a mea, dar se cade ca ea să facă primul pas.

După ce-și rosti spusele cu voce hotărâtă, se sculă din fotoliu și-și chemă copiii ca să-i prezinte nou-venitei. Elsie dădu la o parte pe toată lumea ca să fie prima, și-i zâmbi fermecător, dar, văzând foarte repede că-i fără rezultat, uză de surâsul provocator, tânăra englezoaică însă reteză din scurt orice manevră printr-un „Bună, Elsie“.

Veni apoi Clémentine, sora mai mare, care fără fasoane o luă pe Elizabeth în brațe și-i șopti vagi cuvinte afectuoase de bun venit. Demnă și reținută totodată, totul în persoana ei trăda un suflet chinuit în taină. Ochii de un albastru limpede vărsau valuri de duioșie sub arcul negru al sprâncenelor.

– Clémentine e muziciană, spuse Maisie. Cântă la pian ca un înger și tot ea cântă la orgă duminica în capela prezbiteriană.

– O, mămico! Mă faci să mor de rușine, zise Clémentine, îmbrăcată într-o rochie lungă, mov, și dispărând apoi numaidecât.

Dick se năpusti apoi spre Elizabeth, care-l respinse drăgălaș.

– Bună, Dick, îi zise. Ne cunoaștem, prezentările sunt făcute, la fel și pentru tine, Harry.

Acesta, cu o mână pe inimă, se pregătea să spună ceva pe măsura acestei atitudini sentimentale, când o fermecătoare copilă de cincisprezece ani se așează în fața lui, împingându-l cu fundul.

– Fanny, zise, eu sunt Fanny și mă dau în vânt după Anglia. Ce păcat că n-a câștigat războiul și n-a rămas aici.

Brună și roz, cu ochi strălucitori, părea în efervescență și gesticula cu mâinile ei drăgălașe și trândave. Îmbrăcată în albastru palid, fremăta de nu se știe ce emoție și se bâlbâia în timp ce vorbea.

Vocea tatălui ei o chemă la ordine:

– Dacă mai spui o dată ce-ai spus acum, am să te țin la arest la tine în cameră.

Fata izbucni în plâns și dispăru.

– Emotivă, spuse Maisie, de-ale vârstei. Dar aș vrea să-l cunoști și pe Teddy al meu, băiatul cel mai mare. De ce stă într-un colț? Așa-i el, un tip straniu.

Ținând-o de mână pe Elizabeth, o duse la capătul camerei, unde, în picioare lângă o ușă, se afla un tânăr ofițer de marină. Gravitatea lui te izbea înainte de orice. În uniforma de un albastru aproape închis, ce-i pune în valoare o eleganță firească, părea îngrijorat că nu fusese remarcat, dar, când fata adusă de Maisie se află în fața lui, se înclină nu fără grație.

Elizabeth se simți fulgerată. Niciodată nu mai văzuse o față bărbătească atât de frumoasă și rămase fără grai. Regularitatea trăsăturilor nu putea explica ea singură majestatea de nespus a feței. Privirea ochilor mari și întunecoși coborî asupra ei, însoțită de-un zâmbet abia ghicit:

– Când v-am văzut asaltată din toate părțile de familie, n-am vrut să vă impun corvoada încă unei prezentări.

– Bine zis, făcu mama lui cu un râset scurt și neîncrezător. Vă las.

Urmără câteva clipe de tăcere stingheritoare. Fata trebui să-și înalțe ochii ca să-l privească, deoarece băiatul acela înalt și zvelt o întrecea cu cel puțin un cap și era fascinată de năluca zâmbetului ce-i rătăcea pe lângă buzele admirabil conturate. În mintea fetei, el întruchipa întreaga noblețe a Sudului, fără aroganța abia deghizată a încântătoarelor georgiene pe care le cunoscuse.

Văzând-o înmărmurită, începu să-i vorbească oarecum încet, dar călduros, voce care se deosebea de cea a Sudului profund, atât de impresionantă în lăncezeala ei (ca vocea lui Jonathan, poate, nu-i așa, Elizabeth?).

– Pentru că acum sunteți de-ai noștri, e mai bine să-mi știți adevăratul nume. Mi se spune Teddy și e foarte bine și-așa, dar numele meu adevărat e Daniel De Witt.

Ce n-ar fi dat Elizabeth ca zâmbetul să se fi cuibărit în obrajii aceia arși de soare! Căută cu disperare un răspuns amuzant și, roșie de emoție, spuse râzând:

– Te duce cu gândul la digurile Olandei... Dar e caraghios ce-am spus!

– Mai puțin decât vă închipuiți, Miss Elizabeth. Tata e încredințat că ne tragem din marele dregător al Olandei care a poruncit ca țara să fie lăsată pradă valurilor, ca să-l înec pe cotropitor.

– Nume ilustru.

– Ceea ce nu înseamnă nimic. Olanda e plină de numele De Witt. Oricine se poate încredința de ceea ce dorește. Tata ține cu orice preț ca descendența să fie directă. Mă îndoiesc, și-apoi, puțin îmi pasă.

Elizabeth nu se îndoia. Îl vedea pe acest magnific personaj alături de fratele lui Cornelius poruncind distrugerea digurilor, ca să-l înec pe cotropitor.

Băiatul adăugă:

– Nu voia avea prea des prilejul să vă văd, Miss Elizabeth...

– Elizabeth, îl corectă ea râzând.

Se înclină ușor.

– Elizabeth, de vreme ce mi-o îngădui. Am venit într-o permisie de patruzeci și opt de ore și plec mâine dimineață.

– Departe’?

„La ce bun toate întrebările astea?” îi spuse o voce lăuntrică.

– Da și nu. Annapolis. Vin destul de rar. În afară de familie, nimic nu mă leagă de locul ăsta.

– Nimic, spuse ea ca o zăpăcită. Vreau să spun ținutul, Virginia...

O privi o clipă în tăcere, iar fetei i se păru că tăcerea aceea nu se va mai sfârși niciodată.

– Nu, nici măcar Virginia, dar voi veni de Crăciun. Vei fi aici de Crăciun’?

– Cred că da.

– Crezi, Elizabeth, doar crezi’?

– Nu, sunt sigură, cât se poate de sigură.

– Îmi faci plecarea mai puțin tristă, Elizabeth, dar Crăciunul mi se pare mai departe decât cu o clipă în urmă.

Elizabeth se sili să nu înțlcagă. O voce îi striga: „Nu-l asculta, pleacă de lângă el“. Fără să-și dea prea bine seama ce spune, întrebă:

– La ce oră pleci?

Daniel zâmbi, iar zâmbetul îl prefăcu într-o făptură de-o frumusețe ca de pe altă lume. Așa îl văzu Elizabeth și se simți străbătută de un fior ce-o sperie. Avu senzația că-i vorbește unui necunoscut. Într-un soi de vertij al minții, auzi:

– În zori. Mă duc în cabrioletă până la micuța gară Gainsville.

Elizabeth tăcu și, cuprinsă dintr-odată de disperare, își cufundă privirea în privirea băiatului.

– O să dormi la ora aia, îi spuse el coborând vocea.

– Nu.

Elizabeth șovăi, apoi spuse:

– Nu, Daniel.

Atunci, pe nesimțite, se apropie și luă mâna fetei, ce i se lăsă în voie, iar Elizabeth avu senzația că întreaga căldură a acelui bărbat se răspândește în ea, în tot trupul ei.

– De-acum înainte voi fi Daniel numai pentru tine, spuse în șoaptă.

Minutul următor se scurse în tăcere, ceea ce aveau să-și spună își spuneau într-o privire prelungă, nesfârșită. Deodată simți cum mâna aceea mare, puternică și hotărâtă se deschide blând, eliberându-i mâna.

– Cred că suntem priviți, șopti. Îmi îngădui să-ți scriu, Elizabeth?

Dădu din cap a încuviințare și se despărțiră. Miss Charlotte veni lângă ei.

– Elizabeth, trebuie să ne întoarcem, dar mai întâi du-te să-i spui o vorbă comodorului, vrea să-ți vorbească. Ți-o răpesc, locotenente, dar nădăjduiesc ca într-o bună zi să vii să ne vezi la Casa cea Mare.

– Așa nădăjduiesc și eu, Miss Charlotte.

– Pentru voi, adăugă bătrâna domnișoară, pajiștea nu-i o frontieră.

Băiatul salută, iar Miss Charlotte o apucă pe fată de mână ca s-o ducă la comodor. Deodată, un urlat se auzi undeva mai departe de casă. Maisie, care venea în întâmpinarea Elizabeth și a lui Miss Charlotte, flutură vesel din mână.

– Liniștiți-vă, le zise, nu-i vorba de-un animal pe care-l înjunghii, cum s-ar putea crede. Ci Clémentine, în pavilion, îi anunță lui Mike

plecarea la Dimwood. Îl iubim mult pe micuț, dar cât de ușurați o să răsuflăm fără el! Elizabeth, îl cunoști?

Prea emoționată încă pentru a putea vorbi, fata răspunse:

– L-am zărit într-una din zile, asta-i tot.

Comodorul își așează pipa alături când fata se află în fața lui, cercetând-o cu ochii săi pătrunzători, ce păreau totdeauna a pândi o fire-gată la orizont.

– Fii binevenită la bordul vasului *Quarrelsome*, micuță domnișoară, și, fără să te jignesc, lasă-mă să-ți spun că, pe un vapor, întâi de toate pe căpitan îl saluți...

– O, Dirk! îl imploră soția.

– Liniște, Maisie... în loc să te întreții cu personalul bastimentului, dar trec cu vederea și-ți spun că sunt mulțumit că te văd.

Se ivi Miss Charlotte, care apucă brațul fetei, trăgând-o spre ușă.

– Comodore, spuse cât se poate de pițigăiat, tânăra noastră verișoară e așteptată de cealaltă parte a pajiștii. Ne scuzați pentru plecarea asta bruscă. Bună seara la toată lumea.

Se auzi o larmă generală, iar comodorul, cu o izbitură furioasă din călcâi, își porni atât de violent balansoarul, legănându-se din față spre spate, încât era cât pe ce să-l dea peste cap.

Afară, în tăcerea desăvârșită a peisajului de țară, Miss Charlotte își luă un ton confidențial în timp ce se cufunda în ierburile cele înalte și dese, iar foșnetul rochiei de tafta îi însoțea spusele.

– Niciodată nu trebuie să-ți fie teamă de comodor. De când s-a pensionat, tot într-un vis maritim o ține. Familia e echipajul, iar el o iubește în felul lui. Dar să lăsăm asta. Îngăduie-mi să-ți vorbesc ca o soră. Ți-e teamă să auzi adevărul?

– Ba deloc, zise Elizabeth, totdeauna la un pas de indignare când ceilalți îi puneau la îndoială curajul.

– Ei bine, fetițo, ești pe cale să faci o prostie. Nu știu ce v-ați spus tu și cu Teddy De Witt, dar ceea ce i-am citit eu pe față m-a speriat. O femeie se pricepe să vadă totul. Tu nu știi nimic despre el. Bărbatul ăsta cu chip sublim e un copil.

– O, nu spuneți nimic rău despre el!

– Liniștește-te, mă aflu lângă tine ca să te ajut. Viața lui e un mister. Niciodată n-a fost văzut făcând curte unei femei, iar pe de altă parte, nu are nici prieteni. E respectat și admirat, dar singura pasiune ce i se

cunoaște e aceea de a munci. Iar acum, ori eu mă înșel foarte tare, ori am citit în ochii lui că s-a îndrăgostit de tine la nebunie.

Elizabeth îi apucă amândouă mâinile.

– Credeți, chiar credeți de-adevărat?

– Din păcate, sunt sigură.

Continuând să meargă, Miss Charlotte tăcu o vreme, în timp ce rochia ei de tafta imita șușotitul unui secret: șșș...

– La douăzeci și patru de ani, are inima unui băiețandru de paisprezece, care nu cunoaște dragostea. A fost de ajuns să-l privești cu duioșie, poate, ca să dezlănțui în el întreaga lui patimă ascunsă. Te faci tot mai frumoasă, Elizabeth. Bărbații or să-ți dea târcoale, iar asta o să se declare, sunt sigură. Nu te mărita cu el. O să fii nefericită.

– De ce nefericită? O, vorbiți, Miss Charlotte, spuneți-mi adevărul!

– Familia lui e săracă...

– Mi-e indiferent.

– Un marinar nu se îmbogățește repede, iar asta contează, orice s-ar spune, contează.

– Nu și pentru mine.

– Bine, dar soția unui marinar e hărăzită singurătății. Va lipsi o parte din an. Și-n situația asta, ce poate fi în inima lui dacă nu neliniște, neliniște la început, pe urmă, mai devreme ori mai târziu, gelozie?

Un strigăt îi scăpă fetei.

– Dar voi fi credincioasă, Miss Charlotte.

Bătrâna domnișoară se opri brusc în mijlocul pajiștii. Lumini începeau să se aprindă la ferestrele Casei celei Mari.

– Elizabeth, ai înnebunit? Ți-ai pierdut mințile? Vino-ți în fire. Mi te-ai mărturisit întrucâtva, fără s-o știi, poate. Am crezut că înțeleg, am crezut că ghicesc...

– Nu, spuse fata cu o voce înăbușită, tăceți, vă implor.

Toată viața ei avea să-și amintească de clipa asta în care avusese dintr-odată revelația naturii ei profunde, care o prefăcea într-o pradă. Seara se lăsa încetîșor. În singurătatea unei păduri din vecinătate, un sturz își cânta mica lui melodie tristă, în timp ce liliecii brăzdau aerul înserării.

Miss Charlotte sta împietrită, amuțită brusc în fața năruirii aduse de cuvintele ei.

– Drăguța mea, spuse cu blândețe, ai încredere în cineva care a trăit și a simțit cum moare din dragoste.

– Din dragoste... îngăimă Elizabeth.

– Bărbatul era nedemn, Providența l-a îndepărtat din calea mea. am fost cât pe ce să-mi ies din minți, dar am înțeles și văd limpede.

– N-o să mă schimbați, zise Elizabeth, izbucnind în plâns.

Dintr-o pungă de tafta ce-i atârna la cingătoare, Miss Charlotte scoase numaidecât o batistă, pe care i-o întinse fetei. Aceasta se șterse la ochi, apoi își suflă nasul.

– Iertați-mă, zise.

– Vrei să-ți spun numele celui care și-a călcat cuvântul? Nu l-am rostit niciodată din ziua aceea cumplită. În *Biblie*, e numele unui om viteaz și cinstit și mi-l tot spuneam drăgăstos când mă aflam singură. Am crezut cu adevărat că bărbatul acesta va fi cu adevărat al meu. Am suferit prea mult și tocmai de suferință vreau să te cruț pe tine. Ai casei nu îndrăzneau să-mi spună adevărul. Dar au putut-o face la câteva ore după ce-a avut loc nenorocirea. Am devenit brutală și cred că îți par rău-tăcioasă.

– Nu, șopti Elizabeth, dar ceea ce-mi spuneți mă răscolește.

– Într-o bună zi, o să-mi fii recunoscătoare. Vrei să-ți spun numele celui care și-acum tot îmi mai stă în gât?

– Nu, nu vreau să-l aud.

– Hai acasă, spuse Miss Charlotte. Am făcut ceea ce glasul meu lăuntric îmi poruncea să fac.

În noaptea aceea, în Casa cea Mare, adormită, cineva veghea, ducându-se și venind dintr-o cameră în care mobilele vorbeau limbajul copilăriei la o încăpere de-alături, unde o mână îngrijorată deschidea și închidea fără motiv dulapurile. Lumina lunii, în toată strălucirea ei, pătrundea prin ferestre, în timp ce un întuneric ca cerneala învăluia picioarele fetei, îmbrăcată într-un halat alb, și care nu știa ce ocupație să dea trupului ei, deoarece somnul nu se prindea de el.

Prin ușa intenționat lăsată întredeschisă, bătaile orologiului ajungeau până la urechile ei, anunțând orele. Acestea vibrau de fiecare dată în tăcere atât de grav, încât Elizabeth tresărea la fiecare bătaie.

Miezul nopții îi păru mai puțin îngrijorător decât orele dinspre dimineață, ce-o purtau spre firig și spre clipa temută. Se înfășură în

cuverturi ca într-o haină și se uită la cer din încăperea cu dulapuri. Peria avea imensitatea unui lac lipsit de culoare, sub lumina nemiloasă a lunii, în timp ce pădurca alcătuia o masă neagră și compactă, ascănătoare unui zid de stânci.

Totul se învălmășea în capul ei, în care sângele zvâcnea. Revedea gura tânărului ofițer și lupta întâi de toate cu dorința de-a se lăsa pradă visurilor ei halucinante ce-o făceau să atingă cu degetele buzele acelea ce se despărțeau pentru a spune: „De-acum înainte voi fi Daniel numai pentru tine“.

Atât de puternică era iluzia de realitate, încât în cele din urmă se azvârli la pieptul fiantomei și avu senzația fizică a unui trup în carne și oase pe care-l strânge în brațe. Nu țină decât răstimpul unui fulger, dar o sperie.

Lăsându-se să cadă în genunchi la picioarele patului, își vârî capul în cuvertură și începu să țipe. Închipuirea refiac realitatea. A avea darul ăsta și încă mai tremura de pe urma acestei descoperiri în invizibilul din preajmă.

„Îmi pierd mințile, se gândi, nu sunt ca toți oamenii.“

În strădania de-a se liniști, rosti în gând *Tatăl nostru*, în gând, deoarece limba ei se împotriva să articuleze cuvintele. A fi dus în ispită era o taină de groază, ce culmina prin implorarea de la sfârșit: „și ne izbăvește pe noi de cel rău“, „Apără-ne de diavol“, îi explicase mama ei.

Se întinse pe pat, continuând să-și țină capul înfășurat în cuvertură, ca să se apere de tot ce rătăcește prin noapte, precum spune psalmul cu o precizie răscolitoare, și deodată își aminti de Miss Charlotte care-o întrebase – ce idee stranie: „Vrei să-ți spun numele celui care și-a călcat cuvântul?“

Smulse cuvertura și sări în picioare. Prin întuneric, i se păru că o vede pe bătrâna domnișoară gata să-i rostească numele sperjurului. Pe fața aceea de obicei zâmbitoare, dar în clipa aceea răvășită de tristețe, i se păru că citește numele lui Jonathan.

Se clătină sub lovitură și-și pierdu cunoștința, alunecând pe covor. Rămase acolo până în clipa când frigul o trezi din leșin. În jurul ei întunericul era deplin și auzi micul scârțâit al orologiului pregătindu-se să vestească ora. Cinci bătăi răsunară, cu o profunzime prevestitoare. Ridicându-se numaidecât, dădu ocol pe dibuite camerei și nimeri peste un șal, pe un fotoliu. Pe fereastra cu obloanele rămase deschise, o lumină

îndoielnică lupta împotriva beznei noptatece. „Zorii... gânde, a spus: *voi pleca în zori*“.

Ochii ei se obișnuiau cu întunericul, recunoșteau ușile după culoarea lor verde-deschis. Mergând ca un automat, ajunse la scară și rămase în susul ei, încercând să se dezbrace de năuceala somnului. Teama de-a cădea o făcea să se agațe din răspuțuri de balustradă atunci când începu să coboare și, aproape la fiecare treaptă, numele lui Jonathan venea spre ea ca într-o adiere.

Jos, în cadrul ușii pe care-o deschise cu băgare de seamă, desluși slab conturul marelui cedru ce se decupa ca un uriaș negru într-o lumină ștersă. Se înfioră și închise ușa pe jumătate, astfel încât să poată vedea pajiștea și să pândească momentul când ceea ce Miss Charlotte numea Casa Tumultului avea să se poată desluși. Și-atunci ce-avea să facă? Niciun răspuns nu se închea în mintea ei.

De când îi vorbise lui Daniel De Witt, faptele se succedau ca într-un vâlmășag, iar purtarea ei devenea asemenea unei întâmplări de neînțeles într-o carte scrisă de un nebun. Pur și simplu nu se mai recunoștea. Iubea un bărbat și dintr-odată se ivea altul. Oare nu puteai iubi doi în același timp?

Frigul o făcu să tușească și intră în casă, trăgând ușa după ea fără s-o închidă de tot. Prin deschizătură, tot mai putea vedea ce se întâmplă de cealaltă parte a pajiștii.

Trecu un timp. Se temea să nu fie surprinsă de Barnabé ori de vreun alt servitor dar, cu o îndărătnicie pe care ea însăși o socotea lipsită de scop, rămânea acolo, cu mâna pe mânerul de aramă.

„Te-am iubit de cum te-am văzut“, își spunea încetișor, fără a preciza cui se adresau aceste cuvinte.

În sfârșit, zări lumini aprinzându-se la ferestrele Casei Tumultului. Se scurseră câteva minute, apoi o cabrioletă cenușie trase în fața ușii. Din nou o pauză, apoi, cu inima bătându-i din ce în ce mai tare, văzu ușa deschizându-se și-l recunoscu pe Daniel după statura lui înaltă, urmat de un negru. Urcară amândoi în cabrioletă, iar luminile din casă se stinseră una după alta. Curând, cabrioleta dispăru după copaci, iar ea se gândi: „Terminat, s-a terminat“.

Ceva o opri să închidă ușa. Să închidă ușa speranței. Altele ar fi făcut-o în locul ei, dar ea nu voia să creadă că totul se sfârșise de-adevărat și, printr-un gest ce aducea a sfidare, deschise ușa cât era de mare.

Încă nu se făcuse ziuă de-a binelea și vântul mișca încet cedrul cu crengi grele, tivite cu negru. Strângându-și pe umeri șalul cenușiu și lung, îl privea desprinzându-se pe nesimțite din întunericul de peste noapte, când dintr-odată, aproape lângă tulpina gigantului copac, i se păru că vede pe cineva stând în picioare, nemișcat, adăpostit în partea aceea întunecată.

Înțelese numaidecât. Daniel lăsase cabrioleta pe drum, dincolo de copaci, și venise să arunce o ultimă privire spre casa unde, își închipuia el, cea pe care o iubea încă mai dormea. Nicio lumină nu strălucea sub acoperișul Marii Pajiști. Și-l închipui căutându-i din priviri camera în șirul prelung al ferestrelor de la etaj. Șalul cenușiu în care se înfășurase o ascundea și, cât se poate de încet, se îndreptă spre interiorul casei.

O dorință cumplită puse stăpânire pe ea, să azvârle șalul și să iasă din casă. Câțiva pași înainte, câțiva pași spre el ar fi fost de ajuns. În halatul ei de culoare deschisă, s-ar fi arătat ca o nălucire. Era atât de ușor, încât totul în ea o îndemna să facă astfel și, cu toate acestea, nu se clintea. Un gând o țintuia locului: „Fă asta și trădezi“. Hotărî să nu se miște. Dacă băiatul s-ar fi uitat atent, ar fi văzut până la urmă ușa deschisă, iar partea de jos a halatului alb ar fi trădat prezența unei femei. „Îi las șansa asta, își spuse. Mă aflu aici, el a venit, n-am făcut nimic ca să mă vadă.“ Cineva în ea continua raționamentul: „N-ai făcut nimic să te vadă, dar fă acum ceea ce trebuie ca să nu te vadă, dă-te din ușă“. Se luptă cu gândul acela, dar nu se mișcă din loc. I se păru că Daniel întoarce capul și se uită într-o parte, apoi în alta, sperând să vadă ce?

Acum îi deosebea statura și-l privea din răspuțeri. I se părea că sufletul îi iese din trup și se izbește de el, se azvârle la pieptul lui. Cum de nu simțea că ea e acolo?

Mai trecu puțin, apoi plecă și, după nici trei minute, putu auzi roțile cabrioletei pe drum.

În deznădejdea ei, Elizabeth încercă să-și recapete puterile, spunându-și că măcar nu trădase, dar se prăbuși pe treptele din josul scării și nu se mai putu ridica.

Puțin după ora șase, Barnabé o descoperi întinsă într-o parte, pe jos, cu genunchii sub ea și cu capul în mâini. Instinctiv, aruncă o privire spre scară, apoi spre ea, și-o crezu moartă. Numaidecât începu să jelească așa cum jeleau negrii în împrejurări asemănătoare:

– Miss Lisbeth a plecat pent’u totdeauna...

În aceeași clipă, Miss Charlotte se ivi în capul scării într-un capot de culoare vinejie, pe creștet cu o bonetă înaltă din pânză albă.

– Tacă-ți gura, nerodule, îi strigă. Toată lumea știe că Miss Elizabeth e somnambulă. Nimic mai simplu. Ridic-o și termină cu behăiala... și ia și șalul care-a căzut pe jos.

Ca și cum ar fi zburat pe trepte, fără să le atingă, într-o clipă fu jos și-o apucă pe fată de picioare, în timp ce Barnabé o ținea pe după sub-suori. Amândoi izbutiră fără prea mare greutate s-o ducă în cameră. Miss Charlotte dirija operațiile cu autoritatea unui bărbat. O culcă pe fată pe pat și-l goni pe Barnabé.

– A fară, îi zise smulgându-i șalul pe care băiatul și-l pusese pe umăr, și să nu suflă o vorbă la nimeni. De altminteri...

De cum ieși Barnabé, încuie ușa, apoi veni și se aplecă asupra fetei, care deschise ochii cu un aer năuc.

– Te doare? o întrebă Miss Charlotte.

– Nu știu... puțin, cred.

La repezeală, Miss Charlotte o dezbracă și-i privi trupul peste tot, apăsându-i coastele, coapsele, spatele, fără menajamente.

– Nu te doare aici... aici... nici aici?

Degetele ei apăsau peste tot, mai tare sau mai încet, fără a auzi niciun strigăt de durere.

– Nicio vânătaie. Nimic. Ai căzut moale, ca la vârsta ta.

O înveli pe fată, care continua să zacă inertă.

În clipa aceea se auziră bătăi în ușă.

– Charlotte, zise vocea unchiului Charlie, deschide.

– Nu e cazul. Dacă am nevoie de tine, te chem eu. Elizabeth n-are absolut nimic. Se plimbă noaptea prin somn, ca atâtea fete de măritat. I-a alunecat piciorul și-a căzut. Trei ani am fost infirmieră benevolă într-un spital din Edinburg. Știu eu ce fac.

– Charlotte, îți ordon să deschizi.

– Du-te de ordonă în altă parte, Charlie. Am să deschid când o să cred eu de cuviință. Dau ascultare glasului.

Această misterioasă firântură de frază păru să provoace tăcere de cealaltă parte a ușii. Un oftat de exasperare masculină se auzi, apoi pași îndepărtându-se, într-o târșcală enervantă de papuci.

Acum, stând la căpătâiul Elizabethei, Miss Charlotte o mângâia pe frunte.

– N-ai febră, șopti. Ai să te încălzești sub cuvertură. Un păhăruț de rom?

Elizabeth făcu semn că nu.

– Un deget de coniac, poate? Am o sticlă la mine-n odaie, coniac Restaurație, unic.

– Mulțumesc, zise Elizabeth, zâmbind fără să vrea.

Avea ochii roșii.

– Inimioara mea, viața e rea, zise Miss Charlotte cu blândețe, dar ai să birui necazul. Sunt aici ca să te-ajut. Frumosul tău ofițer ți-a prefăcut viața într-un coșmar.

– Îl iubeam, oftă Elizabeth...

– Te-ai îndrăgostit de-o față frumoasă, capcană de temut. De n-ar fi decât fața – fața și sufletul – dar mai e și tot restul, despre care nu pot să-ți vorbesc, pentru că, slavă Domnului, n-am cunoștință, dar mi s-au spus niște lucruri care m-au ținut trează o noapte întreagă – noapte de spaimă, noapte de groază. De la Căderea în păcat, în om zace o fiară. Sora mea Maisie mi-a dezvăluit lucruri despre care nu se vorbește niciodată. I-am spus să tacă, n-o credeam.

– Nu înțeleg, zise Elizabeth.

– Poate că-i mai bine așa. Teme-te, fetițo. A trebuit să caut fericirea altundeva decât în viața conjugală, fericire pe care n-am găsit-o... am dobândit pacea ce întrece orice putere de înțelegere.

– Dar dragostea, Miss Charlotte, dragostea?

Bătrâna domnișoară tăcu și-și petrecu un deget peste o cută a așternutului potrivit pe lângă fața fetei. Prin gestul acela ce părea a nu avea niciun înțeles, ai fi zis că Miss Charlotte vrea să ascundă taina întregii ei vieți.

– Dragostea, șopti în cele din urmă, doar asta port în străfundul inimii.

Neîndrăznind să pună nicio întrebare, deoarece ghicea prezența unui mister, fata își scoase o mână din așternut și-o puse pe mâna lui Miss Charlotte.

– Nu mă părăsiți, îi spuse.

De ce spusese așa? Mai târziu, avea să se întrebe cu mirare. Era unul din acele cuvinte ce-i scăpau fără să vrea.

– Fetiță dragă, îți închipui oare că din întâmplare m-am nimerit în drumul tău? Și-ntâi de toate, există întâmplare?

Se ridică brusc, părând a deveni o cu totul altă persoană, Miss Charlotte cea de toate zilele.

– O luăm razna, zise ea vesel. Tu o să dormi, iar eu o să vin tiptil să văd dacă totul e-n regulă. Și dacă nu merge, am să-ți pregătesc un pahar de laudanum pe cinste.

Se duse și închise obloanele la amândouă ferestrele, trase perdelele grijuliu, apoi ieși. Cu capul afundat în pernă, Elizabeth nici măcar nu auzi închizându-se ușa.

Capitolul LXXXIII

Zilele se scurgeau în căldura blândă a unei toamne frumoase. În atmosfera ușoară de plictis a orelor un pic cam lungi, farmecul vieții la țară era vădit. Aceleași persoane spuneau cam aceleași lucruri, iar căscaturile erau înăbușite îndărătul evantaielor din frunză de palmier. Pacea domnea, lumea era atât de departe, încât te puteai întreba dacă există cu-adevărat. Doar unchiul Charlie arăta uneori o frunte îngrijorată când îi sosea ziarul de la Washington, dar buna lui dispoziție rămânea nedezmășită.

Și-apoi, într-o noapte, după o zi nefiresc de caldă, frigul se abătu asupra aceluși colț de lume și toți copacii din pădurile de prin împrejurimi se împurpurară, se acoperiră de un auriu întunecat, ori arămiu. Frunzișul arțărilor bătea în violet, iar fagii erau scâlțați în auriu-deschis. Te plimbai la umbra unei împestrișări somptuoase, ce dădea vieții aspectul unei splendori barbare, ca un protest împotriva verdelui monoton al verii.

Elizabeth trăia într-o încântare neîntreruptă de pe urma acelei revărsări de culori violente sau delicate, ceea ce nu înseamnă că nu plimba o tristețe adâncă în magnificența verii indiene. Amintirea lui Jonathan, a fetei lui Jonathan pe jumătate ascunsă, pierdută în hățișul de frunze și flori ale magnoliei, în îmbătarea unei nopți de vară, se amesteca cu aceea a feței lui Daniel, apărut dintr-odată ca un zeu într-un salon plin de lume. Fiecare dintre ei îi oferea dragostea și, în visările unei virginități agitate, Elizabeth se abandona când unuia, când altuia, luptându-se cu ideile pe care și le făcea despre elanurile amoroase.

Între timp, într-o dimineață de noiembrie, poșta îi aduse o scrisoare de la mama ei, al cărei scris numai, și părea a pune totul la locul cuvenit.

Bath, 25 septembrie 1850

Elizabeth, draga mea fiică,

Adresa pe care o vei citi în scrisoarea asta îți va spune aproape totul, în afară de amănuntele în legătură cu fericita și providențială transformare ce-a avut loc în viața mamei tale. Locuiesc acum într-una din cele mai elegante case ale acestui oraș, devenit celebru datorită rafinamentului societății și frumuseții neasemuite a arhitecturii lui. Vei afla cu satisfacție, sunt sigură de asta, că acum sunt proprietară... iar locuința mea, una din aceste faimoase Crescent, după care râvnește întreaga lume civilizată, e a mea de la acoperiș până la pivniță.*

Charlie Jones îți va povesti cu de-amănuntul, dacă vrei, hărțuielile mele cu justiția și procesul pe care l-am câștigat împotriva a trei escroci, izgoniți acum pentru totdeauna din regat. Mă pot gândi la viitor cu încredere și nu-mi propun să-mi sfârșesc viața în singurătate. Înțelege fraza asta cum vrei, dar află că, dacă într-o bună zi vei vrea să pui capăt exilului tău în America, un apartament de opt camere te așteaptă la etajul doi al reședinței mele.

Când te-am luat cu mine în Georgia, voiam să te pun la adăpost de coșmarul sărăciei așa cum am cunoscut-o noi, dar și, mai cu seamă, să-ți asigur un viitor rezonabil fericit, altfel spus posibilitatea unei căsătorii la limita bunului simț. Ascultă-mă. Menține-te în societatea aristocratică, fără să pierzi din vedere situația financiară a partidei în chestiune. Charlie Jones, pe care ți l-am dat ca tutore, îți va putea călăuzi alegerea și să te scutească de-o greșală. Fii prudentă. Pentru numele lui Dumnezeu, nu te lăsa orbită de un aspect fizic avantajos. Întreabă-te dacă zi și noapte vei fi fericită să auzi aceleași inflexiuni, să privești același nas, aceeași gură, aceiași ochi rotunzi. Să vezi în cel care-ți face curte căptușeala delicată și mătăsoasă, iar în soț haina croită dintr-un postav trainic și aspru la pipăit. În sfârșit, Elizabeth, încearcă să nu te porți ca o tâmpită din romane. Suntem în secolul al nouăsprezecelea.

Aici, lumea nu crede într-un conflict armat între Nord și Sud. Regina ar înclina poate de partea Sudului, în amintirea vechilor colonii engleze,

(* În context: șir de imobile așezate în formă de semilună (arc de cerc) (n.l.).)

dar Albert, prințul consort, favorizează Nordul. Nu se știe ce gândește la Paris prințul-președinte, nici măcar dacă gândește. De cumva lucrurile vor lua o întorsătură rea în Statele Unite, Charlie Jones va întreprinde tot ce trebuie ca tu să nu fii prinsă în vârtejul unui război civil. Dar n-am ajuns până acolo. Sudul are încă ani îndelungați de pace în fața lui. Nu face prostia să te căsătorești cu un mușunache prea repede mobilizabil. Vârsta matură are și ea farmecul ei. Gândește-te bine la asta. Uită-te puțin și prin lumea diplomatică. Și citește-ți Biblia, seara și dimineața. Îți voi pune câteva întrebări într-o bună zi, pentru că o să ne revedem, fata mea.

*Mama ta care te îmbrățișează,
Laura*

P.S. Fără a voi să cedez niciunei umbre de sensibilitate, recunosc că sunt clipe când absența ta mă întristează. Puțin lipsește să plâng de jale, dar uită asta.

După citirea scrisorii, Elizabeth căzu pe gânduri. Nu cunoștea Crescent-ul decât din gravuri dar, ca cititoare a romanelor lui Jane Austen, știa că Bath e locul de întâlnire al celei mai alese societăți și orașul căsătoriilor frumoase. Aluzia lui Mrs. Escridge i se părea limpede și-o făcu să zâmbească, dar sfaturile date de mama ei în legătură cu alegerea viitorului soț îi stârneau din nou îngrijorarea. Să părăsească Sudul și să revadă Anglia, să trăiască acolo – cu trei luni în urmă visul acesta ar fi înnebunit-o de bucurie, pe când acum, Sudul nu însemna Jonathan? Și după o clipă adăugă, nu fără un tremur lăuntric: și Daniel De Witt?

Din nou se văzu cufundată într-un infern de incertitudini și luă numaidecât mai multe hotărâri contradictorii. Cea mai ispititoare i se păru a fi să se ducă după Miss Charlotte, să-și deschidă inima și să-i mărturisească tot – sau poate la unchiul Charlie... În același timp, o dorință aprigă îi dădea ghes să lase baltă pentru totdeauna toate grijile astea și chiar, mergând mai departe, să trimită totul la plimbare – iar ea să se ducă la Bath, unde s-ar îmbăta de plăcere pe la baluri, în saloane albe ornamentate cu auriu, în care vedea strălucind lustrele – deoarece erau momente când viața ei în America i se părea goală și prostească, trecând pe-alături de fericire...

Ca să se poată gândi mai bine, hotărî să întreprindă un galop amețitor de una singură prin preiile de la poalele colinelor.

Ziua se vestea răcoroasă, dar minunată. Amelia trândăvea în pat după o noapte puțin cam obositoare. Miss Charlotte tăia flori în grădină, iar Charlie Jones scria scrisori la el în birou. Elizabeth șovăi o clipă dacă să-l deranjeze și o făcu totuși cu mii de scuze.

O primi cu inalterabila lui bună dispoziție. Stând la o masă masivă din lemn negru, plină toată cu hârtii, unchiul Charlie își încrucișă picioarele încălțate în papuci, amănunt care fetei îi plăcea, fără să știe de ce. După cum o irita și faptul că avea aerul acela satisfăcut, mai cu seamă dimineața. De când se însurase, se gândi, semăna din ce în ce mai puțin cu portretul lui de la Savannah. Nu voia să admită că, odată cu trecerea timpului, oamenii își schimbă înfățișarea fără voia lor. Faptul că Jonathan ar fi putut vreodată îmbătrâni o îngrozea, respingând perspectiva unei asemenea nenorociri.

Cu amabilitatea lui înăscută, îi îngădui tot ce voia:

– Am să-i spun lui Barnabé să poruncească să-ți fie înșeuat Alcibiade. Dacă vrei să faci o plimbare frumoasă, te sfătuiesc să te duci spre vâlceaua despre care ți-am vorbit acum o vreme. O ții întruna de-a lungul râului și dai curând într-o pădure întretăiată de cărări largi. E un loc unde vâlceaua are ecou, e amuzant. Pleci singură?

– Singură, zise cât se poate de hotărât.

– Bravo, dar fii prudentă. Vâlceaua asta îmi amintește conversația noastră în legătură cu mama ta. Cred că ai primit vești de la ea în dimineața asta. E mulțumită?

– Foarte. Vrei să-i citești scrisoarea?

– Nici pomeneală. Am stabilit că nu voi citi niciodată niciuna din scrisorile tale, indiferent de unde vin.

– Cum vrei, spuse fata vesel.

Deodată, găsi că unchiul Charlie, cu obrajii lui rozalii și ochii strălucitori, își păstra bine ce-i mai rămăsese din tinerețe.

Întorcându-se la ea în cameră, porunci să fie chemată Jemima, care veni după câteva minute. În rochia ei de culoare închisă, cu guleră alb, te ducea irezistibil cu gândul la o învățătoare englezoaică ce-ar fi fost vopsită. Seriozitatea feței ei intimida mai ales din cauza privirii directe a ochilor atenți la tot. Se vedea bine că-i o femeie care nu minte.

Grijuliu împăturit pe braț, aducea costumul de călărie.

– Bună dimineața, Miss Elizabeth. Presupun că vreți amazoana.

– Așa e, Jemima. Am vrut să-ți las tot timpul trebuincios.

– Nădăjduiesc că am ajustat-o așa cum trebuie pe talia dumneavoastră. Vreți s-o probați?

– Numaidecât. Plec la plimbare de cum o pun pe mine.

– Atunci, dezbrăcați-vă, vă rog.

Operația se produse cu o repeziciune uimitoare, iar fata, în amazoana de culoare închisă, tot răsucindu-se în toate felurile în fața oglinzii, nu-și putu reține câteva complimente, primite într-o tăcere plină de demnitate. La drept vorbind, simțea că o cam strânge în toate părțile, dar Jemima făcuse tot ce-i stătuse în putință ca s-o facă la fel de zveltă ca și Amelia pe vremea tinereții ei.

Deodată, ușa se deschise, fără ca Miss Charlotte să-și dea osteneala să bată, nerăbdătoare să-și spună părerea.

– Nu-i rău, zise cu glas puternic. Crezi că o să poată respira din rărunchi?

– O să poată.

– Să ofteze de să-și rupă inima?

– Nu-i prevăzut, dar cusăturile vor ține.

– Elizabeth, fetițo, iată-te gata să faci ravagii în inima băieților.

– Miss Elizabeth, pot să mă retrag? întrebă Jemima.

– Firește Jemima, și mulțumesc.

– Nu e cazul, Miss Elizabeth, nu-mi fac decât datoria.

Și zicând aceste cuvinte rapid și cu o voce precisă, Jemima se retrase.

– Pe cuvântul meu, făcu Miss Charlotte, e și mai englezoaică decât tine. Nici că te-ai simți ispitit să-i faci confidențe, dar Charlie Jones o stimează mult. Misterioasă persoană, Jemima.

– Pe mine mă îngheață... O, Miss Charlotte, ce fericită sunt că mă pot plimba călare!

– Te înțeleg. La vârsta ta galopam și eu un pic pe o minunăție de ponei alb bălțat cu roșu.

– La vârsta mea, pe un ponei? întrebă zăpăcita în amazoana de culoare închisă.

– Prea mică, i se explică.

– O, iertați-mă, Miss Charlotte!

– Te iert, zise aceasta râzând. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, fii prudentă. E o adevărată beție să faci tropa-trop, tropa-trop pe drumuri, dar ține-te bine în șa și nu da drumul frâului.

– Vă făgăduiesc, zise Elizabeth, punându-și o pălărie neagră împrumutată de Amelia.

Cocul greu și auriu ce-i ascundea ceafa împingea micuța pălărie înainte, pe frunte.

Miss Charlotte o privi și izbucni într-un râd pe jumătate batjocoritor, pe jumătate admirativ.

– Ce aer de impertinență îți dă pălăria pusă așa, pe ochi! Tocmai asta îi zăpăcește pe bărbați, așa că fii atentă la cuceririle prea ușoare pe viitor. Uită Casa Tumultului și întoarce-te la vreme pentru masa de prânz.

În drum spre vâlcea, Elizabeth nu-și pierdu timpul mergând la trap. Întâi de toate că nu putea suferi mersul la trap, care-o zgâlțâia nemilos, și-apoi voia să se piardă în singurătatea pădurii, unde copacii îi vorbeau în tăcerea lor profetică.

Îi trebui puțin până să ajungă la peisajul încântător ales de Charlie Jones ca să-i zugrăvească tabloul exact al sumbrelor răfuieli avute de mama ei cu oamenii aceia certați cu justiția. Râul curgea liniștit de-a lungul pădurii improșcate cu toate focurile aurului tomnatic, iar călăreața se simți ispitită să facă o haltă ca să-și umple mintea și inima cu frumusețea aceea extravagantă, dar ceva o atrăgea mai departe cu o forță de nestăpânit.

Nu îndrăznea a-și mărturisi că fuge de cineva. Sfatul lui Miss Charlotte nu putea decât să-i trezească în amintire sunetul unei voci șoptind cuvinte duioase. Atât de vie îi era închipuirea, încât răsuflă iarăși gâfâit de emoție în fața tânărului ce-i cerșea făgăduiala s-o vadă de Crăciun. Salturile calului în aerul răcoros și ațățător trezeau în ea setea de fericire, resimțită de întreg trupul. Să uite, voia să uite, și totuși se lăsa în voia unui vis ce i se părea în sfârșit a dezvălui adevărul: bărbatul acela o făcea ostatică între brațele sale și-o strângea așa cum ursul grizzly din munți își zdrobește victimele în strânsoarea lui. Dragostea – asta trebuia să fie. Zeul cu ochi mari, plini de întrebări tumultuoase, pe care minunata lui gură abia dacă le rostea, ființa aceea de-o grație stranie dispunea de forța unei sălbăticiuni, iar ea murea să se zdrobească în el.

În delirul ei, atenția îi rămânea totuși trează. Niciun amănunt nu-i scăpa din locurile pe care le străbătea cu repeziciune. Pajiștile se îndepărtau în sens invers, iar vâlceaua dispăruse, când deodată avu în fața ei viziunea unei păduri alcătuite din copaci semănând cu niște monstruoase coloane ale unui palat al tenebrelor. În mijloc se deschidea o cărare în care razele zilei abia de răzbăteau prin desimea frunzișului. Și aici nebunia culorilor toamnei se dezlănțuia, dar într-un întuneric ce le împrumuta o violență tragică. Bronzul, arama și sângele își amestecau tonurile molcomite. Elizabeth avu sentimentul că pătrunsese în una din acele păduri legendare, ținut bântuit de vraja dragostei și a morții. Departe de-a se înspăimânta, se lăsă în voia acelui farmec îmbătător și, ajunsă într-un luminiș, se opri ca să se înfrupte din beția tăcerii. Sub acele bolți amețitoare nu se auzea decât arar chemarea melancolică a sturzului pustnic.

Gânduri stranii îi veneau în minte, uimind-o prin noutatea și chibzuiala lor... În adâncul unei ceți luminoase, fața lui Daniel se afunda treptat, pierind în lumina crepusculară ce se lăsa din copaci.

Și-atunci, în inima acelei întunecimi, i se păru că vede înjghebându-se dinaintea ochilor ei fața lui Jonathan. Privirea întrebătoare a pupilelor lui poruncitoare o atinse iarăși, ca în primele clipe, dimpreună cu miresmele nopții din Sud și cântecul neîntrerupt al broscuțelor. Vocea-i, de-o blândețe fremătătoare, ajunse până la ea, îi atinse fața, îi mângâie obrajii și gura, ca degetele unei mâini. Halucinația simțurilor era atât de precisă, încât Elizabeth cunoscuse groaza de-a simți clătinându-i-se întreaga făptură într-o criză de demență. Atingând calul cu nuielușa, îl îndrumă drept înainte, ca pentru a scăpa de spaimă, dar fața n-o părăsea, o purta cu sine. Deodată, un strigăt îi țâșni din piept, eliberând-o, deoarece un ecou îndepărtat îi răspunse, și atunci își aminti de ecoul din vâlcea, de Charlie Jones vorbindu-i despre mama ei și, mai târziu, cele ce-i spusese despre ecour: „O să-l auzi, e amuzant...”

Revenirea realității împrăstie visul acela în stare de trezie, înlăturând clipele primei iubiri și fața lui Jonathan răzbătând din frunziș.

Ușurarea ce-o resimți îi fu răpită de îndată de-o deznădejde fără nume. Printr-un elan al întregii ființe, îl strigă din răputeri. Se scurse o secundă și ecoul îndepărtat îi trimise îndărăt singurul nume care însemna ceva pentru ea pe lumea asta. Limpezi și deslușite, dar îndepărtate, cele trei silabe magice călătoreau până la ea, ca pentru a-i spune că o așteptase.

O bucurie stranie îi cotropi inima. Chemă din nou și, iarăși, cu aceeași imperceptibilă întârziere, vocea plină de dragoste îi răspunse.

Jocul acela copilăresc și dezamăgitor o captivă o vreme, dar băgă de seamă că de fiecare dată când striga, calul ciulea urechile, încât îl mângâie cu mâna ca să-l liniștească. Domoli puțin galopul și, brusc, în timp ce ea strigă ceva mai tare, animalul făcu un salt, gata s-o azvârle pe jos. Înfrângându-și groaza, își putu menține echilibrul și văzu că la zece metri mai departe se afla o prăpastie spre care se îndrepta țință.

Cu o mână rămasă fermă, opri animalul. Sudoarea îi scălda fruntea și obrajii și-și auzi bătăile inimii, de parcă-i spărgeau pieptul.

Îi trecu prin minte că ecoul o adusese anume în locul acela pentru a o ucide, gând pe care-l respinse cu violență. Ecoul însemna Jonathan, care-o chema. Cum să-i fi putut el voi moartea? Dar bănuiala se întoarce cu o înverșunare suspectă. Făcu o sforțare să se liniștească, gonind gândurile ce-o asaltau întruna.

Întorcându-se, o luă la deal pe cărarea cea largă, ceva mai liniștită. Inima i se domoli cu încetul și i se păru că aude un glas lăuntric ce-i șoptea cu o îndărătnicie răbdătoare cuvinte al căror înțeles nu-l prindea, dar care prin blândețea lor îi umpleau sufletul de-o seninătate misterioasă.

Când se află sub cedrul uriaș de la Marea Pajiște, i se păru că se întoarce dintr-o țară necunoscută. A fost nevoie de bucuria cam repezită a lui Miss Charlotte ca s-o facă să-și vină în fire de-a binelea.

– Pălăria strâmbă și cocul desfăcut, Alcibiade lac de apă, asta înseamnă că ai galopat cu furie prin pajiști și păduri. Tropa-trop în goana mare și cu capul plutind în vise pe care le vei păstra cu strășnicie numai pentru tine. Foarte bine, frumoasă englezoaică, dar peste un sfert de oră prânzim. Abia de-ți rămâne timp să te speli și să-ți schimbi rochia, altminteri o să întârzii, iar Amelia e în stare să ridice din sprâncene când te-o vedea.

Elizabeth nu auzi totul până la sfârșit. Se și afla în cameră, pălăria zbură peste mobile și se ascunse îndărătul unui fotoliu, iar amazoana, deschiată de niște mâini mici și tremurând de nerăbdare, zăcea într-un rotocol la picioarele călăreței. O rochie de bumbac albastră ca bobornicul isprăvi transformarea.

Scăldându-și fața în apă rece, își scoase acele și dădu drumul părului, ce-i năpădi umerii ca o cascadă de aur și aramă.

– Ce e? întrebă, ținându-o pe Elizabeth cea din oglindă. Cine ești acum?

– Dar tu? întrebă oglinda. Tu cine erai?

Nici una, nici cealaltă nu puteau răspunde.

În timpul prânzului nu vorbi deloc. Cele spuse de Charlie Jones îi aungeau la urechi, dar nu reținea decât frânturi lipsite de înțeles.

– Constituție făcută de niște aiuriți strânși cu ușa, înnebuniți. Părinții patriei, zevzecii ăștia... Au vârât în Constituția lor germenii tuturor zavistiilor... și al războiului.

Dintr-un motiv pe care nu-l știa, se simțea fericită, o fericire tainică și nedeslușită, și-i răspundea prin zâmbete lui Miss Charlotte, care-o privea cu o atenție deosebită.

În timp ce ieșeau de la masă, bătrâna domnișoară veni la ea și-o apucă de braț.

– Mulțumită, Elizabeth?

– O, da, Miss Charlotte, tare mulțumită.

– Spune-mi Charlotte, vrei? Și dacă dorești să-mi destăinuiești ceva, mă găsești în livadă.

– Vreau să mă odihnesc, Charlotte, îi spuse fata, strângând-o de mână.

La ea în cameră se trânti pe pat așa îmbrăcată cum era și închise ochii numaidecât.

Dormi până la cină, iar seara părea să se scurgă în plăcuta monotonie ce caracteriza viața la Marea Pajiște în orice anotimp. Era puțin cam rece ca să se așeze scaune pe iarbă, iar ai casei să admire natura. Au propus să citească cu voce tare. Miss Charlotte se remarcă prin lectura ei de zile mari: sfâșietoarea chemare a Caterinei de Aragon adresată soțului ei, cumplitul Henric al VIII-lea, care voia s-o repudieze, pentru a se căsători cu Anne Boleyn. Cu capul dat pe spate, își copleșea temutul soț cu elocința ei răsunătoare, apărându-și onoarea de femeie și toate drepturile pe care i le dădea titlul de mamă. Rând pe rând umilă și mândră, implorând și revendicând, dar continuând să aibă o atitudine regească și umană, îl înfrunta pe bărbatul care voia s-o alunge.

În cazul de față, unchiul Charlie, singurul reprezentant al sexului tare, primea în obraz revărsarea acelei retorici dezlănțuite, încât întorcea capul stânjenit, iar bătrâna domnișoară nu-l slăbea din ochi, scormonindu-i

conștiința cu o privire nemiloasă. Charlie Jones știa că Miss Charlotte pune în acea grandioasă orgie de cuvinte răsunătoare jalnica ratare a întregii ei vieți și, în adâncul inimii lui, suferea pentru ea, ceea ce nu-l scutea să moară de rușine. Lectura aceea în care Miss Charlotte strălucea, pentru el era un coșmar.

Când încetă, cu fața scăldată în sudoare și spumegând de furie, se lăsă o tăcere apăsătoare, tăcerea stingherelii generale. Elizabeth se făcea mică de tot într-un colț, când deodată vocea indiferentă a Ameliei se auzi:

– La urma urmei, zise ea, era o idolatră catolică și, în consecință, primejdioasă pentru credința creștină. Îl înțeleg pe rege.

Fața unchiului Charlie deveni stacojie.

– Amelia, spuse el pe un ton poruncitor ce nu-i stătea în obicei, hai la culcare. Charlotte, îți admir darurile și-ți mulțumesc.

Dar Miss Charlotte, înlăcrimată, ieșise din salon. La rândul ei, Elizabeth se strecură pe ușă și dispăru.

Capitolul LXXXIV

Peste câteva zile, Charlie Jones îi trimise Elizabeth, pe un platou, prin Betty, o scrisoare ce-o făcu să tresară, deoarece purta ștampila din Annapolis. Închizându-se numaidecât în cameră, se așeză, se gândi o clipă, apoi rupse plicul și citi cele ce urmează:

Elizabeth,

Să-ți scriu numele înseamnă să te văd dinaintea ochilor, în timp ce fața mea se apropie de a dumitale. Clipa asta nimeni pe lume nu mi-o va putea lua, voi face din ea paradisul meu. Ești cea pe care am așteptat-o întruna din adolescență, și-aș fi putut crede în cele din urmă că idealul meu nu există, până în clipa când ai apărut tu.

Lumea nu mai există deloc pentru mine, mă plictisesc în mișcările ei, halurile mă îngrozesc, niciodată nu mi-a plăcut să petrec, trăiam pentru dumneata, pentru femeia pe care nu nădăjduiam că-o voi mai întâlni vreodată în calea mea. Nu cred în întâmplare. Sunt incredințat că suntem făcuți unul pentru altul, Elizabeth. Providența ne-a pus față în față în casa tatălui meu. Spune-mi că tot la fel crezi și dumneata,

Elizabeth, spune-mi-o, ca să pot trăi, ca să trăiască cel căruia i-ai spus Daniel.

Puse scrisoarea pe genunchi și întredeschise gura ca să rostească numele acela dar, printr-o bruscă ciudățenie a voinței, nu izbuti, încât continuă cu cititul:

Îmi dau seama că, vorbindu-ți atât de mult despre mine, încerc să întârzii mărturisirea uneia din însușirile bărbatului care sunt. Din dragoste pentru adevăr scriu cele câteva rânduri ce urmează. Vreau să fiu loial până la capăt, altminteri cum aș putea trăi cu povara unei lașități pe suflet? Sunt gelos, Elizabeth, sunt pătimaș de gelos. Un bărbat mai abil ar ascunde slăbiciunea asta de care mi-e rușine, dar eu nu sunt un bărbat abil și n-am scris nicio scrisoare de dragoste în toată viața mea. Elizabeth, spune-mi că nu mă poți iubi decât pe mine și că inima dumitale e liberă. Spune-mi-o, adorata mea, vreau să știu, mă arunc la picioarele dumitale ca să te implor să mi-o spui. Mă simt îndeajuns de curajos pentru a primi loviturile cele mai crunte pe care adevărul i le-ar putea da unui bărbat – dar am nevoie de adevărul ăsta, deoarece doresc să fii pe de-a-ntregul a mea, precum și eu sunt al tău, pentru totdeauna, cu trup și suflet.

*Al dumitale,
Daniel.*

Elizabeth azvârli scrisoarea pe pat și crezu că-și pierde mințile. Neștiind ce să facă, începu să alerge de la ea din cameră în încăperea cu dulapuri și din nou până la patul ei, unde se uită la cele două pagini umplute cu un scris regulat, strâns, voluntar. Inima îi bătea de să-i spargă pieptul și se surprinse vorbind singură, cu voce joasă și repezită:

– Prima scrisoare de dragoste din Virginia... Bărbatul ăsta frumos ca un zeu... la picioarele mele, la picioarele mele...

Dintr-o singură mișcare, își azvârli papucii și-și privi picioarele cu o vanitate ce-o îmbăta.

„...aici, la picioarele mele... trup și suflet... nu-i cu puțință...”

O foame cumplită o mușcă de măruntaie, o foame stranie cum nu mai cunoscuse niciodată, foame de ființa aceea ce i se oferea cu umiliința unui sclav, și deodată, un strigăt îi ieși din piept, un strigăt sălbatic, pe care și-l înăbuși numaidecât. Ce-ar spune ai casei dacă ar auzi-o? Ce-ar spune dacă ar putea citi scrisoarea aceea? Unchiul Charlie, de pildă, sau Amelia? Sau Charlotte? Charlotte?

Trecură câteva minute. Se mai liniști, își puse papucii și îndoi scrisoarea, vârând-o în plic. „De-ar ști mămică...” se gândi.

În clipa aceea auzi o bătaie discretă în ușă. Ascunzând scrisoarea sub pernă, spuse:

– Intră.

Miss Charlotte intră și se așeză fără fasoane în scaunul-balansoar.

– Bună dimineața, mititico, ai dormit bine?

Nu fără o ușoară mirare, Elizabeth o văzu zâmbind cu un aer atât de fericit, încât fu cât pe ce s-o întrebe dacă aducea o veste bună. Fața îi strălucea de bucurie.

– Pornește un pic balansoarul, vrei? Stau bine în el, dar nu ajung până la podea, ca să-l pun în mișcare, și am un chef nebun să mă legăn.

Purta o rochie de tafta grenă și o bonetă din dantelă, ale cărei panglici lungi îi cădeau pe umeri.

– Ușurel, nu așa tare, exclamă răsând. Vrei să mă trimiți în tavan? Nu-mi admiri frumusețea toaletei?

– Ba da, Charlotte, ești încântătoare.

– Încântătoare nu, dar dimineața asta prevestește pentru mine o zi binecuvântată. Ai să înțelegi. Stai jos. Mai avem încă o oră până la micul dejun.

Fata se așeză pe pat.

– Din cele ce s-au întâmplat ieri seară, zise Miss Charlotte, să nu suflă o vorbă la nimeni, dar trebuie să știi. În zori, când luna încă mai întârzia pe cer, cineva mi-a bătut la ușă – oh! atât de încet, încât aș fi putut să nu aud, dar nu dormeam. Știi cine era?

– Nu, de unde să...

– Amelia.

– Amelia!

– Da, am deschis, iar ea s-a azvârlit în brațele mele plângând. Mi-a cerut iertare pentru ceea ce mi-a spus în legătură cu Caterina de Aragon. Îmi vorbea cu obrazul lipit de al meu: „Sunt o femeie rea, îți purtam pică pentru *nu mă mai șarlota!* Iartă-mă, oh! iartă-mă!” Cc-am mai plâns amândouă! Ce potop de lacrimi minunate și, în lacrimile astea, binecuvântarea revărsându-se-n valuri! Totul a ținut un sfert de ceas bun și a trebuit s-o dau pe ușă afară. „Iartă-mă, oh! iartă-mă!” Vocea, înțelegi? Vocea i-a atins inima.

– Vocea, Charlotte?

– Recitește în Prima carte a Regilor capitolul 19, versetele de la 1 la 14 inclusiv. Umbra s-a risipit. Să vorbim de altceva. O mulțime de scrisori au sosit în dimineața asta. Toate pentru Charlie, în afiără de una, pentru tine.

– Da.

– Nu-i așa? Dar nu mă privește. Cobor. Îmbracă-te repede. Fără tropa-trop astăzi, mai bine așa. O zi de odihnă. Oprește balansoarul și fii foarte drăguță cu Amelia.

Sărind jos din scaunul-balansoar, Miss Charlotte plecă fredonând. Elizabeth rămase cu ochii țintuiți pe ușa închisă. Se scurseră câteva clipe, apoi, cedând unui imbold subit, strigă:

– Annapolis!

Strigătul rămase fără răspuns. Cu ușurința unei fete, Miss Charlotte coborâse treptele și se afla afiără, și-apoi, ce înțeles trebuia dat acelei chemări stranie? Fata nu îndrăznea să-și mărturisească sieși că nu avea decât unul singur. Dorea din răsuputeri să-i arate scrisoarea lui Miss Charlotte. Confidența pe care aceasta i-o făcuse cântărea ceva în intenția ei. Scoasă dintr-o lume a iubirilor pământene, se vedea dusă în locuri unde se auzeau voci misterioase. Căința Ameliei o tulbura. Se simțea cam caraghioasă cu scrisoarea ei de dragoste ascunsă sub pernă. Plesnind de orgoliu deoarece un ofițer de marină voia să se arunce la picioarele ei... Frumos ca un zeu... Dar oare Jonathan nu era la fel de frumos? Ochii lui Jonathan când o privise pe chei, în mijlocul mulțimii...

Șocul acestei amintiri o făcu să se clatine, încât trebui să se apuce de una din coloanele patului ca să nu-și piardă echilibrul, și totuși, de o oră i se părea că Jonathan dă întruna târcoale în jurul ei, ca o umbră pe care nu izbutea s-o înlătore. Nu-l vedea, dar se afla acolo.

Își făcu toaleta la repezeală și se îmbracă. Lăsând cu părere de rău rochiile de bumbac din culori deschise, alese o rochie de lână verde, ceva mai în ton cu anotimpul, dar care îi dădea fetei de ieri înfățișarea mai serioasă a unei tinere doamne din Virginia. Chiar și costumul de călărie făcuse din ea o persoană întrucâtva diferită. În picioare, în fața oglinzii, avu în treacăt impresia că-și ia rămas bun de la vacanța din Dimwood. Deși suferise în Georgia, soarele și mulțimea de flori o făceau să trăiască într-o grădină de vrajă, parcă... În decorul ceva mai meditativ din Virginia, viața nu zâmbea în același fel.

Când se ivi în sufragerie, i se făcură complimente despre eleganța ei. Rochia îi venea de minune, dar, observă Amelia, era timpul să-și ridice părul și să se pieptene ca o persoană în toată firea. Sfatul ăsta sună în urechea fetei ca dangătul îndepărtat al unui clopot de îngropăciune, abia îl auzea, dar asta nu înseamnă că nu răsuna.

Unchiul Charlie îi spuse râzând „Miss Escridge“, iar ea nu putu decât să zâmbească fără a răspunde. Cu vârful degetelor, pipăi scrisoarea lui Daniel De Witt, aflată într-un mic buzunar lângă talie, și simți ca o îmbărbătare. Pentru el, ea rămânea Elizabeth.

Bine ori rău, asta era, iar Jonathan n-avea să știe nimic.

Capitolul LXXXV

Ceva mai târziu, Charlotte o abordă sub pomi, în spatele casci. Avea aerul acela de nedescris, al persoanelor care ghicesc totul. Ca și Elizabeth, se îmbrăcase ceva mai călduros, iar rochia ei de stofă de culoare închisă mătura iarba de pe peluză.

– Suntem îngrijorată, pe cât îmi pare, zise pe un ton drăguț. Pot să-ți fiu de folos la ceva?

– Mă bucur totdeauna când te văd, Charlotte, dar nu cred că aş avea să-ți cer ceva.

– Iată un început care merge, dar eu continui să-ți găsesc o înfățișare prea îngrijorată pentru vârsta ta.

– Am impresia că rochia mă îmbătrânește. Și, pe deasupra, Amelia vrea să-mi ridic părul și să mă pieptăn ca un om mare.

– Pe scurt, a sosit vremea să te măriți.

– Asta mă sfătuiești să fac?

– Nu.

– Atunci ce vrei să spui, Charlotte?

– Vreau să spun că eu una sunt cu picioarele pe pământ, eu, Charlotte Douglas, astăzi, 28 noiembrie 1850, ca s-o împiedic pe Elizabeth Escridge să facă o prostie ireparabilă.

– O prostie! Ce prostie?

– Știi la fel de bine ca și mine, suflețelul meu, dar dacă nu vrei să-ți descarci inima Charlottei, ea o să se ducă după moșmoane, cu un paner

pe care o să-l poarte Betty. Îți place dulceața de moșmoane? Sunt imbatibilă în materie. Așa că pe curând și rumegă-ți bine grijile pe sub pomi.

Și dădu să plece, dar Elizabeth se luă după ea și-o prinse de braț.

– Nu mă tachina, Charlotte. Mi-a scris, firește.

– Asta prevăzusem și eu. Dacă vrei, putem examina situația în toată liniștea în micul budoar de la parter, unde nu vine nimeni.

Vorbea pe un ton autoritar, deși liniștit, care-o încântă pe fata de obicei gata să se revolte, dar acum ea se simțea la capătul puterilor, încât o urmă supusă pe Charlotte.

Budoarul în chestiune era o încăpere micuță, de formă rotundă, unde plutea un miros slab de tutun. Drept orice mobilă, câteva fotolii căptușite cu catifea roșie și o sofa din piele, desfundată. Nimic nu sugera plăcutele frivolități ale conversației dintr-un budoar clasic. Farmecul îi venea de la singura fereastră ce da spre îndepărtatele coline albăstrii aflate cu mult dincolo de prerii și de păduri, și-a căror vedere îi liniștea sufletul.

Se așezară amândouă cu fața spre priveliștea ce îndemna la visare.

– Va să zică, spuse Miss Charlotte zâmbind, ne-a scris.

Elizabeth scoase scrisoarea din buzunar și i-o întinse.

– Să înțeleg că îmi îngădui – ba nu, că mă rogi s-o citesc?

Elizabeth încuviință dând din cap și-și îndreptă privirile spre coline, preferând să nu vadă altceva.

Cu mâinile ei osoase, bătrâna domnișoară scoase scrisoarea din plic și-o desfăcu deosebit de grijuliu, ca și cum ar fi fost vorba de-un document de mare importanță.

Cititul ținu destul de mult, timp în care Elizabeth suferi cumplit, dar lui Miss Charlotte îi slăbea vederea. Când și când, apropia pagina de nas, iar o dată sau de două ori fetei i se păru că-și înăbușă o ușoară chicoteală sarcastică...

După vreo zece minute, Miss Charlotte își puse scrisoarea pe genunchi și zise:

– Ptiu!

Elizabeth tresări.

– Asta-i tot? întrebă ea.

– Inimioara mea, nu-ți e de-ajuns?

– Mărturisesc, făcu Elizabeth scandalizată, da, mărturisesc că mă așteptam din partea dumitale la o judecată mai... nuanțată!

– Și-o să ai parte de judecata asta, de vreme ce așa vrei. Întâi și-ntâi, află că pe vremea mea tinerii aduceau din condei ceva mai frumusețel o scrisoare de dragoste, dar, ce-i drept, locotenentul tău ne informează că e la prima încercare de acest fel. Apoi, după câteva reverențe la adresa adoratei, începe să vorbească despre el. Persoana lui îl interesează nemaipomenit de mult. Cu sinceritatea brutală a militarului – dar pentru asta n-am de ce să-l mustru – ne dezvăluie un lucru înspăimântător, ce-ar face să dea îndărăt un batalion de june frumuseți. Gelos. Se prefacă că-i e rușine. Snoave! În taină, e mândru de asta, ba chiar se și laudă. Pătimaș de gelos. Nu vezi profilându-se la orizont scenele de menaj? – Unde-ai fost în după-amiaza asta? Ai primit o scrisoare de la Paris! Dă s-o văd! Curg lacrimi și frumoasele mâini se frâng. Și asta nu-i tot. Vrea să știe dacă inima ta e liberă, dacă nu cumva iubești pe altcineva. Gelos dinainte, înainte de nuntă, înainte de vâlul alb de mireasă, și mai vrea adevărul gol-goluț.

Ce-i drept e drept, în felul lui, e onest, dar, cu toată fața lui de înger, e în același timp un copil și un monstru de egoism și de cruzime. Tremură, mititico. Îi știu eu pe bărbați, iar sfatul meu e bun.

Arzând de emoție, Elizabeth o privi fără a putea rosti un cuvânt. În sfârșit, putu să îngaime:

- Și dacă, în ciuda a tot și toate, îl iubesc?
- Ești pierdută.
- Dar trebuie să răspund.
- Nu răspunzi.
- E inuman. Îi datorez o explicație.
- Ești pierdută.

După ce rosti această judecată cu glas răspicat, Miss Charlotte întoarse spatele și ieși. Era o altă femeie.

Capitolul LXXXVI

Tânăra englezoaică își petrecu dimineața într-o tăcere însuflețită de voci și de chipuri. O întreagă parte a vieții ei i se desfășura în minte, ca să a jungă la cuvântul ce-o răscolea. Pierdută. Cele trei silabe atingeau în inima ei coarda cea mai sensibilă, cea ale cărei vibrații trezeau toate spaimile lumii invizibile.

leșind din casă, se duse să se adăpostească sub crengile joase ale cedrului, ce se clătinau încetișor la cele dintâi semne ale iernii. Acolo, nimeni n-o putea vedea și tot acolo Daniel stătuse în zori ca să zărească măcar fereastra camerei ei, iar ea îl văzuse...

„Pierdută“ nu voia să însemne că orice fericire pământească naufragia din cauza unei alegeri nefericite? Sau, dacă te lăsaî sedusă de-o față atrăgătoare, era semnul prevestitor al unei sorți despre care mama ei îi vorbise în cuvinte pe care nu le putea uita? Pe când dacă era fidelă și însuflețită de credință, ar fi fost o ființă mântuită, și trebuia să fie încredințată de acest lucru până-n străfundul conștiinței. Fie și numai umbra unei îndoieli prevestea un sfârșit tenebros. Și iată că îndoiala își începea în ea lucrarea-i răbdătoare. Trăia oare ca o aleasă? Ce înțeles să dea pasiunii ei pentru un bărbat căsătorit și atracției subite față de un tânăr ofițer de marină care-i trimitea scrisoarea aceea smintită?

Pentru prima oară în viața ei înțelise ce însemnau groaza și spaima în fața morții. Ca o străfulgerare, îi trecu prin minte că Charlotte fusese hărăzită cu darul profeției și că o pusese în situația de a-i arăta scrisoarea ca să i se poată da un ultim avertisment.

Azvărlindu-se pe jos, își acoperi fața cu mâinile și rămase nemișcată. Spaima trecu pe deasupra ei ca o boare de aer înghețat. Într-una din mâini, strânsă, mototolea scrisoarea de dragoste, și se văzu coborând în abisuri cu hârtia aceea în pumn. Fiori îi străbătură trupul. Și deodată pacea sălășlui în ea, slăbind, cu o blândețe nespusă, strânsoarea ce-i încingea pieptul, și cunoscă o bucurie pe care n-ar fi putut-o zugrăvi, ce-o făcu să se ridice în picioare uluită și încântată. Șopti:

– Am visat, nu era nimic.

Încântarea lăuntrică se sfârșise dintr-odată, la fel de brusc precum venise. Abia de-și amintea de cele câteva clipe nemaipomenite. Nu rămase decât cu nostalgia a ceva, o lumină insesizabilă.

Se gândi că, pesemne, dormise. Deseori i se întâmpla să țină minte ceea ce mai stăruia la marginea visului, dar chiar și-aceste lucruri se risipeau curând, ziua aducând odată cu ea obișnuitu-i prozaism.

Frigul o făcu să strănutc. Alergă în casă și-abia avu timp să-și perie rochia și să-și curețe părul de crenguțele ce i se prinseseră de el. Nu fără tristețe, își trecea pieptenul prin firele dese și aurii, care curând aveau să se înalțe în creștet, după cum cerea gustul modei pretinse de lume. Jonathan ar recunoaște-o? Chiar Daniel.. Printr-un gest brusc, îndepărtă această amintire.

La masă nu deschise gura decât ca să mănânce; dar mănă bine. Cu o ureche destul de neatentă, asculta cele ce spunea Charlie Jones referitor la un scriitor mort cu mai bine de un an în urmă.

– Poet, spunea, iar eu unul mărturisesc că versurile mă plictisesc, dar se vorbește despre el în cercurile literare. A studiat la Universitatea din Virginia. Edgar Poe, fiu de actor! E transmisă din gură în gură, ca un fel de moștenire și tradiție, relatarea unei plimbări făcute de el împreună cu camarazii lui pe colinele albastre în 1827 sau 28. Le-a prezis, se pare, un război cumplit între Nord și Sud, dar băiatul avea o imaginație neînfrântă, macabră uneori.

– De ce ne spui toate astea? îl întreabă cu gravitate soția lui.

– Ca să vă fac să vedeți că obsesia asta a războiului nu-i ceva nou.

– N-o să fie război, decretă Amelia.

– Cerul să te audă, dar nu-mi sunt pe plac predicile reverendului Beecher, de-o inspirație incandescentă. Omul ăsta face rău, predică violența. Și nu e singurul, și în Sud, din păcate, și în Nord, mai sunt și alții de teapa lui.

– Charlie, zise Miss Charlotte dintr-odată, nu ne-ntrista clipa de față. A fost semnat un acord. Nordul ține prea mult la bunurile lui ca să se arunce într-o aventură atât de costisitoare cum e războiul cu Sudul. Ce motive ar invoca?

– Pretexte se găsesc oricând. E de ajuns să înduioșezi peste măsură opinia publică. Emoția e un exploziv de-o forță incalculabilă.

– Charlie, încă un cuvânt și plec de la masă.

Amelia dădu să se ridice. Cu glasul ei ascutit, Miss Charlotte introduse o diversiune.

– M-am dus după mere în dimineața asta. Betty mă însoțea și a venit schiopătând cu un coș plin de cele mai frumoase rețete de ale contelui d'Albermale. Am să vă fac o tartă pe care o s-o țineți minte câte zile veți avea, mare cât roata carului.

Cumințită dintr-odată, Amelia întreabă:

– Când?

– Să zicem că peste trei zile. Vreau s-o fac din aluat sfărâmicios, după care să mai tânjiți.

– Sfărâmicios? întreabă Elizabeth dintr-odată.

– Da, fetișo. Nisipos și în același timp foitaj. În aluatul nisipos foile se pierd, pricepi tu?

– Dacă ai de gând s-o faci mare cât roata carului, observă Charlie Jones, va trebui să-i chem în ajutor pe tinerii noștri vecini din față.

Miss Charlotte râse mucalit:

– Cu câtă veselie o să-și lase tată și mamă, până și credincioasa și plângăreața Clémentine.

– O să lipsească micuțul Mike, zise Charlie Jones, plecat săptămâna trecută într-o furtună de strigăte și proteste. Striga: „Lisabeth! Lisabeth!”

Aruncă spre soția lui o privire cu înțeles:

– Cel mai mare dintre copii, Teddy, și el o să lipsească. Rareori e acasă.

Elizabeth își păstră o față împietrită.

Se lăsă subit o tăcere ce păru să-i încremenească pe toți cei de față. Puțin lipsea să crezi că nici nu mai respiră. Nu ținu decât vreo două-trei secunde, dar păru nesfârșită. Apoi Charlie Jones își limpezi glasul și întrebă așa, într-o doară:

– L-ai văzut, Elizabeth. Ce părere ai despre el?

– Eu? Niciuna. Nu l-am văzut decât o clipă. Și-apoi, ce mă privește pe mine?

Charlie Jones oftă prelung a ușurare, în timp ce soața lui zâmbea pisicește.

– Hai să urcăm, spuse. Simt nevoia să mă odihnesc.

– Păi da, zise vesel soțul, și eu la fel...

Tăcuți și caraghioși, ieșiră din sufragerie ținându-se de mână, cu un ușor legănat ce-i făcea să pară că navighează pe apele liniștite ale unei fericiri înțelepte.

Rămasă singură cu Elizabeth, Miss Charlotte o privi o vreme fără să spună nimic.

– Îți dai seama, comentă în cele din urmă, că i-ai speriat îngrozitor cu scrisoarea ta de la Annapolis?

– De ce?

– Mister. Poate că vom înțelege într-o bună zi. Charlie a văzut scris Annapolis pe ștampila de pe timbru. Asta l-a făcut să fie într-o dispoziție atât de proastă în legătură cu zvonurile de război, care circulă din nou.

– Nu văd legătura.

Miss Charlotte înălță din umeri.

– Trebuia să-și treacă furia asupra cuiva sau a ceva. Indiferența ta față de Teddy l-a înșeninat iarăși. Dar oare chiar ești sinceră?

– Iartă-mă, Charlotte, dar găsesc că întrebarea dumitale e jignitoare.

– Foarte bine, foarte bine, retrag „sinceră“, dar ia spune-mi, parcă iar arăți bine, în timp ce azi-dimineață aduceai cu o moartă. Ce s-a întâmplat?

– Uți că azi-dimineață eram „pierdută“?

Un râs nervos zgâlțâi umerii bătrânei domnișoare.

– Am spus eu asta?

– Și nu o dată, de două ori.

– Înseamnă că așa credeam cu tărie. Ceva trebuie să se fi întâmplat între timp.

– Ei da! Ceva nemaipomenit, care merită să figureze în manualele de istorie: m-am culcat sub cedru și am adormit.

La aceste cuvinte, Miss Charlotte se apropie de ea și, luându-i mâna, spuse cu o gravitate extraordinară:

– Mititico, poate că e mai nemaipomenit decât bănuiești.

Fata nu-și putu reține o mișcare de enervare:

– Charlotte, mi se pare că-ți place să faci un mister din lucrurile cele mai simple. La început m-ai văzut în infern cu nefericita aceea de scrisoare în mână...

– În infern nu, ci pe pământ, sclava unui soț gelos.

– Ceea ce-i sigur e că m-ai înfricoșat. Și-atunci, zdrobită de oboseală, am adormit sub copacul ăsta bătrân, iar somnul m-a liniștit. Ce poate fi mai firesc?

– Crezi? Mie nu mi se pare. Trebuie să fi auzit o voce.

– Nu.

– O voce asemănătoare unei răsufări.

– Nimic de felul ăsta. O, Charlotte, nu-mi mai pune atâtea întrebări stranie. Sunt o ființă normală, căreia nu i se întâmplă nimic neobișnuit.

– Dar scrisoarea, Elizabeth, unde e?

– Nu știu ce-am făcut cu ea, am pierdut-o.

Un zâmbet larg întinse buzele lui Miss Charlotte.

– Am răspuns la întrebările dumitale, ești mulțumită pe cât se pare.

– Încercătoare.

Și adăugă cu un aer complice:

– O să ne vedem când vei voi. Mă duc pe la bucătărie, să dau porunci pentru tarta mea.

Elizabeth o lăsa să plece fără un cuvânt, înciudată de aerul ei glumeț. La ea în cameră, își șopti:

– Își închipuie că o să mă consoleze cu tarta ei, ca pe-o fetiță!

Scrisoarea ce-i căzuse din mână prin ierburi n-avea decât să stea acolo, așteptând un răspuns ce n-avea să sosească niciodată. Ploaia n-avea decât să prefacă în terci cocoloșul acela de hârtie. Elizabeth renunța. Charlotte o convinsese, iar ea îi purta pică pentru faptul că o convinsese. Erau clipe când nu putea s-o sufere pe arătarea asta mică – dar Charlotte avea totdeauna dreptate. Trebuia să renunțe la chipul acela frumos, aprins de patimă. Să renunțe la Daniel. Și o spuse cu glas tare, în camera aceea unde nu lipseau decât jucăriile de copil ca să fie cu-adevărat o cameră de fetiță. Îi spunea ca o nebună balansoarului:

– Renunț la Daniel.

Le-o spunea pereților, le-o spunea mobilelor, fără să uite patul, care nu se bucură totuși decât de-o privire furișă. Se duse să i-o spună peisajului ce i se dăruia în camera cu dulapuri. „Renunț la Daniel“, le spunea copacilor de purpură și aur sub cerul cenușiu, i-o spunea Elizabeth din adâncul oglinzii, iar aceasta îi răspundea cu glas tăcut, întredeschizându-și gura drăgălașă, și de fiecare dată inima i se strângea tot mai mult. Duișia neîndestulată pe care-o purta în ea se simțea păgubită. Totul în ea se revolta, dar renunțase, renunțase, renunțase.

Să plângă era nedemn și cu totul inutil. Se ținuse tare și se admiră că nu se clătinase, dar nu voia să i se vorbească de voci misterioase, deoarece în urările și raționamentele Charlottei adulfeca niște subînțelesuri pioase, iar așa ceva nu îngăduia.

Cineva bătu la ușă.

Jemima. Neagră din creștet până-n tălpi, nu avea alb decât albul ochilor și cel al gulerășului puritan. La încheietura mâinii drepte atârna un săculeț din piele de culoare închisă.

– Master Charlie mă trimite ca să vă pieptăn, Miss.

– Acum?

– Așa a poruncit.

– De ce-i așa grăbit? Și unde o să mă piepteni?

– Aici. E foarte simplu. E vorba doar de-o încercare, ca să vedem.

– Ești coafeză, Jemima?

– Am fost un an de zile, la Richmond. Master Charlie m-a trimis să urmez o școală. Vrea să am o meserie, pentru mai târziu.

– Nu înțeleg.

Fără să răspundă, Jemima luă un scaun, pe care-l puse în fața oglinzii.

– Pot să vă cer să vă așezați, Miss?

Vocea era precisă. Limba, de-o corectitudine desăvârșită. Vorbea ca o englezoaică bine educată din clasa mijlocie. Contrastul cu culoarea pielii avea ceva violent.

Elizabeth se simțea stingherită. Imaginea pe care i-o trimitea oglinda o tulbură ca și cum cineva – ea însăși – ar fi privit-o pentru ultima oară. Prea semăna cu un rămas bun... și în spatele ei, silueta aceea neagră ca cerneala...

– Nu-mi place ce faci, Jemima, spuse deodată.

– Încă n-am făcut nimic, Miss.

– N-o să-mi tai părul?

– Nici pomeneală, Miss. N-am nici foarfecă la mine. Am să mă descurc cu piepteni și cu ace.

Elizabeth închise ochii.

– Mai bine să nu văd.

– Veți avea o surpriză, Miss.

În părul des, Elizabeth simți mai întâi mângâierea prelungă a pieptenului, ce-i dădu un mic fior de plăcere, apoi mâinile cele lungi și grijulii ridicau una după alta buclele de păr ușoare și-n același timp voluminoase, iar fata încercă o senzație neplăcută de gol în jurul umerilor, în timp ce o activitate cu piepteni îndoși și ace înfipse ici și colo se efectua în vârful creștetului.

Se gândi: „Am să văd – ce grozăvie! – o doamnă din societatea aleasă a Sudului, în loc de fata venită din Anglia, liberă și veselă, care-și purta pălăria de călărie până pe ochi și cu părul în vânt...”

– Vă puteți uita, spuse Jemima în cele din urmă.

Elizabeth deschise ochii și văzu pe cineva necunoscut, dar care-i zâmbea cu o drăgălășenie timidă, câtuși de puțin o doamnă din înalta societate, ci o încântătoare tânără persoană pieptănată cu un fel de tocă alcătuită din rulouri aurite, care deasupra urechilor se prefăcea în bucle aventuroase. Simți cum îi bate inima.

– Bună, dragă, spuse...

Când în sfârșit se întoarse ca să-i mulțumească Jemimei, aceasta se afla în prag, cu ușa deschisă.

– Complimentele mele, Jemima, și mulțumesc.

– O, Miss, asta-i munca mea.

Dispăru numaidecât, iar ușa se închise.

Aerul plouat al fetei spunea multe, căci dacă Jemima disprețuia complimentele, tinerei englezoaice nu-i erau indiferente. Noua ei pieptănătură îi plăcea atât de mult, încât voi cu orice preț să se arate. O presimțire o făcu să vadă că o nouă viață i se deschidea în față și că fusese descotorosită de-o seducătoare, dar ridicolă personalitate. Pe viitor, n-avea să mai joace pe scena lumii rolul de adolescentă întârziată. Cu rochia ei lungă și minunăția aceea de buclisoare răsucite ce-i strângeau capul ca într-o bonețică aurie, înfrunta viitorul. Jonathan n-avea s-o recunoască.

Jonathan. Numele ăsta o opri în loc. Șovăi o clipă, apoi coborî scara. Jonathan era departe, încă și mai departe ca de obicei, prin însuși faptul acestei transformări. Gând straniu, pe care-l tot suci și răsuci în minte.

Afară nu văzu pe nimeni. Amelia și soțul ei își prelungeau odihna. Era frig. Aruncă o privire departe, spre casa cea lungă și galbenă, amintirile o năpădiră, iar inima în piept o duru, dar oare nu renunțase? Simți nevoia s-o spună iarăși, cu hotărâre.

Iarna se vestea prin croncănitul ciorilor pe lângă casă, iar minunatele frunze ale toamnei indiene începeau să se împrăștie pe la poalele copacilor celor mari. Tristețea aceluia ceas era de-o frumusețe sfâșietoare. Exuberanța se retrăgea din viață. Se întoarse în casă să-și ia un șal. Nu mai demult decât în dimineața aceea, părul îi ținea loc de șal. Puse piciorul pe prima treaptă, când Betty se ivi în spatele ei, într-o bluză lungă, roșie.

Văzând-o, bătrâna negresă scoase un strigăt și se prăbuși. Pe fața ei tăbăcită, uimirea se prefăcea în spaimă.

– Ce-i cu tine, Betty, ce te-a apucat? Parc-ai fi văzut un strigoi.

– Oh, don'soa'ă Lisbeth, exclamă Betty, dumneavoastră sunteți! Ce f'umoasă sunteți!

În elanul ei de admirație, Elizabeth presimți ani întregi de fericire. Regreta doar că acest prim omagiu pornise de pe cea mai de jos treaptă socială, dar aproape numaidecât roși de rușine. Aplecându-se spre Betty, o ajută să se ridice.

– Mititica mea Betty, crezi că-mi stă mai bine așa?

Betty începu atunci să bălmăjească niște cuvinte de neînțeles; reieșea din cele îndrugate că e mândră de stăpâna ei.

– Ei, hai, vino-ți în fire, să fii la fel de drăguță ca la Dimwood. Și-acum, urcă repede sus să-mi aduci șalul meu cel mare, cenușiu, mi-e frig.

– Miss Cha'lotte v'ea să vă vo'bească, zise Betty ținându-se zdravăn de balustradă, ca să urce.

Când ajunse sus, adăugă râzând:

– Pane'ul plin de me'e îți 'upe șalele.

– Trebuia să-mi spui, zise fata.

Dar bătrâna slujnică nu mai era acolo. Elizabeth îi putu auzi târșăitul încălțărilor pe pardoseala coridorului.

Așteptă. Ceva se petrecea cu ea, fără a putea înțelege altceva decât că nu se mai vedea drept aceeași persoană pe care-o admirase în oglindă cu o oră mai înainte. Rezulta de pe urma acestui lucru o stare foarte proastă și era nerăbdătoare ca Betty să se întoarcă. Aceasta nu întârzie. Cu șalul cenușiu îndoit pe braț, cobora treptele, arătându-și dinții într-un zâmbet larg.

Elizabeth luă șalul și se înfășură cu el; era un șal din Scoția, al cărui vârf ajungea la spate chiar deasupra călcâielor.

– Știi, Betty, îi spuse cu blândețe, o altă slujnică o să se ocupe de mine și de camera mea, dar tu o să fii totdeauna preferata mea. Înțelegi?

Fața atât de nemilos bătucită de vârstă și de muncă se ridică spre ea. Tânăra englezoaică aproape că nu-i putu îndura privirea. Se întreba în ochii cărei ființe omenеști mai citise o dragoste atât de adâncă, o dragoste care nu cerea nimic și care oferea totul. Stăpânindu-se, spuse pe un ton obișnuit:

– Unde-i Miss Charlotte?

Betty făcu un gest ca să arate împrejurimile.

– E'a la bucătă'ie, da' a plecat, zise aproape încet.

– Mă duc s-o caut. Tu du-te de te odihnește, am să spun să fii lăsată în pace.

– Mulțumesc, don'soa'ă Lisbeth.

Făcu câțiva pași pe sub copacii din fața casei, dar nu văzu pe nimeni. Vântul stătuse. O plimbare pe cărarea cea lungă ce șerpuia în jurul pajiștii i se păru cel mai bun mijloc de a-și veni în fire.

Tânjea după o ceașcă de ceai. Anotimpul, răcoarea aerului, totul o îndreptăța în pofta ei. Ar fi necăjit-o să se întoarcă și să poruncească să i se aducă o gustare, ei singură, în salon. I s-ar fi adus, fără doar și poate, dar singurătatea vieții de țară devenea apăsătoare. La Savannah, și chiar la Dimwood, să dădeau baluri. Simțea lipsa balurilor. Voia să fie admirată. Era ceva nou. Inima ei aparținea lui Jonathan, și și-o spunea întruna, dar nu se putea feri de lume, ca un obiect prețios, într-o vitrină. Numărând pe degete, făcu socoteala bărbaților care-i făcuseră curte de când sosise în America. Mai întâi, bietul inger orb, atât de drăguț când își lua lornionul. Apoi Fred, bietul Fred, atât de hotărât și de drept, dar în sfârșit, bietul Fred. Și, în sfârșit, strălucitorul Daniel, a cărui scrisoare de dragoste nestăpânită va rămâne – bietul de el – pe veci fără răspuns.

Dintr-odată, avu impresia că aerul rece îi freca obraji ca s-o scoată din visările ei și s-o aducă la realitate. În fața ei, ca într-o halucinație, văzu ochii negri ai lui Betty, vorbind doar de iubire în insondabila ei simplitate.

Tulburarea pe care-o simți o opri brusc. I se părea că i se arată astfel întreaga frivolitate ce zăcea în ea. Rochia cea lungă și pieptănătura elegantă nu schimbau cu nimic lucrurile. Pornirile ei afective erau ale unei copile. Numai Jonathan ar fi putut-o maturiza, dar Jonathan era departe. Își aminti iar de patima ce-i ardea pe față, de privirea lui lacomă ce pune stăpânire pe ea cu brutalitatea unei sălbăticiuni. Și-apoi, cu câtă duioșie ar copleși-o...

– Jonathan, gemu.

Cum ironia avea totdeauna la ea ultimul cuvânt, răsă ușor trist și comentă:

– Cam caraghios ca pe un drum din Virginia, o tânără fată în rochie lungă să-l strige pe un domn din Viena.

Făcu cale-ntoarsă.

O ciocârlie umplea cu strigătul ei abia auzit imensitatea cerului cenușiu. Pe marginea cărării leneșe, mestecenii se înfiorau de tremurul micuțelor lor frunze galbene. La drept vorbind, Casa cea Mare din lemn oferea amatorilor confortul unei placidități solide.

Pe când intra pe ușa de la verandă, fu cât pe ce s-o răstoarne pe Miss Charlotte.

– Asta-i bună! exclamă aceasta, potrivindu-și boneta. O căutam pe Elizabeth și dau nas în nas cu o încântătoare necunoscută. Să nu stăm

aici, începe să fie frig. Amelia și Charlie se află în salon, în așteptarea unui ceai în fața focului.

Prea săcâită ca să-i răspundă, Elizabeth o urmă pe Miss Charlotte și-i găsi, într-adevăr, pe cei în cauză savurând o ceașcă de ceai în fața unui somptuos foc de butuci... Cu trosnete distincte, flăcările jucăușe se răsuceau în vatră într-o întrecere plină de veselie. Marea încăpere de proporții impozante își pierdea întrucâtva din noblețea ceremonioasă, ca să se însuflețească și să devină aproape intimă, deoarece draperiile lungi de catifea roșie ascundeau ferestre înalte, reținând astfel căldura cea plăcută între pereții ei.

Stând în fotolii confortabile, de-o parte și de alta a căminului, Charlie Jones și soția lui respirau fericirea conjugală a vârstei mature. La îndemâna lor, un ceainic greu de argint domnea pe o măsuță în mijlocul farfuriilor pline de pișcoturi, de *scones* și de *muffins*.

O tăcere mirată o întâmpină pe Elizabeth. Mută de enervare la vederea acestei satisfacții ostentative, făcu vreo câțiva pași, însoțită de Miss Charlotte.

– Iat-o, zise aceasta cu un zâmbet larg.

Amelia își puse ceașca pe măsuță și-o cercetă pe tânăra englezoaică.

– Ce părere ai? întrebă Charlie Jones.

– Corect, zise Amelia.

Dintr-un salt, Charlie Jones se ridică din fotoliu și luă amândouă mâinile fetei într-ale lui:

– Copilă dragă, ești încântătoare, încântătoare pentru că ai *chic* și *bon ton*.

Aceste cuvinte străine o făcură pe Amelia să se încrunte, deoarece evocau Parisul, oraș de perdiție.

– Găsesc că exagerezi, zise.

Un strigăt asurzitor de ascuțit al Charlottei urcă până în tavan:

– Exagerezi! Dar reușita e totală. Întoarce-te, Elizabeth.

– Nu, spuse fata. Vreau o ceașcă de ceai.

– Oh! Suntem de neiertat, exclamă unchiul Charlie. Charlotte, te implor, atârnă-te de cordonul soneriei, ca s-o chemi pe Miranda.

Trase chiar el două fotolii. Elizabeth și Charlotte se așezară.

– Tocmai vorbeam despre voi, continuă unchiul Charlie. Gustarea pentru copiii din față... Elsie vine cu logodnicul ei și o prietenă al cărei nume l-am uitat, dar despre care se spune că-i de familie bună. Două tarte vor fi de-ajuns, Charlotte?

– O să fac trei! exclamă viteaza domnișoară.

Miranda se ivi. Purtând un șorț alb cu dantelă, tânăra femeie cu tenul cafeniu deschis răspundea exigențelor stilului în vogă; fața ei de-o finețe excepțională îndepărta în totul denumirea de sclavă. Gravă și tăcută, așteptă ca Charlie să-i dea poruncile necesare, apoi se retrase discret.

Elizabeth se uita gânditoare la foc și nu lua parte la conversație, care drumețea, de bine de rău, printre banalitățile despre vreme și pregătirile pentru Crăciun. După părerea cultivatorilor, care observau animalele și ogoarele, iarna avea să fie aspră, iar zăpada n-avea să întârzie. Pe 25 decembrie se vor înfrupta dintr-o curcă friptă și contau cu toții pe Charlotte pentru *pudding*-ul flambat cu rom. Amelia, ca de obicei, afurisi Nordul.

„Toată viața mea o să fie așa, își spunea Elizabeth, doar de nu s-o întâmpla ceva ori de s-o întoarce Jonathan. Și-atunci?” Visă că fuge cu ea... dar unde?

În acest punct al cugetării ei, îl auzi pe unchiul Charlie zicându-i cu vocea lui suavă, rezervată situațiilor care cereau finețe diplomatică:

– Scumpa mea soție și cu mine propunem să-ți dăm o altă cameră, mai plăcută și mai spațioasă decât actuala ta cămăruță.

– Dar mie îmi place cămăruța mea, zise Elizabeth din spirit de contradicție și independență, m-am legat de ea ca de-o prietenă.

„Proasto, își spuse în gând, n-o poți suferi. Lasă-i să facă ce vor.”

– O să-ți schimbi părerea când o să vezi ce-ți dăm.

– Alături de camera noastră, zise Amelia pe un ton în același timp duios și sentimental.

Între timp sosi și ceaiul, pe un uriaș platou negru presărat cu minuscule steluțe auri; era dus de Bamabé, îmbrăcat în haină scurtă, albă, și fu pus pe o măsuță joasă, în fața Elizabeth și a lui Miss Charlotte. Urmărit de Miranda, care supraveghea operațiile. Cu un semn din deget îi dădu de înțeles lui Bamabé că poate pleca și se pregătea să toarne ceai în ceștile de porțelan încercuite cu auriu, când Miss Charlotte o opri:

– Întâi să mai stea, fac eu tot ce trebuie pe urmă.

Miranda se înclină și ieși.

– Un ceai de vrăjitoare, zise Charlotte, ceva care să ne galvanizeze.

– Așa ceva i-ar trebui și bieteii mele Betty, care încă nu și-a venit în fire de pe urma oboselii.

Răspunsul veni într-un strigăt asurzitor:

– Știu, am greșit, credeam că-i mai în putere, coșul ăsta cu mere o să-mi apese conștiința cu toată greutatea lui.

Charlie Jones dădu din mâini ca pentru a cere cuvântul.

– Betty n-o să mai muncească, interveni el. E la capătul puterilor, mă ocup eu de ea.

Elizabeth sări dintr-odată:

– Că doar n-o să mi-o luați!

– Nu, de vreme ce ții la ea, dar mai înțelept ar fi să se întoarcă la Dimwood.

– Nu se simte bine la Dimwood, mi-a spus-o.

– Ce altceva mai bun aș putea face? Ți-o dau ție. Poți s-o eliberezi dacă vrei. Sunt de acord. Ți aparține.

– S-o eliberez? Și unde s-ar duce? Vrea să rămână aici.

Charlie Jones avu un gest de avocat:

– Aici e buba cu negrii. Fug, iar mulți dintre ei se întorc, pentru că nu știu unde să se ducă.

– Charlie, spuse Amelia cu o voce plângărească, toamnă-mi o ceașcă de ceai și să vorbim despre altceva.

Și, ca pentru a se îmbărbăta, adăugă într-o șoaptă:

– În orice caz, suntem siguri că n-o să se revolte niciodată.

– Țasta-i veșnicul cântec al Sudului, zi de zi de treizeci de ani încoace, zise Charlie Jones umplând ceașca soției lui, în timp ce Miss Charlotte, aplecată peste tava cu punctișoare aurii, mesteca în ceainic ceaiul pe care-l voia negru.

– Iată-te proprietara unei sclave, îi zise ea Elizabeth, răsând, ce ai de gând să faci cu ea?

– Nu e sclava mea, o să se ocupe de lenjerie, și-apoi, îmi place tovărășia ei.

Răspunsul fusese dat pe un ton tăios, ce nu-i displicu lui Miss Charlotte.

– Bravo, îi zise, vorbești pe șleau. Vrei un *bun*? Ți recomand mai curând biscuiții sfărâmicioși, sunt făcuți de mâna mea, dar asta-i nimica toată pe lângă tartele mele.

– Sunt gata?

– Da și nu. Nu sunt gata, dar le văd rumenite bine. Așteaptă în invizibil. Nu te pot trata cu nimic?

- Nimic, mulțumesc. Ceaiul e minunat, dar nu mi-e foame.
- Să-ți spun eu ce-i cu tine: te plictisești.
- Poate. Am senzația că se pregătește ceva.
- O presimțire? Eu am în fiecare zi – în fiecare zi se pregătește ceva.

O presimțire...

Elizabeth i se păru că supranaturalul o pândește, încât preferă să tacă.

În căminul cel mare, flăcările jucau mai domol dar, datorită căldurii, Amelia și Charlie Jones așteptau în adâncul fotoliilor, iar respirația lor uniformă și din ce în ce mai adâncă îi legăna unul pe altul. Lui Miss Charlotte atmosfera i se păru nimerită pentru confidențele majore, încât șopti:

– Îți găsim noi un drăguț – un drăguț serios, potrivit pentru tine, nu ca celălalt.

Aplecându-se puțin peste tavă, îndrăzni să întrebe foarte încet:

– Mama ta te-a instruit în legătură cu ceea ce orice tânără lady trebuie să știe?

Elizabeth tresări de oroare:

– Charlotte! exclamă.

– Bine, zise ea cu un zâmbet, asta-i tot ce voiam să știu.

Stând cât se poate de nemișcată, tânăra englezoaică se prefăcea că privește focul și nu răspunse. Timpul se scurse în tăcere.

Capitolul LXXXVII

Se însera. Întremată de somnul de după-amiază, Amelia declară că vrea s-o ducă ea singură pe Elizabeth în noua ei cameră.

– Așa curând? se miră fata.

– Da, copilă dragă. Totul a fost aranjat în după-amiaza asta. Hainele, ceea ce aveai în comodă și dulapuri, obiectele de toaletă, în fine, totul. O, ce mulțumită o să fii!

Rostind aceste cuvinte, avea înfățișarea și tonul unei suverane binevoitoare, dar neînduplecate. Boneta ei mare, împodobită cu dantelă, îi sporea majestatea feței. Fără să vrea, Elizabeth se întrebă ce anume putuse stârni pasiunea amoroasă pe care i-o inspira lui Charlie Jones, dar pătrundea aici într-un mister ce nu le privea pe tinerele *ladies*. Nu era îngăduit să-ți închipui anumite lucruri.

Și-apoi, în clipele de față, altele erau preocupările ei. Se făcuse totul peste capul ei, așa cum ai proceda cu o rudă săracă. În ciuda afirmațiilor și făgăduielilor categorice ale unchiului Charlie, statutul ei rămânea neschimbat. Mai presus de voința acestui domn care conducea în special o companie atotputernică de export se afla voința și capriciul acestei doamne un pic cam masive.

Spumega în tăcere, în timp ce-o urma pe Amelia, care se deplasa cu încetineală în rochia aceea cu volane castanii tivite cu negru. Cămăruța ei caraghioasă de copil i se părea a fi un cuib, un refugiu de lume, aproape o ascunzătoare, în care se simțea bine. Ce surpriză o aștepta acum?

Trecând prin fața camerei ei, nu se putu împiedica să nu întrebe: cine s-a ocupat de lucrurile mele?

– Jemima, i se răspunse în cele din urmă.

Veșnic Jemima! Fără a mai spune vreun cuvânt, o apucară pe coridorul cel lung, destul de slab luminat de lămpi cu ulei fixate pe pereți. Trecând prin fața ușii lui Miss Charlotte, Amelia zise numai:

– Drăgălașa și micuța Charlotte, sunt sigură că s-a dus la îndrăgita ei bucătărie. Charlotte e o sfântă.

Elizabeth nu comentă în vreun fel afirmația ei.

Următoarea ușă era cea a unei camere pentru musafiri, acum goală; după care, de cealaltă parte a coridorului, foarte retrasă, o ușă de dimensiuni mai mari, din două canaturi.

– Camera noastră, zise Amelia cu o gravitate aproape religioasă.

Mai făcură câțiva pași, apoi vesti pe un ton ușor glumeț:

– Camera lui Miss Escridge.

Intrară. Încăperea era înaltă și întunecoasă. O lampă cu ulei pusă pe o măsuță se lupta cu întunericul inserării, dar focul de butuci din căminul de cărămidă punea mari pete luminoase, ce se prelingeau pe pereți în străfulgerări. Elizabeth înțelese că se afla în unul din cele două pinioane ale Marii Pajiști și căută din ochi mobilele acestei încăperi de dimensiuni tulburătoare. Niște perdele albe trădau prezența unui pat cu coloane. Restul era lăsat pe seama imaginației. Se vedea mai bine decât restul măsuța acoperită cu o tapiserie roșie. Sub razele împlânzite ale micuței lămpi, o *Biblie* voluminoasă invita la meditație.

În acest spațiu mare, vocea răsună cu o intensitate aparte, dând frazelor celor mai banale o gravitate pe care n-o meritau:

– Recunosc că, luminată astfel, camera nu are nimic îmbietor, dar ziua o să te încânte. E cea mai frumoasă cameră de la Marea Pajiște, împreună cu a noastră.

Stând lângă măsuță, se silea să zâmbească. Și totuși, fața Ameliei, izbită de lumina lămpii, continua să păstreze o imobilitate de statuie. Cu un gest furiș, scotoci într-un săculeț prins de rochie.

– Vino, spuse.

Cam în silă, Elizabeth făcu un pas, doi.

– Draga mea copilă, dacă am ținut să vin singură cu tine până aici, am făcut-o dintr-un motiv a cărui valoare morală – da, morală, o vei aprecia. Adineauri, în salon, ți-am vorbit într-un fel prea puțin plăcut în legătură cu pieptănătura și rochia ta.

– Nu-mi aduc aminte, spuse Elizabeth, indispusă de felul acesta stingheritor al ei de-a se umili.

– Ba da, am vorbit tăios, rece, te-am rănit, conștiința mea îmi strigă acest lucru. Primește o bomboană de miere ca să ne împăcăm, vrei?

Între degetele ei ascuțite ținea o bomboană pe care o scosese dintr-o cutiuță de metal. Elizabeth o privi, cuprinsă de scârbă, și nu spuse nimic.

– Primește, copilă dragă, altminteri toată noaptea n-am să închid ochii.

Elizabeth luă bomboana și, în chiar aceeași clipă, un cuvânt îi veni în minte, în litere fulgerătoare: „Să fugă“.

– Îți mulțumesc, exclamă Amelia, îți mulțumesc ție și-i mulțumesc Cerului care unește inimile într-o aceeași îndurare. Iată că mi s-a luat de pe suflet o povară de neîndurat. Iar acum, fetișo, așază-te un pic aici, în scaunul ăsta mare pe tălpici.

Apucând lampa cu o mână, o ridică și-i arătă fetei un balansoar confortabil, căptușit cu catifea stacojie și cocoțat pe niște tălpici uriașe, ce-i făgăduiau un legănat amețitor.

– Nu vrei să șezi? Ca să-mi faci plăcere...

Elizabeth se așeză, cu bomboana în palmă.

– Nu te speria, îi zise Amelia, te las o clipă în întuneric. Nu e nicio fantomă în partea asta a casei. De altfel, eu sunt aici, aproape, mă duc să arunc o privire în cabinetul tău de toaletă, ca să mă asigur că totul e în ordine și că nu lipsește nimic.

Elizabeth o văzu străbătând camera în toată lungimea ei, și dcodată luminița ce călătorea prin întuneric dispăru îndărătul unei draperii. Se

auzi un zgomot de sertare destul de repede închise, apoi cel al unei uși, desigur de la dulăpașul cu doctorii, rămas ceva mai mult deschis. Elizabeth azvârli bomboana sub masă.

În sfârșit, lămpița începu din nou să strălucească în cameră, ținută, pe cât se părea, cu o mână ceva mai puțin hotărâtă. Ai fi spus chiar că dansează puțin, și curând Amelia se află în fața tinerei englezoaice, care-o privi cu răceală.

– Jemima noastră e de-a dreptul desăvârșită, spuse Amelia râzând, poți conta pe ea.

Continuă să râdă o vreme cu o satisfacție vădită și puse lampa pe măsută.

– Cinăm peste o oră, continuă. Poți rămâne aici, dacă vrei, ori să cobori în salon. În ceea ce mă privește, mă duc să mă odihnesc puțin la mine în cameră. Sunt pradă, cred că ți s-a spus, unor oboseli stranii.

Încet, ajunse la ușă. Elizabeth abia aștepta s-o vadă plecată și o urmă până acolo, dar Amelia mai avea ceva de spus.

– Ți amintești, copilă dragă, de plimbarea pe care am făcut-o în încântătoarea grădină publică de la Savannah?

Elizabeth își amintea.

– Ne-am spus, continuă Amelia, lucruri ce vor conta, nădăjduiesc, în viața ta. Ți-am dăruit afecțiunea mea și ți-am cerut încrederea. Nu uita: încrederea! Scumpul meu Charlie și cu mine vom veghea asupra ta, asupra fericirii tale...

Se opri o clipă, apoi continuă:

– ... a onoarei tale.

– A ce? exclamă Elizabeth.

În semiîntuneric, Amelia întoarse spre ea o față lipsită de culoare și, cu vocea ei liniștită, rosti o frază de-o scurtă apăsătoare:

– Conștiința ta, copilă dragă, te va instrui.

Zicând acestea, ieși din cameră și porni pe coridor, părând a-l umple cu întreaga ei persoană.

Rămasă singură, fata se trânti în balansoarul căptușit cu catifea roșie și se legănă violent din față spre spate minute în șir.

Deodată, se ridică și se duse să tragă de cordonul soneriei, de lângă cămin. Trecu timp, apoi ușa se deschise... Elizabeth nu văzu la început decât un șorț lung, alb. O recunoscu pe Jemima.

– Jemima, unde sunt lucrurile mele, dulapurile mele?

- Aici nu sunt dulapuri, Miss. Am aranjat totul în două garderoburi. Vreți să vedeți?
- Nu. Tu o să te ocupi de mine aici?
- Nu, Miss. Eu nu sunt cameristă. Astăzi a fost o excepție. Mrs. Amelia mi-a poruncit.
- Știi unde e Miss Charlotte?
- M-am întâlnit cu ea adineauri, jos. M-a rugat să vă spun că o să urce să vă vadă și s-o așteptați.
- Bine.
- Pot să plec?
- Da... Nu, stai. Jemima, nu-mi place camera asta. Cum de-a putut spune așa ceva? Nu se mai controla. Se lăsă o tăcere, apoi vocea precisă a Jemimei întrebă:
- Mai aveți nevoie de mine, Miss?
- Elizabeth clătină din cap. Jemima se retrase.

Capitolul LXXXVIII

Charlotte nu se lăsă așteptată. Aferată și curioasă, intră brusc, cu boneta puțin într-o parte, vestitoare de furtună.

– Prin urmare, aici te-a vârat draga mea soră.

Vocea ei, care urcă în tavan, o făcu să tresară pe Elizabeth, cufundată în gânduri, în fața focului.

– Ce crezi despre povestea asta, Charlotte?

– Mai multe lucruri în același timp. Întâi de toate că, fără a fi vecină cu sanctuarul conjugal, ești aproape de el. Pe urmă – dar ia apropiere puțin lampa –, nu, n-am orbul găinilor: au pus să se scoată broasca din ușa. Nu tu broască, nu tu cheie. Mititico, ai ajuns prizonieră.

– Charlotte, vezi că sunt nefericită și chinuită, de ce-mi spui lucruri pe care nu le pot înțelege?

– Doar nu ești mai proastă decât alții. Gândește-te un pic. Cât despre faptul că ești nefericită și chinuită, nu vreau să fii. Uiți că Charlotte este aici și veghează asupra ta.

Elizabeth bătu din picior.

– Nu, Charlotte, ai auzit? Și-așa sunt doi care mă supraveghează.

– Păi vezi, uite că începi să înțelegi. Intră la tine cine pofteste, ca într-o moară, de vreme ce ușa n-are broască. Nimic nu te pune la adăpost de veșnica lor solitudine. Cheia înseamnă garanția vieții private.

– Dar mă simțeam foarte bine în cămăruța mea și mă lăsau în pace. Ce rău am făcut?

– Nimic, dar între timp a sosit ceva. O scrisoare.

– O scrisoare. Da, o scrisoare. Și ce dacă?

– Scrisoarea asta avea vina că venea de la Annapolis.

– N-au citit-o.

– Ar fi fost mai bine s-o fi citit.

– Dar unchiul Charlie mi-a spus că am dreptul să primesc scrisori de unde vreau... De ce nu spui nimic?

– Poți primi scrisori din toată lumea, dar numele localității de pe timbru, Annapolis, i-a dispăcut.

– De ce?

– Ai răbdare, o să înțelegi îndată.

– Charlotte, m-am săturat, nu mai vreau să stau aici.

– Și unde o să te duci? La Dimwood?

– Nu sunt dorită la Dimwood. Doar că nu mi-au spus-o în față.

– Nu toată lumea.

– Știu la cine te gândești, dar nu sunt îndrăgostită...

– Pentru că iubești pe altcineva.

– Taci din gură, Charlotte!

Cuvintele astea îi scăpară ca un strigăt, ea însăși rămase la fel de uluită, ca și bătrâna domnișoară, care însă nici nu clinti.

După o tăcere, vocea Charlottei se auzi foarte blând.

– Ce mult trebuie să-l iubești dacă-i poți vorbi așa Charlottei!

Elizabeth își înghiți lacrimile.

– Iartă-mă, Charlotte.

– Nu-i nevoie să-ți ceri iertare, te înțeleg foarte bine.

Elizabeth își șterse nasul cu turbare.

– În casa asta, toți se scuză și-și cer iertare de dimineața până seara. Mă exasperează. Adineauri, Amelia, cu o bomboană...

– Cum? Și ție ți-a făcut figura cu bomboana de miere? Mai curând s-ar cădea să faci un pic haz de lucrurile astea, Elizabeth. Știu că ești îndrăgostită, totul din tine mi-o spune: vocea, ochii, gesturile tale, te trădezi întruna; și eu am iubit, știu cum e, dar, despre lucrurile astea, tăcere.

Și luă lampa pe care fata o pusese la loc pe măsuță.

– Vino, îi zise.

Cu mers prudent, dar hotărât, se îndreptă spre cabinetul de toaletă. Acolo, îi întinse fetei lampa și deschise ușița de la dulăpașul cu doctorii.

O vreme mută din loc flacoane și cutii, apoi deodată închise ușița cu un strigăt:

– Asta-i prea de tot! Ți-a furat sticluța cu laudanum, pe care ți-l pregătisem chiar eu. Acum înțeleg de ce voia așa de mult să vină singură cu tine. Hai afară de-aici. Ia-o înainte cu lampa, vin după tine. Simt nevoia să-mi revin în scaunul-balansoar.

Ajunseră în mijlocul camerei, și din nou lampa fu așezată alături de *Biblie*. Cu pomeții încă și mai roșii ca de obicei, bătrâna domnișoară se instalează în fotoliul pe care Elizabeth îl puse în mișcare.

– O iert, zise Miss Charlotte, pentru că ispita a fost mai presus de puterile ei, dar mi-e rușine. Drogul a făcut-o vicleană. Nu-i chiar atât de rea. Tu, tu nu se cuvine s-o judeci.

– Nici prin minte nu-mi trece, cu atât mai mult cu cât mă lipsesc ușor de laudanum.

– Lei totuși uneori?

– Nu tocmai. Mi-a lăsat o impresie rea prima oară.

– Mai mult ca sigur că ai luat o doză prea mare. Am să-ți explic, trebuie să știi.

– Am crezut că fac ca mămica.

– A, mama ta e expertă. Se pricepe. E vorba de un stil, înțelegi?

– Am să învăț. Sunt clipe când...

– Asta așa-i, dar, mai cu seamă, să păstrăm măsura, să păstrăm măsura. Când mă gândesc la sticluța asta la care dozajul era perfect... O pregătisem ca pentru mine, pentru că eu una n-am încredere în orice farmacie. Dar îți fac alta, și-am să te învăț și pe tine să faci.

Urmă o trecere în timpul căreia nu se auzi decât scârțâitul podelei sub fotoliul pe tâlpici. Elizabeth se așezase pe un scaun lângă Miss Charlotte. Focul se stingea încet, lampa forma în jurul celor două personaje un refugiu de lumină în spațiul cel mare, întunecos.

– Viața, zise Miss Charlotte pe un ton gânditor. Din fericire, există laudanumul, ca s-o putem îndura...

Privirea îi devie spre cartea cea mare, deschisă alături de ea, și Charlotte făcu un soi de săritură pe loc.

– ... și bineînțeles sfânta *Biblie*, Elizabeth.

– Da, o, da, spuse tânăra englezoaică.

Apoi cugetă o clipă, iar ceea ce mai era copilăresc în ea îi inspiră aceste cuvinte:

– Mă întreb ce făceau cei din Vechiul Testament.

Seara fu mohorâtă. Amelia nu se ivi, iar Charlie Jones se arătă dezamăgit de tăcerea Elizabeth în legătură cu noua ei cameră. Nu-i plăcea?

– Un pic cam întunecoasă, spuse fata.

– Am să poruncesc să se mai aducă două sfeșnice cu patru brațe. Chiar de mâine dimineață ai să-ți poți da seama cât e de frumoasă, o adevărată cameră de doamnă, și-o să te slujească Miranda, o perlă, nu alta.

– O, nu, protestă Elizabeth cu vioiciune. O păstrez pe Betty.

– Biata Betty nu mai e în putere.

– De vreme ce-mi aparține, am s-o las pe ea să hotărască.

– Fie cum vrei tu, dar Miranda are stil.

– Unchiule Charlie, mi-e indiferent.

– Te înțeleg, dar era o idee de-a soției mele...

•

■

•

7

Femeie

Capitolul LXXXIX

Elizabeth se culcă devreme. Urmând instrucțiunile lui Charlie Jones, sfeșnice mari cu patru brațe răspândeau lumina unor lumânări lungi în întreg colțul camerei unde se afla patul cu coloane, îmbrăcat în perdele albe, ceea ce făcea din el o micuță casă. Două garderoburi masive din stejar se puteau vedea și ele, înălțat și unul, și celălalt pe niște sfere din lemn, trădând originea lor flamandă și, dacă niște garderoburi ar putea respira, acestea ar fi respirat orgoliul.

Fata nu-și pierde timpul să le admire. În ciuda focului întreținut de niște butuci groși, fericiți să înalțe flăcări mari, camera i se păru înghețată și, în timp ce se dezbrăca, îi clănțăneau dinții. Peste nici două minute, dădea la o parte perdelele albe și se vâra sub un morman de cuverturi groase. Așternutul fusese încălzit și, cu un fior de plăcere, așteptă somnul.

În tăcerea nopții, putea auzi cum cetinele de brad se frecau de casă de fiecare dată când vântul se pornea să sufle, dar zgomotul acesta nu avea nimic îngrijorător, dimpotrivă, i se părea că simte prezența amicală a vechii locuințe. O cucuvea își scotea strigătul foarte aproape de fereastră, dar strigătul acela timid și singuratic n-o tulbura nici el. Adormi.

În zori însă, senzația că nu e singură în cameră făcu să-i bată inima. Lumânările se stinseseră, la fel și lampa. Își trase așternutul de pe față și plimbă prin întuneric o privire îngrijorată. Deodată, în fața căminului, deosebi o pată roșie, iar groaza unui incendiu o făcu să sară jos din pat cu un strigăt. Un strigăt ceva mai slab îi răspunse, iar pata roșie începu să vorbească:

– Don'soa'ă Lisbeth, e Betty. Focul e gata să se stingă, suflu în el.

– La ora asta!

– O să fie f'ig cu'ând, când don'soa'a Lisbeth o să se scoale. Am să pun lemne.

– Mulțumesc, Betty, afurisita asta a ta de bluză roșie m-a speriat. O să spun să ți se dea alta.

– U'cați-vă 'epede în pat, don'soa'ă Lisbeth, o să 'ăciți.

Fără să șovăie, fata îi urmă sfatul, deoarece dărdăia în cămașa de noapte dar, după ce se vâri în așternut, dădu perdeaua la o parte și exclamă:

– Ești un înger, Betty, n-am să uit.

Răspunsul veni la repezeală:

– Betty a fost pusă pe Pământ de Dumnezeu ca s-o slujească pe don'soa'a Lisbeth.

Enormitatea acestei afirmații îi închise gura tinerei englezoaice, pe care religia o făcea să se simtă prost. Nu trebuie să aduci vorba despre asta. Era de ajuns să fii sigur de mântuirea ta. Restul, vederi personale, scrupule de conștiință, trebuia să rămână veșnic o taină. Mai cu seamă a pretinde că vezi limpede intențiile Providenței i se părea de neîngăduit. Îi veni bănuiala că Betty nu e protestantă, dar nu îndrăznea s-o întrebe; ceea ce-o uimea era doar devotamentul acela nemărginit, care-o făcea să-și simtă îngustimea propriei ei inimi. Pentru cine s-ar fi sculat ea cu noaptea în cap ca să sufle în jăratice și să întărească focul gata să se stingă, pe un întuneric rece ca gheața? Pentru Jonathan? Fu cât pe ce să izbucnească în râs. Era de datoria bărbatului s-o slujească pe femeie, să se prefacă în sclav... și așa se face că numele lui Jonathan i se afla pe buze când adormi la loc, în timp ce îngerul negru cu bluză roșie se apleca în fața vetrei, ca să vadă izbucnind flăcările jucăușe.

Capitolul XC

În chiar aceeași după-amiază, avu loc gustarea anunțată de Miss Charlotte de trei zile, fără falsă modestie.

În cea mai mare dintre cele două sufragerii, masa mărită de prelungitoare dispărea sub o față de masă albă, cu colțurile înnodate la mare artă, ca pentru un banchet. Tacâmurile fuseseră puse, șase de-o parte, cinci de alta, și cafetiere grele își rotunjeau pântecul în mijlocul unei puzderii de ceșcuțe de un albastru-închis. Frecată și răsfreată, argintăria strălucea pe lângă fiarfuriile de porțelan cu margine neagră împiestrițată cu auriu.

Miss Charlotte învălui totul într-o privire critică și se retrase ca să întâmpine în salon mica ceată a invitaților. Afară, exuberanța lor trezi dintr-odată casa, veșnic dispusă să ațipească în visele ei. Limpezi și volubile, vocile făceau să răsună prin aerul rece nerozii încântătoare ce întinereau anotimpul, până la a-l prefăce în primăvară.

Bruna Fanny era cea mai surescitată din bandă, purtând pe cap o căciuliță din blană ce lăsa să-i fluture-n vânt părul zburlit; cu obrazii roșii și ochii strălucitori, avea întocmai înfățișarea unei fete, în ciuda vârstei ei.

– Elsie vine cu logodnicul ei. Eu, cu încântătoarea mea prietenă Lucette, spunea ea în gura mare.

– Lasă-l în pace pe logodnicul meu, sări Elsie furioasă. Gustave al meu și cu mine ne căsătorim peste doi ani, asta-i sfânt, nu-i așa, Gustave?

– E sfânt, e sfânt!

Gustave, un blond plinuț cu privirea iscoditoare, se învârtea pe lângă Lucette, o nebunatică de cincisprezece ani care lăsa să-i cadă mai des decât era îngăduit un mașon minuscul din blană de iepure.

Numai Clémentine, strânsă într-un șal mare, negru, rămânea cât de cât liniștită, iar vocea ei drăguță și tristă îi certa pe cei doi frați, fiecare dintre ei vrând să intre primul în salon, iar mezinul îmbrâncindu-l pe fratele lui mai mare și mai timid.

Înștiințată de zarva lor, Miss Charlotte își făcu brusc apariția în ușă, deschizând-o dintr-odată.

Vocea ei stridentă îi îngheță:

– Liniște! Bine ați venit, totuși, dar unde vă credeți, la bălci? Clémentine, tu, cea mai mare, mă mir...

Clémentine își înălță spre cer privirile disperate, apoi, îndoindu-se din șale, i se aruncă de gât.

– Nimic de făcut, se vaită ea, pacea nu sălășluiește în sufletele lor.

Repede domolită, mica ceată se îndreptă spre salon. Amelia, mai frumoasă ca oricând, într-o amplă rochie neagră, îi primi cu acel zâmbet de bunătate divină ce atrăgea firile spiritualizate.

Lângă ea, unchiul Charlie oferea însăși imaginea jovialității britanice, cu obrazii roz și râzând în hohote fără vreun motiv anume:

– O gustare! Iată-ne pe toți poftiți la gustare ca la un festin regesc. Doar orchestra mai lipsește pentru splendoarea evenimentului...

– Charlie, îl întrerupse Amelia pe un ton hotărât, sunt de părere să ne-nfruptăm din bunătăți.

În clipa aceea, Elizabeth, care stătuse într-un colț, străbătu repede salonul, îndreptându-se spre cei tineri cu un zâmbet fericit. În rochia ei elegantă de culoare verde-vânător și cu coafura aurită, pe care mâna Jemimei o cizelase de minune, strălucea de-o frumusețe nouă, mai rafinată.

– Cum așa, zise ea vesel, nimeni nu-mi dă bună seara?

Toți se uitau la ea într-o tăcere de moarte. Cei care ar fi trebuit s-o recunoască nu izbuteau întru totul, sunetul vocii ei îi tulbura. Elsie fu cât pe ce să spună ceva. Dar nu avu timp. Cu inima strânsă, Elizabeth își luă locul în spatele Ameliei, care se îndrepta cu pas ca de procesiune spre sufragerie.

Patru, nu două tarte îi așteptau pe masă. Niciuna nu era cât roata carului, precum ar fi voit Miss Charlotte, dar unde să găsești tăvi atât de mari în care să le coci? Erau însă de-o perfecțiune desăvârșită, aurite ca niște sori în brăul lor de aluat sfărâmișor. Un murmur cunoscător de lăcomie le întâmpină. Miss Charlotte, înălțându-se din răspuțeri, avu un zâmbet plin de îngăduință amuzată.

– Copii mai sunteți! Atâta bucurie pentru o simplă gustare...

– Pentru că, văzând toate astea, murim de foame, zise Harry.

– Special n-am mâncat de prânz, o trânti Gustave.

Elsie îl ciupi, ca să-l facă să-și țină gura:

– Ce lipsit de finețe poți să fii! îi șopti la ureche.

Unchiul Charlie retează acest început de scenă de familie, punând o întrebare de ordin tehnic:

– Mă minunez și mă întreb, Charlotte, cum ai obținut suprafețele astea atât de blând strălucitoare.

– Vai, Charlie, dar e copilăria artei culinare: sunt caramelizate cu sirop de arțar-dulce. Nu te pricepi deloc într-ale bucătăriei.

– O mărturisesc cu umilință, dar știu să apreciez al naibii de bine, nu?

– Cum ne așezăm? întrebă Harry.

– Cum vrem, hotărî impertinenta Elsie, numai să stau alături de Gustave al meu.

Se iscă o oarecare hărmălaie de nedumerire și, profitând de acest lucru, Elizabeth, pierzându-și un pic capul, hotărî să stea pe partea tinerilor invitați, așa că puse mâna pe scaunul din dreapta lui Elsie.

Și-atunci, vocea domoală și autoritară a Ameliei se făcu auzită:

– Nu, zise ea, oamenii mari pe partea asta și tineretul pe cealaltă. Clémentine, drăguț, și tu, Elizabeth, așezați-vă lângă noi.

Elizabeth se ridică fără o vorbă, dădu ocol mesei și veni să se așeze lângă Amelia, care-o răsplăti cu unul dintre cele mai cerești zâmbete ale

ei; scârbită de tot și toate, tână englezoaică nu putu răspunde decât printr-un soi de grimasă mecanică. Asemeni unei umbre, Clémentine se așează la dreapta ei.

Miss Charlotte, care urmărea cu coada ochiului peripețiile acestei imperceptibile drame, apucă un cuțit lung cu mâner de fildeș și tăie în două prima tartă.

Barnabé, în livrea roșie, turna cafea în cești, în timp ce Miss Charlotte umplea farfuriile, care călătoreau din mână în mână de-a lungul mesei. Începută prin exclamații de plăcere, conversația decăzu curând în niște grohăituri înăbușite de satisfacție animalică.

Elizabeth nu izbutea să-și înfrângă umilința de-a se vedea păgubită de tinerețea ei printr-o hotărâre a Ameliei. Din cauza unei pieptănături de persoană adultă, părăsea adolescența, ce nu mai voia să știe de ea. O apucă o dorință smintită de-a distruge opera Jemimei cu ghearele, de-a face să sară acele, de a-și scutura părul eliberat, chiar dacă pentru gestul ei ar fi fost socotită slabă de minte. Orice constrângere o înfură, dar oare n-o provocase ea însăși?

Deodată, absurditatea acelei mese din tarte îi apărură ca o imagine a neantului vieții ei prezente. Lăcomia fetelor era urâtă la vedere, căci stăteau aplecate peste farfurie, ca să înghită cât mai mult cu putință și cât mai repede bucăți prea mari pentru gurile lor. Încă și mai respingători, băieții se mânjeau urât pe bărbie cu siropul caramelizat și auriu, în graba lor de-a profita de-o ocazie nemaivăzută.

Cu un deget, își împinse farfuria. Mușcase un pic dintr-o bucătică de tartă și recunoscuse că e minunată, dar era de ajuns. În clipa aceea, simți ațintindu-se asupra ei privirea lui Miss Charlotte. Bătrâna domnișoară o privea cu un aer gânditor, care-o impresiona. Nici ea nu mânca. Boneta ei frumoasă și albă de dantelă îi dăruia o înfățișare de măreție, făcându-te să uiți cât de mică e. Clătină blând din cap ca pentru a spune nu – nu față de ce? Elizabeth își interzise s-o întrebe, dar amândouă schimbară un zâmbet de complicitate tainică.

Petrecerea ținu destul de puțin. Afară începea să se întunece, iar Amelia își manifestă dorința să se odihnească la ea în cameră. Totul fusese băut și mâncat. Toropeala ce urmează meselor prea bune făcea să

256

se închidă până și cei mai tineri ochi. Momentul acela îl alegea Charlie Jones ca să anunțe știrile al căror șoc ar fi fost, poate, amortizat. Zvonurile veneau dinspre Nord, unde hotărârea de-a înapoia stăpânilor lor pe sclavii fugiți stârnea turbarea aboliționiștilor, care cereau anularea ei. Pacea era contestată. Cuvântul anulare devenea strigătul de raliere al extremiștilor. Dar nu trebuia să se îngrijoreze peste măsură. Nimănui nu-i trecea prin minte una ca asta. Toți voiau să doarmă, nimeni nu bănuia că Miss Charlotte pusese sămânță de mac în tarte.

Fără nicio legătură, Charlie Jones continuă:

– Se prezice un Crăciun foarte blând. Voi avea bucuria să-l petrec la Marea Pajiște, după care vă voi părăsi pentru trei săptămâni. La Savannah mă așteaptă asociații mei, cu care am multe afaceri de pus la punct, fără să mai vorbim de casă, unde lucrările au încetinit în lipsa mea, dar îndrăgita noastră locuință de familie îmi va lipsi – cu voi toți, e de la sine înțeles.

Știrile acestea au fost întâmpinate la fel de senin ca și crizele politice de nervi ale Nordului. Tinerii musafiri își luau rămas bun de la gazdele lor într-o stare de fericită buimăceală. Aerul rece al serii îi biciuia în obraji, făcându-i să râdă fără motiv, pe când se îndepărtau pe drum.

Casa cea Mare se cufundă iarăși în tăcere.

Capitolul XCI

A doua zi dimineață, Elizabeth se afla în camera ei de proporții majestuoase, când Barnabé îi aduse o scrisoare. Platoul nefiind disponibil în clipa aceea, i-o prezentă după moda veche, pe micul lui tricorn de vizitiu.

Îl concedie și se așeză într-un fotoliu lângă fereastră. Pe timbru se putea citi limpede: Macon – iar Macon nu putea să însemne decât Dimwood –, numele și adresa erau scrise cu finețe, cu căutare chiar, maimușărind stilul lumii bune.

– Ea e, spuse fata cu glas tare.

Rupând plicul, trebui să-și stăpânească emoția ca să înțeleagă cele ce avea sub ochi:

Dragă Miss Escridge,

(aici era lăsat loc mult, în semn de considerație)

Faci multă cinste guvernantei de la Dimwood încredințându-i necazurile dumitale personale cu o simplitate atât de primenitoare. La rândul meu, voi face un efort loial ca să mă pun la nivelul dumitale, deoarece sufletul dumitale tânăr are drept la întreaga considerație.

Acestea fiind spuse, cât de stângace și scorțoasă îți este scrisoarea! Oare în Anglia nu v-a învățat să aduceți din condei frazele cu eleganță, să urmăriți legătura ideilor, să potriviți curgerea armonioasă a silabelor, pe scurt, să scrieți, Miss Escridge?

Sudul te va învăța să-ți împodobești stilul. În seara asta, umila dumitale slujnică te va ajuta să descâlcești haosul din viața intimă. Nevinovăția dumitale mai întâi. Mă revoltă. Ai fost lăsată să crești într-o neștiință a vieții care mă cutremură. Nu vorbesc de anumite încercări a căror regularitate neclintită constituie flagelul sexului nostru. Roșești, ai înțeles, nu mai stăruie. Îngăduie-mi să fiu brutală, brutală ca însuși adevărul.

În acest loc, fata lăasă să-i cadă scrisoarea și-și ascunse fața în mâini, gemând:

– Otreapa! exclamă cu glas tare. Otreapa! Iată-mă dezonorată din cauza acelei scrisori pe care am avut slăbiciunea să i-o trimit și îndrăznește să mă critice... Ea însăși scrie ca o bucătăreasă în zi de sărbătoare, care-și prinde panglici în păr, nădăjduind ca în felul ăsta să treacă drept o doamnă...

Câteva minute în șir, dădu frâu liber indignării. În sfârșit, luă scrisoarea de jos și, curiozitatea biruind sila, continuă să citească:

Un sfat, întâi de toate. Fără să știi bine nici cum, nici de ce, ghicești că, cu părul dumitale lung și fustele scurte trezești atenția bărbaților sensibili la farmecul suspect al fetițelor. Ochii îți ies din cap și nu pricepi. N-are a face. Crede-mă, e o chestiune grabnică pentru dumneata să devii femeie.

– Ai dreptate, javră bătrână, șopti Elizabeth.

De pe acum ai victime pe conștiință. Prima, precum știi, e foarte departe de-aici, dar poate comunica cu mine, și aștept vești din

ameștoarea lui existență. Neîndoielnic, își mai amintește încă de dumneata acolo, între două valsuri.

Lasă-mă să-ți spun totuși că ceea ce-l atrage la dumneata nu-i un capriciu vulgar al simțurilor. Dar știi măcar ce înseamnă asta? Iubește în dumneata pe Elizabeth cea intactă și aroganța ei de față încă neprihănită. Mă pricep bine la lucruri de felul ăsta, așa să știi. Pentru moment, ceea ce-l zăpăcește și-l stârnește e ceea ce e rar în dumneata. Înțelege-mă (dacă poți...). Nu sunt o sfântă, nici dumneata, dar până și la bărbații cei mai corupți rămâne, undeva în străfundul ființei lor; nostalgia după ideal, iar dumneata ești idealul acestui bărbat. Ce va mai rămâne din acest ideal dacă îi cedezi? Poziția e din cele mai fragile, și iată-mă nevoită, o dată mai mult, să înfrunt delicatețea firii dumitale.

Nimic mai complicat decât un suflet curat. Sufletul dumitale e nemaipomenit de curat. O față frumoasă, o privire seducătoare, și ești pierdută. Nu spune că nu-i adevărat, sunt sigură că-i așa.

„Vai! se gândi Elizabeth. Femeia asta mă înspăimântă.“

Fața, ochii, toate astea pot orbi, e soarele pe frontonul unui palat. Dar bărbatul nu se reduce numai la atât. Lasă la vedere ceea ce-ți poate lua ochii și câștiga inima... Nu-i vezi pe bărbați decât îmbrăcați. Să nu-mi spui că, în muzee, statuile Antichității îi arată altfel și că ești bine informată. Nu știi nimic. Statuile mint. Admir bunul simț al excesiv de pudicelor mămici englezoaice și sfatul pe care-l dau fetelor lor înainte de noaptea nunții: „Închide ochii și gândește-te la Anglia“.

Personal, mi-ar plăcea mai curând să mă gândesc la diavol, fiind velșă de felul meu.

Elizabeth se ridică dintr-un salt și strigă:

– E diavolul în persoană!

În încăperea cea mare și tăcută, cuvintele acestea răsunară într-un fel neașteptat, ca și cum ar fi trezit dintr-un somn adânc pereții deveniți dintr-odată atenți. Fata făcu câțiva pași și se opri în fața ferestrei. Sub un cer jos, străbătut de nori cenușii, cedrul își întindea ramurile negre. Cu inima strânsă de-o tristețe inexplicabilă, își aruncă ochii pe paginile scrisorii căzute la picioarele ei și se întrebă de nu cumva era mai bine s-o rupă fără a o termina de citit. Ceea ce-i spunea femeia aceea i se părea în același timp nedemn și încălcat.

Minute întregi se scurseră până să se poată liniști și să simtă în piept bătăile inimii răindu-i-se, apoi din nou nestăpânita dorință de a ști o făcu

să ridice scrisoarea. Întorcându-și puțin capul, ca în fața unui obiect murdar, citi dintr-o parte rândurile următoare, subliniate cu două linii:

...pentru anumite femei, Miss Escridge, înseamnă iadul.

Vederea fetei se tulbură, sări două rânduri și desluși:

...contrast prea violent între față și viziunea asta de oroare... n-ai putea-o suporta...

Ce vrea să spună? șopti fata. Mai bine să nu știu.

Își dădu seama că mâna îi tremură ușor și se gândi: „De ce mi-o fi teamă? Doar nu se află aici, lângă mine. La depărtare, Miss Llewelyn încetează să mai existe“.

Citi din nou ceva ce-i reținu atenția:

Sufletul dumitale frumos și vulnerabil, chiar crezi că-l va respecta? Dorința atinge nebunia, în cazul unui bărbat cu temperamentul lui. Nici nu știi la ce te angajezi primind să-ți scrie, nici la ce dezastru te poate duce, pentru că va scrie, fii sigură.

Deodată, sorbi rândurile ce urmau:

În ceea ce mă privește, nu pot și nici nu vreau să devin complice într-o corespondență care nu-i nici mai mult, nici mai puțin decât criminală, fiind seamă de vârsta dumitale și de situația legală a persoanei care-ți va scrie. Pentru că, în afacerea asta, el e pe post de soț. Gândește-te bine înainte de a-mi scrie. Îți voi da din când în când vești de la Dimwood, dacă vrei, asta-i tot ce poate face pentru dumneata credincioasa dumitale slujitoare.

Maisie Llewelyn

Scrisoarea asta, înfioc cu ea, bineînțeles. Pe cealaltă, care-i tot aici, în plic, n-o ascunde. S-o lași să zacă pe biroul dumitale, de pildă, deschisă...

O altă scrisoare, într-adevăr, se afla înăuntrul plicului. Elizabeth o citi numaidecât.

Dimwood, cinci decembrie 1850

Dragă Miss Escridge,

Întrucât mi s-a părut a înțelege că ți-ar plăcea să afli ceea ce s-a petrecut la Dimwood de la plecarea dumitale, sunt bucuroasă să-ți spun că le lipsești aproape la toți. Domnișoarele se plictisesc fără dumneata,

iar acum, când nu mai ești aici, oamenii mari îți aduc laude. Nu trebuie să omit a-ți spune – lucru ce te va impresiona, cred – că Mr. Hargrove și-a regăsit frumoasa seninătate de-odinioară. Rugăciunile lui sunt de două ori mai lungi.

Pregătește-te acum pentru o veste ceva mai tristă. Bietul Mr. Fred s-a aruncat pe fereastra de la camera lui când a văzut dispărând trăsura ce te ducea la Savannah. E o minune că nu s-a omorât. Marginea acoperișului de la verandă i-a îndulcit căderea, dar când a ajuns pe pământ tot într-o stare jalnică era. A fost dus numaidecât la spitalul din Macon, unde o operație penibilă l-a scos din încurcătură, dar va șchiopăta toată viața. S-a vorbit despre un accident. Nu-i adevărat. Era îndrăgostit și voia să moară. Trage concluziile ce-ți sunt pe plac. Închis în el însuși, tace și spune numai atât, că, de va mai putea călări, se va înrola, ca să-și pună capăt zilelor, în cavalerie, să lupte împotriva Nordului, și așteaptă războiul.

Am spus oare totul? Așa cred. Nu abuza de puterea dumitale asupra băieților care riscă să ia viața un pic cam prea în serios. Dacă vei dori să-mi dai știri despre dumneata, îi vei face plăcere umilei dumitale slujitoare,

Maisie Llewelyn

Fata îndoi scrisoarea și închise ochii.

Fred. Ea nu înțelesese. Fără a se simți cătuși de puțin atrasă de el, era sensibilă la sentimentele lui, și-i păruse rău pentru el când plecase, puțină părere de rău repede uitată. Apoi, auzise cântecul acela în noapte, și-atunci încercase o adevărată tristețe, o mică înțepătură în inimă, repede uitată și asta.

– Dar, la urma urmei, nu-i mort, zise cu voce tare, ca pentru a răspunde cuiva.

„În orice caz, se gândi, iată o scrisoare pe care aș putea-o arăta dacă mi s-ar cere.“

Abilă Miss Llewelyn, s-a gândit la toate... S-ar putea oare să-ți oferi serviciile mai pe șleau și în același timp să faci morală? De n-ar fi decât cuvântul „complice“, și era o capodoperă de duplicitate. Complice? Dar abia aștepta să fie.

Urmă o clipă de exaltare stranie. Elizabeth avu sentimentul că devenise o alta, față de ce era cu o clipă mai înainte. În locul fetei

nesigure și dezarmate în fața viitorului, acum umbla de colo până colo prin camera asta de proporții impozante o tânără persoană hotărâtă, mândră de încrederea în ea însăși pe care și-o descoperea.

Era cu puțință să-i scrie lui Jonathan. Șovăia totuși. Scrisoarea ei avea să ajungă mai întâi în mâinile velșei, al cărei rol era s-o expedieze destinatarului, acolo, la Viena. Primejdioasă întreprindere, deoarece, dacă în afacerea asta Jonathan era pe post de soț, cum cu vulgaritate spunea Maisie Llewelyn, mai era vorba și de femeie, de soție, și ce soție mai de temut decât Annabel... Dacă Annabel ar fi interceptat scrisoarea și ar fi citit-o... Dar dacă velșa, în loc să trimită scrisoarea de la Dimwood la Viena, ar fi ținut-o pentru ea, și în ce scopuri?

În această aventură îndoielnică, Elizabeth, dintr-odată, își pierdu echilibrul. În clipa aceea auzi, venită din adâncul tăcerii, o voce liniștită, cugetată, care-i zise:

– Îndrăznește.

Capitolul XCII

Încălzirea vremii anunțată de unchiul Charlie avu loc chiar din după-amiaza aceea. Se putură plimba pe-afară cu aceeași plăcere ca în octombrie. Șalurile și paltoanele au fost lăsate în vestiarul de la parter.

Nicicând viața la Marea Pajiște nu fusese mai blândă, într-o încremenire ca de vis. Fără îndoială că apropierea Crăciunului se făcea simțită. *Pace pe pământ*. Marea Pajiște își avea, pe cât se pare, partea ei.

Și deodată, la 23 decembrie, într-o răvășeală de necrezut, casa întreagă se umplu de băieți. Nu erau decât trei, dar aveai impresia că-i vezi peste tot.

Cu autoritatea ei obișnuită, sporită de vocea stridentă, Miss Charlotte îi împresură în josul scării, expediindu-i spre salonul unde îi aștepta Charlie Jones. Cât se poate de majestuos în redingota neagră, dar cu obraji roz scobiți de zâmbetul lui deschis, tradițional, ce-și păstra prospețimea în ciuda frecvenței cu care era folosit, îi întâmpină cu acea bonomie paternă, un pic cam greoaie, ce maschează teroarea latentă a unei autorități de fier. Pe scurt, îi primi politicos.

– Marea Pajiște vă aparține, *gentlemen*. Sper să fiți fericiți între pereții ei. Ned, ce aștepți ca să mi-i prezinți pe prietenii tăi?

Ned înaintă. Era croit ca și tatăl lui, cu aceeași vigoare ce-l făcea lat în spate și-i colora obraji. Părul negru, bogat, alcătuia o masă lucitoare și ondulată deasupra urechilor, iar ochii negri râdeau sub o frunte înaltă și netedă. În toată persoana lui, o anume stângăcie trăda o îndepărtată origine țărănească, aceeași care la Charlie Jones dispăruse datorită carierei lui pe de-a-ntregul citadină. Asemănarea dintre ei era izbitoare, ca o copie bine făcută a unui portret, dar frumusețea tatălui trecea în trăsăturile fiului cu întreaga strălucire a tinereții regăsite.

– Prietenul meu Christopher Hughes zis Kit, anunță el.

Un blond înalt și strălucitor se înclină în fața lui Charlie Jones. Costumul lui negru, grijulu croit, nu izbutea să-i dea o înfățișare serioasă. Minunații lui ochi verzi căutau aventura. Nu li se putea sustrage, nici chiar în acel salon unde domnea eticheta și unde domnul acela impozant îl zdrobea cu demnitatea lui. Se vedea limpede că era seducător din naștere. Încropi o mulțumire cu o voce ușor cântătoare.

Un nou zâmbet de-al lui Charlie Jones îi mulțumi, iar Ned îl apucă de braț pe-al doilea prieten, mult mai timid și rămas dinainte fără glas.

– Teddy Brown, pur și simplu, zise Ned.

– De ce „pur și simplu“? întrebă Charlie Jones cu o jupiteriană încruntare... Mr. Teddy Brown, e o cinste să te văd aici.

Cea mai vie dorință a lui Mr. Teddy Brown ar fi fost să intre în pământ, deoarece nu găsea nimic de spus.

– Pot să-ți cer să te apropii puțin? Modestia dumitale te ține la o distanță neîndreptățit de mare.

Teddy Brown se mișcă înainte, până la o distanță de doi metri de Charlie Jones. Slab și destul de scund, avea o față fină, migdalată, și ar fi fost frumos dacă minunații lui ochi, asemănători unor safire, n-ar fi fost prea apropiați. Această distanță neîndestulătoare dintre ei producea un efect de care nu îndrăzneai să zâmbești: Teddy Brown îți dădea întrucâtva impresia că se uită cruciș. Aici trebuia căutată drama timidității lui bolnăvicioase.

Charlie Jones avu numaidecât intuiția acestor lucruri.

– De câtă vreme ești la Universitate, Mr. Brown?

Teddy Brown făcu un efort:

– Sunt în anul doi, răspunse.

– Aș fi indiscret să te întreb cărei profesii te dedici? Dacă întrebarea mea e cumva deplasată...

– Nu, făcu vocea dintr-odată mai hotărâtă, învățământului, dar aștept să-mi termin studiile ca să iau o hotărâre definitivă.

În clipa aceea, Miss Charlotte, care stătea în picioare în mijlocul salonului, se apropie de el, mânată de-o simpatie instinctivă față de tânărul student. Îi ghicea izolarea.

– O să-l chem pe Barnabé, spuse Charlie Jones, care o să vă ducă pe fiecare în camera lui. Ned, camera ta e dublă, ai putea s-o împarți cu unul dintre prietenii tăi.

– Cu mine! zise repede Kit Hughes. Nu-i așa, Ned?

– De vreme ce așa vrei tu, zise Ned indiferent.

– Mr. Brown, dumneata vei avea camera cea mai plăcută, cea care dă spre coline, dar vei fi singur.

– Primesc cu plăcere, spuse Teddy Brown.

Rostise aceste câteva cuvinte cu o simplitate încântătoare și, prinzând curaj, Miss Charlotte îl luă discret la o parte. Puțin stingherit, băiatul se uita la făptura aceea micuță, zâmbitoare și brăzdată care-l privea atent. Boneta mai cu seamă, ceva cam mare, îl intriga.

– Adineauri ai spus că vrei să te dedici învățământului, poate.

– Da, doamnă.

– Nu-mi spune „doamnă“! zise Charlotte râzând, sunt pentru totdeauna hărăzită celibatului. Cuvântul „poate“ pe care l-ai folosit m-a făcut să cad pe gânduri. Nu te-ai gândit niciodată la altceva?

Teddy Brown roși și tăcu.

– Bine, bine, înțeleg. Într-o bună zi am să-ți spun la ce m-am gândit eu pentru dumneata. Va fi taina noastră.

În timp ce cuvintele acestea se schimbau pe un ton conspirativ, Kit Hughes urmărea traiectoria aspirațiilor lui în viitor.

– Pe mine, mai curând arta teatrală m-ar atrage, scena...

– Aș fi putut să jur, zise unchiul Charlie cu un zâmbet felin. Ned, supraveghează-l pe Barnabé și ai grijă de invitații tăi.

Camera lui Ned și-a lui Kit dădea spre peisajul cu păduri, care-o încânta pe Elizabeth pe vremea când locuia în partea aceea. Acum, ar fi trebuit să dai ocol întregii case ca să-i bați la ușă.

Cât despre Teddy Brown, fără a fi găzduit în pod, se afla la ultimul etaj, exact deasupra salonașului unde Miss Charlotte citise și analizase cu ferocitate scrisoarea de amor a locotenentului De Witt. De la fereastra

lui, studentul cu ochi de safir putea și el să contemple colinele albastre ce dăruiau pace sufletelor chinuite, iar Teddy Brown nu era fericit. Avea puțini prieteni la Universitate. Poate tocmai din cauza asta fusese invitat să petreacă vreo câteva zile la Marea Pajiște, una din ideile nebunești ale lui Ned, care voia cu orice preț să-i facă plăcere și chiar să-l copleșească de fericire. Nu-l putea refuza pe Ned.

Cu totul altul era cazul lui Christopher Hughes zis Kit. Dacă împărțea camera cu Ned, o făcea ca un drept al cuceritorului. Era felul lui de a proceda. Strălucirea tinereții lui orgolioase, un anumit prestigiu datorat limbușiei și unei politeți veșnic la limita insolenței făceau să fie admirat de unii și rău judecat de alții. Dorința abia voalată de-a frecventa lumea bună îi trezise speranța de-a fi și el invitat de către una din personalitățile cele mai marcante ale Sudului. Cum de cedase Ned la cererile lui repetate, care erau aproape niște implorări? Nici el nu-și dădea prea bine seama; grija de-a nu dezamăgi, poate, dar mai cu seamă de-a nu umili printr-un refuz un coleg de clasă a cărui conversație îl amuza.

Puțin după ora șase seara, Barnabé, în livrea roșie, se duse să bată la ușa băieților și, un sfert de oră mai târziu, toată lumea se ivea în salon. Ned și Kit, foarte eleganți în fracurile lor negre, Teddy Brown într-un costum de-o croială mai puțin elegantă, dar corectă.

Într-o rochie de mătase de culoare grenă-închis, Amelia îi primi cu o bunăvoință lipsită de căldură, deoarece totdeauna se temea de tineret, oricând gata, după părerea ei, să facă tărăboi. Nici fiul ei vitreg nu scăpa acestor bănuieli urâte. Îi dăruî numai un zâmbet ceva mai apăsător și-i spuse cu o voce ștearsă, în chip de bun venit:

– Semeni din ce în ce mai mult cu tatăl tău.

În străfundul ființei ei îi era teamă, o teamă aproape animalică. Tremura ca în timpul cinei să nu fie vorba despre amenințări de război, redevinute iar de actualitate.

Charlie Jones, care o urmărea cu coada ochiului, era darnic cu buna lui dispoziție și râdea de toate cele. Un soi de cortegiu se alcătui pentru ca mesenii să se îndrepte spre sufragerie, când Miss Charlotte scoase un strigăt:

– Ce face Elizabeth? Barnabé, i-ai spus să coboare?

– Fi'este, don'soa'ă Cha'lotte. Vine îndată.

Aproape în aceeași clipă, tânăra englezoaică se strecură în încăperea alăturată, ca pentru a nu fi văzută. Ieșea din mâinile Jemimei, care o mai pieptănase o dată, așa cum un meșter aurar cizelează o coroană. O rochie de tafta în ape schimbătoare îi punea în valoare prospețimea tenului, încât, atunci când se ivi în cadrul ușii, pe fondul draperiei roșii, frumusețea ei îi făcu pe toți să amuțească. Până și cei care o vedeau în fiecare zi tăcură. O emoție adâncă, într-adevăr, îi însufleșea strălucirea ochilor și parcă raze emanau din întreaga ei ființă: prin mijlocirea etapei Dimwood, primise de curând primele vești de la Jonathan.

Cei trei studenți o priviră ca pe-o apariție. Se simți o stânjeneală ce-ar fi devenit de neîndurat dacă Charlie Jones n-ar fi sfârșit cu râsul lui înmărmurirea persoanelor prezente.

Elizabeth tresări, ca și cum ar fi fost trezită din somn.

– Îmi cer scuze, spuse.

– Nu te scuza, suntem încântați, o liniști unchiul Charlie. Elizabeth, ți-l prezint pe fiul meu, Ned... Ned, verișoara noastră Elizabeth Escridge.

Ned veni ceva cam stângaci să se încline; grația pe care atâția tineri de vârsta lui o aveau din naștere, lui îi lipsea.

Veni apoi Kit, cu zâmbetul lui învingător și plimbându-și ca pe-un incendiu minunata lui chică roșcată, zburlită.

În sfârșit, Teddy, care apărură și dispărură ca un animal sălbatic coplesit de spaimă.

Elizabeth îi privi pe toți și nu-i văzu. Căci se afla în altă parte, în beția unei nopți de mai, căutând fața amețită de dragoste ce se întindea spre ea printre frunzele unei magnolii. Avea să mai regăsească vreodată clipa aceea? Vor fi altele, dar niciodată aceeași, prima... Ce căuta ea aici, stând la masa asta, unde sfeșnicele luminau persoane dintr-o lume lipsită de poezie? Pierdută în propriile-i viziuni lăuntrice, plimba pe dinaintea ei o privire absentă, dar vocea lui Miss Charlotte o scoase din visele ei, ca și cum ar fi tras-o cu o funie:

– Băieți, spunea ea, vorbiți-ne un pic despre Universitatea voastră, pe care nici sora mea, nici eu n-am văzut-o – și cu siguranță că nici verișoara noastră din Anglia, Elizabeth.

„Elizabeth“, numele ei o trezi pe fată în clipa când Kit, cel meșter la vorbă, luă cuvântul:

– Coloane, coloane cu sutele, sunt atât de multe, încât ai impresia că te însoțesc peste tot. Eu unul, în decorul ăsta, ajung să mă socot drept un grec din Antichitate...

– Poate că un zeu grec, sugeră unchiul Charlie.

Zeul grec scutură din capul lui drăgălaș și gol, lăsând să i se vadă dinții mărunți, foarte albi.

– Aș vrea eu, spuse cu modestie.

Izbucni un hohot de râs a cărui blândă ironie n-o pricepu. Venindu-și în fire de-a binelea, Elizabeth nu se putu împiedica atunci să-l privească; profunzimea ochilor lui mari atenua într-un mod plăcut roșcatul agresiv al buclilor bătaioase. Amintea în mod irezistibil de poetul romantic convențional, cu excepția geniului. Oricum, Elizabeth i se păru vrednic de oarecare admirație, deoarece la acest punct rămânea incorigibilă, când deodată îi veni în minte groaznicele cuvinte ale lui Miss Llewelyn despre realitățile brutale pe care le ascundea o față frumoasă, și-și întoarse capul cu un dezgust violent.

Ochii ei îi întâlniră pe-ai lui Ned, care sta la mai puțin de un metru de ea, și i se puse un nod în gât. Un sentiment vecin cu teama o cotropi. Se revăzu în camera ei de la Savannah, în fața portretului ce fusese dat jos de pe perete, apoi pus la loc, după capriciile ei de fată, ca apoi să dispară, și din nou îl vedea acum în fața ei, dar viu și surâzând cu stângăcia tinereții, încă lipsită de experiența vieții.

Îl privi în tăcere, făcu un efort să zâmbească și nu izbuti. Ca și cu o clipă mai înainte, dar din motive cu totul diferite, întoarse capul. Cu o expresie consternată, băiatul încercă să-i prindă privirea, se întoarse ceva mai mult spre ea și, într-un protest timid, șopti:

– Elizabeth, eu sunt Ned, Ned Jones.

Elizabeth fu cât pe ce să se ridice și să iasă din sufragerie, într-atât de puternică îi era emoția. Numai mândria ce-i stătea în fire o constrânse să se stăpânească, și nu se mișcă.

Charlie Jones îi observa discret. Adulmecând o mică dramă, hotărî să bruscheze situația:

– Ned, interveni el, spune-ne și nouă ce se vorbește la Universitate despre acest Edgar Allan Poe, care a murit anul trecut. E citit mult?

– Mai mult sau mai puțin. Nu mă dau în vânt nici după poezia, nici după proza lui, dar e înconjurat de-o adevărată legendă. N-a urmat decât

un an cursurile Universității, între 1826 și 1827. Mai târziu a fost dat afară de la West Point. Bea.

– E cam scurtă povestea ta, așa cum o spui.

– N-o prea știu. La Universitate trecea drept un geniu.

– Un geniu fulgerat de alcool. Trebuie să existe oameni care-și amintesc de el de pe timpul când era student. Spune-ne ceva mai mult, Ned. Nu prea ești vorbăreț în seara asta.

– Nu prea, recunosc, făcu Ned cu un zâmbet silit. Ezit să vorbesc despre profeția lui. Nu-i plăcută.

– Spune-o totuși. Profeția unui poet nu poate fi decât un vis. Știm noi cât prețuiește.

– Păi, în timpul unei plimbări cu niște studenți pe Colinele Albastre, care se văd din Campus, a prezis că într-o bună zi va izbucni un război între Nord și Sud și că va fi cumplit.

La acest punct al povestirii, Amelia făcu o mișcare convulsivă din cap și scoase un strigăt răgușit și înăbușit:

– Nu vreau, spuse, fără a explica ce anume nu voia.

Unchiul Charlie o apucă de mână:

– Nu-i nimic, draga mea. Nebunul ăsta de poet vorbea în 1826, și n-a fost niciun război. Dimpotrivă, astăzi există un acord.

– Îmi cer iertare, zise Ned.

– Nu, e vina mea, îl liniști tatăl lui, am insistat, dar câtă încredere poți avea în viziunile delirante ale unui bețiv?

– Un bețiv, crezi? întrebă Amelia cu o voce îndurerată. Charlotte, sărurile.

– N-am, zise Charlotte cu asprime. O scoțiancă n-are nevoie de săruri, dragă soră. Vino-ți în fire și mănâncă.

O privire rănită răspunse acestei porunci, mirând pe toată lumea și stârnind un interes subit, ca o replică bine plasată într-o piesă de teatru. Până și Teddy Brown nu șovăi să-și îndrepte privirile pline de curiozitate spre femeia aceea masivă și întunecată care nu spunea nimic. Mesenii se așteptau la o izbucnire, dar ea părea a se învălui în tăcere, ca în niște vâluri de doliu. O schimbare avea loc în ea.

– Ei bine, spuse dintr-odată pe un ton hotărât, poate că poetul vostru avea dreptate. O să vedem războiul.

– Dar nu-i deloc sigur! exclamă Charlie Jones.

– Ba da. Tot vorbind despre el, îl atragem, și nu mă simt deloc mândră că mi-a fost teamă atâta vreme.

Încercă să se îndrepte în jilțul ei. Dar n-avea putere, iar soțul o apucă de mână.

– Vrei să urci să te odihnești?

Cu un gest, îl îndepărtă. Pe fața aceea nemișcată se citea o sclipire de staisfacție. Simțea că stârmește în jurul ei un sentiment de admirație plină de groază. Undeva în străfundul imaginației ei se înfiripa o eroină de legendă scoțiană. Și-apoi, avea o răfuială cu sora ei.

– Charlotte, spuse cu o voce pe care-o voia repezit, hai mănâncă și tu, în loc să te holbezi la mine.

– În sfârșit! exclamă Charlotte. Sângele vorbește. Ne-am bătut destul în Scoția alături de Tânărul Pretendent, ca să nu ne temem de cântecul pițigăiat scos de *bagpipe** în bătălie și în răpăiala tobei. Eu însămi am bătut toba**. Mai e și acum una care doarme în pod și care-i de pe vremea englezilor. Să fie coborâtă și-o să mă auziți bătând, vă jur, simt mâncărime în degete.

Unchiul Charlie fu în picioare dintr-un salt.

– Gata! zise el, s-au năpustit una într-alta ca niște dulăi. Cum să le potolesc? Liniște! Cer, poruncesc să fie liniște.

– La ce bun? întrebă Amelia cu o semeție pe care nu i-o cunoștea.

– Păi, pentru că, draga mea... pentru că ne aflăm aici ca să cinăm, nu ca să pornim la război, ca să cinăm liniștit cu toții în familie – sau aproape toți... Și-apoi, n-o să fie niciun război. Dragii mei băieți, fără îndoială că niciodată nu veți fi nevoiți să îmbrăcați uniforma. Liniștiți-vă.

– Sir, spuse Ned pe un ton potolit, nu mi-ar fi teamă.

Cucerită de tensiunea neașteptată a discuției, Elizabeth se uita la cei de față cu o curiozitate nouă. Până atunci își luase privirea de la Ned Jones, dar când vorbise ca să-i răspundă tatălui său, ceva o sili să-l privească în față. Citi în trăsăturile lui asemenea însușiri sufletești, încât se simți prost. Impresia aceea avu repeziciunea unui fulger și dispăru numaidecât. El zâmbi văzând-o atât de atentă, iar zâmbetul acela năru totuși. Din nou semăna cu portretul de la Savannah dar, într-o străfulgerare, îl văzuse altminteri și-l iubise.

(* Cîmpoi (engl.).)

(** Vezi nota de la vol. I, p. 125. Explicare confuză: ținând seama că acțiunea cărții lui Juliën Green se petrece în 1851, Miss Charlotte și sora ei Amelia n-ar fi putut lua parte la bătălia de la Culloden (1746), la care textul face aluzie(n.t.).

Amețeala asta trecătoare stârni în ea o spaimă subită. Ce slăbiciune stranie descoperirea în ea... Nesuferita de velșă avea dreptate: o față chipeșă exercita asupra ei o fascinație periculoasă. Fața lui Ned nu se deosebea decât printr-un soi de duioșie fericită ce emana din ochii lui negri, în care străluceau raze aurii. Nu avea nimic dintr-un erou romantic. Termenul de băiat bun îl definea minunat. Așa voia ea să-l vadă acum. Scăpată de toanele de mai înainte, îi putea vorbi fără teamă.

– Presupun că te cheamă Edouard, îi zise cu mai multă îndrăzneală decât ar fi voit, dar va fi oare în stare să reziste unei pomiri – scuza putea fi, poate, faptul că voia să repare impolitețea de la începutul mesei.

– Edouard, bineînțeles, dar mi-ar plăcea să-mi spui Ned.

„...să-mi spui Ned...” Căzuse în cursă, nu ceruse nimic asemănător.

– Tata mi-a spus că suntem cumva veri, așa că am să-ți spun Elizabeth, vrei?

– Da, bineînțeles că da.

– Da, Ned, o corectă el, cu irezistibilul zâmbet al tatălui lui.

– Da, Ned, zise ea ca un automat.

Oare nu mai spusese lucrurile astea? Să fi fost una din acele false amintiri care vin să-ți sâcâie memoria? Deodată se revăzu la Casa Tumultului, în fața lui Daniel De Witt. „Spune-mi Daniel – Da – Da, Daniel.” Totul începea iar. Se simți atunci atât de rău, încât fu cât pe ce să se scoale și să plece de la masă. El își dădu seama și, cu o blândețe un pic temătoare, îi atinse mâna. În fața privirii lui din care se revărsa preaplinul afecțiunii, nu avu curajul să-și tragă mâna.

– Ce e, Elizabeth?

– Nimic, prea mult zgomot...

În jurul lor, într-adevăr, cuvintele erau rostite din ce în ce mai aprins.

Amelia, într-un aprig schimb de păreri cu Charlotte, își recăpătase vocea guturală din țara ei.

– De ce strigă? întrebă Elizabeth.

– În legătură cu tartelesle cu mere ale Charlottei. Mi s-a spus și mie întâmplarea. Ești la curent?

– Gustarea oferită verilor noștri de peste pajiște? Eram de față.

– Charlotte a adus în discuție vechea ceartă de familie. Găsește că-i o prostie, iar Amelia s-a înfuriat.

– Cearta asta nu se poate sfârși cu o împăcare?

– S-ar putea, dar Amelia nici nu vrea s-audă.

Pe când spunea aceste cuvinte, Charlotte, în picioare și cu obrații în flăcări, răcnea cât o țineau puterile:

– De se întreabă omul cum de îndrăznești să susții în rugăciunea ta de fiecare seară că ierți greșiților tăi.

În clipa aceea, unchiul Charlie se ridică de la locul lui și strigă cu voce tunătoare:

– Charlotte, mergi prea departe, îți poruncesc să taci.

Ca pentru a-și trimite mai bine vocea spre tavan, Charlotte își dădu umerii îndărăt și, printr-o mișcare contrară, boneta i se aplecă înainte.

– Poruncește-i nevastă-tii, răcni ea, nu mie. Se află aici anume ca să-ți dea ascultare, după legile căsătoriei.

Ceva se întâmplă atunci, și se vedea cât de colo că-i înspăimântă pe Teddy Brown și Kit Hughes, căci se îngălbeniră și se făcură mici de tot. Îl văzură pe Charlie Jones, în redingota lui neagră, umflându-și pieptul și strângând din pumni. Într-un fel de nedescris, părea mai mare și umflat de furie. Elizabeth îl admiră, redevenea în ochii ei ceea ce era cu adevărat, un bărbat. Unul din pumnii cu manșetă de dantelă izbi în masă, iar paharele zornăiră vesele, ca la o petrecere.

– Cine-i stăpân aici? Întrebă el cu o voce de bas pe care-o știa minunată, în același timp amplă și puternică.

Barnabé, care dădea o farfurie, o puse la întâmplare pe masă și fugi, în timp ce Amelia, ridicându-se la rândul ei, arată de ce e în stare. Plină de majestate, porunci:

– Lasă, Charlie, asta-i treaba mea. Charlotte, o să dai socoteală de vorbele tale la Judecata de Apoi.

Răgușeala și vocea ei sepulcrală avură un efect de teroare supranaturală chiar și asupra Charlottei, care se clătină. Dar își veni în fire aproape numaidecât și dădu replica cu puterea nelipsitului țigălar:

– Îți dau întâlnire acolo, soră, și te învinuiesc de prefăcătorie în caritatea ta și de asprime a acelei bucați de iască pe care îți place s-o numești inimă...

– A, nu, asta nu! mugi dintr-odată unchiul Charlie, așa nu mai merge!

Cuvintele acestea erau încărcate cu o asemenea energie, încât instalară cu de-a sila o tăcere apăsătoare care, timp de câteva minute, avu efectul unui căluș. Apoi vocea Ameliei se strecură în acel soi de încremenire a timpului, voce cu blândețe încăpățânată:

– Iertarea va fi dată când cine trebuie va veni să mi-o ceară aici.

Atunci o șoaptă apăsată porni din gura Charlottei și propuse următorul comentariu:

– „Vei ierta nu de șapte ori, ci de șaptezeci de ori șapte.”

– Voi aștepta, spuse Amelia și, plecând de la masă, se îndreptă spre ușă.

Spre mirarea tuturor, Miss Charlotte nu spuse nimic, dându-se mai cu ostentație la o parte, ca să-i facă loc surorii ei să treacă.

După ce aceasta plecă, Miss Charlotte zise doar atât:

– Iar acum o să se chinuie.

Charlie Jones înălță din umeri.

– Ați fi putut alege altă zi decât ajunul ajunului de Crăciun ca să vă ciondăniți. O să mă duc numaidecât s-o văd.

Calmul lui o izbi pe Elizabeth. Unde era soțul săritor și atent cu soția lui, așa cum îl văzuse de la căsătoria lor? Poate că se săturase și el de toanele sumbre ale neînduplecatei scoțience.

Barnabé aduse desertul, iar conversația se înjgheba de bine, de rău, incoloră. Aplecându-se puțin spre Ned, Elizabeth șopti:

– Fără să fiu prea curioasă, nici să pun întrebări...

I se răspunse prin zâmbetul cel mai neloial cu puțință, pentru că era cel mai seducător, în timp ce se aplecă puțin spre ea:

– E foarte simplu, spuse Ned încet de tot. Pe vremuri, amândouă

surorile locuiau în aceeași casă. Amelia și Maisie țineau socotelile cu rândul. Pentru o greșeală la adunare, Amelia s-a pomenit învinuită nici mai mult, nici mai puțin decât de necinste.

– Pentru o greșeală de adunare? Nu-i cu puțință.

– Poate că greșeala la adunare nu era decât un pretext. Trebuie să fi existat ceva mai tenebros între cele două fiice ale Highlands-ului. Uneori ura izbucnește într-o clipă, asemănătoare unei lovituri de trăsnet.

– Lovitură de trăsnet în ură?

– Așa cum există și în dragoste, zise băiatul cu viclenie, fără a o slăbi din ochi.

Fata își coborî privirea, fără a spune nimic.

Stătură puțin după masă. Fără îndoială, din cauza certei penibile din timpul cinei, nimeni nu părea a fi dispus să sporovăiască, în afară de Kit, zeul grec, care murea de dorința de-a străluci, de-a povesti. Anecdotele

înfloreau pe buzele lui, dar privirile se întorceau în altă parte. Cei de față răsfoiau albumele deschise de pe masa cea mare din salon. Unchiul Charlie mototolea ziarele, pe care le arunca unul după altul pe lângă fotoliul în care ședea. În cele din urmă, se ridică și spuse:

– Copii, sunt obosit, mă duc. Noapte bună la toată lumea.

Miss Charlotte îi urmă numaidecât exemplul. Niciodată până atunci nu mai fusese văzută atât de serioasă. Încercă totuși să zâmbescă, spunându-le musafirilor:

– Nădăjduiesc că vă veți găsi camerele. Ned o să vă conducă. Elizabeth, du-te și tu la culcare, nu arăți bine.

Să dispară și ea, atâta aștepta și fata. Ar fi făcut orice decât să rămână cu băieții. Ce-ar fi putut vorbi cu ei? Urându-le noapte bună, fugi.

Iar ei se despărțiră de la sine. Nu cu toții însă. Teddy Brown se duse în camera lui drăguță cu vedere spre colinele adormite, în timp ce Kit urcă în urma lui Ned spre camera lor comună.

După o jumătate de oră, Marea Pajiște se cufundă în tăcerea deplină a naturii. Era clipa când Barnabé, neavând viață personală, încerca să surprindă câte ceva dintr-a celorlalți. O sprinteneală de sălbăticiune îl slujise în numeroase ocazii, pentru că a asculta pe la uși nu-i lipsit de riscuri.

Nu toate ușile casei ofereau aceleași satisfacții. Cea a domnișoarei din Anglia era lipsită de interes, la fel și cea a lui Miss Charlotte, de unde nu răzbătea decât glasul ei spunând psalmi. Ușa de la camera lui Mr. și Mrs. Jones ar fi îndreptățit, neîndoielnic, o tentativă, dar primejdia era groaznică, deoarece Mr. Jones se temea și era atent.

În noaptea aceea, Barnabé își concentră talentele spre ușile musafirilor. La drept vorbind, ușa neînsemnatului Mr. Teddy Brown nu merita osteneala stăruințelor lui. Dimpotrivă, ușa de la odaia lui Ned și Kit era ea însăși un semn de întrebare, așa că își lipi urechea de lemnul ei cu o curiozitate aprinsă. Ceea ce ajunsese fără întârziere la el semăna nici mai mult, nici mai puțin cu o bătaie. Mai întâi, o discuție, o discuție violentă, deși purtată cu voce joasă, ceea ce-o făcea și mai dramatică, și deodată zgomotul răsunător al unui scaun trântit pe jos, urmat de neîndoielnicul plesnet al unei palme trase cu toată puterea. În clipa aceea, indiscretul Barnabé fu cuprins de panică și o șterse în întunecimea coridorului, ducând cu sine în chip de pradă acea misterioasă porțiune de furtună studențească.

Capitolul XCIII

În camera ei, unde se stingea focul, lăsând o grămadă de jeratic asemeni unui morman de rubine, Elizabeth cugeta fără a se putea hotărî să se vâre în pat. Tăcerea din jurul ei o vrăjea. Niciun ecou nu răzbătea aici din mica dramă ce se juca altundeva, departe, în Casa cea Mare.

Înspăimântătoarele cuvinte schimbate între Amelia și Charlotte încă îi mai răsunau în urechi, amestecate cu vocea liniștită a lui Ned, și, în încălceala aceea, căuta ceea ce-i stătea cel mai mult pe inimă, fața lui Jonathan.

Așezată la un birouaș din mahon, își ținea ochii țintuiți pe-o foaie albă, ca și cum ar fi citit cele încă nescrise, și șovăia. O scrisoare de la Dimwood sosise pentru ea în cursul zilei, dar i se înmânase cu o anume întârziere. Nu fusese deschisă, bineînțeles, dar trecuse pesemne din mână în mână, deoarece se știa că e în corespondență cu Miss Llewelyn. Ceea ce aceasta avea de spus, de altfel, putea fi rezumat în două rânduri: „Primit știri. Cine-i acolo se gândește mult la dumneata. Dacă vrei neapărat să răspunzi, trebuie să trimiți aici. Arde numaidecât hârtia asta“.

O altă scrisoare, ce putea fi arătată, însoțea scurta misivă. Miss Llewelyn o informa pe fată că toată lumea era bine la Dimwood, dar că Fred avea dureri la piciorul operat... Mr. Hargrove se arăta îngrijorat: se apropia ziua când Jonathan se va înfățișa ca să-i fie dată cheia casei, după expirarea termenului de închiriere.

„Cine-i acolo se gândește mult la dumneata...“ În ce încântare o cufundaseră aceste cuvinte! Le purta în inima ei când coborâse la cină, iar acum putea scrie, îi putea scrie lui Jonathan.

Un anume gând o readuse numaidecât cu picioarele pe pământ. Ca și cum s-ar fi aplecat peste umărul ei, femeia în rochie de culoarea prafului și-a cenușii avea să-i citească frazele, strigătele de dragoste înnebunite, cu ochii ei de șobolancă. Niciodată.

Brusc, se ridică. Trebuia să se gândească și iar să se gândească. După ce aruncă pe foc misiva periculoasă, se dezbracă și se culcă.

Stinse lampa și rămase cu ochii deschiși. Pe întuneric, explorează problema. Singura soluție era să obțină adresa lui Jonathan și să-i scrie direct. Dar velșa avea să i-o dea? Foarte puțin probabil. Trebuia să insiste politicos, s-o alinte un pic, s-o implore chiar – un pic. Sau dacă nu, în caz de eșec, să găsească mijlocul să-i dea lui Jonathan adresa ei, la Marea Pajiște, în Virginia.

Imaginația înfrigurată a fetei se puse pe treabă și firave speranțe începură să încolțească. Aproape fericită, adormi. Chiar în clipa când era gata să-și piardă cunoștința, i se păru că aude vocea puțin batjocoritoare a lui Ned, zicându-i: „Da, Ned, da, Ned“.

Ziua următoare începu sub auspicii mai bune. Ca după o mare furtună, totul se lumina. Sub bandourile ample și brune, fața Ameliei respira bucuria liniștită a unei conștiințe bine echilibrate, și zâmbea cu indulgență la trăncăneala băieților. Kit era nesecătuit în privința anecdotelor malițioase pe seama anumitor profesori, iar Ned râdea din toată inima la poantele lui, cu toate că verva cam facilă a invitatului i se părea uneori vulgară și-i era rușine de asta.

Acesta din urmă deplângea faptul că nu putea petrece întreaga zi de Crăciun la Marea Pajiște, deoarece le promisese părinților lui să se afle acasă pentru prânzul în familie din ziua aceea. Drumul n-avea să fie lung. Locuia la șase mile distanță.

– De fapt, suntem aproape vecini, îi spuse lui Ned, zâmbind.

Nici că se putea cere mai limpede să fie dus la el acasă în cabrioletă sau trăsură.

– Va fi o plăcere pentru Barnabé să te ducă până acolo, zise Ned, în casa alor tăi, care contează pe tine ca să însuflețești sărbătoarea.

– Și asta oricând dorești, confirmă Charlie Jones, cu o grabă mascată.

– Eu una mă dau în vânt după anecdotele dumitale, zise deodată Miss Charlotte, care ghicea în ochii lui Kit durerea de-a înțelege prea târziu că nu era dorit acolo... Ești un povestitor de prima mână și nădăjduiesc că vei mai veni pe la Marea Pajiște.

Kit se întoarse spre Ned, care-i opuse un zâmbet larg, iar lui i se păru că se sfarmă în bucăți de el, ca de-un zid.

– Teddy Brown în orice caz n-o să dezerteze, zise Charlie Jones. Părinții lui nu ni-l vor răpi, sper.

Ned șopti la urechea tatălui lui:

– Fără părinți. Orfan.

– Să te simți aici ca în familia dumitale, zise Charlie Jones numaidecât, apucând în mâna lui mare mâna ceva mai mică a băiatului.

Ochii de safir se ridicară numaidecât spre el cu o bucurie de copil, iar gura se deschise ca să spună ceva, dar atât de încet, încât Charlie

Jones nu putu desluși nicio silabă. Strânse totuși puternic mâna lui Teddy Brown înainte de a-i da drumul.

Elizabeth observa scena, din care nu-i scăpa niciun amănunt, deoarece i se părea că vede pe fiecare dintre persoanele acelea într-o altă lumină. Cu totul și cu totul fără voia ei, ea însăși devenea obiectul unei atenții oarecum neobosite.

Miss Charlotte, alături de ea, îi spuse blând:

– Citești ca într-o carte, dar nu judeca.

Tonul misterios al bătrânei domnișoare o făcu să zâmbească și o impresionă. Charlotte excela în a vorbi în dodii, pe când orice aluzie la *Scriptură* nu făcea decât s-o tulbure pe tânăra englezoaică, simțindu-se numaidecât vizată și vinovată.

– Nu judec, șopti, dar bietul Kit nu pare să se scalde-n fericire.

– Ia te uită, zise Charlotte, prefăcându-se mirată, ești omenoasă.

Elizabeth roși.

– Nu te supăra, o liniști Charlotte, te tachinez și eu un pic. Ai să înțelegi până la urmă.

În clipa aceea, unchiul Charlie își făcu auzit glasul:

– Cred că o să suferim invazia celor din Casa Tumultului. Charlotte, ai muniții?

– De la șase dimineața sunt în picioare, declară Miss Charlotte cu o voce cât se poate de stridentă. Toată bucătăria trudește. Vor fi de toate din belșug și belșug de giftuală.

Răsete îi comentară spusele; toată lumea se sculă cu mare hârșăială de scaune trase pe parchet. Elizabeth o luă pe Charlotte de braț și, cu ochii măriți de îngrijorare, întrebă:

– Crezi cumva că o să vină și el?

– Plecat. Niciun pericol. Nimeni n-a vrut să pomenească despre asta. Și-a cerut mutarea în Louisiana.

Capitolul XCIV

O ghirlandă mare de ilex fu prinsă deasupra ușii de la Marea Pajiște. Asemeni unor picături de sânge auriu, bobițele luceau în frunzișul plin de țepi.

Oarecum convențională, dar irezistibilă, o atmosferă de nevinovăție și bucurie se răspândea la Marea Pajiște. Chipurile zâmbeau. În fața

casei, mânat de-o pornire de bună camaraderie, Ned insista pe lângă Kit pentru ca acesta să stea măcar la cină și să plece pe urmă. Răspunsul lui Kit îi luă o piatră de pe inimă: familia își aștepta copilul-minune, n-o putea dezamăgi.

– Păi atunci, zise Ned, luând hotărârea să fie drăguț, am să te duc chiar eu în cabrioleta mea, în felul ăsta o să fim ceva mai mult împreună.

O luminiță se aprinse în ochii cei verzi cu gene roșcate.

– Adevărat? Nu-mi porți pică?

– Caraghiosule! zise Ned, izbucnind în râs, și-i dădu un ghiont în spate.

Elanul ăsta de generozitate fu întrerupt brusc prin sosirea unchiului Charlie:

– Sunt fericit să vă văd atât de buni prieteni, zise el vesel. Universitatea îi apropie pe tineri mult mai bine și mai multă vreme decât relațiile mondene. Kit, ne pare rău că pleci, dar la ce oră vrei să pornești?

Kit roși ceva mai mult și răspunse:

– Când vreți... să zicem la cinci.

– Eu am să-l duc, spuse Ned.

– O, nu! Tu, tu rămâi aici, avem nevoie de tine pentru pregătiri. Kit, Barnabé va fi gata la ora cinci. Am să vin să-ți spun la revedere și să-ți strâng mâna.

Și, cu un zâmbet, întoarse spatele și se îndreptă hotărât spre casă.

– Atâta pagubă, zise Kit cu tristețe, dar ar fi fost bine să fie așa.

– Ar fi fost bine, repetă Ned ca un ecou.

Ceea ce Charlie Jones numea „pregătiri“ nu exista decât în închipuirea lui, dar îi trebuia un pretext, un cuvânt, indiferent care, ca să scape de zeul grec, care nu-i era pe plac. Masa de seară o privea pe Miss Charlotte și fără doar și poate că ea nu avea nevoie de Ned. Cu calmul unui general înainte de bătălie, aceasta prevedea invazia verilor de peste pajiște.

La ora cinci fix, cabrioleta neagră cu roți galbene se afla în fața casei, iar Barnabé, grăbit, aducea valiza lui Kit. Acesta, un pic cam mohorât, șovăia dacă să se urce în trăsură, când Ned se repezi la el.

– Pe curând, îi spuse strângându-l în brațe. Întâlnire sub colonade! Sper că nu te-ai plictisit prea tare la noi?

În aceeași clipă se ivi unchiul Charlie, care reteză întrebarea, exclamând:

– Fericit să te numărăm printre oaspeții noștri la Marea Pajiște. Noroc, băiete, și sărbători fericite!

Și, așa cum îi făgăduise, îi luă mâna și-o scutură, răsând. Barnabé, la rândul-i, părea încântat de călătoria aceea mică pe care avea s-o facă împreună cu Masa Kit. Neîndoielnic, spera să înjghebe o foarte discretă conversație, să afle ceva, deoarece încă îi mai răsuna în urechi, ca o împușcătură în noapte, palma.

Abia dispăruseră, că se înființă mica ceată a verilor din față, Fanny, ciufulită peste poate, Elsie, Dick, Harry și Clémentine, cea mai mare dintre ei, palidă și serioasă.

Într-o trăncăneală dezlănțuită, Fanny dădu la iveală obișnuitele indiscreții.

– Tăticu n-a fost niciodată tare la religie, iar mămica face tot ce-i zice el, așa că pe noi ne-au lăsat să plecăm, pentru că pentru noi e Crăciun, așa că înțelegeți...

– Înțeleg foarte bine, răspuse unchiul Charlie, dar Crăciunul fără cină, de pildă, tot Crăciun ar mai fi?

Un strigăt izbucni în mica ceată:

– N-o să fie nicio cină?

Numai Clémentine tăcea, dar îngrijorarea i se citea în ochi.

– Liniștiți-vă, zise unchiul Charlie, sentimentele voastre religioase n-or să sufere niciun afront sub acoperișul meu, cinăm peste o oră.

Încetșor, se înalță vocea Clémentinei, cu modulații plângăcioase:

– Teddy ne-a scris. E trist că nu se află alături de noi.

– Fără îndoială că e pe mare, zise Elsie.

Ochii Elizabethiei se închiseră. Văzu ca într-o străfulgerare fața radioasă ce se-apropia de fața ei, cu strigătul puternic și nerostit al dragostei în adâncul pupilelor întunecoase. Cum de putuse îndepărta fericirea aceea necuprinsă, bucuria aceea nesperată?

Unchiul Charlie, care-o privea cu coada ochiului, puse capăt dureroasei vrăji, zicând cu glas puternic:

– Începe să se însereze. Intrăm în casă. Clémentine, vei fi pusă la contribuție. Am avut grijă să fie acordat pianul cel vechi din salon. Știi ce înseamnă asta.

În salon, Amelia aștepta într-un fotoliu mare să fie salutată. Cu fața luminată de un indefinibil zâmbet de sfântă, dobândit cu prețul unor

lungi strădanii, se ostenea să-și joace bine rolul. În semn de concesiune făcută bucuriei acelei zile, o rochie de mătase liliachiu-închis înlocuia obișnuita tafta neagră, punându-i în valoare formele destul de generos rotunjite. Un șal mare, alb, cu franjuri lungi, își încrucișa capetele pe pieptul ei voluminos.

În mintea fetelor și băieților care în seara aceea veneau la ea semăna spaima respectabilității. Simțea și ea cumva acest lucru și se întrista, deoarece ar fi voit să fie iubită de toate ființele și mai ales de cei tineri. Dar veșnicul joc lăuntric de-a v-ați ascunselea, pe care-l juca față de conștiința ei, încurca totul, fără speranță. Până și Ned o găsea groaznic de virtuoasă.

Cu o voce cât se poate de blândă, le ură sărbători fericite tuturor și fu cât pe ce să-și extindă urările și asupra părinților tinerilor musafiri, dar principiile ei se opuseră. Nu trebuia să dai semne de slăbiciune în fața amintirii unui afront.

Ca totdeauna, unchiul Charlie împrăștie stânjeneala.

– Aud pașii copiilor săraci care vin să ne cânte colindul *Christmas Carol*. Se pare că sunt șaptesprezece. Haideți să-i ascultăm. Vechile obiceiuri au cerințele lor.

Într-adevăr, stând roată în fața casei, băieți și fetește așteptau în înserare. Fiecare dintre ei ținea în mână o lumânare groasă, a cărei flăcără tremurătoare o apărau cu cealaltă mână. În hainele lor din lână neagră ori albastră, păreau mai curând rustici decât foarte săraci, dar fularele groase de la gât, ca și încălțările cu talpă greoaie și grosolană din lemn vorbeau de sărăcie. Cei mai mici păreau să aibă cam doisprezece ani și cei mai mari cincisprezece, iar flăcăriua ce le lumina fața de jos în sus le dăruia tuturor o frumusețe de legendă. Ai fi zis că vin din niște vremi de demult, de pe când credința încă mai dăinuia, simplă și neșovăielnică, în inimile oamenilor.

Vocile lor limpezi și hotărâte răsunară în fața ascultătorilor cu o energie aproape marțială. Fără s-o știe, aboleau o lume în care se răspândeau zvonuri de război, de bătălii politice, de predici pe jumătate pioase, pe jumătate feroce. Cu modulații de-o curățenie lipsită de afectare, povesteau despre nașterea pruncului din iesle:

*Și iată gingașul prunc nevinovat
În noaptea cea de iarnă friguroasă
Cum tremură culcat în ieslea de lemn, butucănoasă.
O, Doamne! Mai mare mila astfel să-l vezi!
Ticsite-s hanurile, și nimeni nu s-ar învoi
Să-i dea sălaș micului pelegrin
Proteguît e de vitele nevinovate
Ce, blând, îi împresoară leagănul cu toate.
Ci nu-i un staul, e curtea unui prinț!
Ci nu-i o iesle, e tron împărătesc!*

Au fost ascultați până la capăt într-o tăcere deplină, ce părea că n-o să se întrerupă niciodată, chiar și-atunci când colindătorii tăcură, ca și cum o prezență invizibilă s-ar fi înstăpânit în mijlocul acelor persoane amuțite.

Vraja se spulberă într-o izbucnire de cuvinte.

– Dragi prieteni, spuse Charlie Jones, ne-ați făcut să credem în existența păcii pe pământ prea scurtă vreme. Cântați de minune și n-am să vă las să plecați fără să vă răsplătesc.

Și, cu o bunăvoință încântătoare, se apropie de colindători și strecură în mâna fiecăruia o monedă de aur. Ochii străluciră la flacăra lumânărilor.

Deodată, privirile se întoarseră spre ușă, și copiii, care se pregăteau să plece, rămaseră ținuiți locului, ca în fața unei apariții. În rochia ei cu cute lucitoare, cu creștetul încins în aureola de dantelă a bonetei, Amelia, plângând, stătea emoționată și fără glas pe pragul casei. Orice cântec religios răscolea în ea o lume de sentimente inexprimabile, în care se amesteca duioșia și îmbătătoarea certitudine de-a se număra printre sufletele alese.

Voi să spună ceva, dar, cuprinsă de-o slăbiciune, se clătina, când două brațe lungi de un negru de abanos o apucară zdravăn de mijloc, împiedicând-o să cadă. Jemima veghease lângă ea și, fără a știrbi cu nimic demnitatea stăpânei, o făcu să se întoarcă iscusit spre adâncimile anticamerei.

Unchiului Charlie nu-i scăpase nimic din acest incident, dar nu se clintise.

– Nicio grijă, îi spuse el Clémentinei, înspăimântată, care se afla lângă el. E vorba de-o mică, dar trecătoare criză de pietate, așa cum i se întâmplă să aibă de la o vreme. Am prevăzut totul și Jemima era pregătită.

– Dar, unchiule Charlie, ce-o să facă acum?

– O să-și vină în fire în salon, așteptând răbdător să cineze.

Rosti cuvintele din urmă cu un zâmbet ușor, apoi, cu glas puternic, strigă:

– Charlotte!

Din fundul casei, răspunsul ajunse până la el, îndepărtat dar strident:

– Îndrumă-ți îngerii pe-aici. Vor găsi la bucătărie tot felul de bunătăți cerești, gătite de mâna mea.

Râsete vesele răsunară, iar îngerii-colindători, fără a pune vreo întrebare, se luară după Ned, care-i călăuzea.

Se hotărî ca, până ce vor auzi clopotul vestitor de cină, musafirii să se plimbe, călduros îmbrăcați, prin împrejurimi. Charlie Jones socotea că-i bine, într-adevăr, s-o lase pe Amelia cu meditațiile ei, în singurătatea salonului mare.

Instalată prin grija Jemimei într-un fotoliu încăpător, prevăzut cu tot felul de pernițe, Amelia se lăsa în voia unor visări pioase, uitându-se la foc. Se străduia sincer să-și fixeze gândurile asupra Nativității, ceea ce n-o împiedica să-și ridice uneori privirile spre pendula cea mare, englezească, de deasupra căminului, și să se întrebe dacă o să vină odată și-odată ora cinei.

Cât despre Charlie Jones, el se duse să-și fumeze *el cigarillo* în locul lui de refugiu obișnuit, unde canapeaua desfundată te îmbia la odihnă, sub privirea veșnic dezaprobată a pastorului precbiterian; nu-i plăcea deloc portretul acela, dar prea multe gânduri i se învălmășeau în minte ca să se mai gândească la asta. Ceea ce-l îngrijora cel mai mult era corespondența Elizabethei cu Miss Llewelyn. O știa el bine pe velșă, al cărei cont în bancă, deloc neglijabil, făcea să se numere printre clientele lui. Ce nevoie avea Elizabeth să-i scrie? Amintirea clipei de rămas bun între tână englezoaică și Jonathan îi venea atunci în minte cu o regularitate aproape automată, dar legătura dintre cele două fapte îi rămânea ascunsă. Fata, atât de secretoasă din fire, n-ar fi admis să fie

întrebată, și-apoi, oare nu-și dăduse cuvântul că nu-i va pune nicio întrebare?

Peste câteva zile, totuși, urma să plece la Savannah, unde afacerile aveau să-l țină săptămâni în șir. O vizită la Dimwood era inevitabilă, dacă voia să examineze la fața locului, împreună cu William Hargrove, dificila problemă a închirierii, al cărei termen expira curând. Cu care prilej o va vedea pe Miss Llewelyn și-i va pune întrebări cu iscusință, fără a părea că o face. Femeia era de-o mare viclenie, dar nici el n-avea să se lase dus...

Mai era și povestea cu Ned...

Departe de-a bănuși importanța ce-o dobândea în mintea tutorelui ei, Elizabeth se urcase la ea în cameră. Emoționată încă de colindul *Christmas Carol*, care un întreg sfert de ceas o făcuse să se simtă în Anglia copilăriei ei, fata se întreba dacă în noaptea aceea îi va putea scrie lui Jonathan. Deoarece îi scria în fiecare seară și, în fiecare seară, ardea scrisoarea.

În același timp sfâșietoare și delicioasă, ora scrisorii lui Jonathan o ajuta să străbată, cu inima ceva mai puțin tristă, toate ceasurile zilei. De la „dragă Jonathan“, trecuse repede la „scumpul meu Jonathan“, apoi la „iubitul meu“! Ajunsese la „Dragostea mea, dragoste a vieții mele“!

Sosirea lui Ned schimbase tonul într-un mod curios. Prima lui privire, primul lui zâmbet o tulburaseră și, în noaptea aceea, scrisoarea către Jonathan a atins delirul, Elizabeth mărturisindu-i că niciodată nu-l iubise atât. A doua zi, văzu limpede că Ned nu-i mai da nicio atenție. Ba mai mult, nu-l surprinsese oare zâmbindu-i de vreo două ori lui Elsie, în timp ce ascultau *Christmas Carol*? Dar îi era indiferent, iar dragostea ei pentru Jonathan atinsese paroxismul. Cuvintele pe care le purta în minte aveau să se scrie singure pe foaia albă: „Jonathan, tu ești departe, iar eu mor, Jonathan...“ Dar *Christmas Carol* încă îi mai răsună în urechi și nu îndrăzni să continue... Jonathan nu avu parte de scrisoare.

De ce în străfundul sufletului ei resimțea o ușurare? Clopotul sună, încât coborî.

Capitolul XCV

Cina a fost plină de vociferări. Niciun alt cuvânt n-ar putea-o zugrăvi mai bine. Cu toate astea, începuseră bine, într-un soi de reculegere de *bon ton*. În sufrageria cea lungă, împodobită cu peisaje mari din Europa și din Orient, fața de masă strălucea sub argintăria grea de familie. Amelia trona ca o regină în fața soțului ei. Acesta așezase mesenii oarecum la întâmplare, dar nu chiar, pentru că Elizabeth avu surpriza să se pomenească alături de Ned.

Cum se face că, fiind zece la masă, la sfârșitul cinei li se părea că sunt douăzeci? Dar, încă o dată, primele minute au fost exemplare. Charlie Jones, majestuos, cu cravata bine strânsă până la bărbie, se ridică și propuse ca mai întâi să fie spusă rugăciunea de Craciun. Nicio obiecție, dar adăugă fraza asta ce-i înspăimântă pe meseni:

– Mi-a venit inspirația să cer unuia dintre voi s-o spună în locul meu, iar alegerea mea s-a oprit asupra...

Inimile băteau.

– ... lui Teddy Brown.

Teddy Brown se ridică numaidecât, spre stupoarea generală. Cu o demnitate admirabilă, micuțul tânăr cu ochi de safir rosti deslușit rugăciunea de mulțumire ce se obișnuia în cadrul Bisericii anglicane. Vocea lui gravă rostea fiecare frază fără urmă de afectare, ci doar cu accentul unei pietăți adânci.

Când se așează, se lăsă tăcere, iar cineva tuși ușor. Deodată, Miss Charlotte se ridică la rândul ei și trâmbiță:

– Mr. Teddy Brown se hărăzește pastoratului.

– Oh! exclamă Charlie Jones, ce idee minunată, Teddy Brown, nici n-am bănuț...

Minciuni. Aranjase totul cu Miss Charlotte, în speranța naivă de-a cumiți tineretul frivol și turbulent.

– Dar mai am încă trei ani de învățătură, spuse Teddy Brown cu modestie.

Conversațiile se legară iarăși, la început încet, apoi ceva mai tare, dar cu o nuanță de respect pentru viitorul om al Bisericii.

Se servi mai întâi o supă de broască țestoasă foarte condimentată. Miss Charlotte, într-adevăr, puneă pecetea temperamentului ei până și asupra bucatelor, încât până și Charlie Jones declară că pârlolul trebuia

stins neîntârziat. Paharele mari de apă fură golite cu lacrimi în ochi și tușind, ceea ce nu-l împiedică pe Charlie Jones să șoptească la urechea lui Barnabé o formulă misterioasă:

– Château-Lafite Charles-X.

Barnabé dispăru numaidecât, asemeni unui conspirator în livreaua lui roșie, ale cărei pulpane interminabile îi izbeau vesel pulpele picioarelor.

În sfârșit, vestită de miresmele plăcute ale unei bucătării alese, curca fu întâmpinată de către toți cu un mormăit poficios. Văzând-o în blidul cel mare de porțelan albastru-închis, ai fi zis că-i prizoniera unei cuirase aurii și înainta răspândind efluvii îmbătătoare, împrejmuită de patate dulci de culoarea ambrei.

– La drept vorbind, zise unchiul Charlie, cu un cuțit lung în mână, când blidul îi fu pus dinainte, vietatea asta a cam nimerit din greșeală la noi, pentru că mai cu seamă în Nord e prețuită.

O sosieră plină cu sos de afine se ivi în preajmă, apoi o chesă mare cu dulceață din același fruct, ca să stingă amăreala sosului. Tăiate cu îndemănare și eleganță, bucățile își aflară locul în farfuriile fierbinți, în timp ce Barnabé turna venerabila licoare în pahare de cristal, procedând cu tact, după vârsta și sexul mesenilor, la unii foarte puțin, la alții mai mult...

Cuminte și gânditoare, Clémentine părea că mănâncă doar din politețe și îndatorire, pe când ceilalți, ieșiți ca niște sălbăticiuni din Casa Tumultului, se purtau la fel de urât ca și în seara cu tarte uriașe. Aplecați peste farfurii, înfulecau curcă și patate într-un clinchet neîntrerupt de cuțite și furculițe. De cum se goleau, farfuriile se umpleau la loc, datorită prevăzătoarei Miss Charlotte. Din nefericire, sub efectul inului, de care nu aveau parte aproape niciodată la ei acasă, capetele începură să li se-nvârtească.

Miss Charlotte îi privea cu tristețe. Ceva o preocupa. Dar purtarea musafirilor îi întrecu teama. Fanny deschise focul, spunând ce nu se cade a fi spus. Cu obrazii în flăcări și ochii scânteietori, exclamă:

– Mă prăpădesc după friptura de curcă! Dar la noi acasă nu am putea cina atât de bine.

Clémentine, la fel de rezervată, o puse la punct de pe cealaltă parte a mesei:

– Taci, Fanny. Totul e foarte bine la noi acasă.

Cei doi băieți îi ținură isonul, Dick mai cu seamă, cu chica lui blondă, zburlită de mânie:

– Fanny, dacă te-ar auzi tăticu, te-ar pune să stai după ușă. Știi ce se întâmplă când comodorul te pune să stai după ușă.

– Oh, dar nici prin minte nu-mi trece să mă las speriată de voi, strigă Fanny cu o voce cât se poate de ascuțită.

– Liniște, copii, zise atunci Charlie Jones. Am cinat într-o zi la voi. Aveți o bucătăreasă clasa întâi.

– O bucătăreasă! sări Fanny. Mămica e bucătăreasa noastră, na!

Atunci Amelia izbi tare cu palma peste masă. Cu o artă desăvârșită, pe care-ar fi putut-o invidia orice actriță, dădu feței sale o expresie de severitate înspăimântătoare. Însăși Justiția se întrupă în ea:

– Fanny, spuse rostind cuvintele rar, îți place *plum-pudding*-ul?

– *Plum-pudding*-ul... i se împletici fetei limba, puțin amețită și îngrozită, pentru că presimțea ce avea să vină.

– Află atunci, continuă implacabila Amelia, că în clipa când va fi adus *plum-pudding*-ul, dacă nu taci nu-mai-de-cât, vei avea parte de un desert special, pe care-l vei putea oferi Cerului: o frumoasă farfurie goală.

Furioasă, fata își înghiți lacrimile și-și plecă privirile.

Barnabé, care strângea masa cu zelul lui obișnuit, urmărea scena asta pasionantă ca un spectator la teatru. Când ajunsese în dreptul lui Charlie Jones, acesta îi șopti la ureche:

– Nicio picătură de vin la cele trei tinere domnișoare.

Barnabé făcu un semn de supunere și-și continuă călătoria în jurul mesei. Ned ridică degetul, oprindu-l:

– După cină, să mă aștepți la ușa de la sufragerie. Am să-ți spun ceva.

– Da, Masa Ned.

De bine, de rău, conversațiile se înjghebară din nou. Ned se aplecă spre Elizabeth:

– Jalnică explicația asta, nu crezi? îi șopti el la ureche (ceva cam prea în ureche, se gândi fata, dar nu se trase îndărăt). Toate astea țin tot de cearta de familie. Am fi putut locui aici cu toții, ar fi mers. Comodorul trăiește din pensia lui. Banii sunt tot mai rari de cealaltă parte a pajiștii.

– Găsesc că e cumplit, spuse Elizabeth pe același ton.

– De ce nu te uiți la mine, Elizabeth? Ești supărată de ceva?

Fata ghici că vinul îl tulburase un pic, ca și pe ea, dar plăcut.

– Supărată? Ba nu.

– Nici ieri nu te-ai uitat la mine.

– Ba tu ai făcut așa. Te uitați la toți, în afară de mine.

– Nu m-am uitat la nimeni.

– Ba da. Fii sincer.

Unchiul Charlie se afla prea departe de ei ca să prindă vreun cuvânt din aparteau lor, dar binecuvânta cu un zâmbet complice ascunzișurile astea care răspundeau tuturor speranțelor lui. Ajunsese la al patrulea pahar de Chateau-Lafite 1830 și, într-o plăcută confuzie de idei, căuta un subiect care să poată însufleși cina aceea de Crăciun. Numele de Paris îi străluci în minte.

– Înțeleg foarte bine de ce Mr. și Mrs. Jonathan Armstrong, în drum spre Viena, nu s-au oprit la Paris.

– Oraș de pierzanie, remarcă Amelia.

– Se pare, continuă Charlie Jones, că holera a făcut din nou ravagii pe-acolo, ca în 32.

– Pedepsa Cerului, făcu Amelia. Când oare se vor converti oamenii ăștia și ce fac misionarii noștri protestanți?

Ned văzu că Elizabeth se schimbă la față și voi să-i ia mâna, dar fata și-o retrase numaidecât.

– Ce-i cu tine, Elizabeth? Ești albă ca varul.

Doar numele lui Jonathan, și afla în ea un ecou teribil. O clipă, i se păru că-l vede în locul lui Ned și nu fu în stare să spună o vorbă.

– Ți-e rău? o întrebă. Vrei să te ajut să ieși?

Solicitudinea lui o înciuda. Își veni în fire, tot efectul vinului trecuse.

– Vrei să mă lași, te rog? Nu-i nimic. Nu sunt obișnuită cu vinul, asta-i tot.

Unchiul Charlie perora:

– Ceea ce le-ar trebui mai curând e o cărmuire statornică. Parisul e veșnic gata să se zvârcolească. Prințul-președinte...

Pudding-ul își făcu apariția în clipa aceea, iar prințul-președinte se eclipsă.

Forma cea rotundă, greoaie și negricioasă, împodobită cu o frunză de ilex, fu pusă cu respect în fața stăpânului casei, care se ridică în picioare. O sticlă de coniac îi fu înmănată și, cu o gravitate aproape religioasă, acesta o stropi din belșug, ajutându-se de un polonic. Curând, flacăra se

avântă spre tavan, liberă, veselă, provocatoare. Până și Ameliei începu să-i strălucească fața de-o încântare copilărească.

Porțiile au fost generoase, umplând farfuriile fierbinți, iar siropul consistent, cu zahăr și coniac, venea în vase de argint. Curând, ceata celor din Casa Tumultului scoase strigăte de fericire. Aproape bete, tinerele domnișoare aveau mâncărime la limbă și făcură gafe peste gafe.

– Ce păcat, exclamă Elsie, că nu-i și Teddy aici! De ani de zile se plânge că n-a mai mâncat *pudding* de Crăciun.

– Toată lumea spune că e cel mai frumos băiat din Virginia, sări cumplita și micuța Fanny, acum, când își căpătase porția de *pudding*.

– Fanny, taci din gură! strigă Miss Charlotte.

– De ce? întrebă revoltata, înghițind ultima îmbucătură, pe care nimeni nu i-ar mai fi putut-o lua.

Elizabeth se întoarse spre vecinul ei:

– Ned, *pudding*-ul ăsta îmi face rău. Crezi că mai ține mult cina?

– Cina nu, dar vor mai fi colindele. M-am săturat și eu până peste cap, dar n-o putem șterge.

Brusc, fata întoarse capul, ca și cum i-ar fi purtat pică.

Capitolul XCVI

Ned spunea adevărul. Ieșiră cu toții din sufragerie, cei mai tineri dintre comeseni clătinându-se un pic, iar Clémentine se lăsă condusă de mâna hotărâtă a unchiului Charlie la pianul aflat într-un colț al salonașului. Instrumentul se prezenta sub un aspect destul de modest, drept și clasic, prevăzut cu mici sfieșnice din aramă împodobite cu abajururi din mătase palidă. Fata se așeză pe scăunel ca o martiră. Nu se simțea fericită din cauză că stomacul, mult mai limpede decât conștiința, îi reproșa un exces de hrană, iar cele două pahare pline de vin nu dregeau nici ele lucrurile, dar ce să faci dacă acasă murea de foame în fiecare zi?

Amelia ceru imnul cel mai îndrăgit de toate bisericile protestante, cel în care se povestește despre păstorii care veghează noaptea asupra turmelor pe zăpadă, iar îngerii Domnului pogoară din ceruri ca să le vestească nașterea așteptată de la începuturile lumii, adică de mai bine de patru mii de ani.

Timid, notele se prefirară și, dintr-odată, toate vocile răsunară pline de acea pietate înflăcărată pe care o favorizează o cină excelentă. Vechile neînțelegeri dispăreau într-o aceeași credință. Miss Charlotte, mai cu seamă, slobozi niște aleluia pătrunzătoare, ce le dăruie tuturor un fior de bucurie și, într-un avânt general, intonară din răspuțeri aceeași exclamație jubilatorie, un formidabil aleluia, rezervat de obicei sărbătorii de Paște.

Înnebunită, Clémentine nu mai cânta la pian, dădea din mâini, cerea tăcere. Era palidă de emoție și părea atât de nefericită, încât tăcură. Cu o voce sfârșită, fata spuse:

– Nu mă mai aud cântând, iertați-mă.

– Are dreptate, răcni Miss Charlotte. Aleluim prea tare.

– La urma urmei, declară sentențios Amelia, Dumnezeu nu-i surd.

– Ați auzit? zise unchiul Charlie, la fel de emoționat ca toți ceilalți, atunci încetișor, îngerășilor, nu-i așa?

Și înțeleseră cu toții, domolindu-și glasul, în timp ce Clémentine, înlăcrimată, îi acompania.

Așa a fost Crăciunul.

Stingherit oarecum că se molipsise de emoția generală, Ned ieși printre ultimii din sufragerie. Fără a fi câtuși de puțin cucernic, nu-și putea stăpâni entuziasmul ereditar. Sângele protestant curgea vajnic prin vinele lui.

Se simți atins de o mână. Era Teddy Brown, care nu scosese o vorbă cât ținuse cina și a cărui prezență nimeni n-o băgase în seamă. Zâmbea.

– Fericit? întrebă.

– Da... bineînțeles. De ce nu?

Teddy îi strânse mâna fără a răspunde și dispăru.

Barnabé aștepta la ușă, așa cum îi poruncise Ned. Răscolit și el, cufundat în religie până peste cap, își împreună mâinile și exclamă:

– Masa Ned, ce f'umos a fost!

– Bine, bine, zise Ned, calm. Spune-mi cum a decurs scurta călătorie în cabrioletă. Mr. Hughes părea mulțumit ori nu? Vreau să știu.

– Mr. Hughes n-a scos o vorbă, nici măca' nu m-a p'ivit.

– Asta n-are importanță, Barnabé. Vreau să știu dacă părea îngrijorat ori nemulțumit, înțelegi?

- Nu știu, Masa Ned. Când am ajuns la el acasă, avea ochii 'oșii.
- Roșii? Ești sigur?
- Da, și înainte de-a cobo'ri mi-a st'âns mâna.
- Ți-a strâns mâna, foarte bine, dar fără un cuvânt?
- Da, Masa Ned, fă'ă un cuvânt.
- Bine. Noapte bună, Barnabé.

Nu se mai întoarse în salon, ducându-se la el în cameră. La lumina unei lămpi micuțe, i se păru încă și mai mare ca de obicei, încă și mai goală. Patul lui Kit fusese făcut cu grijă, așternutul alb sta răsfrânt, alcătuind un echer. Ned îl privi o clipă și-și întoarse privirea. Invitatul lui plecase rănit în amorul propriu și cu umilința unui eșec răsunător. Palma... Cine era de vină? Gafele bietului Kit erau un dezastru. Fără îndoială, ar fi fost mai bine să nu-l invite, dar îl implorase atât de mult... O lipsă totală de educație explica totul, dar mai dă-o naibii de educație.

- Dă-o naibii de educație dacă te-mpiedică să fii omenos! zise cu glas tare. Am fost dur, chiar și când am vrut să aranjez totul. Mai mult decât dur: condescendent. Am să-i trimit un cuvânt.

Bătea de miezul nopții și-i auzi pe cei de dincolo de pajiște luându-și rămas bun de la Amelia și unchiul Charlie. Un punci de adio fusese servit și, plini de fervoare, cântau refrenul în fața casei:

*Noapte liniștită,
O, sfântă noapte...*

- Ned a urcat să se culce, se auzi dintr-odată vocea lui Miss Charlotte. Ce păcat! Sărbători fericite, Ned!

- Sărbători fericite! strigară cu toții.

Ned se feri să răspundă ori să aprindă lampa. N-aveau decât să-și închipuie c-a adormit. Pentru prima oară, se simțea dezamăgit la Marea Pajiște, nu numai din cauza lui Kit, care-i vorbise într-un fel cam straniu, insistând cu priviri nefericite, și în sfârșit gestul acela neașteptat... și în sfârșit palma...

- Cum să fi știut? Nu bănuiam.

Atâta pagubă. Ceea ce-l frământa mai mult decât orice era fața chinuită a Elizabethiei la sfârșitul cinei. Nu voise să se uite la el, în timp ce, cu o clipă mai înainte, îi zâmbise. Asta se întâmpla în clipa când fetele vorbeau prosteste: „Îmi face rău...“ Aproape că nici nu se atinsese

de *pudding*. El îi spusese câteva cuvinte și deodată ea s-a întors cu spatele. Ce-i făcuse?

Cuprins de-o mânie subită, își smulse hainele de pe el, zvârlindu-le la întâmplare pe jos, pe mobile, și, alergând spre pat, se cufundă dezbrăcat în întuneric. Nu voia să se chinuie, voia să doarmă.

Elizabeth nu îndrăznise să fugă, ca Ned. Era prea multă lume în jurul ei și se simțea ostatică. Trebui să îndure toate refrenele colindelor și să se lase dusă în salon, unde punciul aștepta într-un vas uriaș. Rom, scorțișoară, lămâie, nimic nu lipsea, iar unchiul Charlie îi dădu foc cu rachiu, după toate regulile. Flacăra străluci în toți ochii, în afară de ochii Elizabeth, care-și lăsă capul în jos sub povara oboselii și-a unei tristeți necuprinse. Și-atunci, în larma de cuvinte și de râsete, o mână i se așeză timid pe braț. Se întoarse și-l văzu pe Teddy Brown zâmbindu-i.

– Ce e? Pot să te ajut?

– Nu mai pot, spuse fata pe același ton.

– Nu sta aici. Să ieșim.

Elizabeth îl urmă. Cu o fermitate discretă și plină de îndemânare, dădu la o parte câteva persoane mai atente la punci decât la orice altceva și ajunse la ușă împreună cu Elizabeth.

Afară, aerul nopții îi însufleți pe-amândoi.

– Șalul, o întrebă. Unde l-ai lăsat?

– În antreu, pe un fotoliu.

Băiatul dispăru numaidecât. Tremurând din creștet până-n tălpi, dar cu ușurare, fata privi cerul și i se păru că niciodată nu văzuse atâtea stele. Senzația că asistă la o minune puse stăpânire pe ea și, întocmai ca pe vremea copilăriei, își închipuia că o dragoste fără putință de împotrivire o trăgea încet spre miriadele de puncte luminoase.

Deodată, simți pe umeri căldura unui șal.

– M-am întors repede, spuse Teddy Brown râzând.

Fata îi mulțumi.

– Nu trebuie să stai prea mult aici. Ai să răcești.

– Am să urc la mine în cameră, dar nu mă satur să tot privesc cerul.

– Nici eu.

Și adăugă dintr-odată:

– N-o să fii fericită decât acolo, nu pe pământ, nu pe lumea asta.

Care nu-i făcută pentru dumneata, nici dumneata pentru ea.

– Ce te face să spui una ca asta, Mr. Brown?

– Nu știu. O presimțire... Dar trebuie să intri în casă.

O însoți până la ușă.

În clipa când să se despartă, privirile li se încrucișară și fata fu impresionată de limpezimea acelor ochi de un albastru intens, în care strălucea, ca niște străfulgerări, o bucurie încântătoare.

– O să ne vedem mâine, sper, îi spuse băiatul, de vreme ce sunt oaspete la Marea Pajiște.

– Mâine, firește. Noapte bună și mulțumesc încă o dată.

– Noapte bună, Miss Elizabeth. Am să mă gândesc la dumneata.

Și plecă aproape în fugă. Fata observă că, în costumul lui cam strâmt, avea întrucâtva înfățișarea unui sărac îmbrăcat cât de cât ca de sărbătoare, și regretă că fugise atât de repede.

„Ce omuleț straniu, se gândi ea, e de pe acum un mic pastor.“ Deoarece nu se înșela asupra înțelesului cuvintelor sale: „Am să mă gândesc la dumneata“ nu era o declarație de dragoste...

În timp ce urca scările, auzi cântecul intonat energic de către băutorii de puncti, iar vocile răsunară în aerul rece:

Noapte liniștită,

O, sfântă noapte...

În camera ei, câțiva butuci încă mai ardeau, răspândind o mireasmă reconfortantă, pe care fata o respira totdeauna cu aceeași plăcere. În noaptea aceea însă nu zăbovi să înțească focul, cum ar fi făcut de obicei, ci alergă spre masă, pe care ardea o lampă, și-i dădu fitilul la mare.

Luând apoi hârtie de scris dintr-un sertar, scrise aceste cuvinte pe pagina albă: „Spuneți-i că-l iubesc și că n-am iubit niciodată pe nimeni“. Apoi vârî foaia într-un plic pe care scrise numele lui Miss Llewelyn, la Dimwood.

Plicul timbrat fu pus la vedere în mijlocul mesei. Prima zi după Crăciun i-l va înmâna unchiului Charlie, care-l va trimite împreună cu scrisorile lui. N-avea decât să creadă ce-o vrea, dar de deschis n-o să-l deschidă, deoarece își dăduse cuvântul, iar scrisoarea avea să ajungă la Dimwood, iar de-acolo la Viena. Era așa de greu să iei o hotărâre și să acționezi? Cugetase la gestul acela simplu tot timpul cât ținuse pioasa petrecere. Ceea ce n-o împiedicase să fie sensibilă la colindul *Christmas*

Carol cântat de copiii din sat și chiar la colindele de după cină, care-o făcuseră să-i dea lacrimile. Credința îi rămânea neștirbită. Dragostea pentru Jonathan era ceva aparte, fără nicio legătură cu religia. Toate acestea se rânduiau foarte bine în conștiință, cu condiția să nu-ți pierzi capul, dar mai era ceva.

De ieri, presimțea că Ned începe să conteze pentru ea. Îi pândea zâmbetul și se simțea jignită dacă n-o privea. Deseori, băiatul făcea așa dinadins. O lipsea de privirea lui. Și asta drept pedeapsă când socotea că e indiferentă, neatentă, cu gândul într-altă parte. Pe scurt, se comporta ca și cum ar fi fost îndrăgostit. Îndrăgostit și mucalit. Bineînțeles, nici vorbă ca și ea să fie îndrăgostită. Dovadă că tocmai îi scrisese lui Jonathan prima scrisoare de dragoste pe care avea s-o primească din partea ei.

Ce ușurare! Ce liniștire! Avea să urmeze și un răspuns, pentru că nu putea să nu fie. Îl știa ea pe Jonathan. I se părea că în sfârșit viața i se deschide în față. „Îndrăznește!“ îi spusese o voce venită din adâncul tăcerii, chiar aici, în camera asta uriașă, iar ea îndrăznise. Puțin lipsea să nu se pună pe cântat.

Începu să se dezbrace și se îndrepta spre pat, când fu cât pe ce să țipe de mirare. Într-un ungher, pe jumătate ascunsă de garderoburile cele mândre, Betty, în bluza ei roșie, cu fața la perete, sta neclintită în genunchi, ghemuită asupra ei înseși și ținând în mână un capăt de lumânare, în fața unui pătrat de hârtie, o poză poate.

Elizabeth șovăi. Prima ei mișcare a fost să se retragă fără zgomot, pentru că nu știa ce să creadă. Oricât de straniu ar fi părut, lumânarea aceea micuță o intriga și, dacă era să spună lucrurilor pe nume, o mișca. Biata ei Betty era la fel de misterioasă ca și femeile albe și viețile lor complicate. Absurdă cugetare. O cunoștea prost pe Betty, dar ținea la ea așa cum era; dar, o dată mai mult, curiozitatea se dovedi mai tare decât discreția, încât se aplecă înainte ca să vadă ce reprezintă poza aceea.

Spre stupoarea ei, desluși, colorat de-o mână stângace, un copil purtând pe creștet o coroană grea. Oarecum îngrijorată, se dădu îndărăt. Betty era nebună.

În același timp tristă și uluită, Elizabeth făcu câțiva pași îndărăt cu sprinteneala unei pisici, dar nu putu împiedica un supărător scârțâit al parchetului, iar Betty întoarse capul. Un zâmbet larg și fericit dădea acelei fețe negre o frumusețe stranie, ce ștergea brazda crețurilor, nelăsând loc decât privirii minunate.

– Să'băto'i fe'icite, don'soa'ă Lisbeth, zise fără a se ridica din genunchi.

– Sărbători fericite, Betty. Îți faci rugăciunile?

– Da, don'soa'ă Lisbeth.

– În fața unei poze?

– În fața bunului Dumnezeu.

– Copilul acela cu o coroană...

– E Dumnezeu, don'soa'ă Lisbeth.

Intrigată de un răspuns ce nu făcea decât să-i ațâțe și mai mult temerile, Elizabeth plecă de lângă ea.

– Noapte bună, Betty. După ce termini, suflă în lumânare și culcă-te.

– Da, don'soa'ă Lisbeth.

Tot timpul cât vorbiseră, Betty aproape că nu se mișcase. Asta o impresionă întâi de toate pe fată. „În orice caz, se gândi ea, biata mea Betty e cât se poate de inofensivă. Poartă în bătrânul ei cap cărunț vreo superstiție africană moștenită de la străbunii ei de-acolo. Mai bine să nu spun nimic la nimeni.“

În timp ce se dezbrăca să se culce, găsi în cele din urmă că forma aceea copilărească de nebunie era emoționantă, și-apoi, ochii aceia mari, negri, plini de bunătate, răscumpărau totul. Doar lumânarea o îngrijora. O lumânare în mâinile unei bătrâne slabe de minte...

Focul se stingeă încetișor. Din pat, Elizabeth putea vedea lumina roz aruncată de jericatic. Garderoburile cele mari, flamande, i-o ascundeau pe bătrâna negresă în adorația ei misterioasă. O tăcere desăvârșită domnea în încăpere, devenită și mai adâncă datorită întunericului ce cotropea totul.

Pentru Elizabeth, noaptea aducea împăcarea. Scrisoarea ei, ca prin minune, îl făcea pe Jonathan să străbată mii de leghe, aducându-l foarte aproape de ea. Exista în gândul acela ceva amețitor, ce-o îmbăta.

Deodată, își dădu seama că se vârase în așternut fără să-și facă rugăciunile. Prea leneșă ca să se smulgă din căldura patului, își înfundă capul pe jumătate sub cuvertură și adormi în timp ce spunea *Tatăl nostru*, departe de-a bănuși că și bătrâna „idolatră“ africană spunea exact aceeași rugăciune în aceeași străveche limbă, cu pioșenie stălcită.

Capitolul XCVII

Ziua următoare, zi de Crăciun, a fost mult mai liniștită. Copiii comodorului n-au plecat din Casa Tumultului, unde-i aștepta masa luată în familie, poate mai puțin somptuoasă, dar ordinele tatălui erau categorice: „Toată lumea pe punte, pentru prânz“. Deoarece casa era pentru el corabia lui.

La Marea Pajiște, nemaifiind niciun musafir în afară de Teddy Brown, ai casei își dădură seama că aceștia luaseră cu ei purtările lor urâte, dar și câtă însuflețire și veselie... Și, în taină, îi regretară. Masa de Crăciun a fost așa cum se cădea să fie, delicioasă și-atâta tot. Toată lumea s-a purtat frumos. Teddy Brown a fost rugat să spună rugăciunea de mulțumire, ca și cum ar fi fost capelanul familiei. Modestia lui îi atrăgea simpatia tuturor. Unchiul Charlie rosti câteva cuvinte despre pacea ce trebuia cerută Cerului. O găscă a fost dată la masă în locul curcii din ajun, iar vinul de Chateau-Lafite Charles-X a fost înlocuit cu o băutură preparată în casă și căreia nicio limbă nu i-ar fi putut descrie gustul, deoarece nu avea niciunul, ci doar o savoare dulceagă. În schimb, o denumire indiană îi conferea o demnitate sălbatică.

Elizabeth nu-l privi nici măcar o singură dată pe vărul ei Ned, convinsă că nu-l iubește, de vreme ce-l iubea pe Jonathan la nebunie, așa cum o dovedea scrisoarea pe care i-o scrisese în ajun.

Ned, la rândul lui, nici măcar nu-și îndrepta privirile înspre partea unde sta Elizabeth, ca s-o pedepsească pentru indiferența ei, dar și pentru că simțea că se îndrăgostește, iar asta îl săcăia, fiindcă, la drept vorbind, prefera brunetele.

În acest timp, tânăra englezoaică, stând lângă Teddy Brown, legă o conversație cu el, un pic din cauza simpatiei pe care i-o inspira, un pic și într-un mod mai tainic, ca să-i fiacă în necaz tânărului virginian care semăna din ce în ce mai mult cu portretul din Savannah. Fenomen ce nu se producea, de altfel, decât în unele momente. Chestiune de ecleraj, poate, sau de dispoziție trecătoare. În ziua aceea, ai fi zis că Ned face dinadins așa, iar fata se simțea tulburată. Încât Teddy Brown, vecin de nădejde, îi apăru ca un salvator.

– M-ai întrebat ieri dacă sunt fericită. Dar dumneata? Începu ea pe un ton amabil.

– Sunt fericit pentru că mă simt mântuit.

Trebuia să se aștepte la un asemenea răspuns... Un tânăr pastor în fașă. Avu impresia că se clatină, prevăzând urmarea, care nu se lăsă așteptată:

– Dar dumneata, Miss Elizabeth, ești mântuită?

Era nebun? Ba nu, recunosc felul de-a fi al anumitor protestanți exaltați. Cu o voce nesigură, îi răspunse:

– Așa sper.

– A spera nu-i de ajuns. Trebuie să fii sigur, să fii pe deplin încredințat. Altminteri...

– Altminteri? O, te rog, să vorbim despre altceva.

– Ba nu. Spiritul suflă încotro vrea, aici ori altundeva. Mă îndeamnă să-ți spun că, dacă nu ești sigură de mântuirea dumitale, din două una: ori mântuirea dumitale e îndoielnică, ori trebuie să te convertești din nou. Va trebui să-ți vorbesc. Nu din întâmplare ne-am întâlnit.

Elizabeth se îngălbeni și clatină din cap pentru a spune „nu“.

Această conversație neobișnuită avu loc cu voce joasă, dar era în ochii de safir o asemenea intensitate, încât o sili pe Elizabeth să-și plece privirile. Să fi văzut Teddy Brown în această atitudine o mărturisire de vinovăție? Continuă cu neînduplecare:

– A-ți recunoaște greșelile e un pas înainte. Curaj, Miss Elizabeth. Mă aflu aici pentru a te ajuta să regăsești calea cea dreaptă.

Fata își împreună mâinile pe masă:

– Te rog, Mr. Brown, să ne oprim aici.

Băiatul îi aruncă o privire de-o gravitate încă și mai îngrijorătoare decât cuvintele lui și tăcu.

Stând la stânga Elizabeth, Miss Charlotte nu putuse prinde decât vreo cinci-șase cuvinte ici și colo, dar reconstitui întregul cu încântare, așa cum unui muzician adevărat îi sunt de ajuns câteva note pentru a recunoaște o partitură favorită, dar nici nu se clinti.

Dimpotrivă, Ned, care se afla de cealaltă parte a mesei, în fața lui Teddy și a fetei, se deda unor cugetări indignate: „Asta-i prea de tot, își spunea el foindu-se pe scaun, oare visez? Uite-l pe netrebnicul și năpârstocul meu de pastor cum îi face curte fetei ăsteia sub ochii mei! Se apropie tot mai mult unul de altul din clipă-n clipă, pe cuvântul meu, până la urmă or să se și sărute. Nu, uite-o că se dă puțin îndărăt, o, dar puțin! foarte puțin, din decență. La urma urmei, mi-e indiferent. Facă ce-o vrea, n-are decât să se și mărite cu el. Recunosc că nu-i stă rău, cu părul

ei de aur, dar aş avea eu oare chef să mă plimb toată viaţa printr-un ogor de grâu?...“

Cu un gest de iritare, îşi împinse farfuria.

– Nu mănânci, îi zise tatăl lui, şi pari preocupat. Să ne bucurăm, doar e Crăciunul, ce Dumnezeu! Aş fi vrut să vă dau la toţi şampanie în locul... amestecului ăstuia, secretul Amelici.

– Vorbiţi despre mine? întrebă Amelia.

– Încercam să-mi amintesc de numele băuturii ăsteia indiene...

– Scuppermong.

– N-am s-o uit niciodată, zise Ned un pic cam sarcastic şi adăugă tâlhăreşte: Cina noastră de ieri-seară era mai... însufleţită. Azi, aproape nimeni nu vorbeşte.

– A doua zi după sărbătoare limbile nu se dezleagă – e clasic, comentă tatăl lui.

– ... nimeni în afară de colegul meu, pastorul.

– Foarte simpatic altminteri. E un fals taciturn. Cunosc genul. Când se pornesc, nu se mai pot opri. În clipa asta îi spune verzi şi uscate Elizabethei, care pare îngrozită... Ia te uită, se opreşte. Ai să vezi, mi ţi-l amuţesc eu pe loc, şi asta cât se poate de cu frumosul. Mr. Teddy Brown!

– Sir? făcu Teddy Brown.

– Îţi dezvălui un secret. Curând ni se va aduce îngheţată.

– Voiam să vă fac o surpriză, zise Miss Charlotte supărată, îngheţată, ei da, aromată cu vanilie, cea mai nevinovată dintre miroasele de Crăciun. Pişcoturi crocante cu boabe de *benn* îi vor da un gust mai picant, dar ştiţi cumva din întâmplare ce-i acela *benn*?

– Îmi mărturisesc neştiinţa în materie, zise Amelia, ca şi cum şi-ar fi oferit umilinţa drept pildă pentru toţi.

– Mr. Teddy Brown, ai putea să ne instruişti? întrebă Charlie Jones cu viclenie.

– Cred că da, zise Teddy Brown.

– M-aş mira, dar te ascultăm.

– Povestea e un pic cam tristă. Când bieţii negri au debarcat pentru prima oară pe coastele Georgiei...

– Barnabé, zise Amelia, du-te la mine-n cameră şi adă-mi flaconul cu săruri.

– Yes, Doam'.

Dispăru și se piti îndărătul ușii, ca să asculte.

– Părăsind Africa, luaseră cu ei un pumn de sămânță de *benn* care, li se spusese acolo, le va purta noroc. Cu câtă speranță strângeau semințele acelea în mână numai Dumnezeu știe! Doar El.

– Scurtează puțin predica, vrei? îl apostrofă Ned.

– *Benn*-ul nu-i altceva decât susan. Negrii l-au plantat și l-au folosit în hrana lor. Stăpânii n-au întârziat să le afle taina și *benn*-ul a cunoscut o mare răspândire în Georgia și Carolina de Sud.

– De unde știi toate astea, Mr. Brown'?

– Am rude la Savannah.

– Ce-o fi făcând Barnabé, întrebă Amelia dintr-odată.

De câteva clipe, se foia pe scaun și părea pradă unei violente neliniști. Cu o voce aspră, ce nu era a ei, izbucni:

– Dobitocul ăsta nu-i în stare să găsească nici măcar lucrurile cele mai obișnuite. Îmi trebuie sărurile. O să-mi fie rău. Văd războiul.

Dintr-un salt, Charlie Jones fu în picioare și voi s-o cuprindă în brațele lui, dar ea se zbatu:

– Lasă-mă! strigă.

– Liniștește-te, dragă, n-ai niciun motiv să te-agiți. Ned, dă fuga repede și adă sticluța cu săruri.

Ned se repezi la ușă și fu cât pe ce să-l răstoarne pe Barnabé, care venea în goană cu sticluța în mână.

– *Yes, Dom'!* zise înspăimântat, să'u'ile.

Smulgându-i sticluța din mână, Charlie Jones i-o duse la nas soției lui, care-și dădu capul pe spate ca un cal ce mișcă din cap de jos în sus.

Tăcută, cu fălcile strânse, Miss Charlotte își ținea sora zdravăn de brațe.

– O să-i treacă, îi suflă repede lui Charlie Jones, se întâmplă în starea în care e ea, are o vedenie.

Încă o dată, flaconul de săruri declanșă mișcarea spasmodică a capului, apoi Amelia își veni în fire. Coborând vocea, care deveni în același timp înăbușită și sacadată, începu să vorbească:

– O trambă neagră de fum se înalță până la cer... plantațiile ard... soldați zac peste tot... unii lângă alții... nu se vor mai trezi... prea mult sânge... prea mult sânge pe ei, prea mult sânge în iarbă... soldați se năpustesc înainte... soarele scliștește în baionete... la marginea unui șanț un băiat... treisprezece ani... aproape-un copil... culcat pe spate...

desculț... fața nevinovată și liniștită... una din mâini e pusă pe pântec, are o gaură... o gaură mare, roșie... n-o să se mai miște... într-altă parte tineri... unul dintre ei, cu fața ascunsă sub tunică... S-a terminat... cei care nu se vor mai întoarce sunt în jurul nostru... războiul vine spre noi... războiul...

În clipa aceea, Elizabeth și Ned se aflau în picioare, unul lângă altul. Instinctiv, se priviră în tăcere. Fără să știe prea bine ce face, fata apucă mâna lui Ned și-o strânse. Un zâmbet lung, plin de duioșie îi răspunse.

– Nu-ți fie teamă, zise Ned foarte încet. Delirează.

Amelia tăcuse. În agitația ei, își pierduse boneta, iar bandourile cele grele de păr brun i se lăsaseră în cozi pe umeri.

Dintr-odată, fața își pierdu crisparea. Masca ei de pietate lăsase locul unei dureri nespuse, ce-o făcea să semene cu toată lumea, contopindu-se în tragedia lumii. Ochii mari și întunecoși se pierdeau departe, dincolo de irealitatea clipei de față și, cu o simplitate teribilă, adăugă:

– Totul e pierdut.

O clipă, rămase nemișcată, apoi întreaga ei ființă căzu moale. Pe când era gata să se prăbușească peste masă, Charlie Jones o apucă în brațele lui.

Miss Charlotte îl ajută s-o ducă în salonul de-alături, dar n-o puteau împiedica să-și târască picioarele. Ned li se alătură atunci, ca s-o însoțească până la camera ei de sus.

Teddy Brown asistase la scenă fără să se clintească, dar cu o atenție pătimașă, și încă mai stătea în picioare, pe locul lui. Așa cum arăta, fără comeseni, cu șervețelele azvârlite la întâmplare în mijlocul farfuriilor pe jumătate goale, masa evoca într-un mod comic imaginea unui câmp de bătaie.

Văzându-se singură cu tânărul exaltat, Elizabeth voi să se refugieze în salon și făcu discret câțiva pași spre ușă, dar Teddy Brown alergă după ea.

– Nu pleca, Miss Elizabeth. Ceea ce ai auzit aici prezintă o înaltă valoare spirituală.

– Sunt convinsă, Mr. Brown, dar mă simt obosită și tristă și-aș vrea să mă odihnesc.

– Îmi cer iertare că insist, dar ai auzit vorbind o femeie prin care se manifesta spiritul. Ne arată viitorul ca pe ceva ce ține de prezent, în felul profeților din Vechiul Testament.

– Sinceră să fiu, cred că delirează. Asta-i părerea lui Ned, care o cunoaște mai bine decât dumneata sau decât mine.

– Și despre profeții s-a spus că delirează. Vom avea parte de război.

O privi cu ochii lui fiști, a căror albastrime păru să se întunece, dar fata îl înfruntă, exasperată.

– Dacă ai fi cu-adevărat încredințat că Amelia are dreptate, n-ai fi vorbit atât de liniștit. Într-un viitor așa de sumbru, ce soartă ai avea dumneata?

– Voi fi ucis, Miss Elizabeth.

Fata înălță din umeri.

– Nu vorbi așa. Tot ce-a spus Amelia nu-i decât un vis. A văzut un copil de treisprezece ani spintecat de-o baionetă. Dacă războiul va izbucni peste patru ani, copilul se joacă-n bile astăzi cu prietenii lui. Mănâncă, doarme, e fericit, se face mare ca să se ducă acolo unde îl așteaptă moartea, într-un șanț de pământ roșu, ca să-i găurească pântelele cu o lamă de oțel! E groaznică religia dumitale, Mr. Brown.

Acesta nu spuse nimic, dar nu-și luă ochii de la Elizabeth. Din bravură, fata adoptă aceeași atitudine. În pupilele lui de-o limpezime aproape copilărească, i se păru că citește o decepție scandalizată, dar și duioșia aceea ce-i devenea familiară în privința bărbaților și care de fiecare dată o tulbura.

Teddy Brown așteptă o clipă, apoi spuse cu blândețe:

– Băiatul era liber să plece sau să rămână acasă. Dumnezeu vede tot trecutul și tot viitorul lumii, dar nu se atinge de libertatea noastră. Mrs. Jones a văzut ceea ce vede Dumnezeu.

Vorbea cu o politețe ce-o stingherea pe fată, ca și cum i-ar fi dat o lecție de bună purtare. Încolțită de raționamentele lui, încercă să opună o obiecție, dar nu găsi nimic.

– Văd, zise Elizabeth, că ai răspuns la toate, dar chiar de-ai avea dreptate, găsesc că e groaznic. Totul e aranjat dinainte.

– Totul e *văzut* dinainte.

– Dar poate că Amelia a văzut totul anapoda, poate că s-a înșelat. Nu poți ucide speranța în inima oamenilor.

– Vedem noi dacă a avut dreptate.

– Cum poți fi atât de indiferent?

Și, pradă unuia din acele elanuri pe care nu și le putea stăpâni niciodată, exclamă:

– Nu vreau să fii ucis, Mr. Brown.

Băiatul rămase năucit, ca și cum l-ar fi lovit cineva.

– Adevărat, Miss Elizabeth? întrebă el cu gravitate.

Fata făcu o sforțare să se stăpânească:

– Adevărat, da, nici dumneata, nici nimeni altcineva, nici Ned, nici...

Era cât pe ce să adauge: „nici Jonathan“, dar se opri. Nemaștiind ce să spună, puse o întrebare ce-i ardea buzele încă din ajun, din timpul conversației cu viitorul pastor:

– E indiscret să te întreb dacă ții de Biserica anglicană?

– Nu, Miss Elizabeth. Metodistă.

Metodistă! Ar fi trebuit să bănuiască. Firește că băiatul nu avea suavitatea anglicană, nici manierele alese ale clerului de-acolo... Odată cu Biserica metodistă, mai coborai o clasă.

Văzându-i descumpănirea, îi fu milă de ea și-i zise zâmbind:

– Nu te simți deznădăjduită. Sunt creștin, la fel ca și dumneata. Bunicii mei locuiau la Savannah. John Wesley în persoană i-a convertit.

– John Wesley...

– John Wesley era un sfânt. S-a priceput să vorbească poporului, a știut să aducă pe calea Mântuitorului o armată de săraci gata să se revolte.

Elizabeth păstră o tăcere stingheritoare. Din nou simți acel rău straniu pe care i-l pricinuia religia, atracția amestecându-se cu refuzul sau cel puțin dorința de-a fugi.

– Sunt fericită că am avut această conversație, spuse în cele din urmă, ca o încheiere.

– Și eu, dar într-o bună zi am să mă întorc. Și-atunci vom avea o nouă conversație, mai hotărâtoare.

Nu putu spune mai mult. Două slujnice intrară ca să ia farfuriile goale și să le înlocuiască printr-o veselă de un albastru-închis, împodobită cu flori de aur.

Sosi apoi Barnabé, ducând un platou ce-avea pe el o înghețată monumentală, pe care-o puse în mijlocul mesei.

– Doam' Cha'lotte și Masa Ned vin. Masa Cha'lie este cu Doam' Amelia și 'oagă să nu fie așteptat.

Se bâlbâia puțin în timp ce vorbea și fața lui îngrozită arăta că nu-i scăpase nimic din prevestirea Ameliei.

Miss Charlotte sosi aproape numaidecât, urmată de Ned, care aruncă o privire bănuitoare spre Elizabeth și Teddy Brown.

– Să ne așezăm, îi îndemnă Miss Charlotte, și să atacăm înghețata asta cu vanilie. Barnabé, unde sunt pișcoturile? Uiți totul, pe cuvântul meu.

Barnabé dispăru imediat, iar Miss Charlotte profită de scurta lui absență ca să spună cu voce calmă:

– Poate nu știți că scumpa mea soră așteaptă un copil. E abia în primele luni. În starea asta se întâmplă ca femeile să se bucure – dacă se poate spune așa – de puțința de a face preziceri și chiar de-a vedea viitorul, în orice caz, lucrul e ceva obișnuit la noi, în Scoția. Noi, scoțiențele, adăugă ea mândră, măritate ori ba, tinere ori ba, suntem obișnuite cu lumea invizibilă.

– Miss Charlotte, crezi că Amelia a văzut într-adevăr războiul? întrebă Elizabeth îngrijorată.

– Cine știe? Vedem noi.

– Eu unul, zise Ned, cred că a zugrăvit pe de-a-ntregul tabloul propriilor ei spaime.

– Iată o explicație numai bună pentru liniștea dumitale, îi spuse Teddy Brown Elizabeth, cu un zâmbet afectuos, pe care Ned îl prinse în treacăt.

Deodată, Miss Charlotte strigă cu o voce ce-i făcu să tresară pe toți cei de față:

– Barnabé, nu mai asculta pe la uși și adă-ne odată pișcoturile! Am să mă plâng de tine tatălui tău.

Ca prin vrajă, un morman de pișcoturi se ivi aproape numaidecât pe masă, pe o imensă tavă rotundă din *wedgwood** alb.

– Yes, Doam', pișcotu'ile, făcu Barnabé cu un prisos de zel.

– Ned, zise Miss Charlotte, în lipsa tatălui tău, devii șef de familie, așa că servește-ne.

Fără grabă, Ned dădu ascultare, în timp ce-i supraveghea pe comenseni pe ascuns.

Înghețata a fost savurată fără comentarii. Dispărând, pișcoturile dezvăluiră o inscripție în relief ce dădea ocol tăvii și o împodobeau cu o coroană din litere gotice. Teddy Brown o citi cu glas tare: „Mâncăți pâinea cu bucurie și recunoștință“.

(*Faianța de-o calitate superioară obținută de ceramistul englez Josiah Wedgwood (1730-1795)(n.l.))

Au fost singurele cuvinte rostite spre sfârșitul mesei. Se lăsase o tăcere apăsătoare, funebră. Nu se auzea decât clinchetul ușor al lingurilor în farfurii. Îl așteptară pe unchiul Charlie. Partea lui de desert se topea. Dar n-a apărut.

După ce se sculară de la masă, Ned îl luă pe Teddy Brown deoparte. Apucându-l de braț, îi spuse vesel:

– Bătrâne Teddy, dacă nu mă înșel, te interesează verișoara mea Elizabeth.

Cu o voce gravă, Teddy Brown răspunse:

– Vreau s-o salvez.

Ned își trase mâna cu un gest brusc:

– Ești nebun? Doar nu-i în pericol!

– Vreau să-i salvez sufletul.

– Asta-i bună! exclamă Ned. Te-apuci acum să faci pe pastorul la noi în casă. Ascultă, dacă vrei să rămânem prieteni, lasă sufletul Elizabethiei în pace. Înțeles?

– Am să fac ceea ce Spiritul îmi va spune să fac.

– O, nu aici, la noi în casă, Teddy!

Hotărât și calm, Teddy Brown îl privi fără să răspundă. Ned se simți roșind la gândul că trece drept un îndrăgostit gelos în ochii acelui băiat de-o austeritate agresivă. Pupilele de safir nu-l slăbeau, părând a voi să-l ținuiască de perete. Ned se simțea atât de prost, încât fu cât pe ce să se dezlănțuie într-o criză de furie dar, stăpânindu-se, spuse cu un oftat:

– Încearcă să mă înțelegi. Totdeauna am fost cam arțăgos.

– Dacă vrei, spuse Teddy Brown, pot pleca chiar în seara asta.

Ned izbucni în râs și-l zgâlțâi:

– Nerodule, cum să faci una ca asta! Tata n-ar înțelege ce te-a apucat.

Ține mult la tine și ești invitatul nostru. În sfârșit, să uităm toate astea. Am să dau o raită călare. Vrei să vii și tu cu mine?

Dar Teddy Brown prefera să urce la el în cameră, unde-l chemau anumite lecturi.

În timp ce avea loc această scenă, Elizabeth se războia cu ea însăși nu în legătură cu asalturile pe care Teddy Brown le dădea asupra sufletului ei, ci din cauza scrisorii adresate lui Miss Llewelyn sau, mai exact, lui Jonathan. Ținea s-o vadă plecată cât mai grabnic, înainte de-a se simți ispitită s-o rupă, pentru că se cunoștea ea.

În ziua de Crăciun, factorul nu trecea pe-acolo. A doua zi dimineață va veni să ia scrisorile din cutie, dar trebuia ca mai întâi Charlie Jones să timbreze el însuși scrisorile la el în birou, așa că lui trebuia să-i fie înmânate. Asta era regula. Și era lege la Marea Pajiște. De obicei, Jemima trecea pe la fiecare și recolta scrisorile de trimis. Slabă recoltă, în general, dar pentru Elizabeth, ce chinuri! Prețioasa, periculoasa ei misivă – nu voia să i-o încredințeze Jemimei, fie și numai pentru câteva minute. Încă și mai puțin unchiului Charlie, deși acesta își dăduse cuvântul de onoare...

Încât se chinuia. De-ar fi putut să vâre ea însăși scrisoarea în geanta factorului, dar – n-avea timbru. Cui să-i ceară un timbru fără să pară suspectă? Chiar că se chinuia...

În cele din urmă, se rușină de lașitatea ei și, urcând în cameră, luă scrisoarea, apoi, cu inima zvâcnindu-i, începu să-l caute pe unchiul Charlie. Bineînțeles, nu se putea afla decât lângă nevastă-sa. Străbătând culoarul, se duse să bată timid la ușa templului conjugal, cum îi spunea Miss Charlotte. La început nu răspunse nimeni. Trebuia să bată mai tare. Mai avea încă timp să se răzgândească și să facă cale-ntoarsă la ea în cameră, cu scrisoarea. Șovăi, casa întreagă părea tăcută în jurul ei. Înaltă și largă, ușa era vopsită în cenușiu-deschis și fileture aurii accentuau panourile. Nu puteai spune că n-ar fi avut ceva regesc în ea.

Și deodată se deschise. Cei dinăuntru auziseră totuși, iar Charlie Jones, în redingota lui neagră, se afla în fața Elizabeth, înlemnită. O scurtă tăcere, apoi, pe un ton plăcut, acesta declară:

– Nu mă așteptam la o vizită din partea scumpei noastre Elizabeth. Poți să intri. Amelia doarme adânc și n-o să audă nimic până mâine dimineață, dar vino-ți în fire, nu mai părea așa de îngrozită.

Un zâmbet de automat atinse buzele tinerei englezoaice, și intră. Camera era cufundată într-un semiîntuneric liniștitor, storiile celor trei ferestre fiind pe jumătate trase, iar faldurile lungi de muselină albă cerneau prin ceața lor ultimele raze ale zilei. Enorm și prevăzut cu perdele de culoarea fildeșului, patul conjugal ocupa unul din colțurile acestei încăperi majestuoase. Pe un covor verde-închis, un încăpător fotoliu-balansoar capitonat cu piele era înconjurat de ziere desfăcute și azvârlite grămadă, asemenea unor epave pe o mare de naufragiu.

Instalându-se în fotoliu, căruia-i imprimă o mișcare moderată, unchiul Charlie îi arată vizitatoarei un al doilea fotoliu.

– Și-acum, zise el, te ascult.

De fiecare dată când o rază slabă îi izbea fața, părea și mai roz, și mai liniștit. Fără să vrea, Elizabeth admiră placiditatea aceea atât de britanică, pe când înspăimântătoarea vedenie a nevestei lui ar fi trebuit să-i stârnească îngrijorare.

Vru să vorbească, dar nu izbuti. Fără o vorbă, îi întinse scrisoarea. El o luă tot în tăcere și o vâri într-unul din buzunarele dinăuntru redingotei.

Gestul acela atât de simplu și de rapid avu drept efect s-o liniștească pe fată. Acum, nu mai avea de ales, de luat o hotărâre. Totuși, liniștea îi fu de scurtă durată.

– Măine, zise unchiul Charlie, factorul va trece, dar scrisoarea asta nu-i va fi dată.

– O, dar de ce, unchiule Charlie?

– Pentru că poimăine plec de la Marea Pajiște spre Savannah, iar de la Savannah e sigur că mă voi duce la Dimwood. Și ceva mă face să bănuiesc că scrisoarea ta e destinată cuiva care locuiește la Dimwood. N-am dreptate?

Vocea gătuită a fetei răspunse:

– Ba da. La Dimwood.

– Așa că am să fac pe factorul și poate că am să merg ceva mai repede decât el. În orice caz, nu există niciun pericol ca scrisoarea ta să se piardă.

Se mângâie peste redingotă pe locul unde se afla scrisoarea, ca pentru a o liniști.

– Va fi, continuă apoi, dată chiar persoanei în cauză. Economie de timbru, adăugă cu un aer ușor glumeț. Mulțumită, Miss Elizabeth? Nu merit oare un mulțumesc, acolo?

– Mulțumesc, unchiule Charlie, spuse dintr-o suflare.

Charlie Jones vorbi apoi pe un ton firesc:

– Cele spuse de scumpa mea soție la masă nu trebuie să te sperie. Totdeauna a fost obsedată de amintirea războiului purtat de țara ei împotriva Angliei, și în special de masacrul bravilor scoțieni de către fratele regelui George al III-lea, ducele de Cumberland, faimosul gâde al Hanovrei, cu misiunea de-a zdrobi rebeliunea Tânărului Pretendent Stuart. A văzut lucrul ăsta din nou, într-un soi de vis în stare de trezie. Măine n-o să-și mai amintească de nimic. În orice caz, eu așa doresc. Asta-i. Crezi că a mai rămas ceva din înghețata de vanilie? Aș fi mâncat și eu cu dragă inimă un pic.

– S-a topit, șopti fata, mă tem că s-a topit.

Ea însăși se simțea topită, topită de groază. Vedea dintr-odată întâmplându-se lucrul de care se temea cel mai mult: unchiul Charlie întinzându-i scrisoarea lui Miss Llewelyn, iar aceasta deschizând-o, aruncându-și ochii pe ea, ridicând din sprâncene, Charlie Jones curios, prefăcându-se a fi îngrijorat fără a pune întrebări, și atunci, velșă, pierzându-și cumpătul, o trădează, dezvăluie tot.

Pentru că și ea avea vedeniile ei. Scena asta atât de precisă o vedea la intrarea pe aleea cea mare de stejari, foarte aproape de casă, nu departe de verandă și de magnolia din josul scării.

– Mulțumesc, unchiule Charlie, spuse ridicându-se, mă duc să mă odihnesc la mine în cameră.

– Pe diseară, zise el cu bonomie. Totdeauna e o plăcere pentru mine să-ți fiu de folos. Du-te și odihnește-te un pic, ne vedem la cină.

În timp ce se îndrepta spre ușă, Elizabeth avu senzația că se târăște ca o muscă bolnavă. Afară, crezu că o să leșine și-o să cadă pe jos. Numai mândria o ținu în picioare. Dacă din nefericire Charlie Jones ar fi ieșit din cameră și-ar fi găsit-o acolo, cum s-ar mai fi dat de gol, iar în mintea lui, câte bănuieli n-ar încolți...

Ajunsă în cameră, se întinse pe pat și, cu ochii larg deschiși, făcu o efortare să-și înăbușe spaima. De unde scosese că velșă avea să-și piardă capul? Dacă chibzuia mai bine, nimic nu era mai puțin probabil. De netulburat și stăpână pe ea însăși, femeia aceea avea să trimită la Viena la vremea convenită înflăcăratul mesaj. Vor trece zilele și va sosi un răspuns. Se disprețui pentru faptul că suspectase onoarea unchiului Charlie. Va sosi un răspuns. De acum înainte, pentru răspunsul acela avea să trăiască, deoarece avea să sosească un răspuns, avea să sosească un răspuns...

Capitolul XCVIII

Ziua care urmă se remarcă printr-o agitație generală, în vederea pregătirii călătoriei lui Charlie Jones. Trăsura cea solidă, închisă, pe arcuri, a fost curățată, frecată și răsfrecată. Șase cai aveau să fie înhămați la ea. Au fost despachetate păturile cele mai groase, șalurile cele mari, verzi, cu dungi negre, culorile clanului Douglas. Valizele cele mari din

box au fost umplute cu veșminte și rufărie aleasă cu o meticulozitate aproape militărească, la fel și obiectele de toaletă de culoare aurie, prețioasele flacoane cu apă de colonie rusească. N-au fost uitate nici pălăriile, în admirabilele lor huse din piele, ce se mulau după forma aco-perământului. Căci Charlie Jones se deplasa ca un monarh.

Amelia, aproape însăănătoșită după vedenia ei, vărsă un potop de lacrimi, așa cum se așteptau toți, și asta la orice oră din zi și parcă la comandă. Miss Charlotte se dovedi cea mai activă și cea mai utilă, veghind la toate cu zelul unei albine. Doi negri, aleși dintre cei mai inteligenți și mai robuști, trebuia să stea pe capră, lângă vizitiu, îmbrăcați în mantale groase de *shetland**. Ned umbla încolo și-ncoace, cu un aer preocupat, îmbrâncind un pic servitorii și încurcând mai degrabă decât ajutând, dar nu se cădea să stai cu brațele încrucișate în asemenea împrejurări. Elizabeth privea însă toate acestea de la distanță. Stătea la ea în cameră și apărea la mese fără să spună mai nimic. Închipuirea ei călătorea de o mie de ori mai repede decât trăsura, spre Dimwood și de la Dimwood la Viena, iar inima ei agitată trecea de la nădejde la deznădejde cu regularitatea amețitoare a unui leagăn.

În sfârșit, sosi dimineța plecării. Totul era gata. Charlie Jones, înfodolit ca un boier, le spuse tuturor rămas-bun dar, chiar în clipa când urcă în trăsură, își luă băiatul la o parte:

– Tu să te porți frumos și să nu faci prostii cu Elizabeth. După ce se așează, se aplecă peste portieră și adăugă:

– În fine, nu prea mari, mă-nțelegi...

Ned făcu semn că înțelesese. Elizabeth stătea ceva mai încolo și-și flutura mâna, cum se obișnuia, dar teama îi săgeta pieptul. Cu un minut în urmă, fusese sărutată din belșug de călătorul mirosind a apă de colonie. Chiar în clipa când răsunau primele pocnete de bici, el o văzu, se întoarse spre ea și, făcându-i complice cu ochiul, se bătu peste subă pe locul unde se afla scrisoarea. Fetei i se păru că-și smulge un zâmbet și se clătină. Ned abia avu timp s-alerge până la ea și s-o cuprindă în brațe.

Absența lui Charlie Jones lăasă un mare gol. Lipseau redingota lui neagră și zâmbetul lui, semn de veșnică bună dispoziție. Amelia stătea la

(* Stofă de lână fabricată în insulele Shetland, care țin administrativ de Scoția și sunt renumite prin industria lor textilă(n.t.).)

ea în cameră cea mai mare parte din timp, iar când se iveau, nu se despărțea de înfățișarea ei serioasă. Ned însuși părea preocupat, căutând zadarnic să-i prindă privirea Elizabeth, care fugea de el, neîncetat cufundată în visele ei. Când și când, vocea lui Miss Charlotte spărgea în bucăți tăcerea ce se înstăpânea în casa cea mare.

Teddy Brown fusese condus acasă la el, la jumătate cale spre Manassas, puțină vreme după plecarea lui Charlie Jones, iar Ned îl regreta, în ciuda deprinderilor lui de predicator, pentru că, în sfârșit, era un camarad cu care ar fi putut încerca să vorbească.

În săptămâna de după Crăciun, Casa Tumulului își slobozi din nou turma de hămesiți și din nou tinerii făcură să răsună Marea Pajiște de hărmălaia lor amuzantă. Ai casei se plângeau de ei, se văicăreau un pic dar, de îndată ce, săturându-se, plecau, o tristețe nespūsă năpădea sufrageria, devenită prea mare, salonul în care domneau golul și plictisul.

Ned îi da târcoale Elizabeth, a cărei înfățișare mohorâtă și privire pierdută-n depărtări îl intimidau. Fata își dădea foarte bine seama de manevrele lui și era cât se poate de hotărâtă să nu le bage în seamă. La drept vorbind, ceea ce-i reproșea ea în taină nu era că e Ned, ci că nu e Jonathan. Și-apoi, frumosul chip al virginianului îi amintea prea mult de cel al tatălui lui, care se îndrepta spre Dimwood în trăsură, cu primejdioasa scrisoare în buzunarul dinăuntru al redingotei. Cum să uite că-i făcuse cu ochiul, gest care putea să însemne orice?

Într-o zi, când se aflau singuri în salon, iar lumina zilei șovăia în spatele perdelelor, Ned luă inițiativa și veni să se uite la Elizabeth, care se prefăcea că citește, într-un fotoliu lângă foc:

– Ce e? întrebă ea lăsând cartea.

Ned sta cu picioarele depărtate și cu mâinile la spate.

– Nu mai vorbești cu mine? Ai ceva împotriva mea?

– Ești nebun. N-am nimic cu tine.

– Ba e ceva. Te plictisești la Marea Pajiște.

– Sinceră să fiu, da. Aș vrea să mă aflu într-altă parte. Poate că nu-i prea frumos din partea mea s-o spun, dar de vreme ce mă întrebi...

Deodată, se jelui:

– Nu sunt fericită aici.

– Ce prostie. Dacă tăticu ar fi aici, ar da un bal. Sunt un dansator foarte bun. Te-aș fi valsat.

– Eu nu dansez.

– Nu-i nevoie să știi. La vals, nu trebuie decât să te lași dusă. Ți-ai fi arătat... Picioarele se desprind de podea... e nemaipomenit. Femeile se prăpădesc după vals.

– Mulțumesc. N-ar fi aranjat cu nimic lucrurile.

– Uiți tot, Elizabeth, în clipele astea. Deunăzi, când te-am luat în brațe...

Veni dintr-odată lângă ea, aplecându-se spre fotoliu.

– O, deunăzi a fost din întâmplare, sări fata, era să cad, și tu m-ai ținut, asta-i tot. Lasă-mă să mă scol.

Brațele lui Ned, puse de-a curmezișul fotoliului, o împiedicau într-adevăr.

În loc să-i dea ascultare, Ned se aplecă spre ea, și deodată Elizabeth avu în fața ochilor fața lui arzând de dorință, și-i simți răsuflarea. Punându-i amândouă mâinile pe obraji, îl respinse. Ridicându-se numaidecât, Ned zise:

– Nu iau nimic cu de-a sila și nici nu-i nevoie să mi se spună „nu“ de două ori. Îți trezesc repulsie.

– O, Ned, câtuși de puțin. Dar încearcă să mă înțelegi.

Și Elizabeth se gândi: „Ce păcat! Dacă ar fi insistat...”

Se înnopta. În luminile mișcătoare ale focului, băiatul i se păru de o frumusețe irezistibilă.

Cele câteva zile ce urmară se scurseră fără evenimente. Ned se resemnase cu situația aceea, vorbea din când în când cu Elizabeth despre Virginia, despre frumusețile arhitecturale ale Universității, dar cea mai mare parte din zi și-o petrecea plimbându-se călare prin împrejurimi.

„Călare pe Alcibiade *al meu*“, își spunea fata cu tristețe. Dar oare nu ea voise așa? Își apăraseră onoarea. Tristă victorie. Și-apoi, onoarea ei să fi fost chiar așa de amenințată? Ce susceptibil era tânărul virginian, ce mândru...

Iar acum, nu mai știa cum să-și petreacă timpul. Toate cărțile din bibliotecă erau plicticoase. Căută tovărășia lui Miss Charlotte. Într-o zi, aceasta o întreabă dacă e la fel de mulțumită de scumpa ei Betty.

– Țin mult la ea, dar e nebună.

Miss Charlotte păru uluită. Elizabeth îi descrise atunci tabloul devoțiunilor slujnicei în noaptea de Ajun.

– Da-i foarte simplu, spuse Miss Charlotte. Betty e catolică.

Elizabeth rămase îngrozită.

– Și ce te deranjează, întrebă Miss Charlotte. Betty a fost convertită de Laura. Nu ți s-a spus? Laura a convertit pe toate servitoarele negre de la Dimwood. Luni de zile, le chema în taină la ea în cameră, le instruia și, pentru că avea dreptul, ținând seama de absența oricărui preot catolic, le boteza.

– Mătușa Laura! Nu-i cu puțință. O asemenea viclenie din partea ei...

– O, fetiță dragă, un pic de bun simț. Noi, în Scoția, avem mii de catolici. Te încredințez că prețuiesc tot pe-atât cât și noi, protestanții. Dau ascultare conștiinței lor. N-avem de ce să le dăm lecții.

Vorbea cu atâta convingere, încât Elizabeth nu îndrăzni s-o înfrunte, deși cuvântul „idolatră“ îi juca în fața ochilor.

– Am să mă obișnuiesc, zise numai.

– Crede-mă, sufletul bieteii tale Betty e la fel de alb pe cât de neagră-i e pielea. Locul ei o așteaptă-n paradis.

Elizabeth tresări auzind-o. Miss Charlotte îi întoarse spatele și plecă.

Rămasă singură, fata, uimită, simți din plin cât de mult îi fuseseră zdruncinate convingerile religioase... Firește, Miss Charlotte nu insinuase nimic, dar botezul acela dat de-o femeie idolatră bieteii Betty... Ea fusese botezată într-o catedrală gotică, de către un preot anglican, și, mai târziu, aflase că ceea ce o salvează e credința. Prin urmare, ea, în orice caz, putea fi sigură de locul ei în paradis.

– Da? făcu cineva.

Ar fi putut jura că auzise o voce zicând: „Da?“. Ca o dihanie târâtoare, cuvintele *corespondență criminală* îi răsăriră în minte. Furioasă, înălță din umeri. Credința salva totul.

Niciodată nu-i umblaseră asemenea gânduri prin cap. Cât de mult regreta că vorbise despre Betty și de neînsemnata ei idolatrie! Până una-alta, trăsura unchiului Charlie ajunsese în Carolina de Nord. Numai un cutremur de pământ l-ar fi putut face să nu ajungă la Dimwood. Elizabeth nu voia să aibă loc un cutremur de pământ – nu tocmai așa ceva.

Ar fi trebuit să-și țină gura. Prea vorbea mult. Pe viitor, aveau ei să vadă cum știe o englezoaică să-și țină gura...

A doua zi, de Anul Nou, totul a fost numai zâmbete, complimente și mici cadouri. S-au adunat în salon și, ca din întâmplare, sub mănunchiul

de vâsc ce atârna de lustră. Elizabeth a fost cea mai răsfățată. Amelia i-a dăruit o încântătoare și micuță culegere de poezii pioase. Miss Charlotte, cu un oftat adânc, o pereche de mănuși de culoare lila.

– Trebuie să-ți mărturisesc, spuse ea, că mă despart destul de greu de ele, deși poate că nu mai sunt chiar la modă; le purtam când aveam vârsta ta și când încă mai credeam în fericire.

Din delicatețe, Elizabeth se prefăcu a le refuza, dar Miss Charlotte o sili să le ia:

– Ba deloc, ba deloc, fetiță dragă. Te bruffuluiesc eu un pic câteodată, dar te iubesc mult de tot.

Ned se înfățișă cu un mic buchet de trandafiri.

– La mulți ani, domnișoară Escridge, îi zise într-o franceză cam trudnică. *Je vous éme*.

Elizabeth știa destulă franceză ca să înțeleagă și, de mirare, rămase cu gura căscată.

– Ce te-a apucat, îi zise, și de ce-mi vorbești pe franțuzește?

– Pentru că franceza e limba dragostei, zise băiatul printr-o violentă strădanie lingvistică.

Intrând în joc, îi răspunse în aceeași limbă, dar cu un accent mai curat:

– Îți închipui cumva, domnule, că nu se poate vorbi la fel de bine despre dragoste și în engleză?

Iar în limba maternă îi spuse:

– Te amuză să joci comedie de Anul Nou?

– Bine, răspunse el râzând, să zicem că e comedie, Elizabeth, dar ia florile astea. Parcă-s un tâmpit cu ele așa, în mână.

Luă buchetul și zâmbi, cu o umbră de tristețe în ochi. Deodată, Ned anunță:

– Și-acum, micuța mea Elizabeth, am să te sărut ca de Anul Nou, de față cu toată lumea.

Și, azvârlindu-se asupra ei, o cuprinse în brațe și o strânse din răputeri, în timp ce-i acoperea fața cu sărutări, ultima sărutare fiind dată pe gură, cu furie.

– Asta-i pentru deunăzi, îi zise roșu de emoție.

Nici Amelia, nici Miss Charlotte n-au înțeles aluzia, dar râseră cu dragă inimă.

- Sub vâsc, când se dăruie, totul se îngăduie! declară Miss Charlotte
- Știu, zise Elizabeth vesel, ar fi trebuit să fiu prevăzătoare.
- Îndrăznește de spune că nu ți-a plăcut, făcu Ned triumfător.
- N-am spus nimic, răspunse fata, dar constat că ceea ce este refuzat

din bună-cuviință se ia foarte bine cu de-a sila, domnule comediant.

Amelia, care nu pricepea nimic din ce-și spuneau, bătu din palme:

- Haideți, haideți, mi-e o foame cumplită, iar prânzul ne-așteaptă.

Și, fără a mai spune o vorbă, se îndreptă maiestuos spre sufragerie.

În rochia neagră care-i cădea până-n călcâie, fără cordon, părea că plutește.

Masa fu delicioasă, cum era și de așteptat. Un vin ușor se servi. Din proprie inițiativă, Amelia propuse să închine pentru pace, dar glasul îi tremura, iar din ochi îi curgeau lacrimi.

Veni, în sfârșit, pentru Ned ziua de care acum se temea. Odată vacanța terminată, trebuia să apuce drumul spre Charlottesvill și spre Universitate. Un elegant *tilbury* negru îl aștepta sub fagii cei mari din fața casei. Purtând pe cap o pălărie din piele, Barnabé ducea valiza tânărului lui stăpân. Acesta, îmbrăcat în *shetland*, privea cu tristețe în jurul lui, căutând din ochi pe cineva. Își luă rămas bun de la friguroasa Amelia în sufragerie și de la Miss Charlotte pe pragul casei.

Deodată, Elizabeth se ivi. Înfășurată într-un șal alb, încercă să zâmbească, dar se vedea bine că plânsese.

- Ned, spuse ea, hai să ne prefacem ca deunăzi, vrei?

Băiatul înțelese numaidecât.

- Vai, Elizabeth, în punctul la care am ajuns, nu mă mai pot preface.

- Atâta pagubă! Atunci să ne prefacem că ne prefacem!

Și-și deschise brațele. Șalul îi lunecă de pe umeri. Ned alergă la ea și-o strânse la piept. Buzele li se atinseră și fata se strădui să-și dea capul într-o parte, dar băiatul o ținea cu amândouă mâinile.

- Ia te uită! Ia te uită! exclamă Miss Charlotte de pe prag. Mr. Ned Jones, o să scapi trenul.

Râdea tare, ca de-o farsă bună, dar ghiceai că e complice, așa cum fusese și de Anul Nou.

- Scrie-mi, zise Elizabeth desprinzându-se din brațele lui Ned.
- Îți făgăduiesc, dar am să mă întorc, am să mă întorc înainte...
- Înainte de ce?

– Înainte de întoarcerea lui.

Două minute mai târziu, Ned sta alături de Barnabé, care dădu bici calului. Elizabeth se uită după *tilbury* pe alea cea lungă, șerpuitoare. După ce trecu de bariera albă, își înăbuși un hohot de plâns.

Miss Charlotte veni, ridică șalul alb și i-l puse pe umeri.

– Liniștește-te, îi spuse. Încă nu s-a văzut un bărbat din familia lui care să-și calce cuvântul.

– Dar nu voiam... șopti Elizabeth. A fost fără voia mea.

Capitolul XCIX

Odată cu cele dintâi căderi de zăpadă, casa a junse ca un mormânt. Nu pe Amelia puteau conta ca să înveselească atmosfera. Pofta robustă de mâncare ce-o îndemna să se-așeze la masă la ore fixe se împăca foarte bine cu tristețea ei obișnuită. Simțea lipsa soțului. În fiecare zi, poștașul îi aducea o scrisoare de la Savannah, dar foile acelea de hârtie dogorind de pasiune nu puteau înlocui o prezență fizică de care avea atâta nevoie. Destul de des, porunea ca masa de seară să-i fie adusă la ea în cameră. Elizabeth se pomenea atunci singură cu Miss Charlotte, care trăncănea plăcut și făcea tot ce-i sta în putință ca s-o distreze, dar, de când plecase Ned, fata prefera singurătatea.

De la fereastra camerei, se uita la pajiștea ale cărei ierburi dispăruseră sub zăpadă și se gândea la viața ei. Mai înainte, își vedea viitorul ca pe un drum, la capătul căruia o aștepta Jonathan, pe când acum, câmpia cea mare și albă era o pagină goală de sus până jos. Elizabeth nu se mai simțea aceeași. Fața ce se întindea spre ea din frunzișul magnoliei era visul unei alte persoane. Zăpada ștergea totul. Zăpada ce cădea în acest colț al Virginiei era aceeași care cădea și la Charlottesville, zăpada pe care-o vedea Ned. Îl voia pe Ned.

La 3 ianuarie îi scrisese:

Mă aflu în fundul unei săli mari, plină de studenți, iar pe fereastra înaltă care dă spre campus văd o întindere nesfârșită și cât se poate de albă. De ce-ți spun toate astea? Nu știu. Proful e plicticos azi. Evadez de la cursul lui, mă uit la zăpadă, o iau la fugă și mă aflu lângă tine. Îți spun în franceză „Je vous éme“, ca și deunăzi când ne jucam de-a prefăcutelea. Am să mă întorc curând, cu o învoire, și-o să ne jucăm de-a

hai să ne prefucem, dar de data asta ceea ce am să-ți spun o să ți-o spun pe limba noastră, și-atunci n-o să mai fie de-a prefăcutelea, niciodată n-o să ne mai prefacem. I love you.

Ned

Scrisoarea asta și-o strecură în sân, cât mai aproape cu putință de inimă, ca pe-un talisman. Bucuria i-ar fi fost deplină toată săptămâna aceea, de n-ar fi primit a doua zi o misivă neașteptată de la Miss Llewelyn:

Dragă Miss Escridge,

Aflu de la Mr. Hargrove că Mr. Charlie Jones e în drum spre Savannah și că va veni în vizită la Dimwood. El nu știe nimic despre interesul pe care-l porți orașului Viena, dar dacă ar adulmeca ceva din vreo indiscreție ancilară, vei adopta singura atitudine posibilă în acest caz, adică a mea, care constă în a nega, a nega și iar a nega, până-n pânzele albe.

*Credincioasa dumitale slujitoare,
Maisie Llewelyn*

PS. Pe foc hârtia asta.

Prima ei grijă a fost să caute într-un dicționar sensul cuvântului *ancilar*, pe care nu-l știa. Ceea ce citi o îngheță de spaimă. Aluzia era limpede. Nu trebuia să uite că toți negrii ascultau pe la uși. Conversația ei cu Annabel poate că fusese surprinsă, dându-i în vileag dragostea pentru Jonathan.

După câteva minute de panică, azvârli scrisoarea în foc și-și veni în fire pe deplin, fermă și hotărâtă să mintă de va fi fost nevoie: nu și iar nu, nu era îndrăgostită de Jonathan. O voce lăuntrică îi spuse blând: „Ba da“. Așadar, puteai iubi doi bărbați în același timp? Iar vocea cea liniștită și cugetată răspunse: „Poți foarte bine să iubești doi bărbați în același timp“.

– Nebuno, își șopti, îți închipui că cineva îți vorbește și nu e nimeni. Îi scrise numaidecât lui Ned:

Dragă Ned,

Ne rămâne timp înainte de întoarcere. Vino cât de grabnic poți. Îmi știu pe de rost rolul în joaca de-a prefăcutelca, dar dacă nu te grăbești, sunt în primejdie să-l uit. Elizabeth

Trecu o săptămână, șapte zile goale, șapte seri ucigătoare în salonul cel mare, în fața focului de buturugi, și uneori Amelia și Miss Charlotte se aflau de față, Amelia picotind între pernițele fotoliului, Miss Charlotte brodând flori pe o față de masă care-i acoperea picioarele ca un cearșaf, alteori Amelia rămânea la ea în cameră, iar fata se afla singură cu bătrâna domnișoară guralivă. Conversația acesteia era plină de episoade sângeroase din istoria Scoției, dar și de pasionante povești cu strigoi, după care Elizabeth se prăpădea. Le asculta cu un soi de lăcomie, chiar dacă în noaptea aceea, înainte de culcare, ar fi trebuit să se uite sub pat.

Trandafirii, violetele și florile de nu-mă-uita se prefirau pe sub degetele lui Miss Charlotte, care părea să-și dea osteneala s-o distreze pe tânăra verișoară din Anglia. Cu boneta ei mare și albă aplecată deasupra lucrului, vorbea cu o urmă din accentul răgușit al țării ei natale. Într-o seară, îi spuse pe un ton confidențial:

– Zăpada cade mai cu spor și ne ține prizoniere de două zile. Cred că te simți cam stingheră în Casa cea Mare. Vrei să poftesc hoarda la prânz?

Așa le spunea tinerilor de peste pajiște, care-ar fi sosit cu sania la cea dintâi chemare.

– O, nu! făcu Elizabeth.

– Nu-i așa? Gândim la fel. Păcat că vărul tău Ned nu-i aici. E așa de amuzant.

– Din păcate, învățătura îl ține acolo, zise ipocrita cu un oftat.

De-o săptămână, Ned îi primise scrisoarea. Dintr-o clipa într-alta, se aștepta să-l vadă răsărind.

A doua zi era într-o sâmbătă. În clipa când clopotul bătea de prânz, un *tilbury* negru se opri în fața porții și, în mai puțin de-un minut, Ned se năpustea în sufragerie:

– Puneți un tacâm și pentru mine! exclamă el vesel.

– Am și pus, zise Miss Charlotte, ia uită-te.

Băiatul izbucni în râs:

– Mulțumesc, Miss Charlotte. Am arătat scrisoarea dumitale *advisor**-ului meu. A fost într-un tot de acord. „De vreme ce motive de familie pretind prezența dumitale, e fără îndoială ceva foarte serios. Du-te și, curaj!”

– Chiar că-i foarte serios, zise Miss Charlotte. O să murim de tristețe toate trei, dacă tu nu te afli aici ca să însuflețești viața zi de zi. Elizabeth mai cu seamă. Ea-i atinsă cel mai rău de boala asta.

Elizabeth își luă o mutrișoară de mironosiță.

– Bună, Ned. Ce surpriză plăcută.

– Ned, dragă prietene, zise Amelia, dă-i mantaua lui Barnabé, ca să o scuture afară. Ești plin tot de zăpadă.

– Adevărat, zise Ned, în timp ce i se lua mantaua de pe umeri, sosesc ca un Moș Crăciun care a scăpat trenul de 25 decembrie!

– Unde sunt darurile? întrebă Miss Charlotte.

– S-au pierdut pe drum. Ne-au atacat indienii *sio*u și au luat totul.

– Ce mai e nou pe la Universitate?

– Nimic. Se poartă toți ca niște nebuni și nu vorbesc decât de război. Fiecare și-a ales regimentul. Eu, la cavalerie, voi pleca pe Alcibiade. De altfel, nu va fi decât o plimbare militară.

– Tăcere, făcu Amelia. Noi, aici, nu vorbim de război pentru că n-o să fie niciun război. Știu. Sunt sigură.

Mesenii ridicară din sprâncene, schimbând priviri mirate.

Stând ca din întâmplare lângă Ned, Elizabeth îi zise foarte încet:

– Tu să nu pleci, Ned.

– Liniștește-te. Totul se aranjează până la urmă în Senat. Până atunci, cei din Nord se amuză să ne arate pumnul și să melițe vorbe.

Prânzul era alcătuit din mâncărurile ce-i plăceau lui Ned, jambon de Virginia jivrat cu zahăr, patate dulci, salată de raci, totul încoronat de un tort în formă de panteon, omagiu adus Universității, a cărei bibliotecă, desenată de Mr. Jefferson, reproducea capodopera arhitecturală a Romei antice. E de la sine înțeles că Miss Charlotte dăduse o mână de ajutor la prăjitura aceea monumentală, atât de frumoasă că-ți părea rău să o strici.

Au stat la masă mai bine de două ore. Puteai să ucizi puricele pe burta lor, cu atât mai mult cu cât Miss Charlotte descoperise o prețioasă

(* Fiecare student avea la Universitate un *advisor*, un sfătuitor, în general un profesor care-i îndruma studiile (n.a.))

sticlă, cât se poate de murdară și de prăfuită, de Château-Talbot 1830. Fiecare a băut câte-o jumătate de pahar, dar era de-ajuns ca să dea gata pe toată lumea, în afară de Ned, care nu se dăduse niciodată în lături de la un pic de alcool, acolo.

Trebuiră s-o ducă pe Amelia în camera ei, și chiar s-o și culce. Miss Charlotte lupta din răputeri cu somnul, iar Elizabeth clipea din ochi și se uita la lume cu o privire tulbure. Ned o conduse până la ea în cameră, unde vigilenta Betty o luă sub oblăduirea ei.

Cât despre student, s-a dus să se prăbușească pe canapeaua din micuța bibliotecă unde pastorul prezbiterian din rama lui aurie arunca fulgere, neputincios, asupra unei odihne prelungite și sonore.

Când se înnopta afară, se trezi. Prima lui grijă a fost să se ducă să se răcorească pe față cu apă rece, apoi pieptenul de buzunar trecu prin buclele dese și negre. Socotindu-se ceva mai arătos, urcă până la camera Elizabethei și bătu discret la ușă.

Înfășurată într-un șal de *shetland*, fata sta în fața ferestrei deschise și-și întindea fața spre răcoarea serii, ca pentru a-și purifica trupul de ultimele mirosuri ale festinului. Oarecum rușinată că mâncase atâta, se simțea întrucâtva vinovată, iar ciocăniturile în ușă o făcură să tresară.

Când Ned se ivi, roz tot și strălucind de tinerețe, exclamă:

– O, Ned, nu intra!

– Bine. Întâlnire jos, în fața casei, pe zăpadă. Nu mai ninge, aerul s-a încălzit, noaptea se anunță minunată, decor feeric pentru actul al doilea din *de-a prefăcutelea*.

– Crezi?

– Sunt sigur, textul o cere.

Ned coborî. Un sfert de oră mai târziu alergau amândoi pe-o pârtie făcută de negri cu lopețile. Înfofoliți ca pentru o călătorie, râdeau ținându-se de mână. Din toate părțile, preliile răspândeau strălucirea albului lor la lumina lunii ce se înălța deasupra pădurilor.

După câteva minute, ajunseră într-un brădet, iar Ned se opri:

– Aici, intermezzo, spuse. Admiră regia: întunericul complice, adâncimea tăcerii. În locul ăsta eu îți zic: „Dragostea mea, adorata mea...”

– Nu cred că ajunsesem atât de departe, zise fata râzând.

– Am tăiat lungimile care îngreunau acțiunea, așa că joacă pe măsură, în locul ăsta, tu spui într-un elan: „Iubitul meu, Ned dragă...”

Dintr-odată, Elizabeth își luă mâinile din jurul gâtului lui.

– Fără nume, îi spuse.

– De ce, de vreme ce e *de-a prefăcutelea*? Doar am spus și cu „Elizabeth“ la un moment dat.

– Nu.

– Ba da, iar dacă n-am spus-o, am gândit-o, așa că hai să mergem mai departe!

De câteva clipe, inima fetei bătea de să-i spargă pieptul.

– Putem foarte bine să luăm alt nume, spuse ea fără convingere, altfel joaca *de-a prefăcutelea*... nu mai ține.

– Înțeles, eu iau Lizzie, dar tu?

Fata șopti:

– Jonathan.

– Ce nume! De ce nu David ori Solomon, de vreme ce tot pe-acolo ești?

– Jonathan merge foarte bine.

– Cum vrei. Lizzie, mă gândesc la tine zi și noapte, vreau să fii a mea, numai a mea.

– Asta nu-i în text.

– Ce rău joci! De vreme ce e *de-a prefăcutelea*...

Elizabeth strigă deodată:

– Jonathan!

– Asta-i tot?

– Jonathan, iubitul meu, singura mea dragoste, strânge-mă, strânge-mă tare, ca să nu-ți scap.

– Aha, acum e ceva mai bine! Fii liniștită, n-o să-mi scapi, cât despre strâns, ai să vezi.

Elizabeth crezu că o să se sufocă, atât de tare o strângea, dar nu-i era teamă. Dimpotrivă, gâfăia și resimțea o bucurie stranie și, închizând ochii, se gândea: „Jonathan“. Pe toată fața ei simți răsuflarea fierbinte a băiatului, apoi, deodată, se repezi la gura ei, ca un apucat.

Când în cele din urmă îi dădu drumul, Elizabeth se prefăcu a-l respinge.

– Lasă-mă, îi spuse cu glas schimbat, ai trișat, asta nu mai e *de-a prefăcutelea*...

– Nu, nu mai puteam să mă prefac, dar tu...

Fata era cât pe ce să-i spună că nici ea nu mai putea și că Jonathan nu era *de-a prefăcutelea*. Dar într-o străfulgerare, avertismentul velșei îi trecu prin minte: „să negi și iar să negi, până-n pânzele albe...” Și tăcu.

Ned o mângâie blând pe față cu mâna din care-și scosese mânușa:

– Bineînțeles, nu mă poți suferi.

– Un pic... Ned.

– Un pic nu retează orice speranță, Elizabeth, un pic e bine, un pic e minunat, dar de ce să nu mă poți suferi?

– Ai trișat, nu ți-ai ținut cuvântul.

– Elizabeth...

– Să ne întoarcem, Ned... mi-e frig.

Ieșind din pădure, o apucară iar pe pârție, între preriile întinse pe care nicio umbră, nicio urmă de pas nu întrerupea albul. Străluceau sub lună ca la o lumină venită dintr-o altă lume.

Câteva minute, nici unul, nici celălalt nu simți nevoia să rupă tăcerea. Ned o luase duios pe Elizabeth pe după umeri, iar fata mergea lipită de el și împăcată de limpezimea magică a nopții.

În sfârșit, îi spuse șoptit:

– Nu-ți fie teamă de mine, Elizabeth.

– Nu mi-e teamă de nimeni.

– Atunci gândește-te puțin, tu ai șaptesprezece ani, eu nouăsprezece. Dacă nu suntem fericiți acum, timpul ne va fura tinerețea. Să ne grăbim să trăim.

– Asta înseamnă că tu crezi în război.

– Nu chiar acum, poate că va veni mult mai târziu, dar aruncă o umbră asupra zilelor celor mai frumoase, zilele ce ne aparțin nouă, ale tale, ale mele. Nu respinge iubirea, nu te juca iubind o făptură imaginară. Eu am să te fac fericită. Oare nu mă iubești și tu un pic?

– Nu numai un pic, din păcate.

– Cum așa, „din păcate”? Nu ne mai jucăm, Elizabeth...

Trebuie să aștepte răspunsul destul de mult, dar văzând-o cu capul plecat, frământată de gânduri, nu îndrăzni s-o bruscheze. Cu o voce înăbușită de emoție, fata își dezvălui în cele din urmă o parte din taină:

– Sunt nefericită că te iubesc, pentru că nu voiam să fie așa.

– Oh! Și de ce, mă rog?

– Nu pot să-ți spun și n-am să ți-o spun, dar te iubesc.

– Atunci, Elizabeth...

Șovăi.

– Atunci? întrebă ea.

– Vrei să fii soția mea?

– Ceea ce ți-am spus trebuia să-ți ajungă, Ned. N-am să-ți spun nimic mai mult astăzi.

O luă în brațe și-i strânse fața lângă fața lui. Elizabeth nu i se putu împotrivi.

Capitolul C

Cina a fost simplă și liniștită. Amelia dormea atât de adânc de la prânz, încât nimeni nu se putu hotărî s-o trezească. Miss Charlotte vorbi mai cu seamă despre gerul ce începea să cuprindă ținutul și-i felicită pe tineri că se plimbaseră înainte ca gheața să strice totul. Se purta cu ei ca o mamă, iar după terminarea mesei, îi duse într-un mic salon de lângă sufragerie.

Era o încăpere micuță și încântătoare, mobilată cu jilțuri și două fotolii, totul cam sever, dar de un stil ales, de pe vremuri, spătar cât se poate de drept și loc de șezut tot drept.

– Semnate toate, preciză Miss Charlotte apropiindu-le de-un minunat fioc de buturugi ce răspândea o căldură plăcută.

Pe pereții zugrăviți în roz palid, priveliști din Italia amuzau privirea: Vezuviul în erupție, niște *pfijerari** cântând și dansând într-un peisaj de cules de vii, totul înconjurat de ciorchini de struguri.

– Aici, zise Miss Charlotte, vă puteți odihni în fața focului. Barnabé o să vă aducă o masă de joc. O să aveți de ales între trictrac, domino, dame – e pasionant jocul de dame, mă prăpădeam după el la vârsta voastră. Dar nu și cărți de joc. Noi, în Scoția, spunem despre cărți că sunt cărămidile diavolului. A, uite-l pe Barnabé.

Barnabé intră, într-adevăr, în livrea roșie, și așeză între cele două fotolii o masă de joc cu postav verde, pe care se găsea o cutie mare din mahon, conținând tot ce era nevoie ca să te distrezi.

– Vreți să vi se aducă ceai? întrebă Miss Charlotte, ori poate o infuzie: mentă, tei, scoruș. Jemima vă așteaptă poruncile.

(* Cântăreți din fluier(it.).)

Amândoi clătinară lugubru din cap.

– Cum vreți voi, copii. Barnabé o să înțească focul din când în când.

Barnabé se înclină și ieși.

– Asta-i, zise bătrâna domnișoară. Am avut și eu vârsta voastră. Sunt sigură că aveți o groază de lucruri să vă spuneți, Ned mai cu seamă, care-i atât de vorbăreț – și de amuzant. Vă las. Sunt clipe când deranjezi, deși ai cele mai bune intenții. Nu stați prea târziu.

Rămași singuri, se așezară unul în fața altuia și se priviră.

– Oare o face dinadins? întrebă Elizabeth.

– Înțeleg ce vrei să spui. Da, o face dinadins, domnișoara asta bătrână pe care o adorăm e o calamitate, ca toți cei care ne vor binele.

– Ne supraveghează, poate?

– Ai să înțelegi îndată. De obicei se află aici, nu departe de ușă, o canapea. De care se teme, deci a poruncit să fie scoasă. La fel și – dar nu-mi vine să-ți spun.

– Mai adineauri nu erai așa de timid.

– Ei da, de obicei parchetul e acoperit cu un covor gros, turcesc.

– Ned! exclamă Elizabeth, ne ia drept animale?

– Astea sunt ideile unei persoane de vârsta ei, care n-a cunoscut niciodată anumite aspecte ale vieții și-și închipuie orice.

Amintindu-și de-o scrisoare de-a lui Miss Llewelyn, Elizabeth făcu un gest de spaimă.

– Am înțeles, inutil să vorbești despre grozăviile astea.

– Nu știu la ce grozăvii te gândești, dar în dragoste nu există grozăvii, dragostea e frumoasă...

– Te rog, Ned, să vorbim despre altceva. Chiar ai chef să joci trictrac?

– Ești nebună?

– Dame, domino...

– Am să fac altceva, care o să te-amuze, poate. Și ridicându-se din fotoliu, se îndreptă hojește spre ușă, pe care-o deschise dintr-un foc, descoperindu-l pe Barnabé, care era cât pe ce să i se prăvălească la picioare.

– Masa Ned! exclamă negrul înspăimântat, tocmai voiam să bat la ușă...

Ned îl sili să se ridice, ținându-l de-o ureche.

– Barnabé, îi spuse privindu-l drept în ochi cu un aer cumplit, dacă ar fi după sufletul meu, te-aș bate chiar eu, dar tu știi că la noi în casă nimeni nu ridică mâna asupra unui servitor, așa că profiți de ocazie, dar ghici ce-am să fac eu?

Dădu drumul urechii, iar Barnabé i se aruncă la genunchi.

– Nu mai târziu de mâine dimineață, am să mă duc călare, pe potecă, până la drumul mare, iar de-acolo până la căsuța tatălui tău, pastorul, și-am să-i vorbesc despre tine și despre deprinderile tale. Nu mâna unui om alb o să-ți tragă chelfăneala pe care o meriți, ci mâna răzbunătoare a tăticului tău.

– Ie'ta'e, Masa Ned, gemu Barnabé, n-am să mai fac.

– Sunt sigur că n-ai să mai faci după bătaia pe care o să ți-o tragă taică-tu.

– Au! au! au! făcea Barnabé, ca și cum primele lovituri ar fi și căzut.

– Cer iertarea lui Barnabé, exclamă Elizabeth râzând.

– O, mulțumesc, Miss Lisbeth, strigă Barnabé.

Deodată, se ivi Miss Charlotte. Vocea ei ascuțită răsună ca un semnal de alarmă.

– Ce se întâmplă aici? Vreau să știu.

– Se întâmplă, zise Ned furios la culme, că Barnabé a fost prins încă o dată ascultând pe la uși. Nu știu ce spera să audă. Își închipuie cineva, de pildă, că Elizabeth și cu mine o să ne spunem lucruri nelalocul lor? Am impresia că suntem spionați.

Miss Charlotte fu cuprinsă de un tremur ușor, care-o sili să se sprijine de perete. Dar își veni aproape numaidecât în fire și-și potrivi boneta.

– O, Doamne! exclamă bătrâna domnișoară. Barnabé, pleacă de-aici, piei din ochii mei! Ticălosule! Ned, ai de-o sută de ori dreptate, dar și greșești un pic. Un gentleman și o domnișoară nu pot fi bănuți că și-ar spune ceva lipsit de bună-cuviință – și asta într-un decor atât de elegant.

– Dumneata, Charlotte, ai ales decorul ăsta elegant?

Fața lui Miss Charlotte se împurpură.

– Cu neputință să mint, eu, dar am primit dispoziții de sus.

Aici Ned se simți pradă unei nedumeriri ce-i închise pliscul, deoarece *de sus*, în limbajul lui Miss Charlotte, putea tot atât de bine să desemneze providența, cât și pe Charlie Jones.

Elizabeth se ridică:

– Pe mine vă rog să mă scuzați, mă duc la culcare. Nu mai pot de oboseală, plimbarea asta dinaintea cinei... Noapte bună, Charlotte, noapte bună, Ned.

– Lasă-mă să te duc până pe coridorul tău, zise Ned. Scara e prost luminată, poți cădea. Noapte bună, Charlotte.

Rămasă singură în salonașul din care tinerii fugiseră, Miss Charlotte își plimbă în jur o privire tristă. „Bătrână smintită, gândi ea, și eu, care aranjase totul atât de bine. Cu logodnicul meu, părinții mei procedau la fel. Vegheau să nu se întâmple ceva. Și din cauza asta niciodată nu s-a mai întâmplat nimic...”

– Nimic, repetă cu glas tare, ca și cum s-ar fi adresat focului care acum ardea degeaba, dar ale cărui flăcări jucăușe se mișcau vesel în adâncul căminului, împodobit cu delicate coloane dorece.

Era, într-adevăr, prost luminată scara îngustă care ducea la camere. O lampă cu petrol, în josul treptelor, pusă pe o masă rotundă, răspândea o lumină chioară, încât coridorul de la etajul întâi plutea în întuneric.

– Lasă-mă, zise Elizabeth, urc singură, știu fiecare treaptă.

Din niște motive confuze care o călăuzeau totdeauna în anumite împrejurări, Elizabeth simțea că viitorul ei avea să se hotărască în ungherul acela oarecum sinistru al casei celei vechi.

– Lasă-mă, îi spuse încă o dată, când Ned voi s-o ia în brațe. Nu vreau să mă atingi.

– Tot îți mai e necaz pe mine pentru sărutul din pădure?

– Sinceră să fiu, da... puțin. Ai spus mai adineauri: „Dragostea e frumoasă”. Pentru tine asta-nseamnă dragoste, violența asta?...

– Mi-era foame de tine.

Ghicind că o șochează, adăugă numaidecât:

– Niciodată n-am să mai fiu violent, Elizabeth.

– Toți bărbații sunt violenți, știu mai multe decât crezi tu.

– Elizabeth, nu știi nimic, și tocmai de asta te iubesc și mai mult.

Fetei i se făcu teamă: Și Jonathan îi vorbise cam în același fel, iar amintirea și mai precisă a anumitor cuvinte atroce ale lui Miss Llewelyn îi reveniră în minte. Statuile grecești mințeau, iar Ned era un bărbat ca toțiceilalți.

– Pleacă, Ned, îi spuse deodată. Dacă vrei să te porți ca în prima zi, am să te iubesc.

– Ca în prima zi?

Încercă s-o apuce de mână, dar fata îi scăpă și urcă într-o secundă ultimele trepte.

Ned nu se luă după ea.

Noaptea învăluia totul. A doua zi se aflau cu toții la masă, cu înfățișarea lor obișnuită, vorbind ca de obicei, asemeni unor actori care și-ar fi uitat rolurile din ajun. Viața așeza toate lucrurile la locul lor. Miss Charlotte prevestea încă o dată înghețul pentru tot ținutul, întrebându-se cum avea să se-ntoarcă Ned la Universitate.

– Poate că vei fi silit să-ți prelungești șederea la Marea Pajiște, zise ea.

– Nu, făcu Amelia pe un ton liniștit, măcelarul, care are doi cai potcoviți anume pentru gheață, îi ia cu căruța lui pe toți călătorii rămași în pană.

– În pană, repetă Ned cu glas scăzut și aruncând o privire nesfârșită spre Elizabeth.

Fata zâmbi ușor, cu resemnare.

– Ned n-o să scape trenul de Gainesville, urmă impasibila Amelia. În orice caz, totul va fi în ordine.

Clătitele din hrișcă plutind în sirop de arțar dulce au fost mâncate în tăcere, în timp ce în ceștile mari de ceai lingurițele își făceau auzit clinchetul ușor și familiar ce vorbea despre o viață liniștită, lipsită de evenimente. Așa vedea lucrurile Ned, aflat în pragul disperării.

În chiar dimineața aceea, o așteptase pe tână englezoaică în josul scării, zicându-i că avea să-l facă să moară.

– Să mori? întrebă fata mirată.

– Să mor, pentru că absența ta o să-mi reteze orice chef de viață.

– Ai să te-ntorci.

– Am impresia că tot îmi mai porți pică pentru sărutul acela nefericit pe care ți l-am dat în brădet.

– Dat? Smuls într-un mod de nedescris. Mi-era rușine, erai ca o fiară.

– Ba nu, dragostea mea, asta e natura umană.

– Păi, atunci, găsesc că-i dezgustătoare natura asta umană!

– N-am nicio vină, să știi. Așa se sărută când iubești.

- Nu și eu.
- Arată-mi cum, Elizabeth.
- Nu aici și nu acum. S-ar putea să fim văzuți.
- Mă iubești tot ca înainte?

- Te iubesc când ești drăguț și liniștit cum erai în prima zi. Nu mai vreau să te porți așa cum îți dictează ceea ce tu numești „natura umană”. Du-te. Nu trebuie să sosim împreună. Amelia și Charlotte și-ar închipui cine știe ce.

- Știu ele foarte bine, poți fi sigură. Nu sunt împotriva... dar din cauza noastră trăiesc cu spaima-n suflet.

- Tare-aș vrea să știu și eu de ce se tem.

- De prostii, de ceea ce se cheamă prostii, las' că-ți explic eu într-o bună zi.

- N-am niciun chef să știu. Du-te, Ned. Sosesc și eu la masă într-un minut.

Ziua se scurse în plictis. Nu era cu putință să faci vreo plimbare, încât se strânsesă în salon, unde ardea un foc mare din butuci. Amelia propuse un subiect de conversație istoric sau edificator, pentru a aștepta într-un fel util spiritului ora mesei. Ea, ca și Miss Charlotte, părea a dori să stea împreună cu tinerii ultima zi pe care Ned o mai petrecea la Marea Pajiște.

Rareori o puteai vedea pe Amelia atât de bine dispusă, dar, datorită rochiei negre și a edificiului de dantelă cu panglici ce-i împodobeau capul, nu-și pierdea nimic din majestate. Îndrăzni să converseze ușor, precum era pe-atunci la modă.

- Dragul meu Ned, spuse cu un zâmbet ce-o înfrumuseța și-o întineri dintr-odată cu zece ani, o să te monopolizăm.

Înfrișat, dar curtenitor, băiatul se înclină.

- Fă-ne plăcerea, zise Amelia, și plimbă-te cu noi prin Universitatea asta cu o mie de coloane – ori, dacă asta te plictisește, vorbește-ne un pic despre Thomas Jefferson. Amintirea lui încă mai răătăcește prin părțile noastre, presupun. Ce fel de om era eroul vostru? Abia așteptăm să ni-l închipuim și să-l admirăm.

Exasperat, Ned se prefăcu a se reculege:

- Glorie arhitectului. A văzut Panteonul din Roma și l-a pus la el în buzunar, ca să facă o bibliotecă așa cum o vedea el, și a așezat-o la

capătul campusului, străjuită de-o armată de coloane. La Paris a remarcat l'Hôtel de Salm, pe care l-a strecurat în buzunărașul jilecii lui înflorate... Venit acasă, l-a aranjat după gustul lui și și-a făcut o casă, Monticello.

– Ce om! exclamă Miss Charlotte.

– De cum au început primele tulburări în iunie 1789, a hotărât să se întoarcă în Virginia, și-n felul ăsta a scăpat Revoluția franceză.

– Și pe urmă? întrebă Amelia cu o strâmbătură.

– Era un foarte mare om, care încerca să vadă cât mai departe cu putință în viitorul țării, atunci când, împreună cu alți câțiva, a semnat Constituția americană. Să fi avut îndoieli în legătură cu soliditatea acelui document? S-ar putea crede, dar cum să fi prevăzut că în 1850 o parte din Nord n-o să vadă în această Constituție decât o înțelegere cu diavolul, proclamând că, mai presus de orice Constituție, există o lege morală? Faci tot ce vrei dintr-un acord atunci când îl pui în dezacord cu o lege morală. E foarte practic.

– Părerile tale mi se par subversive, observă Amelia.

– Iertați-mă, dar toată dispoziția mea sufletească e subversivă la gândul că mâine, de cu noapte, trebuie să plec în căruța măcelarului. O mulțime de motive mă leagă de locurile astea.

Principalul din multele lui motive scoase un oftat.

– Că doar n-o să te vâre nimeni la închisoare dacă mai întârzii vreo două-trei zile, zise ea roșind.

– Nu, dar impresia ar fi deplorabilă, declară Amelia. Și-apoi, măcelarul a fost înștiințat. Puteți fi siguri că va fi aici la ora convenită.

Văzând că discuția e pe punctul să ia o întorsătură periculoasă, Miss Charlotte se vârî în vorbă ca să facă o diversiune:

– Bietul Bamabé a venit în dimineața asta și mi s-a aruncat la picioare, ca să intervin în favoarea lui pe lângă scumpul nostru Ned. Spaima pe care i-o inspiră tatăl lui, pastorul, e de neînchipuit.

– Dacă prostănacul ar fi stat liniștit în loc să facă o tragedie din asta, aș fi uitat totul. Numai la jelanii lui nu-mi stă mie gândul. Dar vreau să fiu omenos și anulez vizita la tatăl său. De altfel, pe vremea asta...

– Bravo, zise Miss Charlotte.

– Dar, continuă Ned, ca să slujească de exemplu, făgăduiesc ca data viitoare când l-oi mai prinde, să-i țintuiesc urechea de ușă.

– O, barbarule! protestă Miss Charlotte.

– Ned, făcu Amelia, nu te mai recunosc, îmi amintești de ororile Inchiziției spaniole.

Miranda, purtând șorț alb tivit cu dantelă, aduse cafeaua în locul lui Barnabé, care pe moment nu se simțea bine... Frumoasa antileză totdeauna stârnea atenția lui Ned. Un minunat păr negru cu reflexe arămii îi năpădea ceafa, unde era strâns într-un coc, vârât în fileu auriu. Băiatul simți privirea îngrijorată a Elizabethei îndreptându-se spre el și-și întoarse numaidecât ochii de la slujnică, al cărei mers și fel de-a fi nu puteau decât să-l încante printr-o grație lipsită de căutare, dar refuză ceașca de cafea pe care se pregătea să i-o pună în față. Gestul lui o învie pe Elizabeth.

Orele s-au târât până seara. Mai mult sau mai puțin discret supravegheați, cei doi îndrăgostiți se resemnară cu soarta lor până în clipa când și-au urat noapte bună. Și-atunci se scurse un minut prețios, și de astă dată tot în josul scării. Din proprie inițiativă, Elizabeth mângâie fața lui Ned și-i șopti:

– E îngrozitor, o să pleci.

– O să fie încă întuneric când o să plec. N-o să mă vezi, o să dormi.

– O, nu!

Voi s-o sărute, dar fata se feri.

– Doar pe obraz, spuse.

Cu aceeași voracitate ca și cu două zile în urmă, îi acoperi fața cu sărutări.

În clipa aceea, pașii lui Miss Charlotte se auziră pe pragul casei.

– Noapte bună, Elizabeth, zise Ned cu glas tare.

– Noapte bună, Ned.

Fără ca măcar să atingă balustrada, fata urcă scara la iușteală.

Capitolul CI

Nesfârșită a fost noaptea de iarnă. În patul ei mare cu coloane, Elizabeth se sucea și se răsucea întruna, cu capul plin de gânduri ce-i alungau somnul. Ned se uitase la Miranda. Ce-i drept, refuzase ceașca de cafea. În brădet o speriase, dar n-ar fi trebuit să-l compare cu o fiară. Îl umilise.

Când și când, auzea cetinile de brad frecându-se de zidurile casei cu un zgomot ca de mătură. Și-atunci își vâră capul în așternut. N-ar fi trebuit să-i spună că socoate dezgustătoare natura umană... Erau atâtea lucruri pe care n-ar fi trebuit să i le spună...

În întuneric, camera devenea necuprinsă, ca bolta lumii. O pată roșie palpita în cămin, răspândind o lumină slabă, ce-ți îngăduia să deslușești garderoburile flamande, devenite gigantice, și dintr-odată bătrâna Betty străbătu fără zgomot încăperea și acoperi cu cenușă ultimele rămășițe de butuci. Elizabeth o privi o clipă și închise ochii.

Un zgomot de voci o trezi din somn. Afară răsunau intonațiile aspre și limpezi ale unui om din popor. Elizabeth sări numaidecât în picioare:

– Betty, unde ești?

Betty se ivi. Niciodată nu știa de unde răsare. Poate că dormea în vreun colț al camerei ca să vegheze asupra stăpânei ei.

– Culcă-te, don'soa'ă Lisbeth, e f'ig.

– Repede, pantofii, paltonul, șalul...

Vocea îi era atât de poruncitoare, încât slujnica dădu numaidecât ascultare.

O clipă mai târziu, Elizabeth, înfăolită, alerga pe coridor spre scară, pe care-o coborî sărindu-i treptele.

Un frig ca de gheață năpădise în casă prin ușa deschisă. Elizabeth avu timpul să-l vadă pe Ned în manta neagră, pregătindu-se să se așeze lângă măcelar. Repezindu-se spre el pe când își pusese vârful încălțării pe treaptă, îi strigă:

– Întoarce-te repede, Ned.

Băiatul își duse degetele la buze.

Elizabeth ar fi voit să-i arunce sufletul ei într-un strigăt, oricare-ar fi fost... Biciul pocni, iar ea își pierdu mințile și răcni:

– Și-atâta pagubă pentru natura umană!

Primele ore ce urmară au fost printre cele mai dureroase pe care le-a cunoscut în America. Numai despărțirea de Jonathan îi mai storsese lacrimi atât de amare. Culcată cu fața-n jos pe pat și capul vârât în pernă, se gândi că strigătul ce-i făcuse era inexplicabil de fără noimă, dar voia să strige ceva și nu găsea nimic, și-atunci i-au venit în minte cuvintele acelea prostesti. În unele clipe îi era ciudă pe ea pentru prostiile pe care le spunea, fără să se gândească deloc.

Dar plânsul o ușură, și Betty, care se uita la ea dintr-un ungher al camerei, nu făcu nimic ca să-i vină în ajutor. Ci doar puse peste ea o pătură groasă, deoarece focul era încă prea slab ca să încălzească odaia. Deoarece știa că marile suferințe din iubire nu se domolesc prin cuvinte, și pricepuse repede că don'soa'a Lisbeth era nebună după Masa Ned, dar își ținea gura.

În casa devenită și mai tăcută datorită liniștii zăpezii, Elizabeth se strădui să-și recapete cheful de viață, dar nu știa ce să facă. Niciuna din cărțile din bibliotecă nu-i stâmea interesul; romane, poezii, predici mai cu seamă, produse ale altui secol, i se păreau numai bune de azvârlit pe fereastră. N-ar fi putut-o ispiti decât o vitrină închisă cu cheia, unde Charlie Jones ținea, pentru folosința lui personală, niște volume ascunse de-o perdea roșu-închis, culoarea crimei.

Miss Charlotte, care alerga întruna prin casă trebăluind la toate cele, găsea uneori o oră și pentru ea:

– Hai cu mine în salonaș, să bem o ceașcă de cafea. Am poruncit să se facă pișcoturile cu susan, n-o să refuzi să le guști.

Încăperea în care o duse era chiar aceea în care Elizabeth și cu Ned fuseseră atât de nemilos încercați, dar canapeaua cea largă și moale își reluase locul, ca și covorul oriental cu culori șterse și, timp de câteva clipe, fata fu cuprinsă de-un acces de furie tăcută la gândul decorului imaginat de bătrâna domnișoară într-una din seri, ca să-i pună la adăpost pe tinerii îndrăgostiți de capcanele diavolului.

Ca și Miss Charlotte, se afundă și ea în pernele capitonate. Cafeaua și pișcoturile le așteptau pe o măsuță. Miss Charlotte trebui să facă o efortare ca să se ridice și ținu morțiș s-o servească ea însăși pe tânăra ei verișoară din Anglia, cum îi spunea fetei, ca să-i măgulească orgoliul național.

– Charlie o să mai lipsească încă o lună bună, zise ea, iar tu o să te simți încă și mai singură de la vizita asta scurtă a lui Ned. A fost încântător, ca de obicei, și mi se pare că vă înțelegeți bine.

– Nu tocmai rău, Charlotte.

– Numai atât? Foarte bine, în orice caz, nu uita că trebuie să-l ții un pic la distanță. Degeaba învață el matematică, germană și greacă și mai câte cele, se poartă uneori ca un cal avântat. Presupun că a fost corect.

Elizabeth tăcu.

– Nu-i așa? insistă Miss Charlotte cu o voce pe care o spaimă subită o făcea să fie răgușită.

– Miss Charlotte, spuse Elizabeth cu răceală, ce anume presupui?

– O, nimic, copilă dragă, dar să n-ai încredere în băieții de vârsta lui, totdeauna plini de vorbe și de făgăduieli. Eu însămi am pățit din pricina asta, numai Dumnezeu știe cât.

Întinse mâna spre cordonul unei sonerii și trase.

– Vorbim noi altă dată despre lucrurile astea. Lasă-ți cafeaua, s-a răcit.

Ușa se deschise și apărură Jemima. De câte ori o vedea, Elizabeth resimțea un șoc. Neagră din creștet până-n tălpi, de-o eleganță austeră, femeia asta îți lua piuitul.

– Cafeaua s-a răcit, zise Miss Charlotte. Ia tava și adă-ne o cafetieră fierbinte.

Fericită de diversiunea asta, Elizabeth întrebă când rămaseră singure:

– Știi că nu-i frumos să pui întrebări, dar cine e Jemima?

– Găsești cumva că-i misterioasă? Spune-mi-o fără nicio teamă.

– Enigmatică, să zicem.

– Fie și enigmatică. E o poveste întreagă. Charlie Jones a cumpărat-o când avea zece ani, orfană. Privirea ei strălucind de-o inteligență excepțională l-a izbit pe cunoscător. În loc s-o ia numaidecât în slujba lui, a plasat-o într-o instituție din Carolina de Nord, specializată în educarea negrilor. O fată cu înzestrări remarcabile, învăța cu o ușurință uimitoare. Dar iat-o pe Jemima. Intră, Jemima. Pune tava și lasă-ne. Sun eu dacă am nevoie de tine.

Jemima execută poruncile cu o repeziciune uimitoare. După ce dispărură, Miss Charlotte își continuă spusele cu limba ei ascuțită:

– Nu trebuie să vorbim încet, nu ascultă pe la uși. Pentru unchiul Charlie nutrește o recunoștință fără margini, aproape fanatică. A trimis-o în Anglia, într-o familie înstărită din Plymouth, care a luat-o ca bonă de copii. Nici nu-ți închipui ce curiozitate a stârnit și ce succes a avut.

– Succes?

– Era desăvârșită și trecea drept frumoasă, în ciuda culorii ei. Copiii o adora. Puțin a lipsit să nu fie furată de la familia Norton.

– Și-ar fi putut căpăta libertatea în Anglia...

– Dar crezi că voia? Nu-l uita pe cel care-o scutise de tristețea vieții pe o plantație. Între noi fie vorba, cred că era îndrăgostită de Charlie Jones. Te miră?

– Da, nu, nu știu, ce importanță are? Și pe urmă?

– Când a împlinit douăzeci de ani, s-a dus s-o aducă, iar ea l-a urmat numaidecât, ascultătoare și credincioasă.

– Și îndrăgostită.

– Să nu mergem prea departe. Să nu-ți închipui prostii. A stat cinci ani de zile în casa lui din Savannah, ca sclavă domestică, fidelă, zeloasă, desăvârșită.

– Dacă am înțeles eu bine, unchiul Charlie prefăcuse în sclavă până și inima slavei lui.

– Se prea poate, dar ea se întorsese din Anglia cu niște idei care nu se potriveau deloc cu cele ale Sudului.

– A, la naiba!

– Elizabeth, exclamația asta vulgară mă miră din partea ta.

– Scuză-mă, Charlotte, spun uneori lucruri pe care n-ar trebui să le spun.

– Charlie a luat hotărârea cea mai inteligentă. Decât s-o expună ispitei unor activități aboliționiste, i-a făgăduit libertatea pentru anul 1852. Ba mai mult, i-a găsit un loc de guvernantă într-o familie din Philadelphia. Se spune că a plâns mult înainte de-a accepta.

– Pe scurt, are toate virtuțile.

– Nu-ți place?

– Mă îngheață.

– Vrei să știi de ce? E o spioană a Nordului.

Ochii fetei începură să strălucească.

– Ce pasionant!

– Ești nebună? Fata asta e periculoasă.

– Bine, Charlotte, dar nu suntem în război.

– Numești pace starea asta de echilibru tremurător dintre Nord și Sud? Nu simți că moralmente ne aflăm în război de ani de zile? Crede-mă, peste tot sunt spioni. Scrisorile ne sunt citite înainte de-a ne fi înmânate.

Un strigăt de spaimă îi scăpă fetei, care se ridică dintr-un salt.

– Nu! Nu-i cu puțință, spune că nu-i cu puțință, Charlotte.

– Liniștește-te, mititica mea dragă. Biata ta corespondență n-ar putea furniza nicio informație utilă inamicului.

– Inamicului?

– Sudul dacă ești în Nord, și Nordul dacă ești în Sud.

Elizabeth se așeză și luă mâinile lui Miss Charlotte într-ale ei.

– Ce anume te face să vorbești așa, Charlotte, mă sperii. Retrage ce-ai spus și totul va fi bine. Poate că ai visat urât...

– Eu? da de unde, dorm tun...

– O vedenie, atunci?

– Nu, Amelia e cu vedeniile. Avea încă din Scoția. Niciodată nu se înșela. Și-acum recent, revelația asta... remarcabilă.

– Dar n-ai crezut.

– Am spus eu asta? Nu-mi amintesc, ori dac-am făcut-o, a fost din slăbiciune, ca să liniștesc sufletele slabe, dar de-atunci spiritul mi-a vorbit... o voce.

La aceste cuvinte, fata simți că i se ia o piatră de pe inimă. Dacă nu era vorba decât de vocea misterioasă pe care o auzea Miss Charlotte, putea să râsufle ușurată. Doar privirea gravă și adâncă a scoțiencei ar mai fi putut-o tulbura. Dar, sub boneta mare și albă, mica ei față părea că se concentrează și că se închide asupra unei lumi lăuntrice care nu lăsa să se vadă nimic din chinurile-i tainice.

Ca să spulbere soiul acela de vrajă, Elizabeth se prefăcu a-și duce la buze ceșcuța de cafea. Gestul o trezi pe bătrâna domnișoară, care încercă să zâmbească.

– S-a răcit, nu-i așa? frumos mă mai port cu tine, scumpa mea.

– Ba nu, e delicioasă. O, Charlotte, când te văd zâmbind, fie numai și un pic, am impresia că te întorci dintr-o călătorie lungă și cumplită prin părțile unde sălășluiesc nălucile.

– Nici pomeneală. Pur și simplu mă cufund în mine însămi, unde nu se plimbă nicio nălucă, dar de unde văd lumea așa cum e.

– Însăimântătoare...

– Nu te înfricoșa prea repede. Focul poate mocni multă vreme sub cenușă înainte de-a izbucni. Poate că ai ani de zile în fața ta, ca să fii fericită.

– Câți, spune?

– Știu și eu? Se spune că zece. Ar fi bine, ar fi generos.

– Ai presimțiri, Charlotte?

– Da, mărită-te.

Elizabeth tăcu.

– În ajunul unui război... spuse în cele din urmă.

– Încă n-am ajuns acolo, și-apoi, asta nu i-a împiedicat niciodată pe oameni să se căsătorească. Nu toată lumea o să piară.

– Mi-ar plăcea mai curând să văd lucrurile altfel.

– Fetiță dragă, dacă ți-e teamă de război, trebuie să-i scrii mamei tale să vină să te ia.

Ca și cum ar fi plesnit-o cineva peste mână, Elizabeth se înroși toată de mânie.

– Nu mi-e teamă de nimic și am motive să rămân aici, spuse fata pe un ton retezat.

– Bravo, făcu Miss Charlotte, reacționezi ca un cal de rasă când e atins cu nuiaua. Rămâi aici și mărită-te aici.

Se priviră o clipă fără să spună nimic, apoi, nu fără un efort curajos, Elizabeth întrebă:

– Ce-i de făcut dacă eziți între două persoane?

– În cazul tău, nu văd nicio ezitare posibilă.

– E o presimțire?

– Elizabeth, eu nu sunt ghicitoare și nici să dau în cărți nu mă pricep. Washingtonul e plin de femei cu profesiunea asta, mai ales în momente cum sunt cele pe care le trăim. Politicienii se duc să le consulte, pastorii își trimit nevestele. Câștigă o groază de bani, are diavolul grijă de asta. Dar ele nu știu nimic sau aproape nimic.

– Charlotte, nu mă prea ajuți.

– Îmi pare rău. Acolo unde tu vezi două persoane, eu nu văd decât una, și e o certitudine, dar nu am dreptul să-ți înclin destinul.

– Te-am obosit cu întrebările mele, zise Elizabeth zâmbind trist.

– Ba deloc. Dacă întrebi, vei fi ajutată, dar fii atentă la îndrumări.

– Care îndrumări?

– O, dragălașa mea verișoară, gândește-te. Ne sunt date semne de dimineața până seara.

– Înțeleg, înțeleg, zise Elizabeth un pic cam agasată de întorsătura stranie pe care o lua întotdeauna o conversație cu bătrâna domnișoară.

– Iată un mare pas înainte, spuse Miss Charlotte râzând și, încercând să se ridice, se război cu canapeaua, ale cărei moliciuni trădătoare încercau s-o oprească.

Stând în picioare lângă ea, Elizabeth o aștepta politicoasă, dar fără a-i veni în ajutor. Abia dacă se atinsese de cafea și pișcoturi, într-atât de aprinsă fusese discuția.

Capitolul CII

A doua zi dimineată, Elizabeth se sculă și privi peisajul care se schimbase prea puțin de-o săptămână încoace. Sub cerul cenușiu-întunecat, imensitatea zăpezii părea că așteaptă să se întipărească ceva pe ea. Ciorile, ținându-și aripile-ntinse, sfășiau tăcerea cu croncănitul lor discordant.

„Un semn, se gândi Elizabeth, asta vrea să spună? La ce bun să sper?...“

Pe când se îmbrăca, iar Betty o ajuta să-și încheie nasturii la rochie, Jemima bătu la ușă și intra.

– Miss Charlotte m-a rugat să vă dau scrisoarea asta pe care factorul a adus-o chiar acum.

Femeia pe care Elizabeth o vedea nu mai era Jemima cea de toate zilele; de când cu dezvăluirile lui Miss Charlotte, acum totul la negresa aceea i se părea suspect.

Scrisoarea era groasă. Elizabeth rupse plicul pe care se afla scrisul prelung, fin și îngrijit al lui Miss Llewelyn.

Așezându-se lângă foc în fotoliul-balanșoar, îi spuse lui Betty:

– Lasă-mă singură, Betty. Te chem eu mai târziu.

Și asta pentru că în susul unei pagini mari văzuse aceste cuvinte ce făcură să-i tresară inima:

Palatul Wilczeck, 10 decembrie 1850

Apoi citi:

Dragostea mea,

Am obținut în sfârșit fagăduiala lui Miss Llewelyn că-ți va trimite scrisoarea mea, și iată-mă în sfârșit la picioarele tale, spiritualmente cel puțin. Cum să-ți dau o idee despre îngrozitoarea mea stare sufletească? Locuiesc într-un palat și mă aflu în infern. N-ai putea găsi în toată America o reședință de-o asemenea bogăție, și toate petrecerile din lume

imi sunt oferite, dar tu ești departe. Mi-am pierdut mințile când m-am căsătorit cu femeia asta, chinuit de dorința de-a o avea numai pentru mine singur. Tu nu poți înțelege prea bine asemenea lucruri pentru că sufletul tău e curat, și nu despre suflet e vorba în cazul ei. Mă îndoiesc chiar că ar avea suflet. E o vampiră. În timp ce tu ești numai suflet, ea e numai trup. A cucerit orașul cel mai blazat din Europa, cel mai dificil, capitala unui imperiu uriaș – dar oare ești în stare să citești cele ce-ți scriu? Scriu indiferent ce și indiferent cum, pentru că sunt înnebunit de durere, dar vreau să înțelegi. Mâna nu-mi dă ascultare așa cum trebuie.

Elizabeth se sculă din balansoar și alergă la fereastră, unde lumina zilei se făcea simțită ceva mai mult. O teamă stranie punea stăpânire pe ea. Oricât se străduia, nu izbutea să deslușească literele ce se ciocneau unele de altele și se încălecau în rândurile următoare. Toată partea de jos a paginii părea o mazăgăleală de nedescifrat. Ai fi zis că rândurile acelea au fost scrise în întuneric și-n mare grabă. Ceea ce sporea și mai mult misterul e că o mână furioasă le hăcuise cu o linie dezordonată. Așteptă o clipă, împărțită între spaimă și o curiozitate violentă. Se așeză iar lângă foc și întoarse pagina cu data de 12 decembrie:

Noaptea a trecut. Reiau scrisoarea fără a avea curajul să-i citesc începutul. Neîndoielnic că m-aș simți ispitit s-o arunc pe foc. Palatul s-a liniștit. Totul e o nebunie, până și scările încărcate de statui. O petrecere a avut loc, ținând până-n zori, nici nu-ți închipui în ce tumult de muzică, de valsuri, cu vinuri ce însoțeau ospețe nesfârșite. După care, soția mea... Cu neputință să-ți spun anumite lucruri. Nu vreau să fiu sclavul acestei creaturi care mă detestă și pe care aș vrea s-o pot ucide, dar avem nevoie unul de celălalt, există între noi legătura asta diabolică. Tu nu știi nimic din viață.

Când mă gândesc la tine – o, îți amintești? – te văd la Dimwood, la capătul verandei. În lumina albă a cerului noptatec, fața ta se pleacă spre a mea printre frunzele pe care degetele tale le dau la o parte, și ești asemeni unei năluciri, un spirit venit dintr-o altă lume necunoscută, și fără de cuvinte răspândești în mine o bucurie supranaturală. Ești cea pe care o caut dintotdeauna, care mă poate smulge de pe-acest pământ. Am trăit pentru plăcere și urăsc plăcerea, fără a mă putea dezvăra de foamea asta veșnic renăscândă, veșnic mai vorace, iar când mai târziu te-am văzut pe chei, în mulțime, și buzele noastre s-au atins, am înțeles

că viața mea n-ar mai avea niciun rost, de-ar fi să trăiesc fără tine. Pe tine te voiam, nu pe monstrul ăsta de femeie de care mă leagă o căsătorie nechibzuită, dar voi sfărâma căsătoria asta.

De-ai vedea-o, calmă și disprețuitoare ca o regină în saloanele astea unde întâlnești toată aristocrația Vienei, ai înțelege că există în ea o forță malefică. Îți spun că nu există în ea nimic omenesc. În rochiile ei de mătase albă, rămâne de-o frumusețe împovărătoare, pe care nici chiar excesele cele mai fără de măsură nu-și lasă urma. Se află aici fără nicio îndoială din cauza numelui pe care i l-am dat eu. Sângele ce-i curge prin vine și care vine de altundeva o face cu atât mai irezistibil de seducătoare. Cu furia în suflet, îmi dau seama că pentru societatea vieneză eu nu sunt decât soful acestei femei. Ar fi caraghios să mă întrebi dacă cel puțin îmi este credincioasă. Aș ucide în duel pe bărbatul pe care l-aș bănuia că mi-o ia, dar toate fețele astea zâmbitoare știu să mintă, și când dispare în trăsura o zi întreagă, unde e? Seara se află aici din nou și mă copleșește cu josnica ei afecțiune, de care nu mă pot lipsi. Niciodată nu-mi pune nicio întrebare. Și-atunci, mă îneacă scârba, Elizabeth. Spre tine mă întorc ca spre singura mea speranță. Căsătoria... Căsătoria mea a fost o capcană. Legile sunt categorice. O apără pe femeia aceasta al cărei nume nu izbutesc nici măcar să-l scriu. De-ar muri, de-ar putea-o ucide careva... Voi încerca să mă eliberez ca să vin la tine, voi găsi eu o cale, vreau să mă sfătuiască cu un avocat, nu cu al meu, prea pornit să respecte legalitatea, prea rob al dorințelor acestei femei, ci cu unul din acele personaje obscure, hârșite cu toate vicleșugurile breslei, cunosc câțiva, nu sunt la prima încercare. Și-atunci va veni ziua când, fugind de Europa, voi putea veni la tine, acolo, să te strâng în brațe, să fiu al tău pentru totdeauna... Scrie-mi, dragostea mea, nu te teme de nimic, nimeni nu-ți va vedea scrisoarea, voi avea eu grijă, dar pentru numele Cerului, scrie-mi, altfel mor.

Al tău Jonathan

În josul acestei pagini, unde cuvintele păreau a se îmbulzi, cuprinse de-un soi de sminteală, o mână hotărâtă scrisese un rând: „Biata mea copilă“.

Elizabeth recunoscuse scrisul lui Miss Llewelyn și lăsă să-i cadă scrisoarea. Velșa citise totul, înaintea ei. Se simți furată.

O clipă rămase nemișcată în balansoar, nemaștiind dacă e fericită sau dezamăgită. Strigătele acelea de dragoste alternând cu izbucniri de ură o tulburau, îi făceau rău. Nu asta era vocea pe care spera s-o audă când deschisese plicul, și-apoi, faptul că ochii mici și verzi ai acelei femei se plimbaseră de sus în jos peste mângăleala aceea smintită strica totul. Clipa cea mai de preț din viața ei, minutele petrecute la capătul verandei și fața lui Jonathan ascunsă în frunziș, toate acestea încetau a mai fi taina ei, iar exclamația de milă a guvernantei o indignă ca o insultă.

Alte scrisori vor mai urma, desigur, întinate și ele de către privirea curioasă a guvernantei, doar dacă, cedând rugăminților lui Jonathan, ar fi riscat să-i scrie de-a dreptul la Viena, iar atunci ar fi început lucrul acela sinistru al cărui nume îi stârnea o teamă mocnită: o corespondență criminală.

În orice caz, n-avea să-i scrie numaidecât. Cele câteva cuvinte de dragoste, fără semnătură, încredințate velșei, curând aveau să ajungă la el, încrucișându-se cu-aceste două pagini delirante, le va lua drept un răspuns...

Brusc, i se făcu rușine de prudența și lașitatea ei. Pentru că, ce mai, de Jonathan era vorba.

Se așeză la birou și nu scrisese decât o frază:

Jonathan, dragule, prima dragoste rămâne totdeauna și singura, tu ești acela pentru totdeauna.

Elizabeth a ta

După ce îndoi grabnic scrisoarea și-o vâri într-un plic, scrisese adresa conștiincios și ascunse îndrăzneța misivă într-un sertar.

– La urma urmei, e adevărat, spuse cu glas tare, ca și cum ar fi răspuns cuiva, nimic nu înlocuiește niciodată prima dragoste.

Gândul ăsta îi dădu curaj și reduse la tăcere vocea lăuntrică ce-i striga un alt nume decât al lui Jonathan.

Cineva bătu la ușă. Tiot Jemima era.

– Miss Charlotte e îngrijorată că nu coborâți pentru micul dejun.

– Vin îndată.

O găsi pe Miss Charlotte singură în sufragerie și se scuză:

– Nu-i nimic, dar mă întrebam dacă ai primit vești proaste de la

Dimwood.

– Nu, niciuna, Miss Charlotte, fii liniștită.

Cum mai ardea de curiozitate să știe ce cuprinde plicul cel gros!

– Spcr că mătușa Amelia nu-i suferindă, spuse fata apoi.

– Puțin, așa cum se întâmplă cu femeile în starea ei.

Masa fu destul de mohorâtă. Lui Miss Charlotte îi era ciudă pe tânăra englezoaică, atât de secretoasă, și se uita răbdător la ea în timp ce-și bea ceaiul, pe când ea însăși înghițise la repezeală trei cești la rând.

De cum îi stătu în puțință, Elizabeth se duse în cameră. Ca să-i trimită scrisoarea lui Jonathan, trebuia să-i ceară timbre lui Miss Charlotte. Ei da, procedase urât față de bătrâna domnișoară. Ar fi trebuit mai curând să-i spună indiferent ce, acolo, chiar de s-ar fi văzut silită să inventeze câte ceva, iar nu s-o trimită la plimbare, tăcând ca o mută.

Și-apoi, mai era și Ned! Degeaba fugea ea, el continua să fie acolo, prezent, cu zâmbetul lui ce ștergea totul și accentul acela din Virginia a cărui modulație o vrăjea, ca un cântec de dragoste. Îl iubea, se simțea lipsită de putere în fața lui, chiar și-atunci când se năpustea s-o sărute, așa cum făcuse în brădet.

Jonathan era altceva, era prima ei dragoste în noaptea Sudului, cu încântarea miresmelor lui și strălucirea a doi ochi adânci și limpezi, în care ardea o patimă blândă și cumplită.

„Prima dragoste nu poate fi înlocuită niciodată“, își tot spunea ea. Trebuia să-i scrie lui Ned, să-i spună că înaintea lui iubise pe un altul, trebuia cu orice preț.

Din nou se așeză la birou și scrise:

Ned, dragul meu Ned pe care îl iubesc, vreau să știi. Înainte de-a te cunoaște, am iubit pe alt bărbat.

Șovăi și, în furia ei de-a spune tot adevărul, adăugă pe un alt rând:

Se numea Jonathan.

Scrisoarea odată pusă în plic, i se alătură soaței ei, iar sertarul fu închis cu cheia de două ori.

Avu sentimentul că în felul ăsta problema era rezolvată. Hotărârea de-a expedia scrisorile o va lua mai târziu. Până atunci, se simțea mai liniștită. Măine sau poimăine, avea să-i dea scrisorile factorului sau Jemimei, timbrate încă nu știa cum, dar mâine era mâine.

Acum, în fața ferestrei, vedea întinderea nemăsurată a zăpezii neîntinate, sub un cer care pălea puțin. Nimeni nu străbătea pajiștea. Fără

să vrea, Elizabeth privea atent peisajul acela dăruit cu o forță de atracție malefică, cea a plictisului învecinat cu disperarea. Numai copacul cel mare și negru părea însuflețit din cauza imperceptibilei legănări a crengilor înalte în adierea vântului.

Deodată privirea i se îndreptă spre căsuțele cele joase și, spre stupefarea ei, descoperi la una din ferestrele ultimului etaj, la camera Clémentinei, poate, o rufă albă ce flutura puternic la capătul unui băț. Ai fi zis că-i o cămașă legată de o coadă de mătură.

Ținu o vreme. Elizabeth o chemă pe Betty și-o întreabă ce voia să însemne chemarea aceea, pentru că era cu-adevărat o chemare în ajutor. Betty se uită ca și ea și declară că nu știe, că trebuia întrebată Miss Charlotte.

Fără să șovăie, fata pomi în căutarea lui Miss Charlotte, pe care-o găsi în salonașul plin de amintiri neplăcute. Văzând-o, Miss Charlotte își puse *Biblia* pe genunchi.

– Ei, zise ea cu un zâmbet încurajator, venim să mai sporovăim, să ne spovedim un pic vechii noastre prietene?

Dintr-o suflare, Elizabeth o puse la curent cu cele ce văzuse.

– Atâta tot voiai să-mi spui? făcu Miss Charlotte dezamăgită. Nu da atenție la ce se întâmplă vizavi. Lasă-i să-și fluture steagul încă un pic și nu te mai gândești la asta. Când o să vrei să-mi ceri un sfat, mă găsești aici ori pe undeva prin casă, doar țin mult la tine. Nu pot împiedica iarna să ți se pară lungă. Am avut și eu vârsta ta. Ninge și în Scoția, iar singurătatea e uneori greu de îndurat.

„La ce bun să-mi spună toate astea? se gândi Elizabeth. Fără îndoială că vrea să știe... să știe cu orice preț ce mi-a scris veșea. Grosimea plicului o intrigă.“

Șopti câteva cuvinte de politețe ca să se scuze că dăduse buzna și se îndreptă spre ușă. Miss Charlotte n-o opri.

Trecură zilele și, într-o seară, Elizabeth se afla în fața focului care-i încălzea camera. Avea o scrisoare în mână. Păru să se gândească îndelung, apoi, deodată, azvârli scrisoarea în flăcări. Pe urmă sună ca s-o cheme pe Jemima.

– Jemima, îmi trebuie un timbru, e vorba de-o scrisoare pentru Virginia. Am să-l lipesc chiar eu, iar mâine dimineață să-i dai scrisoarea factorului.

Capitolul CIII

Gesturile cele mai simple sunt uneori cele mai importante. Elizabeth dormi minunat și, a doua zi dimineață, scrisoarea se cuibări în geanta factorului, dar o surpriză o aștepta pe fată.

În timp ce intra în sufragerie, o văzu alergând spre ea pe Miss Charlotte, toată numai un zâmbet:

– Scumpa mea copilă, bună dimineața. O să ne-așezăm una lângă alta și-o să sporovăim în timp ce luăm de junul. I-am spus lui Barnabé să ne lase în pace. Trebuie să fim singure.

Elizabeth i se păru că, departe de-a fugi, după cum credea, timpul înceta deodată să existe în decorul acela a cărui prezență devenea o obsesie.

Se așezară. Miss Charlotte umplu ea însăși ceașca de ceai a fetei și începu:

– M-am gândit la tine în noaptea asta, mi-am închipuit niște lucruri smintite din cauza scrisorilor ce-ți vin de la Dimwood. Rău am făcut, corespondența ta nu mă privește, dar îmi închipuiam că simt nenorocirea cum dă târcoale. Ți-e pur și simplu dor de casa cea veche cu coloane.

– Uneori, da.

– Nu spune mai mult, e de-ajuns. În dimineața asta am văzut în mâinile Jemimei scrisoarea pentru Ned, scrisoarea ta, scumpă Elizabeth, și mi-am îngăduit să completez adresa: camera 40 pe campus. Ține minte și scrie-i, o să-l faci fericit. Poate că tu nici nu bănuiești. E un băiat rezervat, cu o mare delicatețe în sentimente. Într-o bună zi o să-l cunoști mai bine. Mărturisesc că de nu știu câte ori m-am lăsat pradă viselor, viselor unui suflet însingurat care-a fost lipsit de dragoste, în timp ce el nu râvnea decât la asta. Elizabeth, nu trece pe lângă dragoste, nu trece pe lângă viață ca mine, și mănâncă-ți clătitele până nu se răcesc. De vei simți aprinzându-se și strălucind în inima lui Ned scânteia, o! n-o stinge...

Deodată, își ascunse fața în șervețel.

– E mai presus de mine, zise în cele din urmă, izbind cu pumnul în masă. Lacrimile astea sunt lacrimi de furie, din cauza vieții mele ratate. Nu vreau să mă plâng, dar mâna Domnului a lovit greu. Tu, dacă te simți îndrăgostită, să fii din toată inima. Amelia nu mă înțelege, e închisă în micul ei univers.

Fără o vorbă, Elizabeth o cuprinse în brațe pe bătrâna domnișoară, strâmbându-i boneta.

– Nu suport gândul să te văd nefericită, Charlotte, spuse fata în cele din urmă, știi bine că te iubim cu toții, iar eu mai mult decât ceilalți.

– Nu-i același lucru, zise Miss Charlotte, tu nu cunoști viața. Și-apoi, uite că mă zburlești, și nici măcar n-ai văzut că mi-am pus o pană de struț în panglici, ca să sărbătoresc ce? Nici nu mai știu ce spun.

– Ba da, am văzut pana asta drăguță. La Savannah, doamnele își pun uneori, ca și dumneata, la ureche.

Dar Miss Charlotte refuza să fie consolată.

– Rău am făcut că am luat canapeaua în ajunul plecării lui Ned. A fost o prostie. Din partea unui băiat atât de delicat ca el, ar fi trebuit să-mi închipui că n-am motive serioase să mă tem.

– Aș fi avut și eu un cuvânt de spus, zise Elizabeth cu mândrie.

– Bineînțeles, dar la noi acasă se făceau aceleași greșeli când Jonah...

Printr-un gest de copil, Elizabeth își apăsă toate cele zece degete pe gură, ca pentru a o împiedica pe Miss Charlotte să spună „Jonathan“, dar Jonah rămase Jonah.

– Ce-i cu tine? întrebă Miss Charlotte, Jonah e un nume foarte drăguț.

Elizabeth dădu din cap a încuviințare, iar Miss Charlotte continuă:

– Când Jonah venea să mă vadă... tăticu asista la conversațiile noastre, stând așezat în fața noastră, fără să spună nimic. Așa că, să vorbești de dragoste în asemenea împrejurări... Dar să lăsăm asta. Să uităm. Am să mă străduiesc să te distrez până când s-o topi zăpada. Vine ea primăvara.

– În principiu, e obligată să vină, observă Elizabeth nu fără amărăciune.

– Vrei să-i invit pe copiii din față? Drapelul alb asta înseamnă. Că mor de foame, pentru că s-au săturat de bucatele mamci lor. Trebuie spus că în fața tingirilor ei, Maisie e lipsită de imaginație. Și-apoi, mor de plictiseală.

– Dacă într-adevăr au ce mânca, poate s-ar mai putea aștepta.

– De câtă caznă mă scutești! Dacă ai fi vrut, ar fi venit...

– O să aștept.

Din clipa aceea, conversația lăncezi, pe urmă plecară care încotro. Apoi nimicul de după-amiază urmă nimicului de dimineață.

Pur și simplu nu era nimic de făcut la Marea Pajiște. Totul îi spunea fetei acest lucru, când explora marea locuință în speranța că va descoperi ceva nou, vreun detaliu pe fundalul unei picturi... În fiecare încăpere o aștepta aceeași tăcere, abia tulburată de zgomotele de pași de pe coridoare, și prin fiecare fereastră vedea aceeași încremenire a zăpezii și a cerului. Nimic nu se clintea, zi după zi. Ea însăși se simțea atinsă de această rarefiere a vieții. Într-o dimineață, pe când se afla în salonul cel mare, avu ca o revelație: certitudinea că acolo unde totul era cuprins de încremenirea morții, timpul trece ca un uragan. Nicio forță de pe lume nu-l putea opri, și o lua cu el, pe ea, trup și suflet, fără o clipă de zăbavă. Gândul ăsta o cutremură de groază, se întrebă de ce s-ar putea agăța și crampona pentru a rămâne pe loc și a opri viața, clipa, tinerețea.

Scrisoarea ei pentru Ned plecase de trei zile. Nu îndrăznea să-și amintească prea exact cele ce-i scrisese. Cum avea să ia adevărul? Dar și asta era acum departe de ea, dus ca și tot restul.

Jonathan era atât de departe în spațiu, încât părea a se cufunda îndărăt în timp. Avea să aștepte săptămâni în șir până să-i răspundă la cele câteva rânduri fără semnătură ce vor străbate oceanul și vor porni în căutarea lui în palatul acela înzorzonat.

Să aștepte și iar să aștepte, ceva în ea nu mai putea face acest lucru, când, într-o seară, Jemima îi aduse o scrisoare.

Ned. Elizabeth procedă după ceremonialul obișnuit: fotoliul lângă foc la ea în cameră, lampa trasă foarte aproape, și citi:

West Campus, camera 40

30 ianuarie 1851

Elizabeth, dragostea mea, spunându-ți astfel, am spus totul. Când țin pana să-ți scriu, mă simt stângaci ca un școlar, așa că vei înțelege. Zic lucrurilor drept pe nume, fără întortocheri și fără să le-aduc din condei. Scrisoarea ta e dărmătoare. Dacă nu te-aș adora ca un nerod, m-aș reperi la Marea Pajiște pentru simpla plăcere de-a te zgâlșâi. Naivitatea ta e pe măsura nevinovăției tale. Ce nevoie aveai să-mi spui numele lui Jonathan? Crezi tu că eu nu mi-am dat seama când ne-am jucat de-a prefăcutelea? Crezi oare cu-adevărat că n-am înțeles, în clipa când îi strigai pătimaș acestui domn că un altul trecuse înaintea mea prin inima ta?

Dezarmezi omul prin refuzul tău de-a minți. Nu știu nimic despre Jonathan al tău, dar un lucru e limpede: nu te-a învățat mare lucru, te-a lăsat la fel de – la fel de cum? nu-mi place să întrebuițez anumite cuvinte facil de ridicole... În fine, fir-ar să fie, la fel de pură ca și înainte. Degeaba pari tu o tânără doamnă, fetița din tine continuă să trăiască. Îți păstrezi candoarea la care nu rezist. Elizabeth, ai să vezi cum am să te iubesc dacă uiți de visele tale. Nu spune nu dragostei, Elizabeth, nu-i spune nu lui Ned al tău.

Citi încă o dată scrisoarea, apoi o sărută pătimaș. Pe urmă încă o dată și iar o dată, o acoperi de sărutări. Ținu atât de mult elanul acesta, încât crezu că-și ieșise din minți. Era încredințată că hârtia aceea de scrisori păstrase ceva din mâna ce stătuse pe ea, din căldura palmei și a degetelor.

Trecu mult până să se despartă de scrisoare, pe care o închise în sertarul biroului, împreună cu scrisoarea „celuilalt“, al cărui nume nu mai izbutea să-l rostească tare. Și totuși, chiar din clipa când răsucea cheia în broască, îi scăpă ca un strigăt de jale:

– Jonathan!

Capitolul CIV

În sufragerie, Miss Charlotte veni spre ea și, fără ca măcar să-i zică bună ziua, o întrebă pe loc:

– Cum îi merge?

Elizabeth o privi cu un aer rătăcit:

– Cui?

Bătrâna domnișoară se dădu îndărăt, sprijinindu-se de un scaun. O tristețe cumplită îi întunecă fața și rămase fără glas, ca la anunțul unei vești rele.

Elizabeth își veni în fire.

– Ned e bine, Charlotte, de ce ești îngrijorată?

– Știu și eu? zise Miss Charlotte încercând să zâmbească. Tremur întruna pentru tine. Din cauza firii mele păcătoase și sentimentale. Și-apoi, mi-e teamă că la Universitate nu mănâncă așa cum trebuie.

– Nu pomenește de asta.

– E mulțumit?

– Presupun. Scrisoarea e foarte... drăguță.

– Atunci e totul în regulă! exclamă Miss Charlotte. Înseamnă că mai poți trăi și fi fericit pe pământ. Stai jos aici lângă mine.

Elizabeth se așeză la locul ei și deodată un gând îi trecu prin minte:

– Unde-i unchiul Charlie?

– Pesemne la Savannah. Așteptăm vești de la el. De ce?

– Crezi că o să se ducă în curând la Dimwood, Charlotte?

– Fără doar și poate, dar o să ne scrie el despre asta. Tot te mai gândești la Dimwood?

– Am amintiri acolo.

– O să te duci când o fi frumos.

Curând, scrisoarea ei către Jonathan va fi dată velșei de către unchiul Charlie. Închise ochii.

– Am poruncit să se facă anume pentru tine plăcinte cu susan. Dar ce ai?

– Nimic, zise Elizabeth, și începu să muște ușor dintr-o plăcintă, apoi, cuminte, își bău ceaiul.

Jocul de-a prefăcutelea continua tot timpul și-n viața de toate zilele.

În seara aceea, îi scrisese lui Ned o scrisoare ce i se păru însăși întruparea înțelepciunii:

Dragul și scumpul meu Ned. Nu te necăji. Răspunsul pe care mi-l ceri nu e dintre lucrurile care se fac în scrisori. Pentru asta trebuie să ne vedem și să ne vorbim. La rândul meu îți admir nevinovăția! Dar nu te teme de nimic, nu vei suferi niciodată din cauza celei pe care încă de pe acum vrei s-o socotești Elizabeth a ta.

Avu sentimentul că trădase cât mai puțin posibil. Căsătoria rămânea în suspensie.

Scrisoarea plecă, iar timpul se năpusti în toate încăperile casei și peste toate întinderile înzăpezite, tornadă invizibilă, dar răspunsul lui Ned nu sosi.

În schimb, primi din partea lui Charlie Jones o scrisoare pe care-o deschise cu picioarele tremurând și care totuși o liniști:

Dragă Elizabeth, i-am dat scrisoarea ta lui Miss Llewelyn, care s-a slujit de ea ca să-și facă vânt, în timp ce trăncăneam la soare într-o dimineață aproape primăvărată, pe alea cea mare, apoi a vârat-o în

buzunar. După cum vezi, m-am achitat perfect de îndatoririle de factor. Charlotte îți va da noutăți mai amănunțite de la Dimwood, unde totdeauna se vorbește despre tine cu un oftat. O îmbrățișez pe fermecătoarea mea verișoară din Anglia și nu uit fângăduielile pe care i le-am făcut sub sicomorul din fața casei mele din Savannah, unchiul Charlie.

De acum înainte nu-i mai rămânea decât s-aștepte. Ned nu venea. Dacă se bosumflase, ea avea să se bosumfle și mai tare: englezește. Mai multe scrisori îi fură scrise lui Jonathan, în tăcerea adâncă a nopților, și azvârlite în foc una după alta. În casa de peste pajiște iar se flutura steagul alb, și asta era aproape singurul eveniment al zilei.

Miss Charlotte n-avea nicio noutate să-i dea de la Dimwood, unde nimic de seamă nu tulbura scurgerea zilelor, afară de faptul că Minnie se logodise cu un anume Mr. Siverac din New-Orleans. Charlie Jones vestea și el că a invitat o prietenă a familiei lui să stea câteva săptămâni la Marea Pajiște, Miss Eliza B. Furnace, persoană încântătoare, care suporta greu clima din Georgia. O puteau aștepta de cum avea să se desprimăvăreze.

Un ianuarie întunecos și înghețat lăsă locul, în urma unui viscol, unui februarie turbulent, cu bruște apariții ale soarelui. Vântul alunga norii în toate părțile, nerăbdător să sfârșească odată cu iarna. Gheața plesnea și se topea în fâgașele de pe drumuri și erau clipe când blândețea bruscă a aerului umplea de bucurie inima Elizabethei.

Amelia nu mai ieșea din camera conjugală, unde Miss Charlotte îi ținea tovărășie și se ocupa de ea, când preparându-i o prețioasă poțiune a cărei rețetă o avea doar ea, când conversând despre suflet și viața viitoare. Doar într-o singură zi Elizabeth a fost admisă în camera cu draperiile pe jumătate trase și stătu o vreme lângă doamna aceea, încă și mai maiestuoasă așa culcată cum sta, decât în picioare. Sprijinită în trei perne, își păstra pe creștet boneta împodobită cu panglici liliachii și vorbea abia deschizând gura și cu încetinelii interesante despre asprimea iernii. Cuvintele acelea rostite cu nespusă bunătate păreau dăruite tinerei englezoaice ca un hatâr. După care își coborî pleoapele ca să se cufunde iarăși în sine, concediind-o pe vizitatoare... Aceasta o privi o vreme, până când Miss Charlotte o conduse pe coridor.

– Stă mult așa, fără să facă nimic? întrebă Elizabeth.

– De dimineața până seara. E o persoană de-o mare pioșenie.

- O găsesc un pic cam înspăimântătoare. Nu umblă?
- Nu umblă, spune că vorbește cu Dumnezeu.
- Și o crezi, Charlotte?
- Fetiță dragă, să ne oprim aici; nu știu nici eu mai multe. Dar de mâncat mănâncă bine. Hrănește două ființe. În iulie e sorocul... Ți-ai făcut vizita. Totul a fost foarte bine, foarte corect.

Capitolul CV

După o tradiție străveche, luna martie avea dreptul ori să vină ca un miel și să plece ca un leu, ori invers. Cuprinsă de-un capriciu imperios, veni și plecă tot ca un leu. Timp de treizeci de zile, vântul urlă printre norii răzlețiți, iar hornurile le prefăcu în tuburi mari de orgă. O voce sinistru și puternică vestea nenorociri persoanelor din casă, orbite de un fum negru. Încât întoarcerea lui Charlie Jones a fost socotită drept providențială. Odată cu venirea lui, se înstăpâni un soi de ordine. Porunci ca din adâncimile pivniței să fie scoase la iveală sobițe din porțelan, care-au fost instalate în mijlocul fiecăreia din camerele cele mai importante. Nenumăratele burlane le legau de cămin, izbutind astfel să domesticească furia aerului.

El, ca de obicei, era roz la față și plin de noutăți pe care le spunea pe bucățele, deoarece cea mai mare parte a timpului și-o petrecea lângă soția lui, a cărei stare îl îngrijora. Ca multora dintre bărbații cu temperamentul lui, îi erau pe plac bucuriile căsătoriei și se temea de ceasurile-i grele. Ar fi preferat să dea o raită prin Caraibe, iar la întoarcere, în Casa cea Mare să găsească un copil frumos, proaspăt și curat în mâinile slujnicilor, în timp ce Amelia, scăpată de spaima ce i-o trezeau durerile facerii, i-ar fi sărit în brațe, plângând dragăstos. Din nefericire, un cavaler în armură i se ivea neîncetat în față, ucigător personaj: Datoria.

În legătură cu acest aspect mai puțin vesel al dragostei dintre bărbați și femei, neștiința Elizabethei era aproape totală. Știa că în cazul lui Romeo și-al Julietei, de-ar fi trăit, nenumăratele lor efuziuni de pe balcon și din alte părți ar fi dus la chinurile Julietei, nu ale lui Romeo, ceea ce-i dădea de gândit, sporindu-i dispoziția urâcioasă față de Ned. Tăcerea acestuia îi îngăduia fetei să se întoarcă asupra ei înseși și să se

descopere așa cum credea că este. Până acum o pândeau toate zăpăcelile neștiinței. Pe viitor avea să se arate neîncrezătoare și chițibușară. Amorezii n-aveau decât să aștepte, să se maturizeze, Ned printre colonadele lui și chiar și Jonathan al ei, sub aurăriile palatului lui împopoțonat. Pe scurt, se simțea femeie. Curând, avea să afle că încă nu știa nimic.

Violent trezită din somn, natura se mișca în toate sensurile. Zăpada pe pajiște se topea pe alocuri, dând la iveală insulițe de iarbă negricioasă ce se măreau din zi în zi. Tufișurile îndrăzneau să înmugurească.

Peste pajiște, drapelul de restriște fâlfâia din nou la fereastra Clémentinei, dar Miss Charlotte rămânea neînduplecată. Elizabeth se întreba de cumva comodul și soția lui erau la curent cu semnalizarea aceea frenetică. Charlotte o asigură că nici nu bănuiau. „Copiilor“ li se da o hrană prea puțin variată, desigur, dar consistentă, ca în marină. Cămașa prinsă de coada măturii nu era altceva decât emblema lăcomiei după lucruri bune. Și-apoi, Amelia niciodată n-ar putea îndura tărăboiul apucaților āstora.

La masă, unchiul Charlie încerca să readucă buna dispoziție în aceste de pe urmă zile ale unei ierni posace.

– Căldura se instalează cu încetul în paradisul de la Dimwood. Florile se deschid. Scumpa de Minnie poartă pe deget un safir de toată frumusețea. Siverac știe să facă lucrurile așa cum trebuie. A fost crescut la Charleston și nu visează decât la secesiune, mică umbră în tablou... O altă noutate, dar asta-i nemaipomenită, bietul meu prieten Hargrove vede cu îngrijorare apropiindu-se întoarcerea lui Jonathan Armstrong, care-o să-i ceară casa.

La aceste cuvinte, Elizabeth fu cât pe ce să scape ceașca de ceai și-și duse șervețelul la gură ca să-și înăbușe un strigăt. Crezu că sufrageria întreagă se clatină cu unchiul Charlie, Miss Charlotte și Bamabé. „Am să leșin, se gândea, am să mă trădez...”

Izbuti însă să se stăpânească și se apucă de masă cu amândouă mâinile. Nimeni nu băgă de seamă nimic. Vocea liniștită a unchiului Charlie continuă:

– Mai are un an, apoi îl vom ajuta ca să treacă hopul, dar tot timpul a trăit sub teroare. Așa e de când...

Ochii lui îl urmăreau pe Barnabé, și tăcu. Trecu o clipă, apoi continuă pe un ton ceva mai jovial:

– Contez mult pe Miss Eliza Furnace pentru înveselirea casei. Elizabeth, o s-o adori pe femeia asta, prezența ei e o rază de soare. A făgăduit să vină în primele zile ale lui aprilie... Draga mea copilă, vād că ești tare palidă... Unde sunt frumoșii tăi obraji roz din Anglia?

– Mă simt cât se poate de bine, zise Elizabeth cu voce hotărâtă.

Fără a răspunde, unchiul Charlie se uită la ea atent. Fata adulmecă primejdia și nici nu se clinti. În situații ca asta, i se trezea tot curajul și, câteva clipe, între ei doi se dădu o bătălie pe tăcute: la ce se gândea adversarul? În mintea fetei începea să incolțească o bănuială: velșa vorbise. Cât despre unchiul Charlie, el era de nepătruns. În cele din urmă, zâmbi larg:

– Elizabeth, spuse vesel, înțeleg că ți-e dor după Sud, după cei de acolo. Ți amintești de sicomorul din fața casei mele de la Savannah?

– Parcă-l vād, zise Elizabeth, străpungându-l cu privirea agresivă a ochilor ei albaștri.

Charlie Jones își înclină capul, ca pentru a saluta felul în care fata parase lovitura.

Când se află singură la ea în cameră, o explozie de mânie îi aduse în obraji toți trandafirii Angliei deodată.

„Aici, ca și-n alte părți, oamenii mint, își spunea Elizabeth plină de indignare. Unchiul Charlie e un ipocrit cu aluziile lui cu două înțelesuri. Miss Llewelyn i-a trădat secretul corespondenței noastre. Totul e pierdut. Nu-mi mai rămâne decât să-i scriu mamei că vreau să mă întorc în Anglia.“

Trecură minutele, și-i scrise nu mamei, ci lui Jonathan. Scrisoarea aceea de dragoste și de adio i se păru admirabilă. O citi și-o reciti, și de fiecare dată devenea tot mai emoționantă și mai frumoasă... O scurtă șovăială, apoi o azvârli în foc. Gestul acela atât de simplu o liniști în mod straniu.

– În ce măsură totul se reduce la nimic! exclamă.

Ce voia să spună? Nici ea nu știa. Cuvintele îi veniseră de la sine pe buze. Se simțea liberă. Cât despre Ned... Oh! pe asta...

Obosești de tot, chiar și de-o victorie. Îi dăduse o lecție de modestie studentului din Charlottesville, și venise ziua când simțea oarecum că se

răzbună pe ea nemaiscriindu-i. Ba chiar îi trecu prin minte că poate se săturase de tachineriile ei și nu mai voia să știe de ea. Atunci orgoliul fetei începu să sângereze și-și pierdu mințile. Călcându-și peste amorul propriu, se duse în salon și-o întrebă pe Miss Charlotte cu o voce indiferentă dacă din întâmplare nu primise vești de la Ned.

– Ba da. Foarte ocupat. Abia de are timp să mângâiească două rânduri. Cu sănătatea stă de minune. Unchiul Charlie a primit și el o scrisoare ceva mai lungă. Ție nimic. Nu ți-a scris, dar o să ne facă o scurtă vizită la sfârșitul lui aprilie. Așa că, răbdare, mititico.

– Dar nu sunt deloc nerăbdătoare, zise Elizabeth cu trufie.

– Se prea poate, deși îmi pari a avea nevoie de-o doză bună de laudanum ca să-ți calmeze nervii. Dar măcar știi să ți-l prepari?

Un pic cam înciudată, mărturisi că nu.

– La drept vorbind, nu știi nimic despre viață, zise Miss Charlotte râzând. Pentru că Charlie și Jemima se ocupă de Amelia, am o clipă liberă și pentru tine. Hai după mine, neștiutoareo.

Punându-și *Biblia* pe-o măsuță, se sculă din fotoliul de lângă foc și-o călăuzi pe Elizabeth până la camera ei, care se afla sub camera în care dormise Teddy Brown, tânărul viitor pastor, în timpul vizitei lui la Marea Pajiște. Dimensiunile erau aceleași, dar asemănarea se oprea aici. În timp ce trecea pragul, Elizabeth nu-și putu stăpâni un strigăt de admirație. Îmbrăcați în cinz de un azuriu palid presărat cu nenumărate floricele, dar mai cu seamă cu albastrele și nu-mă-uita, numai pereții singuri și grăiau despre transparența sufletului, despre candoarea aproape copilărească a lui Miss Charlotte. Mobilele din noduri de ulm păreau ceva cam mari pentru o persoană atât de mică. Inevitabilul fotoliu-balansoar căpușit cu catifea de culoarea mierii își avea locul lângă fereastra ce privea departe, spre lungul lanț de coline uneori cenușii, dar cel mai adesea de-un vioriu înecat în pâclă. Chiar deasupra ferestrei, un verset din psalmi, brodat în punct mărunț, cu litere gotice, aducea o notă serioasă în moliciunea aceluia decor.

*Înălța-voi ochii spre colinele
de unde-mi vine mântuirea.*

Mai e nevoie să spunem că două rafturi de cărți pioase ocupau un întreg colț al camerei, unde mai putea fi văzută și o frumoasă gravură pe metal, reprezentând o vedere amănunțită a Ierusalimului?

– Țsta-i refugiu meu împotriva celor răi de pe astă lume, spuse Miss Charlotte cu un zâmbet larg. Aici, preciză ea, arătând spre un pat micuț cu coloane, e locul unde dispar amintirile urâte din trecut. Și-acum, la treabă! adăugă cu febrilitate, în timp ce deschidea ușa acoperită cu același cinz, ce dădea spre un cabinet de toaletă de lângă camera ei.

Primul lucru văzut de Elizabeth a fost o masă plină de-o îngrămădeală confuză de sticlute, mojarie de porțelan, sitișoare. Alambicurile dădeau întregului ansamblu un aspect de vrăjitorie medievală, ce-o tulbură întrucâtva. Mai mult decât orice o intrigă o retortă cc trona în mijlocul mesei și-n care dormea un lichid auriu. Privind mai de-aproape, văzu pe fund un soi de noroi negru.

Miss Charlotte n-o lăasă să viseze.

– Ascultă-mă și ține minte ce-ți spun. Nu-mi place să zic de două ori același lucru. Ceea ce vezi aici: boabele de mac, maci de Smyrna, care-s cei mai buni, le zdrobești până le prefaci în pulbere. Gurile rele numesc asta pulberea uitării. Mă urmărești?

– Până acum, da, răspunse Elizabeth, uluită de noua Miss Charlotte pe care-o descoperea în lumina nedeslușită a acelui loc.

– O sută douăzeci și cinci de grame, urmă aceasta, dând un bobârnac ușor unui cântar micuț. Un gram de esență de scorțișoară. Cea de Ceylon e mai consistentă. Un gram de esență de garoafă, câteva boabe de sofran. Nu sunt de părere să se pună multe, pentru că dă ficatul peste cap. În sfârșit, nouă sute douăzeci de grame de alcool de treizeci de grade. Lași zece zile la macerat, având grijă să agiți amestecul în fiecare seară, înainte de culcare.

– Înainte de culcare, repetă Elizabeth, care începea în mod primejdios să piardă șirul.

– Pe urmă, continuă Miss Charlotte necruțătoare, când totul seamănă cu apa...

– Când devine foarte limpede, sugerează Elizabeth, prefăcându-se că înțelege.

– Ba nu. Fă o sforțare ca să pricepi. Când se separă perfect lichidul de zaț, după cum poți vedea aici, vârs încet lichidul într-un alambic, strecurând printr-o sită.

Și făcu operația asta cu mâinile ei bătrâne și delicate.

– Treci prin sită și zațul, și-l fireci tare, ca să nu pierzi nimic din calitatea lui. Și-acum, vino cu mine de cealaltă parte a mesei... și uită-te bine.

Luă eprubete, sticlule, făcu amestecuri, încălzi, turnă amestecul într-un alambic peste care puse apă distilată, apoi un lichid pe care, mirosindu-l, strâmbă din nas.

– Eter, șopti.

Fără să aștepte, agită totul, punând amestecul pe masă.

– Repaos, făcu apoi, adresându-i-se fiolei. De calitatea repaosului tău depinde propriul nostru repaos. Uf!

În toată manipularea aceea de obiecte bizare, în transvazările, în soiul acela de bucătărie misterioasă, era o seriozitate ce evoca timpurile în care oameni în vârstă urcau pe eșafod, dovediți a avea legături cu diavolul, și trebuie spus că, datorită bonetei monumentale și panglicilor ei, biata și micuța Miss Charlotte ar fi trecut drept suspectă. Lumina neîndestulătoare din cămăruță îndreptățea această iluzie sinistră în mintea Elizabeth. Timid, întrebă:

– Cum să fac să țin minte toate astea?

– Am prevăzut întrebarea ta, dar nu-ți pierde capul. Am scris totul aici pe hârtie, ține-o și s-o păstrezi cu sfințenie, fără s-o arăți vreodată cuiva. Niciodată, mă auzi? Nici măcar soțului tău! Astea-s toate secretele: eter, clorură de fier, acid clorhidric. Pentru dozaj, vei citi amănuntele mai târziu. Aici e esențialul, secretul în inima secretului.

– Și-acum, ce-o să se-ntâmple?

– În fiola asta, lichidul se va separa. Va deveni roșu, numai bun prin culoarea lui să se amestece cu vinul de porto. Un singur sfat, dar capital: nu trebuie abuzat. Taie categoric pofta de mâncare. O singură excepție: sora mea.

– Da? se miră Elizabeth.

Și, împinsă în mod irezistibil de demonul gafei, întrebă cu o voce nevinovată:

– Dar, Charlotte, oare asta nu se cumpără la farmacie?

Miss Charlotte îi aruncă o privire cumplită:

– Miss Escridge, ceea ce nu se poate cumpăra de la farmacie e calitatea, calitatea mea.

Elizabeth se scuză, dar o vreme auzi răsuflarea găfăită a bătrânei domnișoare, rănită în orgoliul ei de specialistă. În cele din urmă, înfățișarea consternată a fetei o liniști.

– Îmi dau seama că nu e simplu, spuse conducând-o iarăși pe fată în cameră. Și-apoi, nici nu-ți închipui ce înseamnă laudanumul pentru noi.

Când mă aflam în Scoția, în Highlands, singură la mine în cameră după marea decepție pe care-o știi, pradă deznădejdiei, cum aș fi putut îndura viața, fără cele câteva picături roșii pe fundul unui pahar?

Elizabeth o privi în tăcere.

– O, știu ce mi s-ar putea răspunde: că e și *Biblia*. Și totuși, și totuși, într-anumite zile, într-anumite ceasuri negre, s-ar zice că nu vorbește, că ne lasă... anume în propriul nostru abis. Ai să cunoști și tu încercarea asta, toată lumea trece prin ea. Cu toate astea, Dumnezeu e aici, chiar și atunci când își întoarce fața de la noi. Îi mulțumesc că se află aici. Se cade să-i mulțumim lui Dumnezeu că e Dumnezeu.

Cuvintele astea rostite cu o voce înăbușită și găfâitoare o emoționară pe Elizabeth atât de mult, încât trebui să se sprijine cu spatele de una din coloanele patului ca să nu se clatine. O asemenea exaltare religioasă găsea în ea ecouri profunde, a căror violență o alarma, deoarece simțea că totul în ea e în primejdie, viitorul, visele ei de dragoste... Cu un fel de groază amestecată cu admirație, privi în tăcere fețișoara aceea roșie, ochii în care strălucea o flacără.

Deodată, Miss Charlotte se cufundă în fotoliul-balansoar, întorcându-i spatele Elizabethiei, ca să se uite spre coline. Se legănă astfel o vreme, iar scârțâitul pardoselii era singurul zgomot ce tulbura liniștea.

Cu o bruschete ce-i trăda agitația lăuntrică, se ridică în cele din urmă, încercând să se stăpânească.

– Mă întreb ce trebuie să crezi tu despre mine, zise.

– Miss Charlotte, te iubesc așa cum ești, spuse Elizabeth cu simplitate.

Miss Charlotte nu păru să ia aminte la răspunsul fetei.

– Nu rezist, spuse. Când spiritul mă constrânge, vorbesc.

Apoi, pe un ton redevenit firesc, spuse dintr-o suflare:

– E frig la mine în cameră, să coborâm și să bem o ceașcă de ceai în salon, lângă foc.

Capitolul CVI

Indiferentă la agitația oamenilor, primăvara se vestea numai zâmbet, împrăștiind muguri de-a lungul gardurilor vii, îmbrăcând copacii într-un frotiu timid de firunziș. Bucuria asta încă discretă nu părea a avea acces și la Casa cea Mare, unde grija de căpetenie a tuturor era odihna Ameliei. Nici cel mai mărunț zgomot nu putea fi îngăduit pe lângă camera ei, unde aștepta „evenimentul“ pentru luna iulie, în cețurile date de laudandum.

Unchiul Charlie se arăta de-o proastă dispoziție înfiorătoare, văzând apropiindu-se de el durerile cele mari, ca și cum nu nevastă-sa ar fi trebuit să le îndure, ci chiar el... O delegație de hămesii trimisă de Casa Tumultului a fost expediată îndărăt fără menajamente.

Fugind de atmosfera aceea plină de austeritate, Elizabeth se deda aproape zilnic deliciilor galopului. Pe drumurile din nou uscate, răsună iarăși tropăitul mândru al lui Alcibiade care, invariabil, își ducea stăpâna în pădure, unde aceasta visa zi de zi la divină întâlnire cu Jonathan – de vreme ce Ned nu mai scria. Alesese până și locul unde avea să se celebreze întâlnirca: sub stejarul gigantic ale cărui ramuri monstruoase se întindeau deasupra drumului. Deoarece el spusese că o să vină. Pentru ea, speranța asta, certitudinea asta ținea loc de laudandumul cel mai iscusit preparat. Inima i se descărca pe sub arbori, însoțită de monologuri pătimășe, uneori chiar și de strigăte. Cine-ar fi putut-o auzi în singurătatea aceea?

Întorcându-se la ea în cameră, într-o seară, se așeză la birou și, cu o mână conștiincioasă de școlăriță, făcu un mic desen al pădurii, arătând locul precis unde se afla copacul pe care îl și numea copacul întâlnirii. Se afla acolo, pe foaia aceea de hârtie, cu ramurile lui groase, fiecare având grosimea câte unui copac mai mic. Cu neputință să te înșeli. Desen care s-a alăturat unui cuvânt fierbinte de dragoste, apoi scrisoarea a fost încredințată Jemimei, care i-o dădu factorului.

În casă, cu toate ușile închise, mesele luau o întorsătură neobișnuită. Fără a neglija bucatele, care continuau să fie savuroase, Charlie Jones dădea frâu liber unor crize de cel mai negru pesimism. Totul mergea rău în lume. În Franța, prințul-președinte, susținut de armată, ducea un război mocnit împotriva Adunării naționale care cerea repunerea în

vigoare a Constituției de la '48. La Viena (cineva ciulea urechea), tărăboi în Parlament. Prințul Schwarzenberg ținuse atât de drastic în frâu Ungaria, încât o adusesse la un pas de răscoală.

– Până și la Londra, regina Victoria nu-i deloc iubită; prea nemțoaică... se vorbește iar despre chestiunea Orientului... Iar la noi, în America, dobitocul ăsta periculos, pastorul Beecher, s-a găsit să descopere sclavia, despre care până acum n-a suflat un cuvânt, și se azvârle într-o bătalie pe viață și pe moarte cu Sudul, făcându-i rechizitoriul. Verva lui nesecătuită face să se înfioare de virtuoașă furie auditoriul său din Nord. Predicatorii din Sud răspund cu o elocință pe aceeași măsură. Toți tâmpiții ăștia cu anterie, fie ei din Nord ori din Sud, asmut opinia publică și pregătesc măcelul cel mare de mâine.

– Charlie, mi se pare că mergi prea departe, observă Miss Charlotte.

– Crezi? Am aflat la Savannah că, în pofida manualelor de istorie oficială, copiii din Sud sunt învățați că patria lor alcătuiește o națiune distinctă de Nord. Nordul e o națiune, Sudul altă națiune. Știm lucrul ăsta de când eram mici, dar acum se învață la școală. Secesiunea începe să clocotească în oale.

Veștile lui consternante trezire îngrijorarea celor două ascultătoare care, necitind ziarele, își făceau despre lumea exterioară o imagine nebuloasă. Elizabeth își aduse brusc aminte de ceva:

– La Londra, zise ea, când am plecat din țară cu mama, toată lumea vorbea despre un palat de cristal pe cale să se construiască.

Unchiul Charlie își întoarse privirile spre ea, iar furia i se topi dintr-o dată.

– Perfect, zise, și grație activităților prințului Albert, minunea asta e în picioare. În fața convulsiilor periodice ale Continentului, Anglia rămâne calmă și stăpână pe sine. Din toate țările lumii, oamenii vin să admire giuvaierul ăsta așezat la sudul* ei.

Miss Charlotte înălță din umeri.

– Tot rebelă ai rămas, Charlotte? întrebă Charlie Jones cu un zâmbet.

– Scoțiancă, preciză ea.

– Auzi, Elizabeth? Niciodată Charlotte n-o să iubească Anglia noastră.

(* E vorba de *Crystal Palace*, construcție din fier și sticlă, ridicată în Hyde Park în vederea expoziției universale din 1851. A fost ulterior transportat la Sydenham, la opt mile de Londra, și folosit ca sală de concert, apoi ca muzeu. Distrus în 1936, în urma unui incendiu (n.l.).)

– Nu! exclamă fata, și-o înțeleg, niciodată nu-i poți respecta pe oamenii care se aștern la picioarele învingătorului.

– Ei, haide, zise Charlie Jones pe vechiul lui ton jovial, batem câmpii. Nu mai știu unde-am rămas.

Vocea batjocoritoare a fetei îi veni numaidecât în ajutor:

– Până la Palatul de cristal, tunai și fulgerai.

El izbucni în râs:

– E obraznică, pe legea mea! Dar dacă sunt prost dispus, am și eu motivele mele. Îmi port și eu crucea.

– Porți ce? întrebă Miss Charlotte cu o voce devenită dintr-odată mai mult decât ascuțită.

– O, Charlotte, fie-ți milă! imploră el, apoi, brusc, începu să urle: Barnabé, dacă mai continui să dai târcoale în jurul mesei ca să asculți ce spunem, te trimit cu vaporul pe Mississippi.

Barnabé dispăru.

– Și-acum, întrebă Miss Charlotte pe un ton sarcastic, cine o să-ți dea cafeaua, de vreme ce ești singurul care bei cafea?

– Ei bine, renunț, o ofer în chip de sacrificiu...

– Chiar ești serios când crezi că Tatăl cel Veșnic îți va primi ceașca de cafea?

Charlie Jones îi aruncă o privire de martir, fără să spună nimic, și se retrase, demn și strâns în redingota lui neagră.

– Uite-așa, îi zise Miss Charlotte Elizabethiei, după ce rămaseră singure, uite așa trebuie să le ții piept bărbaților, care se socot coborâți cu hârzobul din cer. Ține minte doar atât: ei sunt cei care totdeauna cedează.

– Crezi, Charlotte?

– Ți-o spun eu. După ce Amelia o s-aducă pe lume bebelușul, unchiul Charlie o să-și vină în fire. Dar de ce să mai aștept ca să-ți anunț o noutate ce te privește? Începând de săptămâna viitoare, n-o să mai fii aici decât pentru mese. Pleci din Casa cea Mare.

Spaima o făcu pe fată să se schimbe la față, iar ochii i se măriră.

– Spune, spune repede, Charlotte!

– Nu te-nfricoșa așa. Nu-i nimic grav, dimpotrivă. Am primit în dimineața asta o scrisoare de la Miss Eliza Furnace. Sosește peste o săptămână, femeie fermecătoare, rafinată...

– Știi, și pe urmă?

– La mai puțin de o milă de-aici se află o căsuță încântătoare, pe care n-o poți vedea din cauza copacilor ce-o ascund. Și chiar așa se și cheamă, Casa din Crâng. Datează dinaintea Războiului de Independență și e un model de confort și eleganță. O să te simți foarte bine acolo.

– Singură?

– O, nu! Încântătoarea Miss Furnace va fi și ea găzduită tot acolo. Cunoaște casa și se prăpădește după ea.

– Și dacă, din nefericire, eu n-am să mă prăpădesc după Miss Furnace?

– Imposibil. Apropo, Ned n-o să poată veni înainte de mai. Prea mult de lucru. Îmi cere să te salut din partea lui.

Elizabeth murea de curiozitate.

Chiar de-a doua zi dimineață, porunci să fie înșeuat Alcibiade și pomi cu el în galop peste prerie, iar în spatele unui pâlț de fagi descoperi viitoarea ei locuință. Cu acoperișul de olane roz și pereții cenușii, căsuța i se păru cum nu se poate mai plăcută. Găsi acolo cinci servitori de-ai unchiului Charlie care munceau ca să pună totul în ordine, deoarece iama, oricât de puțin, și tot își lăsase urmele. În fiecare cămin ardea focul, ca să împrăștie umezeala, iar niște găleți mari cu var și vopsea așteptau ca pereții să fie uscați pentru a le reda un verde de culoarea apei, pe când lambriurile aveau să fie date într-un verde ceva mai închis. Lipseau mobilele, dar impresia generală era plăcută. Se mătura peste tot. Elizabeth nu întârzie, ci galopă într-altă parte, cu capul plin de vise, ceva mai liniștită, dar tot nedumerită în legătură cu misterioasa Eliza Furnace.

Aceasta, de altfel, se lăsa așteptată, își anunța venirea, apoi, în ultima clipă, o amâna.

Unchiul Charlie începu s-o urască în cele din urmă, deoarece era nerăbdător s-o vadă plecată pe Elizabeth din Casa cea Mare înainte de naștere, pe care-o prevedea dramatică.

Luna mai triumfa cu florile și firunzele ei noi, cu cerul albastru și miile de păsări nebune de cântec, iar doamna tot nu se iveau. Ceea ce, de altfel, era mai bine pentru Casa din Crâng, unde pereții proaspăt văruiți aveau timp să se usuce, numai că, la Marea Pașiște, toți erau cu nervii la pământ.

Cucoana sosi în cele din urmă într-un fel ce enervă la culme pe toată lumea, în timpul nopții. Capote și halate îi ieșiră în întâmpinare, iar

grimase de politețe încercară s-o încredințeze de bucuria acelei surprize. Ea primi totul cu un zâmbet de-un farmec fără greș, care-l dezarmă pe Charlie Jones și o îmbună chiar și pe Miss Charlotte, dar pe Elizabeth tot încruntată o lăsă. „E mai firumoasă decât mine, se gândea fata, iar Ned nu-mi mai scrie.“ Ce legătură era între cele două constatări? Tânăra englezoaică prefera să nu se gândească prea mult la asta, dar îi era teamă.

În costumul ei de călătorie bej-deschis, Miss Furnace sfida toate elegantele din Sud. Pelerina îi alunecase de pe umeri pe covor, iar toca de lutru și-o azvârlise pe-o canapea. Nu puteai să-i porți pică pentru dezinvoltura ei, fața scuza totul. Un păr bogat și negru, cu reflexe arămii, încadra un mic oval de-o delicatețe minunată pe care străluceau niște ochi prelungi de culoarea violetei, când lunguroși, când distanți.

Îmbrăcat într-un halat de damasc, Charlie Jones se simțea bărbat chipeș, și i se dăruiau zâmbete periculoase, despre care era mai bine ca Amelia să nu știe nimic. Și tocmai în asemenea clipe Miss Furnace declară pe un ton delicios de ștregăresc:

– Sunt de-a dreptul insuportabilă, dar mor de foame. Să îndrăznesc să vă spun ce-aș dori? O simplă gustare, câteva sandviciuri și-un deget de șampanie – dacă nu deranjez pe nimeni!

Unchiul Charlie aruncă o privire chinuită spre Miss Charlotte, care dispăru în mare grabă.

O foială stranie cuprinse atunci dormitorul persoanelor de culoare, care-au fost sculate, iar soba din bucătărie aprinsă.

Între timp, Miss Furnace discuta cu unchiul Charlie în salon, în fața unui foc minunat ce-o făcea strălucitoare de tinerețe. Stând într-un colț, Elizabeth se mulțumea s-o observe pe seducătoarea în acțiune, atentă la vocea aceea cu modulații delicioase, uneori neașteptate, ca și cum ar fi aparținut altor meleaguri.

– După o raită prin Europa cea zgomotoasă, spunea călătoarea, cât de mulțumit te simți să regăsești Sudul nostru un pic cam adormit. Dumneavoastră, care ați călătorit atât de mult, nu găsiți că toate capitalele astea strălucitoare obosesc? Foburgul Saint-Germain din Paris, balurile de la palatele din Viena, palatul Kinsky, Savoia, Wittgenstein, palatul Wilczeck (doar auzind numele palatului Wilczeck, și inima Elizabethiei începu să bată de să-i spargă pieptul, dar se stăpâni), palatul Lobkowitz și-atâtea altele... Sufletul se poate apoi odihni în încântătoarea Veneția (folosi pronunția italiană). Gondolierii și cântecele

lor pe Gran Canale, Piazza San Marco, la Salute* , ce vis frumos toate astea...

În timp ce vorbea, își întindea spre foc niște piciorușe încântătoare, pe care le expunea vederii ridicându-și fusta, deși nu într-atât încât să i se vadă gleznele.

– Oh! caleașca mea cu patru cai e în fața casei, spuse dintr-odată...

Charlie Jones ridică mâna cu un zâmbet îngeresc:

– Fiți liniștită, Miss Furnace, am avut eu grijă de tot.

Ceea ce voia să însemne că Barnabé, trezit nemilos din visele lui, se năpustise doar pe jumătate îmbrăcat spre zisa caleașcă, ce fusese dusă la grajduri de către un vizitiu morocănos. Același Barnabé apărură peste o jumătate de ceas în livrea roșie ca să servească gustarea rece. Masa era pusă ca pentru cină, cu fața de masă strălucitoare, iar lumina unui sfeșnic făcea să lucească blând argintăria de familie. Miss Furnace se așeză la dreapta lui Charlie Jones și onoră pateul din carne de vânat, fără să uite de incomparabilul jambon de Smithfield, nici de înghețata cu cafea ce urmă, mărginindu-se să bea doar trei cupe de șampanie de-o calitate „cum nu puteai să bei decât la restaurantul Voisin din Paris“.

Problema camerei de dormit a fost rezolvată energic de către Miss Charlotte. La ora două din noapte, Elizabeth cedă camera ei mare de la ctajul al doilea și se duse cu un etaj mai jos, unde-și petrecuse cele dintâi nopți la Marea Pajiște. Nu se plânse, acceptând totul într-o tăcere plină de indignare. Dar suferi cum numai o femeie poate suferi.

Betty se înfășură într-o pătură și, ascunzându-se într-un ungher din camera cu dulapuri, veghe asupra-i fără știrea ei.

Miss Furnace dormi „divin“, după cum spuse ea însăși a doua zi dimineață.

Capitolul CVII

Așa cum un strigăt sau o piatră pot declanșa avalanșa, tot astfel sosirea lui Miss Furnace păru să grăbească scurgerea evenimentelor în viața până atunci nemișcată de la Marea Pajiște.

(* Chiesa di Santa Maria della Salute: unul din cele mai faimoase monumente sacrale ale Veneției, punct turistic obligatoriu. Biserica este opera (în stil baroc) a arhitectului Baldassarre Longhena (1598-1682) și a fost construită între 1630-1687. Are picturi de Tintoretto și Tiziano (n.t.).)

Elizabeth și invitata se instalară neîntârziat în Casa din Crâng, unde totul fusese pus la punct ca să le fie pe plac. Paturi cu coloane având perdele de muselină, jilțuri capitonate și oglinzi, oglinzi în toate încăperile, nimic nu fusese uitat, în timp ce fagii din jur începuseră a umbri casa cu umbra încă prea puțin deasă a frunzișului lor.

Cu toate că era atât de cusurgioaică, marea călătoare admiră la nesfârșit și scoase exclamații în mai multe limbi străine, văzându-și camera. Coridorul ce ducea la ea era despărțit printr-o draperie drăguță din tafta de culoarea gușii de porumbel de camerele rezervate Elizabeth, care se învecina cu marea călătoare de acum înainte, și care dădu dovadă de-o satisfacție ceva mai domoală – dar, își spunea ea în taină, ce poate face împotriva sorții veșnica rudă săracă?

Miss Charlotte veni în *tilbury* să se informeze de părerea lor și se simți fericită văzându-le mulțumite.

– Casa are un farmec puțin cam învechit, poate, dar toată lumea se simte bine între pereții ei. Elizabeth, cred că ți-am spus că mama primei Mrs. Jones s-a născut aici. Ea i-a lăsat-o moștenire fiicei ei, care i-a dăruit-o soțului.

– Unchiul Charlie.

– Perfect, m-ai urmărit. Casa cea Mare, care era și ea în stăpânirea primei Mrs. Jones, a fost lăsată moștenire fiului ei.

– Lui Ned! exclamă Elizabeth.

– Păi da! Nu știai? Ned este singurul proprietar al Marii Pajiști.

În cât de mare măsură fraza asta atât de simplă modifica punctul de vedere asupra tuturor lucrurilor...

Elizabeth rămăsese prostită de mirare, în timp ce Miss Furnace era și ea cât se poate de atentă.

Imperturbabilă, dar văzând totul, Miss Charlotte continuă:

– În fiecare zi, o cabrioletă o să vină să vă ia la orele de masă. Pentru plimbările voastre călare, totul e prevăzut, doar un cuvânt să spuneți. Observ că nu vi s-au pus buchete de flori prin camere. Jemima o să repare uitucelea asta. Dacă ceva vă lipsește ori nu e-n regulă, spuneți-mi mie. Pe curând.

După ce-și rosti vorbele cu o voce liniștită, le adresă la amândouă un zâmbet călduros și le părăsi; apoi, cu sprinteneala unui bărbat, se cățăără în *tilbury* și plecă la trap, lăsându-le singure.

Ca într-o învâlmășeală, surprizele veneau aproape din oră în oră. În după-amiaza aceea, Miss Charlotte o luă pe fată încet de braț și o duse sub copacii din fața casei. Acolo, cu un zâmbet ce ascundea vii neliniști, scoase dintr-un buzunar o scrisoare pe care i-o întinse:

– Dragă copilă, a sosit asta pentru tine înainte de prânz. N-am vrut să ți-o dau de față cu Miss Furnace, care-i curioasă. Nici chiar eu n-am dreptul și nici nu vreau să-ți pun vreo întrebare, dar timbrele nu sunt nici din Franța, nici din Anglia. Nu știu de ce, dar totdeauna adulmec o primejdie în jurul tău. Tot ce vreau să-ți spun se rezumă în puține vorbe: păzește-te!

Fata luă scrisoarea și păli.

– Unchiul Charlie a văzut scrisoarea?

– Da. A ridicat din sprâncene și a spus: „Trebuie pur și simplu să-i fie dată“. Pe curând, Elizabeth.

Prea emoționată pentru a rosti vreun cuvânt, fata se întoarse și se vâri ca într-un refugiu în cămăruța ei rămasă goală.

Timbrele erau din Austro-Ungaria, scrisoarea, știa, de la Jonathan, iar scrisul aproape la fel de încălzit ca și prima lui scrisoare. Ghemuită în balansoar, lângă fereastră, citi cele ce urmează:

Victorie, adorata mea! Căsătoria mea e ruptă, iar eu sunt liber. Să mori de bucurie, nu alta, nu-i așa? Dar iată faptele: deznădăjduit să mă văd legat pe vecie de monstrul acela – cum altfel să-i spun? – am consultat avocați. Nu avocatul ei, firește – licheaua, s-a lăsat cumpărat de ea și-i face pe voie – ci oameni ai legii serioși, cugetați. Niciunul nu-mi dădea nici cea mai slabă speranță să mă văd scăpat legal din legătura căsătoriei. Ultimului însă, un om în vârstă și atoateștiutor, i s-a făcut milă de mine și m-a sfătuit să mă adresez unei fețe bisericești, care-a trăit pe lângă cele mai înalte personaje de la Curtea imperială. Venerabilul părinte m-a primit curtenitor, ba chiar, știind că familia mea e de stirpe veche, reverențios. După complimente, întrebările... O, adorata mea, de ce nu erai și tu de față? Nici nu-ți închipui de câtă finețe, de cât tact și de câtă pătrundere sunt în stare oamenii aceștia. Îi găsesc înspăimântător de inteligenți, încât în fața unuia dintre ei te simți aproape ca un copil. Mi-am dezvăluit viața intimă cu o mare ușurință. Omul nu uita nimic și-și cerea scuze pentru tot, dar înainta, înainta și, deodată, într-o doară, mă întrebă cum eram îmbrăcat la căsătoria mea. I-am făcut numaidecât o descriere foarte amănunțită, nelăsând la o

parte niciun galon auriu, nicio panglică, deoarece purtam uniforma abia cu ceva retușată a bunicului, ofițer în garda Majestății Sale George al III-lea.

– Cu spada la șold, poate? întrebă el.

– Precum spunei, părinte, era la mare cinste, cu mânerul bătut în diamante.

M-a învăluit atunci într-un zâmbet pe care nu-l voi uita niciodată.

– Vai! exclamă el vesel, căsătoria dumitale e nulă în fața Bisericii din cauza acestei nefericite spade. Anulată, căsătoria mea! Ipso facto, mi-a zis el. I-aș fi sărutat mâinile. Divorțul e interzis. Iubita mea, o părăsesc pe creatura asta mizerabilă care niciodată n-a fost soția mea, părăsesc palatul Wilczeck, părăsesc Viena și sosesc. Jonathan al tău va porni la drum și te va găsi el în cele din urmă oriunde te vei afla. O, Elizabeth, adorata mea, Jonathan al tău va veni neîntârziat.

Fata lăsa să-i scape scrisoarea și leșină.

8

MANE, THECHEL, PHARES*

(* *Cântărit, numărat, împărțit.* Cuvinte scrise de o mână fără trup pe peretele din sala de ospete a palatului lui Balthazar, într-una din nopțile când acesta dădea un festin și când Cyrus a cucerit Babilonul (n.a.).)

Capitolul CVIII

Îi trebui mult până să-și vină-n simțiri și, cuprinsă de spaimă, se ridică. Neclintită o clipă, se duse brusc să se uite în oglindă, ca pentru a-i cere sfatul acelei fețe palide ca moartea care se uita la ea cu gura întredeschisă.

– Ce-ai făcut? șopti.

În timp ce ea sta acolo și-și întreba imaginea, scrisoarea ei către Jonathan călătorea spre Europa cu adresa Marii Pajiști, căile de acces, cu micul desen ce închipuia pădurea și o cruciuliță ce situa copacul cel mare cu crengi uriașe, locul întâlnirii lor. Și cine l-ar fi putut împiedica pe Jonathan să vină, dacă era liber?

Deodată, rupse scrisoarea lui Jonathan, fără a-și lăsa timp de gândire. Și nemulțumindu-se cu atât, azvârli bucățile în vatră și le dădu foc. În felul ăsta distrugea totul. Nu existase nicio scrisoare. În clipele de panică, izbutea să se încredințeze că nimic nu se întâmplase, că visase. De cumva avea să vină, ea n-avea să se clikească, ar fi stat în casă, zicând că nu înțelege. Dar Jonathan avea scrisoarea ei...

Îi veni ideea că cel mai înțelept ar fi fost să-i mărturisească totul lui Miss Charlottc. Bătrâna domnișoară avea să aranjeze totul. Ned nu trebuia să știe nimic. Aici, într-adevăr, era punctul cel mai grav, pe care nu îndrăznea să și-l mărturisească.

Umblând de colo-colo, își puna întrebarea și, în timp ce trecea prin fața oglinzii, reflexul îi aruncă: „deoarece Casa cea Mare e a lui Ned“. Țipă cu furie:

– Mi-e totuna!

Și, ca să se convingă, rosti încă o dată același lucru. Misterios efect al cuvintelor repetate pe șoptite, ca niște rugăciuni: înseninată de-a binelea, își potrivea părul, ce suferise de pe urma incidentului, apoi bău un pahar cu apă și ieși din cameră.

Afară, sub copaci, se întâlni cu unchiul Charlie, care fuma o țigară de foi și părea liniștit, dar în sinea ei avu numaidecât siguranța că pe ea o pândeă și-o aștepta.

Într-adevăr, veni drept spre ea și-i zise cu aerul lui de bunătate mieroasă pe care-l cunoștea bine:

– Scumpa mea fetiță...

Îl privi drept în față:

- Da! spuse aproape agresiv.
- Sunt îngrijorat în legătură cu tine.
- Rău faci, unchiule Charlie. De ce nu-mi spui mai curând că scrisoarea asta din Austro-Ungaria te neliniștește?
- Nu te enerva. N-aș vrea pentru nimic în lume...
- Dacă asta îți poate face plăcere, află că mi-a părut atât de smintită, încât am ars-o.

Charlie Jones își azvârli țigara, stingând-o cu călcâiul.

- O! spuse cu un zâmbet, cât de bine recunosc în gestul ăsta bunul simț al tinerei englezoaice.

Ea însăși nu se putu împiedica să nu pară mulțumită. Încă o dată ieșea din încurcătură fără să fi fost nevoită să mintă. Orgoliul era intact, iar buna-credință liniștită.

La Casa din Crâng, în noaptea aceea, se culcă târziu, dar dormi bine de cum își încetă sporovăiala cu Miss Furnace. Cât de amuzant era totuși s-o ascuți pe frumusețea brună... În halatul ei de mătase roz tivit cu hermină, se așezase familiar pe canapeaua de catifea de culoarea mierii ce împodobește camera Elizabethei și-i dădea acesteia sfaturi despre cum trebuia să se poarte după ce și-ar fi făcut intrarea în lume.

- Că doar n-o să zaci aici și să mori de plictis. Cere să fii dusă la Paris, la Londra, la Viena. Ce aștepti ca să fii prezentată la Curtea imperială? E foarte simplu. Eu am obținut acest lucru fără nicio greutate, devenită pentru împrejurarea aceasta vara unui arhiduce care se uita lung la mine. Împărăteasa e un înger. I-am făcut reverența mare, cu panglica până la pământ.

- Nu cunosc niciun arhiduce, zise Elizabeth.

Un zâmbet nostim sluji drept răspuns acestei naivități.

- Cu siguranță că ai vreunul în familie. Dar asta se inventează, un arhiduce la Viena.

De fiecare dată când auzea titlul ăsta, fata se simțea prost. Spusele lui Miss Furnace o stinghereau din ce în ce mai mult prin lipsa lor de verosimilitate. Fără nicio îndoială, marea călătoare inventa.

- Sunt de acord, spunea aceasta, Virginia are farmecul ei, dar pe dumneata nu te văd zăcând în ungherul ăsta pierdut de lume, oricât de încântător ar fi. Și-apoi, din păcate, umbra unui război posibil ne amenință de aproape. Eu una voi dispărea la momentul potrivit, fără să aștept ultimatumul.

– Încă n-am ajuns acolo, spuse Elizabeth cam cu răceală.

– Ah, nu, nu! Și totuși, nu ești englezoaică?

– Ba da.

– Întoarcerea în Anglia ar fi ceva cât se poate de firesc. Ai avea o ieșire din scenă ireproșabilă, elegantă.

Elizabeth, care stătea așezată pe marginea patului ei, în halat alb, se sculă.

– Miss Furnace, n-am niciun chef să plec. Până la urmă, începe să-ți placă la Marea Pajiște, asta e. Vreți să mă scuzați, abia îmi mai țin ochii deschiși.

– O, dragă Elizabeth, ai un fel al dumitale de-a spune lucrurilor pe nume care mă încântă. Te las. O ultimă rețetă, care o să te amuze și care circulă la Curtea din Londra, printre femei. Când intri într-un salon, la un bal ori o recepție, n-are a face, spui mai întâi foarte încet: „prune și prisme“, ca să-ți dai o formă drăguță gurii. Noapte bună, scumpa mea, și gândește-te la ce ți-am spus. Aș vrea atât de mult să te văd fericită... departe de-aici!

Și pieri ca o zână.

Elizabeth se culcă numaidecât, suflând în lampă.

– Departe de-aici... își zise ea în întuneric. Ce-o fi în mintea ei?

A doua zi, după prânz, o nouă surpriză. Mănat la galop de Barnabé, un *tilbury* se opri sub fag, în fața casei. Ned sări jos și se repezi în vestibul. Cu o voce puternică, strigă:

– Miss Charlotte!

Nimeni nu răspunse, așa că strigă din nou:

– E cineva aici? Am sosit!

Trecu un timp și apăru Jemima.

– Miss Charlotte e în livadă, Mr. Ned.

– Unde sunt ceilalți? Tata e la Mrs. Jones?

– Așa cred.

– Barnabé, urcă valiza la mine în cameră, și ghitară. Fii atent la ghitară.

Elizabeth ieși din salon și se ivi în anticameră.

– Ned! exclamă ea.

– Da, Ned, făcu el sarcastic. Urcă la tine în cămăruță, vreau să-ți vorbesc.

Îi dădu ascultare pe loc. Urcând treptele în câteva salturi, Ned o urmă și închise ușa, apoi răsuci cheia. Cu buclele lui negre răvășite și fața roșie de emoție, sta în picioare, rezemat de canat.

Elizabeth îl privi cu mirare și îngrijorare, tulburată mai cu seamă de tăcerea lui. Deodată, băiatul începu să vorbească cu o voce înfundată și reținută.

– Nu puteai să-mi spui mai devreme că nu mă vrei? În brădet, de pildă, în loc să-mi joci comedia oftaturilor? Acum nu mai jucăm, ființă nemiloasă, fată rea și fără inimă ce ești.

Elizabeth, cu fața albă ca varul, întinse brațele spre el ca pentru a-l respinge, cu toate că Ned stătea nemișcat, cu picioarele depărtate, cumplit.

– Dar, Ned... protestă ea.

– Niciun „dar, Ned“. Ți-am scris o scrisoare ca să-ți ofer mâna mea. Iar tu-mi răspunzi că „da“ nu se poate spune prin corespondență. Dar ce-ți trebuia? să-ți fac o declarație de dragoste față cu notarul, cu un oficiar al Bisericii protestante și Biblia lui ca să ne unească?

Elizabeth se prăbuși pe un scaun.

– Ți-ai pierdut mințile, spuse cu o voce sugrumată. Niciodată n-am încetat să te iubesc.

– Ce minciuni mai mormăi acolo, zise Ned cu un răs care suna fals.

Tinerei englezoaice i se păru că cineva a biciuit-o din plin peste față și, adunându-și puterile, se sculă și-i ținu piept:

– Cum îndrăznești? spuse pe un ton de gheață. Ești beat? Îți poruncesc să deschizi ușa asta pe care-ai închis-o cu cheia.

La rândul lui, Ned rămase năucit, apoi cu furie descuie ușa.

– Îți dai seama, spuse fata pe un ton disprețuitor, că te porți chiar de pe-acum ca un soț gelos? Aș fi fost nebună să iau de bărbat pe cineva ca tine.

Cuprins de panică, Ned începu să răcnească:

– Încearcă să te pui în locul meu. Cum ai fi îndurat tăcerea asta oribilă? De fiecare dată când venea poșta și nu primeam scrisoarea ta, ce mi-ar fi redat viața, mi se părea că iarăși îmi spui „nu“. „Nu“ de trei ori pe zi timp de-o lună întreagă.

– Liniștește-te, îi zise Elizabeth ca unui copil. Scena² asta e caraghioasă. Niciodată nu ți-am spus „nu“ și nu faci nimic în clipa de față ca să-ți spun „da“. Și-apoi, strigi prea tare.

Ned făcu un pas spre ea și-o privi îndelung.

– Elizabeth, exclamă deodată cu o blândețe nespusă, oare nu vezi cât sunt de bolnav de iubire?

Fata își înăbuși un gest ce-ar fi făcut-o să i se arunce în brațe.

– Acum, când te porți ca Ned pe care-l cunosc, iar nu ca apucatul de adineauri...

– Apucat! repetă el indignat.

– Da, ai auzit măcar ce ți-am spus când îți jucai scena de tragedie?

– Ce mi-ai spus? întrebă el mirat.

– Că și merita să-ți fac o declarație. Când o să-ți amintești ce-am spus, o să putem vorbi mai limpede.

– Iartă-mă, Elizabeth, n-am auzit, îmi ieșisem din fire.

– Ned, chiar acum ți-am spus că ți-am făcut o declarație de iubire, nu ți-e de-ajuns? Ești cumva prost?

Se năpusti spre fată și voi s-o sărute, dar ea se zbătu.

– Nu suntem în pădurea de brazi, strigă ea râzând. Acum, când ușa nu mai e închisă, oricine putea intra.

– A cui e vina?

– Să n-o luăm de la cap. Hai să ieșim de-aici.

– Nici nu vreau altceva. Cămăruța asta caraghioasă a fost a mea când eram mic, dar de multă vreme n-a mai slujit la nimic.

– Da?

– Ce vrea să spună „da“?

– Nu poate omul să spună „da?“ fără să-i pui întrebări? Ce mai soț o să fii pentru cea care te ia de bărbat!

– Pentru cea care te ia de bărbat... repetă el înnebunit.

– Ned, pentru numele lui Dumnezeu, vino-ți în fire, o să vorbim despre asta numaidecât. O să stai iar în camera ta frumoasă de la etajul doi, ți se va da îndărăt.

– Tu unde dormi, Elizabeth?

– Nu mai dorm aici. Tatăl tău m-a dat afară din Casa cea Mare, spuse ea râzând.

– Ata-i bună! Simt că înnebunesc.

Îi explică situația cea nouă, Casa din Crâng, fără să pomenească de Miss Furnace; dar n-avu încotro când Ned se înduioșă s-o știe singură în căsuța aceea.

– Miss Furnace! Tata mi-a vorbit despre ea anul trecut. O doamnă stranie. Ce idee s-o invite... Cu atât mai mult cu cât prinde rădăcini în casă la oameni.

– Eu n-am nicio părere... Călătorește mult.

– Mă faci să râd. Cred că n-a călcat în viața ei pe puntea unui vapor. Trăiește nu se știe din ce, din împrumuturi, pe cât se spune, dar asta n-o împiedică să trăiască pe picior mare... Tăticu o socoate o lady. Când e pe drojdie...

– Așa se vorbește la Universitate? spuse Elizabeth pe un ton batjocoritor.

– Pardon... când trezoreria e cam secătuită – și i se întâmplă destul de des – face pe doamna de companie în familiile bune...

– La vârsta ei? Mă miră.

– Nu-i chiar atât de tânără cum îți închipui tu. Și-apoi, ce aiureală! Să te vâre acolo împreună cu ea... De ce? În sfârșit, de ce?

– Din cauza Ameliei. Câtă vreme o să se simtă rău, eu trebuie să stau departe. Suntem aduse aici pentru mese.

– Acum pricep. Tata a făcut același lucru și la nașterea mea. Îndepărtează pe toată lumea, în afară de persoanele indispensabile. Dar o să mergem chiar acum acolo. Să văd și eu ce s-a ales de bătrâna Casă din Crâng... Tu o să-mi arăți.

O teamă instinctivă puse stăpânire pe Elizabeth, dar rămânea fără replică în fața unor dificultăți pe care nu le prevedea. Să se afle singură cu Ned în căsuța aceea i se părea primejdios.

– Du-te fără mine, apoi întoarce-te, îi spuse.

Ned răsă mucalt:

– Tot îți mai e teamă de mine? Doar se află o doamnă de companie în Casa din Crâng, nu?

Dacă Ned s-ar fi pomenit singur cu frumusețea brună?

– Ai dreptate. Hai să mergem.

După un sfert de oră, pătrundeau în căsuță, iar Ned se minună numaidecât:

– Au făcut un adevărat giuvaier din vechitura asta! Catifea peste tot, pereții proaspăt văruiți, covoare orientale. În romanele populare, asta se cheamă un cuib de dragoste. Cu atât mai mult cu cât plutește în aer un miros îmbătător.

– Știu, zise Elizabeth înciudată, e de la ea.

Ned aduimecă puternic.

– Un parfum la modă, *Charme du Soir*, nu ne refuzăm nimic.

– Nu vorbi așa de tare. Sigur e la ea în cameră și ne-ar putea auzi.

Dar Miss Furnace nu era la ea în cameră, plecase.

Elizabeth avu impresia că a căzut în cursă datorită unei puteri răuvoitoare, căreia un termen vag îi spunea destinul, destinul ei.

– Ei da, zise ea curajos, iată-ne împreună și singuri.

– Singuri într-un loc închis și acoperit, zise el glumind, visul tuturor îndrăgostiților.

Fata râse nervos.

– Nădăjduiesc că o să fii cuminte și că ai să te porți ca un gentleman.

Altfel nimic nu-i cu putință. Nu suntem în pădurea de brazi.

– Te rog să observi că până aici am fost corect. Vrei ca acum să-ți cad în genunchi și să-ți fac o declarație în toată regula?

– N-are rost. Nu pot suferi atitudinile astea de operă. M-aș simți groaznic de prost.

– Atunci, Elizabeth, uită-te în ochii mei. Niciodată nu te-am văzut atât de frumoasă ca astăzi, cu raza asta mică de soare ce ți se plimbă în păr. S-ar zice că anume îmi arată frumusețea părului tău, ca să-l mângâi. Îmi îngădui, Elizabeth?

– Nici pomeneală, m-ai zburli groaznic, și-apoi, observația ta atât de interesantă despre părul meu îmi sugerează o întrebare pe care o vei găsi, poate, nelalocul ei.

– Pune-mi-o totuși, n-am nimic să-ți ascund.

– Într-o zi, când ne aflam cu toții în salon, iar Miranda ne-a adus cafeaua... îți amintești?

– Cred că da, destul de vag.

– Miranda e frumoasă, iar părul ei întunecos ca noaptea. Ce părere ai de Miranda?

– Ce părere vrei să am despre o servitoare de culoare? Niciuna.

– Niciuna? Oare nu ți-am surprins o privire furișă spre ea, dar plină de admirație?

Se lăsă o tăcere stingheritoare, apoi băiatul acela pe care tânăra englezoaică îl socotea cam greoi îi răspunse ceva care-o puse în încurcătură.

– Elizabeth, spuse cu un zâmbet ușor, îmi faci de pe-acum o scenă de menaj? Crezi că are cineva chef să se însoare cu o femeie geloasă?

Fata primi lovitura fără să se clatine dar, în ciuda dragostei pe care tânărul virginian i-o inspira întrucâtva fără voia ei, văzu cum Casa cea Mare îi scapă, iar ei îi era pe plac.

– Fără să fiu geloasă, spuse ea cu răceală, poate că am dreptul să mă informez. Ție îți plac brunetele, iar eu sunt cât se poate de blondă. N-aș vrea să existe frecături stupide între noi.

– Îngerul meu! Dar îți jur...

În clipa aceea, un tropot de copite afiară, în fața ușii, îi făcu pe amândoi să tresară.

– Să părem cât mai la largul nostru, zise băiatul pierzându-și capul.

– La largul nostru. Dar sunt la mine-n casă.

Trecură vreo două-trei minute, cât să lege calul, apoi ușa se deschise și Liza Furnace intră cu pasul hotărât și cu capul sus. O amazoană roșie cu firet negru adăuga atitudinii ei ceva regesc, așa cum voia și ea cu orice preț să aibă propria-i persoană. Fața, însuflețită de galopul în aer liber, strălucea de-o frumusețe izbitoare. Aruncă o privire spre Ned și spuse cu o voce indiferentă:

– la te uită, un domn.

Elizabeth făcu prezentările. Miss Furnace își luă de pe cap o micuță pălărie bărbătească pe care-o azvârli pe-o sofa, deoarece toate gesturile ei purtau pecetea impertinenței. Cu amândouă mâinile, își înfioie părul greu și negru ce ondula cu un soi de magnificență.

Ned o privea cu gura căscată.

– Mă scuzați, spuse fără a catadicsi să-l vadă, urc să mă odihnesc. După escapada asta! Unul dintre voi să spună cuiva să se ocupe de cal.

După ce rosti aceste cuvinte cu semeție și indiferență, dispăru. Cravașa, pe care-o lăsase să cadă pe covor, continua să vorbească despre ea, în felul anume al lucrurilor.

– Pe cuvântul meu, astăzi întrece orice măsură. Cochetăria ei are niște violențe...

– Violențe? repetă Ned năucit.

– Da. Ce te-a apucat? O găsești încântătoare? Spune.

– Încântătoare? Nu știu, abia am avut timp să...

– Timp să ce?... S-o admiri?

– N-am zis asta. Timp s-o văd.

– O să ai destul. Se instalează aici în toată regula

– Visezi.

– Deloc. În sfârșit, vino-ți în fire, Ned! Adineauri vorbeai despre ea cu severitate, și-a fost de-a-juns să-ți arunce o privire ca să te fărmece, la fel ca și pe ceilalți, tatăl tău, chiar și Miss Charlotte.

– Dragostea mea, nu sunt fermecat, ci numai uluit de purtările ei ciudate și lipsite de jenă. Hai, vrei să ne întoarcem la Marea Pajiște? Pe jos dacă vrei, nu e departe. Ori mă duc eu călare – ea l-a luat pe Napoleon, unul dintre cei mai buni roibi ai noștri – apoi mă întorc să te iau în *tilbury*.

– Dacă vrei! Dar du-te repede și întoarce-te la galop. N-am niciun chef să mă pomenesc singură cu beleaua asta.

– Se poartă urât cu tine?

– Dimpotrivă, vorbește întruna și mă plictisește. Presupun că atitudinile ei disprețuitoare sunt rezervate bărbaților.

Ned zâmbi cu înțeles și, fără un cuvânt, se duse să-l dezlege pe Napoleon. Fata îl privi ducându-se repede pe drum și hotărî să-l aștepte pe pajiște mai curând decât în casă. Numai gândindu-se la Miss Furnace și inima începea să-i zvâcnească de mânie. Cum să nu vezi o rivală în acea nou-venită plină de aroganță și-atât de periculos de atrăgătoare?

În lumina blândă a acelei după-amiezi, Elizabeth și Ned se plimbau până la liziera unei pădurici ce mărginea drumul dincolo de Casa Tumultului. Nu era locul închis și acoperit la care visa Ned și se strădui să-și supravegheze purtările, cu atât mai mult cu cât trebuia să-și facă iertată – grea treabă – o privire admirativă în direcția celei care vrăjea. Îi fu tare greu să se explice asupra acestui punct, dar o unse pe față cu o groază de complimente, așa cum ungi cu miere o felie de pâine care are untul bine întins pe ea. De altfel, cuvântul miere îi venea întruna pe buze.

– Dragostea mea... *Honey*...

Elizabeth se lăsă convinsă până la urmă și chiar, sub copaci, îi îngădui să-și pună buzele pe gura ei, și-atât. La vremea cinei, se împăcaseră de-a binelea. Fetei i se păru că uniunea inimilor e pe cale să se săvârșească, în lipsa celei a trupurilor, la care prefera să nu se gândească.

Charlie Jones nu apăru la masă. Amelia se plângea din ce în ce și, cum laudandumul îi era pe viitor interzis, trebuia să stea lângă ea și să-i abată atenția de la răul ei, copleșind-o cu vorbe de îmbărbătare.

Miss Furnace se lăsă așteptată un sfert de oră, nimica toată, apoi se așeză lângă Ned, Elizabeth și Miss Charlotte stând vizavi. Îmbrăcată cu o rochie de mătase de culoarea șampaniei, marea călătoare își zugrăvi șederea la Constantinopol cu asemenea bogăție de detalii și-atâtea nume de pașale, roștite ca din zbor, încât nevinovata Miss Charlotte spuse că se simte ca într-una din poveștile din *O mie și una de nopți*.

Insensibilă la farmecul povestitoareii, Elizabeth o privea cu o atenție amestecată cu spaimă, deoarece era limpede că femeia aceea de-o frumusețe insolentă juca marele joc al seducției, dar pentru cine? Aroganța de mai înainte lăsase loc zâmbetelor, ce păreau a se uni și-a alcătui ghirlande. Bronzată poate de vântul lungilor traversări, cu pielea de-o culoare ca ambra, abia îmbujorată pe pomeți, sub sprâncenele negre și dese ochii adânci luceau, plini de-o blândețe vicleană.

Persoana asta minunată abia dacă se atingea de cele ce i se puneau în farfurie. Măinile ei delicate se agitau uneori când povestirea devenea palpitantă.

Spre sfârșitul mesei, socoti convenabil să-i ceară discret lui Miss Charlotte informații despre comitatul Virginiei unde se afla Marea Pajiște. Cunoștea un pic Vechea Casă, de-o simplitate atât de nobilă, dar nu știa nimic despre istoria ei.

– Mai curând Ned Jones v-ar putea vorbi, și încă mai bine decât oricine altcineva, de vreme ce lui îi aparține.

Imperceptibil, se întoarse spre vecinul ei. Simțind privirea Elizabethiei ațintită asupra lui, băiatul încercă să-și stăpânească tulburarea pe care i-o provoca femeia aceea. Acesteia nu-i fu deloc greu să ghicească ce se întâmplă cu el și-l învălui numaidecât în zâmbetul acela minunat care nu vrea să spună nimic și făgăduiește ceva.

– Atât de tânăr și dispuneți totuși de bunuri, îi spuse. Cum vă simțiți ca proprietar?

Ned roși puternic și bălmăji:

– Nu știu, nu mă gândesc niciodată la asta.

– Drăguț răspuns.

Spunând acestea, se sculă, rugând-o pe Miss Charlotte s-o scuze, deoarece încă se mai simțea obosită după o minunată escapadă prin

păduri, făcută călare. Barnabé ar fi putut-o conduce până la Casa din Crâng?

– Barnabé, spuse Miss Charlotte un pic șocată de plecarea aceea bruscă, lasă acolo farfuriile și înhamă calul la *tilbury*.

Miss Furnace îi adresă mulțumiri lui Miss Charlotte și-i salută printr-o ușoară înclinare din cap pe Elizabeth și Ned, care dădu s-o însoțească spre ușă, dar ea îl opri cu un gest al mâinii:

– Voi aștepta o clipă afară. Nimic nu impresionează mai mult sufletul ca vederea cerului înstelat, iar în noaptea asta cerul e de o transparență ce te smulge de pe pământ. N-am mai văzut asemenea lucru decât în Egipt.

În clipa aceea răsună o voce pițigăiată și tremurătoare ce nu putea fi decât a Elizabeth, cu toate că n-a fost recunoscută pe loc.

– Ned, ai ghitara. Ar fi o ocazie minunată să acompaniezi contemplarea asta cu una din frumoasele tale serenade din Sud.

Câteva clipe domni stupoarea, apoi, pe un ton de cântăreață italiană, Miss Furnace modulă încetișor:

– Nu în seara asta.

Grațios, ajunse la ușă, apoi se duse sub copaci. În spatele ei plutea un parfum ce părea să urce dintr-o grădină noptatecă.

Miss Charlotte se ridică la rândul ei și bătu din mâini:

– Ei, hai, spuse, ce-ați rămas așa încremeniți, copii? Cucoana are purtări bizare, dar e interesantă. E o excentrică, asta-i tot. Tot călătorind...

Ned îndreptă niște priviri imploratoare spre Elizabeth, care-și întoarse capul violent.

Capitolul CIX

Împăcarea nu avu loc înainte de miezul nopții, sub întunericul marelui cedru. Micilor strigăte mânioase le urmă sufocarea plânsetului și belșugul de lacrimi, continuu de gemete și de cuvinte de adio, dar vinovatul o făcu pe victimă să le pună capăt doar prin puterea elocinței lui și a amenințărilor de sinucidere.

Se întoarseră cu pași rari spre Marea Pajiște și, ca pentru a nu tulbura liniștea nopții, vorbeau încet și mergeau ținându-se de mână.

O vreme se opriă ca să se uite îndelung la cer, până când simțiră amețală, deoarece amândurora li se părea că niciodată stelele nu străluciseră mai tare, cu o intensitate aproape dureroasă.

– Ghitara mea e în cameră, șopti Ned. Dacă ai vrea, m-aș duce s-o iau și ți-aș cânta un cântec din Sud...

– O, nu! se împotrivi fata.

– ...un cântec frumos de dragoste, nu vrei?

– Femeia asta a stricat totul, vezi tu, când a spus: „Nu în seara asta“.

Ned nu răspunse pe loc.

– N-o să fiacă ea mulți purici la noi. Vorbesc eu cu tata. Știu eu ce vrea.

– Ce anume?

– Casa, Elizabeth, e foarte vicleană...

– E nebună?

– Nu știu. Se vârstă în sufletul oamenilor.

– Adevărat că n-o să te mai uiți la ea niciodată?

– Niciodată... Auzi trăsura asta pe drum? E Barnabé, se întoarce din Crâng. Vrei să te duc acolo?

– Ca să dau nas în nas cu ea? Nici nu mă gândesc. Mi-ar plăcea mai curând să stau din nou în cămăruța în care-am stat la început aici...

– Nu, tu iei camera de sus, iar eu o să mă culc jos. Nu mai discuta, îi spuse sărutând-o.

Elizabeth își lăsă capul pe umărul lui.

– Scapă-mă de femeia asta, se rugă.

– O să fac tot ce pot ca să scăpăm cu toții de ea. Tata a adus-o ca tu să nu stai singură în Crâng până la nașterea copilășului pe care-l așteaptă soția lui. Nici că se putea alege mai proastă. E cea mai mare prostie a lui.

– Face multe prostii?

– Și-a pierdut mințile, dar o să se aranjeze totul. În noaptea asta rămâi aici.

– Ned, dar toate lucrurile mele sunt acolo, hainele, obiectele de toaletă.

– O domnișoară are nevoie de-atâtea lucruri?

– Ned, nu înțelegi, mai ai multe de învățat.

– Foarte bine. Am să mă duc după toate astea în *tilbury*.

– Ești nebun? Dacă te vede intrând în casă la ora asta, o să țipe.

– Nimeni n-o s-o audă.

– Ideea ta e imposibilă. Va trebui măcar să fiu și eu cu tine.

Puseră amândoi la cale un plan copilăresc și, de cum sosi trăsura, Ned îi ieși în cale, oprind-o pe drum.

– Ai condus-o pe Miss Furnace până la ușa ei?

– Da, Masa Ned. Îmi st'iga: „'epede, 'epede! V'eau să mă culc“.

– Bine. Dă-te jos, du-te și tu la culcare și somn ușor. Am s-o duc pe Miss Elizabeth până la ea acasă. Nu mai am nevoie de tine până mâine.

Barnabé sări jos din *tilbury* cu atât mai mare grabă cu cât Ned continua să-i inspire un sentiment vecin cu groaza. Câteva minute mai târziu, Elizabeth sta lângă Ned, pe capră. Un ușor pocnet din bici fu de ajuns ca roibul s-o pornească iar, după ce trăsura fusese repede întoarsă.

– Nu așa de repede, Ned. E o nebunie ce facem.

– Trebuie să acționăm dacă vrei să ai liniște. O să ne oprim la câțiva metri de casă, ca să n-o trezim pe cucoană. O să intru hoțește.

– Nu, eu o să intru în casă. Tu n-o să știi ce să iei. Tu să aștepți afară, aduc eu totul. Nu trebuie să vadă un bărbat în casă.

Mergeau în trap mărunț, dar tropăitul calului pe drum destrăma totuși misterul nopții. Natura întregă părea să asculte zgomotul acela. În același timp fericită și îngrijorată, fata se lipi de Ned.

– Găsești că-i chiar atât de frumoasă femeia asta? întrebă ea încet.

– În genul teatral, poate. Seamănă cu o actriță care face totul ca să fie privită.

– Te-ai însura cu o actriță?

– La ce-ți umblă mintea, dragostea mea? Uiți că m-ai iertat?

Urmă o tăcere îndelungă și meditativă, apoi fata spuse râzând:

– Aproape toate femeile din Sud sunt brune, doar asta vezi... Nu-i așa?

– Adevărat. Blondele ca tine sunt foarte rare.

– Le iubești tot pe-atât ca și pe brune?

– N-o iubesc decât pe Elizabeth, știi bine.

Liniștită, Elizabeth se socoti un pic cam proastă pentru faptul că vorbise și hotărî să fie cuminte.

Micuța casă părea să doarmă în mijlocul câmpului, ca o persoană încolăcită în visele ei, apărută împotriva oricărei intruziuni prin izolarea și însăși vulnerabilitatea ei. Coborâră sprinteni ca niște pisici, iar Ned legă calul de un copac de la marginea drumului. Și așteptă acolo, după cum îi spusese fata.

Prin iarbă, pașii acesteia nu se puteau auzi și a ajuns la ușă, pe care-o deschise cu cheia ei, în timp ce mâna îi tremura puțin. Se duse la ea în cameră în vârful picioarelor, nu fără a dibui la nesfârșit și a-și simți bătăile puternice și înăbușite ale inimii în piept.

După ce închise ușa, simțindu-se apărată, porni în căutarea aventuroasă a chibriturilor, le găsi în cele din urmă și aprinse lampa. O privire aruncată în jurul ei o făcu să vadă decorul acela liniștit ce-i vorbea pe limba mută a lucrurilor. Ciudățenia clipei de față din viața ei o izbi: patul în care nu avea să doarmă, balansoarul ce-avea să rămână nemișcat. Dar n-avea timp de pierdut; cuprinsă oarecum de panică, deschise sertarele de la comodă și alese repede ceea ce-i trebuia. Veni apoi rândul obiectelor de toaletă din micuța baie de-alături. Totul fu pus în valiza ce-i slujise când adusese lucrurile la Casa din Crâng. Nu-i mai rămânea decât să ridice valiza de mâner și să stingă lampa, ceea ce și făcu, cu inima cât un purice. Să iasă din casă avea să fie mult mai greu. Plănuise ca, odată ajunsă afară, să pună valiza pe peron, iar Ned să vină s-o ia.

Totul era cât pe ce să reușească. Abia dacă se izbi, dar slab, în vreo mobilă, două, ușa se deschise scârțâind ușor, nu-i mai rămânea decât să străbată o săliță îngustă, patru pași de făcut ca să ajungă la ușa casei.

Și totuși, în acest spațiu restrâns se întâmplă ceva ce-i tăie răsuflarea. O lumină foarte blândă lumină deodată sălița, venind din spatele draperiei drăguțe de tafta în ape schimbătoare ce despărțea apartamentul lui Miss Furnace de tot restul casei. Dincolo de draperie, un coridor ducea spre dormitorul mării călătoare...

Teama o făcu pe fată să rămână ca o stană de piatră. În clipa aceea, capătul draperiei se dădu la o parte, apoi se trase la loc, ca o străfulgerare. Ca într-o vedenie, zări o față de un alb șters, fără expresie.

Groaza o făcu să-și recapete umbletul; printr-un efort frenetic de voință, târî valiza și-o aruncă pe peron, fără să știe cum de izbutise să deschidă ușa.

Afară, alergă la *tilbury* și, luându-l pe Ned de braț, nu-i putu spune decât atât:

– Valiza, repede!

Fără să pună nicio întrebare, băiatul dispăru în întuneric și, întorcându-se cu valiza, o azvârli în trăsură, unde Elizabeth se și urcase.

De cum se aflară pe drum, fata își sprijini capul de umărul lui Ned.

– Repede, îl imploră.

Biciul pocni, iar calul porni în galop.

– Ce-i cu tine? întrebă Ned.

– O, Ned, am crezut că mor de spaimă. În sălișă, o moartă s-a uitat la mine. Casa din Crâng e bântuită de stafii.

– Asta-i ceva nou, zise băiatul. S-a spus despre Casa cea Mare că ar fi, dar nu despre cea mică. Poate că ți-ai închipuit...

– Nu vorbi așa, pentru Dumnezeu! Sunt întreagă la minte, nu sunt nebună. O față înfricoșătoare m-a ținut cu ochii o secundă. M-a paralizat de groază, de mă întreb și-acum cum am putut fugi.

– Cu valiza, observă Ned.

– O, nu râde!

– Nu râd, dragostea mea. Niciodată n-o să mai calci pe-acolo. Miss Furnace o să aibă casa întreagă la dispoziția ei – până când o s-o fac eu să-și ia tălpășița.

– O să-i explici tatălui tău că bântuie stafiile acolo?

– Mi-ar râde-n nas. Pentru tot ce ține de lumea cealaltă, tata e de neclintit: după părerea lui, nu există nimic.

– Dar dacă izbutești să scapi de Miss Furnace, tatăl tău n-o să vrea ca eu să dorm tot acolo? Ned, aș muri, m-ar găsi dimineața țepăună ca marmura la mine-n pat.

– Asta nu. Tu singură la Casa din Crâng nu-i cu puțință, dar iată-ne în fața unei noi probleme. Ce cred eu e că ai văzut vreo servitoare bătrână de-a cucoanei. E misterioasă. O fi adus-o în taină, pentru că are nevoie să fie îngrijită, ca toate femeile foarte frumoase.

– Foarte frumoase, Ned? întrebă Elizabeth blând.

– Femeile de soiul ei, frumusețile violente.

– Nu e o lady.

– Face tot ce poate ca să treacă drept o lady, dar are nevoie să ia lecții.

Înveselită, fata avu o răbufnire de bucurie.

– O, Ned, uită-te pe cer... stelele... tot mai sunt...

Capitolul CX

Pradă unor coșmaruri în care fața moartei se arăta cu o frecvență consternantă, Elizabeth își petrecu noaptea în camera cea mare de sus, în timp ce Ned se căznea să doarmă în patul prea scurt din cămăruța de jos.

Și unul, și celălalt arătau destul de rău a doua zi dimineață. Ca s-o liniștească pe fată în legătură cu Casa din Crâng, Ned nu vedea alt mijloc decât s-o consulte pe Miss Charlotte.

O găsiră cu puțin înainte de micul dejun în salon, unde, ca de obicei, citea *Biblia* în colțul căminului. Elizabeth îi povesti numaidecât vedenia ei. Pe scurt și precis, nu pomeni nimic de împrejurări, adică fuga în plină noapte din Crâng, ci se mărgini la descrierea îngrozitoare a feței apărute din spatele draperiei.

Miss Charlotte o ascultă cu atenție.

– Niciodată nu mi s-a spus că la Casa din Crâng ar bântui fantomele. Miss Furnace nu s-a plâns niciodată. O s-o întreb eu numaidecât.

Privirea ei ascuțită se înfipse numaidecât în ochii fetei, ca pentru a afla adevărul.

– Fetiță dragă, suntem numai noi trei și n-o să spunem nimic la nimeni, dar nu cumva ai luat cam mult laudanum ieri-seară?

Elizabeth roși până la urechi.

– Iei laudanum? sări Ned.

– Câteva picături sunt îngăduite, spuse Miss Charlotte, ca să ușureze o migrenă, o durere de dinți – ori o foarte, foarte mare supărare. În asemenea situații, nu face rău nimănui.

– Asta-i bună! exclamă Ned. Elizabeth!

– Elizabeth n-a luat decât o singură dată *sub* supravegherea mea și la sfatul meu. Chiar și tu, Ned, trebuie să ai o sticlă în dulăpașul de la tine din baie.

– Se prea poate, dar nici prin gând nu mi-ar trece...

– O să-ți treacă într-o bună zi, ca la toată lumea.

În clipa aceea, Barnabé se ivi în livrea roșie și anunță micul dejun.

– Barnabé, spuse Ned cu o severitate înspăimântătoare, ai aerul cuiva care a ascultat la ușă.

Fața lui Barnabé se făcu plumburie și începu să clănțănească din dinți.

– Lasă-l în pace pe Barnabé, spuse Miss Charlotte, și hai să mâncăm.

În timp ce se îndreptau spre sufragerie, Ned îi șopti Elizabethei la ureche:

– Chiar ai luat laudanum?

– Da, o singură dată, din disperare amoroasă, răutăciosule.

Ned își luă un aer muștrător, deși, la drept vorbind, se simțea oarecum măgulit, neîndoindu-se că despre el era vorba.

Miss Furnace se lăsă așteptată câteva minute, dar, când se ivi în ușă, cu o umbrelă minusculă apărându-i capul de soare, produse stupefactive. Splendoarea brună a părului scotea în evidență, prin contrast, albeața pielii, abia colorată în roz pe pomeți. Conștientă, fără doar și poate, de admirația pe care o provoca, răspunse printr-un zâmbet plin de tinerețe.

Miss Charlotte nu se putu opri să nu se minuneze:

– Sunteți într-adevăr ca o cadră, spuse ea râzând. Așa cum vă aflați acolo, în rochia aceea drăguță de culoarea piersicii, cu umbreluța, într-o rază de lumină.

– Umbrela mea? zise Miss Furnace intrând cu pas sprinten, unul din acele articole absurde și irezistibile de la Paris. Nădăjduiesc că toată lumea a dormit bine.

O bună dispoziție foarte deosebită de starea ei sufletească din ajun arăta că-și schimba felul de-a se purta precum femeile capricioase din înalta societate.

Elizabeth îl supraveghea pe Ned cu o atenție feroce, iar tânărul virginian nu știa pe ce să-și așeze privirea; până la urmă luă hotărârea să-și lase ochii în jos.

– Miss Furnace, atacă Miss Charlotte cu îndrăzneală, după ce frumusețea brună se instalează lângă Ned, ați avut vreodată impresia că ar bătui fantomele în Casa din Crâng?

– O fantomă, preciză foarte încet Elizabeth.

Un hohot vesel de râs sluji de răspuns acestei întrebări neașteptate.

– De-ar fi fost așa, v-aș fi spus-o, zise Miss Furnace tremurându-și minunatele-i bucle. O singură dată am intuit prezența lumii de dincolo. Era într-un castel regal la granița cu Scoția. Am să vă povestesc toate astea într-una din seri, la iarnă.

– La iarnă! exclamă Elizabeth.

– Ei, da, drag copil; ți-e teamă de Casa din Crâng?

Întrebarea o descumpăni pe tânăra englezoaică.

– Mărturisesc, spuse ea, că mă simt cam stingheră, mă obișnuisem cu Casa cea Mare...

– În dimineața asta ai plecat fără mine. Te-am strigat. Niciun răspuns. Avem micile noastre secrete, misterioasă Elizabeth.

Spunând acestea, își luă un aer ștregăresc care, din motive de neînțeles, stârni în Ned un fel de foame senzuală ce-l înspăimântă. Avu dintr-odată certitudinea că o anumită fericire sălbatică n-ar fi fost posibilă pentru el decât în brațele acelei femei. Ca să nu se trădeze față de Elizabeth, își întoarse capul, dar în clipa aceea suferea. Până atunci, toată viața lui fusese simplă, avusese câteva decepții amoroase, repede uitate. De data asta, nebun de dorință, făcea cunoștință cu neîndurătoarea patimă omenească ce nu se lăsa păcălită. Cu groază, își dădu seama că era la discreția acestei femei și că ea știa acest lucru. Ba mai mult, avu intuiția că și Elizabeth știe. Elizabeth care, se gândea el, luase laudanium din cauza lui, a marii dragoste ce i-o inspira el... Sila de sine însuși puse dintr-odată stăpânire pe el și băiatul se revoltă. Ridicându-se brusc de la masă, spuse bâlbâindu-se că o durere de cap neîndurătoare făcea să-i zvâcnească tâmpilele, ceea ce nu era departe de adevăr, și, rugându-se să fie scuzat, ieși din sufragerie fără a arunca vreo privire spre cineva, de teamă să nu se trădeze.

Cea dintâi mișcare a Elizabethei a fost să alerge după el, dar nu îndrăzni și aruncă o privire disperată spre Miss Charlotte, care clătina din cap:

– Bietul băiat, spunea ea, prea mult muncește acolo, la Universitate. Din fericire, vacanța nu-i prea departe.

Miss Furnace avu zâmbetul fermecător al unei suverane care-ar face un hatâr deosebit.

– Am să mă duc numaidecât în grădină la dumneavoastră să-i fac un buchet așa cum știu eu, să-l ajutăm să-și uite răul.

Elizabeth începu să respire zgomotos și-și împinse în față ceașca de ceai, care se vărsă pe fața de masă. Numaidecât Miss Furnace izbucni într-un râs zglobiu de fetiță, descoperind un șirag de dinți minunați.

– Câtă emoție pentru o durere de cap! exclamă ea. Ești de-o sensibilitate delicioasă și-o să fii o domnișoară absolut seducătoare! Te și văd la Curtea Angliei, unde pairi și duci îți vor cădea la picioare. Până

una-alta, de vreme ce acest minunat mic dejun e pe sfârșite (în realitate, abia începuse), mă duc să fac pe grădinăreasa, dacă îmi îngăduiți, Miss Charlotte. Foarfeci de grădină, v-aș ruga, mănuși și un coșuleț...

Întorcându-se spre Elizabeth, adăugă:

– ...și ca să-mi poarte coșulețul, drăgălașa Elizabeth...

Răspunsul țâșni într-un strigăt de mânie:

– Pardon, drăgălașa Elizabeth are altceva de făcut decât să vă poarte coșulețul.

– Supărător! exclamă Miss Furnace cu tristețe, dar poate că Betty a dumitale m-ar putea însoți.

– Firește, zise Miss Charlotte, aruncând o privire muștrătoare spre Elizabeth.

– Betty e la Casa din Crâng, i-o reteză Elizabeth.

– Să fie chemată, replică Miss Furnace, nu-i așa, Miss Charlotte?

– Firește, spuse din nou Miss Charlotte, care avea toate slăbiciunile față de marea călătoare.

– Prin urmare, interveni Elizabeth furioasă, o să trimiți după servitoarea mea la Casa din Crâng ca să-i poarte coșulețul acestei cucoane, căreia Cerul i-a dat totuși două mâini. De data asta, chiar că-i înțeleg pe aboliționiști.

– *Dear me!** exclamă Miss Furnace.

Miss Charlotte se ridică și se înălță pe vârful picioarelor. Și, pe tonul cel mai pițigăiat din lume, strigă:

– Elizabeth!

Elizabeth se ridică de la masă, Barnabé fugi din spatele ușii.

Ieși fără o vorbă și alergă sub copaci până la scara ce ducea la camera copiilor.

Intră fără să bată la ușă și-l văzu pe Ned în picioare în fața ferestrei. Se întoarse dintr-odată, iar fata rămase fără grai văzând fața aceea pe care nu i-o știa, răvășită de chin... Câteva clipe se priviră în tăcere, apoi Ned întrebă aproape încet:

– Ce vrei, Elizabeth?

– Ned, nu mi-e teamă de adevăr. Vorțește-mi. O iubești pe femeia aceea?

(* Vai de mine!(engl.).)

El clătină din cap:

– Nu.

Rostind cuvântul acesta, avea o expresie atât de gravă și-atât de dureroasă, încât Elizabeth trebui să-și plece privirea ca să nu-i vadă lacrimile lucind în ochi.

– Te interesează, Ned, cum se spune, te atrage.

– Nici măcar n-am privit-o în dimineața asta...

– O dorești, nu spune nu.

– Asta n-are nimic de-a face cu dragostea. De iubit, pe tine te iubesc. Nu mă crezi?

– Am să te cred și mai mult dacă o faci să plece. Mi-ai făgăduit astă-noapte că o să ne scapi de ea. Îți amintești?

Înainte ca băiatul să poată spune ceva, se aruncă în brațele lui, rugându-l:

– Te implor, Ned, am să fiu a ta, dar fă-o să plece.

Se strângea atât de tare în el, încât băiatul își ieși din minți. Sângele îi clocotea în vine de dorință, ca adineauri la masă.

– Închide ușa cu cheia, porunci scurt Elizabeth.

– Da ce-ți veni? Aici?

– Închide ușa, îi porunci iarăși.

Cu o jumătate de oră înainte de masa de prânz, auziră că sunt strigați. Ned ieși primul și dispăru pe coridor, ca să se ducă în camera lui de la ultimul etaj. Elizabeth mai zăbovi mult, pentru a face să dispară orice urmă a unei dezordini îngrozitoare, apoi apăru în sfârșit în susul scării, nu văzu pe nimeni, coborî fără grabă și ieși.

Unchiul Charlie se plimba în toate părțile prin mijlocul pajiștii. Când o văzu pe Elizabeth, se grăbi spre ea.

– Ce-am auzit, exclamă el pradă unei vii agitații. Nu mai vrei să dormi în Casa din Crâng din cauza unei fantome pe care zici că ai văzut-o acolo?

– Cam așa ceva, spuse Elizabeth pe un ton glacial.

– Draga mea fetiță, zise el descumpănit de calmul fetei, doar n-o să ne batem. Vino-ți în fire. Hai sub copaci să vorbim ca doi oameni cu mintea întreagă.

La umbra fagului, se așezară pe o bancă, în timp ce tânăra englezoaică își păstra în continuare calmul.

– N-ai văzut nicio fantomă, pentru că nu există fantome. E clar?

– E clar, dar e fals, îi răspunse.

Charlie Jones roși puțin și o privi cu gravitate. Fata îi înfruntă privirea ochilor lui mari de culoarea furtunii și nu se putu împiedica să n-o compare cu privirea fiului lui. Ned era mai puțin frumos, dar încă simțea violența îmbrățișării lui.

Unchiul Charlie continuă blând:

– Nu sunt obișnuit să mi se răspundă așa cum faci tu. Diseară te întorci la Casa din Crâng.

– Crezi?

– Cred, pentru că starea scumpei mele Amelia mă silește să te țin departe de casă, ca să te scutesc de neplăcerea de a-i auzi strigătele. Cu scopul ăsta am adus-o pentru tine pe delicioasa Miss Furnace, care nu-i nici mai mult, nici mai puțin decât doamna ta de companie.

– Nu-mi place Miss Furnace.

– Elizabeth, mă întristează să te văd atât de diferită de minunata domnișoară pe care am cunoscut-o la Savannah și despre care păstrez amintiri atât de frumoase.

– Sub sicomorul din fața ușii de la casa dumatăle, poate!

– Nu uit de sicomor, dar asta nu schimbă cu nimic lucrurile: o să-mi dai ascultare.

– Depinde.

Ridicându-se, unchiul Charlie apelă la zâmbetul lui fermecător.

– Unde-i Ned? întrebă.

Fetei i se păru că dă o lovitură ca de gong, dar nu se clinti.

– L-am văzut la micul dejun. Pe urmă...

Un gest vag îi însoți cuvintele ce cuprindeau viitorul întregii ei vieți.

– O fi plecat iar în vreo escapadă pe Alcibiade. Asta-i lipsește cel mai mult la Universitate. Am să-l trimit pe Barnabé să vadă cum stau lucrurile. N-am să prânzesc cu voi, Amelia nu vrea să plec de lângă ea, dar fii liniștită, dragă Elizabeth, nu uit de sicomor și veghez la fericirea ta.

– Să fie într-un ceas bun, unchiule Charlie, spuse ea cu un zâmbet acru.

Capitolul CXI

Prânzul a fost straniu, ca a doua zi după bătălie. Niciuna dintre persoanele de față nu semăna cu cea care fusese în chiar aceeași dimineață. Ned, găsit în cele din urmă de Bamabé, o țintuia din priviri pe Elizabeth, fără a părea că o vede, într-atât de departe îi era gândul. După cum nu vedea nici buchetul pus în fața lui, făcut cu mare pricepere din flori mici, strânse unele într-altele, și alcătuit ca o sferă multicoloră.

Mai gânditoare ca de obicei, Miss Charlotte părea să-și întoarne atenția spre o lume lăuntrică și, cu o mână distrată, își fărâmița pâinea prăjită, în timp ce Elizabeth n-avea altă ocupație decât, în timp ce mânca, s-o înfrunte pe Miss Furnace, fără a o slăbi din ochi. Aceasta, continuând a străluci de frumusețe, dădea impresia că triumfă în singurătate, ca o statuie în mijlocul nisipurilor.

Tăcerea aceasta adâncă se înstăpânise de prea multă vreme pentru a putea fi ruptă cu naturalețe. La drept vorbind, fiecare se zăvorâse cât mai strașnic în propriile treburi, neavând niciun chef să le părăsească, încât încercară o ușurare generală când masa luă sfârșit. Miss Furnace se întinse în salon, așteptând ora când avea să fie dusă înapoi la Casa din Crâng. Poate că ar fi fost fericită să mai schimbe o vorbă cu Miss Charlotte, dar aceasta, adulmecând nedeslușit ceva, dispăruse fără o vorbă. Buchetul rămase singur pe masă, spunându-și povestea scaunelor goale.

Mergând liniștit, Elizabeth se îndreptă spre pajiște, în spatele casei. Ceva mai agale, Ned veni în urma ei și-o luă de mână. Amândoi se așezară pe o bancă, la umbra a doi mesteceeni, ale căror frunze ușoare tremurau în vânt. Cerul, de un albastru foarte șters, era lipsit de nori.

– Ești fericită, Elizabeth?

Îl mângâie cu mâna pe față:

– N-am spus-o îndeajuns azi-dimineață?

Ned își sprijini capul obosit pe umărul ei.

– Nici nu m-ai auzit cântând la ghitară, șopti băiatul, gata s-adoarmă.

Dacă vrei, acum...

Elizabeth își trecu degetele prin cârlionții lui deși și negri.

– De obicei, îi răspunse râzând ușor, la ghitară se cântă *înainte*, și noaptea. După, nu mai e chiar același lucru, dar ai o voce drăguță, o să-mi cânti o melodie din Sud când vom fi singuri, la Casa din Crâng.

- Singuri, la Casa din Crâng... repetă Ned, dar eu mâine plec.
- Atunci într-altă parte, la noapte, afară.
- Atunci foarte târziu. Ai băgat de seamă că nimeni n-a vorbit nimic

la masă?

- Pur și simplu pentru că știu cu toții.
- Cuvintele îl făcură să-și înalțe capul.
- Ce tot spui acolo? zise înspăimântat. Cum să știe?
 - Ceva din ei le spune că au ghicit, dar încă nu le vine să creadă.
 - Nu înțeleg prea bine ce spui, dar sper să te înșeli.
 - Într-o bună zi, tot se va ști, cred.
 - În orice caz, sunt nevoit să-i spun tatei, iar mâniile lui sunt cumplite.

- Mânia o să-i treacă, nu trebuie să-ți fie teamă.

- Nu mi-e teamă - am să-i spun, dar peste o săptămână, am să vin acasă anume, nu în seara asta, nu în noaptea asta. Noaptea face ca totul să fie sinistru.

- Ai dreptate, și-apoi, noaptea asta ne aparține.

- Da, dragostea mea, noaptea asta ne aparține.

- Iar mâine dimineață...

- Mâine dimineață mă întorc la Universitate.

- N-ai să te întorci, dragostea mea. Îți va fi mai ușor să-i vorbești tatălui tău în plină zi. Dacă vrei, ca să-l liniștim, mă voi arunca la picioarele lui, ca într-o dramă.

- Nu ne mai jucăm, Elizabeth.

- Nu, nu ne mai jucăm, de vreme ce sunt a ta pentru totdeauna.

Tonul cu care rostise cuvintele îl făcu să se cutremure. Căsătoria inevitabilă lua o cu totul altă înfățișare decât ceea ce-și închipuise el. Instinctiv, băiatul se ridică, iar Elizabeth la fel, stând amândoi în fața unui altar nevăzut. Totul lua o altă întorsătură în lumea lor. Noaptea de dragoste îl pune pe gânduri. Deodată, își dădu seama că nu mai avea nimic să-i spună acelei frumuseți cu păr de aur, soția lui de-acum încolo.

Și totuși o iubea, dar dacă a o iubi devenea o constrângere... Pentru prima oară, în taina inimii lor, și unul și celălalt își puseră aceeași întrebare: „Ce-am făcut?” Și-n fața ochilor lui, ca și-ntr-ai ei, persista imaginea obsedantă a unui alt chip de femeie și-a unui alt chip de bărbat.

- Ești obosit, micuțul meu Ned, îi spuse sărutându-l. Du-te și odihnește-te colo sus, la tine în cameră.

– Recunosc că mi-e somn, dar tu...

– O, eu!... Să nu-ți pese de mine. Femeile sunt din oțel. După ce-o să te odihnești, am să-mi scot lucrurile din valiză, care-i la tine în cameră.

Deodată, împinși de-același elan, se aruncară unul în brațele celuilalt, obraz lângă obraz, asemeni unor copii care caută în afecțiune mângâierea după un vis spulberat. A fost poate singura clipă în care s-au înțeles.

Ned urcă să se întindă pe pat și închise ochii, străduindu-se să uite coșmarul ce-l aștepta a doua zi dimineață. Cuvintele Elizabethei îl obsedau: „Mă voi arunca la picioarele lui ca să-l înduioșez“. Era convins că e în stare s-o facă. Elizabeth nu se juca. Îl ținea. Și totuși, o iubea.

Cu părul în vânt, din capriciu, Elizabeth se duse să se plimbe pe pajiște, cu poalele rochiei târându-se după ea prin ierburile înalte, ca o șoaptă ușoară la fiecare pas. Jonathan. Își spunea mereu numele acela cu o blândețe disperată și, deodată, se lăsă să cadă în iarbă, cu inima bătându-i, cu fața scăldată în lacrimi arzătoare. După focul durerii, invazia fulgerătoare a plăcerii în carnea ei, totul de nedescris, mai presus de orice delir al poeziei de dragoste, înfiricoșător ca un mister, ar fi voit să i-o datoreze altcuiva decât acelui drăguț și tânăr virginian, iar umbra lui Jonathan cel cu ochi de fiară sălbatică stăruia asupra a toate. Fericită și nefericită în același timp, se pierdea în închipuirea a ceea ce ar fi putut fi. Faptul să fie cu neputință de-acum încolo? El, căsătorit nu mai era, iar ea nu încă...

O tresărire de bun simț o făcu să-și vină în fire. Ned o luase, iar ea îi aparținea. Și totuși, în chiar clipa aceea, Jonathan trebuie să fi ținut în mâinile lui micul ei desen, cu locul precis de întâlnire, sub arborele gigantic. Se afla pe drum, era sigură, lucru pe care-l dorea și de care se temea totodată. Totul era prea târziu acum.

– Nebună, zise cu glas tare, ridicându-se.

Trecuse un timp, ziua era pe sfârșite. Hotări să se întoarcă acasă și să se ducă să bată cu îndrăzneală la ușa lui Ned.

Băiatul nu dormea, dar o întâmpină cu o înfățișare îngrozită.

– Valiza, îi spuse, nu mai e aici... Barnabé trebuie s-o fi luat în timp ce mai eram sub copaci.

– Ca s-o ducă la Casa din Crâng’?

– Așa mă tem.

- Tatăl tău nu vrea să stau aici în casă. Totul se încălcește din nou, Ned, nu vreau s-o mai văd pe Miss Furnace la Casa din Crâng.
- Fără voia sa, numele lui Miss Furnace îl făcu să bată din pleoape.
- Ai s-o vezi la cină.
- Mai bine nu mănânc. Îmi taie pofta de mâncare.
- Păi atunci, dacă te-ai închide la tine în cameră acolo sus, înainte de-a veni ea... Încă nu-i ora șase...
- Mai avem două ore înainte de cină. Să spui că m-am dus să dau o raită și că socot să mă lipsesc de cină.
- Iar mâine o s-o vezi...
- O, mâine, totul o să fie altfel, după ce-i vei fi vorbit tatălui tău. Nu știu cum, dar totul o să se schimbe, Ned.
- Și, văzând expresia uluită a băiatului, exclamă:
- O, Ned, o să fim fericiți, dar trebuie să acționăm, chiar tu ai spus-o. Să acționăm, să acționăm, să acționăm!
- Bătu cu piciorul în pământ și citi disperarea în ochii lui. „Laș ca toți bărbații, se gândi cu dispreț, în stare să mă lase cu un copil în brațe.“
- Se lăsă o tăcere, apoi Elizabeth spuse cu semeție:
- Nu mă sili să spun eu totul în locul tău. Nu victima are îndatorirea să vorbească, ci vinovatul.
- Victima, Elizabeth? Întrebă Ned cu un aer rătăcit.
- Să nu discutăm. Însoțește-mă călare până la Crâng și adă calul acasă, ori fă cu el ce-oi vrea, dar dispari. Să nu fii văzut la cină. Le-ai spus că ne plimbăm. Să plec de una singură ar părea ciudat. Ea ar fi în stare să ghicească.
- Câte ascunzișuri, de pe-acum.
- Sărută-mă, Ned. Abaterea asta ușoară de la adevăr ne va fi iertată și va fi cea din urmă. Trebuie ca totul să pară verosimil. Pentru asta, e de ajuns să nu fim văzuți la cină.
- Simți dezlănțuindu-se în adâncul lui o mânie nestăpânită și, cu o voce rece și precisă, întrebă:
- Să nu fim văzuți la cină? Vrei să spui ca ea să nu ne vadă, ba chiar ca Miss Furnace să nu mă vadă.
- Spre mirarea lui, Elizabeth răspunse liniștit:
- Mă apăr. Poruncește să se pună șaua pe cai.
- Blânda mea Elizabeth, nu te credeam atât de... de... atentă.

– Lasă-mă să te ajut. Neîncrezătoare e cuvântul potrivit. Tu ești al meu, după cum eu sunt a ta. Veghez asupra fericirii noastre. Numai de nu te-ai arăta fricos mâine dimineață în fața tatălui tău...

O pălmui.

Gestul îi ului pe-amândoi, ca și cum mâna ar fi sărit cu de la sine putere să lovească obrazul mirat. Elizabeth îl privi pe Ned cu admirație: în picioare, fără haină și descheiat la gât, stătea cu picioarele depărtate, ca un soldat. Cărlionții negri și zburliți sporeau însuflețirea feței încă roșie de mânie, și-l găsi frumos.

– Ai meritat-o, zise el cu un râs silit. Asta ca să te învețe minte...

– Să mă învețe ce? îl întreabă înlanțuindu-l cu brațele ei.

Ned făcu un gest ca pentru a se desprinde.

– La ce-ți umblă mintea? Ai să strici tot...

Galopând în neștire, ajunseră la Casa din Crâng. Betty aranja lucrurile Elizabethei la ea în cameră și scoase un strigăt văzându-i intrând.

– Masa Ned, spuse ea, don'soa'a Fu'nace o să vină.

– Nu înainte de-o oră, pe puțin. Cred că încă mai sunt la masă. Lasă-ne, Betty.

Bătrâna și micuța negresă îi privi cu un aer speriat și se îndreptă spre ușă. Elizabeth așteptă ca bluza cea roșie să dispară.

– Și eu care te credeam un înger, spuse el râzând.

– Nu sunt un înger, Ned, sunt o femeie căreia i-ai deschis o cale nouă. Iar acum, trebuie să te duci îndărăt cu caii, pricepi? Se înserează, abia dacă am timp să mă culc fără să mai aprind lampa. Fugi repede, altfel Betty, biata de ea, o să bănuiască ceva.

– Și ce dacă? Ce importanță are?

– Nu vreau.

– Dar de ce? Fie că știe, fie că nu, acum, o servitoare...

– Nu vreau... Nu Betty. Nu poți înțelege. Du-te, Ned. Ne vedem mâine dimineață.

Și-l împinse afară. După ce ușa se închise, lăsă să se scurgă o vreme, până ce auzi pasul înăbușit al cailor pe pajjiște.

– Betty! strigă.

Slujnica veni aproape numaidecât.

– Betty, am să mă mărit cu Mr. Ned. Ești mulțumită?

– Masa Ned! O, da, don'soa'ă Lisbeth. Când?

– Foarte repede.

– Foa'te 'epede? făcu Betty cu o nuanță de îngrijorare.

– Da. Tu ești prima căreia îi dau vestea asta, Betty, mititica mea. Iar acum, fii drăguță. Mă culc și vreau să dorm. Să nu-i spui lui Miss Fumace că am venit cu Mr. Ned.

– Nu, don'soa'ă Lisbeth.

– Să spui o rugăciune pentru mine. Să-i ceri lui Dumnezeu să nu mai văd niciodată nici urmă de fantomă pe-aici.

– Nu, don'soa'ă Lisbeth, Betty nu ce'e.

– Cum așa? Și de ce, mă rog?

– Pent'u că aici nu-i nicio fantomă.

– O, Betty, doar am văzut-o. O față de să te-nspăimânte, colo, în spatele draperiei.

– Atunci, don'soa'a Lisbeth t'ebuie să cea'ă.

– Degeaba cer, Dumnezeu nu-mi ascultă ruga.

– Atunci, nu-i nicio fantomă.

– Betty, ești răutăcioasă. Doar îți spun că am văzut pe cineva.

– Pe cineva da, cineva în came'ă.

– E cineva? O, Betty, ai să mă superi. Spune-mi cine e în cameră.

– Miss Fu'nace.

– Bineînțeles, și mai cine? Pe cine am văzut?

– Betty nu spune.

– Atunci, aprinde lampa asta și hai cu mine în cameră la Miss Fumace.

– Nu bine, don'soa'ă Lisbeth, nu bine.

– Dă-mi ascultare! o repezi Elizabeth. Mergem împreună, așa că n-are să-ți fie teamă.

Fără nicio tragere de inimă, bătrâna slujnică aprinse lampa cu ulei și se dădu la o parte, ca s-o lase să treacă pe Elizabeth.

– Nu, zise aceasta, tu mergi înainte, tu mă călăuzești.

Împreună străbătură vestibulul, apoi Betty trase într-o parte draperia de tafta în ape schimbătoare, pe care fata se feri s-o atingă, ca și cum s-ar fi temut să nu ia cine știe ce boală de pe cealaltă lume, de la moarte.

În fața ușii de la cameră, o nouă șovăială din partea lui Betty.

– Don'soa'a Fu'nace nu mulțumită dacă știe.

– N-o să știe nimic. Intru, pe urmă ies. Deschide.

După ce deschise în sfârșit ușa, învingându-și ultima șovăială, Betty intră, urmată de Elizabeth, care-și plimbă curioasă privirea de jur-împrejurul camerei. Două oglinzi în ramele lor aurite reflectau umbletul nesigur al lămpii, asupra căruia plana o senzație de vinovăție.

– Pune lampa pe masă.

Betty o puse în mijlocul unei măsuțe de marmură.

– Acum, t'ebuie plecat, don'soa'ă Lisbeth.

– Taci din gură, vreau să văd cărțile astea.

Erau niște cărți așezate în șiruri de câte treizeci, pe fiecare raft al unei etajere din mahon. Elizabeth citi cu glas scăzut titlurile câtorva volume.

– *Călătorie în Turcia, în Spania, în Austro-Ungaria, Noi călătorii în Orient, în Prusia, în Rusia...* Firește, mare călătoare, femeie cultivată, recunosc, dar cât caz face de știința ei! Ia te uită...

Se opri în fața unei uși micuțe, pe care zadarnic încercă s-o deschidă.

– E închisă cu cheia. Betty, deschide!

– Betty nu poate, don'soa'ă Lisbeth. Don'soa'a Fu'nace nu v'ea. Cabinet de toaletă al don'soa'ei Fu'nace.

– Ai cheia?

– Betty nu poate deschide... Don'soa'a Fu'nace nu dă voie.

– Nu ești slujnica lui Miss Fumace, ci a mea, așa că deschide.

Betty începu să se foiască și-și împreună mâinile, uitându-se la stăpâna ei.

– Dacă don'soa'a Fu'nace nu v'ea, nici Domnul nu v'ea.

– Ce-i nebunia asta pe capul tău, Betty? Deschide ușa, ori te alung din slujba mea.

– Nu bine, don'soa'ă Lisbeth, Dumnezeu te pedepsești.

– Pentru ultima oară, îți poruncesc să deschizi.

Bătrâna izbucni în plâns și se duse să ia o cheie dintr-un ungher întunecos al camerei. Întorcându-se la Elizabeth, căzu în genunchi și-i întinse cheia.

– Don'soa'a Lisbeth o să fie pedepsită înt'o bună zi, și-atunci o să-și amintească de Betty.

– Câtă tevatură pentru cheia unui cabinet de toaletă, șopti Elizabeth, vârând cheia în broască. Pe cuvântul meu, parcă ar fi ca în povestea lui Barbă Albastră... A... nu se vede nimic. Adă lampa încoace, Betty.

Dar Betty fugise, încât fata trebui să aducă ea însăși lampa, ținând-o la înălțimea capului ei.

La început, tot ce putu vedea erau lucruri cât se poate de obișnuite. O vană de tablă agățată de perete. O oală de apă într-un lighean, o oglindă pusă sus și aplecată spre înainte, apoi privirea îi coborî pe o masă unde flacoane și cutii se înșiruiau într-o împesăreală de etichete multicolore.

Punând lampa pe un colț al mesei, cercetă toate acele obiecte cu o atenție tot mai însuflețită, deoarece fiecare din ele nu vorbea decât de înfrumusețarea pielii, a tenului. Indicații precise te învățau cum să procedezi. Cremele pretindeau un ușor masaj din vârful degetelor pe piele, în așa fel încât să se aplice într-un strat compact. În altă parte, o cremă fluidă, ce-abia trebuia să atingă pomeții obrazilor, făgăduia un efect înfloritor și garantat durabil.

Elizabeth nu știa aproape nimic din toate acele rafinamente, iar pupilele ei albastre dansau de plăcere deschizând cutiuțele și flacoanele acelea pe care le pune exact la locul lor cu mare grijă. Ideea de a-și pune un strop din culorile acelea pe piele îi veni în minte și i se păru la început caraghioasă. Având în obraji niște culori jinduite de toate cucoanele, ce nevoie avea de marafeturile acelea?

Și totuși, ar fi fost amuzant să încerce, pe palmă, de pildă... Alese un ton de piersică abia bătând în roz, și rămase uimită de rezultat. Ce minune! Pielea absorbea culoarea aceea delicată.

Câteva minute privi la feerica nuanță de pe mâna ei, albă cu câteva clipe mai înainte. Frecă pata aceea de culoare, ca s-o facă să dispară, dar nu se ducea.

Răse de una singură. Într-o bună zi, când o să fie bătrână, îi vor veni în ajutor cutiuțe și flacoane de toate felurile și, dintr-odată, se opri din râs. Îmbătrânirea nu putea fi ocolită, doar dacă mureai de tânăr.

Apucând lampa, ieși din cămăruță, apoi închise cu cheia. Cât o fi stat acolo? De s-ar fi întâmplat ca Miss Fumace s-o prindă... Ce vârstă să fi avut marea călătoare? Gândul ăsta îi veni dintr-odată în minte, în timp ce trecea prin camera plină de cărți și oglinzi. Niciodată nu se gândise la asta. Și totuși, întrebarea i se părea interesantă, atât de interesantă încât, ajunsă la ea în cameră, și-o puse din nou. Frumusețea brună trișa oare?

Betty putea să știe câte ceva, deoarece cu siguranță că o văzuse dimineața, la școlare. Și o chemă pe Betty.

Bătrâna slujnică se înfățișă după o vreme, dar nu mai era chiar aceeași Betty umilă, frântă de șale; dimpotrivă, făcea o sforțare să stea

cât mai drept cu puțință în bluza ei de culoarea focului, și se uită la Elizabeth fără urmă de zâmbet pe buze.

– Betty, mititica mea, o vezi pe Miss Furnace dimineața, când se scoală?

– Uneo'i, don'soa'ă Lisbeth, răspunse Betty nemulțumită.

– Cum arată în clipele acelea?

– Ca Miss Fu'nace.

– Nu vrei să răspunzi, foarte rău faci, trebuie să spui adevărul. Arată la fel de bine ca atunci când pleacă cu mine în *tilbury*, ca să ne ducem la Casa cea Mare?

– Miss Fu'nace totdeauna bine, totdeauna d'ăguță cu Betty.

– Bine. Du-te, Betty. Mă dezbrac singură.

Avu surpriza s-o vadă pe slujnică ieșind din cameră fără o vorbă și se gândi: „Știe totul, dar nu vrea să spună nimic – de cinstită ce e. Nu-i poți purta pică pentru asta“.

Își scoase rochia și toate celelalte haine, apoi aprinse o lumânare pe măsuța de noapte, suflă în lampă și se culcă.

Biblia era la îndemână, ca un fetiș. N-o mai citea ca pe vremuri. Cartea îi stârnea îngrijorare și îndoială. Iar dacă o deschidea la întâmplare, dădea peste fraze îndreptate împotriva ei, uneori într-un fel atât de personal și de direct, încât îi tulbura somnul. Și totuși, voia să știe cartea acolo, în legătura ei neagră, veghind în ciuda a tot și toate.

Întârzia clipa când să stingă lumânarea, cuprinsă de-o teamă copilărească de întuneric, de vedenii posibile. Nu-i plăcea că Betty nu mai era ca înainte. Ce exista între servitoarea neagră și femeia aceea? Ce înțelegere? Ce târg, poate? Caraghios. Nu cu draga ei Betty. Dar era prea mult mister la Casa din Crâng, prea multă singurătate. Încât simți un fel de ușurare auzind trăsura ce-o aducea pe Miss Furnace. Aceasta îi dădu drumul lui Barnabé, pătrunse în casă, apoi se opri în vestibul, unde Betty îi ieși în întâmpinare cu lampa în mână.

– Bună seara, Betty, se auzi vocea plină de modulații care de obicei o amuza pe Elizabeth, dar nu în noaptea aceea. Aprinde lampa la mine în cameră și du-te la culcare, eu stau ceva mai târziu.

– O, don'soa'ă Fu'nace, Betty poate aștepta.

„Trădătoarea! gândi Elizabeth. Ce zeloasă! Nu degeaba le bănuiam eu.“

Mai schimbă câteva vorbe, apoi fata fu cât pe ce să strige de mirare, auzind bătându-se la ușă.

Miss Furnacc intră și zâmbi:

– Am văzut lumină, spuse. Îmi acorzi câteva minute?

Zicând acestea, se așeză în fotoliul cel mare și-i adresă fetei încă un zâmbet. Ridicându-se în șezut, Elizabeth se sprijini în perne, uitându-se la vizitatoare în tăcere. În lumina îndoielnică, mari pete de întuneric o înconjurau pe aceasta ca un zid mișcător.

– Nu mă poți suferi, Elizabeth, spuse Miss Furnace cu blândețe. Ochii dumitale o spun, chiar dacă gura tace.

– De ce spunei asta?

– Pentru că mă doare. N-am o viață prea fericită. Împrejurările nu-mi îngăduie să locuiesc nicăieri mai mult de câteva luni. Nădăjduiam să aflu aici... ce? un liman de îndurare.

– Călătoriți atâta...

Miss Furnace repetă ca în vis:

– Călătoresc atâta... De ce călătoresc oamenii? Deseori ca să fugă de singurătate, de plictis. Știu și eu? De deznădejde. Dar să lăsăm asta, ești prea tânără ca să mă poți înțelege și te împiedic să dormi.

O asemenea disperare i se citea pe față, încât Elizabeth întinse mâna spre ea:

– Nu plecați dacă vreți să-mi spuneți ceva, am să încerc să vă înțeleg.

– Nu merită osteneala. Astăzi, când tot timpul prânzului m-ai privit cu aerul acela victorios care m-a rănit cumva, am înțeles că și de data asta am pierdut partida.

– Îmi puteți explica?

– Nu fi nemiloasă, Elizabeth... Micuța dumitale Betty, care nu înseamnă nimic pentru nimeni, a arătat că are inimă. A ghicit. Și eu, cred că-ți dai seama. O femeie înțelege numaidecât. E de ajuns o singură privire. N-aveam de ce să-ți port pică, dar mi-ai răsucit cuțitul în rană, cum se spune, ba da, ba da, cu o bucurie cumplită.

– Nu spunei asta, protestă Elizabeth, nu-mi dădeam seama, am greșit.

Miss Furnace se ridică.

– Cuvintele astea șterg totul, Elizabeth. Ești tânără, iar tinerețea e nemiloasă, și mai știi foarte bine că ești și drăguță.

– Vă încredințez că...

- Nu protesta, am avut și eu vârsta dumitale. Și-apoi, ți-era teamă.
- Teamă, mie? De ce să-mi fi fost teamă?
- Ca să nu ți-l iau pe Ned. Fața dumitale spune tot. Am văzut totul.

O privire furișă mi-a destăinuit toată povestea voastră. Dumneata nici nu bănuiai. Ieri, când ai venit după valiză, împreună cu el. Abia am dat puțin draperia la o parte, apoi am tras-o la loc. O clipă...

Elizabeth sări jos din pat.

- Miss Furnace!

- Da, ce s-a întâmplat? Pari înspăimântată, de parcă ai fi văzut o fantomă. E timpul să plec! adăugă cu un răs lipsit de bucurie... Noapte bună, Elizabeth.

Și cu aceeași grație ce n-o părăsea niciodată, până și în cele mai simple gesturi, se grăbi spre ușă și dispăru.

Cuprinsă de-o slăbiciune bruscă, Elizabeth simți că i se moaie picioarele și căzu în genunchi lângă pat. Un gcomăt îi ieși din piept:

- Ea era! Ea era fantoma...

Biata fantomă, spălată de frumusețea ei factice.

Elizabeth nu putea îndura revelația unei atât de triste taine. Toate pudrele și cremele din cabinetul ei de toaletă ar fi trebuit să-i deschidă ochii, dar legătura dintre ele și sinistrul chip livid îi scăpase. Iar a doua zi, privirca ci triumfătoare în fața frumuseții brune... De-ar fi bănuie care era adevărul!

I se făcu rușine și groază de ea însăși. Fără să se gândească la cele ce avea să spună, alergă în cămașă de noapte până la ușa lui Miss Furnace și bătui.

- Tu ești, Betty? Culcă-te, totul e-n regulă.

- Nu e Betty, Miss Furnace, eu sunt.

- Draga mea Elizabeth, nu primesc pe nimeni la mine în cameră, dar ce s-a întâmplat?

- Nimic... nu știu.

Deodată, începu să izbească puternic în ușă, ca pentru a-și ascunde sunetul propriei voci:

- Să vă spun că-mi pare rău... că vă cer iertare.

Dinăuntru, răsună o voce, o voce lipsită de modulații, omenească, angoasată:

- Nu-ți pot deschide și te sărut, Elizabeth, nu poți înțelege de ce, dar te strâng în brațele mele. Fii fericită. Totul e uitat, ți-am spus-o.

- Mulțumesc, Miss Furnace.

Capitolul CXII

A doua zi dimineată, trăsura veni să le ia pentru micul dejun. Nici una, nici cealaltă nu rosti nicio vorbă, prezența lui Barnabé făcând imposibilă orice conversație. Zâmbete au fost schimbate totuși, afectuoase de-o parte și de cealaltă.

Elizabeth se străduia din răsuputeri să rămână calmă, dar avea îndoieli în privința comportării lui Ned, punându-și speranțe în curajul lui bărbătesc. Unchiul Charlie avea clipele lui de violență.

În ziua aceea, ca și în celelalte de-o bucată de timp, nu coborî, iar Ned, secondat de Elizabeth, luă hotărârea să-i trimită un mesaj prin Jemima. „Dragă tăticule, am să-ți spun ceva urgent și de cea mai mare importanță. Te aștept în salon. Ned.“

În salon, soarele trimitea raze dindărătul copacilor și presăra mulțime de pete aurii pe covorul cel mare persian. Păsări ciripeau în grădină. Totul respira pacea și fericirea, dar tânărul student rămânea întunecat.

– Vrei să rămân cu tine, ca să mă arunc dacă trebuie...

– Nu, nu. Du-te, te rog, am să mă bat de unul singur.

– Bravo, Ned. Eram sigură că o să fii la înălțime.

În clipa când ieșea din salon, se încrucișă cu unchiul Charlie, în halatul lui de casă de mătase purpurie.

– Bună dimineată, Elizabeth. Sper că pehlivanul ăsta de Ned nu uită că are tren peste un ceas. Abia dacă are timp să mănânce. Ce-o fi având să-mi spună?

Neștiind nimic din diplomația necesară în cazurile delicate, Ned se despovără numaidecât de greutatea tainei lui:

– Tată, am făcut cu Elizabeth o boacănă cât se poate de mare. De ieri... e femeie.

Așa cum stătea, în picioare, în mijlocul salonului, așteptă palma ce-avea să-l facă să se rostogolească pe jos. Dar nu veni. Unchiul Charlie ridică din sprâncene și-i zise:

– Ce să-i faci? Suntem cu toții la fel, cei din familia Jones. Sânge fierbinte! Am făcut același lucru cu mama ta.

Ned rămase cu gura căscată de mirare.

– Dar ia spune-mi, cum de-ai izbutit? Micuța nu pare deloc îngăduitoare. S-a apărât?

- Cătuși de pușin.
- Cu alte cuvinte, deplin și total consimțământ de ambele părți, îmi închipui.
- Aproape. Ea voia...
- Că și merita osteneala să tocnesc o doamnă de companie la un preț de aur, ca s-o apere. Iar acum, cum să scap de cucoană?
- Cu preț de aur, tăticule.
- Bineînțeles, dar acum, băiete dragă, te-asteaptă înșurătoarea, nu-i așa?
- Da, tată.
- Și încă numaidecât. Știu prea bine ce mi s-a întâmplat mie. Tu, ocupă-te de trăsură. O să ne ducă la Manassas. Ministrantul va face totul de minune, ținând seama că eu i-am construit biserica. Pe urmă martorii. Trebuie doi. Să te duci la comodor și să-i spui că-i cer serviciul ăsta, dar neîntârziat. Unu la mână. Și încă unul. O femeie. La naiba! N-o văd decât pe ea: Miss Furnace.
- Crezi?
- Nu doar cred, ci așa vreau. Cu distincția și frumusețea ei, o să-l dea gata pe bătrânul prezbiterian stafidit.
- Elizabeth e anglicană.
- N-are importanță. E protestantă. Căsătoria e valabilă.
- Bătu din palme.
- Repede, bea o ceașcă de cafea și adună-i pe cei de care ai nevoie. Charlotte să se ocupe de Amelia.
- Și Universitatea?
- Azi nu te duci la nicio Universitate. Am să-i scriu președintelui.
- Apropo de căsătorie, Elizabeth consimte'?
- Din toată inima! exclamă aceasta alergând spre el.
- Charlie Jones izbucni în râs și-o strânse în brațe.
- A auzit tot. Dacă n-ar fi urechile și ușile, n-ar mai fi nici teatrul și nici romanele, dar iată că visul meu s-a împlinit. Vino încoace să te sărut din nou.
- Elizabeth simți un obraz proaspăt ras plimbându-i-se pe toată fața, într-o adiere de colonie, și în mai multe rânduri gura unchiului Charlie o atinse pe a ei.
- Ned! îi strigă băiatului care ieșea din salon, să fie înhămați patru cai la trăsură. Vreau ca totul să se facă în dimineața asta. Oamenii au să

numere pe degete... Îi știi doar. Iar tu, tu ai sosit la momentul potrivit. Și acum, ca să dregem totul, tipograful meu va face ca vestea asta interesantă să ajungă la Savannah. Pentru statul Virginia, am eu grijă. Cât despre mama ta, îi spuse Elizabeth, va afla destul de curând.

Ziua trecu ca un vârtej.

Întoarcerea de la Manassas nu aduse întreaga bucurie ce era de așteptat, în ciuda bunei dispoziții exuberante a unchiului Charlie. Foarte ușoară, încât acesta din urmă nu putea avea nici cea mai mărunță bănuială, o umbră plană asupra fericirii nuptiale.

Comodorul se purtase nemaipomenit, plin de-o demnitate impozantă. Veșnic strălucitoare, dar mult mai serioasă ca de obicei, Miss Furnace își jucase rolul cu o tărie admirabilă, păstrând pentru final un zâmbet de martir hărăzit tinerei sale rivale, mai fericită decât ea.

Își întoarse ochii când Ned, pentru ultima oară, se uită la ea pe furiș, învăluind-o într-o privire flămândă.

Ea însăși își anunță plecarea unchiului Charlie. Discuția avu loc în mica bibliotecă unde portretul venerabilului strămoș prezbitarian veghea asupra siestelor și-a bătăliilor date de conștiință. Un plic se strecură aproape tainic dintr-o mână într-alta, iar marea călătoare plecă ceva mai înseninată.

În aceeași seară, proaspătul căsătorit părăsi Casa cea Mare, ducându-se la Universitate, în timp ce tânăra lui soție se culcă singură în atmosfera severă a camerei cu garderoburi flamande.

O mângâiere o aștepta. Bătrâna Betty se ivi dintr-un ungher al uriașei încăperi și, azvârlindu-i-se la picioare, îi apucă mâinile, scăldându-i-le în lacrimi.

– Ce te-a apucat? o întrebă Elizabeth.

– O, don'soa'ă Lisbeth, Betty foa'te mulțumită acum. Totul e bine, da' nu t'ebuie să spui lui Masa Ned că năluca e'a ea, don'soa'a Fu'nace.

– Bineînțeles că nu, asta-i bună!

La drept vorbind, avusese de gând să-i spună, ca să-l vindece pe Ned de obsesia lui absurdă, dar renunțase la ispita asta.

– Înt'o bună zi, don'soa'a Lisbeth o să se gândească la Betty și o să-i fie f'ică.

– Taci din gură, Betty.

– Ia'tă-mă, don'soa'ă Lisbeth.

– Hai, Betty, lasă-mi mâinile și ridică-te, ești de-o mie de ori iertată.

În timp ce scena asta avea loc, unchiul Charlie sorbea un *julep* în camera soției lui, unde aceasta dormea. Miss Charlotte se afla lângă el, într-un fotoliu-balansoar, liniștită de întorsătura pe care o luaseră lucrurile, dar continuând să mai fie un pic îngrijorată în privința Eliza-bethei.

– Liniștește-te, îi zise unchiul Charlie, cu un zâmbet malițios. Strigătele pe care le va putea auzi îi vor desăvârși educația acum, când e măritată. Și-o să strige și ea, numai că, în ziua aceea, jur să mă aflu în insula Barbados!

Capitolul CXIII

Și din nou Casa cea Mare se cufundă în tăcere; nu se-auzeau decât, uneori, gemetele Ameliei, care nu suferea, ca de obicei, decât de spaima marilor dureri ce-aveau să vină.

„Pe când rândul meu? se întreba Elizabeth... În ianuarie viitor...” Dar prefera să nu se gândească la asta. Velșa îi dăduse de înțeles că o așteaptă clipe groaznice. Elizabeth n-avea niciun chef să-i anunțe căsătoria ei. De altfel, luase hotărârea să rărească scrisorile cu ea, încât nimic nu sosea de la Dimwood; fără îndoială, acolo era prea cald ca să-i vină să scrie.

Miss Charlotte se dovedea mai puțin vorbărească ca de obicei și părea îngrijorată, pândind sosirea poștei ca să-și arunce ea un ochi peste scrisori, înainte ca Jemima să i le ducă lui Charlie Jones.

Într-o zi, Elizabeth surprinse un dialog uimitor. Ușa de la camera Ameliei rămăsese deschisă, iar vocea unchiului Charlie se auzi:

– Pune corespondența pe birou, Jemima. Tot nimic din China?

– N-am văzut nimic, Mr. Jones.

Ușa se închise. Elizabeth se uită la Miss Charlotte.

– Cumnatul meu are contoare în toată lumea, zise scurt bătrâna domnișoară.

Elizabeth nu insistă. Îi era indiferent dacă nu sosise nicio scrisoare din China pentru unchiul Charlie, de altfel, totul îi era indiferent de când Ned plecase și nu-i scria. Învățătura, îi explica Miss Charlotte. Elizabeth se prefăcea că se mulțumește cu explicația asta. Când se culca însă și

toate luminile erau stinse, ore în șir îi dorea în mod straniu prezența, iar patul cel mare i se părea un adevărat pustiu. Suferea cum încă niciodată nu mai suferise, de-o suferință ce-o distrugea. Noaptea nu se mai isprăvea, goală și nemiloasă.

După ce se îmbrăca, își înșela groaza de plictis călărind. Pădurea era refugiu ei, deși nu mai credea cu-adevărat că pe-acolo se va ivi vreodată Jonathan. Căsătoria schimba totul, ucidea visul.

Foame nouă, neștiută de adolescența ei, dorința se trezea în ea asemeni unei flăcări devoratoare. Îi era ciudă pe tânărul virginian pentru a fi aprins jarul în trupul ei, până atunci cufundat în lăncezeală. Ziua, vlăguirea cavalcadei ucidea frustrarea, dar odată cu sosirea nopții și a halucinațiilor ei, tinerei femei i se întâmpla să se tăvălească pe jos, înăbușindu-și strigătele de furie și deznădejde. Blestema clipa când, în pădurea de brazi, Ned o sărutase pe gură cu de-a sila. Acolo începuse totul.

Acum, când viața își relua cursul normal într-o banalitate de neîndurat, ea redevenea englezoaica rece, care-și supraveghea felul de-a vorbi. Răceala ei aparentă o îngrijora pe Miss Charlotte.

Dar mai era cineva care o observa pe tânăra femeie pe ascuns. Străcurându-se la ea în cameră în toiul nopții, Betty se ghemuia într-un ungher, în spatele unuia dintre garderoburile cele mari și plângea în tăcere.

Trecu iunie. Iar iulie izbucni dintr-odată, ca un pârjol. Valul de căldură zăvora casele, unde răcoarea nopții era păstrată ca o comoară până spre seară.

Pajiștea, uscată, se colora încetul cu încetul în cafeniu. Udarea grădinilor deveni cu neputință destul de repede. Până și voințele cele mai oțelite sufereau un soi de năruire.

Ferocitatea soarelui crea o atmosferă demoralizantă. Numai Elizabeth rezista voinicește. După ce-și trecuse strălucit examenele, Ned al ei îi fusese în sfârșit înapoiat. Îl admiră, îl felicită, apoi trecu la lucruri serioase. De cum se isprăvea cu masa, îi lăsa pe Miss Charlotte și pe Charlie Jones să se răsfețe în șezlonguri și să admire cerul noptatec, în timp ce ea și cu Ned urcau în camera devenită acum matrimonială. Broasca de la ușă fusese pusă la loc și, atât cât era nevoie, Ned trebuia să facă cele de cuviință ca s-o liniștească pe tânăra menadă cu păr de

aur... O iubea, fără urmă de îndoială, dar i se părea că ea abuzează furibund. În zori, el se prăbușea, în timp ce ea continua să-și țină ochii larg deschiși.

În asemenea împrejurări, într-una din dimineți, au fost treziți din somn de primele țipete ale foartei sensibile Amelia. Deși nu era vorba decât de-un soi de preludiu, Elizabeth se înfioră de teamă. Ned o liniști, vorbindu-i blând, apoi, cum strigătele nu mai conteneau, Elizabeth ajunsese să regrete Casa din Crâng. Încercă să-și convingă soțul că s-ar simți mai fericiți în căsuța aceea încântătoare, liniștită, intimă...

– Un cuib de dragoste, într-un cuvânt! zise el râzând. Nici gând. Aici sunt în casă la mine, adorata mea, și ne simțim cât se poate de bine amândoi.

Nu-l credea atât de ferm, a fost o surpriză.

Mai e nevoie să spunem că Charlie Jones suporta tare greu neplăcerile situației? Dacă printr-o excepție se iveau în sufragerie în halatul lui purpuriu, furtuna pătrundea odată cu el. De ce trebuia ca tocmai în dimineața când era într-o dispoziție înfiorătoare să aibă loc un eveniment de foarte prost augur?

Să nu-ți crezi ochilor... Îl văzură pe comodor ieșind dintr-odată din Casa Tumulului. Fără să șovăie, o luă la fugă pe picioarele lui înalte, ca un cal înnebunit, prin ierburile pajiștii interzise capilor celor două familii vrăjmașe. Părul cărunt îi zbura în vânt și, ținând o mână ridicată deasupra capului, flutura bezmetic niște ziare.

Charlie Jones îi ieși în întâmpinare, roșu de enervat ce era.

– Ce s-a întâmplat? îi strigă. Străbați pajiștea? Nevastă-mea o să se îmbolnăvească dacă află. S-a declarat cumva războiul?

– Nu, dar crede-mă că se îndreaptă spre noi. Tu nu primești ziarul *National Era*? Gâsca asta neroadă de Harriet Beecher-Stowe publică în foileton un roman despre sclavagismul din Sud.

Fața slabă i se crispa de furie, iar ochii de un albastru fumuriu scrutau ochii unchiului Charlie, ca și cum ar fi descoperit prezența unei fregate inamice.

– Și ce-i cu asta?

– Cucoana se înduioșează asupra sorții bieților negri cu care noi ne purtăm, pe cât se pare, ca și cu niște vite.

– Ceea ce spune ea n-are nicio valoare. O cunosc pe cucoană... Niciodată n-a călcat prin Sudul adevărat, n-a ajuns decât până în Kentucky. Documentare nulă.

– Se prea poate, dar are vulgaritatea necesară ca să atingă marele public și să-i afișeze virtutea. Au și apărut până acum două foiletoane. Îți las murdăriile astea și mă întorc la bastimentul meu.

– N-ai timp să fumezi o havană cu mine sub copaci? Mi-ai mai potoli nervii. Cred că Amelia o să nască astăzi.

– Bietul de tine. Greu, nu-i așa? Maisie are șase copii și tot nu-i cra de ajuns, dar eu am pus lucrurile la punct. Pe femei trebuie să știi să le ții în frâu.

Și, zicând acestea, începu iar să galopeze, dar în sens invers, prin ierburi, spre Casa Tumultului.

Copilul s-a născut în cursul nopții, după o zi ce-a fost, pentru Elizabeth, plină de spaimă. Se simțea ispitită să sară pe Alcibiade și să fugă în pădure, dar Ned o făcu să se rușineze. Nimeni n-ar fi înțeles de ce fuge în niște clipe ce priveau întreaga familie, iar ea făcea acum parte din familie. N-a fost scutită de niciun strigăt. Dintr-odată, bucuriile conjugale îi apărură sub o altă lumină.

A fost un băiat. I s-a dat numele de Emmanuel. După ce s-a născut de-a binelea, Charlie Jones redeveni pe loc ca un înger și plânse de bucurie.

Înviată, Amelia zâmbi de fericire și șopti:

– Iată un băiat care în niciun caz n-o să moară pe câmpul de bătălie.

În noaptea aceea, Elizabeth se arătă discretă în exigențele ei legitime, iar tânărul soț dormi bine. Îi era teamă.

De un albastru neîndurător, cerul nu îngăduia speranța niciunei picături de ploaie, iar căldura apăsă lumea ca pentru a o înăbuși și a-i reteza pentru totdeauna veșnica dorință de timp frumos.

Cei din Casa cea Mare se târau dintr-o încăpere într-alta, asemeni unor umbre, în cămașă de noapte ori în halat. Toți strâmbau din nas la mâncare, iar băuturile răcoritoare, de îndată ce erau băute, nu făceau decât să afișe și mai mult setea. O umezeală stăruitoare înrăutățea totul. Era de-ajuns să ridici brațul pentru ca sudoarea să se scurgă de la încheietura mâinii până la subsuoară. Pagina pe care voiai să scrii o scrisoare se prefăcea în sugativă.

Ziua era apăsătoare de la un cap la altul, dar trebuia totuși îngrijit gingașul Emmanuel, care se chinuia ca toată lumea. Doica lui, Ada, o negresă corpulentă cu inimă de aur, șiroia toată de sudoare sub cămașa cea albă și, în timp ce-i îngâna cântece cu o voce minunată, îl răcorea cu o firunză. Era binecuvântată de departe, deoarece mirosea puternic. Charlie Jones, mai cu seamă, al cărui miros era de-o mare delicatețe, stătea la distanță și respira printr-o batistă îmbibată de colonie. Susținea însă că până la noi ordine casa trebuia să-i dea ascultare prețioasei Ada. Aceasta, într-adevăr, rostogolea duios niște uriașe pupile negre asupra fapturii minuscule pe care-ar fi putut-o ține într-o singură mână.

Trei săptămâni se scuseră într-o inactivitate totală. Se petrecea oare ceva în lume? Ziare nedesfăcute se îngrămădeau într-un colț, iar scrisorile abia dacă erau deschise, și-și pierdeau orice interes. Apoi, într-o zi, spre seară, rândunelele începură să zboare jos și, odată cu întunericul, liliecii veniră în număr mai mare să bată din aripi pe lângă casă.

Aerul rămânea însă neclintit. Au fost stinse lămpile, căci răspândeau căldură, apoi toți, cu sfeșnicul în mână, urcară să se culce și, curând, întunericul fu deplin. Puțin înainte de ora unsprezece, un bubuit îngrozitor îi făcu să tresară pe cei care dormeau. Într-o plesnitură apocaliptică, cerul se despică în două și, în sfâșieri prelungi, fulgerele începură să izbească pământul. Peisajul în întregime, de la coline până la Marea Pajiște, se arătă într-o lumină orbitoare, dar de-o frumusețe supranaturală, dezvăluind fiecă firunză, fiecă piatră, fiecă fir de iarbă cu o intensitate halucinantă. Bubuitul aproape continuu al tunetului însoțea grozăvia acestor clipe ca de sfârșit de lume. Toți negrii se vârsă sub pat, afară de Ada, care-l acoperea cu mâinile ei pe micul Emmanuel, cufundat într-un somn netulburat. Miss Charlotte, în picioare, în cămașă de noapte, răcnea un psalm cu vocea ei ca șuierul unei locomotive.

Încântată de admirație, Elizabeth sta la fereastră, în ciuda răcnetelor soțului ei, care-i porunca să vină lângă el în fundul patului. În grajduri, caii zvârleau, se ridicau în două picioare, încercau să fugă.

În sfârșit, primele picături de ploaie răsunară pe acoperișuri ca un răpăit de gloanțe, înainte de-a se prăvăli toate deodată. Un soi de turbare însoțea violența aceea, stârnind panică, zbuciumând casa de sus până jos. Numai Miss Charlotte, refugiată în salon, continua să cânte. Zadarnic unchiul Charlie, coborât în halatul lui purpuriu, încerca s-o convingă să tacă; bătrâna domnișoară nu se liniști decât după o jumătate de oră. În

clipa aceea, ploaia făcea și ea același lucru, începând să cadă cu o regularitate potolită, ce li se păru tuturor ca un cântec de leagăn. A doua zi se afla tot acolo, răbdătoare, perseverând în următoarele trei zile și întâmpinând din toate miresmele sănătoase ale pământului jilav o lună august renumită prin nesăbuițele ei.

Capitolul CXIV

Totul redevenea ca înainte la Marea Pajiște. Amelia începu să apară la mese, senină și zâmbitoare sub boneta de dantelă albă, împodobită cu o micuță pană de struț. Ferindu-se s-o tulbure, Charlie Jones nu vorbea nici despre politică, nici despre *Coliba unchiului Tom*, din care apăruse al treilea foileton. Își regăsise buna dispoziție și părea mândru de soția lui ce-i dăruise un băiat.

Într-o dimineață, îl luă pe Ned de braț și dădu o raită cu el pe sub copacii din spatele casei.

– Dragă băiete, îl întrebă, ești fericit cu Elizabeth?

– Cum să nu fiu? E veșnic fermecătoare, poate încă un pic cam rezervată, dar, în taină, sunt sigur că mă adoră, nici mai mult nici mai puțin.

– Ce te face să crezi una ca asta?

– Elanurile ei amoroase. Nu zic mai mult.

– O observ cu interes. Cu siguranță că ai dreptate, dar s-a schimbat. E departe de-a fi aceeași fetiță delicioasă pe care am cunoscut-o la Savannah.

– Hm!

– Ha! ha! Dar are uneori în ochii ei frumoși nu știu ce sclipire sălbatică – ce-i șade bine, nu zic nu, îi șade bine.

– N-am observat, dar am să fiu atent.

– Sunt unele lucruri despre care-aș vrea să-ți vorbesc în termeni decenți. Scumpa mea Amelia... Trebuie să fi fost și tu impresionat, ca toată lumea, de calmul ei nezdruccinat ce-i dă un aer atât de maiestuos.

– Bineînțeles, tăticule.

– Femeia asta e un înger. Strigă înainte de-a o durea ceva și strigă și când o doare. Dar nu-i nimic, nu-i nimic. Și, ca multe alte femei din

America și din alte părți, Amelia n-a cunoscut niciodată plăcerea, ceea ce se cheamă plăcere.

– Da?

– Da. De aici echilibrul ăsta minunat, olimpian aproape. Așa că veghează și tu la echilibrul Elizabethiei tale. Să fie și ea ca Amelia, care-și vede totdeauna partenerul pradă unui soi de criză din care nu înțelege nimic. Pricepi ce vreau să spun?

– Da, făcu Ned chinuind o floriceică pe care-o smulsese dintr-un tufiș.

– E preferabil ca lucrurile să se petreacă în felul ăsta cu femeile, continuă Charlie Jones cu o voce gravă. Altminteri, riscăm să facem din ele niște... hm... niște obsedate, îmi cer iertare pentru termen.

– Niște obsedate!

– Așa cum îți spun, băiete dragă. Să fiu oare și mai precis? La urma urmei, suntem între bărbați. Pot deveni chiar isterice.

– Oh!

– Întocmai. Cu depravarea de moravuri actuală, Anglia e plină de ele.

– Dar, tăticule, e îngrozitor. Și ce fac nefericitele astea?

– Scriu romane.

Ned îl privi uluit:

– Romane! O, tăticule, ce oroare!

– Dar unele au un talent, pe toți dracii, publicul le adoră.

– În orice caz, eu unul o să veghez asupra Elizabethiei. Îmi dă ascultare.

– Atunci, sunt pe deplin liniștit... Dar elanurile ei amoroase, Ned, are deseori asemenea porniri?

– Vrea să fie sigură că o să aibă un copil. E un calcul.

Charlie Jones se opri și-și privi fiul cu atenție. Ned nu-și întoarse privirea, dar tăcu. Charlie Jones oftă, iar Ned, aplecându-și capul, începu să-și privească vârful încălțărilor.

– Ascultă ce-ți spun și ține minte, îi zise tatăl. Când ești împreună cu ea, într-anumite clipe... ești atent?

– Firește.

– Fii egoist, scurt... Pentru rest, există femeile de plăcere. Înțeles?

Băiatul roși și dădu din cap.

– Să ne întoarcem. Ai încredere, totul o să fie bine.

Tulburat de pe urma conversației cu tatăl lui, Ned se duse să se plimbe singur. Din cerul de un albastru foarte palid, lumina strălucea încet pe pământul încă jilav, iar păsările cântau din răspuțeri prin arbori. De obicei, pe o asemenea vreme, Ned ar fi început să fluiera, cu mâinile în buzunare, cu o nepăsare de școlar, dar în dimineața aceea unele din păreriile lui Charlie Jones îi lăsaseră un gust amar. Oare nu-i revelaseră anumite aspecte ale vieții trupești, pe care credea totuși că o cunoaște bine? Dar oare căutase vreodată altceva decât plăcerea? O confunda cu dragostea. Până și în cele mai frivole din aventurile lui feminine se ascundea oarecare duioșie. Faptul că existau femei, mame, neștiutoare ale bucuriei fizice, îl uluia. Așa stând lucrurile, făcuse oare din Elizabeth o bolnavă? Gândul ăsta îl revoltă tot restul zilei, încât plimbă asupra lumii o privire întunecată de-o tristețe de nebiruit. Îi era ciudă pe educația absurdă pe care o primise. În loc ca băieților să li se predea greaca ori trigonometria, ar fi fost mai bine să fie instruiți asupra lucrurilor esențiale din viață, iar astea erau tocmai cele despre care nu se cădea să pomeniți nimic. Experiența trebuia să fie de ajuns, iar experiența avea loc indiferent cum, într-un semiîntuneric presărat cu capcane.

Pentru prima oară se simți singur.

Pe drumul Marii Pajiști, Charlie Jones trecu prin fața Casei Tumultului, de unde comodorul se năpusti ca un diavol, venind țintă spre el.

– Te-am văzut de departe, îi zise. Să facem câțiva pași împreună, vreau să-ți vorbesc.

Și, scoțând de sub braț un ziar mototolit, începu să citească înfundat, apoi curând vocea îi căpătă amploare, până când deveni un adevărat răget.

– Ai văzut? Nu, nu încă? De data aceasta ai zice că pe scrântita asta o amuză să vândă negri. Bărbați și femei, se pricepe la toate ițele meșteșugului. Desparte familiile ca să vadă dacă oamenii plâng așa cum trebuie, dar astăzi întrece orice măsură în materie de prostie: ne prezintă o negresă cu un copilăș de zece luni și jumătate, amândoi de vânzare. Cât despre soț, el a și fost cumpărat. Pe vaporul tras la chei e o mare de oameni. Femeia vrea să-și mai vadă soțul pentru ultima oară și ce crezi că face cu copilul? Fii atent. Îl pune într-un leagăn, îl acoperă cu scutecul

și pleacă. În clipa când se întoarce, ia copilul de unde nu-i... I-a fost furat, răcni comodorul, deoarece țâncul îi ispitesc pe amatori! Îți poți tu închipui o mamă lăsându-și copilul în plină mulțime, fie numai și pentru o clipă? Crezi că o să le poată vinde gogoșile astea chiar și aboliționistilor din Nord?

– Ba bine că nu, răspunse unchiul Charlie pe un ton calm, înghit orice și încă mai cer, când e vorba să răcnească împotriva noastră. Se va alege cu aplauzele celor din popor și cu aprobarea delirantă a pastorilor, o să ațâțe opinia publică până când o să explodeze. Și-atunci, va avea loc sfânta cruciadă împotriva renegaților din Sud. Iar războiul va veni cât se poate de firesc.

Avea, în timp ce vorbea, un aer dezamăgit, care spori furia comodului:

– Nu pare să te revolte, exclamă acesta. Oare nu există niciun mijloc de a-i astupa gura? Un proces de calomnie, de pildă?

– Un proces i-ar face o reclamă nemaipomenită. Parcă și văd ziarele: „În sfârșit, lumină asupra nedreptăților din Sud“. Îi prezic glorie smințitei ăsteia, o glorie bine tăvălită în sânge, dar crede-mă, va avea parte de gloria asta. Și va continua să-și spună rugăciunile și să citească *Biblia*.

– Ești nebun. Pe mine aproape că mă face să cred în diavol.

– Diavolul se joacă de minune de-a duhovnicul. Îi va deschide chiar el *Biblia* la locul potrivit, și cunoaște ca nimeni altul lucrurile astea.

– Pe legea mea, ai dreptate.

Desfăcând ziarul, arată cu un deget tremurător de furie un text în chip de motto al unui capitol: „Un glas s-a deșteptat în Rama, e Rahila plângându-și copiii...“

– Cu citate ca astea, conchise Charlie Jones, are cale liberă spre toate conștiințele. În așteptarea urmării, să fumăm o țigară, ca să ne liniștim.

Comodorul nu se lăsă rugat și, curând, reluară discuția ceva mai înșeninați. Judecăți categorice fură rostite, duse numaidecât de suflarea vântului, odată cu elegantele volute albastre ale havanelor.

Revenită la normal, viața la Marea Pajiște părea să-i fi înapoiat sufletul Casei celei Mari. Unchiul Charlie și Amelia luau iarăși parte la fiecare masă. Micuțul Emmanuel era prada grăsanilor Ada, care învăluia într-o dragoste devoratoare micuța făptură, zbârcită ca o maimuță

bătrână în clipa când venise pe lume, dar făcându-se pe zi ce trece tot mai frumos. Doica cea neagră, alăptându-l, devenea adevărata lui mamă, cea de neuitat, așa-numita *black Mammie**, cu sâni generoși. Miss Charlotte îi ținea adesea tovărășie, respectând-o cum ar fi făcut cu un înger de culoare și zâmbind uneori trist în chip de răspuns la niște gânduri tainice.

Capitolul CXV

Fugind de singurătate, Elizabeth nu scăpa niciun prilej să se plimbe cu Ned, la care ținea mult. Fața lui frumoasă și răzătoare, un pic cam prostuță, ochii lui buni și adânci în care nu se citea niciodată răutatea, toate astea, ca și drăgălășenia lui firească, trezeau în ea o duioșie pe care încerca s-o ia drept dragoste, pe când în realitate nu avea nimic să-i spună, iar îndelungile lor hoinăreli prin pădure erau pe viitor lipsite de orice mister. Aproape toate subiectele posibile fuseseră secătuite.

Cu totul diferite erau nopțile, pentru Elizabeth cel puțin. Firea placidă a lui Ned reducea ceea ce el numea dragoste la actul acela pe care în sinea ei soția lui îl socotea prozaic din cauza regularității lui lipsite de orice emoție, dar pe care soțul fără îndoială că îl socotea necesar echilibrului și sănătății lui. Iar ea se afla acolo, pentru a-i procura rezultatul acela benefic. Cu o nerăbdare abia stăpânită, Elizabeth aștepta micul oftat satisfăcut ce pecetluia sfârșitul operației. După care îi ura drăgăstos noapte bună și cădea numaidecât într-un somn zgomotos.

Și atunci, în tenebre, începea propria ei noapte. Cu ochii larg deschiși, întreba întunericul. Să-și fi aflat Ned măcar plăcerea în cavalcada aceea monotonă? Se întreba. Memoria îi reîmprospăta orele pline de delir de care nici unul, nici celălalt nu se mai săturau. Și-odată cu căsătoria, fericirea aceea încetase, ca și cum un paradis misterios devenea dintr-odată obiectul unei interdicții totale. Atunci, de ce i-l mai dezvăluise?

Ce se întâmplase? Într-o noapte de deznădejde, îi puse anumite întrebări, cu o pudoare plină de precauții. Ned se mulțumi să râdă și, acoperindu-i fața de sărutări, răspunse că excesul lor de-odinioară

(* Mămica neagră (engl.).)

corespundea elanurilor înfocate ale primelor îmbrățișări. Dar căsătoria venea să rânduiască totul. Erau lucruri care între soț și soție nu se mai îngăduiau. El se abținea din respect pentru ea, pentru ... (cuvântul *demnitate* îi rătăci o clipă pe buze, dar privirea furioasă pe care Elizabeth i-o aruncă îi astupă gura; ghicise).

– Înțeleg, zise, dar ce renunțare groaznică!

– Ai să te obișnuiești, îi spuse el cu blândețe, iar copiii vor veni la momentul potrivit. Nu te chinui, dormi, draga mea.

Și, stingând lampa după aceste cuvinte liniștitoare, Elizabeth își regăsi nedumerirea sub alte forme. Își aminti de Miss Furnace și de puterea ce-o avea asupra tânărului ei soț. Nu o dată se simțise ispitită să-i dezvăluie lui Ned că această fascinantă persoană număra pe puțin treizeci și cinci de primăveri, dar din lealitate feminină tăcuse. Problema era simplă. Se măritase cu un bărbat căruia îi plăceau brunele, în timp ce ea avea tot aurul acela pe cap... Oare își cufundase Ned vreodată capul în părul acela admirat de toți, se jucase cu el, îi mângâiasse cozile? Să fie dintre femeile care nu-i scot din minți pe bărbați, în ciuda frumuseții lor strălucitoare? De ce se însurase cu ea? Din capriciu? Sau tatăl lui îl îndemnase în taină?

Pe tăcute, în adâncimile unei nopți de privațiune adăugată tuturor celorlalte, Elizabeth plânse de tristețe și furie.

În toiul nemângâierii ei, o amintire îi veni ca o străfulgerare în noapte. Cu o precizie ce-o ului, se revăzu pe sine așa cum era în primele zile ale sosirii la Dimwood. Suferea atunci de-a fi fost smulsă țării natale, dar presimțea că va veni ceasul când inima i se va liniști și trăia de pe urma acestei speranțe. Neștiința îi era pe-atunci deplină. Dacă sufletul suferea, trupul cel puțin era liniștit. Trupul nu știa nimic. Și-o bucată de vreme ce i se păru scurtă, dar care ținu până-n zori, a fost din nou micuța neștiutoare căreia lumea simțurilor îi era închisă. Fără să-și dea seama, cunoscuse un soi de extaz din care o scoaseră razele soarelui răzbătând prin storuri. Căderea a fost îngrozitoare. Se urî pe sine și blestemă plăcerea, a cărei lipsă o azvârlea în infern.

Și încă o dată orgoliul o făcu să se înalțe. Nu-și putea imagina cum avea să fie viața ei în timpul căsătoriei, dar hotărî să se prefacă, de parcă totul ar fi fost bine. Avea să joace sinistru comedie a fericirii convenționale, avea să fie tânăra soție atentă și zâmbitoare față de soțul

ei.

Pentru cât timp? Întrebarea aceea pe care i-o punea o voce lăuntrică fu înlăturată cu tărie. Lumea n-avea să știe nimic, Ned însă, da.

Într-o dimineață, în timp ce se credea singură la ea în cameră și se pieptăna în fața oglinzii, o văzu pe Betty aproape la picioarele ei. Niciodată nu știai de unde se ivea bătrâna negresă, se ascundea prin unghere și deodată îți ieșea în fața ochilor.

– Betty, mititica mea, n-am nevoie de tine deocamdată. Te chem eu mai târziu.

– Betty 'ămâne o clipă, don'soa'ă Lisbeth, Betty o să pieptene pă'ul cel f'umos, nu te supă'a, don'soa'ă Lisbeth.

Elizabeth nu rezistă privirii rugătoare a ochilor cei negri și curând pieptenul trecea cu o blândețe de îndrăgostit prin valul de aur suplu.

Tânăra femeie își dădu capul pe spate, lăsându-se pieptănată cu o bucurie aproape fizică.

– Am păr frumos, Betty? o întreabă savurând dinainte delirul complimentelor ce-aveau s-o măgulească.

– O, don'soa'ă Lisbeth, nimeni n-a'e pă' așa de f'umos, nimeni pe lume.

– Chiar crezi?

– O, da, don'soa'ă Lisbeth, da' don'soa'a Lisbeth nu e fe'icită.

Elizabeth tresări atât de tare, încât Betty scăpă pieptenul.

– De ce spui așa? Răspunde-mi, Betty, vreau să știu.

– Betty știe tot când o vede pe don'soa'a Lisbeth.

– Nu știi nimic, zise Elizabeth supărată, hai, piaptănă-mă, Betty.

Betty luă pieptenul de pe jos și-l înfipse din nou în părul des și auriu.

– Tu ce faci când nu ești fericită?

– Acum tot timpul fe'icită Betty, înainte nu.

– Atunci, ce-ai făcut când nu erai fericită?

– Ce'eam.

– Îi cereai lui Dumnezeu, asta vrei să spui?

– Da, don'soa'ă Lisbeth, Dumnezeu a spus „Ce'e“.

– Eu cer și nu se întâmplă nimic. De ce nu erai fericită?

– Betty mai tână'ă iubea un bă'bat ca'e nu iubea Betty.

La aceste cuvinte, Elizabeth se ridică și se aplecă spre femeia neagră.

– Betty, mititica mea, țin mult la tine, așa că spune-mi și mie ce-ai

făcut.

– Betty a spus tot lui Miss Lau'a. Miss Lau'a a spus: „T'ebuie să spui tot lui Dumnezeu și apoi ce'e, ce'e”.

– O, Betty, făcu Elizabeth dezamăgită, asta-i tot?

– Da, tot. Dumnezeu a făgăduit că o să dea, așa că t'ebuie să dea.

– Și ce ți-a dat Dumnezeu? Dragostea acelui bărbat?

– Nu, d'agostea Lui.

Elizabeth tăcu. „Dacă am ajuns s-o întreb pe-o catolică negresă cum trebuie să mă rog, înseamnă că-mi pierd mințile.”

Văzând lacrimi în ochii slujnicei, o mângâie blând pe față și-i zise:

– Betty, totdeauna ni se spune că Dumnezeu ne dăruie iubirea Lui, dar asta nu ne împiedică să suferim.

– Nu și când El stă lângă noi, don'soa'ă Lisbeth.

„Acum mai vine și cu aiureli, se gândi Elizabeth, în culmea deznădejdiei, aiureli de catolică, dar își închipuie că e adevărat, într-asta stă biata ei fericire.”

– Betty, cred că nu ne-am sărutat niciodată. Așa că am să te sărut, pentru că țin mult la tine.

Se aplecă spre bătrână și-o sărută pe unul din obraji, apoi pe celălalt, părul ei prinzând ostatic capul micuț cu păr creț, ca într-o mantie luminoasă.

De pe urma acestei îndelungi convorbiri pe care o socotea zadarnică, Elizabeth reținu totuși două lucruri. Unul era numele Laurei, la care nu se gândea aproape niciodată, celălalt, o emoție stranie ce însoțise sărutările date lui Betty. Emoție ce nu ținuse mai mult decât gestul, pace și bucurie laolaltă, dar de neuitat. Elizabeth își explica faptul prin nevoia ei uriașă de-a iubi, nu cu trupul, ci cu inima, plină de-o duioșie neîmplinită.

Stare ce nu împiedica întru nimic dorința de a-i vorbi lui Ned despre chinul ei.

În dimineața aceea, acesta plecase devreme în cavalcada-i solitară, devenită obișnuință de la căsătorie. Se întorcea întotdeauna bine dispus și cu mintea plină, spunea el, de idei noi privitoare la învățătura lui.

Îl aștepta nerăbdătoare, aplecată pe fereastra de la camera ei, pândindu-i întoarcerea. Pentru a se prefăca că-l întâlnește din întâmplare, coborî scările în timp ce el urca și-i zise vesel:

– Te-ai dus să galopezi pe pajiști ca să te poți gândi mai bine la lucrul tău, nu-i așa? Oare când o să am un soț cu învățătura terminată?

– Draga mea, îi răspunse Ned pe-același ton, sunt al tău din creștet până-n tălpi. Ți-am lipsit chiar atât de mult?

Elizabeth i-o luă înainte și pătrunse în cameră, spunându-i cu hotărâre:

– Vreau să te-ntreb unele lucruri. Ești bun să te-așezi?

Ned clătină din cap și rămase în picioare, simțind că vine furtuna.

În rochia ei albă, care-o făcea și mai frumoasă, Elizabeth sta în fața lui, străduindu-se să pară nemulțumită.

– Ned, acum câteva seri mi-ai vorbit ca un școlar.

– Ce seară și ce-am spus?

– Vorbeam despre dragoste. Nu vreau să intru în amănunte. Anumite cuvinte nu-mi sunt pe plac, dar îmi spuneași că o să mă obișnuiesc cu felul în care tu te porți cu mine în intimitate. Îți amintești?

– Da, oarecum.

– Precizez: o să te obișnuiești, iar copiii vor veni la momentul potrivit.

– Ce memorie! Am spus eu asta? Și pe urmă?

– Găsesc cuvintele tale îngrozitoare. Treci cu vederea prima noastră îmbrățișare în camera copiilor, tot ce-am simțit în brațele tale.

– Elizabeth, natura își spunea cuvântul, elanul irezistibil. Voiai atât de mult.

– Nu vreau să discut. M-ai făcut să cunosc o bucurie de care acum mă lipsești.

– Cu timpul, o să ne lipsim foarte bine de ea, ai răbdare.

– Crezi că Romeo și Julieta își înfrâneau elanurile?

– Visezi! În America, oamenii nu se poartă ca italienii aceia, și-apoi, vremurile s-au schimbat. Căsătoria e așa cum o trăim noi, tu și cu mine.

– Vremurile nu s-au schimbat, spuse Elizabeth bătând din picior, iar ceea ce am făcut noi se face peste tot în lume.

– Ești nebună, așa îți închipui tu.

– Nu. M-ai făcut să cunosc plăcerea, iar acum...

– În mod normal, n-ar fi trebuit s-o fac.

Elizabeth scoase un strigăt ca răgetul unei fiare.

– Și ce-mi propui să fac ca să uit? Răspunde!

– Nu știu.

- Chiar crezi de-adevărat că Romeo se înfrâna?
 - Lasă-mă-n pace cu Romeo al tău. Eu nu sunt Romeo.
 - Nu, pentru că Romeo nu era doar un soț, ci și un amant.
- Ned se făcu roșu de furie.

- Să nu rostești niciodată cuvântul ăsta în fața mea... Dacă vreodată ai avea un amant, l-aș ucide, ca să-mi răzbun onoarea. Tu mie îmi aparții.

- Cine vorbește de amant? De ce nu ești tu amantul?
- Nu-i cu puțință... În America așa ceva nu se obișnuiește.

- Vrei să mă faci să cred că oamenii în America se mulțumesc cu căsătoria așa cum o înțelegi tu, cu această cumpătare de care-mi vorbești?

- Dar nu e vorba de ei, ci de noi... Ai cunoscut plăcerea pentru că așa ai voit.

- Eu? Cum să fi putut vrea, când nici măcar nu-mi închipuiam că există?

- Da? Și cine a zis: „Îți poruncesc să închizi ușa, cu cheia s-o închizi“?

Elizabeth se clătină pe picioare, dar continuă numaidecât:

- Scuză-mă, nu-mi închipuiam deloc dragostea așa cum mi-ai dezvăluit-o tu... cu bucuriile ei uriașe..., credeam că se reduce la îmbrățișarea noastră din pădurea de brazi, când m-ai strâns din răspuțeri în brațele tale și m-ai sărutat pe gură...

- Îmbrăcată, Elizabeth.

- Știu, credeam că între doi oameni goi are loc cu necesitate... un act, dar nu și plăcerea aceea uluitoare.

- Nu știi.

- Nu, nu mi-ai spus nimic despre asta.

Făcu un pas spre ea și, cu un zâmbet radios, întinse brațele:

- Dragostea mea, ne-am purtat ca doi copii, așa că să ne iertăm unul pe altul.

Elizabeth se aștepta atât de puțin la aceste cuvinte, încât îi țâșniră lacrimile din ochi:

- O, Ned! rosti ea dureros.

- Îți jur că o să-ți fiu totdeauna credincios.

Nu putu decât să se azvârle de gâtul lui, fără a răspunde, în timp ce Ned își pune buzele pe ochii ei.

Charlie Jones nu știa nimic din aceste mărturisiri sfâșietoare. Exulta să-și vadă familia în jur, într-o ordine admirabilă. Micuțul Emmanuel își descrețea fața, ca și cum în fiecare dimineață i-ar fi fost netezită, zâmbind tuturor, fără a plânge vreodată. „Un amo“, spunea Ada întinzându-i sânul. Amelia arunca o privire, încuviința și trecea, un pic cam prea sensibilă, poate, la mirosul animal al voluminosului înger negru care veghea asupra micului înger alb.

Dar ceea ce-l încânta poate la fel de mult pe Charlie Jones era vederea tinerilor căsătoriți, care stăteau în fața lui la masă. Și unul, și celălalt păreau atât de cuminți și frumoși, ea cu diadema aceea regească pe creștet, el cu chica lui neagră și cârlionțată ce-i dădea farmecul unui poet romantic.

– Copii, le spuse într-o bună dimineață, am să vă dau o veste bună. Vrednicele și micuțele mele lucrătoare din China au sosit și vor fi numaidecât puse la treabă.

– Pentru numele lui Dumnezeu, sări Miss Charlotte, fii mai lămurit. Cine sunt chinezoaicele astea mici și ce caută la noi?

El își luă un aer viclean:

– Lăsați-mi plăcerea să vă fac o surpriză care o să uimească secolul. Domnișoarele astea lucrează de minune.

– Va trebui totuși să învețe engleza, ca să înțeleagă ce li se spune.

– Charlotte, îi răspunse Charlie Jones cu un zâmbet, sunt poliglote.

Foarte mulțumit de răspunsul ăsta care spunea tot și nu explica nimic, Charlie Jones atinse mâna soției lui.

– Draga mea, cred că am terminat toți de mâncat și e un timp încântător; vrei să facem câțiva pași împreună pe sub pomi?

Amelia era deosebit de frumoasă în dimineața aceea. Având pe cap o somptuoasă bonetă din dantelă de Bruges, cu fața odihnită, le zâmbea cu bunătate tuturor, continuând însă să fie distantă, exasperant de distantă. Dând ușor din cap, își exprimă încuviințarea și amândoi se ridicară.

Elizabeth îi privi cum ies și cum merg cu pasul lor măsurat, care-i făcea atât de impozanți. Amelia era îmbrăcată cu rochia ce-i plăcea atât de mult, din tafta vineție cu volane mari, încât mersul îi era însoțit de-un sușotit ce-i mângâia auzul.

Gânditoare, Elizabeth privi la perechea lor și se gândi: „Iată ce mă așteaptă. Am să învăț să devin liniștită ca ea, dar oare Amelia o fi uitat

vreodată de sine în brațele unchiului Charlie? Mister. Cum s-or descurca femeile astea?”

Ea și cu Ned nu mai discutau despre acest subiect, iar obișnuința aranja totul în aparență, în afară de insomniile Elizabeth, despre care soțul ei nu știa nimic. O dată sau de două ori, prin somn, printr-un gest pe jumătate conștient, întindea mâna ca pentru a se încredința că ea continua să se afle acolo. Cu puțin înaintea zorilor, obosită să se tot întrebe despre soarta ei, Elizabeth cădea într-un somn greu, ce-i îneca deznădejdea.

Săptămânile se scurseră fără niciun incident. Unchiul Charlie își pregătea metodic plecarea la Savannah, unde-l chemau afacerile, mai cu seamă lucrările de la casa lui din Madison Square. Se văita un pic la gândul că pleacă din Virginia, unde căldura devenea suportabilă, în timp ce în Georgia încă erau în toi, necruțătoare. Amelia avea să vină și ea mai târziu, odată cu răcoarea primelor zile din octombrie, împreună cu Elizabeth și Miss Charlotte. Cât despre Ned, întoarcerea lui la Universitate nu era decât o chestiune de zile, cel mult o săptămână, și fără îndoială că aveau să se audă oftături și să curgă lacrimi, pentru că cei doi copii, cum îi numea Charlie Jones, se vedea cât de colo că sunt îndrăgostiți la nebunie unul de altul. Așa vedea el lucrurile și se simțea teribil de înduioșat.

Elizabeth accepta totul, cu moartea în suflet, cu o resemnare vecină cu deznădejdea cea mai cruntă. Nu-i mai era ciudă pe Ned, după dezastruoasa mărturisire ce i-o făcuse. Îl vedea uneori urmărind-o cu privirea îngrijorată a unui câine ce-și cere iertare, dar ireparabilul se săvârșise, și poate că amândoi aveau să sufere până la sfârșitul vieții lor, și chiar mai mult.

Făcând eforturi supraomenești, încerca să nu se mai gândească la Jonathan, dar o forță mai presus de voința ei o silea să calculeze timpul făcut de scrisoarea ei până să ajungă la el, cu planul pădurii, timpul cât i-ar fi trebuit lui ca să vină la ea, în Virginia.

– Nu trebuie, spunea vorbind singură cu glas tare, fără să știe cui vorbește.

Dacă socotea ea bine, Jonathan n-ar fi putut fi acolo decât la jumătatea lui septembrie. Ned ar fi atunci la Universitate. Unchiul Charlie la Savannah. Se vedea straniu de bine slujită de împrejurări și,

printr-o ciudățenie firească a imaginației ei, ajungea să vadă în totul o complicitate tainică a sorții, o aprobare tacită a vieții. Cuiva îi era milă de ea și îndrepta o nedreptate.

Trezită din visări, i se făcu teamă și se crezu în pragul nebuniei. Să fi fost efectul privațiunilor intime? Dintr-odată, printr-una din acele răsturnări ale judecății, ce-i era obișnuită, se încredință că Jonathan n-o să vină. După noul ei fel de-a socoti datele, avusese din plin timpul să întreprindă călătoria, fără să aștepte o scrisoare de la ea. Spusese: „Sosesc“. Ce nevoie avea de un răspuns? Doar pleca numaidecât – dar nu plecase.

Capitolul CXVI

Așa cum Ned dădea o raită călare dimineța, ca să-și primenească mintea pentru învățatură, ea se plimba călare după-amiaza, când el sta cufundat în cărțile lui, pentru examene. Și unuia, și celuilalt îi era pe plac programul ăsta, care punea capăt oricăror discuții zadarnice.

Într-o după-amiază, cu două zile înainte de plecarea unchiului Charlie, hotărî să mai facă o dată soiul acela de pelerinaj sentimental în pădurea întâlnirii ratate. Încălecând pe Alcibiade, o luă pe drumul cel mai lung.

Soarele mai strălucea în zare pe un cer ce se colora în roz. Zilele se micșorau. Încă două ore de lumină, apoi avea să se întunece. Era clipa îndrăgită de ea, cea în care cântecul păsărilor vestea, ici și colo, tăcerea ce-avea să coboare asupra naturii.

Se opri la marginea văii în care curgea un râu vorbăreț, al cărui șopot o încânta. Își aminti de discuția ce-o avusese cu Charlie Jones acolo, pe o bancă, despre Jonathan. El singur, în Virginia, îi știa dragostea nefericită, și cât de mulțumit se arăta acum de căsătoria asta care, credea el, pusese capăt la tot... Oftă și se așeză pe o bancă, după ce-l legă pe Alcibiade de-un copac.

Charlie Jones era fără doar și poate unul dintre cei mai minunați oameni din lume și de-o generozitate smintită, dar avea și el momentele lui de naivitate. Prea îi mersese totul din plin. Bogăția se repezise în brațele lui ca o îndrăgostită. Doar moartea primei soții aruncase o umbră asupra vieții sale, dar de scurtă durată.

Cufundată în visarea ei, se uita la cerul ce se învârta încet cu roșu, îndărătul copacilor, pe celălalt mal al văii. Vedea măreția în acel imperceptibil declin al zilei. Pentru ea, era ceasul de vrajă când începea visul.

Brusc, auzi în depărtare galopul unui cal peste pajiști. Se ridică numaidecât în picioare și fu cât pe ce să cadă jos. I se părea cu neputință să se înșele. Silueta călărețului care se îndrepta spre ea nu putea avea decât un nume.

– Jonathan! strigă.

Se opri la trei metri de ea, făcând să se ridice în două picioare un superb cal negru, apoi își luă pălăria în mână și salută adânc:

– Totul se întâmplă, chiar și ceea ce nu pare cu putință! exclamă el vesel.

Sărind jos, își legă calul de-un copac, destul de departe de Alcibiade, și, azvârlindu-și pălăria la pământ, veni și se aruncă la picioarele Elizabethei.

– Ridică-te, dragul meu Jonathan, nu sta așa.

– Uiți că ești un înger, spuse el ridicându-se.

– Nu sunt un înger, sunt...

Îi închise gura cu o sărutare lacomă și-o strânse atât de tare, încât Elizabeth crezu că o să se sufoc, dar nu-i dădu drumul, iar ea se zbătu cum putu în brațele lui de fier.

Slăbindu-și puțin strânsoarea, îi spuse cu o voce găfăită:

– Iartă-mă, dar aștept clipa asta de când mă știu.

– Și eu, dar mă sufoc.

Îi dădu drumul câteva clipe, iar Elizabeth îi mângâie fața cu amândouă mâinile.

– Adoratul meu, lasă-mă să te privesc. Ce frumos ești... buclele tale negre și ochii tăi... ochi de fiară sălbatică.

Îi smulse pălăriuța bărbătească, apoi, cu degete nerăbdătoare, îi smulse acele de păr, răspândindu-i valul auriu pe umeri.

– N-am iubit niciodată pe altcineva decât pe tine, îi spuse ascunzându-și fața în pletele a căror mireasmă o respira cu nesaț.

– Tu, tu mi-ai dăruit dragostea, Jonathan... îți amintești de magnoliile de la Dimwood?

– Dragostea mea, cu clipa asta m-am hrănit de când ți-am văzut chipul printre frunze. Erai ca un suflet... Cu tine voiam să mă căsătoresc, dar femeia asta se agață de mine...

– Căsătoria a fost anulată?

– Cu neputință, legile o interzic, iar ea i-a cumpărat pe avocați. Va trebui s-o ucid ca să fiu liber. Dar tu, tu ești a mea. Spune, spunc-mi-o.

– Niciodată nu te voi putea iubi decât pe tine, s-a terminat, dar nu pot fi a ta.

– Nu poți fi a mea!

Și, apucând-o pe după mijloc, o ridică și-o culcă în iarbă sub un șir de mesteceni. Elizabeth își adună toate puterile ca să-l respingă, dar împotrivirea ei nu făcea decât să-l întărească pe bărbatul acela cu brațe de fier. Zadarnic se zbătea și-l lovea în față, o luă brutal, iar ea i se lăsă în voie... îngrozită, fericită.

Când apuse soarele, se despărțiră. Călare, făcură o bucată de drum împreună.

– Și-acum? întrebă Jonathan.

– Nu știu, dar niciodată nu te voi putea iubi decât pe tine.

– Adorata mea, o să trăim împreună.

Elizabeth tăcu o clipă, apoi oftă:

– Jonathan, trebuie să știi... Și eu sunt căsătorită, ca și tine.

– Căsătorită! rosti cu furie... nu m-ai așteptat...

– La fel ca și tine... Dar asta nu schimbă cu nimic dragostea noastră.

– Schimbă totul... Cine e'?

– Fiul lui Charlie Jones.

– Un Jones! Dacă vrei copii, îți va dăruia, dar asta-i tot. Bărbații din familia asta sunt cunoscuți pentru placiditatea lor.

– Nu totdeauna a fost așa cu mine. Prima oară...

– Prima oară nu înseamnă nimic. Toată lumea a cunoscut primul elan. Ascultă! Dacă îl văd pe bărbatul ăsta, doar mă cunosc, sunt în stare să-l ucid.

Elizabeth scoase un strigăt:

– De se întâmplă cumva s-o faci, mă ucizi în același timp și pe mine.

N-aș putea îndura una ca asta.

– Îl iubești, Elizabeth?

– Nu ca pe tine, într-alt fel, mult.

– Nu poți iubi două persoane în același timp.

– Femeile pot.

– Atunci unul din cei doi e amantul. Eu sunt amantul tău. Dacă te-ai fi căsătorit cu mine, te-aş fi luat să trăim în Europa, la Londra, la Paris. Acolo, oamenii ştiu să profite de viaţă. Peste o lună, o să fiu bogat. Vând Dimwood. Dimwood e al meu.

– Dimwood e al tău?

– E complicat, nu poţi înţelege, dar îl vând, nu ghiceşti cui? Soţiei mele. E foarte bogată, cumpără tot. Scap dintr-odată de amândoi.

De comun acord, îşi oprirea animalele. Luminile începuseră să se aprindă la ferestrele câtorva case din marginea pajiştilor.

– Te părăsesc, îi spuse, dar o să ne vedem, n-am să fiu departe. Am să trec în fiecare după-amiază pe-acolo unde-am fost, pe la aceeaşi oră.

– Aşteaptă câteva zile... Ar fi suspect să plec de-acasă în fiecare după-amiază şi să mă întorc atât de târziu...

– Nu-ţi lăsa amantul să lăncezească, dragostea mea.

– Am să fac ce-am să pot, pentru că te iubesc, Jonathan, mai mult decât viaţa.

Îşi apropie calul de-al ei şi-i apucă într-amândouă mâinile capul, cât de cât pieptănat.

– Mi-e teamă, spuse Elizabeth, e aproape noapte.

O sărută şi-i spuse:

– Fugi, dragostea mea, dar să nu mă uiţi. Am să te rănesc.

Elizabeth îşi duse degetul la buze şi-o porni în galop.

Capitolul CXVII

Se putu întoarce acasă fără să fie zărită, atenţia tuturor fiind îndreptată spre pregătirile de călătorie ale lui Charlie Jones. Era simplu. Trebuia ca totul să fie desăvârşit, mai cu seamă confortul. Până şi Ned, cuprins de zel, se întrecea pe sine, alegea cele mai frumoase cravate, supraveghea starea truselor de toaletă.

Ajunsă la ea în cameră, Elizabeth se dezbracă şi se spală din creştet până-n tălpi în vană. Betty îi turna pe umeri oale cu apă caldă, iar ea se săpunea cu o străşnicie de maniac... Avea ideea fixă că trupul ei păstra mirosul lui Jonathan, un miros cald... Neîndrăznind s-o întrebe pe Betty ce crede despre asta, se fireca cu şi mai mare străşnicie, în timp ce cu coada ochiului se uita la bătrâna slujnică, dar aceasta rămânea impasibilă.

După ce se îmbracă, se uită în oglindă. Un gând straniu îi trecu prin minte: „În orice caz, de văzut nu se vede“. Apa cu săpun luase cu ea mai mult decât mirosul lui Jonathan.

Amazoana ruptă fu înlocuită cu cea mai frumoasă dintre rochiile albe de bumbac, fără altă podoabă decât o cingătoare de catifea bleu. Betty o pieptănă și-i aranjă părul cu gesturile minuțioase pe care i le dicta inima ei, dar nu deschise gura cât ținu întreaga operație.

– A fost bună plimbarea? întrebă Ned când o văzu la cină.

– Foarte.

– Pari cam obosită, observă Miss Charlotte. Nu trebuie să abuzezi de tropa-trop, nu-i așa?

Elizabeth râse stingherit.

– Așa e, dar era atât de frumos...

Răspundea cu mintea aiurea, așa cum ai alunga o muscă dând din mână. De la o vreme, îl privea pe unchiul Charlie așa cum nu-l privise încă niciodată, încercând să-l înțeleagă. Pe fața aceea calmă și roz, încerca să descopere o slăbiciune de caracter, un viciu poate, dar nu citea decât mulțumire de sine, lăcomie în felul cum era modelată gura, dar și ironie în colțul gurii, și tocmai asta o îngrijora în analiza ei. Ochii însă o linișteau. În minunatele pupile de culoarea furtunii nu găseai decât inteligență și bunătate, o bunătate vădită, puțin cam naivă, credea ea, dar nu putea face abstracție de-o îndelungată experiență de om de afaceri, de avocat, de financiar. În ciuda a tot și toate, vedea pe chipul lui ceea ce voia să vadă. În câteva rânduri, conștient de acea cercetare misterioasă a persoanei lui, unchiul Charlie îi zâmbi frumos, ceea ce trăda o vanitate solidă, o vanitate de bărbat tânăr.

Charlie Jones luă cafeaua în salon, împreună cu scumpa lui Amelia, căreia din când în când îi mângâia afectuos mâna, în timp ce maiestuoasa lui soață îl răsplătea printr-un zâmbet ușor. De comun acord, hotărâră să urce la ei în cameră, în timp ce pendula bătea ora zece. Așa era în fiecare seară.

Acela fu momentul ales de Elizabeth. Urcând fără zgomot în spatele lor, îl apucă pe unchiul Charlie de braț, în timp ce Amelia dispărea în cameră.

Mirat, o privi, în timp ce Elizabeth înălța spre el o privire plină de implorare:

- Ce s-a întâmplat, micuța și scumpa mea? După cum vezi, mă retrag pentru noapte cu soția mea.
- Știu, unchiule Charlie, dar sunt tare încurcată.
- Ei, asta-i! Dar ce poate fi? Spune repede.
- Nu aici, trebuie să fiu singură cu dumneata câteva clipe.
- O, Elizabeth, doar nu arde casa, îmi închipui. Ai ales rău momentul. Te-ai certat cu Ned?
- O, nu! Dragul meu Ned n-are niciun amestec în toate astea și nu știe nimic.
- Elizabeth, o să-mi spui toate astea mâine dimineață. Du-te la culcare și noapte bună.
- O, nici nu mă gândesc, spuse ea, continuând să-l țină de braț. Viitorul meu e în mâinile dumitale, viața mea. O, unchiule Charlie, amintește-ți de promisiunea pe care mi-ai făcut-o sub sicomorul din fața casei dumitale.
- Charlie, ce mai aștepți? gemu din fundul camerei vocea ofensată a Ameliei.
- Cu un gest al mâinii, Charlie Jones îi ceru Elizabethi să aștepte și închise ușa. Urmă o discuție însuflețită în camera conjugală. Fără îndoială, Amelia nu înțelegea de ce soțul ei o lăsa singură fie și numai o clipă și, în plus, voia să știe despre ce-i vorba. În sfârșit potolită, tăcu, iar Charlie Jones se ivi în susul scării.
- Hai jos, spuse pe un ton din care răzbătea iritarea.
- Fără a schimba o vorbă, ajunseră în salon. În timp ce trecea prin anticameră, luă lampa de noapte ce lumina slab în colțul acela al casei și-o puse pe o măsuță de marmură în încăperea cea mare și solemnă. Puținătatea luminii o făcea sinistă, și poate că așa voia și el. Un întuneric des ascundea tavanul și partea de sus a pereților. Înconjuși de noapte, se așezară unul în fața celuilalt, iar fețele li se iviră ca niște măști în pâlpăirea micuței lămpi.
- Te ascult.
- Elizabeth așteptă un pic, ca pentru a-și lua avânt, și rosti dintr-o suflare cuvintele la care rumega de ore întregi:
- Plec și eu mâine împreună cu dumneata.
- De mirare, Charlie Jones își împinse scaunul îndărăt, exclamând:
- Ești nebună, Elizabeth?

– Nu, nu sunt nebună! Aici nu mă simt în siguranță. E un secret de conștiință pe care nu-l pot dezvălui, dar te implor să mă crezi, unchiule Charlie.

Într-o străfulgerare, Charlie Jones întrevăzu călătoria compromisă, tot prețiosul lui confort dat peste cap de nora asta nepoftită care-avea să-i ocupe jumătate din caleașcă, obosindu-l cu sporovăiala ei.

– Mii de regrete, dar conștiința mea îmi spune să te las aici, în paza soțului tău...

Elizabeth îi luă vorba din gură:

– Ned pleacă peste patru zile la Universitate.

– Ei și?

– O femeie de vârsta mea trebuie să se bucure de protecția unui bărbat.

– Dar de ce te-ai putea teme?

– Dacă din întâmplare cineva ar da târcoale prin împrejurimi? Cu nu știu ce gânduri rele. Nu cred că-i cazul să precizez. Sunt tânără.

– Ce idee năstrușnică! Nimeni nu dă târcoale pe-aici. S-ar ști.

– Unchiule Charlie, nu mai sunt o fetiță, sunt o femeie, iar femeia asta cheamă în ajutor. Amintește-ți de fângăduiala dumitale. Dacă nu mă iei cu dumneata, riscați, dumneata și Ned, să nu mă mai vedeți niciodată.

– Ce tot spui acolo, Elizabeth?

– Am să fug, mai mult ca sigur.

– Dar de ce? De ce? Întrebă aproape furios.

– Am spus destul. Vrei să jur pe *Biblie* că spun adevărul?

Charlie Jones aruncă o privire spre *Biblia* cea groasă de familie, ce sta neclintită la loc de cinste, pe măsuta de marmură.

– N-are rost, te cred, spuse cu un oftat de luptător sleit de vlagă.

Se ridică brusc și, făcând gesturi mari de indignare, ce trădau pe avocatul din el, spuse:

– Englezoaică mică și încăpățânată, m-ai înduplecat, dar să nu-ți închipui că am să mă las stingherit de tine în caleașca mea.

– Dragă unchiule Charlie, am să mă fac mică de tot.

– Ai să te faci cât o să poștești de mică, dar nu în caleașcă la mine. O să vii în urmă, într-o trăsură rezonabil de confortabilă.

– Cu scumpa mea Betty.

– Cu scumpa ta Betty și *Paradisul pierdut* al lui Milton, și tingiri ca să vă faceți cacao pe drum, și cotoiul bucătăresei și...

– Ești prea bun, unchiule Charlie.

– Asta-i și părerea mea, făcu el furibund, apucând lămpița.

Trecu prin fața ei și ieși din salon. Umbra lui uriașă se plimbă o clipă pe pereți, urmată de silueta subțirică și grațioasă a Elizabeth.

– Noapte bună, îi spuse fata când ajunse în josul scărilor.

O mormăială scurtă îi sluji drept răspuns. Elizabeth se duse la ea în cameră.

Pe întuneric, găsi patul și se vâri atât de grijuliu în așternut, încât cel care dormea nu se trezi, ci doar un pic mai târziu mâna lui începu să caute spre partea necredincioasei și o atinse. Se afla acolo, totul era cum nu se poate mai bine.

„M-a luat cu de-a sila, se gândi ea, cu ochii larg deschiși în noapte, nu sunt vinovată de adulter. – Cine l-a chemat? întrebă tăcerea. – Eram îndrăgostită, răspundea ea de fiecare dată, îndrăgostită.“

Contrar celor ce s-ar fi putut prevedea, despărțirea n-a fost sfâșietoare. Ned lua lucrurile, după expresia lui favorită, cu filozofie.

Oricum, Amelia pleca de la Marea Pajiște împreună cu Miss Charlotte în mai puțin de o lună, jurând că n-avea să mai petreacă niciodată iarna acolo, și, bineînțeles, lui Ned îi revenea însărcinarea să le însoțească. În dauna învățăturii? Ar fi recuperat mai pe urmă, trebuia s-o facă.

Sensibilă cum sunt femeile în orice împrejurare, Elizabeth se simțea gata să picure niște lacrimi, dar și le reținu „bărbătește“, precum și-o spunea cu un zâmbet malițios.

Grajdul a trebuit să fie golit de-a binelea ca să se înhame câte patru cai la fiecare dintre trăsurile... Cea de-a doua aducea cumva cu o rudă săracă, în spatele trăsurii lui Charlie Jones, ce-ar fi făcut cinste unui președinte, dar Elizabeth n-avea de ce se plânge, deoarece trăsura ei, chiar dacă mai puțin moale, era spațioasă, și niște arcuri solide ofereau garanția unei suspensii relative.

În sfârșit, pomiră, în mare tropot de copite, de pocnet de bici, de strigăte la nescârșit: „drum bun“, în timp ce batistele fluturau strașnic pe cerul radios de septembrie.

De ce vrea Viața să întunece până și cele mai încântătoare tablouri? De-abia se angajau călătorii pe drumul cel mare, că o dramă izbucni în caleașca lui Charlie Jones. Se întindea pe pernele lui când i se înmă-naseră pe fereastră scrisorile proaspăt sosite.

Scrisori, multe scrisori, dar și o revistă, infernala *National Era* cu cel de-al patrulea foileton din *Coliba unchiului Tom*, pe-a cărui citire se pomi numaidecât.

Fiecare paragraf îl făcea să tresară de mânie, iar pagina smulsă, ruptă în bucăți, zbura pe fereastră și se răspândea pe drum. Unul după altul, capitolele de-o sensibilitate siropoasă au fost prefăcute în bucățele mici, ce cădeau ca niște fulgi de zăpadă pe pământul roșu al Virginiei. Elizabeth, care urmărea din priviri ciudatul fenomen, crezu că Charlie Jones își ieșise din minți, apoi, după ce o bună bucată de vreme ultimele bucățele zburătăciră în vânt, ghici până la urmă cauza acelei furii. O apucă un râs nebun și nervos, care-o scăpă de gândurile ei negre. A fost singurul incident de seamă al acelei călătorii pe care, la venire, o făcuse măcinată de neliniște, iar acum, în sens invers, înfiorată de-o bucurie vecină cu spaima. Fugea de-o dragoste ce-o înspăimânta și pe care-o regreta crunt cu fiecare învârtitură de roată.

Capitolul CXVIII

După o săptămână, pe înserat, ajunseră la Savannah. Era ceasul când toate florile din oraș îmbălsămau aerul cu miresmele lor, iar tânăra femeie se simțea înfiorată de-o fericire melancolică. Prea multe amintiri o asaltau dintr-odată, ca să nu i se strângă inima. Sicomorii de pe bulevardele cele lungi și din parcuri îi spuneau povestea unei fete care-și plimbase pe-acolo visele de dragoste, neștiutoare încă de trădările vieții.

Betty, care-o vedea îngândurată, o ajută să se ducă la ea în cameră. Pentru Elizabeth, șocul amintirii a fost deosebit de intens. Femeia care era acum nu se putea obișnui cu acea întoarcere în timp, deoarece nimic între pereții camerei ei nu se schimbaseră. Instinctiv, căută din ochi portretul de tinerețe al lui Charlie Jones și văzu în locul lui o banală natură moartă. Uitase oare că frumosul tânăr în rama lui aurită coborâse în camera Ameliei? Nu se putu împiedica să nu rădă. O fantomă o întâmpina în încăperea aceea pe Mrs. Edouard Jones în rochie lungă și cu părul pieptănat ca o cunună pe creștet: micuța Elizabeth Escriidge, când fericită, când bântuită de tristețe la gândul Angliei ei îndepărtate.

Dar activitatea zgomotoasă a lui Charlie Jones punea prezentul la locul lui. Mulțumit de călătorie, umbla de colo-colo, dând porunci și zorindu-i pe toți. Îi revenise buna dispoziție și discută cu Elizabeth pe jumătate serios, pe jumătate în glumă. La cină, singur cu ea, îi vorbea drăguț, nu fără a o tachina un pic. Pe un colț de masă, o sticlă de șampanie se răcea într-o găleată cu gheață.

– N-ai călătorit prea rău în trăsura ta englezească, iar acum iată-te ajunsă la Savannah, după cum doreai atât de dramatic. Dacă aș fi indiscret, te-aș putea întreba: și ce-ai făcut cu asta?

– N-ar fi nicio indiscreție... Voiam să mă întorc în Georgia din mai multe motive, iar unul dintre ele o să te mire: să-i fac o vizită mătușii Laura și să vorbesc cu ea.

Charlie Jones se aplecă peste masă și o privi de parcă se prefăcuse în sălbăticiune.

– Ca să-i faci o vizită mătușii Laura, spuse el aproape șoptit, ca și cum ar fi fost vorba de-un secret.

– Am spus că e unul din motive.

Charlie Jones oftă și-și reluă tonul firesc, în timp ce se sprijinea de spătarul scaunului.

– Credeam că le cunosc pe femei, dar cu tine învață omul câte ceva în fiecare zi, îmi completezi educația... Ești toată numai taine, draga mea micuță, dar nu-ți port pică. Prea țin mult la tine. La Marea Pajiște te-am repezit și-mi cer scuze, dar știi unde locuiește mătușa Laura?

– Într-o casă de călugărițe catolice, lângă Savannah.

– Nu-i nici foarte aproape, nici prea departe... Între Dimwood și Macon.

– E o cale ferată, Betty știe locul. O să mă ducă ea.

– Prea o respect pe Laura și am prea multă afecțiune pentru ea ca să discut cu tine, dar e ceva neașteptat.

– Neașteptat, repetă Elizabeth mecanic.

– Ai să te duci... Mănăstirea asta era pe vremuri o fermă părăsită. Le-am ajutat pe femeile acestea s-o repare, dar n-are nimic luxos, dimpotrivă. Laura fugea uneori pe ascuns de la Dimwood ca să se ducă la ele să le vadă. Complotau cu toate laolaltă.

– Ce complotau?

– Știu și eu? ... Nimic periculos. Dacă mă gândesc bine, am să te trimit cu trăsura. Două ore la dus și tot atâta la întors.

– Unchiule Charlie, îmi iei o mare greutate de pe inimă.

– Ăsta-i rolul meu pe lumea asta, îmi petrec timpul despovărând oamenii de greutate și cumplite. Numesc asta latura mea „soră de caritate”.

Elizabeth izbucni în râs. Iar Charlie Jones dădu pe gât o cupă de șampanie.

Mănăstirea se afla la marginea unei păduri de pini, de-a lungul căreia trecea un pârau. Casa nu era alcătuită decât dintr-un parter, un dreptunghi lung cu ziduri albe, umbrit de un platan ce se-ntindea pe jumătate din acoperișul din olane roșii. Un drum îngust străbătea pajiștile arse de soare, ducând la o ușă neagră pe care-o ghiceai solidă.

Urmată de Betty, care-i dăduse lui Barnabé lămuririle cuvenite, Elizabeth trase de cordonul unui clopoțel și așteptă. Trecu un timp, apoi o mică fereștrică zăbreliată se deschise în ușă. Tânăra femeie de-slui o față galbenă înconjurată de negru. Îndărătul unor ochelari mari, cu ramă metalică, doi ochi căprui erau foarte atenți.

– Ce doriți?

Vocea era indiferentă, un pic cam răstită.

– S-o văd pe Miss Laura Hargrove.

– Pe so'a Lau'a, strigă Betty care, din cauza înălțimii ei mici, nu se vedea.

– Tu ești, Betty! făcu vocea. O clipă.

Grilajul se închise și, după un minut, un clopot bătu de două ori în interiorul mănăstirii. Ușa se deschise pe jumătate. Îmbrăcată-n negru din creștet până-n tălpi, femeia cu ochelari mari le introduse pe Betty și pe vizitatoare într-o curtică, unde căldura zilei se mai domolea un pic. De-acolo au fost duse într-o încăpere mică, unde mirosea a ceară și care era împărțită în două de un grilaj, ce-ți îngăduia să vezi o altă încăpere, mai întunecoasă. Drept orice mobilier, în cele două încăperi, două scaune de paie. Pe perete, un Christ mare, pe care Elizabeth, stingherită, se strădui să nu-l vadă. Mai așteptară vreo două minute, apoi ușa din fund se deschise și o femeie în negru se ivi și spuse simplu:

– Doamnă.

– So'ă Lau'a, exclamă Betty, e don'soa'a Lisbeth.

De-o parte și de alta avu loc un moment de stupeoare, apoi grilajul cel mare, cadrilat, se răsuci în țâțâni. Femeia în negru își deschise brațele.

– Elizabeth! Nu te-am recunoscut. Ești o adevărată doamnă acum. Betty, îți mulțumesc mult că mi-ai adus-o pe Miss Elizabeth! Vrei să ne lași singure o clipă? Dacă te duci la bucătărie, sora Matilda o să fie încântată să se ocupe de tine.

Prea emoționată ca să rostească vreun cuvânt, Elizabeth se aruncă la pieptul călugăriței, apoi se așează cu spatele la crucifix.

– Draga mea Elizabeth, dar tu plângi! Ce s-a întâmplat?

– Sunt nefericită, i se răspunse.

Își suflă nasul discret, apoi întrebă:

– Dar dumneata, mătușă Laura... adică soră Laura, ești fericită?

– Mătușă Laura nu era fericită, spuse călugărița zâmbind, dar sora Laura e pe deplin.

– Dar ce faceți aici?

– Suntem zece cu toate. Departe de lume, am venit aici ca să ne îndreptăm spre Dumnezeu, și cred că suntem foarte fericite, dar, Elizabeth, hai, vorbește. Și încă o dată, spune ce ai pe suflet.

– Am să mor dacă nu mărturisesc cuiva.

– De câte ori nu ți-am cerut s-o faci? Îți amintești de conversațiile noastre pe terasa de la Dimwood?

Cu vâlul cel negru pe cap și cu rochia lungă ce-o acoperea în întregime, ar fi putut intimidă, dar păstra seninătatea doamnei în cenușiu palid care era la Dimwood. Profunzimea ochilor întunecați o înfrumuseța, în ciuda zbârciturilor ce se desenau pe obraji.

În fraze scurte, întrerupte de tăcere, Elizabeth îi povesti toată viața ei.

Aplecată spre ea, sora Laura o ascultă o jumătate de oră întreagă, apoi îi luă amândouă mâinile într-ale ei și-o întrebă:

– Cred că mai ții minte camera mea de la Dimwood, alături de-a ta?

– Firește. Am pătruns acolo de mai multe ori după plecarea dumitale.

– Pe perete era un crucifix în fața căruia, nopți întregi, am chemat moartea. Elizabeth, știu ce înseamnă să suferi. Nu-ți povestesc viața mea, o știi. Am suferit prea mult din dragoste, de pe urma focului ce nu se stinge, de pe urma dorinței. Nu trebuie să-l mai vezi pe Jonathan. Nu-ți spun să-l uiți, n-ai să poți, ne asemănăm prea mult în privința asta, e prima dragoste și tirania ei, dar voi cere pentru tine să poți îndura privațiunea pe care o știi și care mi-a torturat carnea și sufletul toți anii petrecuți la Dimwood. Am cunoscut ceea ce ar fi fost mai bine să nu

cunosc. E un mister. Unor suflete li se cere să renunțe, precum eunucii despre care vorbește Domnul și care sunt eunuci din dragoste pentru Dumnezeu. De ce aceste suflete și nu altele? Cum să știm? Toți sfinții au înțeles aceasta.

Vorbi astfel, zadarnic, câtva timp.

– Dar eu nu mă simt făcută să mă număr printre cele care renunță, gemu tânăra femeie.

– Ai un soț, Elizabeth.

Nu avu drept răspuns decât o privire mare, albastră, dureroasă și uimită. Bland, sora Laura continuă:

– Încă nu te cunoști, dar nu vreau să insist. Ascultă totuși. Ai venit aici împreună cu Betty. Să ceară ea în locul tău. Poate că nu bănuie, dar Betty e o femeie care știe să se roage. Ceea ce cere obține.

– Vreau dragostea lui Jonathan.

– Jonathan e soțul fiicei mele, pe care n-o iubește, biata mea Annabel. Jonathan se poartă ca un smintit. Nu mai încerca să-l vezi.

– Ce trebuie făcut ca să nu vrei ceea ce voiești din răsputeri?

– Doar nu vrei să fii adulteră. Îți iubești soțul?

– Îl iubesc, dar într-alt fel.

– Dacă ar muri, ai suferi?

– Aș fi tare nefericită, îl iubesc mult.

– Atunci, cere-i lui Betty să se roage pentru tine. Dumnezeu i-a hărăzit daruri deosebite, pentru că față de toți ea nu-i decât o bătrânică negresă, cea mai umilă dintre toate. Dar fugi de Jonathan.

– Soră Laura, nu sunt catolică, dar nădăjduiam ceva din partea dumitale.

– Vom cere toate să dobândești pacea.

– Pacea... Am încercat să cer, noaptea trecută m-am rugat, aș fi strigat de-aș fi îndrăznit...

– Inima ta striga, Elizabeth. Dumnezeu ascultă strigătele astea.

– Nu știu, mi-e teamă, asta-i tot.

– Christos a spus: „Nu vă temeți“.

– Aș vrea să-i aud glasul, ca dumneata, ca Betty, dar nu aud nimic, nimic. Nu-i vina mea.

Sora Laura tăcu și-o îmbrățișă o ultimă oară pe prag. Îi venea să spună cuvinte, fraze din cele ce se spun totdeauna. Le știa pe toate. În fața deznădejdii tinerei femei care o privea, așteptând din parte-i un

cuvânt viu, cunoscuse rușinea de-a rămâne tăcută, și ceva în ea se clătină: ideea pe care și-o făcuse despre ea însăși.

Ușa se deschise și se închise.

Întoarsă la Savannah, Elizabeth, care nu prânzise, porunci să i se aducă o gustare și mănca repede. „Foamea asta măcar, se gândi ea cu ironie amară, poate fi cu ușurință potolită. Cealaltă, care se ivește dintr-odată, e atroce.“ Din toate cele spuse de sora Laura reținea cuvântul „dorință“ și-i era recunoscătoare că măcar dăduse un nume infernului ei. Infernul dorinței. Îl purta în ea. Dintr-odată, se pomenea cufundată în el. Ned făcuse acest lucru, apoi Jonathan, devastator. Iar acum, cine? Nimeni. Nu va mai fi nimeni. „Ne obișnuim.“ Reținea cuvintele astea, ca și pe cestelalte: „Copiii vor veni la momentul potrivit“. Într-un cuvânt, totul se aranja cât se poate de armonios!

Se însera. Era cea mai plăcută clipă, când briza venită dinspre ocean le făcea să iasă din casă pe doamne, apoi să se îndrepte cu zecile spre sicomorii fastuoși de pe bulevardul cel lung ce străbătea orașul. Cât de elegante erau și cât de mult sporovăiala lor fericită contrasta cu liniștea apăsătoare de la Marea Pajiște!

Voind să nu fie recunoscută, Elizabeth își coborî pălăria mare de pai pe frunte. De altfel, se schimbaseră de la plecarea în Virginia. Pieptănătura, rochia lungă făceau din ea o altă persoană, și mergea un pic mai pe de lături.

O izbea mai cu seamă veselia acelor tinere femei, care legăneau deasupra capetelor umbrelute încântătoare și cât se poate de inutile. Râdeau mult, totdeauna cu gingășie. Albe, cenușiu-deschis, verde palid, roz, plăcutul colorit al rochiilor de mătase sporea impresia de fericire pe care întreg acel tablou o răspândea. Cu un soi de repulsie, Elizabeth se văzu în parloarul întunecat al mănăstirii, unde femei îmbrăcate în negru își căutau liniștea fugind de lume.

Stranie i se mai părea vizita ei.

Ce căutase acolo? Să mărturisească chinul nedomolit al foametei cărnii? Fără îndoială, dar mai era ceva. Felurite schimbări fizice, întreruperi ale „flagelului“, o făceau să creadă că e însărcinată. Însărcinată de puțină vreme, dar nu îndrăznise să pomenească despre asta. O rezervă absurdă, sila față de anumite precizări... Totuși, dacă cineva se

pricepea la treburile astea, cu siguranță că mătușa Laura era aceea, mama Annabelei. Va trebui să i-o spună lui Ned.

În seara aceea, tot singură cu Charlie Jones, răspunse cum se pricepu mai bine la toate întrebările pe care i le puse despre sora Laura: sănătoasă, mulțumită? Dinspre partea lui, el înțelegea greu viața mănăstirească, dar de vreme ce felul lor de-a trăi le aducea liniștea acelor femei...

– Trebuie spus, adăugă el, că nu se mulțumesc să se tot roage la nesfârșit în fața unei cruci atârnate pe perete. Fac și bine, îngrijesc bolnavii care li se aduc de prin împrejurimi, și-apoi, nu stingheresc pe nimeni. Iar eu sunt aici, de cumva ar încerca cineva vreodată să le mute de-acolo.

Elizabeth păstră pentru sine reflecțiile în legătură cu fraza aceea cam misterioasă. Charlie Jones urmă:

– Mă tem că deocamdată o să te cam plictisești, ești singură o parte a zilei, dar peste o lună îl vei avea pe Ned al tău pentru două săptămâni bune, iar până atunci o surpriză...

– O surpriză plăcută? întrebă Elizabeth devenită bănuitoare.

– Firește. Dacă socotelile mele sunt exacte, nu poate întârzia.

– O, spune-mi, te rog!

– Nu. Surpriza nu vrea.

Și râse cu un aer mulțumit.

– Sicomorul e tot aici, în fața ușii mele, iar eu îmi țin fâgăduiala.

Unchiul Charlie veghează asupra fericirii tale.

– Știrile sunt ceva mai bune?

– Oh! Din nefericirc, nu poate fi vorba de așa ceva... Oaia asta de Beecher-Stowe nu-i în stare să stârnească un război, dar îi pregătește climatul. Pacea încă mai domnește. Să tragem folos de pe urma ei.

„De-ar ști! se gândi Elizabeth. Întâi Ned, apoi Jonathan...”

Și zilele treceau, înviorate de plimbări fie în cimitirul colonial, unde doi bărbați se bătuseră pentru ea, fie în grădina cea mare, un pic cam întunecoasă, unde, într-un ungher pustiu, Amelia îi dăduse sfaturi bune, de pe urma cărora nu mai rămăsese nimic. Timpuri de demult... Trupul, pe-atunci, era liniștit, oricât de frământată ar fi fost inima.

Într-o seară, după amețitoarele parfumuri de heliotrop, de crin, de mandafir și frezie, se miră, de cum păși în casă, să audă voci vesele

întrerupte de râsete venind dinspre salon. Curioasă, aruncă o privire, fu zărită și chemată cu autoritate. Văzu trei doamne stând în fotolii confortabile și-o recunosc pe una dintre ele cu stupefație. Era Miss Eliza Furnace, de-o frumusețe orbitoare, ca de obicei, purtând o pălărie uriașă, după moda veacului al XVIII-lea englez, cu un bor îndrăzneț ridicat, iar cu celălalt căzându-i aproape pe umăr, totul presărat cu flori, ca pentru o regină ahtiată de simplitate câmpenească. O rochie verde-palid aducea nota de prospețime așteptată. Bogatul ei păr negru cu reflexe arămii desăvârșea seducția feței strălucitoare. Cu gesturi ce-ți îngăduiau să-i admiri grația brațelor goale până la cot, dădea mult din mâini, în timp ce relatea pățania ei plăcută la Gizeh, unde s-ar fi rătăcit pe veci prin sinistrele coridoare ale Marii Piramide, dacă unul dintre fiii pașei n-ar fi venit s-o călăuzească spre lumină.

Celelalte două cucoane râdeau de se prăpădeau. Una dintre ele, cu o față lungă, de-o urâțenie aristocratică, se vedea bine că e persoana căreia Miss Furnace îi slujea drept doamnă de companie. Buclele ei albe tresăltau de plăcere la fiecă amănunt al pasionantei povestiri. Îmbrăcată în tafta neagră, nu pierdea nimic din nobila ei aparență, chiar dacă se lăsa pradă unei sincere ilarități.

Cea mai stranie părea cea de-a treia dintre aceste persoane cu ținută aleasă. Ceva mai corpulentă, purta o rochie arămie cu volane foarte bogate. O mână o avea plină de smaralde, în timp ce cu cealaltă ținea a o umbrelă cu un mâner nesfârșit. Asta era cam tot ce putea zări Elizabeth, deoarece o impozantă bonetă-cabriolet ținea ostatic capul, ascunzând profilul.

Râsetele se opriră când tânăra femeie intră. Miss Furnace o salută cu amabilitate, apoi, înclinându-se spre vecina ei cu bucle albe, spuse cu vădit respect:

– Mrs. Edouard Jones, Mrs. Devilue Upton Smythe.

Urmă o scurtă tăcere.

– Firește, spuse în cele din urmă Miss Furnace, nu mai e nevoie să-ți spun, Elizabeth...

Nu apucă să rostească ce nu mai era nevoie să spună, pentru că deodată, de sub cabrioletul neclintit, răsună o voce familiară:

– Păi cum așa, prostuțo, nu-ți mai recunoști mama?

Elizabeth tresări și făcu trei pași spre cabriolet:

– Mămico! exclamă.

Avu o pornire ce-a fost retezată cu o mână hotărâtă.

– Fără efuziuni, fetiță dragă, văd că ești mulțumită. Deocamdată e de ajuns.

Se ridică în picioare și deveni dintr-odată monumentală, cu toate că era de înălțime mijlocie.

– Violetta, spuse, și dumneata, dragă Eliza, mă văd silită să vă părăsesc. Trebuie să-i vorbesc serios fetei mele, dar Charlie Jones, când l-am văzut în port, mi-a spus că vine acasă și că ține mult să mă vadă. Pe curând, dragele mele. Elizabeth, du-mă la tine în cameră.

Urcară amândouă.

Ușa închisă nu-i îngădui incorigibilului Barnabé să prindă așa cum trebuie cuvintele, dar de mai multe ori, de spaimă, fu gata s-o ia la fugă.

De-o blândețe un pic cam temătoare, intonațiile Elizabethiei trădau totuși bucuria. Bucuria de a-și vedea mama, bucuria de a putea, în sfârșit, să i se dezvăluie.

– Află întâi de toate că mama ta s-a recăsătorit... Lord Fidgety. Străveche familie anglo-normandă. Wilhelm Cuceritorul, 1066, pricepi cum devine cazul. Și avere mare.

Vocea lui Milady Fidgety era în același timp puternică și precisă, ca a unei tragediene pe scenă:

– Mrs. Edouard Jones, născută Escridge, continuă ea. Jones ca toată lumea. Recunosc că Charlie e un gentleman. Se număra printre *drăgușii* mei când eram tineri și ofta tare. Bărbat chipeș, dar Jones și atâta tot! Să lăsăm însă asta. Sudul îl respectă, dar de câte ori nu ți-am spus să te măriți cu un A-DULT nemobilizabil în caz de război, pentru că războiul amenință, stupid și feroce, iar tu îți legi soarta de un mușunache care o să plece din prima zi, în ovațiile unei mulțimi isterice... Stai jos, dacă te simți emoționată, eu prefer să spun cele ce am de spus umblând în lung și-n lat.

Parchetul începu, într-adevăr, să scârțâie și să geamă sub pașii ei, în timp ce tânăra soție a lui Ned nu scotea o vorbă.

– Dragoste la prima vedere, știu, continuă mama, și căsătoria făcută neîntârziat la biserica prezbiteriană. Charlie mi-a povestit totul de cum am sosit. În sfârșit, căsătorii. Cu un soț încă student. Unul din aiuriții ăștia înfierbântați, în stare de cele mai mari prostii, pe când un adult cugetat, ponderat...

În clipa aceea se auzi un strigăt sfâșietor, care-l goni pe Barnabé până pe scară, chiar dacă pe urmă veni îndărăt:

– O, mămico, dacă ai ști!

Pașii se opriră.

– Dacă aș ști ce? Hai, încearcă să vorbești ca o Escridge. Doar n-am să te mănânc. La urma urmei, oricât ți-ai bruftui fata, inima de mamă tot inimă rămâne. Văd că ești necăjită... Poți să mă săruți, aici, pe obraz, dar interzic lacrimile.

Nu putu însă interzice lacrimile lui Barnabé, întors să asculte și gingaș din fire. Nu mai auzi decât o șoaptă, dar întreruptă la locurile cuvenite de exclamații răsunătoare.

– Mai tare, pentru Dumnezeu. Nu-ți fie teamă. Proasto, sunt mama ta, poți să-mi spui tot.

Barnabé își șterse lacrimile și-și ciuli urechea. Un soi de mieunat continuu ajunsese până la el când, deodată, desluși aceste cuvinte:

– Chinul ăsta... nu știam nimic, habar n-aveam...

Brusc, o izbucnire păru a face să se cutremure aerul:

– Și-i un motiv să-ți iei mutra asta vinovată, de parcă ai fi ucis pe cineva? Ce-ți închipui, că la noi în țară nu cunoaștem toate chinul ăsta, cum îi spui tu? Ori crezi cumva că englezoaicele sunt niște vestale? Ce altceva există în adâncul glorioasei noastre poezii, dacă nu această arzătoare preocupare, atât dinspre partea femeilor, cât și a bărbaților? Vino-ți în fire, fată dragă. Viața nu-i chiar atât de neagră. Poartă-te ca o lady. Unele se poartă urât. Eu nu le aprob, dar nu suntem niște călugărițe nevrozate, închise într-o mănăstire. Ah! Nu mă face să-ți spun ceea ce nu ți-am spus!

– Nu, mămico, încuviință Elizabeth cu o voce ceva mai limpede.

– Adu-ți aminte de ce-a spus Shakespeare: ceea ce trebuie să-ți păstrezi toată viața e o reputație fără pată... Întreaga noastră societate

este edificată pe granitul acestui nobil principiu... Ai înțeles? Chiar ai înțeles?

– Da, mămico, zise vocea devenită cristalină.

– Și niciodată în jurul tău să nu zumzăie cuvântul ăsta urât de „adulter“. Ne descurcăm. Asta-i tot. Hai să coborâm.

Elizabeth nu coborî în salon cu mama ei. Întâi de toate, că n-avea chef s-o vadă pe Miss Furnace, a cărei prezență o sâcăia; și-apoi, voia să fie singură, ca să savureze mai bine nemaipomenita ușurare ce-o resimțea. Cu câteva cuvinte, mama ei o făcuse să se alătore grosului omenirii. Aflând că toate femeile sufereau ca și ea, îi făcea suferința aproape suportabilă. Și, ridicându-și puțin fustele, făcu câțiva pași dintr-un dans popular căruia îi fredona cuvintele.

Bucuria îi fu însă de scurtă durată. De ce trebuia ca o amintire nechemată să i-o strice? Se văzu dintr-odată în parloarul mănăstirii catolice, alături de mătușa Laura și, în trecere, o admiră pe femeia aceea care renunțase la tot, la fel ca și pe bătrâna Betty, transportată într-o altă lume printr-o poză și un capăt de lumânare.

„Oare mi-am pierdut mințile?“ se gândi. Să fiu cu picioarele pe pământ, ca mămica.“

Mămica rostise o frază, acolo, o nimica toată, din două cuvinte: „ne descurcăm“. „Ne descurcăm“ însemna viața întreagă deschizându-i-se în față. Încă nu știa foarte bine cum, dar i se părea că o cheie îi fusese pusă în mână.

Bineînțeles, nu suflase o vorbă despre amorul ei cu Jonathan, dar asta era, „ne descurcăm“ sosea tocmai când trebuie. Visă un pic la asta, apoi coborî.

Întors de la birou, Charlie Jones se întreținea cu doamnele acelea cu întreg farmecul pe care știa să-l pună la bătaie în astfel de împrejurări, asemeni unui păun ce-și rotește evantaiul penelor înflorate. Dacă Amelia ar fi fost de față, ar fi făcut la fel? Dar Amelia se afla acum în trăsură, departe de aici, pe drumurile din Virginia. Elizabeth surprinsese privirile pe care le îndrepta spre Eliza Furnace, precum și furia stăpânită ce se citea pe trăsăturile lui Lady Fidgety, geloasă, poate, după atâția ani...

– Ah, iată-te! zise văzând-o pe Elizabeth. Le vorbeam doamnelor aici de față despre petrecerea pe care vreau s-o dau la Dimwood de îndată ce scumpa mea Amelia și Ned vor fi lângă noi. Plutește o umbră

asupra acestei neasemuite proprietăți, pe care îmi propun s-o împrăști. O să fiu ajutat de o glorioasă surpriză. Vreau să fie grandioasă, în așa fel încât s-alunge grijile și lacrimile. Ca s-o pregătesc, va trebui să mă duc acolo pentru o zi întreagă. Socot să plec poimăine. Elizabeth, am să te las în grija mamei tale dragi și veșnic la fel de frumoasă și e de la sine înțeles că vă poftesc pe amândouă la petrecere. Care va avea loc la sfârșitul lui octombrie. În clipa aceea, misterioasele și micuțele mele lucrătoare, venite drept de la Pekin, își vor fi terminat treaba.

La numele de Pekin, Eliza Furnace avu tresărirea obișnuită mai degrabă calului ce-și ciulește urechile la sunetul trâmbiței și se ridică:

– Data viitoare, când voi avea bucuria să mă aflu printre domniile voastre, amintiți-mi, vă rog, să vă povestesc vizita pe care i-am făcut-o scumpei împărătese în faimoasele ei grădini, unde i-am primit confidențele...

Ca printr-o înțelegere tacită, toată lumea se ridică, iar cele două vizitatoare își luară rămas bun, Eliza Furnace susținând-o cu un braț pe șubreda Mrs. Devilue Smythe, care mergea cu pas șovăielnic. Cu o voce ușor tremurătoare, aceasta îi spuse lui Charlie Jones:

– Ne-ai ațâțat îndeajuns curiozitatea cu lucrătoarele dumitale din China. Așteptăm nici mai mult, nici mai puțin decât o minune.

Și, ceva mai încet, îi șopti la ureche:

– Îți mulțumesc că mi-ai trimis-o pe zâna asta încântătoare. Am și trecut-o în testamentul meu.

La rândul ei, încântătoarea zână își salută grațios binefăcătorul, mulțumindu-i doar printr-o singură privire, dar privirea asta făcea cât un discurs.

După plecarea lor, Lady Fidgety își plimbă privirile în jurul ei. Deși îndesată, stătea cât se poate de drept, cu umerii dați pe spate, capul semeț. Atitudine ce-i dădea o aparență agresivă și se potrivea cu fermitatea trăsăturilor, rămase frumoase, în ciuda tuturor nenorocirilor prin care trecuse. Nasul, gura, modelate cu energie, făceau din ea o femeie la care te uitai fără să vrei, ca și cum te-ar fi silit s-o faci. În fața ei, Elizabeth tremura uneori, dar pe de altă parte, simțea că mama aceea cu care nu era de glumit, la cea mai mărunță amenințare, și-ar fi apărat copilul cu ferocitatea unei fiare sălbatice.

– Dragul meu Charlie, ai o casă încântătoare. În care strălucește un gust de cea mai bună calitate. Pot să te întreb unde socoți s-o instalezi pe fiica mea în orașul ăsta atât de elegant?

– Una dintre cele mai frumoase case din Savannah îi așteaptă pe ea și pe soțul ei într-una din cele mai venerabile grădini din oraș. E un dar din partea mea. Dar întrebarea ta mă uimește. Draga mea Laura, ai cumva îndoieli?

– Nu, amintiri.

Charlie Jones ghici că se gândește la zilele rele de la Londra, de după moartea soțului ei, Cyril.

– Laura, toate astea s-au terminat, s-au terminat o dată pentru totdeauna.

I se răspunse printr-un gest evaziv, apoi Mrs. Fidgety continuă:

– În orice caz, să mă scuzi că nu pot veni la Dimwood. Am trecut acolo prin ceasuri tare triste.

– De data asta te înțeleg. N-o să fiu prea îngrijorat că te las aici, în timp ce noi vom fi acolo. Numele tău e rostit peste tot. Toată lumea bună din Savannah îți va asalta ușa.

Capitolul CXIX

Peste două zile, în zori, Charlie Jones plecă în ceea ce el numea turneul de inspecție la Dimwood. Se întoarse în chiar aceeași seară, plin de o însuflețire ce-l întinerea de-a binelea.

– Va fi sublim! De pe acum mă simt încântat. Ah! dacă bieții noștri negri ar putea lucra cu zelul și cu dragostea micilor lucrătoare chineze! Vă pizmuiesc pentru faptul că încă nu știți despre ce-i vorba. Eu unul știu la ce să m-aștept, dar pentru voi va fi o surpriză.

Mai continuă o vreme pe același ton și porunci să se aducă șampanie pentru a sărbători, dacă nu reușita, cel puțin pregătirile în vederea ei, deoarece evenimentul avea să fie cel mai de seamă din tot sezonul.

– Iar acum ar trebui ca draga mea Amelia, Ned și Miss Charlotte să nu târăgăneze pe drumurile Carolinei de Sud. Le mai dau răgaz încă o săptămână, apoi exact atât cât să-și tragă sufletul, și gata, pornesc cu noi spre Dimwood.

Șampania îi dezlega limba tot mai mult, încât începu să spună și ce nu trebuie. Așa se face că Lady Fidgety și fiica ei erau numai ochi și urechi. Elizabeth mai cu seamă presimțea că avea să dezvăluie taine.

– Casa e cu fundu-n sus... Toată lumea trăiește cu spaima unei vizite de care se tem, dar eu voi fi acolo, ca totdeauna, să aplanez lucrurile și să le liniștesc. Doar o mică notă tristă, Fred a plecat. A trebuit să îndure o nouă operație, care a fost cumplită, dar curajul acestui băiat e uimitor. Piciorul lui și-a revenit puțin câte puțin la forma normală și merge ca toată lumea. După o criză de depresie, a hotărât că nu mai vrea să locuiască la Dimwood și a plecat să se înroleze la cavalerie. E sigur că va fi război și-l cheamă din toate puterile.

Elizabeth nu se putu împiedica să nu-i rostească numele cu glas scăzut și cu inima îndurerată de tristețe:

– Fred!

Revăzu scena, pe cât de scurtă, pe-atât de penibilă. Față în față, în josul scării, privirea temătoare a băiatului, care-și juca viitorul pe-o singură carte, fericirea, întreaga lui rațiune de-a trăi, iar ea, Elizabeth, zicând nu, nu pentru că nu-l putea iubi...

Charlie Jones continuă:

– Un adevărat băiat al Sudului, cu foc în vine și nici urmă de minciună în ochi.

Își goli cupa de șampanie.

– Cu totul altfel e... personajul a cărui vizită nu face decât să întristeze familia Hargrove.

– O dramă? făcu Lady Fidgety curioasă.

– Situație complicată. În două vorbe, Dimwood a fost închiriat pe douăzeci și cinci de ani. Contractul expiră peste trei luni, iar proprietarul plantației vrea să-și mențină drepturile și-asupra locuinței.

– Dar sunt la curent, spuse Lady Fidgety. Toată lumea la Dimwood cunoaște întâmplarea... E vorba de Jonathan Armstrong, nume foarte stimat în Anglia.

Sângele pieri de pe fața Elizabeth. Rămase cât se poate de neclintită. Unchiul Charlie aruncă o privire în partea ei și continuă cu un soi de grabă:

– Noi, de altfel, n-o să dăm ochii cu el... Hargrove îl așteaptă de pe-o zi pe alta. Când o să sosim noi, el va fi plecat, nu vine decât ca să-i fie

semnate niște acte. Tristă poveste. Doamnelor, se face târziu. Dacă sunteți de acord, sunt de părere să urcăm la culcare.

– Bucuros, spuse Lady Fidgety. Elizabeth, îmi pari tare galbenă. Ai nevoie de somn, ca și mine. Charlie, îți mulțumesc pentru seara asta încântătoare.

Elizabeth nu putu dormi. De zeci de ori se simți ispitită să se ducă să-și trezească mama, ca să-i mărturisească legătura ei cu Jonathan. Legătura... Nu îndrăznea să spună: adulterul.

Nu chiar adulter, judeca ea, de vreme ce-o luase cu de-a sila. Dar dacă trupul nu era adulter, inima era de-a binelea. Cine scrisese scrisoarea, cine fixase întâlnirea sub copacul cel mare, printr-un mic desen? Oare nu se întâmplase totul sub copacul cel mare? Absurd! Adulter. În Evanghelie, femeia adulteră ce trebuia ucisă cu pietre fusese iertată. Câte femei n-o invocaseră, fără a merge până la capătul citatului: „Du-te și nu mai păcătui!”

„Ne descurcăm.” Ce voise exact să spună mama asta atât de severă? Nu voia să audă zumzetul cuvântului urât de adulter... Și-atunci? Cel mai bine era să tacă. Nimeni nu știa. Se vor aranja toate. Lucrurile aveau să se rânduiască de la sine. Pe Jonathan n-o să-l mai vadă. O să i se tragă moartea din asta. Până în zori, se suci și se răsuci la ea în pat și adormi brusc, fără să-și dea seama.

Veni și ziua atât de nerăbdător așteptată de unchiul Charlie. Amelia, Ned și Miss Charlotte coborâră din trăsură în fața casei, flămânzi cu toții, nemulțumiți cu toții de lungă lor călătorie. N-aveau decât un gând: să se vâre în baie, să se schimbe, să mănânce. Lady Fidgety îi observă cu interes și se prezentă într-o singură frază, rostită fără cusur. Vocea ei cu intonații ultrabritanice îi intimidă ușor pe cei trei călători, neînstare să facă altceva decât să molfăie complimentele de rigoare. Servitorii în livrea roșie îi înconjurară și-i făcură să dispară.

Drept e că Charlie Jones, întorcându-se de la birou, se arătă surprins să-i vadă sosind cu o zi mai devreme. Cum nu-i era gândul decât la proiectul petrecerii de la Dimwood, așteptă ora cinei ca să li-l expună cu acea elocință a Sudului pe care-o practica de minune. Năuciți de oboseală, cei trei călători auziră propunându-li-se plecarea peste o zi, de cu zori, ca să evite căldura, și făgăduiala unei zile întregi liniștite în

paradisul de la Dimwood. Se auzi ca un murmur de revoltă și expediția fu lăsată baltă.

Mohorâtă și delicioasă cină. Farfuriile se goliră, dar conversația amenința să-și dea duhul la fiecare frază. Nu, nu se întâmplase nimic în Virginia. Tutunul creștea bine, nopțile erau răcoroase, un necunoscut călare venise să întrebe de Mrs. Edouard Jones și, când i se spusese că nu e acolo, plecase în goana calului și dispăruse...

Ned, care moțâia peste porția lui de lapte de pasăre, nu păru să audă, dar Elizabeth simți asupra ei privirea lui Charlie Jones și-și întoarse capul.

– Un misterios necunoscut călare pleacă în goana calului și dispare, făcu Lady Fidgety, îmi place nota asta romantică a la Sir Walter Scott.

Amelia, gemând, îi ceru soțului ei s-o ajute să urce în cameră, pentru că nu mai era în stare.

– Charlotte, șopti ea, nicio poțiune în seara asta. Nu mai e nevoie.

Cina era pe sfârșite. Toată lumea se sculă.

Peste nici jumătate de oră, Elizabeth sta culcată în întuneric lângă Ned, doborât de somn... Pe fereastra deschisă, aungeau până la ea voci depărtate de tineri care se acompaniau la gitară.

Cugeta la viața ei, la călărețul care o căuta și care, poate, la ora asta galopa prin ținut... N-avea să-l vadă. Adulterul...

Era un nume pe care ar fi voit să-l rostească cu glas tare, în întuneric... Nu-l rosti. Cu Ned alături de ea, și-a cărui răsufare regulată, ca a unui copil, o auzea, i s-ar fi părut nedrept. În noaptea aceea, mâna inertă nu lopăta spre ea, ca de obicei. Prin vălurile albe ce înconjurau patul cel mare, auzi bâzâitul țăntarilor.

Deodată, o idee îi fulgeră prin minte: „Romeo și Julieta... Totdeauna uităm că erau căsătoriți. Oare asta le stăvilea elanul dorinței?” Dar nu era niciun Jonathan și niciun adulter. Viața i se încurca fără voia ei. Ce s-ar întâmpla dacă Jonathan ar vedea-o la Dimwood? Se temea de întâlnirea asta, pe care o chema totuși, cu trup și suflet.

De-ar tăcea odată ghitarele...

Capitolul CXX

După o zi de odihnă acordată călătorilor, micul dejun din dimineața aceea începu într-o bună dispoziție generală, peste care aproape numai-decât avea să planeze o umbră. Lady Fidgety, de obicei destul de rezervată, puse dintr-odată stăpânire pe conversație.

– Charlie, spuse ea, cum n-aveam chef să dorm, ți-am furat cinci numere din revista *National Era*, trimise aici în lipsa ta, și am citit ceea ce a apărut din *Coliba unchiului Tom*.

– Ardem toți de curiozitate să aflăm ce crezi despre foiletonul ăsta. Poate că nu știi că autoarea n-a călcat niciodată prin Sud, iar descrierile fanteziste despre barăcile sclavilor îi fac să râdă până și pe negri. Inventează, inventează la nesfârșit.

– Nu sunt în măsură să judec cum stau lucrurile, dar când ne zugrăvește sărăcia Sudului, pentru că și voi aveți săraci, departe de-a râde, mă simt cuprinsă de-o mare exasperare, deoarece cucoana asta, atât de pătrunsă de moralism, n-are nici cea mai slabă idee despre ceea ce este sărăcia. Eu una știu. Și Elizabeth știe. Nu-i nicio rușine să dezvălui asemenea lucruri... Recunosc mizeria când o văd. Mirosul ei îmi este cunoscut, la fel ca și menghinea foamei, ca și veșnica înfiorare a pielii pe care ți-o dă frigul.

– Laura, spuse Charlie Jones, amintirile astea sunt penibile și e mult de-atunci.

– Mulțumită ție și lui William Hargrove, dar vreau să denunț lipsa de rușine a acestei femei. Cine nu a văzut mizeria neagră a anumitor unghere ale Londrei în inima iernii n-a coborât în adâncul deznădejdiei.

– Frigul și mizeria din New York n-au de ce pizmui infernul glacial al Londrei, spuse Charlie Jones. Mă duc acolo de câteva ori pe an, pentru afacerile mele, și te încredințez că frigul mușcă la fel de necruțător, iar lenta agonie a foamei nu-și scurtează cu nicio clipă lucrarea printre cei săraci.

– Mai sunt și operele de caritate, făcu Miss Charlotte.

Lady Fidgety clătină din cap și continuă:

– În timp ce femeia asta, din prezbiteriul confortabil al soțului ei, ne prezintă sărăcia Sudului vostru...

– Dar avem și noi săracii noștri, spuse unchiul Charlie cu glas schimbat, iar ceea ce mă îngrijorează la fel de mult ca și amenințările de

război e faptul că Sudul îi disprețuiește. Îi ajută, dar nu-i respectă, și nu-i e rușine să-i numească rebutul rasei albe, *the Poor White Trash*, expresie ce mă face să mă cutremur, deoarece atrage fulgerul.

– O groază de familii trăiesc pe spezele tale, spuse Miss Charlotte cu glas puternic.

– Asta nu schimbă cu nimic lucrurile. Laura, m-ai făcut să spun ceea ce ascundeam în mine, deoarece iubesc Sudul ca pe-o patrie. O, știu! Cu resursele lui imense, Sudul contribuie generos la operele de caritate, dar o face așa cum ai plăti o dare și ca să-și înăbușe strigătele unei conștiințe indignate, ori o face cu... cu... nu găsesc cuvântul.

Același cuvânt sta pe toate buzele: „dragoste“, dar atât era de mare stânjenala, încât nimeni nu îndrăzni să-l rostească.

– Asta-i bună, spuse unchiul Charlie, am ajuns să recurg la efecte oratorice.

– Să spunem mai curând că ești sincer. Cât despre mine, am să fiu sinceră până la capăt. Am fost săracă și am suferit de pe urma sărăciei. Nu mai sunt și mă simt mulțumită. Și încă e puțin spus. Sunt scandalos de încântată. Strămoșii soțului meu, ca multe dintre cele mai de seamă familii engleze, au adunat câștiguri considerabile în secolul al XVIII-lea de pe urma negoțului cu negri, pe care-i cumpărau ca apoi să-i vândă cultivatorilor voștri din Nord. Dar negrii suportau greu clima din Nord, încât stăpânii lor, în cunoștință de cauză, i-au vândut Sudului, care avea mare nevoie de ei. Cât aur a curs prin toate aceste mâini albe!

– Nu te simți prost să vorbești astfel, draga mea Laura?

– Reparăm cum putem, spuse cu simplitate Lady Fidgety. Dar vă fac să întârziați cu etalarea adevărurilor mele. Am terminat. Plecați. Soarele începe să încălzească.

Două trăsurile îi așteptau. Amelia și Charlie Jones se instalară în prima, Miss Charlotte și tinerii căsătoriți în a doua.

Impresionați, fără îndoială, de cele spuse de Lady Fidgety, nimeni nu scotea o vorbă, în afară de Charlie Jones, care le arăta vizitiilor drumul pe unde s-o ia, altul decât cel pe care se duceau în mod obișnuit la Dimwood. În clipa aceea, un călăreț sosi în galop și se opri în fața casei.

Pe cât se vedea, era un om din popor, își scoase pălăria de pai, apoi se adresă lui Charlie Jones:

– Sir, am o scrisoare pentru Mrs. Edouard Jones.

– Dă-mi-o. De unde vii?

– Sunt grădinarul Surorilor. Una dintre ele mi-a cerut să aduc scrisoarea asta. Urgentă, a zis.

Charlie Jones luă scrisoarea, aruncă o privire pe plic și, spre mirarea Ameliei, coborî din trăsură.

– Elizabeth, chemă el, poți veni aici o clipă?

Tânăra femeie veni numaidecât. Charlie Jones îi întinse scrisoarea.

– Mărturisesc, spuse el, că nu-mi sunt pe plac mesagerii ăștia care sosesc exact în clipa plecării. Nici măcar nu știu de ce. Ți se scrie din mănăstire. Mătușa Laura. Nădăjduiesc că nu i s-a întâmplat nimic.

Cu mâini tremurătoare, Elizabeth rupse plicul, citi scrisoarea și i-o dădu lui Charlie Jones:

– Nu înțeleg, spuse.

Charlie Jones își aruncă ochii pe scrisoare, care nu conținea decât vreo șase-șapte rânduri. O cruce micuță era făcută în susul paginii.

Elizabeth, draga mea copilă, m-am rugat pentru tine în noaptea asta. În numele Celui care a murit ca să ne mântuie, nu te duce la Dimwood. Am avut presimțiri cât se poate de rele. Domnul să te aibă în pază.

*Sora Laura
căl. ind.*

– Nu înțeleg, spuse ea din nou.

– De ce i-ar putea fi teamă? Călugărițele astea sunt atât de stranii cu teama lor superstițioasă. I-ai făcut confidențe? Îmi cer scuze pentru întrebare.

– Am vorbit despre religie, spuse tânăra femeie cu o voce ceva mai slabă. Ca și despre căsătoria mea, despre Ned...

– În sfârșit, ne vom afla acolo ca să te apărăm, Ned și cu mine. Dacă preferi să rămâi aici, rămâi. În locul tău, eu n-aș da atenție visărilor acestei pioase persoane.

Elizabeth: nu șovăi.

– Bine, urc iar în trăsură.

Charlie Jones îl chemă pe mesager, care aștepta în fața casci, și-i puse o monedă de aur în mână.

– Spune-i sorei Laura că totul e bine și că nu e niciun răspuns.

Rămas singur pe drum cu Elizabeth, Charlie Jones se înroși dintr-odată de iritare.

– Țin mult la călugărițele astea, spuse el cu o enervare subită, dar sunt clipe când îmi calcă pe nervi cu presimțirile lor. Rupem?

Elizabeth făcu semn că da.

Prefăcu scrisoarea în vreo zece-douăsprezece bucățele, pe care le azvârli în vânt.

– Ce să-i spun lui Ned?

– Că i-ai vorbit despre religie... despre căsătorie. Uită de presimțiri. Ah! când o să ieșim din Savannah, să fii atentă la drum. Suntem mândri de el. E pavat cu cochilii de stridii.

Se despărțiră și, peste câteva clipe, trăsurile plecau la trap.

– Ce era? întrebă Ned. Am văzut că ți s-a dat o scrisoare.

– Da, de la mătușa Laura. Recomandări de călugăriță. Vorbește de prudență. Tatăl tău spune că n-au niciun rost. Chiar a și rupt scrisoarea.

– Toate catolicele astea sunt la fel. Laura vrea să te convertească, ghicesc eu.

– Pe mine? Mă faci să râd.

– Păcat că tăticu a rupt scrisoarea. M-ar fi amuzat să văd...

Oricât de scurtă era experiența ei de viață conjugală, Elizabeth simți tonul geloziei.

Miss Charlotte, care nu spusese un cuvânt, o privea cu gravitate, cu ochii plini de întrebări nerostite.

Trecură curând de ultimele case din oraș, când dintr-odată copitele cailor răsunară pe drum cu un zgomot aspru și precis, ce-i făcu pe călători să tresară. Elizabeth își aminti de ce-i spusese Charlie Jones:

– Cochiliile de stridie! exclamă ea. Mergem pe ele ca pe metal.

Ned se aplecă în afară.

– Sunt uriașe, spuse, și cimentate, încât alcătuiesc o suprafață unită.

Orașul Savannah e foarte mândru de drumul ăsta. Uitasem.

Puse o mână pe mâna Elizabeth și, cu o duioșie de copil, șopti:

– Mă bucură călătoria asta împreună cu tine, dragă.

Elizabeth zâmbi. Revărsările astea de duioșie ale lui Ned zgândăreau ceva în ea. Ned nu mai spusese nimic, stânjenit poate de prezența lui Miss Charlotte, care nu-și descleșta gura.

Elizabeth se întreba de ce fusese schimbat itinerarul obișnuit. Regreta că nu vede locul unde, stând în adâncul trăsurii, îl întâlnise pe Jonathan călare, care-i aruncase privirea aceea poruncitoare. Atunci își înrobise sufletul ei cu mult mai mult decât pe veranda plină de flori. Elizabeth îi aparținea. Mai târziu, Ned pusese stăpânire pe trupul ei, dar sufletul îi scăpa. Astăzi, Elizabeth vedea toate astea într-o simplificare înspăimântătoare.

De-a lungul drumului, copacii începeau să-și piardă frunzele, dar încă mai păstrau strălucirea verii. Culoarea aurie împetrișta adâncimile verzi, dar ce era asta în comparație cu strălucirea verii indiene din Virginia? Tropăitul cailor pe drum îi izbea tâmpilele ca pentru a-i spune ceva, un nume, când al ei, când al lui Ned și Jonathan, cu o regularitate implacabilă. Încercă să-și astupe urechile, când dintr-odată zgomotul încetă și simți un miros pe care-l inspiră cu deliciu. Caleașca mergea acum pe nisip și străbătea o pădure de pini. Trunchiurile roșietice se înălțau într-o multitudine de coloane ce se pierdeau într-o nesfârșită masă întunecoasă. Din nefericire, un praf galben se înalță de pe drum, silindu-i pe călători să-și acopere capul. În sfârșit, ieșiți din pădure, străbătură în galop ultima etapă a drumului celui lung și ajunseră la Dimwood în plină zăpușeală a amiezii. Ned și Miss Charlotte scoaseră exclamații de admirație la vederea grădinilor, asemănătoare unui cântec de glorie.

Toți cei din familia Hargrove se aflau acolo, sub portic, pentru a-i întâmpina, iar îmbrățișările se înmulțiră, dimpreună cu exclamațiile și complimentele de rigoare, înainte de acel soi de năpustire spre răcoarea saloanelor cu stuurile trase.

Elizabeth a fost declarată mai încântătoare ca oricând, și trebui prezentată întreaga familie Ameliei și lui Miss Charlotte, pe urmă Ned întregii familii. A durat mult.

Cu prima ocazie, Elizabeth urcă și se refugie în camera mamei ei. Totul era necrezut de asemănător cu ceea ce găsisese la întoarcerea ei de la Savannah, când văzuse încăperea goală, după plecarea lui Mrs. Escridge. Patul cel mare cu coloane, măsura pe care se mai vedeau petele de porto... În câteva clipe, retrăi săptămâni nesfârșite. Așa cum vezi o

nălucire, se revăzu pe sine în rochie scurtă, tot aurul părului acoperindu-i umerii și fața un pic mirată de adolescență. O teamă violentă o cuprinsese dintr-odată și se lăsă să cadă pe pat.

– N-ar fi trebuit să vin, spuse cu glas scăzut. Laura a văzut ceva. Cineva o strigă. Se sculă repede.

Jos în salonul cel mare, alb și auriu, se serveau *julep-uri*, și trăncăneau cu toții la nesfârșit. Stând mai la o parte, în niște fotolii încăpătoare, William Hargrove și Charlie Jones discutau cu multă gravitate.

– Charlie, nu înțeleg nimic din hotărârea lui Jonathan Armstrong. A vândut casa și plantația soției lui, care devine singura proprietară a domeniului Dimwood.

– Dar de ce? A invocat vreun motiv?

– Niciunul. Între ea și el există o înțelegere semnată, pe care mi-a dat-o s-o citesc. Nu-mi venea să-mi cred ochilor. Annabel ne propune o reînnoire a contractului pentru încă douăzeci și cinci de ani, în aceleași condiții ca și la contractul precedent.

– Ai semnat?

– Da.

– Dimwood rămâne în familie. Nepoata ta îți devine proprietară. Poate că ai făcut bine, dar aș fi vrut să văd contractul. Vechea mea experiență profesională... Și casa pe care ai cumpărat-o la Savannah, ca să locuiești la plecarea de la Dimwood?

– Cred că o să i-o dau nepoatei mele Minnie, ca dar de nuntă pentru căsătoria cu domnul acela din New Orleans.

– Toate astea mi se par rezonabile, dacă vor fi respectate clauzele așa cum trebuie.

– Annabel a adăugat la contract o scrisoare afectuoasă. Se desparte de soțul ei și n-o să se întoarcă niciodată în Georgia.

– După afrontul de neiertat pe care l-a primit din partea societății, trebuie să spun că o înțeleg, dar America e mare. O văd foarte bine instalându-se în Vest – ori în Nord. Cât despre Jonathan Armstrong, nu era deloc un soț potrivit pentru ea.

– S-au despărțit, dar nu sunt divorțați. Îi păstrează numele.

– Bineînțeles. În sine, numele lui e un capital. Trebuie să fi primit o sumă considerabilă, nu-i așa?

– Considerabilă.

– Și ce-o să facă el cu banii ăștia?

– O să-i cheltuie. Nu știe să facă nimic altceva cu banii. Uiți că e un senior.

– Nu-ți pot spune în ce măsură cuvântul ăsta mă irită.

– Pe mine mă face să zâmbesc. Dacă l-ai fi văzut sosind în dimineața asta, pe calul lui negru... Ce eleganță și ce semeție!

– În orice caz, sunt fericit că n-a venit când ne aflăm noi aici. Am scăpat de el.

– Sper, pentru că, sincer să fiu, nu-l pot suferi.

Unchiul Charlie se încruntă.

– Speri doar? Ești sigur.

– Din păcate, nu. Are prin împrejurimi o mulțime de prieteni la care vrea să le anunțe ceea ce el numește vestea cea bună. Și care-i va îngădui să-și mai spele puțin reputația mântjită. O să aibă o zi foarte plină.

– De ce n-o fi rămas la Viena!

– Doar nu tu îi ești vecin. Cu ce te deranjează?

– Cu nimic, dar n-am considerație pentru personaj.

– N-aveam încotro și trebuia să ne vedem, el și cu mine, pentru afacerea asta.

– Bineînțeles. E doar o impresie neplăcută de care nu izbutesc să mă lepăd. Oare mi se pare ori chiar aud bătând clopotul pentru masa de prânz?

– Așa e. După-amiază o să facem ce mai e de făcut pentru petrecerea de diseară, care, mulțumită ție, se anunță a fi minunată.

– Minunată, repetă Charlie Jones cu un aer preocupat.

Și adăugă cu un zâmbet cam silit:

– Petrecerea asta, care trebuia să șteargă tristețea de-a fi pierdut Dimwood, va celebra bucuria de a-l păstra.

Prânzul a fost cât se poate de simplu. Festinul din cursul serii avea să-l compenseze. Se vorbi mult și vesel. În mai multe rânduri, Charlie Jones imploră pe toată lumea să nu-și întoarcă privirile spre alea cea mare înainte de lăsarea nopții.

– O să ne prelungim odihna de după-amiază, spuse mătușa Emma, dar ne așteptăm la adevărate minuni. Ne faci să murim de curiozitate.

– Rezistați până la sosirea musafirilor, spuse William Hargrove cu un zâmbet ce i se pierdea în barbă.

Își recăpătase liniștea sufletească după reinnoirea contractului, încât avea senzația că viața i se prelungește cu douăzeci și cinci de ani. Pentru el era o sărbătoare simplul fapt că se afla acolo. Omul chinuit de-odinioară lăsase locul unui nou personaj, care nu voia să creadă într-un război și se refugia într-un prezent luminos. Unul dintre evenimentele zilei o privea pe Elizabeth. Fetița nu mai era nevoită să se ascundă îndărătul buchetului uriaș de flori, ca el să n-o vadă. Mai întâi pentru că în ziua aceea nu erau flori, și-apoi pentru că nu mai exista nicio fetiță. O frumoasă femeie tânără întâlnea acum privirea indiferentă a lui William Hargrove.

O umbră plutea totuși asupra acestui optimism fericit: stăpânul casei se temea ca Jonathan Armstrong să nu tulbure petrecerea, să nu le strice seara, să se împăuneze, în mijlocul celor care se vor veseli, numai așa, ca să se arate, din vanitate și insolență. Și cum l-ar fi putut împiedica? Dar poate că n-avea să se întâmple așa. Făcu un gest ca pentru a-și alunga gândurile negre și se ridică. Masa se sfârșise.

Balansoarele au fost luate cu asalt.

În fumoar, William Hargrove își întreabă mentorul:

– Charlie, ești sigur că podelele vor ține sub pașii atâtor dansatori?

– O podea dublă. Ce-ți trebuie mai mult? Acoperă tot spațiul de sub copaci.

– Unde vâri orchestra?

– La poalele stejarilor de pe alee.

– Ești sigur că lucrătoarele tale chineze au muncit destul?

– Țes întruna zi și noapte, ca niște smintite. William, ești lipsit de fermitate. Ar trebui să-l citești pe Seneca.

– De ce Seneca?

– Nu mai știu, am uitat, dar era pentru fermitate. Mi s-a făcut somn.

– Să dormi în timp ce trăsurile se îndreaptă spre Dimwood, pline de invitați curioși, dificili, vorbăreți...

– Ceea ce s-a făcut e bun făcut. Am dezlănțuit ceva. Să-l numim destin și hai să tragem un pui de somn.

Convorbirea luă sfârșit, casa era cufundată în tăcere.

Ned o luase pe Elizabeth de mână și făcu câțiva pași împreună cu ea pe sub copacii ce mărgineau grădinile.

– Dacă rămânem aici câteva zile, mi-ar plăcea să mă plimb cu tine în pădurile din spatele casei.

– Am fost o dată pe-acolo împreună cu Hilda și Mildred. Te pierzi și nu mai recunoști bine locurile. Dar e aleea cea mare.

– O să merg unde vrei. Ești mulțumită că te afli aici cu mine?

– Foarte, dar nu-mi place forfota care-o să fie. Toți oamenii ăștia care vor veni curând...

– Mărturisesc că nici pe mine nu mă încântă, dar asta-i lumea, Elizabeth... Mă iubești?

– Bineînțeles, Ned. Cred că o să fim doi care să te iubim.

– Doi? Vrei să spui că...

– Da, Ned.

– O, Elizabeth... Totdeauna m-am purtat urât cu tine. Vrei să ne ducem la noi în cameră, să ne odihnim?

– Du-te și te odihnește, Ned. Eu vreau să dau o raită înspre râu. Aș vrea să fiu singură.

– Nu te depărta prea mult de casă. Să nu vi se întâmple ceva...

Capitolul CXXI

Se despărțiră și, cu toate că era interzis, Elizabeth se îndreptă repede spre portic, dar inima îi bătea atât de tare, încât trebui să-și încetinească pașii și, mergând pe lângă pereți, ajunse pe veranda unde o aștepta amintirea. Locul era pustiu. Se strecură până la magnolia ale cărei flori erau o minunăție, răspândindu-și mireasma încărcată de dragoste. Neîndrăznind să le atingă, știindu-le fragile, le atrase cu buzele, murmurându-le încet numele lui Jonathan. Întreaga beție a adolescenței o ameți, primele clipe, primele priviri schimbate. Doar inima îi vorbea în priviri, trupul nu mai exista. Își închipuia sufletul lor, al amândurora, azvârlindu-se unul spre altul, pradă amețitoarei și indestructibilei lor

iubiri și, începând cu ochii, se năpusteau în prăpastie. Oftă. S-a sfârșit. Astăzi îl iubea într-alt fel, nu era la fel de frumos, dar nu mai avea de ales, îi aparținea, deși nu pe de-a-ntregul.

Era și Ned...

Plecă de-acolo și, întorcându-se brusc, zări pe alea cea mare negri urcați pe niște scări uriașe. Cu niște unelte asemănătoare unor burdufuri, presărau cu aur frunzele stejarelor. Era secretul, ceea ce nu trebuia știut. Avu o impresie rapidă de magnificență și fugi spre fațada casei ce privea spre pădurea sălbatică, pe unde se plimbase odinioară cu verișoarele ei. Stătu nemișcată o bucată bună de vreme.

Aerul era tăcut. În fața ei, masele de verdeață de nepătruns aveau ceva malefic și atrăgător totodată. Indieni dormeau acolo, sub pământ, iar șerpi se încolăceau și se descolăceau în ierburile înalte.

O voce strigă. Înălță capul și văzu la ultimul etaj o mână care flutura, ieșită pe una din ferestrele lungi și înguste, iar mâna aceea ținea o carte. Dintr-odată, un nume îi veni în minte: Souligou.

– Da, strigă în chip de răspuns.

– Urcă, spuse vocea.

O clipă mai târziu, ca într-un vis, se afla față în față cu aceeași Souligou de altă dată, așezată cu spatele spre ușă, în jilțul ei mare, cu același batic indigo, cu colțurile legate agresiv pe creștet. De pe fața gălbuie, ochii negri și șireți o cercetau atent.

– Pe cuvântul meu, spuse cu un zâmbet ce-i întinse buzele subțiri, o doamnă, o adevărată doamnă frumoasă și elegantă.

Elizabeth se așeză lângă ea. Mâna lungă a lui Souligou era pusă pe cartea pe care cu o clipă înainte o fluturase pe fereastră.

– Vă amintiți de ziua când v-am dat în cărți și v-am ascuns o carte, ultima dintre ele? Nu voiam să v-o arăt, ca să nu vă tulbur, dar am comis imprudențe, Mrs. Jones.

– Spuneți-mi Elizabeth, zise aceasta nerăbdătoare.

– Cum vrei. Iată cartea.

Cu groază, Elizabeth văzu un spânzurat desenat cu o naivitate brutală.

– Nădărduiam, spuse Souligou, că situația ar putea fi îndreptată, celelalte cărți nu sunt prea rele, asta însă este. Ascunde o nenorocire.

Tânăra femeie rămase fără glas. Sângele îi zvâcnea în tâmpile. Cu o voce înăbușită de spaimă, întrebă:

– Ce trebuie să fac?

Tăcere. Ghicitoarea sta cu ochii plecați, ca pentru a se concentra și-a afla răspunsul.

– Zdrobești inimile. Fii prudentă. Văd o umbră.

O privi pe Elizabeth.

– Aștepți un copil. Va trebui să fii prudentă. Copilul ăsta va fi bucuria dumitale.

– Iată, în orice caz, o veste îmbucurătoare.

– Da, dar nu îndepărtează umbra asta care nu-mi place.

– Războiul?

– O, războiul... Numai despre asta se vorbește, dar n-o să izbucnească azi-măine, mai sunt ani de zile până atunci.

– Îmi luați o piatră de pe inimă, orice-ar fi.

– Oarecum, dar e umbra asta aici, și nimic n-o clintește. Nu văd nimic altceva.

Elizabeth se uită în jur cu o privire disperată. De-a lungul pereților acelei încăperi mari, cu tavanul jos, deschizăturile asemănătoare unor ferestruici de cetate îi aminteau de ultima ei vizită, de neștiința-n care se afla pe-atunci, de visele ei neclare de adolescentă.

– Ce sfaturi îmi dați? întrebă întorcându-se spre domnișoara Souligou, care o privea fără a spune nimic.

– Ce sfaturi să-ți dau? Nu văd nimic, dar chiar nimic, și tocmai asta mă necăjește, ca și tot restul. Nimic.

Elizabeth se ridică, palidă de tot, cu o mână sprijinindu-se de spătarul scaunului.

– Mulțumesc, domnișoară Souligou, spuse aproape încet. Am să mai vin să vă văd.

– Poate, Mrs. Jones, dar nu cred.

Se dădu puțin la o parte, ca s-o lase să treacă pe Elizabeth și ca să-i deschidă ușa ce dădea spre scărița abruptă ca o scară metalică.

Îngrijorată, așteptă ca vizitatoarea să ajungă jos, apoi îi strigă:

– Curaj, Elizabeth!

De cum apuse soarele, se și iviră primele trăsurii. Apucând pe drumul cel mai lung, așa cum fuseseră sfătuiți, musafirii ocoliră Pădurea blestemată și se rânduiră în fața peronului ce privea spre grădini.

De la fereastra ei, Elizabeth vedea toate astea cu o teamă crescândă.

În timp ce se îmbrăca pentru petrecere, se gândea la discuția ei cu Souligou, la umbra văzută de ea, la îndemnul la prudență.

Ned, care se pregătea și el, o vedea îngrijorată fără a îndrăzni s-o întrebe de ce. Nici el nu se simțea în apele lui la gândul unei seri petrecute printre toți invitații aceia din lumea bună, un adevărat coșmar pentru el.

– Ți-ai pus rochia albă, spuse cu o bucurie cam silită, e simplă, dar în alb îți stă cel mai bine. Se vor uita toți numai la tine.

– O, n-am deloc chef să fiu privită! Îți jur că mi-ar plăcea cu mult mai mult să rămân aici, în cameră.

Coborâre.

Capitolul CXXII

În salonul cel mare, cu draperii roșii la ferestrele înalte, doamnele sporovăiau la nesfârșit, multe la număr, aproape toate în toalete de culoare deschisă, contrastând cu eleganța funebră a soților în frac negru. Ned și soția lui se pierdură în mulțimea invitaților, din care adiau mirosurile parfumurilor la modă, și nimcni nu-i băgă în seamă pe tinerii căsătoriți cu fețe necunoscute. Elizabeth se simți ușurată. Nu se putu împiedica să nu observe stângăcia lui Ned și se simți cu atât mai emoționată. Din Virginia lui natală, aducea oarecum cu sine înfățișarea unui *gentleman farmer*.

Afară, zgomotul trăsurilor venind aproape una după alta înăbușea conversațiile, încât vocile răsuna și mai tare, printre rasetele și exclamațiile aceluia vacarm monden. Cei din familia Hargrove, amestecați în toată colcăiala aceea, zadarnic încercau să trimită servitorii să circule cu tăvi pe care tremurau cupele de șampanie. Trebui să renunțe. În sfârșit, trăsurile se rânduiau în spatele casei, sub îndrumarea autoritară a lui Azor, care nu șovăia să-i repeadă pe vizitii familiilor celor mai de vază. Cu pălăriuța lui din piele, trasă până pe nas, într-un unghi bătaios, impunea mai ales datorită strigătelor lui de papagal mâniat.

Întunericul se îndesea, când ușile cu două canaturi se răsuciră în balamale, iar Charlie Jones anunță cu glas puternic că balul se va deschide sub stejarii de pe alea cea mare. Un gest larg desemnă în

același timp sala vecină, unde străluceau lustrele. Cu frivolitatea oamenilor de lume care, de cum se strâng mai mulți laolaltă, ajung să semene cu niște școlari, invitații dădură ascultare, cu izbucniri de veselie zgomotoasă.

După ce străbătu parterul în toată lungimea lui, mulțimea aristocratică se pomeni în fața unui spectacol ce-o făcu să-i piară glasul timp de trei secunde, apoi o rumoare adâncă de mirare încântată se înălță spre stele. Întreg firunzișul giganticilor arbori era înveșmântat într-un vâl de aur cu reflexe ca de foc. Așezați pe două rânduri, față în față, servitorii mărgineau aleea, îmbrăcați în livrele roșii. Stăteau din doi în doi metri și fiecare ținea cu mâna înmănușată în alb un pichet purtând în vârf un fotofor. Lumina părea să țâșnească din înaltul copacilor, lacomi s-o înghită, ca și cum ținta acelei iluminatii ar fi fost să semene jerbe de scânteii prin întuneric. Încât în inimile invitaților se strecură o umbră de oroare, îngemănată cu plăcerea. Cât vedeai cu ochii, feeria continua sub bolta de ramuri, prelungindu-se la nesfârșit, tunel orbitor ce străpungea întunericul.

Charlie Jones dezvălui în sfârșit taina pe care atât de mult o ținuse doar pentru el.

– E simplu, spuse, mii și mii de păianjeni aduși de la Pekin în saci de hârtie. Sunt azvârlți pe copaci – ei s-apucă să țeasă prin frunziș ca niște smintiți – apoi se presară pulbere aurie pe pânzele lor. Și iată!

Atât de mare era fascinația acelei minuni, încât nimeni nu băgă de seamă orchestra așezată sub copaci și toți începură să salte pe loc când izbucni dintr-odată cel mai bubuitor dintre valsurile lui Johann Strauss. Cu un mic strigăt delicios de spaimă, doamnele se aruncară în brațele bărbaților, care le făcură numaidecât să se învârtască în ritm. Irezistibilul vârtej punea stăpânire pe toți.

Elizabeth, agățându-se de Ned, îi strigă la ureche:

– Nu știu să dansez.

– Nu-i nimic, fă-te că dansezi.

La bufet, instalat într-o interminabilă galerie, lucrurile delicioase prisoseau, așezate când sub formă de piramidă, când umplând farfurii de porțelan împodobite cu armoarii. Servitori înveșmântați în alb turnau șampanie la nesfârșit în cupele veșnic goale, și multe capete drăguțe începură să se învârtă, cu atât mai mult cu cât se simțeau ușoare.

Veniți târziu, în frumoasele lor uniforme albastru-închis, tineri ofițeri se despăgubeau mâncând și bănd în timp ce aruncau ocheade spre doamne.

Elizabeth nu izbutea să împărtășească bucuria zgomotoasă a acelei petreceri în care se simțea pierdută. Eforturile zadarnice pe care le depunea ca să-l tragă la o parte pe tânărul ei soț o făceau să se simtă din ce în ce mai rău. Dar se vedea bine că Ned petrece de minune și, devenit vorbăreț datorită șampaniei, sporovăia vesel cu unii și cu alții, dar mai puțin cu femeile, ca să nu-i displace soției lui.

Fără să vrea, aceasta auzea frânturi de conversație: era vorba de amenințări de război. Prefera să nu înțeleagă. Observă că Ned vorbește ceva mai tare și mai repede ca de obicei cu ofițerii. Discuția era însuflețită, pătimasă, fără nicio îndoială, iar tânăra femeie simți că pe moment uitase de prezența ei.

– Ned, îi spuse, mă duc să mă odihnesc câteva minute în casă.

– Unde în casă?

– În fosta mea cameră, fii liniștit.

Un pic cam îngreșoșată de mirosul greoi de mâncare și tutun ce plutea în galerie, voi mai întâi să iasă și să respire din tot pieptul aerul curat. Admiră o clipă somptuozitatea aleii celei mari, învăluită în lumină. Orice-ar fi făcut, se simțea departe de petrecerea aceea, de explozia de veselie a celorlalți, căci încă de la începutul serii o idee se cuibărise în ea, și deodată începu să alerge spre porticul verandei. Acolo avu o impresie stranie, asemeni unei revelații. I se părea că își reîncepe viața la Dimwood, așa cum reîncepi lectura unei cărți întorcându-te din nou la prima pagină și, cu fața vârată în magnolie, zise foarte încet:

– Am venit.

Urcând treptele pe care pășise prima oară împreună cu mama ei, se îndreptă spre cameră. Trebui să pipăie prin întuneric ca să dea de pat și, ajunsă acolo, stătu o clipă în picioare lângă el. Recunoscuse mirosul acelei încăperi și amintirile o năpădiră: nostalgie, neliniști și primele bătăi de inimă ale dragostei. Dorința aceea de-a re trăi totul răspundea unei nevoi de-a înțelege. În punctul în care ajunsese, încerca să descopere ce sens avea viața ei.

Leși afiară. În camera vecină, mătușa Laura nu se afla acolo ca s-o supravegheze. Fata care devenise din nou putea s-alerge în colțul

verandei, unde frunzele mari ale magnoliei aveau să se dea la o parte, lăsând să se vadă o față strălucind de iubire. Ca o halucinantă, se aplecă încă o dată peste flori.

În clipa aceea, un zgomot de pași o încremeni; făceau să scârțâie în spatele ei podeaua verandei, iar o voce răsună în tăcere, plată și precisă:

– Ai întârziat mult, Miss Elizabeth – sau poate s-ar cădea să spun Mrs. Jones?

Elizabeth se apucă de balustradă. Îngrozită, întrebă:

– Mă așteptați, Miss Llewelyn?

Voinică și lată-n spete, silueta veni spre ea.

– Nu crezi că până și-un copil, dacă ți-ar ști povestea, ar ghici ce-aveai să faci? Dar n-avem timp. Nu-mi place să te știu aici în noaptea asta.

Acum, lumina lunii îngăduia să vezi fața împăstată a velșei și ochii ei mici, scotocitori.

– E mai bine să spunem lucrurilor pe șleau. Ești în primejdie la Dimwood.

– Dar de ce?

– Cel la care nu trebuie să te mai gândești te caută pe-aici, prin grădini. Ești adulteră, Mrs. Jones.

Elizabeth se repezi:

– Ați încercat să vă opuneți?

– Cine m-a implorat să-i vin în ajutor? Dar să lăsăm asta. Totul a început la poalele copacului, în Pădurea blestemată. Îți mai amintești de răspunsul hârtiei îngropate în pământ? Ruptă în două, nu-i așa?

– Ce înțeles dați acestui răspuns?

– Nu le ceri dragoste forțelor oculte. Ele nu știu ce-i asta. Știu doar să distrugă.

– N-am cerut dragoste.

– Ba da. Ai cerut să se îndepărteze femeia care-ți stingherea dragostea. Acum atragi nenorocirea prin prezența dumitale. Ascunde-te. Nu ieși din casă. Țasta-i sfatul meu și e tot ce pot face.

– Ești o femeie tare rea, Miss Llewelyn.

– Nu sunt o femeie rea, încerc să te salvez...

Șovăi:

– ...să dreg lucrurile.

Brusc, întoarse spatele și coborî treptele verandei. Elizabeth o urmări din priviri până ce rochia cenușie dispăru în spatele casei.

Câteva minute de gândire i-au fost de-ajuns tinerei femei pentru a ști ce voia să facă.

Și coborî.

Orchestra cânta acolo, departe, cu o blândețe mângâietoare ce-o făcu să se oprească o clipă. Ceva în ea răspundea acelei muzici de bal. Îi plăcea dragostea. Asta spunea tot. Cuvântul adulter o durea ca o rană. Fugea de cuvântul acela. Unde se ducea? Deocamdată nu știa. Să se ascundă unde-o fi. În întuneric.

Trecând pe lângă casă, se miră că nu mai aude zgomot în galeria bufetului, care se golise, pe cât se pare. O ispită de neînfrânt o îndemnă să fiacă vreo câțiva pași pe alee. În strălucirea luminii, zări perechile legănate de mișcările languroase și trădătoare ale valsului. Cât de zadarnice i se păreau toate, pe lângă neîndurătorul ei chin trupesc și sufletec... Ned se afla în mulțimea aceea, sporovăind cu ofițerii, bând ceva cam prea multă șampanie, doar de n-o fi dansat, dar se îndoia de una ca asta.

Întoarse spatele aleii și, trecând pe lângă coloanele albe ale porticului, care străluceau ca argintul în lumina lunii, se duse în grădini, dar nu îndrăzni să pătrundă în labirint de teamă să nu se rătăcească. Mireasma florilor de noapte o liniști: mirabilis, maci, gardenii, caprifoiul mai cu seamă, pe care-l respira închizând ochii, ca să re trăiască mai exact ceasurile copilăriei din Anglia.

Mai departe se întindea la nesfârșit peluza, unde se plimbau câteodată, seara, cei mai vârstnici din familie. În noaptea aceea nu era nimeni acolo, și Elizabeth simți cu plăcere moliciunea ierbii dese sub pași. Imensitatea cerului presărat cu stele îi dăruia fericirea aceea misterioasă ce-o mângâia pentru tot, n-ar fi știut să spună nici cum, nici de ce. Se simțea deodată învăluită parcă într-o tăcere de nespus, și se întrebă ce caută acolo, în rochie de bal, în colțul acela de lume.

Ceva mai departe era marginea plantației, lângă Pădurea blestemată, care acum o îngrozea. Nu putea sta acolo. Trebuia să se întoarcă. Poate că erau îngrijorați că n-o mai văd. Dar întârzia să se ducă. În străfundul ființei dorea să se ivească lângă ea cel după care se prăpădea de dor și care poate o căuta, dând târcoale în inima întunericului. Se jucau amândoi de-a v-ați ascunselea, se gândea, în viață, ca și în noapte...

Deodată se auzi strigată. Parcă vedea mâinile făcute pâlnie la gură. Numele ei îndreptat spre toate ecourile, sub mulțimea necuprinsă de stele din adâncul cerului întunecos. Începu să alerge pe peluză, trecu de-a lungul grădinii, apoi al casei.

I se păru că e mai puțină lume, orchestra continua să cânte, iar aleea strălucea, fără a mai încânta însă, deoarece efectul surprizei trecuse. Somptuozitatea triumfa, desigur, dar impunea mai puțin.

Elizabeth tot mai așteptă înainte de-a se apropia și-a se contopi cu lumea aceea care petrecea. Observă servitori în livrea ducând platouri încărcate cu pahare și farfurii. Se bea în picioare. Cineva o zări și-și flutură mâna.

Era Billy. Râdea și-o striga mai tare decât ceilalți. Apropiindu-se, fu izbită de culoarea aurie a tuturor fețelor întoarse spre ea. Lumina ce cădea din arbori puneă pe trăsăturile tuturor o mască de zeitate. Transfigurarea aceea magică o încremeni de uimire și trebui ca Billy s-alerge s-o ia de mână.

– Unde te ascundeai? o întrebă el vesel. Abia dacă ne-am vorbit de când te-ai întors.

Fața îi ardea. Elizabeth ghici că era un pic amețit. La fel de îndrăzneț, încercă s-o sărute, dar îl respinse ușor.

– Ești nebun, îi zise, toată lumea ne vede.

– O, dar au băut cu toții, se distrează. Hai, vino! Vrei să faci un tur de vals cu mine?

– Nu, Billy, sunt obosită.

– Niciodată nu vrei să-i faci niciun hatâr vărului tău Billy.

Și băiatul izbucni în râs.

– Îți amintești de palma pe care mi-ai tras-o pe scară, la Savannah?

– Nu... ba da... nu mai știu.

– obrazul meu își amintește, zise trăgând-o după el.

Râdea, râdea tot timpul, înveselit de șampanie, dar veseliea lui îi făcea bine Elizabeth.

Alăturându-se mulțimii de invitați, se văzu numaidecât înconjurată. Ned o sărută pe obraz:

– M-ai speriat, îi spuse, mi-am închipuit... nu mai știu ce.

Un tânăr ofițer declară:

– Eram cu toții gata să sărim pe cai și să pornim prin ținut ca să vă găsim.

– Un păhărel de șampanie? o întrebă Ned. N-o să-ți fiacă rău, e din cea mai bună. Tăticu știe să facă lucrurile așa cum trebuie. E de la Paris.

Îl refuză cu un zâmbet. În jurul ei, perechile începeau să valseze. Orchestra leșina de dragoste, iar picioarele dansatoarelor se desprindeau de pământ, în marele vârtej sentimental.

Valsul se stingea blând, când o siluetă elegantă se desprinse din întuneric și înaintă spre lumină. În negru din creștet până-n tălpi și cu gâtul înfășurat în mătase albă, Jonathan.

Inima Elizabethei zvâcni dureros în piept și i se păru că visează. Nu mai era bărbatul cunoscut de ea. Focul violenței nu mai ardea în ochii aceia de culoare deschisă, ci doar o necuprinsă duioșie, ce-o răscoli.

Instinctiv, apucă brațul lui Ned, ca pentru a-l împiedica să miște, dar el nu-l văzuse niciodată pe Jonathan. Cu paharul în mână, se uita la noul venit cu un zâmbet de politețe.

Jonathan nu-i dădu atenție. Făcând un pas spre Elizabeth, o privi cu o dragoste al cărei preaplin se revărsa. Spuse blând:

– Elizabeth.

Trezit dintr-odată, Ned exclamă:

– Cine ești dumneata, domnule, de îndrăznești să-i vorbești soției mele pe tonul ăsta?

Jonathan se înclină puțin:

– Jonathan Armstrong, la dispoziția dumitale, Mr. Jones.

– Jonathan! repetă Ned.

Și, cuprins de furie, îi azvârli șampania în față. Jonathan nu se clinti. Cu un zâmbet, lăsă să-i scape cuvântul:

– Grosolan.

Și, scofând din buzunar o batistă, și-o trecu peste frunte și obraji, apoi, calm, adăugă:

– E mai ușor de șters decât sângele, nu-i așa, Mr. Jones?

Ned își veni în fire.

– Domnule, îți stau la dispoziție.

– În cazul ăsta, cred că cel mai simplu ar fi o explicație cu pistolul, mâine dimineață.

Elizabeth leșină. Trei bărbați o duseră numaidecât la o parte, așezând-o pe un scaun. Se găsi un doctor care să se ocupe de ea.

– Știu un loc liniștit, unde n-o să fim deranjați, continuă Jonathan. Întâlnire aici, la ora șapte, călare. Ți convine?

Ned dădu din cap.

– Iar acum ne trebuie martori, spuse Jonathan.

Tinerii ofițeri își oferiră serviciile. Doctorul care o aducea în simțiri pe Elizabeth se angajă să fie de față. Totul fu aranjat cu o precizie desăvârșită, Jonathan având obișnuința unor asemenea lucruri.

Orchestra tăcuse.

În tăcere, invitații se îndreptau spre trăsurile.

Numai luminile continuau să strălucească, fără niciun motiv.

Când incidentul avea loc, Charlie Jones și William Hargrove se odihneau de-o bucată de vreme în salon. Obosiți de toate strădaniile depuse în vederea reușitei petrecerii, pe care o doreau de neuitat, socoteau că musafirii nu aveau nevoie de ei ca să se distreze și contemplau în tăcere cum urcă în tavan fumul havanelor, când Joshua și Douglas veniră să le-aducă vestea cea rea.

Ridicându-se dintr-un salt, Charlie Jones strigă:

– E vina mea! Laura ne-a prevenit.

În deznădejdea lui, se izbi cu pumnii în cap. Joshua încercă să-l liniștească:

– Dar, Charlie, nu sunt morți! Ai să vezi. Parcă citesc comunicatul: „Două gloanțe schimbate fără rezultat. Adversarii și-au strâns mâna“. E clasic.

– Crezi? Chiar crezi într-adevăr? zise unchiul Charlie.

William Hargrove stătea inert în fotoliu. Charlie Jones voi să urce în cameră la Elizabeth. Intră fără menajamente, ca o furtună.

Întinsă pe pat, tânăra femeie era albă ca o moartă. Stătea cu ochii închiși și nu-i deschise când unchiul Charlie se află lângă ea, gemând cumplit.

– Copilă dragă, spuse cu o voce răgușită de durere, e vina mea, nu a ta, oh! nu a ta...

În clipa aceea, Miss Charlotte se ivi din spatele patului, pregătind ceva. Roșie de indignare, îl împinse fără menajamente pe unchiul Charlie.

– Ești nebun s-o tulburi cu strigătele tale, îi zise cu un şușotit feroce. Du-te. Mă ocup eu de ea.

Și îl împinse afară, iar el se lăsă împins, ca un copil mare în fracul lui negru.

– Du-te! îi zise iar. Afară.

Cu o voce ceva mai tare, Charlie Jones exclamă:

– O, Doamne! Fie-ți milă!

– Du-te de te roagă într-altă parte, îi zise Miss Charlotte, îndreptându-l cu de-a sila spre ușă, apoi o închise în urma lui, adăugând în așa fel încât s-o poată auzi: – Înainte trebuia să te rogi!

Întoarsă la căpătâiul Elizabethei, îi spuse liniștit:

– Fetiță dragă, să nu ne pierdem calmul. Ți-am preparat un laudanum special, pe care să-l bei cu încetul. Un păhăruș de porto o să aranjeze totul și o să dormi ca un înger.

Elizabeth întoarse spre ea o privire tragică:

– Și mâine? șopti.

– Mâine n-o să fie nimic, și viața o să continue, frumoasă, plină de păsări și flori.

Ținând paharul în mână, îi dădu să bea, sprijinindu-i capul. După care o făcu să înghită, în același fel, o cantitate bunicică de porto. Elizabeth își dădu drumul să cadă pe pământ.

– Ești prea obosită să-ți spui rugăciunile, zise Miss Charlotte, o să le spun eu în locul tău. Am să citesc psalmii cu glas tare, în timp ce tu o să dormi.

– Să dormi, repetă Elizabeth. Crezi că o să dorm? Crezi că totul o să fie bine? Crezi că...

Nu-și isprăvi fraza. Laudanumul lui Miss Charlotte avea virtuți fulgerătoare.

Capitolul CXXIII

La ora șapte fix, a doua zi dimineață, opt călăreți se adunau în fața casei. De pe calul lui negru, Jonathan rosti aceste simple fraze:

– Domnilor, n-avem de mers departe, dar drumul nu-i prea bun. Dacă am fi mers pe jos, ne-ar fi părut îngrozitor.

Fără o vorbă, ceilalți îl urmară, înconjurând casa, apoi grădinile și peluza, ca să ajungă în cele din urmă la marginea Pădurii blestemată.

Se lumina tot mai tare, iar stramele de mușchi ce atârnav din copaci se clătinau abia simțit. Faldurile acestea de un alb-verzui aproape că atingeau pământul, dând potecii celei mari o înfățișare de splendoare zdrențăroasă, ca pentru o ceremonie tainică, dar copacii cu ramuri enorme abia dacă aveau frunze. Nicio pasăre nu cânta. Ajunși într-un luminiș unde se afla un stejar uriaș îmbrăcat în mușchi ca într-o mantie amplă de cerșetor, văzură cele dintâi raze ale soarelui ce cădeau pe pământul cenușiu, arătând locul potrivit.

Pregătirile au fost rapide, fiecare jucându-și rolul cu o precizie exemplară. Distanța de douăzeci de metri între adversari a fost socotită indestructibilă. Jonathan își azvârli pălăria și rămase nemișcat, cu mâna ținând pistolul de-a lungul piciorului. Fața lui mândră și liniștită nu trăda nici cea mai mică emoție, în timp ce Ned, alb ca varul, se vedea că-și stăpânește cu greu nerăbdarea.

La semnalul „atenție“, pistoalele aflate acum la înălțimea capului se coborâră, iar mâinile se întinseră drept de tot.

– Foc!

Ned ochi bine. Jonathan se prăbuși dintr-odată pe spate, lovit în inimă. La rândul lui, Ned se clătină și trebui să fie susținut, apoi întins pe jos, la poalele stejarului uriaș. Un geamăt de durere îi ieși din gură, în timp ce sângele i se prelingea întruna pe haine, ceva mai jos de pânțec. La mai puțin de un metru de fața lui lividă, un franjure al unui fald de mușchi fremăta gingaș în bătaia adierii matinale.

Pe la ora zece, o mare larmă de glasuri în fața casei o trezi din somn pe Elizabeth. În semiîntinericul lăsat de obloanele trase, o văzu pe Miss Charlotte aplecându-se deasupra ei.

– Ei, spuse bătrâna domnișoară, sper că ai dormit bine!

– Dormit? A, da, făcu Elizabeth încă pe jumătate adormită.

Se ridică dintr-odată în șezut și exclamă:

– Miss Charlotte!

– Ce s-a întâmplat?

– N-or să se bată, nu-i așa? N-o să fie niciun duel?

– Fetiță dragă, mi-am petrecut noaptea în fotoliul-balansoar și nădăjduiesc că nu, nu știu. Roagă-te la Dumnezeu, Elizabeth.

– Mă sperii. Îl rugăm pe Dumnezeu când toate merg rău, dar mie nu-mi răspunde niciodată...

– Răspunde totdeauna în felul lui. Să spunem împreună psalmul 23. Brusc, ușa se deschise, iar mama Elizabethei se ivi având pe umeri un șal de călătorie în culori verde și negru.

– Lumină! zise ea cu voce puternică. Vreau să-mi văd fata. Unde-i fata mea?

Miss Charlotte deschise oblonul, iar Lady Fidgety dădu fuga spre patul tinerei femei.

– Elizabeth! Mai ești în pat la ora asta? Ești bolnavă? De ce nu mi s-a spus nimic? Vreau să știu. Jos, nimeni nu răspunde, s-ar zice că se ascund cu toții. Miss Charlotte, vorbești, pentru numele lui Dumnezeu!

Repeziciunea cu care rostea cuvintele făcea să fie greu înțeleasă. Își scoase mânușile, pe care le azvârli pe pat, își smulse pălăria, dând drumul unei revărsări de bucle, din care unele erau de un cenușiu argintat. Chipul ei frumos și energic luă dintr-odată înfățișarea unei furii. Așezându-se lângă pat, apucă o mână de-a Elizabethei, apoi o lăsă să cadă.

– N-ai febră. Atunci ce ai? În noaptea asta m-a trezit o presimțire. Se întâmplă ceva. Miss Charlotte, vă cer încă o dată să vorbești.

– Doamnă, nu știu nimic.

În clipa aceea, ușa se deschise din nou și Betty intră, în bluza ei roșie. Plângea.

– Betty a venit cu mine în trăsură, zise Lady Fidgety pe un ton aproape agresiv. Vă dați seama că am trimis la plimbare absurdele prejudecăți ale Sudului.

– Betty! exclamă Elizabeth, de ce plângi? Numai ție ți se îndeplinește ceea ce ceri, așa că cere să nu se fi întâmplat nimic.

– Betty nu poate ce'e, nu poate schimba ce s-a făcut.

Miss Charlotte se apropie de Lady Fidgety:

– Ieri-seară, în timpul petrecerii, vorbi ea încet, doi gentlemen s-au certat. După asta, nu mai știu ce-a fost. Eram aici. Bamabé doar atât mi-a spus și a fugit. Nu știu nimic altceva.

Între timp, Betty căzuse în genunchi lângă pat și-și apăsa amândouă mâinile ei împreunate pe mâna Elizabethei.

– Don'soa'ă Lisbeth, spuse cu glasul sugrumat, Masa Ned a spus că v'ea să-ți vo'bească.

– Să-mi vorbească? Cobor numaidecât. Mămico, ajută-mă.

– Nu, nu, se repezi Betty. Masa Joshua vine să te ia, Masa Ned 'ănit. În clipa aceea, Lady Fidgety se îndreptă în scaun și, ca și cum ar fi fost o altă femeie, începu să vorbească cu o autoritate de netăgăduit.

– Nu m-am înșelat, așadar, rosti cu o voce redevenită precisă. S-a întâmplat într-adevăr ceva. Copila mea, a sosit ceasul când o să ai nevoie de tot curajul. O să am eu și pentru tine, o să am pentru amândouă, dacă povara e prea grea. O englezoaică știe să înfrunte nenorocirea.

– Nenorocirea! exclamă Elizabeth. Jonathan. Unde-i Jonathan?

– E vorba de Ned, zise Lady Fidgety.

– Betty, unde-i Jonathan?

Bătrâna negresă izbucni în plâns:

– Betty nu știe unde e Masa Jonathan.

Lady Fidgety se ridică în picioare și spuse cu glas puternic:

– Elizabeth, un lucru e limpede, fii tare, așa cum mama ta a fost când l-a pierdut pe cel iubit. A avut loc un duel, soțul tău e în pericol. De s-ar întâmpla să te părăsească... ascultă glasul bunului simț. Am să mă întorc în Anglia și-am să mă întorc împreună cu tine. Numai acolo vei avea șanse de fericire. Dacă soțul tău scapă, precum o doresc, e de la sine înțeles că vei putea rămâne, în ciuda atâtor amenințări de război, ale căror ecouri ajung la noi cât se poate de alarmante. Du-te la căpătâiul bietului tău Ned, dar amintește-ți. Anglia. *Mother England**

Elizabeth nu pricepea mai nimic din spusele acelea și-i ceru lui Betty s-o ajute la îmbrăcat.

– Nu încă, don'soa'ă Lisbeth. Masa Joshua o să vină.

Miss Charlotte se apropie de Lady Fidgety, zicându-i la ureche:

– Cred că ar fi bine s-o mai lăsăm o vreme. Mai poate dormi un pic, vă încredințez, mă ocup eu de asta.

Brusc interesată, Lady Fidgety întrebă:

– Aveți un produs nou?

– Nu, același, dar eu am formula mea – atotputernică.

– V-aș fi recunoscătoare dacă mi-o veți da și mie.

(* Mama Anglie (engl.).)

– Da, mai târziu. Trebuie să lăsăm să treacă furtuna. Știi cât de legată sunt de fiica dumneavoastră.

– Bine. V-o încredințez pentru o oră. Ce caută Jonathan în toată povestea asta? Întrebă ea deodată.

– Presupun că el l-a rănit pe Ned în duel.

– Iar Elizabeth a mea, ieșindu-și din fire, e gata să-l ucidă pe cel care i-a ucis soțul. Cât de bine o înțeleg. Răzbunare! E cât se poate de britanic, știi. Nu degeaba e ea englezoaică. Charlie mi-a vorbit despre acest Jonathan Armstrong. Soi cât se poate de rău, duelgiu incurabil și, cu toate astea, purtătorul unui nume mare, dar Doamne! ce stupide sunt și duelurile astea! Se știe cauza acestuia?

Miss Charlotte făcu un gest evaziv. Lady Fidgety înălță din umeri.

– Să nu se lase pradă deznădejdii pentru bietul ei soț. Nu vreau să par fără inimă, dar la Bath, soții se înlocuiesc. Acolo va fi la ea acasă, nu aici. Să sperăm totuși că Ned scapă. Mi se pare un băiat tare bun.

Și ieși la fel de furtunos pe cât intrase.

După ce ușa se închise, Elizabeth, stând cât se poate de dreaptă în cămașa de noapte, se uită la Miss Charlotte și spuse cu o voce straniu de indiferentă:

– Jonathan a murit.

Ceva mai târziu, unchiul Josh veni și bătu la ușă, pe care o deschise Miss Charlotte, cu un deget pe buze. O văzu pe Elizabeth într-o rochie verde-închis, în picioare, cu fruntea sprijinită de un ochi de geam. Alături de patul desfăcut, Betty sta în genunchi, fără să se miște.

Luându-l pe unchiul Josh într-un colț al camerei, bătrâna domnișoară îi vorbi foarte încet:

– Știe tot și pare foarte liniștită, a spus câteva cuvinte, iar acum nu mai vorbește. Mărturisesc că mă îngrijorează.

Fața lui Joshua se înăspri și mai mult:

– A trecut hopul... Ce vreți să spună? Câtă tărie sufletească la o femeie atât de tânără!

– Poate că i-am dat ceva cam mult laudandum. E tare palidă.

Fără să răspundă, unchiul Josh se îndreptă spre Elizabeth și-o luă de mână. Ochii cei mari, albaștri, îl priviră. Josh căută în ei ceva la care se aștepta: durere, deznădejde – dar nu văzu nimic.

– Vino, îi spuse.

Elizabeth îl urmă, docilă, ca o fetiță, și, ieșind din cameră, coborârea scara, apoi trecură prin galeria unde fusese bufetul. Totul era aranjat la loc dar, de cum intrară în salonul alb, un miros de eter le pătrunse în nări.

Unchiul Josh se opri și, cu multă blândețe, o întrebă:

– N-o să-ți fie teamă? Bietul tău Ned e alături.

Elizabeth clătină din cap ca pentru a spune „nu”. Intrară.

Pe un pat pus în mijlocul salonului mic, Ned era întins, cu mijlocul înfășurat în scamă de bumbac și feșe. Lângă el, un doctor îi spuse foarte încet tinerei femei:

– Nu stați decât cinci minute. Mai poate vorbi puțin și, deocamdată, n-are dureri prea mari, dar dacă îl obosești, o să leșine, iar atunci...

Elizabeth se uită la Ned și, o clipă, se întrebă cine e. Mulțimea de bucle negre de pe pernă o făcu să-și vină în fire și căută în pielea aceea albă, întinsă pe oase, fața pe care o sărutase pătimaș în pădurea din Virginia. O milă nespusă o năpădi dintr-odată. Pleoapele rănitului se întredeschisera.

– Tu ești? spuse dintr-o suflare.

– Da, Ned.

– M-ai iertat?

– De tot, dragul meu Ned.

Făcu o sforțare și spuse:

– L-am ucis pe bărbatul pe care-l iubeai.

Elizabeth se aplecă peste el și-și puse buzele pe firuntea lui, la rădăcina părului.

– Și pe tine te iubesc, dragul meu Ned.

– N-am să-l văd pe copilul nostru. Să-i dai numele Charles-Edouard...

Doctorul se ivi și atinse brațul tinerei femei.

– Nu-l obosești, o să aibă dureri.

– Rămâi, zise Ned, nu mi-e teamă. Și-apoi, știi ce, să nu pleci din Sud. Dacă pleci...

Se opri și continuă foarte rar:

– Acolo o să suferi, pentru că acum ești de-a noastră. Sudul nostru va fi visul ce te va urmări până la moarte, visul tărâmurilor de departe, unde ai cunoscut dragostea, și vei plânge.

– N-am să plec.

Rănitul închise ochii.

– Și-acum, lasă-mă, dragostea mea.

Într-o pornire, Elizabeth se aplecă foarte jos și-și apăsă gura pe gura aceea ale cărei buze muriseră.

În aceeași seară, mama ei veni s-o vegheze la căpătâi. O lampă micuță lumina încăperea unde tânăra femeie își petrecuse ziua, într-un soi de stupoare, încercând să înțeleagă. Presimțea întrucâtva că adevărata încercare avea să vină mai târziu, odată cu năvala amintirii.

Lady Fidgety ținea cu tot dinadinsul să vorbească cu cel mai mare tact.

– Fetiță dragă, începu ea, am aflat... E groaznic... Atât de tânără... O să fim cu toții lângă tine. N-ai să rămâi singură. Iar pentru viitor am aranjat totul.

– Degeaba, mămico. Rămân aici.

– Am auzit eu bine? Ți dai seama că țara e în ajunul unui război?

– Mi-e totuna, rămân.

Lady Fidgety se ridică în picioare.

– Elizabeth, din considerație pentru durerea ta, nu mai stărui acum, dar o să reluăm discuția când o să fii stăpână pe judecata ta.

– Sunt și-acum, mămico, și-ți spun că rămân.

Lady Fidgety o privi în tăcere, apoi îi mărturisii trist:

– Nu pot face nimic împotriva voinței tale, dar ține minte ce-ți spun: o să fii nefericită aici.

– Aș fi și mai nefericită într-altă parte.

Mama ei voi să mai adauge ceva, dar se răzgândi și ieși din cameră, închizând ușa foarte încet.

Mergând repede, coborî scara, străbătu un coridor și intră la ea în cameră, unde se încuie de două ori. Și-acolo, femeia aceea care părea totdeauna atât de stăpână pe ea, se prăbuși. Căzută la picioarele patului, cu fața vârată în mâini, plânse îndelung fără a se putea opri, în timp ce strigăte înăbușite întrerupeau potopul lacrimilor.

Sleită de puteri, făcu o sforțare să se ridice, apoi se spălă la nesfârșit pe față cu apă rece. N-o auzise nimeni. De asta era sigură. O tăcere cumplită și apăsătoare stăruia asupra casei, unde prezența morții se

simțea peste tot. Ai fi putut crede că toate camerele erau goale, căci niciun sunet nu răzbătea de nicăieri, pe când ele slujeau de refugiu a douăzeci de persoane amuțite, împietrite de groază.

Capitolul CXXIV

A doua zi dimineață, pe la unsprezece, o femeie în rochie cenușie suna la ușa micii mănăstiri. Trecu mult până să i se îngăduie să intre și, o clipă mai târziu, se afla față în față cu sora Laura, care sta în spatele grilajului de la vorbitor.

– Miss Llewelyn, zise călugărița, ce mirată sunt că te văd aici.
– Știu, soră Laura, n-am renume prea bun printre călugărițe.
– Și totuși, ai fost, dacă nu mă înșel, botezată catolică, în Haiti, nu-i așa?

Miss Llewelyn încuviință.

– În orice caz, deschid grilajul ăsta, care n-are niciun rost între noi două. Așa, ne putem vorbi mai comod.

Velșa schiță un zâmbet.

– Îți mulțumesc, dar aș fi voit să nu fie pentru vestea rea pe care ți-o voi da. Jonathan, ginerele dumitale, a murit în dimineața asta, ucis în duel de soțul Elizabethei.

– Îmi pare nespus de rău, dar o rugasem nespus de fierbinte pe Elizabeth să nu se ducă la Dimwood. N-a vrut să mă asculte. Jonathan și-a dat seama că o să moară?

– Mort pe loc, de un glonte în inimă.

– Pe loc, bietul Jonathan!

– Îmi cer iertare, dar nu pari tristă din cauza asta.

– Nu.

– Cum adică, nu? Ce misterioasă ești! Un duel... nu-i departe de-un asasinat.

– Nu în cazul lui... Fără să fiu indiscretă, îți pot spune că a venit să mă vadă, am vorbit mult împreună și îndrăznesc să susțin că, plecând de aici, n-avea câtuși de puțin intenția să se bată în duel. Trebuie să fi fost provocat.

– Provocat, firește, și încă în ce fel, un pahar de șampanie azvârlit în față de soțul Elizabethei.

– Cu ideile astea din Sud, nu putea face altceva decât să se bată. Nu sunt îngrijorată în privința lui.

– Nu mai înțeleg. A apărut dintr-odată, având întipărită pe față o seninătate desăvârșită și-o mare blândețe în priviri, în timp ce, de obicei... Se ascunde ceva aici.

– Bine zici.

– Darce?

– Să spunem că dragostea l-a schimbat.

– Voi, călugărițele, vă pricepeți să nu răspundeți părănd a răspunde...

– Miss Llewelyn, oi fi eu o biată femeie între cele patru ziduri ale unei mănăstiri, dar n-am uitat ce se cade a fi spus și ce nu. Să trădezi taina unui suflet e ceva înjositor, în lumea mireană, ca și aici.

– Îmi cer iertare... Trebuie să se fi petrecut o schimbare, e limpede.

– Spune-i cum vrei. Sunt incredințată că e mântuit. Și Ned?

– Mort. Mort în cursul după-amiezii, de neoperat.

– Bietul băiat, atât de tânăr! Și Elizabeth?

– Lovitura a fost cumplită. A leșinat de mai multe ori.

– Atât de tânără... cu soțul mort. O să ne gândim cu toatele la ea. Mai e și altceva despre care ai vrea să-mi vorbești?

Bătu un clopot.

– Îmi cer scuze, zise sora Laura, dar avem slujbă.

Deodată, Miss Llewelyn începu să țipe:

– Slujba, slujba! O, Laura, lasă slujba și ascultă-mă! Nu sunt o femeie rea, așa cum toată lumea crede, fără a îndrăzni vreodată să mi-o spună careva în față.

Părea atât de emoționată, încât călugărița se ridică.

– Ce s-a întâmplat? Cu ce te pot ajuta?

– Toți spun că eu am îndrumat-o pe fiica dumitale spre calea cea rea. Nu-i adevărat. La pensionul acela unde Mr. Hargrove o dăduse, pentru că nu voia s-o țină la el în casă...

– Vai!

– ...n-a fost supravegheată, era prea frumoasă ca să nu fie în pericol, și-a ajuns pe mâini rele, în oraș, singură.

– Știu toate astea, Miss Llewelyn, ai atins un subiect tare dureros, te rog...

– Un bărbat, niciodată nu se va ști cine, i l-a prezentat pe milionarul acela, căruia i-a vândut-o. Iar tatăl dumitale a crezut că dumneata ai făcut asta.

– Taci din gură, îți interzic să mai aduci vorba despre minciuna asta. Nefericita mea copilă a fost o victimă, iar eu am plătit pentru ea. Destul, Miss Llewelyn, să ne oprim aici și să ne despărțim.

Velșa, care se ridicase în picioare, se lăsă să cadă pe scaun. Își duse mâinile la gât, ca și cum s-ar fi sufocat.

– Iartă-mă, soră Laura, dar simt că mi se ia o mare greutate de pe inimă vorbindu-ți astfel, mărturisindu-mă duminică. Ești ca nimeni altcineva.

– Îți faci multe iluzii.

– Ascultă-mă, pentru numele lui Dumnezeu! Mi-au plăcut banii, am făcut ceea ce n-ar fi trebuit niciodată să fac.

La aceste cuvinte, sora Laura își scoase mâinile din mânecile cele lungi și, trăgând-o pe velșa spre ea, o sărută apăsător.

– Dragă Miss Llewelyn, nu mie trebuie să-mi spui toate astea, dar am să mă gândesc la dumneata acum din toată inima.

Și adăugă cu un râs vesel:

– Nu uit că dumneata ai adus-o pe lume pe Annabel! Nu fi tristă.

Velșa își înghiți lacrimile, ștergându-se la nas, apoi, strângând mâna sorei Laura, ieși fără un cuvânt.

Epilog

Timpul trecu în uraganul acela neclintit ce-o mira odinioară pe Elizabeth. Luni, ani de zile, și nu era război. Bumbacul creștea ca zăpada, zăpada cădea și se prefăcea în noroi, discursurile curgeau pline de otravă, ura și minciuna pogorau din amvoanele bisericilor, de la nord la sud și de la sud la nord. Limbile meliau la nesfârșit. Prostia bătea greoi din aripi asupra țării, dar nu era război. Cincizeci și trei, cincizeci și patru, cincizeci și cinci...

Elizabeth locuia în casa pe care Charlie Jones voia s-o ofere tinerilor căsătoriți, unde se mutase când încă mai era în doliu, împreună cu Betty, nedespărțită de ea. Simplă, un pic cam îngustă, casa nu se deosebea în ochii trecătorului decât prin ușa cu panouri sculptate după moda italiană. Nici bogată ca aspect, nici sărăcăcioasă, ci minunată, locuința aceasta din veacul al XVIII-lea nu le atrăgea atenția decât cunoscătorilor. Doi sicomori înalți o acopereau cu umbra lor mișcătoare. Mare învălmășeală

de flori o împresurau cu miresmele lor blânde ori violente, după anotimp.

Înăuntru, încăperile, ușor întunecate de draperiile pe jumătate trase, respirau liniștea unei singurătăți grijuliu apărate prin strădania bătrânei slujnice negrese. O vizită era aproape un eveniment. Miss Charlotte însă era totdeauna bine primită și venea adesea să-și petreacă acolo câteva săptămâni iarna.

Camera Elizabethei, îmbrăcată toată în cinz și văluri albe, se deosebea prin veselia ei de tot restul casei, unde domnea un stil mai afectat și mai grav. De la ferestre, vedea în toată întinderea ei una din grădinile cele mai admirate din oraș, înconjurată de case roz și albe, și-ale căror uși erau nelipsit împodobite cu tradiționalul ciocan din aramă strălucitoare.

În fiecare zi se plimba pe bulevardul cel mare, unde pe vremuri le admira pe doamnele elegante. Câte întrebări naive nu-și punea atunci în legătură cu ele!

Întoarsă la ea în cameră, auzea în depărtare strigătul prelung și răgușit al navelor din port, dar niciodată nu se ducea într-acolo.

Copilul dăruit de Ned avea acum trei ani și-l înconjura cu întreaga dragoste, de-al cărei prisos inima îi era plină. Micuța făptură zburdalnică și veselă o privea cu un zâmbet duios ce-o răscolea. Îndrăgostiți unul de altul, trăiau împreună clipe de fericire ce-o încântau pe Elizabeth, iar uneori o îngrijorau prin profunzimea și violența lor.

De la tatăl lui, copilul moștenise părul buclat și negru, cu reflexe arămii. Și tot de la el, ochii mari, răsători și nevinovați. În clipele serioase, de față cu lumea, îi spunea Charles-Edouard, sau, pentru că era prea lung, doar Ned, dar, la ceasul când venea să-i ureze noapte bună și să-i potrivească așternutul pentru noapte, îl întreba foarte încet:

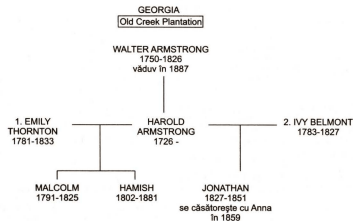
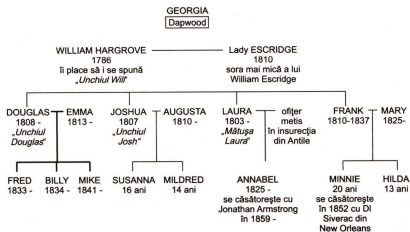
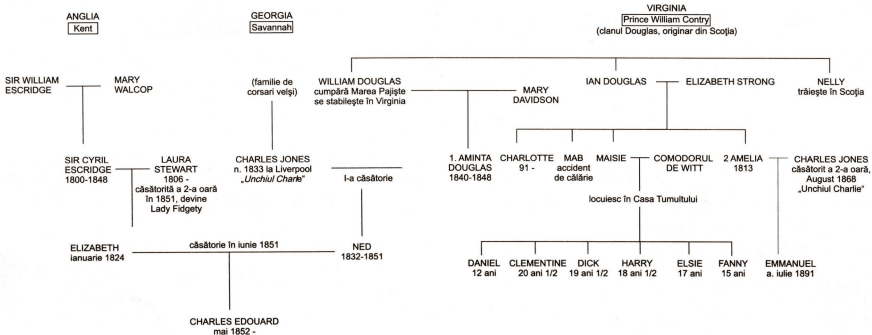
– N-ai uitat taina noastră? Să n-o spui la nimeni!

– Nu, mămică.

Îl săruta pătimaș și-i spunea cu glas șoptit:

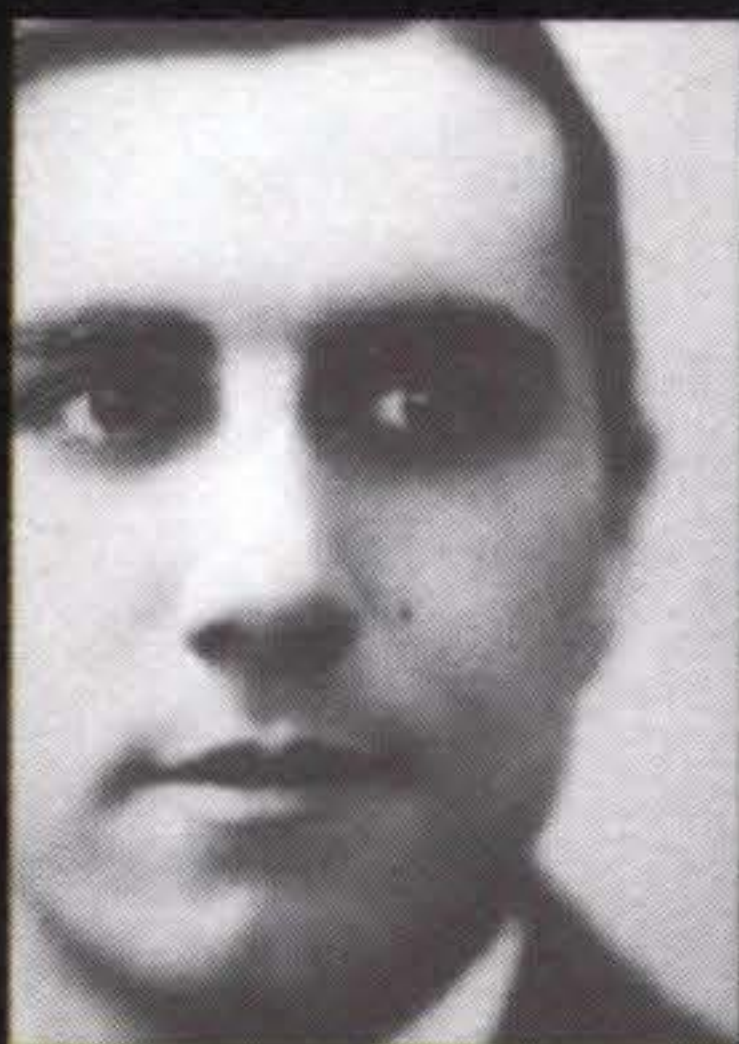
– Atunci, somn ușor, dragul mamei Jonathan, noapte bună, dragul mamei Jonathan.

Personajele din TĂRÂMURI DE DEPARTE în 1850

Cuprins

Adio	5
Pasiuni	121
Femeie	251
Mane, Thechel, Phares	361
Personajele din TĂRĂMURI DE DEPARTE în 1850	469

Julien Green, scriitor francez de origine americană, a exprimat, în toată opera sa, aspirația la spiritualitate, relația sa cu supranaturalul, a urmărit un adevăr care parcă îi scăpa întotdeauna, dar pe care nu a încetat niciodată să încerce să-l atingă. Numele său este sinonim cu scrierea migăloasă, epurată, care ar putea părea puțin demodată. Julien Green este un suflet neliniștit în căutare de sensuri, îndrăgostit de misticism. Adevărul despre acest om ar trebui căutat în zonele de contradicție de care viața sa este plină. Lupta dintre trup și spirit, care i-a bântuit opera, este reflectarea conflictului interior, prezent pe tot parcursul existenței sale, între senzualitate și căutarea lui Dumnezeu, disociind spiritul și materia.

Alte lucrări:

Mont-Cinère, 1926 (roman)
Adrienne Mesurat, 1927 (roman)
Călătorie pe Pământ, 1927 (nuvele)
Miezul nopții, 1936 (roman)
Jurnal, 6 volume (1938-1955)
Varouna, 1940 (roman)
Locul rău, 1977 (roman)
Nu există mâine, 1979
Fratele François, 1983 (eseu)

ISBN (10): 973-21-0759-6

ISBN (13): 978-973-21-0759-1

9 789732 107591